Limburgs Dagblad

Vertr-ouw-en

Zaterdag 5 juni 1993

75e jaargang nr. 130.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,65

Fedor den Hertog

College van B en W laat naleving declaratieregels al controleren

Onderzoek misstanden Maastricht

DOOR THEO SNIEKERS

MAASTRICHT – Een onafhankelijke deskundige gaat bestuderen of ambtenaren en bestuurders van de gemeente Maastricht zich schuldig hebben gemaakt aan 'ontoelaatbare gedragingen/handelwijzen'. Ook moet de deskundige kijken of de regels voor onder andere het declareren van reis- en verblijfkosten en de toekenning van vergoedingen (de 'arbeidsvoorwaardelijke regels') wel goed zijn toegepast. Naar nu blijkt laat het college van B en W van Maastricht dit al op advies van de externe accountant van de gemeente onderzoeken.

De ambtenarenbonden AbvaKabo en CFO hebben vrijdagochtend om 5.30 uur na elf uur bikkelhard onderhandelen met het college van B en W een akkoord bereikt over het inschakelen van de externe deskundige.

Zowel vakbonden als college zullen alle gegevens die zij al hebben verzameld voorleggen aan de deskundige, die van zwaar gewicht moet zijn en van buiten Limburg moet komen. De deskundige bepaalt zelf op basis van een eigen analyse of de overlegde stukken en gevoerde gesprekken aanleiding geven tot een onderzoek. Hij geeft een bindend advies over de diepgang van het onderzoek.

Dat onderzoek kan voorzien in een lichte of zware procedure. Een zwaar onderzoek kan langs twee lijnen verlopen. De deskundige onderzoekt de mogelijk ontoelaatbare handelingen/gedragingen, de externe accountant de toepassing van de regels voor declaraties en vergoedingen. Het is echter ook niet uitgesloten dat de externe deskundige besluit justitie in te schakelen.

Uiteindelijk rapporteert de deskundige aan het college van B en W. Hij doet tevens aanbevelingen over de verder door het college te nemen stappen.

Zie verder pagina 13
● Bonden tevreden met bereikte akkoord

Ruud Lubbers hekelt eisen ambtenaren

DEN HAAG – Premier Lubbers heeft gisteren forse kritiek geleverd op de ambtenarenbonden. Zij eisen in alle overheidssectoren een loonsverhoging van 2,5 procent. Lubbers noemde de bonden inconsequent. „Grote delen van de overheid zijn verliesgevend, zitten op zwart zaad. In zo'n situatie is het een foute redenering van de bonden om te eisen dat de salarissen geen sluitpost mogen zijn. De overheid is vergelijkbaar met de Hoogovens (verliesgevend), niet met Unilever (dat winst boekt)," aldus Lubbers.

● *Teneergeslagen beantwoordt staatssecretaris Elske Ter Veld vragen van journalisten over haar onverwachte aftreden.* Foto: ANP

Vertrouwensbreuk was niet meer te herstellen

Ter Veld treedt af onder druk van PvdA-fractie

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Staatssecretaris Elske Ter Veld (Sociale Zaken) is gistermorgen afgetreden, nadat het fractiebestuur van de PvdA donderdagavond het vertrouwen in haar opzegde. Vice-premier Kok raadde haar toen aan consequenties te trekken uit de opstelling van de PvdA-fractie en op te stappen.

Kok legde er de nadruk op dat niet het beleid van de staatssecretaris, maar haar persoonlijke verhouding met de fractie tot het aftreden heeft geleid. De fractie zal het beleid, ook op het gebied van de sociale zekerheid, blijven steunen. „Daar houd ik de fractie ook aan," aldus Kok gisteren in een reactie.

Kok zei niet anders te hebben kunnen doen dan de staatssecretaris te adviseren 'haar koffers te pakken en te vertrekken'. „Als er zo'n vertrouwensbreuk is tussen een bewindspersoon en de eigen achterban, dan kun je niet geloofwaardig meer functioneren in de politiek," aldus Kok. „Als het daaraan schort met een opeenstapeling van incidenten en wrijvingen, dan is een relatie afgelopen, hoe pijnlijk dat ook is."

In de PvdA-fractie groeide de kritiek op de staatssecretaris de laatste maanden. Zij zou de fractie onvoldoende op de hoogte houden van haar plannen en bovendien te weinig naar de mening van de PvdA-kamerleden luisteren. Maar bekend is dat er ook veel kritiek was op de inhoud van haar beleid, al ontkent fractievoorzitter Wöltgens dat dat een rol speelt bij het aandringen op haar vertrek.

„De inhoud van het beleid was niet het probleem," zei ook Ter Veld zelf. „Maar wel de wijze waarop ik met het beleid en de opvattingen van de fractie omging. Als de fractie tegen je zegt dat ze geen vertrouwen in je politiek functioneren meer heeft, dan is dat een politiek feit. Dan moet je opstappen," aldus een duidelijk aangeslagen Ter Veld gisteren.

Zie verder pagina 5
● Oppositie gelooft reden aftreden niet

Sterke start van Fortuna Sittard

SITTARD – Fortuna Sittard heeft zijn eerste wedstrijd in de nacompetitie gewonnen. Bekerfinalist SC Heerenveen werd in De Baandert met 2-0 aan de kant geschoven. Door treffers van Paul Janssen en Josef Szalma - en uitstekend keeperswerk van Ruud Hesp - gaat Fortuna nu in groep A van de nacompetitie aan de leiding. De Sittardenaren hebben weliswaar evenveel punten als Heerenveen, maar de Friezen speelden al één duel meer. Fortuna hervat de nacompetitie maandag met het uitduel bij NEC in Nijmegen. Alleen de winnaar van groep A of B (met De Graafschap, NAC en FC Den Bosch) promoveert naar, of blijft behouden voor de eredivisie.

Zie verder pagina 19
● 'Opluchting in Baandert'

V-raad besluit moslimsteden te beschermen

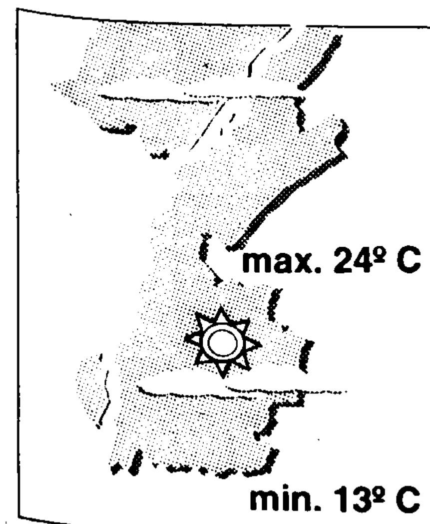
WASHINGTON – Ondanks een laatste oproep van de Bosnische regering heeft de VN-Veiligheidsraad vrijdag toch besloten zes moslimsteden in het geteisterde land tot 'veilige gebieden' te verklaren. Vijf- tot tienduizend extra VN-soldaten zullen nodig zijn om de hoofdstad Serajevo, alsmede Srebrenica, Tuzla, Zepa, Bihac en Goradze tegen aanvallen van Bosnische Serviërs te beschermen.

De Franse resolutie werd door dertien van de vijftien leden gesteund. Verwacht was dat meer niet-gebonden landen zouden tegenstemmen, die tegen het door de VS, Frankrijk, Rusland, Engeland en Spanje ontworpen plan zijn, dat erop gericht is de uitbreiding van de oorlog te voorkomen en de anderhalf miljoen moslims te beschermen.

De kritiek is vooral dat het plan de Servische terreinwinst in feite bevestigt en van de zes Bosnische steden moslimgetto's maakt. De Bosnische VN-ambassadeur, Mohammed Sacirbey, hield gisteren voor de Veiligheidsraad een vlammend betoog tegen het plan. Hij sprak van 'een onbegrijpelijk scenario', omdat moslimgebieden buiten die zes steden daarmee tot 'niet-veilige gebieden' worden verklaard.

De indieners van het plan willen echter tijd winnen en verder verlies van levens voorkomen, terwijl gezocht wordt naar een oplossing voor het Bosnische conflict. Zij borduren daarbij volgens de resolutie nog steeds voort op het al afgewezen plan van de bemiddelaars David Owen en Cyrus Vance.

Zie ook pagina 3
● Militair ingrijpen noodzakelijk

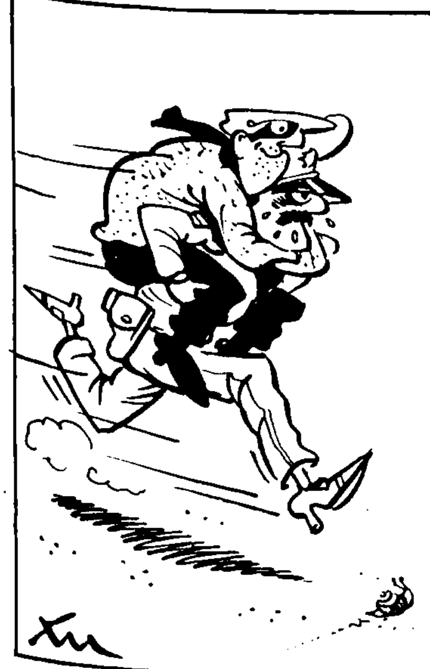

ZONNIG EN WARM

Een uitloper van een hogedrukgebied boven Ierland bepaalt dit weekeinde het weerbeeld. Met een noordoost- tot oostelijke stroming wordt vrij droge, warme lucht aangevoerd. Naast enkele stapelwolken zijn er flinke zonnige perioden en de temperatuur loopt op tot circa 24 graden. De wind is zwak tot matig uit een oostelijke richting. In de nacht ligt de minimumtemperatuur rond de 13 graden. Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

VANDAAG:
zon op: 05.20 onder: 21.51
maan op: 22.51 onder: 06.05

Proef met sneller afhandelen verdachten

k

Limburgse Fries terug in galerie 'Artifonie'

Blik in wereld van Ger Brouwer

DOOR PIETER DEFESCHE

NOORBEEK – Het volgen van de grotere en kleinere gebeurtenissen van beeldende kunst in het verspreidingsgebied van deze krant stelt bloot aan de verleiding toeristische beschouwingen te mengen in de kunstverslagen. Wat is er eigenlijk op tegen om de geïnteresseerde lezer op de aantrekkelijkheden van een tochtje naar Noorbeek te attenderen, een plaats die aan haar hartelijkheid met opschriften als 'Welkom' en 'Goede reis' geen twijfel laat bestaan, noch door een groot aantal herbergen aan haar gastvrijheid. Misschien was de plaats en de attractie van haar benadering ook wel bekend van de jaarlijkse 'burchtfeesten'; haar benadering nu, op een eerdere middag in mei, geldt de activiteiten van de 'Artifonie', vijf dagen in de week, wat niet elke galerie kan zeggen. Anderhalf jaar geleden begonnen in het voormalige stadhuis, dat er ook nooit van gedroomd had nog eens een zo musische bestemming te krijgen als nu gericht is op de presentatie van recente schilderijen van Ger Brouwer.

Spandoeken of affiches dragen het nieuws niet uit. Veel fanfare ligt trouwens niet in de lijn van de kunstenaar, anders waren wij na de commotie rond Artishock in de jaren zeventig zijn spoor niet zo jammerlijk bijster geraakt.

Het terugzien van Brouwer danken wij nagenoeg alleen aan de 'Artifonie', die hem eerder al bij haar openingsactiviteit betrok. Daarvoor was er het Bonnefantenmuseum, nog onder zijn vroegere directie, met een overzicht waarvoor meer dan honderd schilderijen van her en der waren bijeengebracht.

Levend

Het schilderschap van Brouwer lijkt zo levend als ooit te voren. Het komt allerminst zo boos over als betrokkenheid bij het elan van Artishock doet denken: hier heerst een sfeer van bedachtzaamheid, van ingetogenheid, van poëzie van een heel persoonlijk karakter. Ondersteund misschien door de meditatieve sfeer die in de vroegere kantoren van de gemeenteontvanger wordt teweeggebracht, niet door uit zijn beveiligd kantoor voortkomend gerinkel van betaalde belasting, maar klank van een vioolconcert op laag volume.

De collectie bestaat uit een reeks van portretten en een reeks van abstracties, het meeste gesigneerd: 'G.N.B. 1993'.

Het lijkt aanvankelijk moeilijk het recente werk te relateren aan wat in 1965 op een tentoonstelling van Jonge Schilders tussen dat van 23 anderen in het stadhuis van Heerlen hing en in een gestencilde catalogus en een gezeefdrukte omslag van Kees Graaf en achter een voorwoord van Ko Sarneel, getiteld was: 'Space-project' en 'hij zat op fluweel'.

Puzzel

Vindingrijkheid op het gebied van titels had hij toen al. Daar is nu weinig blijk van: de titels ontbreken vooralsnog. Alleen de naam van de tentoonstelling 'Melikanderen' is een puzzel om mee bezig te blijven totdat men weet dat Melica de naam is van een dame, met anderen vertegenwoordigd in de galerij.

De abstracties van destijds zijn niet allemaal door portretten vervangen, hoewel die wezenlijk lijken voor zijn oeuvre, omdat zij een diepe menselijke belangstelling suggereren. In hun krachtige vormen vindt men behalve Brouwers persoonlijke trekken klassieke verworvenheden terug die bij een rasschilder van nature verschijnen om van nature te doen denken aan de bijna driedimensionale koppen van Picasso en aan de kloeke beeldopbouw van befaamde expressionisten.

Maar de abstracties zijn even duidelijk als portretten aanwezig in de vorm van uit tekens opgebouwde schilderijen, meestal op in tweeën gedeelde velden. De symboliek is soms helder, soms niet. Er is een veld van zes gekruiste messen; er is een veld, dubbel, met cirkels van eerder mythische lading. Een enkel portret, tot klassieke helderheid vereenvoudigd, verdubbelt mee met het beeldvlak – een enkele geometrische vorm ontwikkelt zich tot een gezicht, eerder een masker.

Lading

Het ontbreken van titels belet niet in sommige elementen van de collectie een bijzondere emotionele lading te vermoeden: een een sterk realistisch portret van Brouwers vader en dicht daarbij, in een heel andere, haast persiflerende toonzetting, een abstractie met op de plaats van de signatuur het jaartal 1938. 'Wij worden oud', zegt Brouwer. Over het geheel hangt een mattenklopper in natura, misschien bij toeval versierd met een papiertje.

● *Portret zonder titel van Ger Brouwer.*

Het ernstige, kloeke, en doelbewuste schilderen van deze geboren Fries zal herhaaldelijk gepaard blijken te gaan met spontane gebaren, losse invallen of vindingrijke frutsels. Brouwer lijkt ook een uiterst bezige man achter zijn afwezigheid. Hij verschijnt met een bagage van tekeningen, penselen en verf. „Hier moet het allemaal uitkomen, kijk", en hij beweegt een breed varkensharen penseel over een groentekist als de streling van een vinger. Een rasschilder is Brouwer genoemd en wie zijn beeld van hem wil vervolledigen krijgt zwarte zakboeken of dummys van encyclopedieën te zien waaruit de onbekende naar voren komt als een tekenaar van ongewone vaardigheid en visie. „Ach", voegt hij eraan toe, misschien bewogen door de onvermijdelijkheid van de terugblik, „wat ik hier heb is misschien een honderdste van mijn werk: u moet mij eens in mijn atelier bezoeken". Hij overhandigt het adres en het lijkt een gebaar van vertrouwen alsof het de sleutel is van een geheim domein of een opslagplaats van zaken van onbenoembare waarde.

Zo nemen wij dat aan, zoals wij ook aannemen dat de basis van zijn bestaan eerder lag in het vervolmaken van zijn picturaal vermogen dan in het verwerven van faam of rijkdom. Ofschoon: er staat in de ingang een telraam bij een doos met het portret van twee kinderen en een dubbelzinnig fonteinbeeld.

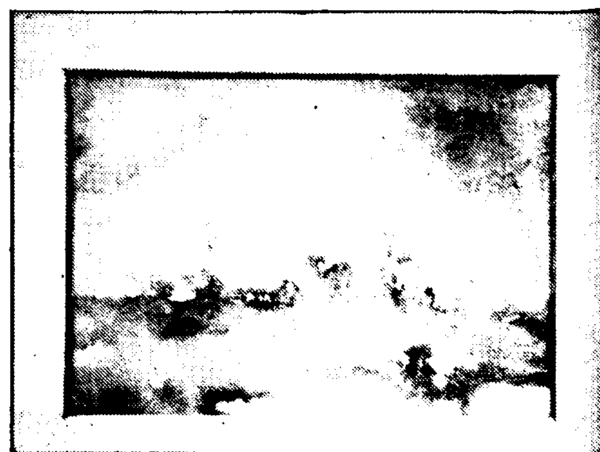
Gogol

Hij beschouwt zijn levensloop met door de literatuur gevoede filosofie. Of wij de geschiedenis kennen van Gogol over de aanvankelijk succesvolle schilder? „Ik had een weloverwogen houding ten opzichte van de contraprestatieregeling", zegt hij. „Ik nam dat woord letterlijk. Ik had een dialoog met de staat, die voor mij mijn publiek betekende en die mij betaalde met geld van de mensen. Ik bracht daar mijn beste schilderijen naar toe: naar de staat, niet naar de ambtenaar die mijn meesterwerk achteloos in ontvangst nam of vroeg om het maar ergens neer te zetten."

Er valt veel te vernemen in de 'Artifonie' – over de wereld van Brouwer en van anderen waar hij zich mee verbonden voelt, collega's van zijn generatie, die hun betrokkenheid tonen in het gastenboek, dat hier niet is volgeschreven maar volgetekend. Sommige mensen denken met zenuwen die zich van hun vingers tot in hun tekenstiften verleggen.

Wij zullen u over Brouwers verborgen oeuvre berichten. Of misschien ook niet – omdat het wellicht beter gedijt in een binnenwereld dan in het luidruchtig bedrijf van beurzen en Dokumenta's.

verder...

● *Aquarel van Carel Verbraak.*

... exposeert Carel Verbraak tot en met 29 juni in het bestuurscentrum van Brunssum aquarellen en acrylschilderijen. Te bezichtigen tijdens kantooruren.

... loopt in museum Den Tempel in Sittard tot 4 juli een tentoonstelling die is gewijd aan leven en werk van de priester-dichter Jacques Schreurs uit Sittard. Open van dinsdag tot en met vrijdag van 11 tot 17 uur, zaterdag en zondag van 14 tot 17 uur.

... is in de etalages van het Liass, Van Caldenborghstraat 1b in Geleen, tot en met 2 juli werk te zien van Els Jetten uit Gronsveld.

... voert musicus/componist Peter Hofland morgenmiddag om 16 uur het kunstproject 'Industrial Age' uit in het Gemeentemuseum van Roermond. Het betreft de laatste uitvoering in het kader van de expositie Jo-Jo van De Maatschap uit Tilburg.

... kunnen liefhebbers van fotografie nog dit weekeinde hun hart ophalen op de expositie 'Euregionaal Fotopad '93', die op vijf lokaties in Limburg te zien is: in het Streekmuseum Land van Valkenburg, het Bonnefantenklooster in Maastricht, Museum Den Tempel in Sittard, de Terpkerk van Urmond en in het Volkenkundig Centrum in kasteel Limbricht.

exposities

Schilderijen Marli Hommel in Landgraaf

LANDGRAAF – In de burgerzaal van het Raadhuis in Landgraaf loopt tot en met 25 juni een expositie met schilderijen van Marli Hommel. Haar werk kenmerkt zich enerzijds door duidelijke en herkenbare contouren, anderzijds door abstractie. De tentoonstelling is te bezichtigen van maandag tot en met vrijdag van 9 tot 12 uur, maandag en donderdag van 14 tot 16 uur en donderdag van 17 tot 19 uur.

Marli Hommel studeerde aan de Academie voor Toegepaste Kunsten in Maastricht en heeft talrijke exposities op haar naam staan. Schilderen betekent voor haar het zoeken naar harmonie en rust in de beweging. Al krabbelend legt zij de basis voor haar werken, waarna zij met forse, temperamentvolle penseelstreken verder werkt.

'Beeldend licht'

ROERMOND – In het gemeentemuseum, Andersonweg 4 in Roermond, begint vandaag onder de naam 'Beeldend licht' een tentoonstelling van foto's van leden van Fotokring Midden-Limburg. De expositie loopt tot 27 juni en is te bezichtigen van dinsdag tot en met vrijdag van 11 tot 17 uur, op zaterdag en zondag van 14 tot 17 uur.

De geëxposeerde foto's bevatten uiteenlopende onderwerpen, bijvoorbeeld mensen in hun dagelijkse omgeving, landschappen en gebouwen. Technische en beeldende aspecten van de fotografie zijn verwerkt in alle thema's.

Drieluik in Artisart

MAASTRICHT – In Galerie Artisart, Grote Gracht 43 in Maastricht, begint vandaag een expositie van olieverf op papier van Bert van Mourik, temperaschilderijen van Gerard Hettinga en keramiek van Ursula Barbara Bläsig. De tentoonstelling duurt tot en met 9 juli en is te bezichtigen van dinsdag tot en met zaterdag van 13.30 tot 17.30 uur.

Bert van Mourik wil landschapsbewegingen en muziek uitbeelden in olieverf op papier, in dunne lagen opgebouwd met penseel en paletmes. Hij prepareert het papier zodat er een perkamentstructuur ontstaat.

● *Tempera van Gerard Hettinga, te zien in galerie Artisart.*

Gerard Hettinga schildert met zelf gemaakte temperaverf, die hij laag voor laag aanbrengt. Dit geeft diepe kleuren die onder invloed van licht de neiging hebben om van nuance te veranderen. Hij laat zich inspireren door licht, schaduwen en de natuur.

Ursula Barbara Bläsig verwerkt in haar keramische werk gevonden stukken hout, schors, ijzer en blik. De materie is haar inspiratiebron, materie is tastbaar en gelijktijdig geheimzinnig, drager van een wereld die daar achter ligt. Het is dit magische dat haar boeit en dat ze ook in haar werk oproept.

Tekeningen in Tracé

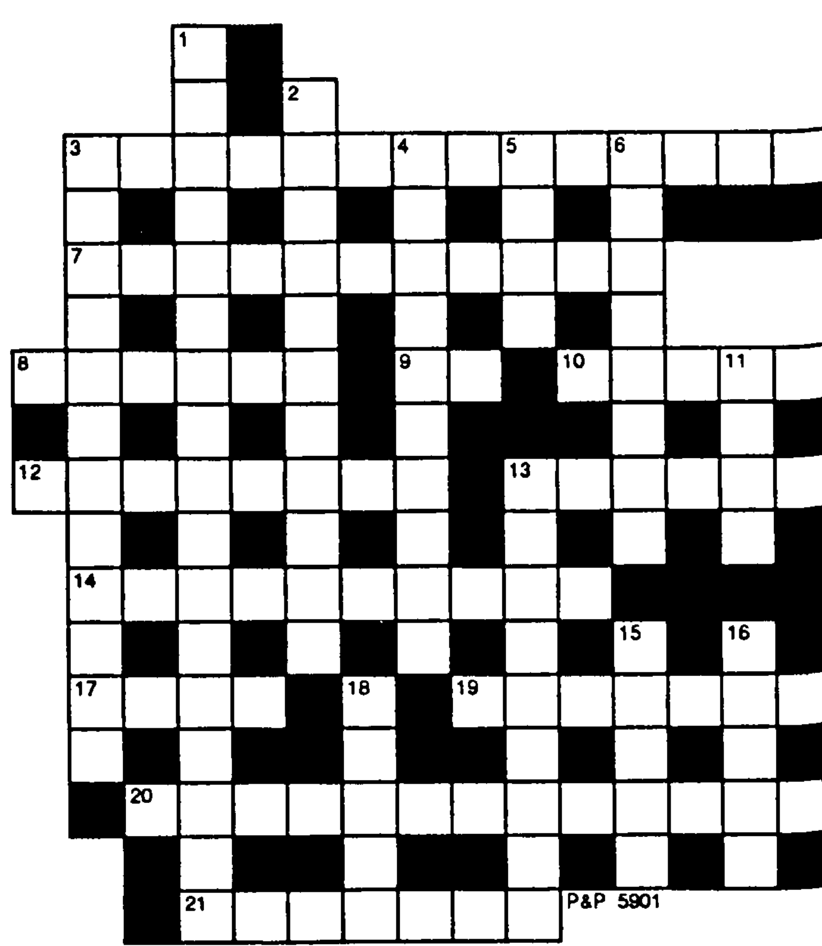
MAASTRICHT – Tekeningen van tien kunstenaars zijn tot en met 24 juli te zien in galerie Tracé, Alexander Battalaan 31 in Maastricht. De galerie is geopend op donderdag van 14 tot 20 uur, vrijdag en zaterdag van 12 tot 17 uur.

De techniek van het tekenen is heel direct en daardoor heel persoonlijk: er valt weinig te verdoezelen, correcties blijven altijd zichtbaar. Een tekening is als een handschrift, als een manuscript. De tekening kan echter ook een vorm aannemen die de traditionele hoedanigheid van de tekening zoals hierboven beschreven, minder herkenbaar maakt. Er wordt dan bijvoorbeeld voor een bijzonder materiaal gekozen, de beelddrager is uitzonderlijk of de tekening bestaat alleen als onderliggend patroon waarover of waarbinnen weer dingen kunnen worden gevoegd.

Van de tien kunstenaars die in Tracé exposeren, zijn de meesten afkomstig uit Limburg: Harry van der Aart, Mieke Derickx, Jos Berkers, Berna Esselaar, Ton Franssen, Erik J. de Jong en Magdalena Peltzer. Uit Amsterdam komt Nicolas Dings en Jessica Muller en Willem Speekenbrink zijn afkomstig uit Den Haag.

puzzels

cryptogram

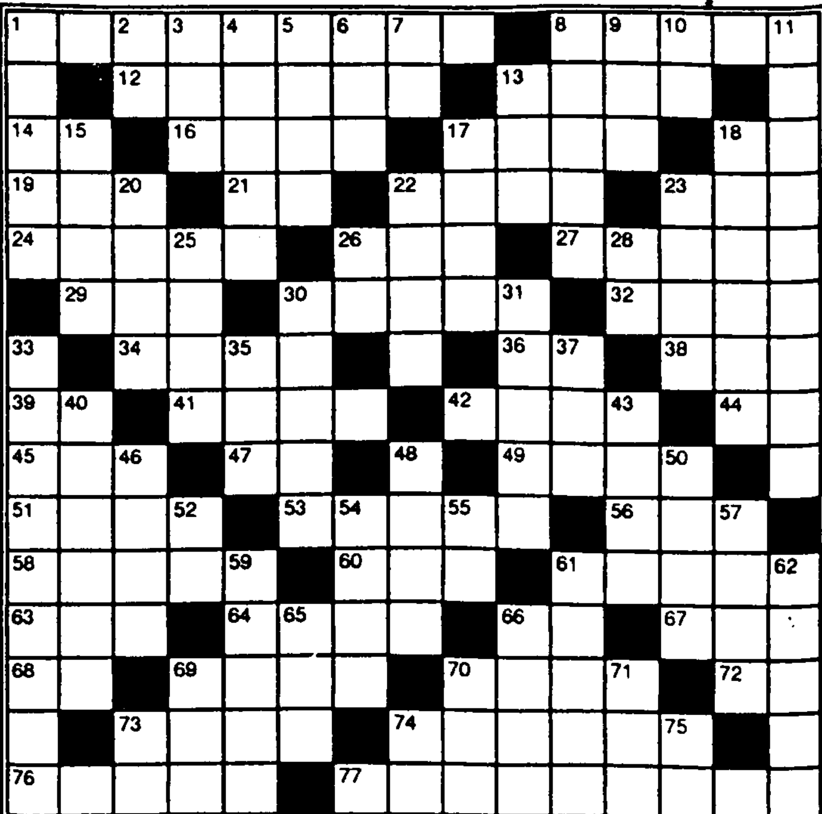

P&P 5901

HORIZONTAAL: 3 Hij speelt altijd buiten (14); 7 Als dit leven voorbij is, nog een paar keer (11); 8 Tot mijn spijt is het naar binnen gedraaid (6); 9 Niet rechtstreeks rond (2); 10 Topdrukte (5); 12 Gevleugeld met een 's' is het erg slim (8); 13 Hij bemachtigt alles door te vechten (6); 14 Wat een troep in dienst (10); 17 Helemaal te gek (4); 19 Vergrijzen en snauwen (7); 20 Een eind te paard gaan en het verknoeien (13); 21 In dubbel opzicht een delicatesse (7).

VERTIKAAL: 1 Veiligheidspolitie (17); 2 Zij gaan voorop in deeltijd (11); 3 Pseudo-sinterklaas (12); 4 Ter bescherming van uitgestorven en bedreigde olifanten? (10); 5 Bedrijfsgeval voor het gerecht (4); 6 De waarde van inwoning (8); 11 De sleur van een reis (4); 13 De staf gaat biljarten (9); 15 Daar wonen ze naast elkaar (5); 16 Vast veilig (5); 18 Zonder bustehouder is het goed (5).

kruiswoordraadsel

P&P 1423

43	49	74	48	71	3	11	38	61	44	25	30	27	50	60

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 streek; 8 kopje koffie; 12 weefsel; 13 vervelend; 14 titel; 16 dorsvloer; 17 mep; 18 was getekend; 19 houten kom; 21 nummer; 22 goudstaaf; 23 honingdrank; 24 takel; 26 gewricht; 27 sterk hellend; 29 waterkering; 30 stengel; 32 rivier in Duitsland; 34 verfstof; 36 laagtij; 38 mnl. dier; 39 waterhoogte; 41 Ned. rivier; 42 scherprechter; 44 radium; 45 lijst; 47 schuifbak; 49 vereniging; 51 op alle plaatsen; 53 deel v.e. vis; 56 onbep. vnw.; 58 de gezamenlijke planten; 60 gymnastiektoestel; 61 muziekinstrument; 63 bewonderaar; 64 tweetal; 66 paardeslee; 67 papegaai; 68 pers. vnw.; 69 hemellichaam; 70 afmeting; 72 Militaire Politie; 73 boom; 74 meisjesnaam; 76 voedingsstof; 77 kaarsdrager.

VERTIKAAL: 1 vloerlijst; 2 voorzetsel; 3 oude lap; 4 godin van de vrede; 5 draaikolk; 6 klein vertrek; 7 voorzetsel; 8 vis; 9 viervoetig dier; 10 kunstm. inseminatie; 11 Europeaan; 13 bladplant; 15 advies; 17 oeverdam; 18 stad in Duitsland; 20 vlak; 22 drank; 23 binnenwater; 25 geestelijke; 26 militair; 28 voorzetsel; 30 rekel; 31 roofdier; 33 vette stof; 35 vis; 37 korf; 40 vis; 43 hoofdstad van Peru; 46 vergoeding; 48 persoon; 50 echtgenoot; 52 titel; 54 deel van Azië; 55 kind; 57 regel; 59 afzonderlijk; 61 deel v.e. fiets; 62 zoogdier; 65 vaartuig; 66 inborst; 69 bloeimaand; 70 Engels eiland; 71 tijdsduur; 73 Burgelijk Wetboek; 74 ongeveer; 75 voorzetsel.

oplossing gisteren

HORIZONTAAL: 1 hanekam; 6 barones; 12 peen; 14 moor; 15 p.p.; 17 regenboog; 20 re; 21 nok; 23 lerares; 24 kin; 25 Orel; 27 lever; 28 tong; 29 strak; 31 Nes; 32 serge; 33 mars; 35 pulp; 36 vitaal; 37 perron; 39 smak; 41 naar; 43 nobel; 45 das; 47 haast; 49 tres; 50 korps; 52 maté; 53 rad; 54 portaal; 56 lel; 57 in; 58 kersenjam; 60 l.l.; 61 keur; 62 emoe; 64 epaulet; 65 staking.

VERTIKAAL: 1 hypnose; 2 NP; 3 eer; 4 keel; 5 angel; 7 Amoer; 8 roos; 9 oog; 10 nr.; 11 stengel; 13 snavel; 16 port; 18 eren; 19 bres; 20 ring; 22 kermisbed; 24 korporaal; 26 laatmes; 28 telraam; 30 kraal; 32 surah; 34 sak; 35 pen; 38 intrige; 40 marter; 42 stellig; 44 Oran; 45 dors; 46 span; 48 stel; 50 korre; 51 sajet; 54 peul; 55 lama; 58 keu; 59 mok; 61 ka; 63 ei.

Winwoord: KARAKTERKOMEDIE

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:

Abonnementen	045-739881
Advertenties	045-739886
Algemeen	045-739911
Piccolo-advertenties	045-719966

Fax:

Advertenties	045-739204
Algemeen	045-739364
Redactie	045-739264

Banken:

ABN-AMRO Heerlen	57 75 35 935
Postbank	10 35 100

Rayonkantoren:

Brunssum	045-256363
Geleen	046-746868
Heerlen-Centrum	045-717719
Kerkrade	045-452932
Maastricht	043-254477
Roermond	04750-18484
Sittard	046-515577

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:

per maand	ƒ 28,40
per kwartaal	ƒ 85,20

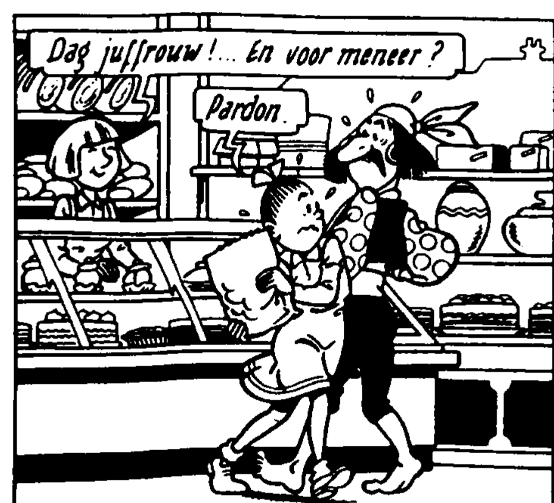
Per acceptgiro:

per maand	ƒ 29,65
per kwartaal	ƒ 86,45
losse nummers	ƒ 1,65
	Bfr. 30

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

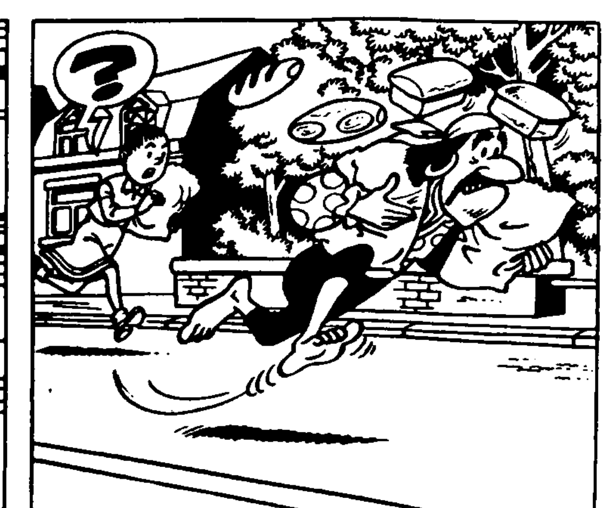
de snikkende sirene

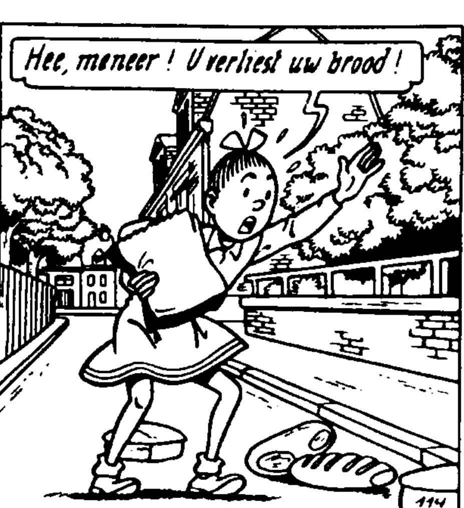

recept

Gemarineerd staartstuk

DOOR HUUB MEIJER

Benodigdheden voor 4 personen: 500 g staartstuk, boter, ⅛ l slagroom, 3 el bloem, zout en peper.

Voor de marinade: 2 plakken bacon in reepjes, 3 dl rode wijn, 1 el olie, 1 fijngesneden ui, 1 winterwortel in plakjes, 2 kruidnagels, 8 jeneverbessen, 1 mespuntje tijm, 10 gekneusde peperkorrels.

Fruit bacon en ui in 1 el olie. Voeg wortel en kruiden toe en blus af met rode wijn. Voeg 1 kopje water toe, breng aan de kook en laat geheel ca. 10 minuten doorkoken. Laat marinade goed koud worden. Leg staartstuk in marinade, dek af en plaats 24 uur in koelkast. Keer vlees regelmatig. Haal vlees uit marinade, dep droog en braad op hoog vuur in boter aan. Temper hittebron, voeg voldoende boter toe en braad staartstuk in ca. 30 minuten zachtjes rosé. Keer vlees regelmatig en bedruip met braadvocht. Neem vlees uit pan en bestrooi licht met zout en peper. Dek af met alu-folie en laat 5 minuten rusten. Blus braadvocht af met gezeefde marinade en laat tot de helft inkoken. Vermeng bloem met slagroom, voeg aan vloeistof toe en laat saus even doorkoken. Serveer saus apart. Snijd vlees in dikke plakken. Serveer hierbij pommes duchesse.

Tabaksindustrie stelt verbod op reclame in bioscoop voor

ROTTERDAM – De tabaksindustrie heeft voorgesteld om per 1 januari 1996 tot een volledig verbod op tabaksreclame in de bioscoop te komen. Voor die datum moet het aanbod van tabaksreclame drastisch worden verminderd. Dat staat in een concept voor een aangescherpte reclamecode dat bij de ministeries van WVC en Economische Zaken is gedeponeerd.

Volgens een woordvoerder van de Stichting Sigarettenindustrie gaat het om een vrijwillig voorstel. Voordat tot een volledig verbod wordt overgegaan, zal volgens hem eerst een overgangsperiode plaatsvinden waarin het aandeel van tabaksreclame in de bioscoop geleidelijk tot nul wordt gereduceerd.

Volgens Gulian Nolthenius, commercieel directeur van Cloeck en Moedigh - de grootste bioscoopreclame-exploitant in ons land - is de tabaksindustrie onder druk van de overheid tot een aanscherping van het huidige zelfreguleringsbeleid gekomen. Hij verwacht evenwel dat voor tabaksaanverwante produkten zoals de Camel Trophy, Marlboro kleding en Peter Stuyvesant reizen, nog wel reclame mag worden gemaakt.

Een kwart van de huidige bioscoopreclame bestaat uit reclamespotjes voor shag en sigaretten. „Dat is een behoorlijk percentage dat in het verleden overigens aanzienlijk hoger lag. We zijn al een tijd bezig met het terugdringen van de afhankelijkheid van tabaksreclame en het zoeken naar adverteerders in andere sectoren," aldus Nolthenius.

Met adverteren voor bijvoorbeeld opleidingen, overheidsvoorlichting, auto's en kleding verwacht Nolthenius de terugval in omzet van 'enkele miljoenen' te kunnen compenseren. Maar: „Het gat dat valt, kun je natuurlijk niet op heel korte termijn opvullen. Dat zou wel een heel optimistische gedachte zijn. Daar heb je wel een paar jaar voor nodig."

Motief brandstichting was vreemdelingenhaat

Dronken viertal pleegde moordaanslag Solingen

Van onze redactie buitenland

SOLINGEN – De moorden in het Duitse Solingen zijn opgelost. De 16-jarige Christian R. blijkt niet de enige dader te zijn van de brandaanslag, waarbij vorige week zaterdag twee Turkse vrouwen en drie kinderen om het leven kwamen. Gisteren werd bekend dat donderdag nog drie mannen uit Solingen (16, 20 en 23 jaar) zijn gearresteerd. Het viertal, dat elkaar slechts oppervlakkig kende, had de aanslag gepleegd uit woede, omdat ze vorige week vrijdag wegens dronkenschap uit een café waren gezet.

De Duitse minister Seiters van Binnenlandse Zaken zei gisteren dat de vier geen lid zijn van een neo-nazistische groepering, maar dat het motief voor hun daad zonder enige twijfel vreemdelingenhaat is. Ze hadden wel contacten met neo-nazigroepen onderhouden. Een van hen zou lid zijn van de rechts-extremistische partij DVU, die in twee regionale parlementen vertegenwoordigd is.

De drie mededaders van Christian R. werden opgepakt na nieuwe onthullingen van de 16-jarige, die sinds zondag in voorarrest zit. Hij verklaarde begin deze week opzettelijk verkeerde signalementen te hebben verstrekt om de anderen te dekken.

De arrestatie van drie handlangers betekende ook het einde van de semi-officiële lezing dat het in Solingen om de daad van een, mede door huiselijke problemen geestelijke instabiele, enkeling was gegaan. Gevreesd wordt dat de nieuwe ontwikkeling gevolgen zal hebben voor het verloop van de grote demonstratie vandaag in Solingen.

In de stad was van officiële zijde steeds ontkend dat er een gewelddadige rechts-extremistische beweging bestond. Buurtbewoners hadden echter lang voor de moordaanslag geklaagd over jongeren die neo-nazileuzen riepen en para-militaire oefeningen hielden. Turkse jongeren en linkse groepen zagen in de nieuwe arrestaties een bewijs voor hun stelling dat de politiek het gevaar van extreem-rechts bagatelliseert. Bij de demonstratie worden vandaag behalve vreedzame deelnemers, ook Duitse autonome en linkse en rechtse Turkse jongerengroepen verwacht. De politie rekent op minstens 50.000 demonstranten.

In Bonn ontving kanselier Kohl gisteren de hoge Turkse regeringsdelegatie die donderdag de rouwdienst in een Keulse moskee had bijgewoond. Kohl sprak zijn medeleven uit met de nabestaanden van de vijf slachtoffers en met het Turkse volk. „De daders zullen worden gestraft," zei Kohl, die daaraan toevoegde dat Duitsland niet zal toestaan dat de traditionele vriendschapsbanden tussen Bonn en Ankara belast worden door gewelddadige acties van Duitse of Turkse jongeren.

Hij beloofde een onderzoek naar de mogelijkheden voor een betere integratie van de bijna twee miljoen Turken in de Duitse samenleving. Eerder had de liberale minister van Buitenlandse Zaken en vice-kanselier Kinkel zich uitgesproken voor het invoeren van de dubbele nationaliteit en een beperkt kiesrecht voor buitenlanders.

Uitgeput

● *Twee hongerstakers zoeken steun bij elkaar voor het parlement van Kiev. Zo'n twintig slachtoffers van de Tsjernobylramp protesteren daar met deze actie tegen het voornemen van de regering van Oekraïne om allerlei regelingen af te schaffen, die in het leven geroepen waren om het leed van de omwonenden van de ontplofte kerncentrale te verzachten.* Foto: EPA

Uitgebrande tanker nog niet naar Rotterdam

ROTTERDAM – Het slepen van de uitgebrande tanker British Trent naar Rotterdam, laat voorlopig nog op zich wachten. Bergingsbedrijf Smit-Tak wil eerst de benzine in de tanks aan boord van de British Trent overpompen in een ander schip. De voorbereiding van die operatie is inmiddels gestart.

Het slepen van de tanker moest worden uitgesteld, omdat nog tallooze tanks geladen zijn met benzine. Het overpompen van de benzine uit alleen de beschadigde tanks is niet voldoende, aldus een woordvoerder van het Rotterdamse bergingsbedrijf.

EG-commissaris Van den Broek breekt lans voor Bosnië

Militair ingrijpen noodzakelijk

BRUSSEL – EG-commissaris Hans van den Broek heeft gisteren een lans gebroken voor militair ingrijpen in ex-Joegoslavië. Letterlijk zei Van den Broek dat West-Europa 'actief de moslims in Bosnië moet steunen' en desnoods bereid moet zijn tot (menselijke) offers in de Balkan 'om de waarden van vrijheid en gerechtigheid te verdedigen, waarop onze eigen maatschappijen zijn gebouwd'.

Van den Broek, verantwoordelijk voor de gezamenlijke buitenlandse en defensiepolitiek van de Gemeenschap, zei in een toespraak op de Tilburgse universiteit dat er 'zelfs in dit late stadium' van het conflict in ex-Joegoslavië nog tijd is om 'krachtig op te treden'. Hij vindt dat de EG daarbij moet vasthouden aan het Vance-Owen vredesplan 'ondanks zijn tekortkomingen'.

Van den Broek zei geen enkel heil te zien in een soort appeasementpolitiek tegenover de Serviërs, die de Westeuropese waarden en principes 'verachten'. Van den Broek: „Hoe kunnen we tegen een volgende dictator opstaan die de internationale wetten en moraliteit schendt, als we zulke excessen in onze eigen achtertuin toelaten? Hoe kunnen we diegenen in de islamitische wereld, die zich in het bijzonder verbonden voelen met de slachtoffers van agressie in Bosnië, afhouden van het ondernemen van actie als we zelf niets doen?"

Hij noemde het 'begrijpelijk' dat de westerse regeringen aarzelen om 'hun jonge mensen naar de Balkan te sturen om er te sterven'. Maar, aldus Van den Broek, „het waren niet wij die het geweld kozen, het geweld is ons opgedrongen door, precieser, is opgedrongen aan de mannen, vrouwen en kinderen van Bosnië, door ambitieuze en cynische leiders die zich voor het bereiken van hun doeleinden door niets laten tegenhouden."

Hij karakteriseerde Servische leiders als Milosevic, Karadzic en Mladic als mensen met een 'primitief vocabularium', met 'onedele doelen' en met een 'onbeschaamd brutale tactiek'.

Nieuwe opzet om kosten ziekenfonds te beheersen

Niet meer elk half jaar naar tandarts

Door onze correspondent

HAARLEM – Het verplichte halfjaarlijkse bezoek aan de tandarts verdwijnt voor de ziekenfondsverzekerde. Mogelijk al met ingang van 1 januari van het volgend jaar. De Nederlandse Maatschappij voor Tandheelkunde, de beroepsorganisatie van de tandartsen en de Vereniging Nederlandse Zorgverzekeraars (VNZ), waarin de ziekenfondsen zijn verenigd, werken aan een andere opzet van de tandheelkunde voor ziekenfondspatiënten.

Doel van het nieuwe systeem is het beheersbaar maken van het budget dat jaarlijks door de ziekenfondsen aan tandheelkunde wordt uitgegeven. De ziekenfondsverzekerde krijgt een abonnement dat ongeveer 40 gulden per jaar gaat kosten.

Dat abonnement geldt voor controles, instructie mondhygiëne en het verwijderen van tandsteen. De tandarts kan straks alleen vullingen nog apart declareren bij het ziekenfonds. Elke patiënt overlegt met de tandarts hoe vaak hij voor controle moet komen.

De noodzaak voor de veranderingen werd vorig jaar duidelijk toen voor het eerst paradontologie in het pakket werd opgenomen. Bestuurslid H. 't Hart van de Nederlandse Maatschappij voor Tandheelkunde: „Er bleek een enorme vraag te bestaan naar paradontologie, zeg maar alles wat met het weefsel rond de tanden te maken heeft. De vraag was zo groot, dat het budget werd overschreden."

Volgens VNZ-woordvoerder G.J. Reitsma bedroegen de kosten voor de ziekenfondsen 40 miljoen gulden, terwijl slechts 20 miljoen was geraamd. Omdat het totale budget van 750 miljoen voor tandheelkunde niet mocht stijgen, moest er iets gebeuren.

'16-jarige moet lichte motor mogen rijden'

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG – De ANWB, Veilig Verkeer Nederland en brancheorganisaties als de RAI en de Bovag zijn voor de invoering in het Nederlandse verkeer van de categorie 'lichte motorfiets'. Deze motorfietsen mogen een maximale cilinderinhoud hebben van 125 kubieke centimeter. De minimumleeftijd voor het berijden van de motor moet zestien jaar zijn.

Het ministerie van Verkeer ziet 'in principe niets' in de verlaging van de leeftijd voor motorrijders. „Wel denken wij aan de invoering van een getrapt motorrijbewijs, afhankelijk van de motorinhoud," aldus een woordvoerder van het ministerie.

Volgens ANWB-manager tweewielers, Ferrie Smith, kan de lichte motorfiets van 125 cc een verantwoord en legaal alternatief zijn voor de opgevoerde bromfiets. „Maar eerst moet het aspect van de verkeersveiligheid in kaart worden gebracht. Er zijn aanwijzingen dat deze 125 cc motorfiets het er beter afbrengt dan een opgevoerde bromfiets. De laatste is immers niet geschikt voor het wegdeel waarop hij rijdt, het vervoermiddel is niet op hogere snelheden gebouwd en de berijder is niet opgeleid. Deze bezwaren zouden vervallen wanneer je een categorie lichte motorfietsen hebt."

In andere EG-landen, zoals Duitsland, Engeland en de landen aan de Middellandse Zee rijden jongeren vanaf zestien jaar al op zwaardere motoren. In Duitsland mogen zestienjarige op een tachtig cc motor rijden. „Maar ook daar denkt men aan de 125 cc motor," zegt Smith. „Tachtig cc is te beperkt. Om te voorkomen dat zestienjarige als een lamme eend over de rijkswegen rijdt, moet je wel naar 125 cc."

De organisaties hebben een nieuwe indeling gemaakt van de gemotoriseerde tweewielers omdat er nieuwe regels in de Europese Gemeenschap op komst zijn.

punt uit

● Noodklok

Er is sprake van een alarmerende stijging van het aantal asielzoekers. Daardoor staat het vorig jaar van kracht geworden nieuwe opvangbeleid van de regering onder grote druk. Dit laat het ministerie van Justitie weten. De capaciteit van het ministerie, dat verzoeken afhandelt, gaat uit van ongeveer twintigduizend asielzoekers per jaar. De eerste vier maanden van dit jaar zijn echter al 8.902 asielverzoeken ingediend, twee keer zoveel als over dezelfde periode van het vorig jaar.

● Maffiosi

De Italiaanse politie heeft gisteren op Sicilië 23 leden van de maffia gearresteerd. De aanhoudingen werden verricht in en om de stad Corleone, het bolwerk van de maffia-familie van Savatore 'Toto' Riina. De arrestanten worden verdacht van moord en chantage.

● Examenstunt

Het moest een examengrap worden, maar al snel was het niet leuk meer. Zeven vwo-leerlingen van de openbare scholengemeenschap Nieuwediep in Den Helder hielden deze week hun school een dagje bezet. Totdat de directeur briesend van woede een deur intrapte en binnenkwam. Na een fikse vechtpartij met de directeur gaven de leerlingen zich over. Zij kregen daarna een rekening van 2450 gulden gepresenteerd voor de aangerichte schade.

● Regio's

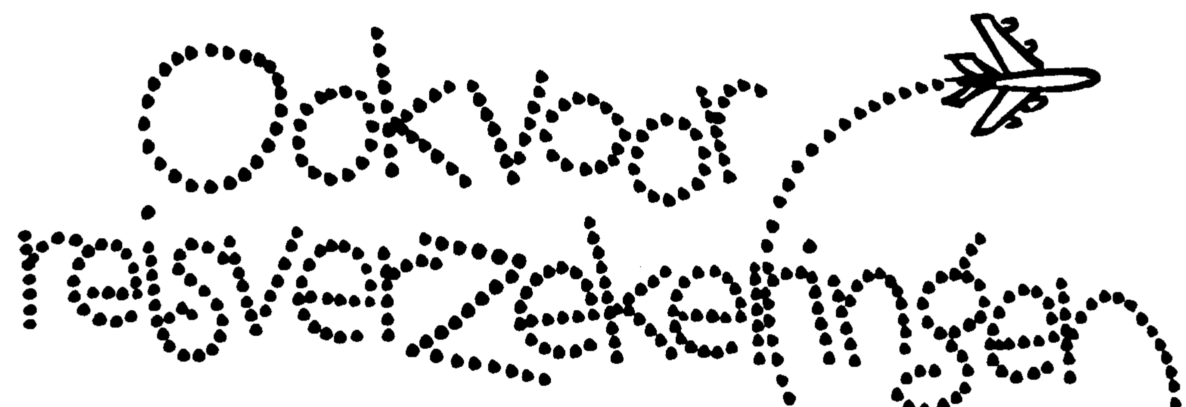
Nederland profiteert verhoudingsgewijs veel te weinig van de miljarden EG-subsidies aan economische ontwikkeling en bestrijding van de werkloosheid in arme regio's. Als de Nederlandse regio's uit Brussel niet snel meer geld krijgen, dreigt Den Haag met een veto in de onderhandelingen over de herziening van de opzet van de EG-subsidies aan regio's.

● Beschieting

De politie stelt een onderzoek in naar een mogelijke beschieting van het asielzoekerscentrum in Eindhoven. Volgens een getuige die stond te wachten bij een bushalte zijn vrijdagavond kort na 18.00 uur vanuit een rijdende auto schoten gelost op het centrum.

● Apen

'De vakbond voor apen' Pro Primates heeft opnieuw een beschuldigende vinger in de richting van TNO gestoken. Volgens de stichting zou dat instituut afgelopen woensdag apen uit de Filipijnen hebben doorverhandeld naar Engeland, hetgeen niet verboden is maar volgens de vakbond ethisch niet juist is. Volgens TNO hebben de apen officieel de status 'gefokt in gevangenschap'. Pro Primates plaatst daar vraagtekens bij.

Wereldwijd 14 miljoen mensen besmet met HIV

Sombere cijfers over Aids

Van onze redactie binnenland

UTRECHT — Wereldwijd zijn nu naar schatting 14 miljoen mensen besmet met HIV, het virus dat Aids veroorzaakt. Tegen het jaar 2000 zullen dat er tegen de 40 miljoen zijn, verwacht de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO). Minstens 2,5 miljoen mensen hebben Aids of zijn daar al aan gestorven. WHO-topman dr. Michael Merson presenteerde deze cijfers voorafgaande aan de negende wereld-Aidsconferentie die van 7 tot 11 juni in Berlijn wordt gehouden.

WHO-topman slaat alarm aan vooravond van Aidsconferentie

De Aids-epidemie [illegible] Merson. Delen van [illegible] Nederland [illegible] april 2 [illegible]

Het gebied [illegible] Sahara in Afrika is [illegible] geïnfecteerden [illegible] getroffen. [illegible] Centraal- en [illegible] Afrika [illegible] besmet. [illegible] spreidt het [illegible] naar de binnenland [illegible] zuiden en westen van Afrika.

Met de verspreiding van het virus stijgt [illegible] het aantal gevallen van Aids in Afrika. De groep Afrika [illegible] 1,75 miljoen [illegible] twee derde van het totale aantal Aidsgevallen over de hele wereld uit. Tegen de eeuwwisseling zal in dit werelddeel het [illegible] vijf miljoen Aidspatiënten zijn overschreden, verwacht de WHO.

Wervelstorm

Zijn deze cijfers al schrikbarend, de situatie in [illegible] en Zuidoost-Azië is [illegible]. Het virus lijkt [illegible] als een wervelstorm [illegible] te razen en heeft al anderhalf miljoen mensen besmet, vooral in [illegible]

„Terwijl Afrika [illegible] te maken heeft met een explosie van Aidsgevallen [illegible] infecties van tien jaar geleden, zien we nu in Zuid- en Zuidoost-Azië een explosie van [illegible]," illustreert dr. Michael Merson, voorzitter van het wereld-Aidsprogramma van de Wereldgezondheidsorganisatie. Hij verwacht binnenkort meer nieuwe infecties in Azië dan in Afrika.

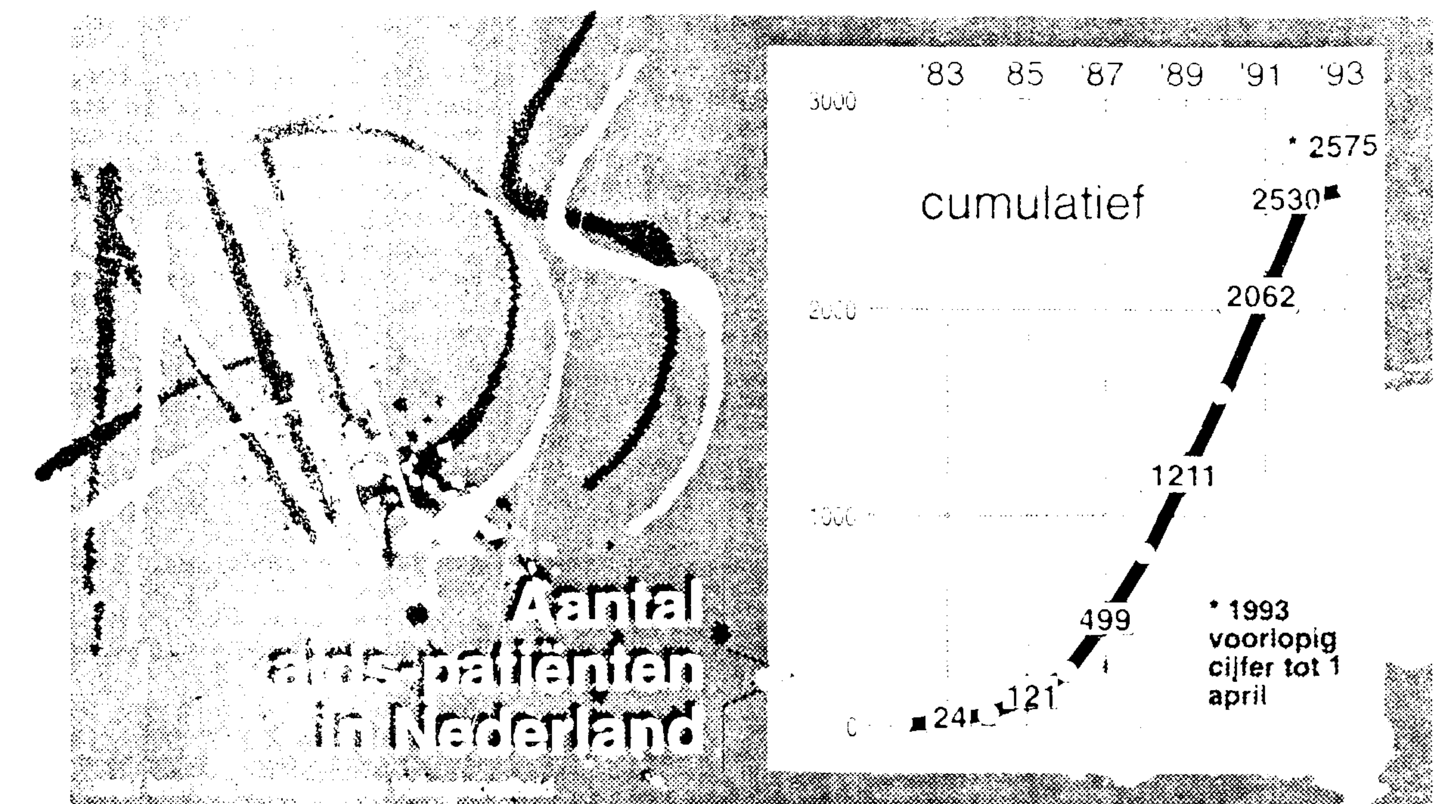
Maar ook in Latijns-Amerika en het Caribisch gebied zijn al meer dan anderhalf miljoen volwassenen met HIV besmet. De WHO schat het aantal infecties in het Midden-Oosten en in Noord-Afrika op meer dan 75.000. Ook de ontwikkelingen in Centraal-Azië en Oost-Europa duiden op een stijgende lijn: nu zijn daar naar schatting 50.000 volwassenen geïnfecteerd, eigenlijk nog niet eens zoveel. Maar de situatie van economische malaise, etnische en religieuze conflicten, uit elkaar gerukte bevolkingsgroepen en families kan leiden tot een toename van druggebruik en prostitutie. Die geven het Aidsvirus weer ruim baan. Vanuit Oost-Azië en de gebieden rond de Stille Oceaan komen meldingen van ruim 25.000 geïnfecteerde volwassenen.

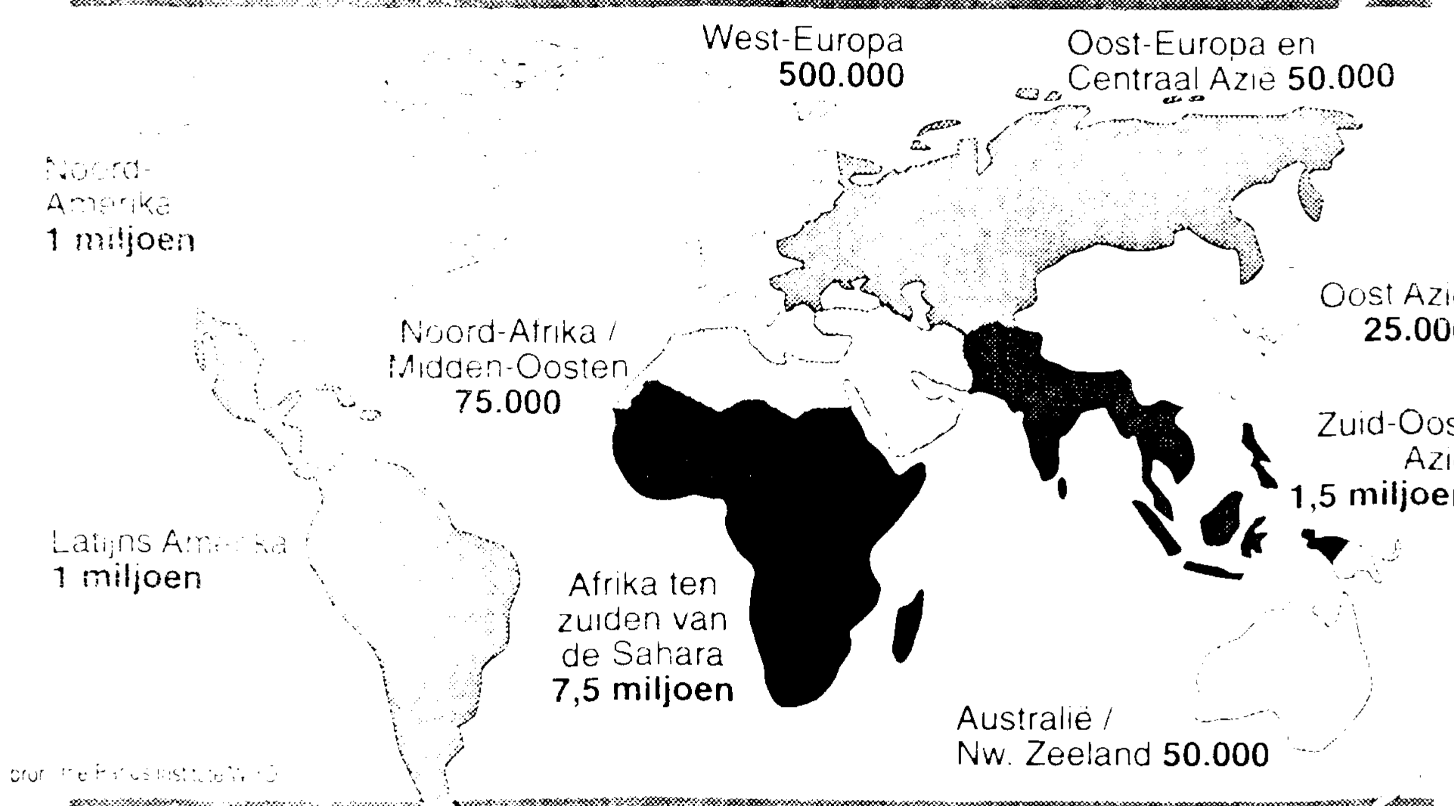
Het Panos Institute in Londen, dat de gevolgen van Aids in ontwikkelingslanden onderzoekt, becijfert dat 80 procent van alle infecties en Aidsgevallen zich voordoet in de ontwikkelingslanden. Veertig procent van alle HIV-geïnfecteerden over de hele wereld is vrouw - drie jaar geleden was dat nog 25 procent. Binnen drie jaar veroorzaakt Aids in landen rond de Sahara meer sterfgevallen onder kinderen dan malaria of mazelen, voorspelt het instituut. Toch blijft van de 7.000 dollar die de Verenigde Staten jaarlijks uitgeeft aan Aidsbestrijding, 95 procent binnen de geïndustrialiseerde landen.

Nederland

Nederland telde volgens de Geneeskundige Hoofdinspectie op 1 april 2.575 mensen met Aids, geteld vanaf het begin van de epidemie: 2.391 mannen en 184 vrouwen. De grootste groep van hen (553) is tussen de 30 en 34 jaar. Er zijn twintig kinderen tot 14 jaar bij. De meeste patiënten wonen in de Randstad, tegen slechts zeven in Brabant [illegible]

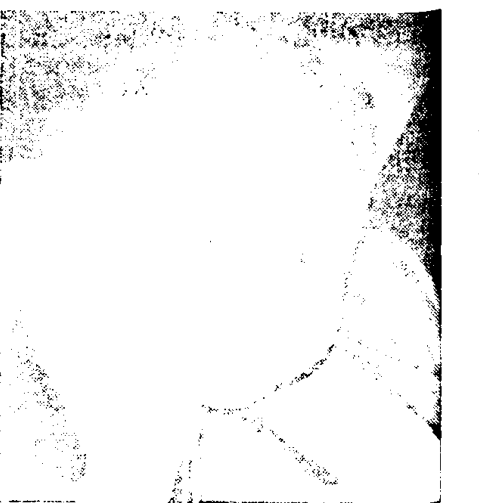
De sombere [illegible] tweeteid centraal staan op de negende internationale Aidsconferentie in Berlijn [illegible] wetenschap voor preventie en de [illegible] massale speurtocht naar een vaccin of geneesmiddel. Op dit jaarlijkse congres (in 1992 nog in Amsterdam gehouden) worden 15.000 deelnemers en ruim duizend journalisten verwacht. Ook een Nederlandse delegatie van Aidsdeskundigen zal aanwezig zijn. In het internationale bestuurscomité van de conferentie zitten namens Nederland onder meer NCAB-voorzitter prof. drs. E. Roscam Abbing en prof. dr. J. Ruitenberg.

Sihanouk toch geen premier Cambodja

[illegible] Sihanouk.

Zonder de definitieve uitslag [illegible] Funcinpec en het regime van Phnom Penh [illegible] de 70-jarige [illegible] de functies te gaan bekleden van staatshoofd [illegible] opperbevelhebber van de strijdkrachten en hoofd van [illegible]. Zowel prins Ranariddh als de huidige premier Hun Sen waren volgens de verklaring benoemd tot vice-premier.

In de nieuwe nationale regering van Sihanouk was geen plaats ingeruimd voor de Rode Khmer, die tijdens de burgeroorlog aan de kant van Funcinpec vocht, maar vervolgens het vredesplan van de Verenigde Naties afwees en de verkiezingen boycotte.

„Ik heb vandaag officieel de functies van staatshoofd en van voorzitter van de ministerraad van de nationale regering van Cambodja aanvaard," verklaarde Sihanouk donderdag. De prins meldde dat alle ministeries zouden worden geleid door twee ministers, een van de Funcinpec en een van de regerende Cambodjaanse Volkspartij, PPC.

Nadat woensdag ongeveer [illegible] procent van de stemmen was geteld, werd geschat dat de Funcinpec kan rekenen op 57 zetels en de CPP op 52. Funcinpec — een Franse afkorting voor Nationaal Verenigd Front voor een Onafhankelijk, Neutraal, Vreedzaam en tot Samenwerking bereid Cambodja — behaalde 45,7 procent en de CPP 38,1 procent. Maar de CPP heeft beweerd dat er sprake is van verkiezingsfraude en weigert de stembusuitslag niet te erkennen.

Belang

[illegible]

Heenzenden verdachten gebeurt sinds jaar en dag

Officieren van Justitie voelen zich kop van Jut

Van onze redactie binnenland

AMSTERDAM — In Amsterdam worden sinds jaar en dag gemiddeld tien zware criminelen per week heengezonden omdat voor hen geen plaats is in Huizen van Bewaring. De officieren van Justitie staan daarbij vaak voor onmogelijke keuzen: moet de man die drie verkrachtingen heeft bekend weer de straat op of de gewelddadige bankovervaller. Als een keuze verkeerd uitpakt, krijgt zo'n officier de hele publieke opinie over zich heen.

„Dat is niet helemaal eerlijk," zegt de hoofdofficier van Justitie in Amsterdam, mr. J. Vrakking. Hij reageert op de commotie die deze week is ontstaan over het laten gaan van een jonge Noordafrikaan, die een 17-jarige Amsterdammer had doodgestoken. Na zijn vrijlating wegens een tekort aan celruimte, pleegde de verdachte twee tot drie straatroven per dag voordat hij opnieuw werd opgepakt.

Vrakking vindt niet dat het Openbaar Ministerie blaam treft. „Die hele kwestie speelt al sinds 1975. Toen zijn we al met een deputatie van de rechterlijke macht naar de Tweede Kamer gegaan om te waarschuwen dat het uit de hand zou lopen. Sindsdien is de behoefte aan cellen alleen maar gestegen doordat de straffen langer werden en er meer aanhoudingen werden verricht." De huidige minister van Justitie en zijn voorganger hebben ambitieuze programma's voor nieuwbouw van cellen, maar daar heeft het Openbaar Ministerie van daag nog niets aan.

Bewaking

Met veel kunst- en vliegwerk had de jongste vrijlating misschien voorkomen kunnen worden, stelt Vrakking. In Den Haag wordt centraal bijgehouden waar cellen in Huizen van Bewaring leeg staan. Maar het systeem voorziet niet in onderlinge afweging. „Het is mogelijk dat een collega van mij in Leeuwarden een cel krijgt voor een winkelovervaller met mes, terwijl ik even later vergeefs probeer ruimte te krijgen voor een verdachte van doodslag."

Volgens Vrakking is het niet eenvoudig om het systeem zo te verbeteren dat de beperkte vrije celruimte wordt toegewezen aan de allerzwaarste gevallen. Een andere tijdelijke oplossing is het opsluiten van twee verdachten in een cel. Vrakking: „De Tweede Kamer heeft zich daar destijds tegen verzet, maar ik hoop dat die discussie nu weer op tafel is gekomen. Het is een oplossing, mits de cel ruim genoeg is en er voldoende bewaking kan worden gegarandeerd."

Een krachtig voorstander van tot voor kort onbespreekbare maatregelen is de Amsterdamse hoofdcommissaris van politie E. Nordholt. Hij pleit voor het in noodgevallen opsluiten van twee gevangenen in een cel. Ook vindt Nordholt dat er wettelijke mogelijkheden moeten komen om verdachten langer dan drie dagen te kunnen vasthouden in politiecellen.

Politiewoordvoerder K. Wilting erkent dat politiecellen niet geschikt zijn om mensen langer dan een paar dagen in op te sluiten. „Maar we moeten kiezen uit twee kwaden. Nu moeten we soms in een week in Amsterdam meer zware criminelen de straat op sturen dan er in een jaar in heel Nederland ontsnappen."

Doden bij geweld in Tsjetsjenië

MOSKOU — Zeker zes mensen zijn gisteren omgekomen in Tsjetsjenië, een opstandige republiek in Rusland, toen troepen van president Dzjochar Doedajev een gebouw van de oppositie bestormden en bezetten. Dat heeft het Russische persbureau Tass gemeld. Het persbureau Interfax maakte melding van acht doden.

Een oppositieleider waarschuwde voor meer slachtoffers. Veiligheidstroepen maken zich volgens hem op voor het neerslaan van een demonstratie vrijdag van duizenden mensen in Grozny, de hoofdstad van Tsjetsjenië. „Mensen op het plein maken zich klaar voor gevechten," aldus de oppositieleider.

Tass meldde dat speciale gevechtseenheden van president Doedajev zeker 60 mensen hebben gearresteerd. Verschillende oppositieleiders zijn verdwenen, onder wie Beslan Gantemirov, het hoofd van de gemeenteraad van Grozny. Bij de aanval op het gebouw van de gemeenteraad, dat de oppositie bezet hield, zouden onder meer mortieren zijn ingezet.

Al weken broeit een conflict tussen Doedajev en de oppositie, die de president ervan beschuldigt dictatoriaal te regeren en de economie ten gronde te richten. Doedajev ontbond vorige week het Constitutionele Hof van zijn republiek nadat hij eerder dit jaar het opstandige parlement al had ontbonden. De president heeft zaterdag een referendum uitgeschreven waarin de bevolking haar vertrouwen in hem kan uitspreken.

Idealiste Ter Veld liep tegen muur van werkelijkheid aan

'Ik lijk wel een CDA'er'

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – In 1990 al dreigde ze bijna uit zichzelf op te stappen, nu moet ze weg van haar eigen PvdA-fractie. Staatssecretaris Elske ter Veld, (49) van Sociale Zaken trad gisterochtend af. De ironie wil, dat ze in 1990 nog grote moeite had met de 'nieuw-flinksheid,' zeg maar verrechtsing in haar partij, en de te financiële bril waardoor het kabinet keek. Ze buurtte toen, als gepokt en gemazeld oud-Kamerlid, geregeld in en rond het Binnenhof, alsof zij heimwee had naar de Kamerfractie.

Nu, bijna drie jaar later, is het bijna omgekeerd. De laatste draconische voorstellen waarvoor Ter Veld verantwoordelijk is, het diep snijden in de bijstand voor jongeren, heeft haar mede de kop gekost. Ook belangrijk, zo niet belangrijker is de ergernis van de fractie over de slechte communicatie met Elske.

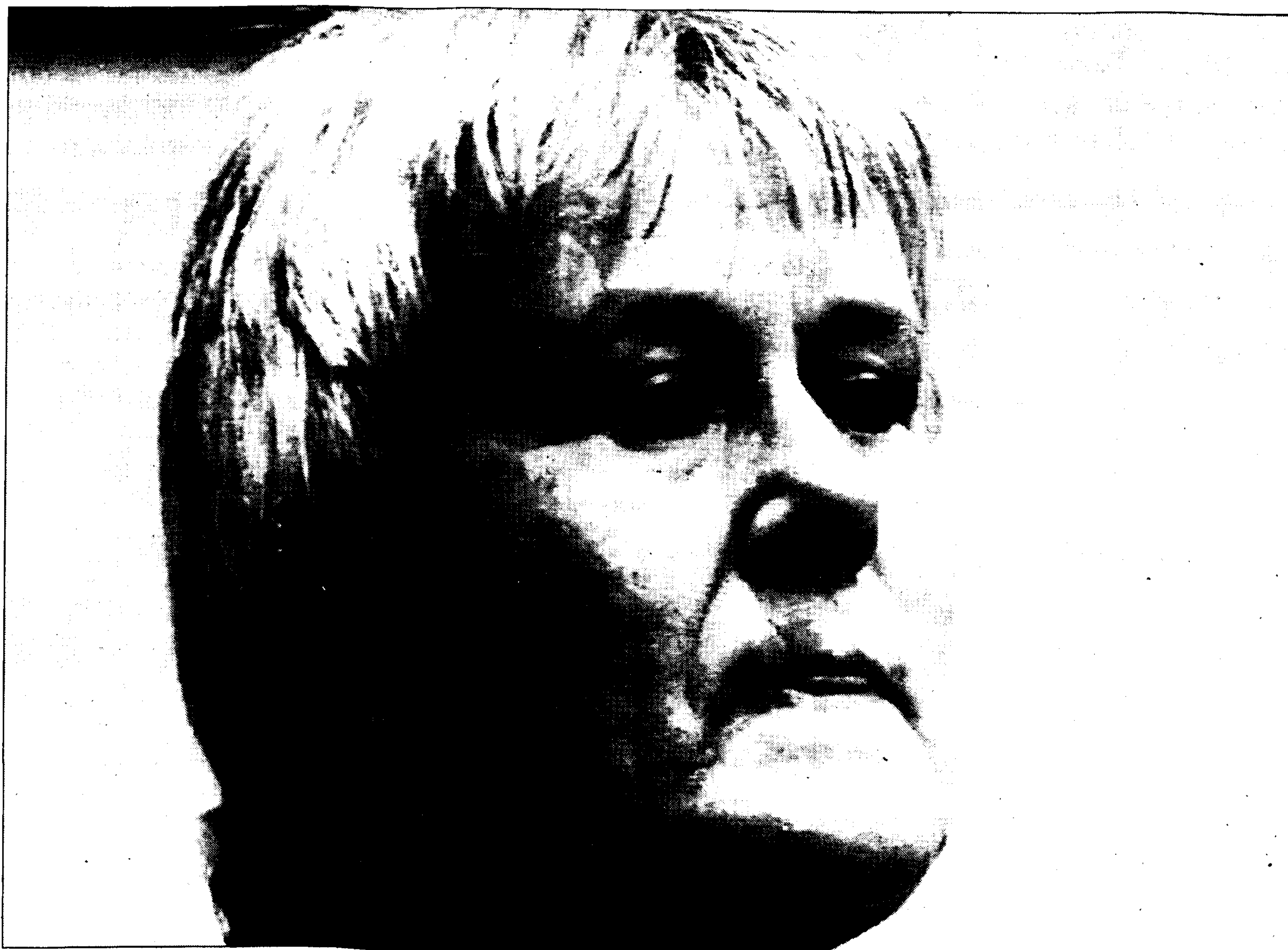
De laatste jaren veronachtzaamde zij steeds meer de contacten met haar fractie. Zij sloot zich op in haar departement, waar zij een innige politieke en bestuurlijke band had ontwikkeld met haar CDA-minister Bert de Vries. Wordt Bert de Vries wel eens de achtste PvdA-minister genoemd, Elske ter Veld wordt inmiddels wel versleten voor de zevende CDA-staatssecretaris. Zelf zei ze vorig jaar ook al: „Ik lijk wel een CDA'er, roep ik soms, omdat die ook altijd zeiden: Bestaande gevallen bevriezen en nieuwe gevallen beperken."

Ommezwaai

De ommezwaai van het Kamerlid Ter Veld, dat altijd en immer op de bres stond voor de laagstbetaalden in de samenleving, zich onder de vorige kabinetten Lubbers keihard uitsprak tegen de toenmalige stelselherziening van de sociale zekerheid, is snel gegaan. Nadat zij als staatssecretaris eerst nog stevig had aangehikt tegen de (te) vergaande wao-maatregelen, (waarom was er de dreiging dat zij zou aftreden) ging zij vervolgens akkoord met het bijgschaafde wao-vorstel.

En sindsdien haalt zij de woede op de hals van heel (oud-)links-Nederland met maatregelen als het verhalen van bijstrand op ex-partners, de bezuiniging op vervoersvoorzieningen en dus kort geleden het bezuinigen op de bijstand voor jongeren. Steevast was haar verdediging: 'Ik doe dit om erger te voorkomen'.

In de fractie wekte zij steeds meer irritatie door de gebrekkige communcicatie. Zo was de fractie niet ingelicht over de nieuwste bijstandplannen van Ter Veld. Drie leden uit de top van de PvdA-fractie zegden daarom het vertrouwen in haar op. De kwestie leek gesust te worden. Deze week nog werd er vanuit de fractie bij fractieleider Woltgens op aangedrongen de contacten te verbeteren. Te laat, naar nu is gebleken.

● *Elske ter Veld haalde zich de woede van links-Nederland op de hals.* Foto: ANP

Koele reacties sociale partners over Ter Veld

DEN HAAG – Bij de sociale partners is verbaasd, maar hoofdzakelijk niet rouwig gereageerd op het besluit van Ter Veld. „Het is natuurlijk een zaak van de PvdA, maar we zijn niet aan haar gehecht," was de koele reactie van FNV-hoofdbestuurder L. de Waal op het aftreden van Ter Veld. De vakbeweging, waar Ter Veld in het verleden zelf bestuurder was, stond haast op voet van oorlog met de sociaal-democratische staatssecretaris.

De FNV legt er de nadruk op dat het beleid niet alleen van Ter Veld afkomstig was, maar altijd kabinetsbeleid is geweest. De vakcentrale denkt niet dat een nieuwe staatssecretaris ander beleid zal voeren.

De werkgeversorganisatie VNO noemt het vertrek van ter Veld 'buitengewoon spijtig'. „Het VNO heeft veel waardering voor haar, ondanks vanzelfsprekend zakelijke verschillen van inzicht, voor de wijze waarop zij heeft gefunctioneerd: deskundig, toegankelijk en betrokken," aldus voorzitter Rinnooy Kan. Het VNO is bezorgd dat de herziening van het sociale zekerheidsstelsel in het slop raakt met het afscheid van Ter Veld. De VNO-voorman zei te hopen dat de PvdA niet ook afstand neemt van de eerste stappen die in deze richting zijn gezet.

CNV

Bestuurder A. de Geus van de christelijke vakcentrale CNV: „We beschouwen dit als een verlies van een zeer deskundig, maar helaas onvoldoende gezaghebbende, bewindsvrouwe, zowel op politiek gebied als op het gebied van de sociale zekerheid." Een zeer verbaasde De Geus betitelde het aftreden van Ter Veld als 'een donderslag bij heldere hemel'.

De christelijke werkgeversorganisatie NCW laat weten verbaasd te zijn, maar het aftreden van Ter Veld te beschouwen als een interne PvdA-aangelegenheid.

commentaar

Ter Veld

„Wie de wao wil afschaffen zal toch eerst mij moeten afschaffen". Krachtige woorden van Elske ter Veld, de gisteren afgetreden PvdA-staatssecretaris van Sociale Zaken, uitgesproken in het voorjaar van 1991. Het was niet de eerste keer dat ze met aftreden dreigde en ook niet de laatste. Diezelfde Ter Veld was echter wel degelijk degene, die – misschien tegen de eigen principes in – de afbraak van de wao en andere sociale gegevenheden in gang zette, daarbij gesteund door vice-premier Kok (ook PvdA) en de overige leden van het kabinet. Haar soms stevige taalgebruik liep dus bepaald niet altijd synchroon met haar politieke daadkracht.

In ieder geval heeft de staatssecretaris door af te treden wèl de eer aan zichzelf gehouden nadat haar donderdag was gebleken dat ze binnen de PvdA-fractie onvoldoende steun genoot. Ter Veld lag de laatste tijd onder felle kritiek van grote delen van de eigen fractie. Die kritiek is haar kennelijk te veel geworden, ofschoon de ruzie na de fractievergadering van deze week leek te zijn gesust.

Toch kwam haar vertrek gisteren, zonder dreigementen vooraf, voor velen als een donderslag bij heldere hemel. Desalniettemin moet worden gezegd, dat wie recente interviews met de nu ex-bewindsvrouwe heeft gelezen, wel tot de conclusie moest komen dat Ter Veld was uitgekeken op de politiek, of in minder diplomatieke bewoordingen, dat ze er kotsmisselijk van was.

Niet de discussie over de sociale zekerheid, inclusief de wao, is haar uiteindelijk fataal geworden, maar het gebrek aan vertrouwen, aan communicatie ook, tussen haar en de PvdA-achterban, de fracties in de Tweede en Eerste Kamer, het partijbestuur en de overige partijorganen. Vermoedelijk zullen electorale overwegingen ook een rol hebben gespeeld om Ter Veld aan de dijk te zetten. Het 'nieuw flinks', dat de sociaal-democraten twee jaar geleden nog met veel durf etaleerden, is met de verkiezingen van volgend voorjaar in zicht, immers weer even bijgezet in het kastje met beschimmelde politieke idealen.

Ter Veld kwam voort uit de vakbeweging, maar diezelfde vakbeweging liet haar vallen, toen de staatssecretaris voorstander bleek van het aanpakken van de wao en in een later stadium ook van de bijstand, waaronder die voor jongeren. Met name de wao-ingrepen moeten de vakcentrale FNV, maar ook CNV en MHP, vreselijk dwars hebben gezeten.

Toch is die houding niet helemaal eerlijk tegenover Ter Veld: haar beleid was immers dat van het complete kabinet Lubbers-Kok. Het is derhalve niet te verwachten dat met het verschijnen van een nieuwe staatssecretaris de gang van zaken drastisch zal worden bijgesteld. Als er kennelijk vanuit de PvdA-fractie te weinig steun is voor de aanpak van Ter Veld, mag het kabinet zich wel eens achter de oren krabben over het te voeren beleid. Is die steun er straks wel voor Ter Velds opvolger, die dezelfde sombere boodschappen zal moeten overbrengen? Of wordt die ook onderuitgehaald?

P.S.

'PvdA wil afstand nemen van kabinetsbeleid'

Oppositie gelooft reden aftreden niet

Vervolg van pagina 1

DEN HAAG – De oppositiepartijen in de Tweede Kamer vermoeden dat de PvdA met het gedwongen vertrek van Ter Veld afstand wil nemen van het kabinetsbeleid. Vooral de laatste voorstellen van de staatssecretaris met betrekking tot de bijstand voor jongeren, zit de PvdA behoorlijk dwars.

De VVD wil dinsdag dan ook een spoeddebat houden in de Tweede Kamer. Haar woordvoerder Robin Linschoten weigert te geloven dat alleen conflicten in de persoonlijke sfeer aanleiding zijn voor de vertrouwensbreuk tussen de PvdA-leiding en Ter Veld. „Dit is triest voor Ter Veld die zoveel heeft geïnvesteerd in het politieke vertrouwen en de politieke stabiliteit van de PvdA ten tijde van de perikelen rond de wao," aldus Linschoten.

Groen Links en SGP verwachten dat het aftreden van Ter Veld spoedig zal leiden tot een kabinetscrisis. Ook Van Mierlo (D66) zette „grote vraagtekens bij de samenhang in de coalitie en binnen de PvdA in het bijzonder."

CDA-fractievoorzitter Brinkman wilde nog niet reageren op het drama-Ter Veld. Hij was gisteravond nog steeds niet op de hoogte gesteld door zijn collega Wöltgens. Brinkman wilde, voor te reageren, eerst precies weten wat er nu eigenlijk aan de hand is.

FNV-voorzitter Stekelenburg beschouwt het aftreden van Ter Veld als een persoonlijk drama. „Het betreft blijkbaar een puur politieke zaak. Zowel de fractie van de PvdA als het kabinet heeft duidelijk gezegd dat het met het beleid niets te maken heeft. Wij achten beleidswijzigingen nog steeds noodzakelijk," zei Stekelenburg.

De werkgeversorganisatie VNO noemde het 'buitengewoon spijtig' dat staatssecretaris Ter Veld heeft besloten af te treden. Deze organisatie heeft grote zorg over de gevolgen voor het beleid. Het VNO heeft 'veel waardering voor de deskundigheid, toegankelijkheid en betrokkenheid van Ter Veld'. Het VNO hoopt dat de PvdA-fractie geen afstand zal nemen van de noodzakelijk herstructurering van het sociale verzekeringsstelsel.

Wie Ter Veld zal opvolgen, is nog niet bekend. Kringen in de PvdA-fractie menen dat er mogelijk zelfs helemaal geen opvolger komt en dat CDA-minister Bert de Vries het beleidsterrein van zijn staatssecretaris er maar bij moet nemen. In de CDA-fractie is op die gedachte echter meteen negatief gereageerd. „Dan moet De Vries zeker de kastanjes uit het vuur halen en heeft de PvdA-fractie de handen vrij," aldus kringen rondom fractievoorzitter Brinkman.

Premier Lubbers heeft vorige week dinsdag al een gesprek gehad met Ter Veld, waarin de staatssecretaris liet weten de indruk te hebben dat het fout zou gaan. Lubbers heeft haar toen meegedeeld dat hij niet de indruk had dat vice-premier Kok haar niet meer steunde.

Westen bezorgd over kernwapens Oekraïne

KIEV/BRUSSEL – Het Oekraïnse parlement heeft gisteren na een debat van twee dagen over ratificering van twee ontwapeningsverdragen, START-1 en het Non-proliferatieverdrag, verdere discussie opgeschort tot later in de maand. Maar tot groeiende verontrusting van Navo, VS en Groot-Brittanië, wijzen alle tekenen er op dat het parlement uiteindelijk kan besluiten in enigerlei vorm een nucleaire status voor de republiek te behouden.

Tenminste zolang de Oekraïne geen veiligheidsgaranties krijgt en het Westen weigert financiële compensatie te geven voor de vernietiging van de 176 intercontinentale raketten, met 1.240 kernkoppen, en de ongeveer 500 kruisraketten, ook van de vroegere Sovjetunie, die nog in Oekraïne staan.

In de besloten vergadering zou een meerderheid zich hebben uitgesproken voor een gescheiden behandeling van de akkoorden. Dit wijst er volgens waarnemers op dat het parlement, als niet aan de twee voorwaarden wordt voldaan, uiteindelijk toch een vorm van nucleaire status zal willen. Dit ondanks de duidelijke herbevestiging van vrijdag door president Leonid Kravtsjoek dat Oekraïne vasthoudt aan de toegezegde verplichting alle kernwapens te verwijderen. Kravtsjoek zei dit tegenover de Russische minister van buitenlandse zaken, Andrej Kozyrev, die in Kiev op bezoek was, nadat premier Leonid Koetsjma donderdag in de besloten zitting van het parlement de knuppel in het hoenderhok gooide.

Koetsjma verklaarde een deel van de kernwapens van de voormalige Sovjetunie tijdelijk te willen behouden. Koetsjma pleitte ervoor dat Oekraïne de beschikking houdt over 46 strategische SS-24 kernraketten, die volgens vele Oekraïnse regeringsfunctionarissen niet onder Start-I vallen. Hij noemde evenals Kravtsjoek opnieuw de eisen van veiligheidsgaranties en financiële hulp van het Westen als voorwaarden voor ratificering, maar zei tevens dat Oekraïne zich tijdelijk tot kernwapenmogendheid moet uitroepen.

Naar Koetsjma hun zei hoeven de afgevaardigden niet te rekenen op een financiële compensatie of een garantie voor hun veiligheid van het Westen, mochten ze besluiten tot het opgeven van de kernwapens die ze van de Sovjetunie hebben geërfd. „Oekraïne zal zich in dezelfde situatie bevinden als indertijd de Sovjetunie, die tijdens de perestrojka van alles werd beloofd maar niets kreeg," zo zei Koetsjma volgens een parlementariër.

Maar president Kravtsjoek zei tegen Kozyrev: „Zoals U weet, is ons parlement gisteren het debat over het START-1-akkoord ter verwijdering van strategische kernwapens begonnen en hebben parlementsleden, zoals overal elders in de wereld, verschillende meningen. Op de vraag van Kozyrev „En welke is het officiële standpunt van de Oekraïnse leiding" zei Kravtsjoek: „U kent onze positie. Ons standpunt is duidelijk."

De president en andere hoge functionarissen hebben steeds verklaard dat Oekraïne ontwapeningsverdragen zal naleven, maar dat het veiligheidsgaranties eist en compensatie voor de kosten van ontwapening.

Bij de twee verdragen gaat het om het START-1-verdrag tot vermindering van de strategische kernwapens, dat in 1991 werd gesloten tussen de VS en de vroegere Sovjetunie, en om het zogeheten Non-proliferatieverdrag tegen de verspeiding van kernwapens. Het maanden lange uitstel van de ratificatie van Start-I door Oekraïne heeft de betrekkingen van Kiev met de Verenigde Staten aanmerkelijk verzuurd.

Bekendmaking

Het Dagelijks Bestuur van het Zuiveringsch[ap] Limburg maakt, gelet op artikel 31 van de W[et] algemene bepalingen milieuhygiëne, bekend dat [bij] besluit van het Dagelijks Bestuur d.d. 28 mei 19[93] onder een aantal voorschriften vergunning is [ver]leend ingevolge de Wet verontreiniging op[per]vlaktewateren aan de Stichting Grafische Ate[liers] Putepeel 30 te Maastricht voor het lozen van [be]drijfsafvalwater, huishoudelijk afvalwater en [hemel]water via de gemeentelijke riolering en de [rioolwaterzuiveringsinstallatie] (rwzi) Maastri[cht] Boscherveld (V93-33).

De beschikking, alsmede de aanvraag en andere [ter] zake zijnde stukken liggen vanaf 7 juni 1993 tot [en] met 6 juli 1993 ter inzage en wel: - op het kanto[or] van genoemd zuiveringschap, Maria Theresialaan [..] te Roermond op werkdagen van 09.00 uur tot 12.0[0] uur en van 14.00 uur tot 16.00 uur (afdeli[ng] Vergunningen en Handhaving); - ten gemeentehui[ze] van de gemeente Maastricht, Stadhuisstraat 5 [te] Maastricht (Stadskantoor 1, begane gron[d]) gedurende de kantooruren van 09.00 uur tot 16.0[0] uur en bovendien elke donderdag tot 19.00 uur. Ingevolge artikel 44, tweede lid van de W[et] algemene bepalingen milieuhygiëne staat tot he[t] einde van de beroepstermijn beroep open bij d[e] Afdeling voor de geschillen van bestuur van de Raa[d] van State voor: a. de aanvrager; b. de betrokke[n] adviseurs; c. degenen, die overeenkomstig artikel 20, 21 of 22, tweede lid of 28, eerste lid, onder c van de Wet [illegible] bepalingen milieuhygiëne bezwaren hebben ingebracht; d. enige andere belanghebbende die aantoont [illegible] redelijkerwijs niet in staat is geweest overeenkomstig artikel 20, 21 en 22, tweede lid of 28, eerste lid, onder c van de Wet [illegible] bepalingen milieuhygiëne bezwaren in te brengen. De beschikking wordt na afloop van de beroepstermijn van kracht. Gedurende de beroepstermijn kan tegen de beschikking beroep worden ingesteld bij de Afdeling voor de geschillen van bestuur van de Raad van State. Het beroepschrift - dat geen schorsende werking heeft - dient in tweevoud ingesteld te worden bij de Afdeling voor de geschillen van bestuur van de Raad van State, Kneuterdijk 22, 2514 EN DEN HAAG. Voorts kan tot het einde van de [illegible] met toepassing van artikel [illegible] Wet op de Raad van State, een verzoek tot [illegible] dan wel tot het [illegible] van een voorlopige voorziening worden gedaan [illegible] de Afdeling voor de geschillen van bestuur van de Raad van State, Kneuterdijk 22, [illegible] EN DEN HAAG. De beschikking wordt alsdan niet van kracht voordat op dat verzoek is beslist.

Roermond, 5 juni 1993.
Het Dagelijks Bestuur vnd.

Zuiveringschap Limbur[g]

limburgs dagblad

Ja hoor, daar komt de VVD weer met Wiegel!

DOOR HENRI KRUITHOF

DEN HAAG – Hans Wiegel is weer terug. Althans in de publiciteit en niet over Friese zaken. En deze keer is niet Wiegel zelf de oorzaak dat er weer over hem wordt gesproken in landelijk politiek kader, maar de regionale VVD-bestuurders. Zij hebben enkele weken geleden de liberale goeroe gepolst of hij bereid is het lijsttrekkerschap van de VVD bij de komende Tweede Kamerverkiezingen op zich te nemen.

politiek objectief

Wiegel heeft, in de hem bekende stijl, een antwoord gegeven waar je niet al te veel houvast aan hebt. „Als het me nú zou worden gevraagd zou ik nú nee zeggen," liet hij de vertegenwoordiging van de regionale bestuurders weten. Het werd hem nu gevraagd en hij zei dus nu nee, maar wat betekent dat voor de nabije toekomst?

In liberale kringen die het kunnen weten doet het gerucht de ronde dat een meerderheid van de machtige voorzitters van kamercentrales Wiegel terug wil. Zelfs met de huidige politiek leider, Frits Bolkestein, zou daar al over zijn gesproken.

Bolkestein heeft bij zijn aantreden laten weten plaats te zullen maken voor Wiegel als deze het leiderschap van de partij weer op zich zou willen nemen. Formeel houdt hij nog steeds vast aan dat standpunt, maar niet van harte. Bolkestein is gegroeid in zijn functie van fractievoorzitter en heeft er ook duidelijk steeds meer plezier in.

Maar dat niet alleen. Bolkestein heeft, na alle ellende met zijn voorganger Voorhoeve, de fractie weer redelijk op orde gekregen. Er is weer rust in de tent en vrijwel alle fractieleden zijn behoorlijk tevreden met de manier waarop Bolkestein leiding geeft aan de fractie.

Zetels

Die werkwijze begint ook zijn vruchten af te werpen. In de opiniepeilingen staat de VVD de laatste tijd op zo'n 27 zetels, vijf meer dan de huidige fractieomvang. Dat is helemaal niet zo gek.

Natuurlijk is het zo dat Wiegel als lijsttrekker er waarschijnlijk nog wel een paar zeteltjes extra bij zou kunnen winnen, maar de vraag is of dat voldoende reden is om hem dan ook maar terug te willen.

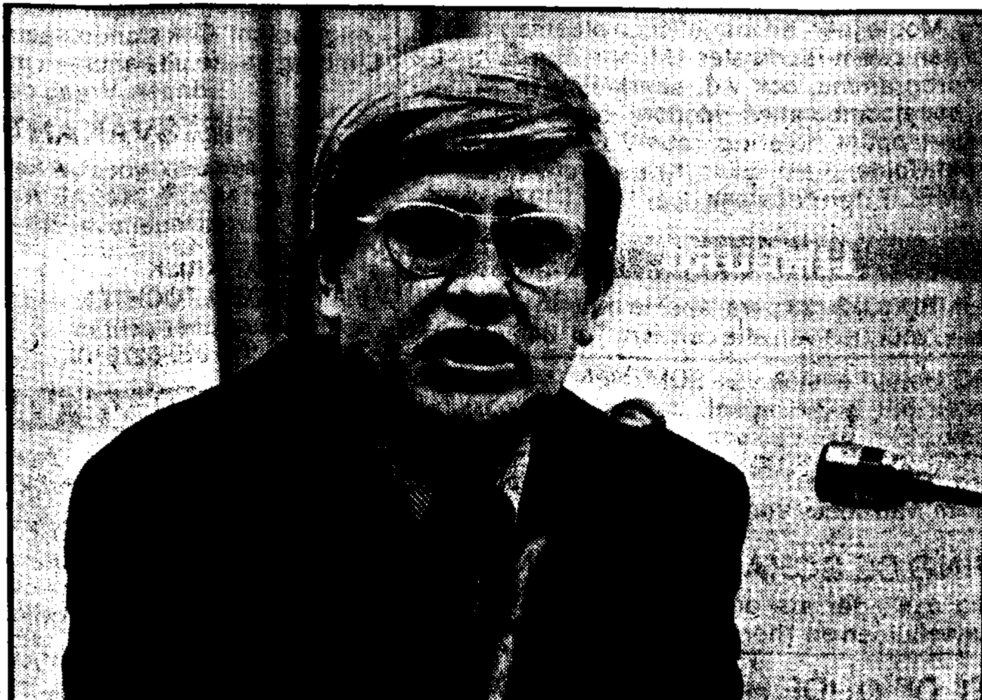
Vooral in de liberale Tweede Kamerfractie zelf is het enthousiasme over een eventuele terugkeer niet erg groot. De stijl van leiding geven van Wiegel is waarschijnlijk een duidelijk andere dan die van Bolkestein. Wiegel was in zijn tijd duidelijk de baas, die zelf de grote lijnen uitzette en daarbij weinig inspraak duldde, in tegenstelling tot Bolkestein.

Hans Wiegel ziet dat zelf heel goed. In zijn commentaar verwees hij deze week ook naar het feit dat de politiek in de twaalf jaar dat hij uit 'Den Haag' weg is, aanzienlijk is veranderd. Hij sprak zelf ook zijn twijfel uit of het wel zo verstandig was om een oude leider terug te halen. „En bij twijfel niet oversteken," zo citeerde Wiegel zijn grootmoeder.

Maar toch laat hij zelf de twijfel bestaan. Nú wil Wiegel weliswaar niet, maar de *deadline* voor de kandidaatstelling is nog niet gepasseerd. De partij-afdelingen hebben hun kandidaten bij het hoofdbestuur ingeleverd en die kunnen Wiegel dus niet meer op de lijst zetten.

Maar het hoofdbestuur van de VVD heeft nog tot 1 oktober de tijd om de kandidatenlijst aan te vullen. En wat doet Wiegel als het partijbestuur een beroep op hem doet het lijsttrekkerschap op zich te nemen? Niemand die het weet, want alleen als het hem nú wordt gevraagd, zegt hij nú nee.

De druk uit de achterban op de oude leider om weer naar Den Haag te verhuizen is groot. Heel veel afdelingen hebben Wiegel op de zogeheten groslijst voor de komende kamerverkiezingen gezet. Dat dwong de voorzitters van de kamercentrales ook om een delegatie naar Leeuwarden te sturen om hem te vragen wat hij er zelf van vindt, met het inmiddels bekende resultaat.

● *Hans Wiegel wordt al jaren toegejuicht door zijn VVD.* Foto: ANP

Het zou ook nog kunnen dat de lokale en regionale partijbestuurders de druk op het hoofdbestuur zullen opvoeren om een beroep te doen op Wiegel. Niet dat iedereen daar op hem zit te wachten, maar je weet maar nooit.

Kabinet

Maar ook als hij volgend jaar geen lijsttrekker wordt, is Wiegel nog niet definitief verdwenen uit de landelijke politiek. Van CDA-leider Brinkman is namelijk bekend dat deze heel graag met Wiegel een kabinet zou willen vormen. En van Wiegel is bekend dat hij heel graag ja zal zeggen als de partij een beroep om hem doet om vice-premier te worden in een CDA-VVD-kabinet.

Het ziet ernaar uit dat de naam van Hans Wiegel de komende maanden nog weleens vaker zal opduiken in de krantekolommen. En evenzovele malen zal hij de deur niet definitief dichtgooien, zoals hij dat nog nooit heeft gedaan. Totdat hij misschien, héél misschien nog een keer aan de hopp van de VVD-achterban zal voldoen. Een luid applaus zal zijn deel zijn.

Cellentekort

Navo zoekt naarstig naar goede ideeën

DOOR MATH WIJNANDS

HEERLEN – „De Navo is een opmerkelijke organisatie: een bondgenootschap gevoed en gegrondvest, niet enkel op de kracht der wapenen, maar ook op de kracht der ideeën." Aldus Bill Clinton, president van de Verenigde Staten. Deze merkwaardige boodschap schreef hij onlangs in een open brief aan de Navo-gemeenschap te Brussel. Inderdaad merkwaardig, want op het moment dat 'Mister President' zijn brief verstuurde, kampte de Navo met de ernstigste identiteitscrisis sinds haar bestaan. Wat te doen met de oorlog in het voormalige Joegoslavië en de dreigende escalatie op de Balkan. Het ontbreekt aan ook maar één enkel goed idee. En het valt niet verwachten dat op korte termijn iemand een heldere ingeving krijgt.

Vaak genoeg deed het bondgenootschap publiekelijk het aanbod om troepen te leveren voor een militair ingrijpen onder VN-vlag in Bosnië. Per slot van rekening zoekt de alliantie in het post-Koude Oorlog-tijdperk naar een nieuwe reden van bestaan.

achtergrond

Er was echter geen goed doortimmerd actieplan aan het aanbod gekoppeld. Zeker 50.000 tot 75.000 soldaten wil Brussel leveren. Hoe, waar en wanneer in te zetten, zou nog exact uitgewerkt moeten worden. Want iedere lidstaat heeft zo zijn eigen voorkeuren en beperkingen. Denk maar eens aan Duitsland, dat grondwettelijk geen militairen buiten de landsgrenzen mag inzetten.

Kort na het genereuze aanbod, waar sowieso niets mee gedaan werd, maakte de Navo-opperbevelhebber voor Zuid-Europa, de Amerikaanse admiraal Jeremy Boorda, een einde aan de stoere taal van zijn companen in het hoofdkwartier in Brussel. Hij adviseerde Clinton voorlopig niet over te gaan tot een ingrijpen door grondtroepen of luchtaanvallen op Servische doelen. Boorda kreeg de steun van vele Amerikaanse generaals. Zij houden vast aan de zogenoemde 'Powell-doctrine', genoemd naar de bekende opperbevelhebber van de Amerikaanse strijdkrachten Colin Powell. Hij stelde vóór de Golfoorlog: „Een militaire missie heeft alleen zin als we een massaal overwicht hebben, de doelen vaststaan, succes verzekerd is en we precies weten wanneer we ons terugtrekken." Dat alles ontbreekt als de formule op Bosnië losgelaten wordt.

In de lucht heeft de Navo momenteel wel een duidelijke functie. Na een uitspraak van de Veiligheidsraad van de VN begonnen Navo-vliegtuigen op 12 april met het opleggen van het vliegverbod boven Bosnië. Naast Awacs-vliegtuigen van de basis Geilenkirchen wordt door gevechts- en spionagevliegtuigen uit Frankrijk, de VS en Nederland aan de actie deelgenomen. Het Duitse Constitutionele Hof gaf overigens toestemming voor deelname van Duitse Awacs-bemanningen. Maar goed, hier gaat het duidelijk niet om ingrijpen.

Politieke waarnemers vrezen dat het onvermogen van de Navo, om tot een goed plan voor ingrijpen in Bosnië te komen, het voortbestaan van het bondgenootschap in gevaar brengt. Het politieke gekrakeel blijft immers voortgaan. De Amerikanen proberen de Europeanen aan te sporen troepen beschikbaar te stellen voor een militair ingrijpen tegen de Serviërs. De Europeanen vragen op hun beurt van de Amerikanen manschappen ter versterking van de VN-vredesmacht ten einde een staakt-het-vuren af te dwingen. Tot een vergelijk kwam het niet.

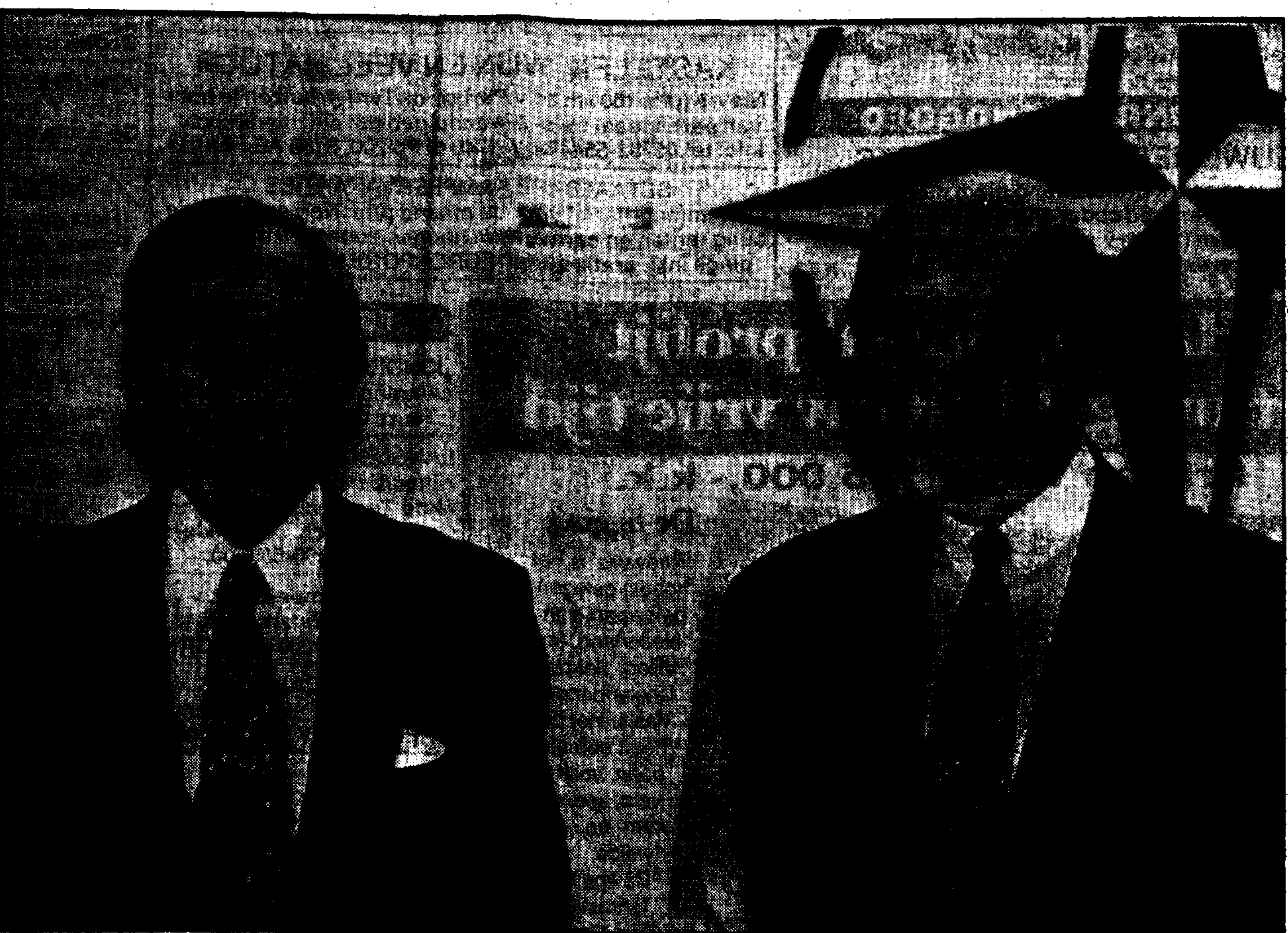
Het was nota bene de oude vijand Rusland, in de persoon van de minister van Buitenlandse Zaken Kozyrev, die met een compromis kwam. Er zouden veilige zones voor de moslims gecreëerd moeten worden. Voor de bewaking van die 'reservaten' zorgen dan Europese troepen, die op hun beurt luchtdekking krijgen van de VS. Een ingewikkeld en ver gezocht compromis, dat weinig kans van slagen heeft. Hoewel de VN-veiligheidsraad zijn goedkeuring heeft gegeven, zijn slechts vier van de zestien Navo-lidstaten akkoord: de VS, Groot-Brittannië, Frankrijk, Spanje en dus initiatiefnemer Rusland als niet-lidstaat. Daarbij komt nog dat de moslims zich nooit of te nimmer in getto's laten opsluiten.

Evenwicht

Doel en taak van de Navo zijn sinds de oprichting op 4 april 1949 in Washington altijd zeer duidelijk geweest. Namelijk een collectieve zelfverdediging tegen het communistische Oostblok. Dat werd bereikt door de strategie van de afschrikking. De wereldvrede werd – ondanks de enorme spanningen die de Koude Oorlog veroorzaakte – gegarandeerd door het machtsevenwicht.

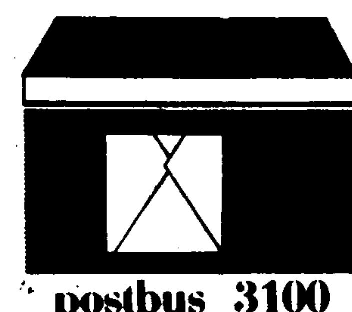
De val van het Warschaupact heeft de collectieve zelfverdediging overbodig gemaakt. De Navo ging snel op zoek naar een alternatieve doelstelling, die geformuleerd werd tijdens de top in Rome in november 1991. Kort gezegd komt het erop neer dat het Atlantisch bondgenootschap de belangrijke taak kreeg om bij te dragen aan de stabiliteit in Europa.

Van die opdracht heeft de Navo tot nu toe niets terecht gebracht. De taak lijkt te hoog gegrepen voor de Navo. De vraag is dan ook gerechtvaardigd wat er nog over blijft om het (dure) bestaan van de alliantie te rechtvaardigen? Bill Clinton hoopt op een goed idee.

● *De Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Christopher (links) en Navo-secretaris-generaal Manfred Wörner voerden de afgelopen maanden geregeld overleg hoe de Balkan-crisis aan te pakken. Maar tot nu toe is er nog geen echte oplossing gevonden.* Foto: AP

lezers schrijven

postbus 3100

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie hoeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven die oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwelvoeglijk taalgebruik en beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

● Kampioenschap

Het Limburgs Dagblad vermeldt het kampioenschap van Feyenoord in de krant van dinsdag jl. als volgt: 'Onlusten na kampioenschap Feyenoord'. Jammer, dat men bij het Limburgs Dagblad de voorkeur geeft aan relschoppers en die op de voorpagina vermeldt in plaats van de feestvreugde die er heerste in Rotterdam. De grootte van de berichtgeving van het kampioenschap leek meer alsof het bestemd was voor de lezers van Madurodam. In het sportgedeelte schrijft de verslaggever over middelmatige voetballers. Het is onzinnig en oneerbieding om Feyenoord als de kampioen van de armoede af te schilderen. Feyenoord had dit jaar 53 punten, net zoveel als PSV twee jaar geleden en vijf meer dan Ajax in 1990. Feyenoord verloor drie duels van de 34, Ajax en PSV incasseerden vijf nederlagen. Europees deed men het ook beter dan de deelnemer (PSV) in de Champions League. Feyenoord heeft het kampioenschap niet alleen behaald met werklust maar ook doordat men spelers heeft die over klasse beschikken. Ten slotte dit: in 1984 werd, zoals u schrijft, de landstitel niet binnengehaald onder leiding van Johan Cruijff, maar met Johan Cruijff. Trainer in dat seizoen was Thijs Libregts. 'Hand in hand kameraden'.

EPEN **K. Braun**

● Zwerver

Ik ben 50 jaar abonnee en lees het Limburgs Dagblad van a tot z. Je leest de laatste tijd steeds meer over zwervers in onze maatschappij. Iets waarover ik me zo erger is die arme man met zijn lompen aan die bijna iedere dag in de buur van V&D in Heerlen op de stoep ligt. Hij heeft zijn kleren bij zich en een hoop rotzooi waar hij op gaat liggen. Hoe is dat nu nog mogelijk in deze tijd van welstand? Die man is door en door vervuild, zijn broek moet hij vasthouden, die valt hem steeds uit. Kan hij nergens geplaatst worden? Dat moet toch kunnen. Ik zie hem altijd liggen en iedereen kijkt er naar. Je ergert je eraan dat er niets gebeurt en het is gewoon vreselijk zoiets te zien.

BRUNSSUM **mevr. J. Hendriks**

● Solingen

Ik vind dat objectieve berichtgeving verwacht mag worden van een dagblad, in het bijzonder van het Limburgs Dagblad! Onder objectief versta ik zakelijk, zich bepalend tot de feiten... Op pagina 1 van het Limburgs Dagblad d.d. 1 juni 1993 lees ik dat een 16-jarige verdaachte van de brandstichting in Solingen, die het leven kostte van twee Turkse vrouwen en drie kleine kinderen, is gearresteerd. Er wordt ook gemeld, dat deze jongen niet bekend staat als rechts-extremist. Tevens wordt bericht, dat ultra-rechtse Turkse voormannen in para-militaire kleding in Solingen opriepen tot geweld. „Dat is het enige wat helpt". De redactie buitenland voegt eraan toe: „De Turken zijn niet alleen woedend over de moordaanslag, ze eisen ok betere bescherming door de Duitse politie". „De moordenaars zitten in Bonn". „Dat komt ervan als je niets doet".

Het ergerlijke is dat uw commentaarschrijver P.S. in plaats van zich te beperken tot wat aan feiten bekend is, verwikkeld raakt in de ophitsende taal en deze onderstreept. Brandstichting, die de dood van vijf Turken tengevolge heeft, door een zestienjarige jongen, die niet bekend staat als een rechts-extremist wordt: „Moord op vijf Turken door neo-nazi's". P.S. gaat verder: „De moordaanslag in Solingen – en de plunderingen erna – is het directe gevolg van de bijna nonchalante houding (van de Duitse justitie). P.S. begint zijn commentaar over Solingen met de vraag: „Hoelang blijft de centrum-rechtste regering van bondskanselier Helmuth Kohl nog scheel - zo niet blind - aan het rechteroog?" Het herhalen en onderstrepen van ophitsende retoriek in tegenspraak met de feitelijke en bekende gegevens, zoals gedaan werd door P.S. in het Limburgs Dagblad van 1 juni, is een aanfluiting van objectieve berichtgeving. Erger nog, het draagt bij tot polarisatie, gespannen verhoudingen en uiteindelijk tot onzinnige geweldpleging en dwingelandij.

VAALS **W. Van der Poel**

● Belastingen

Mensen met de laagste inkomens hebben er dit jaar voor wat de koopkracht betreft niets bijgekregen. Mensen met de hoogste inkomens daarentegen krijgen er zo'n 1500 gulden bij. Eerlijk of niet? Volgens Lubbers/Kok wel! De nieuwe forse verhogingen van gemeentelijke lasten, die deels het gevolg zijn van het regeringsbeleid maar ook van de gemeenten zelf, gaan de mensen met de lage inkomens veel geld kosten, met alle gevolgen vandien. Veel mensen gaan in de problemen komen, ze moeten zelfs alle activiteiten, waar ze tot nu toe aan meegedaan hebben, stopzetten. Om deze forse belastingen te kunnen voldoen komen veel mensen in de schulden te zitten.

Onroerend-goedbelasting, afvalstoffenheffing, rioolrecht en hondenbelasting zijn de voornaamste belastingen waarmee de gemeente de begroting sluitend maakt, omdat Lubbers/Kok steeds meer bezuinigen op het gemeentefonds. De gemeente werkt mee aan dit a-sociale gedrag en gaat dat tekort terughalen bij ons burgers, ongeacht het inkomen. Dat is knap oneerlijk! Alleen dit jaar stegen de gemeentelijke inkomsten over heel Nederland via belastingheffing met 12 procent. Die belastingen stijgen steeds verder in de komende jaren.

Wegens de bouw van prestigieuze projecten komen de gemeenten in de schulden, dat dan via belastingverhoging aangevuld moet worden door Jan Modaal en uitkeringsgerechtigden. Onterecht! Gevolg: minder subsidie voor sportverenigingen, speeltuinen, sociaal-cultureel werk en ga zo maar door!

HEERLEN **A.J. Kindermans**
(Door redactie ingekort)

● Lourdes

Naar aanleiding van een recent ingezonden stuk van de heer Hans Bost zag ik gaarne het volgende geplaatst. Inderdaad, spectaculaire wonderen gebeuren er niet veel in Lourdes, maar er gebeurt des te meer op geestelijk gebied. Hoeveel zieken komen er daar tot berusting en wordt het kruis dat zij eerst voortsleepten hen tot zegen? Hoevelen zijn in Lourdes tot inkeer gekomen en hoeveel roepingen tot het priesterschap zijn daar geboren?

Maria heeft geen spectaculaire wonderen nodig. Zij wil alleen als een goede moeder haar kinderen bijstaan. Heeft Christus zelf niet gezegd tegen de 'ongelovige Thomas': 'Zalig zij die niet zien en toch geloven!' Moeder Maria houdt ook van rebelse kinderen, van kritische gelovigen. Gaat u naar Lourdes, vol vertrouwen, zoals een kind naar zijn moeder gaat, en dan is een wonder zeker niet uitgesloten.

HEERLEN **Inge Leufkens**

● Mgr. Bomers

Pater Koopman stelde het simplisme van mgr. Bomers (Limburgs Dagblad d.d. 29-05-'93)) gelijk aan een te prijzen 'eenvoud'. Mgr. Bomers is echter helemaal niet eenvoudig in zijn denken, maar spreekt zichzelf voortdurend tegen als het gaat om kerkelijke moraal en het persoonlijke geluk van mensen. De christelijke nederigheid die pater Koopman zo belangrijk vindt is bij deze bisschop ver te zoeken. Hij sluit de mogelijkheid uit dat de kerk zich kan vergissen bij de interpretatie van bijbelteksten, die door mensen zijn neergeschreven en altijd al getoetst werden aan menselijke ervaringen. In plaats van echt open te staan voor oprechte ervaringen van anderen, sluit deze bisschop zich ervoor af, in de veronderstelling dat hij zo 'objectief' handelt. Nee, ik geloof niet dat men zoiets 'eenvoud' moet noemen, maar schijnobjectiviteit.

HEERLEN **Wouter Seelen**

● Banenpoolers

Banenpoolers zijn alleem maar gunstig voor de werkgevers, goedkoop en gemakkelijk. Technische medewerkers via de ZOL en WSW, zij worden allemaal vervangen door banenpoolers. Op de openbare basisschool Vrieheide werkt een technisch medewerker via de ZOL al 10 jaar met veel plezier op de school. In september moet hij weg, hij wordt vervangen door een banenpooler, die is kostendekkend. Op de WSW-plaatsen wil men ook banenpoolers plaatsen, terwijl op de wachtlijsten duizenden mensen staan met een handicap. Schandelig! Het systeem van de banenpools is door en door rot.

HEERLEN **Ben Tariel**

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 42 Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel. : 072-196596 fax: 072-196484

WADDENEILANDEN

TEXEL

VIJFSTERREN VAKANTIEPLEZIER

Plak deze advertentie op een briefkaart en doe 'm op de bus. Wij sturen u de Vakantiereisgids Texel dan gratis toe.

STICHTING VVV TEXEL PROMOTIE
POSTBUS 3, 1790 AA DEN BURG. TEL.02220 14741

Lekker weg'n naar 't land. Ook bu...

AMELAND, HOTEL 'BOS EN DUINZICHT'; 3-5-8-dgse arr. fiets- en bootkaart, HP v.a. ƒ 155 p.p. Tel.05191-42368.

TERSCHELLING te huur stacaravans; 2 slpkmrs, toilet, douche, radio, kl.tv, tuinset, volledig ingericht; vrij van 19/6 - 9/7 en na 28/8; v.a. 3/9 ƒ 290,- p.w.; v.a. 17/9 ƒ 230,- p.w.; herfstvakantie ƒ 410,- p.w.; tel: 05620-2562

AMELAND en TERSCHELLING t.h. mobiele bungalows en stacaravans, voll. inger. vrij voor 10/7 na 21/8. Na 11 sept. vanaf ƒ 225,- per week inl: 05180-1206 niet op zond.

TEXEL, BELEEF 'T NU

Boek nu een lekker weekend of midweekje weg naar een heerlijk Waddeneiland in een luxe 5* * * * * appartement midden in de bossen vlakbij zee en strand.

Bel Residentie Californië 02220-16275

TERSCHELLING RECREATIE TJERMELAN

te Oosterend. Midweekaanb. van 7 juni tot en met 11 juni. Geheel nieuwe luxe 2/4 pers. app., enkele voorzien van eigen sauna, alsmede nieuwe 5 pers. chalets. Prijzen voor deze midweek: 2 pers. app. ƒ 225,-, 4 pers. app. ƒ 350,-, 5 pers. chalet ƒ 195,-. Inl. 05620-8981 bgg 2948.

EXTRA KORTING IN JUNI! Op luxe nwe stacar.; wc/d/2 sl.krs. Tevens op kampeerplaatsen. Texel: Vak. centr. "Dennenoord" Den Burg Texel. Tel: 02220-12423

TEXEL
kamers en appartementen in diverse hotels
Texel Hotel Kombinatie
Postbus 21
1790 AA Den Burg

Vakantie op Texel

Genieten van rust, ontspanning, aktiviteit, natuur... Dat begint met onze comfortabele bungalows en appartementen op de mooiste plekjes van Texel. Boek dus meteen, of vraag onze folder:

KOBEKO De Koog tel. 02220-17748
VREDELUST De Koog tel. 02220-17882
DE MUY De Cocksdorp tel. 02220-11433

Fietsen op Texel

Verwen u zelf eens...met een fietsarrangement in Hotel /Appartementen De Pelikaan. Logies met ontbijt, verw. zwembad, incl. fiets en div. extra's all in.

HOTEL/APPARTEMENTEN
De Pelikaan

Inpakken... en wegwezen!

HOTEL OEPKES, West-Terschelling

In de zomermaanden aantr. arrang. v.a. ƒ 243,- p.p.h.p. 3 dgn en 2 nachten incl. bootretour, fiets en trop.zwemb. Ook in de zomer is het eiland mooi en nooit te vol.
BOEK NU! 05620-2005

GRONINGEN

ZUIDLAARDERMEER
Kampeerterrein-Jachthaven 'Meerwijck'
over ontspanning gesproken...
verdraaid leuk... verrassende vakantie.
Strandweg 2, 9606. PR Kropswolde.
Vraag folder: 05980-23659.

KANO-, FIETSTOCHTEN - WADLOPEN - KL. CAMPING (geh. verz.) picknick-dagtochten en week(end) arr. aktief met personeel, school, fam., vrienden en gezin! Folder? de Horizon, 05958-1792 Winsum-Molenrij-L'oog.

WELKOM IN GRONINGEN Romantisch tafelen in een eeuwenoud landhuis 2x l/o 2x 4-gangen-diner, ƒ 225,- LANDGOED EKENSTEIN Appingedam, 05960-28528.

ONTDEK GRONINGEN. NIEUW MARTINI HOTEL arrangement 2 n. ƒ 145,- + extra's. Info: 050-252040.

FRIESLAND

ZEILCENTRUM "Oer 't Hout" Grou
Voor een grandioze zeil- of surfvakantie. ANWB- en CWO erkend. Cursus in Valken, 16 m² en Lasers. Tel: 05662-1528.
Daar vaar je wel bij!

FRIESLAND

ZEILSCHOOL PEAN, ANWB/V.T.-erkend
Al 25 jaar een vertrouwde naam. Zeil-, surf-, en optimistcursussen. Inl. en folder: 05663-1392.

DRENTHE

BUNGALOWPARK NUILERVELD-PESSE, ANWB-erkend Luxe bung's t.h. Vraag kl.folder: 020-6459541 of 6413940.

T.h. sfeervolle 4-pers.* PLAGGENHUT * met openhaard en bedstee gel. aan rand nat. park Ruinen, 05221-1691. Tevens MINI-CAMPING volop ruimte en nieuw sanitair.

STACARAVANS t.h. midweek of weekend v.a. ƒ 100,-. Enkele volle wkn hoogseiz. vrij. Zwemb. aanw. Folder: 05612-1368/05212-7258 Camping de Zorgvliedt Wateren

T.h. vrijstaande bungalows in bosrijke omg., nu in de maand juni met aantrekkelijke LAST MINUTE KORTING. (Minimaal 7 nachten).
"GROOT BARTJE" de Gavere 1, Zorgvlied. 05212-7249

HET TIMMERHOLT BEGRIJPT DAT JE SOMS AAN ONTSPANNING TOE BENT!
Westerbork: Vakantiecentrum Het Timmerholt heeft nog een paar heerlijke weekenden voor u vrijgehouden! Reserveer nu een 2-, 4- of 6 persoonsbungalow en geniet van de rust en de ruimte! Telefoon: 05933-32641

OVERIJSSEL

Hotel-Restaurant ,,'t WAPEN VAN OOTMARSUM"
Een persoonlijke ervaring in huiselijke sfeer.
Tel.: 05419-91500. Spec. arr. De folder ligt voor u klaar.

Ontdek het uniek natuurgebied van Hellendoorn in....
HOLLAND HOTEL HUGEN***
Speciale arrangementen, reeds v.a. ƒ 85,- HP p.d.
Vraag de folder: 05486-55425.
Johanna van Burenstraat 9, 7447 HB Hellendoorn.

OMMEN inger. stacar.'s op vak.centr. Besthmenerberg met overd. en buitenzwemb., recr.team, juni ƒ 235,- p.w. sept. vanaf ƒ 145,- p.w. Vrij voor 10/7 na 4/9. 05274-1267

Ponypark Slagharen
INFO: 05231-3000

OMMEN, 2-10 p. bos bung's zwemb. Midw./(week)end Veel recreatie 05291-52926.

ZEELAND

Pr. Vak.Bung. nabij Knokke CADZAND-Inl. 04956-1444.

OVERIJSSEL

NIEUW - NIEUW - NIEUW
Ship Residence in Hasselt aan het Zwarte Water. Schitterende bungalows a.h. water. Vrij vanaf 2-7.
Info: Hogenboom Recreatie 02977-45797

BUNGALOWPARK 'T REGGEHUUS midden in de bossen. een oase van rust op 800 mtr van het bruisende Ommen. Schitterende omgeving met vele mogelijkheden. Vrij voor 23-7 en na 13-8.
Info: Hogenboom Recreatie 02977-45797

HARDENBERG t.h. vrijstaande comf. stenen bung's gel. in bos nabij groot recreatiemeer. Midgetgolfbaan, aanw. Bungalowpark DE RHEEZER BELTEN. Tel: 05232-67679.

●● HOTEL TUBBERGEN*** ●●
Fietsen in het Twents-Duitse grensgebied vanuit een knus familiehotel in Tubbergen. Kamers do/toilet/ktv. 5 D. FIETSARR. ƒ 340,-, WEEKENDFIETSARR. v.a. ƒ 205,- GRATIS fiets, HP, 4-gangendiners Tel: 05493-1480.

GELDERLAND

Winterswijk, wegens ANNULERING vrijst. recr.bung., sp.tuin, recr.meer, 10/7 t/m 17/7 ƒ 550,- p.w. 074-664360

Ruurlo...Achterhoek Ouderwets goed. Ook buiten het seizoen. Volop betaalbare pensions en vakantieoorden, zelfs de camping van 't jaar! Vr. infomap bij VVV, Postbus 75, 7260 AB Ruurlo, tel. 05735-2155, b.g.g. 05735-2204

CAMPING DE VLINDERHOEVE **** Gorssel (GLD.)
Grens Veluwe Achterhoek, voor vakantie of seizoen, ook stacar's te huur voor 24-7 en na 21-8. Folder? 05733-1354.

ERMELO. Te Huur comf. VAKANTIEBUNGALOWS op prachtig natuurpark. Nog enkele bung's vrij in laatste 3 wkn van juni en de 1e 3 wkn van juli. Tel. 08380-51120.

Veluwe/Vaassen"De Bosrand" Luxe Appartementen, Stacar's en Kamp.pl., overd. verw. zwemb. 05788-1343.

*** Hotel Restaurant "DE LOCHEMSE BERG"
Schitterend gelegen in het Gelderse land temidden van natuurgebieden die zich lenen voor adembenemende fiets- of wandeltochten. Een folder ligt voor u klaar!
Lochemseweg 42, 7244 RS Lochem. Tel. 05730-51377.

CAMPING 'DE SCHERPENHOF' TERWOLDE,een ideale vak. voor het hele gezin a/d rand v/d Veluwe met o.a. surfmeer, verw. zwemb., div. attr., bistro en disco. VERH. VAN STACARAVANS ƒ 600,- p.wk. All-in. VERNIEUWDE TOILET-/DOUCHEGEBOUWEN. 05717-1731.

WINTERSWIJK. Staanplaatsen en toeristische plaatsen tegen Duitse grens gelegen in schitterende natuur. Alle comfort, rest., snackbar, disco, tennis, kegelen, zwemmen, surfen enz. Camping en kegelcentrum 't WIESKAMP, Henxel nr. 4, 7113 PA 05430-14612.

Luxe bungalows in Eibergen (a/d Duitse grens) Prachtige rekreatieplas van 8 Ha (met strand) om te surfen, varen, vissen, zwemmen. Kunstgras tennisbaan. In de direkte omg. is véél vakantieplezier te beleven! Juli/aug. ƒ 975, p.w. Voor info. De Fontein Rekreatie, 05454-74887

'T HENGEVELD. Al gebeld? Comf. vak.won. Ideale fiets omg. Tel. 08354-7406.

NOORD-HOLLAND

ST. MAARTENSZEE luxe bung's/app. aan zee. Hoge korting tot 10/7. Midweek, w'kend v.a ƒ 340,-. 02246-1596.

BUNGALOW. ST. Maartenszee, GRATIS zwemparadijs tot 9-7 nog enkele arrangementen. Tel.02246-3109.

T.H. 4-6 pers. stacar. op Camp. red. dicht bij bos, zee, duinen. Vrij tot 17/7 en na 14/8. 075-283311/02260-12785

T.H. vrijst. WOONHUIS gemeub. 8 pers. Vrij voor 10-7 en na 28-8 redelijk dicht bij bos, zee en duin. Inl. 075-283311.

Bung's t.h. in St. Maartenszee nog beperkte periode vrij, aantrekkelijke prijs, 3/7 - 10/7 en 21/8 - 28/8, 02246-1500

● DE GROTE VOS in St. Maartenszee, tel.02246-1560 ●
Bungalows aan duin 1-2-3-4 slpkmrs, 2-4-6-8-10 pers. Vol 10/7 - 21/8. Juni ƒ 695 - ƒ 1295 p.w. Sept v.a. ƒ 395,-

T.H. SCHITTERENDE LUXE WONING
Gelegen aan breed water, aanlegsteiger voor de deur, direct a/d stranden v/h IJsselmeer. Geschikt voor 2-8 pers. Prijs afhankelijk van vakantie periode. ƒ 900,- tot ƒ 1800,- p.wk. (Boot verh.mog.) Tel. 02288-1491.

Buitenkaag t.h. vak.woning 2-4 pers. Tel: 02524-4586

KAMPEREN op mini-camping in de Kop van N-H tegen aantr. prijs! Bel 02240-14776.

PENSION OPPERDOES 3 km v.a. het IJsselmeer L/O ƒ 35 p.p. 02274-5082.

VAKANTIEPLANNEN?

*Maak kennis met Villapark Ooghduyne ******

Schitterend gelegen (ca. 500 m. achter de duinen) in de Kop van Noord-Holland. Op Villapark Ooghduyne vindt u: • zeer luxe 4-6 persoons villa's met o.m. 3 slaapkamers, 2 badkamers, telefoon, tv, magnetron en afwasmachine. • volop recreatieve mogelijkheden, zoals een schitterend aangelegde 9 holes golfcourse. Uiteraard ontbreekt een clubhuis met bar en restaurant niet.
* Prijzen van ƒ 885,- tot ƒ 1680,- per villa per week all in.

OOGHDUYNE

Bel voor inlichtingen en reserveringen
VILLAPARK OOGHDUYNE
Ooghduyne 1, 1787 PS Julianadorp aan Zee
Tel. 02230-40100 · Fax 02230-42100

WATERSPORT

ALS...
je goed wilt leren zeilen of surfen, uitstekend wilt eten en ook nog veel plezier wilt hebben, moet je nu bellen:
"DE FLUESSEN"
05140-2525
in Friesland: waar nog ruimte is, schoon water en frisse lucht.

ZEILEN/SURFEN LEREN? Bel voor folder: Almare (bij Giethoorn)05217-1214/1471

ZUID-HOLLAND

Noordwijk a/zee HOTEL DE GOLF**, gezellig fam. hotel, 2 min. lopen v.h. strand, één wk geheel verzorgd v.a. ƒ 367,- p.p.p.wk. Bel. Fam. van Beelen Tel. 01719-12535.

NOORDWIJK AAN ZEE: Hotel de Instuif. Deze zomer nog gezinskamers vrij (v.a. 3 pers.) in ons sfeervol familiehotel. Volp. v.a. ƒ 295,- p.p.p.wk. Vr. folder: 01719-15462.

ZEELAND

KAMPERLAND, aan Veerse Meer, Noordzee en Oosterschelde, luxe vakantiebungalows* * * * *, nog enkele plaatsen vrij t/m 10-7 met LAST MINUTE KORTING
Info: Ruiterplaat Recreatiebeheer, 01107-1866.

Voorzomeren in Park Port Greve nu extra voordelig!
Juni-vakantie in luxe villa (o.a. met sauna). 7 dgn boeken 5 dgn betalen voor de zonnige prijs: v.a. ƒ 520,- (4-6 pers.) Veel voorzieningen, o.a. subtr. zwembad.
Bel snel.............01119-1855
BROUWERSHAVEN/DEN OSSE, fax 01119-2063.

ROOMPOT RECREATIE
● Overmorgen naar Zeeland ●
een voordelige midweek in een luxe bungalow (4 pers., met privé sauna, t.v. met FilmNet en uitzicht op duin en strand) ƒ 395,- all in. Aankomst 11/6 en 18/6 ƒ 595,- p.w.
Bel snel, VOL = VOL, 01107-4200. Fax 01107-1095.
Gratis toegang Roompot Zwemparadijs.
Tevens luxe kampeerplaatsen, kompleet mini-kampeerarrangement ƒ 395,- per week all in, aankomst 25/6, 2/7, 13/8 en 20/8.

Te huur VAKANTIEWONINGEN in Juli en aug. te Vlissingen (3 slaapkamers. en 2 slaapkamers) op loop afstand van zee. Vanaf ƒ 600,- per week. Tel. 01189-1542.

NOORD-BRABANT

CHAAM IS 'T! Bungalowverh. 't Boswachtertje gelegen temidden van 2400 ha Brabants natuurgebied. Prettige huisjes voor 'n goede doe-vakantie. Inl. 01619-1215.

4**** Camping "Strandbad Oostappen"
7 DAGEN PER WEEK OPEN!
Ideale ANWB-gezinscamping, op de grens Brabant/Limburg. Mooie jaar- en toeristische plaatsen i.d. bossen of aan zwem-/surfwater. Uitgebr. dag-/avond-aktiviteitenprogramma, ook v.d. allerkleinsten. Waterglijbanen, speelcombinaties. Modern en komfortabel: elektra, watertappunt, riolering, kabel-TV. Vraag snel de uitgebreide folder: Fam. Gillis, Kranenvenweg 23, ASTEN-OMMEL. 7 dgn per week open! Tel. 04936-92398.

LIMBURG

In ZUID - LIMBURG, 2 - 23 pers. app. te huur in verbouwde Boerderij, voorzien van alle comfort. Tel. 045-443296.

HULSBERG Hotel/Pension van SOMEREN (Mergelland route). Gezell. bar, biljart, speelt., terras, eigen park.pl., fiets aanw., 2 km van Valkenburg. Info. 04405-1646.

Valkenburg "BERGZICHT" *** Gezell. 2 pers. app. bosr. omg. 300 m. van centr. Voor inl. of fold. 04406-12119.

CAMPING DE SCHANS ARCEN (Nrd-L)
Volledig luxe inger. sta- en tourcaravans, te huur. Nabij Kasteeltuinen en Thermaalbad. Tel. 04703-1957.

HOTEL DE OUDE HOEVE *** (NRD-L)
Arr. La Santé 2 overn., 2 x ontbijt, 1 x 3 en 1 x 4 gangen diner. Fiets ster besch. + toeg.kaart Thermaalbad Arcen. Vanaf ƒ 299,50 p.p. Kl.folder met div. arr. 04703-2098.

EYSDEN-Z.L. Landg. 't Böske. Bung. en app., cv + tv, speelt. Nu tot ƒ 200,- kort. Vr. folder Tel. 04409-2034.

SCHIN OP GEUL. Hotel De Kroon 1 week HP Kamer/douche/toilet voor 2 pers. ƒ 825,-. Vr. onze folder 04459-1518.

Gulpen V.V.V. Wijlre
voor een fijne vak. in 't Zuid-Limb. heuvelland, pr. gel. in Geul- en Gulpdal. Geniet van wandel- en fietsmogelijkheden. Vr. de gids. Pb. 27, 6270 AA Gulpen. (04450) 1444.

EUROTEL VENRAY ***
Gezell. Fam. Hotel in het centr. Eigen park.pl. Div. arr. v.a. ƒ 160,- p.p. Vr. folder. 04780-85777 Fam. H. in 't Holt.

STA-CARAVANS TE HUUR. Camping HIGH CHAPARELL Oirsbeek, 12 km van Valkenburg. Nog vrij van 10 Juli t/m 24 juli. Speciale aanbieding van 26 juni t/m 10 juli v.a. ƒ 625,- voor 2 weken. Vraag folder! Tel. 04492-2044.

Hotel/Pension ORANJE in Valkenburg, volledig verzorgd v.a. ƒ 53,50 p.p.p.d. Inl. tel. 04406-13094.

GEULHEM BIJ VALKENBURG, Hotel LAMERICHS
rustig gel. in bosr. natuur; verzorgt voor u een vakantieweekreis per autobus, eigen auto of trein (afgeh. aan station NS-Maastricht) + 3 bustochten v.a. hotel + voll. pension in hotel. Prijs ƒ 560,-/ƒ 510,- p.p.p.w. Alle kamers met bad of douche en toilet. Geulhemmerweg 27, 6325 PH Berg Ter Blijt. Vr. prosp. of bel nu 04406-40555.

8-DAAGSE REIZEN VALKENBURG
v.a. ƒ 515,-. Heen- en terugreis per touringcar, VP of HP, 3 bustochten. Kmrs.toilet en douche + toilet, zonder bus v.a. ƒ 390,- p.p. Alléén 3 bust. v.a. ƒ 465,- App. 2-6 pers. v.a. ƒ 500,- pw. gratis folder: 3***hotel/pension Spronck, Spoorlaan 39, 6301 GB Valkenburg. Tel. 04406-13017.

Epen - Zuid-Limburg
Bossen, weilanden, beekjes, heuvels, dalen. Prachtige natuur. Ideaal voor de natuurliefhebber. België en Duitsland binnen handbereik. Door de uitgestrektheid van het gebied heerst er altijd een weldadige rust. Uitstekende accommodatie met div. arrangementen. Gr. brochure. VVV EPEN, 04455-1346. Vr. onze accommodatiegids.

PR. VAKANTIEBOERDERIJ nabij Thorn. 04956-1444.

Vakantie appartementen "A GE PANNESCHOP" Mechelen Z.L. 04455-1401.

Valkenburg, Hotel All Good 2 min. van centrum, l.o. v.a. ƒ 35,-. Tevens vak.appartement t.h. Tel. 04406-13380.

VALKENBURG, app./hotel De HEEK Rustig gel. met zwemb. kmrs met do/wc/tv/ LO p.p.p.n. ƒ 45,- Tel. 04406-15177.

Valkenburg, Pension 'LOUSBERG', LO ƒ 35,- p.p.p.d. Tel. 04406-12624.

VALKENBURG
Hotel à Campo, geheel gerenoveerde kamers v.a. ƒ 37,50,- p.p. incl. ontbijt Tel. 04406-12455.

VALKENBURG
8-dgs reizen april t/m okt ƒ 555,- p.p. met halen en brengen per bus + volpension + 3 bustochten + vele extra's. Hotel P.Hermens, Bondshotel A.N.W.B.*** Geen annuleringsverzekering nodig. Bel nu !!! Gratis vakantiepakket. Tel. 04406-13020.

RECR. ONROERENDGOED

NIEUWE RED CEDAR CHALETS
Rekreatiepark Ermerstrand biedt nieuwe buitenverblijven (red cedar chalets) te koop aan. Bezoek Erm (10 km v.a. Emmen) of vraag de brochure aan. Tel: 05915-64014 Fax 64031

Haal optimaal profijt uit uw geld en uw vrije tijd

Prijzen vanaf ƒ85.000,- k.k.

De bungalows

Stenen recreatiebungalows in perfecte staat op ruime kavels eigen grond. Zeer complete inrichting en inventaris. Direct klaar voor eigen gebruik en/of verhuur. Verhuur wordt voor u geregeld door een professionele organisatie.
Geen rompslomp, wel hoog rendement: bruto aanvangshuur vanaf f. 20.000,- p/j!

EERSTE WEEKEND REEDS 23 VERKOCHT

De ligging

'Reevallis' is het hoogst gelegen bungalowpark van Nederland. In Vijlen, vlakbij Drielandenpunt Vaals. Het park heeft een tennisbaan, volleybalveld, speeltuin en zon- en speelweide.
De ligging is fantastisch in het Zuid-Limburgse heuvellandschap. Met legio mogelijkheden voor tochten en uitstapjes in drie landen en vele mooie steden.

Reevallis

Verkoop

Bezichtiging en verkoop op het park za. 5 en zo. 6 en za. 12 en zo. 13 juni van 11.00 - 17.00 uur

V&H VASTGOED
Hertogsingel 68, Maastricht

dijkema commercieel vastgoed
Noorderstraat 44, Emmen

NVM

LEEGSTRA MAKELAARDIJ
Zuiderplein 31, Leeuwarden

Voor informatie 058 - 160500

FIETSVAKANTIES

Hotel Gasthof ZANDBERG nabij Hulst in Zeeuws Vlaanderen. v.a 3 dgn HP ƒ 65,- p.p.p.d. LO ƒ 45,- p.p.p.d. op basis van 2 p. kamer. Gratis fiets. Tel. 01143-5222.

FIETSHOTELREIZEN NEDERLAND
v.a. ƒ 199,-
Heerlijk fietsen van hotel naar hotel en uw bagage wordt nagebracht. Ook standplaatsreizen. Van Friesland tot Limburg keuze uit tientallen mogelijkheden van 3 tot 11 dagen. Vraag de brochure!

FIETSVAKANTIEWINKEL
hèt reisburo voor uw fietsvakantieplezier!
Spoorlaan 19, 3445 AE Woerden, 03480-21844
(direkt tegenover NS-station. lid SGR).

FRANKRIJK
FIETS-HOTELTOCHTEN
en fiets-kampeertochten
KETA TOURS 020-6278103.

ACTIEVE VAKANTIES

PROTENNIS Nederland Tennis/trainingsvakanties in Duitsland, Italië en Oostenrijk. Bel voor info. 02246-3500.

Avontuurlijke ZEIL- ZWERFTOCHTEN langs zonnige kusten en baaien van Sardinië.
Heerlijk helder zwemwater. Bere bruin.
2 weken al v.a. ƒ 450,-. AMFIBIE TREKS 015-623683.

AKTIEVE ZOMERJEUGDVAK. DOEKAMP DRENTHE. Ca. 6-15 jr (3 gr.), VP ƒ 245,- 7 dgn. Boekje: 050-719097.

*OUTDOOR SPORTS ADVENTURE CHALLENGE Progr. v. bedrijven, verenigingen en scholen. 072-625530.

Uitdagende en aktieve trektocht door Tunesië. Berbers, grotten, kamelen, fata morgana's, oasen. ƒ 1178,- all-in. CHARACTER: 030-292474 (lid SGR).

KANO-, FIETSTOCHTEN - WADLOPEN - KL. CAMPING. Een héééééI leuk idee!!! kijk bij "Groningen"!!!

Scuba diving, voettocht Schotland, river rafting, rondreis Brazilië of Sumatra of een jungletrek Thailand? Bel voor de Aktieve zomergids (Lid ANVR/SGR)
FUTURE LINE TRAVEL 020-622.28.59

Zin in een zonnige AQUARELLEER-VAKANTIE op een Grieks schiereiland? Folder: 02159-46501.

ACTION ADVENTURES
Kayak/wandel/klim/ATB
etc. kl.brochure:073-570679

JONGERENVAKANTIES

CIRKEL: de betere jeugdvakanties in binnen- en buitenland! 8-20 jaar. Volledig verzorgd met begeleiding. Gratis brochure? Bel 08348-2300!

Vinea vakantieplezier
8-19 jarigen beleven bij VINEA de leukste vakanties van fiets-, natuur- en kreatieve vakanties tot taal-, zeil- en surfvakanties. Ruim 50 mogelijkh. voor aktief vakantieplezier in kleine leeftijdsgroepen o.l.v. eigen deskundige Vineainstructeurs en reisleiding.
Inl. en gratis brochure: VINEA JEUGDVAKANTIES tel. 05154-69777 tot 20.00 uur, ook za. tot 16.00 uur.

BELGIË / LUXEMBURG

T.h. 6-PERS. STACARAVANS met douche/wc, kl.tv. Tev. compl. inger. Bung.tenten op 4-sterren camping in de Ardennen. Inl. Elians 02510-40618 b.g.g. 37602.

BELGISCHE ARDENNEN, talen oefenen Frans, Engels, Duits met sport en cultuur, voor jongeren v.a. 10 jaar Euro-taal VZW Kruisbulkstraat 22, B-9800 Deinze Tel 0932-91867541 v.a. 26-6 Tel 0932-93867541

VAKANTIE IN DE ARDENNEN
T.H vak. app. 4 tot 5 pers. pr. per wk v.a ƒ 324,-, Weekend/midwk v.a. ƒ 190,-. Folder en inl. Country Club Benelux 4720 Lacalamine (Belgie) Tel. 09-3287659702 Ned. spr.

STA-CARAVANS te huur in de Ardennen,al v.a. ƒ 200,- p.w. all-in. Bezet van 10-7 t/m 21-8. Inl. 04459-1598.

T.h. in de Ardennen 6-pers. STACARAVAN 02510-48912 (na 18.00 uur)

FRANKRIJK

Reserveer nu plaats op 4*CAMPING Port des Galeres, Narbonne ind. sanit., zwemb., juni min 25% 01820-70155.

LAST MINUTE AANBIEDING: 3/7 en 10/7 HALVE PRIJS! SEJOUR EN FRANCE. Vakantiewoningen, gites, bungalowparken, stacaravans en mobil-homes. Gratis gids 085-257800, lid SGR.

KASTELEN, WIJN EN VEEL NATUUR
Nièvre (plm 180 km zd.v.Parijs): div. vrijst. huizen te huur van part. Ideaal fiets- & wandelgebied! Juli uitverkocht. Info: tel.05782-5544 bgg. 1740 of Pb 200, 8180 AE Heerde

BETAALBARE KAMPEERVAKANTIES
Last- minute-tarief voor de maand juni. Nog enkele luxe bung.tenten en caravans in hoogseizoen op fraaie campings inkl. gratis surfpl. EUROSPORVAC: 078-414562.

FRANKRIJK

JONGERENREIZEN bus + camping v.a. ƒ 199,-. Go Go Tours 010-4142599 SGR.

LANGUEDÓC t.h. boerderijtjes/bung's van part. aan Midd.Zee en achterland. Gratis broch. Leenders Vak.huizen 080-558600.

Jongerenkampeervak. v.a. ƒ 175,- incl. busreis. R&M Reizen: 076-200717, SGR.

JONGEREN-CAMPINGS Busr. + Tent a/h strand. BREAK AWAY 033-618600.

TENTSETTERS
De compleet inger. bungalowtent op unieke campings in Frankrijk! Comf. en betaalbaar! Brochure: 071-146431.

ZWITSERLAND

T.h. MORGINS, grens Fr.-Wallis, 1/2 chalet v.a. ƒ 375,- p.w. Inl.074-775186.

HONGARIJE

T.h. 1200 vak.woningen. MEVO REIZEN 05725-1547.

MALTA

MOOIE app. 8 dgn ƒ 795
15 dgn ƒ 899. Duiken CMAS
AEROTRAVEL 043-640440

FRANKRIJK

GOEDVERZORGDE WONINGEN EN FAM.PARKEN in Bretagne/Normandië/Midd.Zee. Nog div. mogelijk... den in hoogseizoen. Interzon-Vakanties: 080-24106...

APPARTEMENTEN & HUISJES AAN ZEE
in Normandië, Bretagne, Vendée, en de Middelland... Zee. Topic Travel Autovak.-gids: 070-35.033.09 (lid SG...

INTERTENT
Verhuurt compleet inger. tenten op 3 en 4* campings ... veel surf en kano-mogelijkh. Bel voor info. 05115-439...

DUITSLAND

HOTEL MOZART *** een bijzondere ontmoeting
Gezellig en mooi gelegen t/o het fraaie slotpark in Bad Bentheim. Gratis gebruik van binnenbad, sauna e.d. Kms. met alle comfort. 3-dgs.arr. (2n.) h.p. DM 175 p.p. 6-dgs.arr. (5 n.) h.p. DM 295 p.p. Prosp. of reserv. 05423-88177 of 09-49.5922.3128

HOTEL AM BERGHANG
Gastvrij, sfeervol en... dichtbij
In Bad Bentheim net over de grens, schitterend op de zuidhelling gelegen familiehotel. De royale kamers en suites, alle met douche of ligbad, toilet, kabel-tv, mini-bar en telefoon, het binnen-bad (2...) en het relaxcenter, de bar, lounge en het restaurant (met meeste... lijke kok!) garanderen u een zorgeloos verblijf. Eigen fietsverhuur. Vanwege ons 10-jarig bestaan doen wij u dit unieke aanbod:
Jubileum-arrangement (5 nachten) DM 344,- p.p.
Incl. vorstelijk ontbijtbuffet en dagelijks variërende keuzemenu...
Nieuw: ons Happy-Weekend (2 nachten) DM 184,- p.p. of Luxe-Mini-Vakantie (3 nachten) DM 254,- p.p.
Uw gastvrouw en gastheer: Tina en Dieter Toffolo.
Hotel Am Berghang, Postbus 1412, D-4444 Bad Bentheim
Gratis brochure? Bel 09-49.5922.2047, fax 09-49.5922.4667.

BOPPARD, HOTEL L'EUROPE*** Gezell. Holl. fa... ANWB-hotel dir. a.d. Rijn. Alle kamers met do./wc/tel/ktv met RTL-4. HP v.a. DM 48,- p.p.p.d. v.a. 7 nachten. Nieuw nu ook ons Hotel Bergschlösschen in het groen, alle kamers met do./wc/ktv/RTL-4. Kamer met ontbijt v.a. DM 33,- p.p.p.n. v.a. 7 nachten. Bel (wij spr. Ned.) of schrijf ons even voor een folder.
HOTEL L'EUROPE***
Mainzerstr. 4, D-5407 Boppard.
Tel. 09-496742-8020 Fax. 802802. Fam. A. Potharst.

JUNI UW VAKANTIEMAAND VOOR EEN BILLIJKE PRI... EGGEGEBIRGE/SAUERLAND T.h. bungalows vanaf 2 t/m 4 p. in rustig park. Ned. beheer. Wandel-excursiegebied, huurprijs vanaf ƒ 340,- all in. Ca. 275 ... vanaf Ned. grens. Info/doc. C. Hage 05753-2098.

NEDERLANDS PENSION am Hirschsprung 12, Willingen Sauerland v.a. DM35,- juni/aug. nog vrij. Tel. 09-49.5632.6209.

Hotel Grossfeld
Droomvakantie in 't bergstadje net over de grens
Het best geoutilleerde, luxe familiehotel in Bad Bentheim met zijn heuvelachtige, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, KTV, mini-bar, telefoon. Zwembad (30°), sauna, solarium, bowling, bar en Konditorei.
Luxe 3-daags arrangement (2 n.) DM 195,- p.p.
Luxe 4-daags arrangement (3 n.) DM 255,- p.p.
incl. elke dag gevarieerd ontbijtbuffet en culinair diner.
Ook luxe 6-daags arrangementen mogelijk.
Hotel Grossfeld, Postbus 1208, 4444 Bad Bentheim, Duitsland.
Bel 053-353246 (NL) of 09-49 5922828 (D) voor prospectus. Fax 09-49 59224349.

OOSTENRIJK

Compl. inger. vak.woningen en halfp. van Oostenrijk... families, vóór een VRIENDENPRIJS. 2-10 p. 05910-222...

Wegens omstandigh. vrij van 17/7 - 31/7 vakantiewoni... 4-7 pers. in Egg. Aschau vrij van 10/7 - 24/7. 05920-453...

SNOEYINK EXCURSIEREIZEN Prima verzorgd en ze... voordelig. Tirol + Salzburgerland + Vorarlberg 8 d... volp. incl. exc. al v.a. ƒ 591,50 Karinthië 10 dgn halfp. v.a. ƒ 751,50. Wenen/Boedapest 10 dgn. halfp. al v.a. ƒ 851,... Lourdes 5 dgn volp. al v.a. ƒ 459,-. Beierse Woud 8 d... volp. al v.a. ƒ 584,-. Goede hotels, goede chauffeurs, w... kelijks vertrek. Gratis gids bij ANVR of V & D reisburo... SNOEYINK BUSREIZEN 05413-53200 lid ANVR/SGR.

SPANJE

GRATIS GIDS. 10-17 dgn. Lloret htl Ancla** HP juni ƒ 2... juli/aug. ƒ 449. Imperial Park*** HP juli ƒ 399. App. ju... juli v.a. ƒ 249. Boosten Busreizen SGR 045-227777.

SOLMAR TOURS WINSTPAKKERS.
Speciale 17 dgse aanbieding naar het zeer mooie 3 st... ren hotel Cambrils Playa, direkt bij het strand bij Salo... Ideale ligging voor zonaanbidders, uitstekende maal... den en Nederlandse direktie. Incl. reis en volp. vertr... 21-25 juni ƒ 690,-, 28 juni + 2-5-9 juli ƒ 795,-, 12-16-19-2... 26-30 juli ƒ 999,-, 6-9-13 aug. ƒ 795,-, 16 aug. ƒ 695,-, ... aug. ƒ 625,-. Eigen auto ƒ 100,- korting. Bel 040-46056... voor gratis folder met aanbiedingen.

COSTA BRAVA-Blanes. Vakantiewoningen te huur. CodaB Reizen: 050-415210.

JONGERENREIZEN hotel/camp. + bus va. ƒ 299,-. Go Go Tours 010-4142599 SGR.

MONTEMAR
Het beste aan de Costa! Pineda de Mar. Per Royal Class touringcar elke vrijdag en maandag. 10 Dagen Hotel Montemar VP vanaf
ƒ 560,- p.p.
Vraag gratis brochure: Van Hulst Montemar,
tel. 040-122363.

Jongerenkampeervak. v.a. ƒ 249,- incl. busreis. R&M Reizen: 076-200717, SGR.

JONGEREN-CAMPINGS Busr. + Tent a/h stra... BREAK AWAY 033-61860...

Rosas villa 5 p. ƒ 459,- p... App 249,- CBS 04929-645...

Solmar tours winstpakke... Hotel Papi, perfekt famil... hotel, 100m van strand ... Malgrat de Mar. Vertrek 1... 21 juni 10 dgn, incl. bus ... volp. ƒ ƒ 265,-. Royal cla... ƒ 40,-. Eigen auto, 7 d... volp. in juni slechts ƒ 160... Bel 040-460560 voor grat... folder met meer aanb.

ITALIË

Autovakanties Italië nù met 50% last-minute-KORTING Gratis brochure ITALIA SELECT 01719-48887 (lid SGR)

GRATIS GIDS Juni/juli hotel** v.a. ƒ 449,-. Jongerencamping + tent ƒ 399,-. Boosten Busreizen SGR 045-227777

Prachtige busreizen naar VENETIE of FLORENCE en TOSCANE, 8 dagen v.a. ƒ 699,-, 10 dagen v.a. ƒ 899,-. Nog vertrek mogelijkheden in juli en augustus! ROME & Lazio; unieke 8-daagse vlieg-excursiereis ƒ 1199,-. Nog beperkt plaats in juni. Ook vertrekmogelijkheden in juli en augustus! Gratis reisgids? Bel Special Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 ANVR/SGR.

N-Italiaanse meren
200 vakantiewoningen, hotels en camping in een kindvriendelijk gebied. Vakantie Valsuganal, bel 02155-27475. (gratis gids)

JONGERENREIZEN bus + camping v.a. ƒ 199,-. Go G... Tours 010-4142599 SGR.

TURKIJE

Avontuurlijke rondreis West-Turkije 22 dgn. ƒ 1595,- Oost-Turkije 22 dgn. ƒ 1795,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

ZONNIGE VAK. 1 wk ƒ 755 2 wkn ƒ 899, fly/drive ƒ 895 AEROTRAVEL 043-640440

Campingvlucht Izmir vertrek 10-6 ƒ 495,-. Bel BRAVO 053-333138 SGR.

CARAVANS / CAMPERS

Te huur nieuwe Mobilvetta KAMPEERAUTO'S. Voor inform. KAV Autoverhuur 020-6969730 of 013-439603.

Minister denkt dat recessie niet ernstig zal zijn

Andriessen rekent toch op ontslaggolf

DEN HAAG – Minister Andriessen (Economische Zaken) rekent op een nieuwe golf van ontslagen in de economie. Hij koppelt die echter niet aan de recessie, die volgen hem 'licht' zal blijven. De Duitse problemen komen maar gedeeltelijk overwaaien, zo heeft hij nogmaals betoogd in het gisteren verschenen blad van het NCW, 'De Werkgever.'

„Ik houd er ernstig rekening mee dat het erg zal tegenvallen en ben bang dat veel mensen pas wakker worden als de werkloosheid echt doorbreekt. We zitten nu dicht bij een scenario waarbij de wal het schip keert."

Zijn sombere kijk op de werkloosheid baseert Andriessen op de arbeidsproduktiviteit die te veel achterblijft bij de loonstijging en op de toenemende concurrentie voor Nederlandse exporteurs uit Italië, Engeland en Spanje. „Veel bedrijven kunnen door de tegenvallende conjuctuur en de hoge loonkosten het hoofd nog maar niet boven water houden."

Winstherstel is volgens Andriessen de enige uitweg om te kunnen blijven meedoen als in de loop van volgend jaar het herstel inzet, zegt hij. Als recept draagt hij „beperken van de totale loonkosten, dus ook door het verminderen van de werkgelegenheid" aan.

Andriessen houdt er dan ook ernstig rekening mee dat er dit en volgend jaar telkens meer dan 55.000 werklozen bij zullen komen, zoals het Planbureau tot op heden voorspelde (eind deze maand komen er nieuwe cijfers).

De minister wil in elk geval naar een flexibeler arbeidsmarkt, zoals bij voorbeeld de OESO in onlangs verschenen rapport adviseert. Een grotere afstand in de beloning van werkenden en niet-werkenden maakt daar onderdeel van uit. Verder zal scholing een veel grotere vlucht moeten nemen.

Op 18 juni spreken kabinet en sociale partners met elkaar en zal Andriessen het werkloosheidsprobleem aan de orde stellen. Hij laat weten dat de discussie over de koopkracht voor volgend jaar, die deze zomer in het kabinet moet worden gevoerd, wat hem betreft geen voorrang heeft. „Ik heb mintens tien andere belangrijke punten op mijn lijstje staan. De werkloosheid en betere economische structuur zijn voor mij belangrijker."

Fietsers veroveren IJ-tunnel

● *Als gevolg van de staking van het openbaar vervoer in Amsterdam konden fietsers voor het eerst in 25 jaar de IJ-tunnel gebruiken.* Foto: ANP

Openbaar vervoer in Amsterdam staakt

AMSTERDAM – De staking bij het openbaar vervoer in Amsterdam is gisteren vrijwel zonder problemen begonnen. Tot middernacht reden in de hoofdstad geen trams, sneltrams, bussen en metrotreinen en voeren geen ponten over het IJ. Ook tal van andere gemeentelijke diensten staakten om de eisen voor een goede cao voor de gemeenteambtenaren kracht bij te zetten.

Het verkeer rond de hoofdstad vertoonde tijdens de ochtendspits het normale beeld. Een uitzondering vormde de IJ-tunnel, de belangrijke schakel tussen Amsterdam-Noord en het centrum. Voor het eerst in de 25-jarige geschiedenis (met uitzondering van de jaarlijkse Dam- tot Damloop) van deze tunnel werd een van de twee buizen vrijdagochtend opengesteld voor fietsers en voetgangers. In de ochtenduren vormde zich voor de andere buis een kilometerslange file.

De Amsterdammers maakten massaal gebruik van de mogelijkheid eens onder het IJ door te fietsen. De verkeersleiding van de tunnel schatte het aantal fietsers en bromfietsers rond tien uur vrijdagmorgen op drieduizend. Op dat moment waren er ook enkele honderden wandelaars gepasseerd. Een aantal fietsers bleek niet voldoende getraind om de 1.039 meter lange tunnel uit te rijden. Verkeersleider Dammen: „Naar beneden gaat natuurlijk prima, maar dan volgt toch een honderden meters lange helling omhoog." Een aantal fietsers moest ergens halverwege die klim afstappen.

De taxi's in Amsterdam deden wederom goede zaken. Voor het centraal station vormden zich lange rijen mensen die wachtten op een taxi. De telefoonlijnen met de taxicentrale waren overbezet. De streekbussen hielden zich volgens de actieleiding keurig aan de afspraak dat de passagiers alleen op de zeven eindpunten in de stad zouden worden afgezet. Binnen de stadsgrenzen werden verder geen passagiers opgepikt.

Enkele honderden brandweermannen uit heel Nederland hebben gisteren het gebouw van de werkgeversvereniging VNG in Den Haag in blusschuim en rook gezet. De brandweer hield een rampenbestrijdingsoefening in het kader van de ambtenarenacties voor een loonsverhoging van 2,5 procent.

De brandweermannen willen naast de salarisverhoging, dat de vervroegd uittredingsregeling, de FLO, blijft bestaan. Brandweerlieden in de uitrukdienst gaan met 55 jaar in de FLO. De VNG wil dat zij na die leeftijd ander werk gaan doen. De vakbonden vinden dat het brandweerpersoneel zijn vervroegde uittreding meer dan hard nodig heeft.

Chaos door staking Britisch Airways

LONDEN – Ondanks een overeenkomst tussen bedrijfsleiding en vakbonden is in de nacht van donderdag op vrijdag een 24-uursstaking begonnen bij British Airways, de nationale luchtvaartmaatschappij. De actie zal naar verwacht chaos veroorzaken op de twee grootste vliegvelden in Londen, Gatwick en Heathrow.

De overeenkomst kwam donderdagavond te laat om de staking nog te kunnen voorkomen. Zij zou gistermorgen aan een vergadering van vakbondsleiders worden voorgelegd.

De verwachting was dat het onderhandelingsresultaat wordt aanvaard. Maar tegelijkertijd stemden de piloten, die in een andere vakbond georganiseerd zijn, voor staken. De piloten eisen heropening van de onderhandelingen.

Zeker 470 vluchten van British Airways kwamen te vervallen. Op Gatwick kwamen helemaal geen BA-toestellen aan of vertrokken.

Vanaf Heathrow hoopte British Airways een 11-tal vluchten naar het Europese continent alsmede de Concorde-vluchten naar Amerika te kunnen uitvoeren.

Bedrijven doen weinig voor allochtonen

DEN HAAG – Bedrijven hebben zich over het algemeen te weinig ingespannen om de afspraak na te komen dat eind 1994 minstens 60.000 extra arbeidsplaatsen voor allochtonen zouden bijkomen. De afspraak werd in 1990 gemaakt in de Stichting van de Arbeid, waarin de toppen van werkgeversorganisaties en vakbeweging samenwerken.

Minister De Vries van Sociale Zaken en werkgelegenheid trekt deze conclusie in een begeleidende brief aan de Tweede Kamer bij twee rapporten van zijn ministerie.

Het onderzoek van de Dienst Collectieve Arbeidsvoorwaarden nuanceert het beeld dat bedrijven er te weinig aan trekken op het niveau van de bedrijfstakken. Meer dan drie kwart van de bedrijfstakken, met samen 90 procent van de werknemers, is al bezig met voorlichting, scholing, werkgelegenheid en taalcursussen, of zal daar binnenkort mee beginnen.

Vooral grote bedrijfstakken en grote bedrijven komen met hun minderhedenbeleid beter uit de verf. Dat blijkt uit een veldonderzoek van de Loontechnische Dienst. Een minderheid van de bedrijven (27 procent) spant zich extra in voor minderheden.

Het gaat daarbij naast werving, selectie, organisatie en opleidingen om aardse zaken als rekening houden met feestdagen en vakantiewensen, evenals onbetaald verlof.

Hogere winst Sphinx

Van onze redactie economie

MAASTRICHT – Koninklijke Sphinx nv in Maastricht, producent van sanitair en keramiek, heeft het afgelopen jaar acht procent winst geboekt. De directie spreekt van een bevredigend resultaat, dat ondanks de verscherpte concurrentie voor zowel sanitair als tegels, geheel beantwoordt aan de verwachtingen.

Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen is ten opzichte van het boekjaar 1991-1992 met 8,1 procent gestegen tot f 30,8 miljoen. De netto-omzet bedroeg in het verslagjaar, dat is geëindigd op 31 maart, na deconsolidatie van de divisie Technische Keramiek f 393,6 miljoen. Dit betekent een stijging van de omzet van de kernactiviteiten Sanitair en tegels met 3,9 procent.

Het bedrijfsresultaat handhaafde zich rond f 49 miljoen. Rekening houdend met de uitbreiding van het aantal winstgerechtigde aandelen met 3,4 procent, bedroeg het nettoresultaat uit gewone bedrijfsoefening f 4,34 per aandeel, een stijging van 19 cent.

Voorgesteld wordt per aandeel van nominaal een rijksdaalder een dividend uit te keren van f 1,50.

munt uit

● Volmac

Cap Gemini Sogeti, het Franse moederconcern van het vorig jaar gevormde Utrechtse Cap Volmac, heeft vorig jaar zijn winst van bijna 200 miljoen gulden zien omslaan in een verlies van bijna 25 miljoen gulden, een cijfer dat nog opgekrikt wordt door een bijzondere bate van honderd miljoen gulden als gevolg van de verkoop van het Parijse hoofdkantoor. Het is voor het eerst in het bijna twintigjarige bestaan dat het Franse concern verlies lijdt. Op zijn best denkt CGS volgend jaar weer in de plus te zitten.

● Tankvaart

Ongeveer vijftig schippers hebben gisteren een bijeenkomst in Rotterdamse World Trade Centre bijgewoond uit protest tegen te lage vrachtprijzen. Doordat er te veel schepen zijn varen veel vrachtschippers tegen tarieven onder de kostprijs en dreigen er ondernemers het loodje te leggen. Sinds vorige week ligt op een aantal plaatsen in ons land tankschepen uit stil uit protest tegen de prijzenslag en de overcapaciteit.

● RDM

De externe accountant van de Begemann Groep heeft twijfels over het voortbestaan van de Rotterdamsche Droogdok Maatschappij (RDM). Accountant H. J. M. Quadflieg van Deloitte & Touch heeft voor de RDM een 'continuïteitsvoorbehoud' gemaakt gezien de financiële positie van deze werkmaatschappij, zo blijkt uit het jaarverslag van Begemann. De volle Rotterdamse dochter van Begemann, waarbij 'bedrijvendokter' Joep van den Nieuwenhuyzen bestuursvoorzitter en grootaandeelhouder is, was vorig jaar goed voor een verlies van 35 miljoen gulden. Het eigen vermogen van de RDM bedraagt nog maar ruim 31 miljoen gulden.

● Cao

Vacatures in de groothandel in aardappelen, groenten en fruit (8.000 werknemers) zullen zoveel mogelijk worden vervuld door parttime-werknemers. Dat is één van de uitkomsten van het cao-overleg in de bedrijfstak, dat gisteren met een principe-akkoord is afgesloten. De werkgevers hebben toegezegd vrijkomende functies zoveel mogelijk aan te bieden in 'grote deeltijdbanen.' Het gaat daarbij om banen van tussen de 28 en 32 uur per week. Daarnaast bereikten de cao-partijen overeenstemming over een loonsverhoging van in totaal 2,5 procent. Op 1 juli van dit jaar krijgen de werknemers er 1,75 procent bij. Op 1 januari 1994 volgt een loonsverhoging van 0,75 procent. De cao heeft een looptijd van zestien maanden.

beurs

Afgestraft

AMSTERDAM – Op een rustige Amsterdamse kreeg Begemann er gisteren flink van langs. De presentatie van het jaarverslag duwde de koers naar een nieuw dieptepunt op f 27 tegen f 32,20 bij het slot op donderdag. Uiteindelijk sloot het aandeel op f 29,90, toch nog altijd een verlies van ruim 7 procent.

Volgens een handelaar is er bij Begemann sprake van 'dermate creatief' boekhouden dat het onzeker is of de onderneming in de huidige vorm de vuurpijlen nog kan meemaken.

Ook Internatio-Müller was uit de gratie. IM liet f 3,30 liggen op f 51,70, liefst 6 procent. Oorzaak vormde de waarschuwing die GTI donderdag liet horen. De technisch installateur rekende ruim een maand geleden nog op een hoger resultaat dan in 1992, maar is nu blij als hij het resultaat kan handhaven. De koers van GTI brokkelde f 9 af. Op de hoofdmarkt moest KLM een veer laten. Nu de short-dekking, die de koers donderdag kunstmatig hoog hield, wegviel moesten de 'klemmen' tachtig cent terug op f 25,50. Philips steeg drie dubbeltjes tot f 27,30. Koninklijke Olie, Unilever en Akzo kwamen nauwelijks van hun plaats.

Andere opmerkelijke stijgers waren KNP BT, die tachtig cent aandikte op f 29 en Borsumij Wehry. Voor dit laatste fonds werd liefst f 7 meer betaald op f 90.

Op het Damrak werd voor in totaal f 1,3 miljard in effecten gehandeld, waarvan f 568 miljoen in aandelen. De koersindex bleef hangen op 217,10 punten, terwijl de EOE-index zegge en schrijve 0,18 toegaf op 306,93.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro	51,50	51,30
ABN Amro A.in F.	86,10	86,20
ABN Amro L.Gr.F.	174,80	174,90
ABN Amro Obl.Gr.f.	193,70	193,80
Aegon	82,50	82,00
Ahold	89,50	90,20
Akzo	143,90	144,00
Alrenta	234,30	234,60
Amev cert.	69,40	69,30
Bols Wes. c.	41,30	41,70
CSM cert.	57,40	57,90
Dordtsche Petr.	154,30	154,50
DSM	79,70	79,30
Elsevier	127,70	127,90
Fokker cert.	14,50	14,40
Gist-Broc. cert.	41,80	41,70
Heineken	179,60	179,90
Heineken Hold.	159,30	159,30
Hoogovens nrc	28,00	27,30
Hunter Douglas	48,10	48,50
Int.Ned.Gr. c.	66,30	65,70
KLM	26,30	25,50
Kon. KNP BT	28,20	29,00
Kon. Olie	166,00	165,90
Nedlloyd	31,10	30,50
Océ-v.d.Gr.	49,60	49,90
Pakhoed cert.	34,80	35,00
Philips	27,00e	27,30
Polygram	46,10	46,30
Postb.Beleggf.	60,40	60,40
RG Florente F.	125,20	125,00
Robeco	107,20	107,40
Rodamco	54,50	54,50
Rolinco	108,10	108,20
Rorento	87,00	87,20
Stork	28,70	29,00
Unilever cert.	193,10	193,10
Van Ommeren nrc	32,80	32,70
Ver.Bezit VNU	115,00	114,00
Wolters-Kluwer	86,50	86,70

Avondkoersen Amsterdam

Effectenkoersen avondhandel
In de avondhandel kwamen gisteravond de volgende koersen tot stand (tussen haakjes de middagslotnotering):

Kon.Olie 167,20-165,90 (165,90)
Philips 27,20-27,30 (27,30)

Binnenl. aandelen

Binnenl. aandelen		
Aalberts Ind	49,50	48,80
ABN AmroHld.prf.	6,23	6,25
ACF-Holding c.	38,10	38,00
Ahrend Groep c.	77,00	76,50
Asd Options Tr.	9,50	9,50
Asd. Rubber	2,20	2,35
Ant. Verff.	380,00	–
Atag Hold. cert	122,00	121,50a
Athlon Groep	43,50	43,50
Athlon Groep nrc	43,00	43,00
Aut.Ind.R'dam	49,00	49,00
BAM Groep	98,00	98,00
Batenburg	141,00	141,00
Beers	110,00	111,00
Begemann Groep	32,20	29,90
Belindo	303,00	305,00
Blydenst.-Will.	25,00	25,00
Boer Boekh. Kon.	19,80	19,80
Boer De Winkelb.	70,00	69,80
Borsumy Wehry	83,00	90,00
Boskalis Westm.	34,20	34,20
Braat Beheer	23,50	24,00
Breevast	9,70	9,70
Burgman-Heybroek	1750,00	1750,00a
Calvé-Delft pref	770,00d	800,00
Calvé-Delft cert	1275,00d	1275,00
Cindu Intern.	93,00	93,00
Claimindo	299,00	299,00
Content Beheer	22,10	22,10f
Credit LBN	26,00	26,00
Crown v.G. cert.	108,00	109,00
CSM	57,10	57,30
Delft Instrum.	17,10	17,10
Dorp-Groep	36,50	36,50
Draka Holding	24,60	24,50
Econosto	20,00	20,10
EMBA	190,00	190,00
Eriks Holding	74,00	73,50
Flexovit Int.	47,50	47,00
Frans Maas cert.	41,80	41,80
Fugro McClelland	30,00	30,00
Gamma Holding	75,00	74,20
Gamma pref.	5,60	5,60
Garzarelli $	11,50	11,50
Getronics	34,70	35,80
Geveke	16,00	15,80
Giessen-de N.	200,00	192,00
Goudsmit	32,50	32,50
Grolsch cert.	36,70	37,20
GTI-Holding	181,00	172,00d
Hagemeyer	75,50	76,00
HAL Trust B	13,70	13,80
HAL Trust Unit	13,80	13,60
HBG	255,00	254,50
Hes Beheer c	15,30	15,00
Hoek's Mach.	62,00	61,00
Holl.Sea S.	0,26	0,26
Holl. Ind. Mij	43,50	43,00
Hoop Eff.bank	8,10	8,00
Hunter D.pref.	1,95	–
IHC Caland	29,95	30,30
Internat.Muell.	55,00	51,70
Int.Ned.Groep	8,00	8,00
Kas-Associatie	45,40	45,10
Kempen & Co	8,70	8,90
Klene Holding	92,30	92,30
Kondor Wessels	34,40	34,40
KBB	82,90	83,20
Kon. Sphinx	55,40	55,20
Koppelpoort	417,00	405,00b
Krasnapolsky	181,00	181,00
Landré & Gl.	40,00	40,00
Macintosh	41,50d	41,80
Maxwell Petr.	135,00	134,00
Moeara Enim	1329,00	1332,00
M.Enim OB-cert.	17100,00	17100,00
Moolen Holding	31,80	31,50
Mulder Boskoop	45,10	45,00
Multihouse	2,80	3,00a
Naeff	450,00	–
NAGRON	57,60	57,50
Nat. Inv. Bank	75,50	75,40
NBM-Amstelland	10,80	10,60
NEDAP	44,00	43,30d
NKF Holding	113,00	112,00
Ned.Part.Mij	48,00	48,00
Ned.Springst.	7000,00	7000,00
Norit	18,80	19,10
Nutricia GB	117,80	118,10
Nutricia VB	124,50	125,00
Nijv.-Ten Cate	69,50	70,60
OPG cert.	38,00	38,00
Orco Bank cert.	78,50	78,50
OTRA	253,00	254,00
Pirelli Tyre	10,50	10,50
Polynorm	112,00	112,00
Porcel. Fles	100,00	100,00
Randstad	48,00	48,00
Reesink	83,70	83,70
Samas Groep	33,50	34,00
Sarakreek	13,50f	13,40b
Schuitema	1660,00	1620,00
Schuttersveld	30,20	30,20
Smit Intern.	22,10	22,10
St.Bankiers c.	14,70	14,70
Stad Rotterdam c	39,50	40,60
Telegraaf De	113,50	114,50b
Textielgr.Twente	73,00	73,00
Tulip Computers	11,40e	11,60
Tw.Kabel Holding	158,00	162,00
Ubbink	77,00	77,00
Union	43,80	43,50
Vereenigde Glas	480,00a	485,00
Volker Stevin	60,50	60,00
Volmac	18,20	18,00
Vredestein	13,50	13,40
Wegener	87,70	89,00b
West Invest F.	7,70	7,70
West Inv.F. wb	85,00	85,00a
Wolters Kluwer	342,00	341,00
Wyers	17,20	17,20

Beleggingsinstellingen

Beleggingsinstellingen		
ABN Amro Aand.F.	86,00	85,20
ABN Amro Albefo	52,10	52,30
ABN Amro Amer.F.	71,50	71,50
ABN Amro Eur. F.	72,90	72,70
ABN Amro Far EF.	67,10	67,10
ABN Amro Neth.F.	92,60	93,60
ABN Amro rent.div	158,50	158,60
Aegon Aandelenf.	38,30	38,50
Aegon Spaarplus	5,10	5,10
Aldollar BF $	30,40	30,40
Alg.Fondsenbez.	236,50	234,00
Alliance Fund	9,90	9,90
Amvabel	98,40	98,40
Asian Tigers F.	79,30	80,00
Asian Select. F.	77,50	77,50
Austro Hung. F.	4,70	4,80
Beleg.f. Ned.	70,60	70,70
Bemco RentSel.	61,20	61,20
Bever Holding	2,50	2,50
CLN Obl. Div. F.	115,10	115,20
CLN Obl.Waardef.	126,50	126,60
Delta Lloyd Inv.	27,70	27,80
DP America Gr.F.	36,30	36,30
EGF Investm.	129,50	129,50
EMF Rentefonds	82,50	82,50
Eng-Holl.Bel.T1	11,00	11,00
Envir.Growth F.	44,70	44,70
Esmeralda part.	36,20	36,30
Eur.Ass. Trust	7,10	7,10
EMS Growth Fund	105,20	105,60
EMS Income Fund	99,50	100,10
EMS Offsh. Fund	105,20	105,70
EOE Index Fnd	333,00	334,00
Euro Growth Fund	49,20	49,20
Euro Spain Fund	8,00	8,00
Far East Sel.F.	70,50	71,00
Gim Global	59,10	59,30
Groeigarant	1,37	1,37
Holland Fund	75,50	75,70
Holl. Eur. Fund	52,00	51,90
Holl. Obl.Fonds	136,70	136,70
Holl. Pac. Fund	122,50	123,50
Holl. Sel.Fonds	91,40	91,40
ING Bnk Dutch Fnd	48,20	48,40
ING Bnk Geldm.Fnd	58,25	58,26
ING Bnk Glob.Fund	47,90	48,20
ING Bnk Oblig.Fnd	37,90	37,90
ING Bnk Spaard.F.	102,78	102,79
ING Bnk Rentegr.F	129,30	129,40
ING Bnk Vastg.Fnd	30,10	30,10
Innovest	58,00	58,30
Interbonds	515,00	515,00
Intereffekt 500	24,30	24,30
Intereffekt wt	60,90	61,00
Investa part.	68,00	68,00
IS Himal.Fund $	8,00	8,00
Jade Fonds	180,50	180,50
Japan Fund	20,50	20,00
Jap.Ind.Alpha F.	7482,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	5815,00	–
Korea Pac.Tr. $	9,80	–
Leveraged Cap	59,20	59,00
Liquirent	52,10	52,10
Mal.Capital F.$	11,80	11,80
Mees Obl.Div.F.	119,70	119,60
Mexico Income F.	18,00	18,00
Mondibel	77,90	78,00
Nat.Res.Fund	69,40	69,90
Nedufo A	151,00	151,00
Nedufo B	152,00	152,00
Nevas	65,50	65,50
Nevas 17 cumpref.	63,00	63,00
New Asia Fund	7,90	–
Nomura Warr. F.	0,39	0,39
Obam, Belegg.	281,00	280,70
OAMF Rentefonds	14,65	14,65
Orange Fund	21,30	21,30
Pac.Dimensions	96,00	96,00
Pac.Prop.Sec.F.	32,80	33,00
Pierson Rente	123,80	123,70
Postb.Aand.f.	51,70	51,70
Postb.Obl.f.	51,80	51,80
Postb.Verm.gr.f.	60,30	60,30
Rentalent Bel.	165,40	165,20
Rentotaal NV	38,50	38,40
RG America F.	122,80	122,80
RG Divirent F.	53,20	53,20
RG Europe F.	104,80	105,00
RG Nettorente F.	99,70	100,00
RG Pacific F.	116,30	116,30
RG SP Groen	60,70	60,70
RG SP Blauw	59,40	59,50
RG SP Geel	55,90	56,00
Rodin Prop.$	78,00	78,00
Rolinco cum.p	92,50	92,50
Schrod.Int.Pr.F	26,70	26,70
Sci/Tech $	15,50	15,50
Suez Liq.Grf.	192,30	192,40
Technology Fund	17,00	17,00
Tokyo Pac.Hold.	246,00	246,00
Trans Eur.Fund	76,40	76,30
Transpac.F.	348,00	347,00
Uni-Invest	19,50	19,80
Unico Inv.Fund	77,20	77,70
Unifonds DM	29,20	29,20
Vaste Waard.Ned	50,80	50,80
Vast Ned	99,00	99,00
VIB NV	55,80	55,80
VSB Mix Fund	55,40	55,20
VSB Obl.Gr.f.	109,30	109,40
VSB Rente Fonds	108,60	108,60
WBO Intern.	72,70	73,00
Wereldhave NV	100,50	102,00
Yen Value Fund	77,00f	77,00f
ZOM Florida F.$	32,90	32,00a
Zonnespectrum	8,60	8,55

Parallelmarkt

Parallelmarkt		
Alanheri	27,20	27,20
ABF	112,30	112,30
ASN Aandelenf.	51,60	51,60
Austria Global	1083,90	1083,90
Biogrond Belegg.	10,40	10,40
Comm.Obl.F.1	98,50	98,50
Comm.Obl.F.2	98,50	98,50
Comm.Obl.F.3	95,70	95,70
De Drie Electr.	11,10	11,10
Delta Ll.Dollarf.	62,70	62,70
Delta Lloyd ECU	57,80	58,00
Delta Lloyd Mix	63,80	64,00
Delta Lloyd Rent	60,40	60,50
Dico Intern.	65,20	64,00d
DOCdata	2,60	2,60
Dutch Take Ov.T.	38,80	38,90
Ehco-KLM Kleding	31,90	31,90
E&L Belegg.1	72,50	–
E&L Belegg.2	77,20	–
E&L Belegg.3	112,70	–
E&L Belegg.4	80,00	–
E&L Kap.Rente F.	115,90	–
Free Rec.Sh.	15,20	15,00
German City Est.	29,30	30,10
Gouda Vuurvast	48,40	48,40
Helvoet Holding	27,00	27,00
Holland Col.	49,80	49,30
Inter/View Eur.	3,60	3,50e
Kühne+Heitz	27,80	27,80
Management Share	2,50	3,00
Neways	6,30	6,00
Ohra Aand.F.	55,80	55,80
Ohra Liq.GrF.	51,90	51,90
Ohra Obl.Df.	55,60	55,60
Ohra Obl.Grf	53,80	53,80
Ohra Onr.G.F.	60,10	60,30
Ohra Totaal F.	55,70	55,80
Pan Pac. Winkel	10,30	–
P & C Groep	83,10	83,10
Pie Medical	4,20	4,30
Satcom Hold.	24,20	24,20
Simac Techniek	11,10	10,50
Suez Gr.Fund	52,10	52,10
Welna	39,30	39,40
Wereldhave	4,30	–
Wolff	60,00	60,00

Parallel top-15

Parallel top-15		
Artu Biologicals	5,20	5,20
Bergh. Pap.	30,40	30,40
Besouw, van	29,10	29,30
Gelderse Pap.	44,00	43,50
Groenendijk	26,00	26,80
Grontmij	46,70	46,70
LCI Comput.Gr.	3,70e	3,80
Melle, van nrc	61,20	61,30
Nedcon Groep	58,70	58,60
Nedschroef	53,00	52,50
Ordina Beheer	14,30	14,30
Sligro Beheer	64,80	64,70
Vilenzo	31,60	32,30
Welna	39,30	39,40
Weweler	19,20	19,20

Wall Street

Wall Street		
allied signal	65½	65¾
amer.brands	33⅛	32⅝
amer.tel.tel	61½	61⅞
amoco corp	56½	57
asarco inc.	19⅞	20⅜
bethl. steel	18¾	19¼
boeing co	39¾	39⅝
can.pacific	16⅜	16⅜
chevron	88½	89¼
chiquita	12⅜	12½
chrysler	46¼	46⅝
citicorp	28⅜	27¾
cons.edison	34¾	34½
digit.equipm.	43⅞	43½
dupont nemours	52¼	52⅛
eastman kodak	50¾	51¾
exxon corp	65	65⅛
ford motor	55⅜	55¼
gen. electric	94⅛	93⅞
gen. motors	41	41½
goodyear	40⅛	41
hewlett-pack.	86¾	87
int. bus.mach.	53⅞	29¼
int. tel.tel.	84¾	84⅛
klm airlines	14¾	14⅛
mcdonnell	67⅞	68¼
merck co.	36⅞	36½
mobil oil	70½	70¼
penn central	30⅛	30¼
philips	15¼	14⅞
primerica	46½	46
royal dutch	92½	91⅝
sears roebuck	54⅜	53½
sfe-south.pac.	16⅜	16½
texaco inc.	64⅝	65
united techn.	53⅜	52¾
westinghouse	15⅛	14¾
whitman corp	13¾	13¾
woolworth	29½	29¾

Advieskoersen

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,725	1,845
austr.dollar	1,15	1,27
belg.frank (100)	5,30	5,60
canad.dollar	1,350	1,470
deense kroon (100)	27,75	30,25
duitse mark (100)	109,50	113,50
engelse pond	2,63	2,88
finse mark (100)	31,50	34,00
franse frank (100)	31,75	34,50
griekse dr. (100)	0,73	0,91
ierse pond	2,59	2,84
ital.lire (10.000)	11,20	12,90
jap.yen (10.000)	163,50	169,50
noorse kroon (100)	25,00	27,50
oost.schill. (100)	15,65	16,18
port.escudo (100)	1,07	1,25
spaanse pes. (100)	1,33	1,51
turkse lira (100)	0,0155	0,0205
zweedse kr. (100)	23,50	26,00
zwits.fr. (100)	122,75	127,25

Wisselmarkt

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,79005-1,79255
antill.gulden	0,9850-1,0150
austr.dollar	1,2077-1,2177
belg.frank (100)	5,4545-5,4595
canad.dollar	1,40025-1,40275
deense kroon (100)	29,280-29,330
duitse mark (100)	112,1700-112,2200
engelse pond	2,7615-2,7665
franse frank (100)	33,255-33,305
griekse dr. (100)	0,7740-0,8740
hongk.dollar (100)	23,0750-23,3250
ierse pond	2,7285-2,7385
ital.lire (10.000)	12,235-12,285
jap.yen (10.000)	167,595-167,695
nwzeel.dollar	0,9623-0,9723
noorse kroon (100)	26,420-26,470
oostenr.sch. (100)	15,9390-15,9490
port. escudos (100)	1,1470-1,1870
spaanse pes. (100)	1,4260-1,4360
surin.gulden	0,9840-1,0240
zweedse kr. (100)	24,870-24,920
zwits.frank (100)	125,505-125,555
e.c.u.	2,1845-2,1895

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983=100)

CBS-koersindex (1983=100)		
algemeen	217,10	217,10
id excl.kon.olie	204,90	205,00
internationals	221,10	221,20
lokale ondernem.	214,70	214,60
id financieel	177,20	176,40
id niet-financ.	251,80	252,40

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)		
algemeen	330,60	330,60
id excl.kon.olie	292,00	292,00
internationals	352,00	352,10
lokale ondernem.	307,10	306,90
id financieel	286,10	284,70
id niet-financ.	336,00	336,80

CBS-stemmingsindex (1983=100)

CBS-stemmingsindex (1983=100)		
algemeen	104,70	104,70
internation	101,50	101,20
lokaal	105,20	105,20
fin.instell	135,70	135,00
niet-financ	99,70	99,70
industrie	103,00	103,40
transp/opsl	72,60	71,70

Goud en zilver

Goud onbewerkt 21,450-22,050, vorige 21,230-21,830, bewerkt 23,650 laten, vorige 23,430 laten.

Zilver onbewerkt 220-290, vorige 215-285, bewerkt 330 laten, vorige 340 laten.

Dow Jones

Industrie 3544,82
- 8,63

OPTIEBEURS

	serie		omzet	v.k.	s.k.
akzo	c jul	150,00	254	1,20	1,30
bgg	c aug	30,00	166	6,00	4,50
bgg	c aug	32,50	133	4,70a	3,40
bgg	c aug	35,00	126	4,00a	2,50
bgg	p aug	27,50	143	2,50	3,50
bgg	p aug	30,00	289	3,40	4,50
bgg	p aug	32,50	153	4,70	5,90a
bgg	p nov	30,00	239	6,00	6,50
csm	c aug	60,00	189	1,00	0,90
d/fl	c jun	180,00	336	1,70	2,50
d/fl	c jun	185,00	307	0,20	0,60
d/fl	c jul	185,00	255	1,25	1,70
d/fl	p jun	180,00	302	1,70	0,80
dsm	p jul	80,00	149	2,80	3,20
dsm	p jul	85,00	181	6,10	6,50
eoe	c jun	310,00	1342	1,60	1,30
eoe	c jun	315,00	152	0,50	0,40
eoe	c jun	320,00	184	0,10	0,10
eoe	c jul	310,00	279	4,20a	3,90
eoe	c jul	315,00	123	2,20	2,10
eoe	c jul	320,00	213	1,20	1,10
eoe	c okt	320,00	138	5,00	4,90
eoe	p jun	300,00	163	0,80	0,90
eoe	p jun	305,00	676	2,10	2,00
eoe	p jun	310,00	580	4,50	4,50
eoe	p jul	300,00	401	2,30	2,20
eoe	p jul	305,00	232	3,80	3,80
eoe	p jul	310,00	546	6,00	5,80
eoe	p okt	280,00	124	2,00	2,00
eoe	p okt	300,00	281	6,00	5,80a
goud	p aug	340,00	140	2,20a	2,20
ing	c jul	65,00	126	2,20	2,00a
klm	p jun	25,00	133	0,40	0,50
nedl	c okt	35,00	230	1,20a	1,10
nedl	p okt	27,50	200	1,20	1,00
oce	p okt	45,00	210	1,50a	1,00
olie	c okt	170,00	187	3,20b	3,30
olie	p okt	150,00	362	1,00a	0,70
olie	p okt	160,00	398	2,50	2,50
olie	p o94	145,00	313	2,10a	2,30
phil	c jul	27,50	255	0,80	0,90
phil	c jul	30,00	300	0,30a	0,40
phil	c okt	25,00	145	3,30b	3,50
phil	c okt	30,00	339	0,90	1,00
phil	c o96	25,00	2016	7,50	7,90
phil	c o96	35,00	2021	3,50b	3,60
phil	p okt	30,00	200	3,50a	3,00
phil	p o96	25,00	962	3,50	3,10
top5	p jun	550,00	283	1,50	1,50
top5	p jun	560,00	403	3,50	3,30

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 42 Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196596 fax: 072-196484

imburgs agblad egionaal

Zaterdag 5 juni 1993

Pagina 11

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown

College spreekt beïnvloeding Fair Play tegen

BRUNSSUM – Fair Play heeft het college van Brunssum niet proberen te beïnvloeden door het aanbieden van reizen of geschenken. Dat antwoordt het college van Brunssum naar aanleiding van vragen van het raadslid S. L'Espoir.

Het college bevestigt dat gokhallen-exploitant Fair Play wel eens recepties en feesten sponsort, waaronder de Parade. „Het algemeen belang moet echter voorop blijven staan, daar ziet het college zoveel mogelijk op toe," heet het in het antwoord.

L'Espoir had opheldering gevraagd omdat volgens hem het college Fair Play een nieuwe vestigingsplaats in het centrum heeft aangeboden. B en W besloten in '91 ook dat Fair Play het aantal speelautomaten van veertig naar honderd mocht uitbreiden. Het college ontkent het initiatief voor de verplaatsing van de speelautomaten hal genomen te hebben. „Een samenloop van omstandigheden. Fair Play nam bij toeval kennis van plannen achter het oude raadhuis. Het bedrijf liet toen weten best daarnaar toe te willen verhuizen."

Het raadslid had de vragen ook naar oud-wethouder G. Boumans en de tijdelijk teruggetreden burgemeester H. Riem gestuurd. Boumans nodigt het raadslid uit in het openbaar voorbeelden aan te halen waarbij hij zich aan belangenverstrengeling schuldig zou hebben gemaakt. Contacten met bedrijven behoren volgens Boumans tot het normale werkpatroon van de bestuurder. „We moeten ervoor waken dat een sfeer wordt gecreëerd die verdacht maakt wat normaal is."

'Vrees voor aantasting kwaliteitszorg Sint Gregorius ten onrechte'

Modernisering ziekenhuis Brunssum kost 42 miljoen

Van onze verslaggever

BRUNSSUM – Het St.-Gregoriusziekenhuis Brunssum ondergaat de komende vijf jaar een ingrijpende verbouwing. Het is de bedoeling dat tot het jaar 2000 42 miljoen gulden wordt geïnvesteerd in de modernisering van het ziekenhuis. De Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg kan aan de slag zodra het Rijk het licht op groen heeft gezet.

Een woordvoerder van de Stichting Gezondheidszorg OZL in Heerlen heeft dat laten weten. Het is een reactie op vragen van het Brunssums raadslid Theo Hoen aan de gemeenteraad. Het raadslid vreest aantasting van de werkgelegenheid en de kwaliteit van de zorg bij het St.-Gregoriusziekenhuis in Brunssum. „We gaan toch niet zoveel geld in het ziekenhuis steken als we het daar zouden willen afbouwen," aldus de woordvoerder van de stichting.

„Er is geen reden om te vrezen voor de kwaliteit van het ziekenhuis. Wij kunnen absoluut niet instemmen met het voorstel van Hoen om het Gregoriusziekenhuis in zijn huidige vorm te handhaven," aldus de woordvoerder. Om aan de eigentijdse eisen in de gezondheidszorg te voldoen is juist een grootschepse verbouwing noodzakelijk meent de Stichting Gezondheidszorg.

Het huidige centrale gebouw waar de onderzoeksfuncties in gevestigd zijn, wordt gesloopt. Daarvoor in de plaats komt een geheel nieuw hart van het ziekenhuis, evenals een nieuw behandelgebouw. De indeling van het ziekenhuis zal voorts veranderen. Ook wordt tegemoet gekomen aan de behoefte aan een- en tweepersoonskamers. De woordvoerder wil verder niet in detail op de plannen ingaan zolang Den Haag er nog geen goedkeuring aan heeft gegeven.

Volgens het raadslid Hoen zouden er plannen zijn om de Eerste Hulp in Brunssum in de avonduren te sluiten. De administratie zou van Brunssum naar Heerlen gaan. „De ontwikkelingen stroken niet met de uitgangspunten die destijds bij de fusie met het De Weverziekenhuis in Heerlen zijn geformuleerd," aldus Hoen.

Bij de fusie is afgesproken dat de ziekenhuizen van Heerlen en Brunssum volwaardig blijven functioneren, ieder met zijn eigen specialisaties.

● *Zo'n duizend kinderen hebben zich gistermiddag op de Sittardse Markt kunnen uitleven in een ouderwets spelletje: tollen. Het massaspel stond in het kader van het 750-jarig bestaan van de stad. De basisscholen stuurden hun leerlingen naar het centrum om het op school vertelde verhaal van Koning Tol uit te beelden, die Sittard op hol deed slaan. Het initiatief voor het feestelijke evenement werd genomen door bewoners en personeel van de Paulus Stichting voor gehandicapten. Die stichting had ook wat te vieren: ze bestaat dertig jaar. Geestelijk vader van het tollenspel, Luc De Jaegher, zag het initiatief als een kans voor Sittard om de integratie met verstandelijk gehandicapten te bevorderen.*

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Op eerste Limburgse symposium

Weinig animo voor workshop 'zelfdoding'

DOOR PETER HAMANS

HEEL/SITTARD – Er blijkt opvallend weinig belangstelling te zijn voor de workshop 'Verliesverwerking na zelfdoding' als onderdeel van de eerste officiële presentatie van de Limburgse afdeling van de stichting Dr. Elisabeth Kübler-Ross. Volgende week zaterdag houdt zij een symposium in het Sittardse Walram College.

De workshop voor nabestaanden van zelfmoordenaars wordt gegeven door Ellen van Monsjou-Krijger uit Bilthoven, schrijfster van het boek 'Dag mam!' waarin zij haar persoonlijke ervaringen optekende nadat haar dochter een einde aan haar leven maakte. Angeline Schoemaker uit Melick, een van de leden van de Limburgse Kübler-Rossafdeling, vindt het niet zo vreemd dat de interesse van Limburgers nihil is. „Helaas durven veel mensen hier in het zuiden er nog niet voor uit te komen dat ze een familielid hadden dat zelfmoord pleegde. Jammer genoeg rust in Limburg op dit onderwerp nog een groot taboe. Mensen willen er misschien wel over praten maar durven het uiteindelijk toch niet. Uit angst voor hun familie en de omgeving. Wij werden bijvoorbeeld anderhalve maand geleden benaderd door iemand die een echtpaar kende van wie de zoon zelfmoord had gepleegd. De vrouw zocht hulp maar de man verbood haar om contact te zoeken en er met anderen over te praten. Ook een afspraak met het Riagg werd op het allerlaatste moment afgezegd. Wel zocht de vader elke dag het graf van zijn zoon op," vertelt Angeline Schoemaker.

„Wij weten dat de nood met name in Limburg erg hoog is. Vooral onder jongeren stijgt het zelfmoordpercentage. Aan de andere kant wordt het, met name door de oudere generatie, nog steeds bewust ontkend. Ik herinner me de uitspraak van een huisarts, die tegen de moeder van een slachtoffer zei: „Ach, mevrouw. Zelfmoord? Nee hoor, dat komt hier niet voor."

Volgens woordvoerders van de stichting Kübler-Ross is de interesse voor dit symposium overweldigend. Ruim 150 mensen hebben zich tegen betaling van 45 gulden al aangemeld om deel te nemen aan 13 workshops van dit symposium dat als thema 'Kleur en emoties bij leven en sterven' heeft meegekregen. De stichting Kübler-Ross, vernoemd naar de Zwitserse arts Elisabeth Kübler-Ross die als autoriteit wordt beschouwd op het gebied van onderzoek naar sterven en dood, wil mensen bijstaan bij de verwerking van problemen in het leven en bij het sterven. Zij gaat daarbij uit van een niet-veroordelende, liefdevolle benadering zonder voorwaarden vooraf. De stichting exploiteert in Nieuwkoop, Haarlem en Alkmaar een zogeheten 'Bijna-thuis-huis' waar ongeneeslijk zieken hun laatste dagen kunnen doorbrengen.

Zie verder pagina 13
● **'Je moet de dood acceptabel maken'**

Kleingeldteller in Bornse supermarkt

BUCHTEN – Niets minder dan een landelijke primeur belooft de supermarkt in Born. Daar staat vanaf maandag een apparaat dat (gratis) kleingeld telt. Op die manier hoopt bedrijfsleider J. Greve twee vliegen in één klap te slaan: hij is verlost van het chronisch gebrek aan kleingeld, terwijl de klanten zonder kosten hun kleingeld kunnen tellen. Banken vragen voor die service al relatief hoge vergoedingen. Volgens Greve is zijn winkel daarmee de enige in Nederland die deze service biedt.

Slechts vier musea vrij toegankelijk voor gehandicapten

Van onze verslaggever

HEERLEN – Slechts vier van de 64 Limburgse musea zijn volledig toegankelijk voor gehandicapten. Het gaat om bezoekerscentrum Mijl op Zeven in Ospel, d'r Brikke Oave in Brunssum, Sterrewacht Schrieversheide in Heerlen en het streekmuseum in Valkenburg. Dit staat in een rapport van het Instituut voor Kategoriaal Overleg in Limburg (IKOL) dat komende dinsdag wordt aangeboden aan gedeputeerde Ger Kockelkorn.

In opdracht van het IKOL stelden studenten bedrijfskunde van de Hogeschool Heerlen in alle musea die vermeld staan in de gids voor Vakantie & Vrije Tijd en de Museumgids een onderzoek in.

De musea werden beoordeeld aan de hand van de normen van het Internationaal Toegankelijkheidssymbool. Het ITS gaat ervan uit dat deuren minimaal 85 centimeter breed moeten zijn, drempels niet hoger dan twee centimeter mogen zijn en er een lift moet zijn als het gebouw uit meerdere verdiepingen bestaat.

Voor blinden en slechtzienden zijn in geen enkel Limburgs museum voorzieningen getroffen, zo blijkt uit het onderzoek. De studenten troffen nergens informatie in braille of markeringen aan. Een kwart van de musea beschikt over een invalidenparkeerplaats en slechts 20 procent over een bruikbaar aangepast toilet.

Geldgebrek is volgens de musea de belangrijkste oorzaak van het ontbreken van speciale voorzieningen. Bovendien is een aantal musea gehuisvest in monumentale panden die moeilijk aan te passen zijn.

HIV-vereniging vecht afwijzing subsidie aan

HEERLEN – De HIV-vereniging Limburg vecht de afwijzingen van subsidies die ze bij zestig gemeenten indienden aan tot aan de Kroon. Ze beroept zich hierbij op een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) die in oktober vorig jaar door de rijksoverheid werd uitgevaardigd.

Hierin wordt bepaald dat vanaf dat moment de gemeenten zorg dragen voor de begeleiding van aidspatiënten met psycho-sociale problemen. Volgens voorzitter Eric Welling heeft de HIV-vereniging deze specifieke taak op zich genomen en is het gezien de AMvB logisch dat de gemeenten hiervoor subsidie geven.

Ruim veertig gemeenten hebben echter het subsidieverzoek afgewezen omdat de vereniging geen lokale belangen zou behartigen. „We vechten deze beslissing aan tot het hoogste orgaan. Limburg wordt voor de landelijke HIV-vereniging een testcase.

De grote gemeenten als Heerlen, Maastricht, Sittard en Roermond hebben nog niet op het subsidieverzoek gereageerd. Als de vereniging geen geld krijgt is de HIV-vereniging Limburg over drie maanden failliet.

een aardbeving geeft
de chaoten onder ons

kort het gevoel dat
zij vaste grond onder
de voeten hebben

punaise

Man in Luik vermoord

LUIK – Een 30-jarige Joegoslavische man is in Luik vermoord aangetroffen op straat. Zijn lichaam vertoonde sporen van slagen en hij had een kogel in het hoofd. De man had in gezelschap van zijn halfbroer de avond doorgebracht in cafés en speelholen. Later trok het duo naar huis, maar het slachtoffer ging zonder dat zijn halfbroer dat wist in de nacht opnieuw alleen op pad in de Luikse straten. Het lijk werd ontdekt door een vroege wandelaarster.

Busmaatschappij legt werk neer

HASSELT – In Belgisch-Limburg heeft het personeel van de openbare busmaatschappij 'De Lijn' gisteren de hele dag het werk neergelegd. Ze protesteren op die manier tegen het wegvallen van een aantal weekend-diensten, waardoor ze minder loon zullen ontvangen. Ook het personeel van de Waalse tegenhanger van De Lijn is niet tevreden, daar wil men volgende week dinsdag staken en het hele openbaar vervoer in Wallonië stil leggen.

Controles kerkhof na diefstallen

STEIN – De politie gaat extra controleren op de begraafplaats Kerensheide in Stein. De laatste tijd klagen bezoekers aan het kerkhof over diefstallen en vernielingen. Met name bloemstukken, planten en vaak dure plantenbakken verdwijnen na een paar dagen. Het is mogelijk dat de diefstallen zelfs op klaarlichte dag plaatsvinden. Behalve extra toezicht door de politie zullen ook de twee gemeentewachten van Stein regelmatig het kerkhof in hun ronde meenemen.

Nieuwe fabriek voor mengvoer

ROERMOND – De Centrale Coöperatie 'Landbouwbelang' en Van Aartsen bv hebben een contract getekend voor een nieuwe mengvoederfabriek in Wanssum met een netto-capaciteit van 60 ton per uur. De totale kosten van het project bedragen 35 miljoen gulden.

'Landbouwbelang' nam reeds in 1991 het principebesluit om de productie van mengvoer te concentreren op twee lokaties: Maasbracht en Wanssum.

Mega-sterren naar Wildenrath

WEGBERG – Prince, Tina Turner, Rod Stewart, Steve Miller, Gary Moore en Joe Cocker. Maar ook Orchestral Manoeuvres in the Dark, Chris de Burgh, Jon Secada en Foreigner. Klinkende namen die op 27, 28, en 29 augustus zullen optreden op een driedaagse Open Air-festival in Wegberg-Mönchengladbach.

Voor het festival, waarvoor nog meer groepen gecontracteerd worden, wordt een totaalprijs voor drie dagen geheven (90 gulden).

Actie Landgraaf tegen uitzetting

LANDGRAAF – De stichting Vluchtelingenhulp Landgraaf en groep acht van de OLV-basisschool in Waubach gaan actie voeren tegen de dreigende uitzetting van het Koerdisch gezin Önder in de wijk Lauradorp. Begin volgende week worden handtekeningen opgehaald in de buurt. Woensdag bieden de leerlingen met vertegenwoordigers van Vluchtelingenhulp de handtekeningen met petitie aan bij het ministerie van Justitie in Den Haag. Het gezin Önder bestaat uit vader, moeder en tien kinderen. Zij moeten in principe begin volgende week terug naar Turks-Koerdistan nu hun asielaanvraag niet is gehonoreerd. Zij zijn daartegen in beroep gegaan, maar mogen niet hier de behandeling van die procedure afwachten.

Weinig raadsleden onder migranten

SITTARD – De Limburgse Immigratie-Stichting wil migranten stimuleren om ook in 1994 met de gemeenteraadsverkiezingen mee te doen. De stichting vreest dat de belangstelling anders te laag is, vooral door de slechte ervaringen sinds 1986, het eerste jaar dat migranten zich verkiesbaar konden stellen. Toen deden in Limburg 46 migranten mee aan de verkiezingen, maar er werden er slechts vier raadslid. In 1990 daalde de migrant-kandidaten tot 23 en werden er drie gekozen tot raadslid. Via een cursus over de Nederlandse politiek, waaraan 25 migranten deelnemen, hoopt de stichting de deelname aan de verkiezingen in '94 onder migranten te bevorderen.

Zie verder pagina 13
● **Overheid moet in wijk met migranten praten**

Langs deze weg willen wij iedereen bedanken die onze huwelijksdag tot iets onvergetelijks heeft gemaakt door felicitaties, bloemen en cadeaus.

Hugo en Ellen Boumans-Brandts

Welterrlaynstraat 30B, 6419 CT Heerlen.

Langs deze weg willen wij u, ook namens onze kinderen en kleinkinderen, bedanken voor de vele attenties die er mede voor hebben gezorgd dat onze 50-jarige huwelijksdag een onvergetelijk feest is geweest.

Peter en Greta Rutten-Kreutz

Nieuw-Schandelen 4, 6412 XV Heerlen

50

Op zaterdag 12 juni 1993 gedenken onze ouders en grootouders

Richard Blijdenstein

en

Maria Blijdenstein-Slabbers

het feit dat zij 50 jaar getrouwd zijn.

Uit dankbaarheid zal er een h. mis worden opgedragen om 15.00 uur in de parochiekerk van de H. Moeder Anna te Heerlen-Bekkerveld.

Gelegenheid tot feliciteren van het gouden paar in zaal "A Gene Bek", Ngr. Schrijnenstraat 20 te Heerlen, van 19.00 tot 20.00 uur.

De kinderen en kleinkinderen
van Waerden Poelmanstraat 163
6417 EM Heerlen

---

†

Heden, donderdag 3 juni 1993, overleed geheel onverwacht onze dierbare moeder, schoonmoeder, grootmoeder en overgrootmoeder

Cornelia Diederika Rakwange

weduwe van

Petrus Robert Hukom

Zij werd geboren te Soerabaja en overleed in de leeftijd van 94 jaar, voorzien van het sacrament der zieken.

Wij bevelen haar ziel in uw gebed aan.

Nederland:
Indonesië:

St. Pieterstraat 145, Kerkrade
Corr.adres: Bergholtstraat 29
6471 BE Eygelshoven

Liever geen bezoek aan huis.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 7 juni a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Joannes de Doper te Eygelshoven, waarna aansluitend de begrafenis op de r.k. begraafplaats te Eygelshoven.

Bijeenkomst in de kerk, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Mis tot intentie van de overledene wordt op zondag 6 juni om 9.30 uur een h. mis opgedragen in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum Dela, Grasbroekerweg 20 te Heerlen, waar gelegenheid is tot afscheidnemen dagelijks van 14.00 tot 15.00 uur.

---

†

Bedroefd, maar dankbaar voor alles wat zij voor ons gedaan en betekend heeft, geven wij u kennis van het heengaan van onze lieve moeder, schoonmoeder, oma en overgrootmoeder

Mia Thissen

weduwe van

Theo Kerens

Sittard, 3 juni 1993

Voor de vele blijken van belangstelling, bij het overlijden van

Miep Cremers-Witteveen

---

†

Dankbaar voor het vele goede dat hij tijdens zijn leven heeft gegeven, hebben wij afscheid moeten nemen van

Jo Pechholt

weduwnaar van

Maria Moonen

levensgezel van

Ennie Engels

Hij overleed, voorzien van de h. sacramenten der zieken, in de leeftijd van 68 jaar.

De bedroefde familie:

Eygelshoven:	Ennie Engels
Kerkrade:	Irmie Knarren-Pechholt
	Ger Knarren
Hoensbroek:	Truus Pechholt
	Bodo Wagner
Ubach-Palenberg (D):	Gustave Pechholt
	Silvia Kriska
Kerkrade:	Helma Engels
	Wiaand Reuleaux
	Ron
Kerkrade:	Heinz Engels
	Ella Engels-Jacobs
	Daan en Bob
Kerkrade:	Wiel Engels
	Bibi Eisbergen
	William
	Familie Pechholt
	Familie Engels
	Familie Moonen

6471 JH Eygelshoven, 3 juni 1993, Laurastraat 35

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op dinsdag 8 juni om 11.00 uur in de parochiekerk H. Joannes de Doper te Eygelshoven, waarna aansluitend begrafenis op de algemene begraafplaats Schifferheide.

Voor vervoer is gezorgd.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 10.30 uur.

Tijdens de h. mis op zondag a.s. om 11.00 uur zal de overledene bijzonder worden herdacht in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in het mortuarium, gelegen aan de Schifferheiderstraat 7 te Kerkrade-West. Gelegenheid tot afscheidnemen van 18.00 tot 19.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Tot onze grote droefheid, maar dankbaar voor het vele dat zij ons heeft betekend, geven wij kennis dat heden van ons is heengegaan, voorzien van het sacrament der zieken, onze ... zus, schoonzus, tante ...

Maria Crijns-Weijermans

weduwe van

Sjef Crijns

op de leeftijd van 7. jaar.

Hoensbroek, 3 juni 1993

Corr.adres: ...

6431 AL Hoensbroek

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op dinsdag 8 juni om 11.00 uur in de parochiekerk ... Hoensbroek-Mariagewanden, gevolgd door de begrafenis op de centrale begraafplaats aan de Randweg.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Maandag a.s. om 18.30 uur avondwake in voornoemde kerk.

U kunt afscheid nemen in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100, Hoensbroek; bezoekgelegenheid dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur, zondag van 14.00 tot 15.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Dankbaar voor het vele goede dat zij ons tijdens haar leven heeft gegeven, hebben wij afscheid moeten nemen van mijn lieve moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, zus, schoonzus, tante en nicht

Josephina Lehan

echtgenote van wijlen

dr. ing. Wilhelm Richard Schroeder

Zij werd 86 jaar.

De bedroefde familie:

Bocholtz, 4 juni 1993

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op dinsdag 8 juni a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk H. Jacobus de Meerdere te Bocholtz.

Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen condoleren.

De avondwake wordt maandag 7 juni a.s. gehouden om 18.45 uur in ..., waarna aansluitend de avondmis te harer intentie.

Voor het opgeven van familieberichten voor de krant van maandag, bestaat gelegenheid op zondagavond tussen 15.00 en 18.00 uur en ons hoofdkantoor, of telefonisch ...

Limburgs Dagblad

Enige en algemene kennisgeving

Na een leven van zorg en aandacht voor allen die haar dierbaar waren, hebben wij toch nog onverwacht afscheid moeten nemen van mejuffrouw

Mia Rutten

(oud-onderwijzeres)

Familie Rutten
Willem Barentszweg 36,
6413 HT Heerlen.

Corr.adres:
G.H. Marell, ex. test.,
Zwanenstraat 20,
6414 VN Heerlen.

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op dinsdag 8 juni om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Cornelius te Heerlerheide, waarna aansluitend begrafenis op de algemene begraafplaats te Heerlerheide. Gelegenheid tot schriftelijk condoleren in de kerk vanaf 10.30 uur.

Maandagavond 7 juni is er om 18.45 uur rozenkransgebed met aansluitend de avondmis.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van Lindeman uitvaartcentra, Spoorsingel 4 te Heerlen; bezoekuren dagelijks van 18.00 tot 18.30 uur.

In het harnas gestorven.

In zijn geliefde Tunesië, waar hij met zo veel overgave werkte en leefde, is in zijn slaap overleden mijn schat, onze lieve paps, opa Chris

Chris Ruland

☆ 27-11-1926 (Tilburg) † 01-06-1993 (Hammam-Sousse)

H'-Sousse (Tunesië):	Toos
Mheer:	Loes, Paul
	Sebastiaan, Catelijne
Eijsden:	Saskia, Arthur
Mateur (Tunesië):	Lucienne, Kamel
	Elias, Hakim, Yosri
Valkenburg:	..., Peter
	Kim, Silvia
Valkenburg:	..., Yvonne

Wij nemen afscheid samen met u ... van Chris op woensdag ... juni a.s. om 11.00 uur ... Geleen.

Corr.adres: Bat 2, 6245 BM Eijsden.

Wegens familieomstandigheden is onze zaak

Joy Flowers

Valkenburg

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het ... overlijden te Sousse, Tunesië, op 1 juni 1993 van onze ... Gérant Adjoint, de heer

Chr. A.M. Ruland

... onvermoeibare inzet ... zal ons altijd tot voorbeeld dienen. ... inspirerende persoonlijkheid zullen wij blijvend missen.

... wensen zijn vrouw, kinderen en familie veel sterkte in deze moeilijke ...

Raad van Commissarissen ... N.V.
Direktie ...
Personeel ... N.V.

Jules Verneweg 21
5015 BE Tilburg

Zoveel voorbij ...
... maar het afstand doen en scheiden.
... maar het afgesneden zijn.

M. Vasalis

Voor uw medeleven, op welke wijze dan ook, bij het overlijden en de begrafenis van mijn lieve zoon en onze broer

Freek Boels

danken wij u hartelijk.

... en kinderen

---

†

Bedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmee zij ons omringd heeft, delen wij u mede dat geheel onverwacht van ons is heengegaan, in de leeftijd van 75 jaar, onze zus, schoonzus, tante en nicht

Hubertina Smeets

6415 ... Heerlen, 3 juni 1993

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Maandag 7 juni ... om 19.00 uur ... avondwake ...

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur, op zondag van 14.00 tot 15.00 uur in de rouwkamer van ... Hoofdstraat 100, Hoensbroek.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Niets mooier op aard ...
geen groter bezit,
dat zelfs geen god
twee keer kan geven:
dat is je moeder,
je moeder alleen.

Gelukkig is moeder een lang lijden bespaard gebleven. Dat neemt niet weg dat we haar aanwezigheid heel erg zullen missen.

Heden overleed onze lieve moeder, schoonmoeder, oma, overgrootmoeder, zus, schoonzus, tante en nicht

Johanna Rothkrans

weduwe van

Jozef Muijs

Zij overleed in de gezegende ouderdom van ... jaar, na een liefdevolle verzorging in het Verpleegtehuis 't Brook te Voerendaal, gesterkt door de h. sacramenten.

Eindhoven:	† Mathieu en † Lieske Muijs-Diederen
Voerendaal:	Tiny en Hub Gubbels-Muijs
Voerendaal:	Wim en Annie Muijs-Menge
Eindhoven:	Henk en Els Muijs-van He...
Schinnen:	José en Ger de Vlieger-Mu...
	en al haar klein- en achterkleinkinderen
	Familie Rothkrans
	Familie Muijs

3 juni 1993
Corr.adres: Frans Erenastraat 11
6367 SK Voerendaal

De plechtige eucharistieviering zal gehouden worden op maandag 7 juni a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk H. Laurentius te Voerendaal, waarna aansluitend begrafenis op de r.k. begraafplaats aldaar.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, geen condoleren.

Avondwake ter intentie van de dierbare overledene hedenavond om 18.30 uur in voornoemde kerk.

Moeder is opgebaard in een der rouwkamers van de begrafenis- en crematievereniging Voerendaal, Kerkplein 43, Voerendaal, alwaar gelegenheid tot afscheidnemen heden zaterdag 18.00 tot 18.30 uur; zondag van 11.00 tot ... uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Enige en algemene kennisgeving

En altijd is het zo geweest
dat de liefde haar eigen
diepte niet kent dan op
het uur der scheiding.

Kahlil Gibran

Met groot verdriet hebben wij afscheid genomen van

Wil Kösters

... 12-1-1955 † 30-5-1993

echtgenoot van

Annie Jacobs

pappa van

Kim en Ivo

Obbicht: Annie Kösters-Jacobs
Kim
Ivo
Familie Kösters
Familie Jacobs

6125 AK Obbicht, Europalaan 8

De eucharistieviering en crematie hebben in besloten familiekring plaatsgevonden.

De zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 11 juli a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van St. Willibrordus te Obbicht.

---

† Tel Keeren, 70 jaar, echtgenoot van ... Duyzhart, ... Maastricht ... 10.30 uur in de basiliek van St.-Servaas te Maastricht.

† Cornelia Broeckers, 100 jaar, weduwe van ... van den Boorn, De Bron, Eijsden ... 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus, Hoegen-Maastricht.

† Jan van de Weert, 78 jaar, echtgenoot van ... Roosteden, Rijksweg ... uitvaartdienst ... 14.00 uur in de parochiekerk van de H. Martinus ...

† ...

Immigratie-Stichting gaat zich harder opstellen

'Overheid moet in wijken met migranten praten'

Vervolg van pagina 11

SITTARD – De Limburgse Immigratie-Stichting (LIS) gaat zich harder opstellen. De stichting komt al dertig jaar op voor migranten, maar de resultaten zijn nog niet bemoedigend. Bestuursvoorzitter H. Kaiser liet gisteren op een congres in Sittard weten dat de stichting lastiger, drammeriger, agressiever en dynamischer gaat handelen.

De keuze voor een ander imago – compleet met een nieuw logo – is trouwens niet ingegeven door actuele gebeurtenissen. Kaiser verwees in zijn openingstoespraak wel naar het incident in Solingen, waar vijf Turken tijdens een aangestoken brand omkwamen, maar zei dat al anderhalf jaar geleden het besluit was genomen een andere koers te gaan varen.

Van gelijkheid tussen migranten en andere Limburgers is absoluut nog geen sprake, maar voorzitter Kaiser maakte duidelijk dat de stichting het hoofd niet in de schoot legt. Hij riep via het congres overheid, bestuurders en ambtenaren op meer de wijken in te gaan, in plaats van achter het bureau te blijven zitten.

„Ze moeten de wijken in om met migranten te praten, ook met de mensen bij wie zij wonen," bepleitte Kaiser.

Hij liet weten – als burgemeester van Roermond – zelf meermalen daags met 'verpletterende' migrantensituaties te maken te hebben. Maar Kaiser wil de moed erin houden. Hij verhaalde van een bezoek aan de Roermondse wijk De Kemp, waar hij een vriendschappelijk judogevecht van Marokkaanse en 'andere Limburgse jongetjes' bekeek. De onschuld bij de kinderen trof hem, zo vertelde Kaiser de congresbezoekers. „Voor mij was dat een droom- en ideaalbeeld. Maar toch was dat op die judomat geen sprookje. Met die jeugd hebben wij de toekomst," aldus Kaiser.

Hij zei verder dat Limburg niet vanuit de stoel moet meepraten over het opkomend racisme in Duitsland en Frankrijk. „We moeten niet hypocriet zijn en ook in ons eigen hart kijken. Niet afstandelijk praten over de problemen in het buitenland. Er is een toenemende tendens dat de grenzen van de verdraagzaamheid buitengewoon dun zijn," aldus Kaiser.

Rapport 'Maastricht' over 3 maanden verwacht

Bonden tevreden met akkoord

Vervolg van pagina 1

MAASTRICHT – De vakbonden zijn tevreden met het akkoord, dat na drie sessies van in totaal bijna twintig uur onderhandelen is bereikt. De gesprekken waren geëist door de AbvaKabo, nadat ambtenaren van de gemeente Maastricht bij de bond de wethouders Jan Hoen en Raymond Leenders en topambtenbaren van kwalijke handelingen hadden beschuldigd.

De bonden willen niet ingaan op de inhoud van een door gemeenteambtenaren opgesteld 'zwartboek'. Dat wordt alleen aan de deskundige voorgelegd; ook het college beschikt er niet over.

Veldhuizen is tevreden over het bereikte akkoord, dat volgens hem grote persoonlijke, bestuurlijke en politieke gevolgen kan hebben. De vakbondsbestuurder wijst erop dat niet het college, maar de deskundige zelf bepaalt of er een onderzoek komt en wat de diepgang daarvan moet zijn. „Het college krijgt zo min mogelijk invloed." Hij prijst de moed van het college om akkoord te gaan met het bereikte akkoord. „Als het goed wordt uitgevoerd, kan er een zelfreinigende werking vanuitgaan."

De onderhandelingen kenden volgens Veldhuizen vele 'spannende' momenten' en schorsingen. De bonden konden volgens Veldhuizen bij voorbeeld niet leven met een voorstel van het college om alleen mogelijk strafbare feiten te onderzoeken. „Dan zouden allerlei mogelijk laakbare handelingen buiten beschouwing kunnen blijven."

De bonden hebben onder andere gedreigd naar de pers te stappen als het college niet akkoord zou gaan met de gestelde eisen.

Volgens CFO-bestuurder Piet Kamps zijn de bonden niet naar justitie gestapt omdat dat waarschijnlijk tot een zeer lange procedure zou leiden. Kamps: „Het rapport van de deskundige wordt al over drie maanden verwacht. Het resultaat is per saldo hetzelfde: er wordt schoon schip gemaakt. Dat is ook het geval als er niets aan de hand is."

Fraude-officier van justitie mr. J. van Atteveld deelt het oordeel van Kamps niet. Hij wijst erop dat een justitieel onderzoek een ander karakter heeft dan een intern onderzoek en bovendien met meer waarborgen is omkleed. Ook het argument van de lange duur van een justieel onderzoek bevreemdt hem: dat kan immers tegelijk met een een intern onderzoek plaatsvinden. Bovendien hebben de betrokken partijen in ieder geval de wettelijke plicht om mogelijke gevallen van corruptie te melden, zegt Van Atteveld.

De hoofdredactie van het Limburgs Dagblad heeft een eis van de advocaat van de Maastrichtse wethouders J. Hoen en R. Leenders tot rectificatie van een artikel in de krant van 1 juni jl. met als kop 'Wethouders Maastricht van corruptie beticht/Ambtenaren schakelen vakbond AbvaKabo in' afgewezen.

Namens het Limburgs Dagblad heeft mr. J. Roeleveld van Adelmeijer Advocaten te Heerlen de raadsman van de wethouders gemotiveerd laten weten dat de grenzen van zorgvuldigheid in het artikel niet zijn overschreden, dat voldoende verificatie van de gegevens heeft plaatsgevonden en dat het beginsel van hoor en wederhoor op behoorlijke wijze is toegepast.

Goedkeurende blikken

Voorzitter KVGO schetst somber beeld over grafische sector

Werkgevers toch tevreden met nieuwe cao grafici

● *De opmaak van het Limburgs Dagblad, één van de gastheren van de algemene ledenvergadering van het KVGO, kon gisteren zondermeer de goedkeuring wegdragen van de grafische ondernemers.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Van onze correspondent

MAASTRICHT – De algemene ledenvergadering van het Koninklijk Verbond voor Grafische Ondernemingen (KVGO) keurde gisteren in het Mecc in Maastricht in meerderheid de nieuwe cao-afspraken met de vakbonden goed. Dit ondanks teruglopende bedrijfsresultaten.

De nieuwe cao geldt, met terugwerkende kracht tot 1 februari van dit jaar, voor het technisch- en administratief personeel en voor de chefs in de grafische bedrijven. Eén van de onderdelen in de nieuwe arbeidsovereenkomst is een loonsverhoging van 1,75 procent. In de statuten van de KVGO staat dat voor overeenkomsten met de vakbonden een positief advies van de ledenraad vereist is.

Ondanks de tevredenheid bij de ondernemers had KVGO-voorzitter Van Ginkel toch kritiek op zowel werkgevers als vakbonden. En met betrekking tot de wao-problematiek binnen de grafische sector. „Noch in het grafisch contract, noch in de andere cao-contracten is een prikkel ingebouwd om te komen tot een verminderde instroom. En daar is het in de wetgeving toch om begonnen. Een tragi-komedie in vele akten," meende Van Ginkel.

Uit zijn toespraak bleek dat het niet goed gaat in de grafische industrie. De omzet groeide weliswaar met 1,5 procent, maar de investeringen zakten daarentegen met 17 procent. Bijna eenderde van de bedrijven meldde over 1992 een negatief bedrijfsresultaat.

Ook dit jaar zet de negatieve tendens door. Slechts een klein percentage van de bedrijven ziet produktiegroei. Dertig procent meldt een afnemend personeelsbestand. „Al met al rijst het beeld van dalende prijzen, toenemende overcapaciteit en een teruglopend bedrijfsrendement," aldus Van Ginkel.

Toch was er ook een lichtpuntje op de algemene ledenvergadering van de werkgevers. Grafische werkplaatsen en drukkerijen besteden steeds meer zorg aan het milieuaspect, zo bleek. En dat is niet in de laatste plaats te danken aan de Stichting Interne Milieu Zorg (SIMZ). Bijna de helft van de bedrijven wil vóór 1994 gaan werken volgens de strengere richtlijnen van de stichting.

President in kort geding verbaasd over toegangsverbod

Geen compromis tussen perfusionist en AZM

DOOR MAURICE UBAGS

MAASTRICHT – Na bijna zes uur kort geding lagen de kaarten gisteren in Maastricht duidelijk op tafel. Het Academisch Ziekenhuis Maastricht (AZM), dat het hoofd van de perfusionisten op 20 april letterlijk buiten de deur heeft gezet, weigert categorisch die deur voor hem weer te openen. Het hoofd zelf, D. de Jong, toonde zich wel bereid te praten met het ziekenhuis over de gewenste gang van zaken op zijn afdeling en een oplossing van het gerezen conflict.

De Jong eiste in kort geding dat hij weer aan de slag kan. Het AZM ontzegde hem de toegang nadat hij de Arbeidsinspectie had ingelicht over het vele structurele overwerk op zijn afdeling. Het AZM meent dat De Jong het overwerk zèlf had kunnen voorkomen door per operatie één perfusionist (bedienaar hartlongmachine) in te zetten in plaats van twee. Het werd hem kwalijk genomen dat hij interne stukken aan de inspectie gaf en het AZM dat niet meedeelde. Voorts zou hij niet geschikt zijn om leiding te geven aan zijn afdeling.

President A. Adelmeyer gaf tegen het einde van het geding aan dat ze een zakelijke oplossing gezien de belangen voor de hand zou moeten kunnen liggen. „Het AZM heeft een gebrek aan gekwalificeerde perfusionisten en hier zit er één voor me die graag terug wil. Het nieuwe rooster dat nu is vastgesteld, wordt niet nageleefd door de andere perfusionisten omdat die niet bij alle operaties alléén willen werken. De rest van de afdeling staat ook vierkant achter de terugkeer van De Jong."

Adelmeyer stelde daarom - achteraf vergeefs dus – een minnelijke schikking voor, nadat eerder duidelijk werd dat het AZM voor wat betreft de zorg voor zijn personeel kennelijk met twee maten meet.

Rien Damen van het AZM legde de president namelijk desgevraagd uit waarom het waarnemend hoofd van de afdeling, een vrouw die ruzie had met De Jong, per se terug moest naar de afdeling. Volgens Adelmeyer een stap die de zo gewenste rust op de afdeling bepaald niet ten goede zou komen.

Uitspraak over één week.

Stichting Kübler-Ross pioniert nog in Limburg

'Je moet de dood acceptabel maken'

● *Angeline Schoemaker (rechts) en Henny Schouten van de stichting Kübler-Ross helpen bij het verwerken van persoonlijk leed.* Foto: JEROEN KUIT

Vervolg van pagina 11

HEEL/SITTARD – Haar boeken worden verkocht over de hele wereld. Ze bracht ontelbare uren bij stervenden door en tekende hun gedragingen en uitspraken in de laatste levensfase op. De Zwitserse arts Elisabeth Kübler-Ross kwam tot opmerkelijke conclusies en constateerde onder andere dat „elke soort dood waarover de wetenschappers spreken in realiteit helemaal niet bestaat, want de dood is een overgaan in een nieuwe bewustzijnstoestand waarin men doorgaat met voelen, zien, horen, begrijpen en lachen."

Zélf zal de nu 63-jarige Kübler-Ross, die al geruime tijd in Amerika woont, er niet bij zijn als volgende week zaterdag in Sittard het Kübler-Ross-symposium wordt gehouden. Professor Steven de Batselier, hoogleraar in de psychologie aan de universiteit van Leuven, leidt het symposium in.

Vier jaar geleden werd de Limburgse afdeling opgericht. Zij telt momenteel negen leden die allen vanuit een eigen invalshoek bij de vereniging betrokken zijn geraakt. Henny Schouten uit Heel verloor enkele jaren geleden haar dochter. Een succesvolle carrière en een intensief leven werden abrupt afgebroken door een ernstige ziekte in de vorm van een ongeneeslijke hersentumor. Binnen tweeëneenhalve maand was haar dochter dood.

„Ze was een voorbeeld voor mij omdat ze uiteindelijk het onvermijdelijke accepteerde. Voor zover je dat mag zeggen kun je stellen dat ze met overgave stierf," zegt Henny Schouten. Ze kreeg na de dood van haar dochter te maken met depressies die werden versterkt door oorlogstaferelen en ander leed dat dagelijks vanuit alle hoeken van de wereld door de media bij de mensen thuis worden gebracht. Een bezoek aan de psychiater hielp niet écht. „Die zei tegen mij: mevrouw, u gaat hopelijk toch geen zelfmoord plegen, hé? Dat was ik inderdaad niet van plan, maar als ik toen iets minder stabiel was geweest, dan had die psychiater me warempel op een idee gebracht."

Henny Schouten kwam in aanraking met de stichting Kübler-Ross, waar toen ook Angeline Schoemaker bij betrokken was. Zij is parttime werkzaam in het mortuarium van het Roermondse ziekenhuis en wordt vrijwel dagelijks geconfronteerd met rouw, in alle facetten en vormen. Ze vindt het opvallend dat de jongere generatie veel opener en vrijer met sterven en stervenden omgaat. Toen Angeline („Ik ben supersonisch rooms opgevoed") naar Limburg kwam, had ze in haar toenmalige woonplaats op de Veluwe een cursus stervensbegeleiding mee opgezet. „Ik woonde in een piepklein dorp maar daar waren ze toen, in vergelijking met Limburg nú, al heel ver met dit soort zaken. Ik wist niet dat het zó gevoelig lag in Limburg. Het woordje 'dood' kon je tot voor kort nog niet hardop uitspreken. Dat mocht je zelfs nog niet eens spellen."

De stichting Kübler-Ross staat open voor iedereen, ongeacht zijn persoonlijke levensovertuiging. „Wat wij proberen is met mensen op pad te gaan. Een stuk met hen mee te wandelen na een ernstige persoonlijke crisis. Dat hoeft niet per se een sterfgeval te zijn, maar kan ook betrekking hebben op een verbroken relatie die diepe wonden heeft geslagen."

Een vergelijking met therapeutische instellingen als het Riagg en Fiom dringt zich op. „Toch zijn wij gedifferentieerder. Wij zijn geen professionals, onze betrokkenheid met mensen is groter omdat wij allemaal onze eigen ervaringen hebben gehad," zegt Angeline Schoemaker. Ze zegt het uitermate belangrijk te vinden dat degene die aansluiting zoekt bij de stichting Kübler-Ross „met allebei de voetjes op de grond blijft". Vooral nu het 'nieuwe tijdsdenken' zich via allerlei bewegingen manifesteert en het sterven, cru gezegd, als een bijna populaire bezigheid wordt gekenschetst. „Klopt. Je moet de dood niet mooier maken dan hij is. Wel acceptabeler. En dat op zich is al een heel moeilijk en emotioneel proces waaraan we werken. Al lijkt het leven vaak een eenzaam avontuur, niemand wordt op zijn levensreis alleen gelaten."

Wie meer informatie wil over de stichting Kübler-Ross kan contact opnemen met Angeline Schoemaker (04952-4529) of Henny Schouten (04747-2527).

Meisje (17) uit Heerlen vermist

HEERLEN – De 17-jarige Rayet Fickak wordt sinds zaterdag 15 mei in Heerlen vermist. Het meisje, afkomstig uit Eritrea, verbleef tot haar verdwijning in het kamertrainingsproject van de Stichting Trias aan de Ploeghof in Heerlen.

Wie haar huidige verblijfplaats kent, wordt verzocht contact op te nemen met het bureau Jeugdzaken van de Heerlense politie ☎045-731809 of de Stichting Trias ☎045-212594.

● *Rayet Fickak.*

Begrafenis- en krematieverzorging

HEERLEN e.o. v.h. CROMBACH — **HOENSBROEK e.o.** v.h. OTERMANS

ZEKERHEID VOOR EEN WAARDIG AFSCHEID

Een stijlvolle en zorgvuldige begeleiding. Stemmige opbaar- en ontvangruimten. Tevens verzorging van komplete koffietafel.

Ruime parkeergelegenheid op eigen terrein. Begrafenis- en krematieverzekeringen. Koopsommen en wilsbeschikkingen.

Heerlen e.o.
Oliemolenstraat 30 - Postbus 2755
6401 DG Heerlen - Tel. 045-714427
DAG EN NACHT BEREIKBAAR.
J.S. Post, gedipl. uitvaartverzorger.

Hoensbroek e.o.
Nieuwstraat 118
6431 KW Hoensbroek - Tel. 045-211094
DAG EN NACHT BEREIKBAAR.

Executieverkoop

Op donderdag 10 juni 1993, om 11.30 uur, vindt een openbare verkoop plaats.

De verkoop komt voor rekening van Wijlen W.M.L. van den Hoven te Ohé en Laak, Sint Annastraat 4.

Te koop wordt aangeboden:

O.a. Meubilaire goederen

- 7 antieke pistolen
- 2 schutterij buksen merk Schultheis
- ± 14 diverse soorten poppen met klederdracht
- tinnen kruik en kannen
- diverse schilderijen van Th. Lenartz en H. Jaarsma - H. van Aalst - J. Viehoff
- diverse aquarellen van Fuchs en Th. Lenartz-Havenith
- diverse Oosterse tapijten
- een staande klok, eikenhout, CA 1800
- een verzameling Nederlandse en Overzeese postzegels

De plaats van bezichtiging is St. Annastraat 4 Ohé en Laak d.d. 10 juni 1993 van 9.30 tot 11.15 uur.

De plaats van verkoop is Ohé en Laak, Walburgisstraat 13, zaal Bongaarts, d.d. 10 juni 1993 om 11.30 uur. Alleen contante betaling. Geen opgeld.

De verkoop vindt plaats in opdracht van de ontvanger van de Belastingdienst/Ondernemingen te Maastricht, Terra Nigrastraat 10. Telefoon 045-738220.

De belastingdeurwaarder
belast met executie.

Belastingdienst

BEDRIJFSHOGESCHOOL KATHOLIEKE LEE[RGANGEN]
VOORHEEN LIMBURGSE SPD-OPLEIDINGEN BROUWERS

BKB, PDB, PDL, MBA, SPD, AA
NIMA A/B
AVOND-HEAO
(ACCOUNTANCY, BEDRIJFSECONOMISCH, COMMERCIEEL)
DAGOPLEIDING SPD, NIMA A/B
MANAGEMENT, MANAGEMENT ASSISTENT

De cursussen Basiskennis boekhouden, PD Boekhouden, MBA, SPD-1, NIMA-... Praktijkdiploma informatica (MG-1/2/3)worden gegeven

MET EXAMENGARANTIE !

Voor meer informatie en een gratis prospectus kunt u bellen met onze mede...kers 077-520440 of 046-599559 (tijdens de kantooruren) of schrijven ... Antwoordnummer 909, 5000 VB Tilburg of u bezoekt een van de

STUDIEVOORLICHTINGSDAGEN:

Maastricht: Jeanne d'Arc College, Oude Molenweg 130, dinsd. 29 juni 1993: 18.00-20.00
Sittard: Hogeschool Katholieke Leergangen PABO, Beukeboomweg 24, donderd. 1 juli 1993: 18.00-20.00
Heerlen: Bernardinuscollege, Akerstraat 95, maand. 28 juni 1993: 18.00-20.00

De Bedrijfshogeschool Katholieke Leergangen is (voor zover het onderwijs onder de reikwijdte van de wet valt) aangewezen ... van de Wet op het Hoger Beroepsonderwijs, erkend door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen op grond van de wet ... erkende onderwijsinstellingen en behoort tot de Stichting Hoger Onderwijs Zuid Nederland.

Bekendmaking

Het Dagelijks Bestuur van het Zuiveringschap Limburg maakt, gelet op artikel 12 en 29, eerste lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne, bekend dat bij hem is ingekomen een aanvraag om vergunning ingevolge de Wet verontreiniging oppervlaktewateren van Extol Printed Circuits BV, Wenckebachstraat 2 te Brunssum voor het lozen van bedrijfsafvalwater, huishoudelijk afvalwater en hemelwater via de gemeentelijke riolering en de rioolwaterzuiveringsinstallatie (rwzi) Kerkrade-Kaffeberg op oppervlaktewater (V92-140).

Dat zij voornemens zijn om op de aanvraag positief te beschikken onder een aantal voorschriften.

De ontwerp-beschikking, alsmede de aanvraag en andere ter zake zijnde stukken liggen vanaf 7 juni 1993 tot en met 6 juli 1993 ter inzage en wel: - op het kantoor van genoemd zuiveringschap, Maria Theresialaan 99 te Roermond op werkdagen van 09.00 uur tot 12.00 uur en van 14.00 uur tot 16.00 uur (afdeling Vergunningen en Handhaving); - ten gemeentehuize van de gemeente Landgraaf, Raadhuisplein 1 te Landgraaf gedurende de kantooruren van 09.00 uur tot 12.00 uur en maandag- en donderdagmiddag van 14.00 uur tot 16.00 uur en bovendien elke donderdag van 16.30 uur tot 20.00 uur. Bovendien liggen alle terzake zijnde stukken ter inzage tijdens de kantooruren na bovengenoemde datum op het kantoor van genoemd zuiveringschap ... hierboven genoemde gemeentesecretarie tot het einde ... de termijn waarbinnen beroep kan ... ingesteld ... tegen de beschikking op de aanvraag ... telefonisch wordt verzocht ... Vergunningen en Handhaving, tel. 04750-94349), kunnen tot ... voor bovengenoemde datum ... worden ingebracht, waarbij ... wordt gegeven tot een gedachtenwisseling over de aanvraag tussen het bevoegd gezag, de aanvrager en de overige aanwezigen.

De aanvrager, alsmede degenen die bezwaren hebben ingebracht naar aanleiding van de aanvraag en een ieder die aantoont dat hij daartoe redelijkerwijs niet in staat is geweest, kunnen tot bovengenoemde datum gemotiveerde schriftelijke bezwaren ... naar aanleiding van de ontwerp-beschikking.

... indient kan verzoeken ... niet bekend te maken.

Een bezwaarschrift ... worden gericht aan het Dagelijks Bestuur van het Zuiveringschap Limburg, Postbus 314, 6040 AH ROERMOND.

Roermond, 5 juni 1993.

Het Dagelijks Bestuur ...

Zuiveringschap Limburg

Ik lees de krant in de klas
Stichting Krant in de Klas
Tel. (020) 6647536

VOLKSWAGEN GOLF

Met deze Volkswagen Golf kunt u proefrijden bij:
Auto Vencken B.V.
Beek:
Prins Mauritslaan 171
Telefoon: 046-37 28 82

Sittard:
Leijenbroekerweg 27
Telefoon: 046-51 57 77

Vencken B.V
Heerlen:
Peter Schunckstraat 10
Telefoon: 045-41 26 41

U least hem bij Zuidlease al vanaf 799,-*

ZUIDLEASE

Zuidlease
Leijenbroekerweg 27
6132 CA Sittard
Telefoon: 046-58 ...

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

Bell College

GESLAAGD VOOR HAVO OF VWO?
en weet je nog niet precies wat je wilt?
Volg dan deze raad:
DOE EEN JAAR BELL COLLEGE
dat is nooit weg!
of
VOEL JE MEER VOOR BEDRIJFSKUNDE HBO
in twee jaar?
Vraag informatie aan: tel. 043-218095
Bell College
Maastricht - Heerlen

Schoolverlaters opgelet — Schoolverlaters opgelet

Wil je kapper/ster worden?
Het beroep waar nog toekomst in zit?
Open dag op dinsdag 8 en 15 juni van 9.00-21.00 uur

9 en 10 mei jl. hebben 5 leerlingen meegedaan aan internationale wedstrijden van de Europese kapperskampioenschappen te Antwerpen, waar zij de 1e en de 3e p... behaalden van de „Meric Fashion Trofee".
U kunt ook telefonisch een afspraak maken: telefoonnummer 045-715771.

KAPPERSVAKSCHOOL INTERNATIONAL LEO HANDELS
Dautzenbergstraat 53, Heerlen.

MDGO HEERLEN ☎ 045-710180
locatie: SGBK
Haghenstraat 13
6461 VT Kerkrade
☎ 045-452055/457057

Opleiding dameskappen Kerkrade

Ben je CREATIEF??
Wil je LEREN en toch GELD VERDIENEN??
Vind je het leuk om met MENSEN om te gaan??
Ben je MODEBEWUST??
Dan is de KAPPERSOPLEIDING VIA HET LEERLINGSTELSEL voor jou de ideale keuze.
INTERESSE??
Bezoek de INFORMATIEMIDDAG OP DINSDAG 15 JUNI A.S.

PLAATS: HAGHENSTRAAT 13, KERKRADE (vroegere HNO-gebouw)
TIJD: 13.30 uur

LIMBURG COLLEGE

Instituut voor Economisch Administratieve Opleidingen
Bedrijfscursussen in diverse plaatsen.

NIEUW IN ROERMOND!

OPLEIDING TOT MAKELAAR ONROERENDE GOEDERE[N]

In september start te Roermond de mondelinge avondopleid[ing] Makelaar o/g.
Informatie-avond donderdag 17 juni om 20 uur in Hotel de Station, Stationsplein 9 te Roermond, waarbij de mogelijkheid ... vragen te stellen en het lesmateriaal in te zien.
Ook verzorgen wij dagopleiding SPD te Maastricht en Middenstand... Roermond, zomede Avondopleidingen BKB, PDB, MBA, S... Basiscursus en Praktijkdiploma Loonadministratie, Praktijkdiplo[ma] Marketing, Nima-a, Toezicht en handhaving Milieurecht ... managementcursussen in Heerlen, Maastricht, Roermond, Sitt[ard] Venlo en Weert.
Info, prospectus en aanmelding bij de directeur, **Drs. S.J. Brouwers**, tel. 04408-2675 of schrijven aan: Directie Limb[urg] College, Gloriët 9, 6247 BB Gronsveld.

UNIEKE STUDIEVORM

Havo of Atheneum-diploma in één jaar met de 'Succes-Plus-Formule'.

Voor veel studenten blijkt het behalen van het Havo- of Atheneum-diploma op een reguliere school niet de ideale weg. Het opleidingsinstituut Sité heeft, in een uniek samenwerkingsverband met het Open Leercentrum in Sittard, dé studievorm ontwikkeld en geoptimaliseerd op basis van ervaringen, die de beste kans biedt om in één jaar het Havo- of Atheneum-diploma te behalen: de 'Succes-Plus-Formule'.

Voor wie?

De 'Succes-Plus-Formule' is bestemd voor Havo- en Atheneumstudenten die:
- gezakt zijn voor het examen of
- met moeite naar de laatste klas zijn bevorderd of
- op het nippertje in de voorlaatste klas zijn blijven zitten
- vroeger drie jaren Havo- of Atheneumonderwijs hebben gevolgd.

Wat is de 'Succes-Plus-Formule'?
- een kombinatie van lessen, direkt gevolgd door een intensieve vakbegeleiding door de vakdocent, danwel
- een kombinatie van lessen met direkt daaropvolgend verwerking van de leerstof onder toezicht en met begeleiding van een professionele studiebegeleider.
- intensieve rapportage over presentie en studievoortgang, indien gewenst ook naar ouders.

Intensieve begeleiding

Intensieve begeleiding in de 'Succes-Plus-Formule' houdt dus in:
- extra vakinhoudelijke begeleiding in zeer kleine groepjes,
- studeren onder toezicht en intensieve, persoonlijke begeleiding van een studiebegeleider.
- voortgangsrapportage.

Diplomagericht
- alleen de examenvakken,
- strakke jaarplanning en resultaatmeting door schoolonderzoeken
- alle faciliteiten van Sité/Open Leercentrum in Sittard staan ter beschikking van de studenten.

Méér weten?

Wilt u méér weten over onze 'Succes-Plus-Formule', toelatingsvoorwaarden en onze mogelijkheden voor uw specifieke wensen, stuur dan onderstaande bon in en u ontvangt geheel vrijblijvend onze 'Succes-Plus-Formule' brochure.
U kunt natuurlijk ook even bellen. Een afspraak maken met een van onze studieadviseurs kan ook: 046-590444.

Informatiebon 'Succes-Plus-Formule'
Stuur mij vrijblijvend uw brochure met alle informatie
Dhr./Mevr:
Adres:
Postcode/Plaats:
In een enveloppe (zonder postzegel) opsturen naar: ROV
Antwoordnr. 1012, 6130 VB Sittard. LD

SITÉ
opleidingen, trainingen, consultancy
maakt deel uit van (ROV) Regionaal Opleidingencentrum Voor Volwassenen
SITTARD, Parklaan 4

HBO in deeltijd

Culturele en Maatschappelijke Vorming
♦ Sociaal Kultureel en Educatief Werk

Maatschappelijk Werk en Dienstverlening
♦ Maatschappelijk Werk
♦ Sociaal Juridische Dienstverlening

Personeel en Arbeid
♦ Personeel en Organisatie

Sociaal Pedagogische Hulpverlening

Start: september 1993
Duur: vier jaar
Lesdag: maandag
Kosten: *f* 1.550,- collegegeld, exclusief materiaal

Kinderopvang mogelijk.

Ook de driejarige deeltijdopleiding **MBO-Inrichtingswerk** is mogelijk!

Voor meer informatie kunt u bellen met de Hogeschool Sittard, telefoon (046) 59 12 12.

HOGESCHOOL SITTARD
Sportcentrumlaan 35
6136 KX Sittard

UNIEKE STUDIEVORM

COMBINATIE VAN VAKLESSEN EN STUDIEBEGELEIDIN[G]

EENJARIGE (T)HUISWERKVRIJE MAV[O]

- Full-time dagopleiding in één jaar.
- Aanwezig op school van 8.30-17.00 uur.
- Diplomagericht: alleen de 6 eindexamenvakken.
- Strakke jaarplanning / geen lesuitval.
- Intensieve begeleiding door profesionele studiebegeleiders; contacten met en rapportages aan de ouders.
- Toelating 16 jaar; minimaal 10 jaar dagonderwijs.
- Voor wie? Met name voor gezakte leelingen, LBO-C... zittenblijvers en jongeren die alsnog een Mavo-diplo[ma] willen behalen.

MEER INFORMATIE

Wilt u méér weten over de toelatingsvoorwaarden, toets..., de onderwijskundige inrichting, dagindeling, etc. stuur dan onderstaande bon in. U ontvangt dan ... brochure.

INFORMATIEBON
Ik wil graag meer weten over de EENJARIGE (T)HUISWERKVRIJE MAVO opleiding. Stuur mij geheel vrijblijvend uw brochure.
Voorletters/naam: M/V
Adres:
Postcode/Plaats:
Tel:
In een enveloppe (zonder postzegel) opsturen aan: ROV, Antwoordnr. 1012, 6130 VB Sittard. LD

OPEN LEERCENTRU[M]
algemeen vormende en beroepsgerichte opleidingen
maakt deel uit van (ROV) Regionaal Opleidingencentrum Voor Vo[lwassenen]
SITTARD, Parklaan 4, INFO: 046-590404

Aken opent grensoverschrijdend arbeidsbureau

Eén loket voor alle Euro-vragen

Van onze verslaggeefster

AKEN – „Over tien jaar hebben we hier in de Euregio Maas-Rijn één arbeidsmarkt, daar ben ik van overtuigd. Duitsers, Nederlanders en Belgen zullen steeds minder schromen om ook voor hun werk de grens over te gaan. In Aken lopen we daarop vooruit. De tijd van nationale politiek behoort hier nu al tot het verleden."

Helmut Westkamp, hoofd van de afdeling arbeidsbemiddeling en -advisering, kan na ruim twee jaar voorbereiding maandag 14 juni de deuren van 'Eures-info' op het arbeidsbureau in Aken openen. Eures staat voor European Employment Services. Werknemers en werkgevers kunnen hier terecht voor informatie over alles wat met werken in de Euregio te maken heeft. „Vragen op het gebied van de sociale verzekering, belasting, uitkering, opleiding en scholing, noem maar op. Als het maar met werk te maken heeft," zegt Westkamp breed gebarend.

Om alle vragen te kunnen beantwoorden bestaan nauwe contacten met de arbeidsbureaus in Heerlen, Eupen, Luik, Tongeren en Maastricht. In de afgelopen maanden is veel overleg en uitwisseling van informatie geweest tussen de arbeidsbureaus in de verschillende regio's. Drie Eurodeskundigen – *Euroberater* – zijn speciaal voor dit werk opgeleid. „Ook bij de andere arbeidsbureaus zijn Eurodeskundigen opgeleid en die houden wekelijks, soms dagelijks contact," weet Westkamp.

● *Helmut Westkamp van het arbeidsbureau in Aken: „De tijd van nationale politiek behoort hier nu al tot het verleden."* Foto: KLAUS TUMMERS

Vragen

Een vergelijkbare dienst als de Eures-info in Aken is het Bureau Duitse Zaken in Heerlen. „Een keer per maand kunnen mensen hier terecht met vragen over werken in Duitsland," vertelt de Heerlense woordvoerder. „Aken gaat echter veel verder. Van een één loket-gedachte is hier nog geen sprake. Voor uitkeringen moeten de mensen hier bijvoorbeeld naar het GAK." Het is de bedoeling dat ook Limburgse werknemers gebruik kunnen gaan maken van de Akense Eures-info. „Maar we moeten eerst maar eens kijken hoe Eures-info in de praktijk gaat werken," vindt de woordvoerder voorzichtig.

Ook voor zijn Duitse collega Westkamp zijn er nog veel vragen open. „Hoewel er al meer dan tien jaar overleg over Euregionale samenwerking bestaat, betreden we toch een nieuwe wereld. Hoeveel mensen van de Eures-diensten gebruik zullen maken, kan hij dan ook moeilijk inschatten. „Maar als dat er in het begin zo'n twintig tot dertig per week zijn, ben ik tevreden."

Eures-info is een proefproject van drie jaar, dat wordt ondersteund door de Europese Commissie die 400.000 ecu (ruim 900.000 gulden) toezegde. „Ik ben er zeker van dat het project zal slagen. Het wordt namelijk niet alleen door de Europese Commissie in Brussel, maar ook door werkgevers- en werknemersorganisaties in de Euregio financieel gesteund. Dat geeft al aan dat ook zij erin geloven dat de mobiliteit van de werknemers in de Euregio goed is voor de arbeidsmarkt. Bemiddeling en informatie over die arbeidsmarkt is daarbij onontbeerlijk."

Vacatures

Een belangrijk onderdeel van Eures-info is de Euregionale vacaturebank, de zogenaamde 'Stellen Informations Service (SIS)'. „Het SIS bestaat al langere tijd. We hebben op het gebied van vacature-uitwisseling al een goede samenwerking met het arbeidsbureau in Heerlen. De vacatures in de regio Aken zijn in Heerlen op te vragen en vice-versa."

In een modern ingerichte ruimte in het Akense arbeidsbureau laat Westkamp een aantal beeldschermen zien waarop werkzoekenden de vacatures kunnen bekijken. In een hoek staat een pc waar ook de vacatures in Limburg opgevraagd kunnen worden. „De samenwerking met België zou beter kunnen," meent Westkamp droogjes en laat een paar A4-tjes met ezelsoren zien waarop de vacatures van de Belgische collega's staan vermeld.

over de grenzen

VENLO
ROERMOND
HASSELT
SITTARD
HEERLEN
MAASTRICHT
AKEN
LUIK

Kerkrade vraagt vier miljoen aan Roda JC

Van onze correspondent

KERKRADE – De gemeente Kerkrade vraagt 3,9 miljoen gulden aan Roda JC, als de club uit Kerkrade vertrekt. Het bedrag is een optelsom van 'de boekwaarden van investeringen' die door de gemeente zijn gemaakt. Dit stelt het CDA, de grootste partij in de Kerkraadse gemeenteraad.

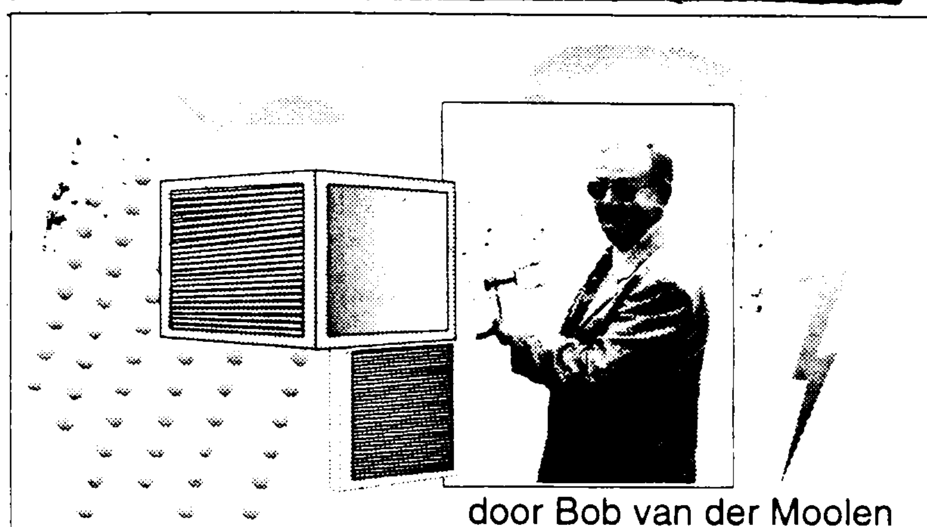
CDA-fractievoorzitter Toon Willems heeft geen hoge pet op over de gang van zaken rond het nieuwe stadion, dat vanavond wordt gepresenteerd. „Het is niet netjes meer, hoe Roda JC met de gemeente omgaat. De methode om ook al met andere gemeenten te praten kan ik niet prijzen. We moeten zo snel mogelijk een verdering instellen," zegt een gepikeerde Willems.

Zijn coalitiegenoot Hans Bosch (PvdA) denkt iets anders over de situatie: „Kerkrade is qua draagvlak niet groot genoeg voor Roda JC. Betaald voetbal wordt een regionale aangelegenheid. In het streekgewest moet een brede discussie over recreatie worden opgestart. Kerkrade wil daarin volledig participeren en Roda kan hier een onderdeel van zijn."

Bosch sluit niet uit dat WMC-activiteiten straks eveneens in het nieuwe stadion kunnen plaatsvinden: „Misschien moet ook de Rodahal een regionaal bestuur krijgen en de zwembaden in deze streek op elkaar worden afgestemd." Een Roda-in-Heerlen kan volgens Bosch toch nog te maken hebben met een participatie van Kerkrade.

GroenLinks ziet Roda JC als een bedrijf. Fractievoorzitter André Brauers: „De club heeft een professioneel management en profvoetballers in dienst. Zo'n onderneming moet zichzelf kunnen bedruipen. Het aandeel van de gemeente dient op nul uit te komen. Wij kunnen beter geld besteden aan de amateursport. Zeker als je bedenkt dat één risico-wedstrijd Kerkrade dertigduizend gulden kost, moet je betaald voetbal heroverwegen."

limburgs weerhoekje

door Bob van der Moolen

Snel herstel van de zomer

Er is alle reden om nog even terug te blikken op de achter ons liggende maanden. Allereerst de onvolprezen meimaand. Nu alle cijfers voorhanden zijn, blijkt dat mei 1993 opgeklommen is tot de zesde plaats in het overzicht van de warmste meimaanden van deze eeuw. Fier aan kop gaat de meimaand van vorig jaar, gevolgd door mei 1947, 1990, 1989 en 1988. Opvallend daarbij is dat de bloeimaand in de laatste jaren, op 1991 na, erg warm is.
April is eveneens een bijzonder warme en fraaie lentemaand geweest. Samen met de meimaand werd april ook wel het 'echte voorjaar' genoemd. Dat geldt zeker dit jaar omdat deze periode de warmste is geworden van de eeuw.
Lente 1993 is erin geslaagd een gedeelde eerste plaats te bereiken samen met de lentes van 1992, 1990 en, heel lang geleden, van 1945. In deze periode werd een ijzersterk record gevestigd wat betreft het aantal warme dagen. Bij het KNMI in de Bilt kwam men tot 24, terwijl in Limburg plaatselijk zelfs 31 dagen werden geteld met maxima van 20 graden Celsius of hoger.

Hieronder een overzicht van de temperaturen in de voorbij maanden van dit jaar, afgezet tegen de drie daaraan voorafgaande jaren:

1993: januari t/m mei:	1990	1991	1992	1993	norm.
gemiddelde max. temp.	13,7	10,9	12,2	12,8	9,7
gemiddelde min. temp.	5,1	2,6	4,2	4,3	2,4
gemiddelde etm. temp.	9,0	6,4	7,8	8,2	6,1
aantal warme dagen	27	12	19	31	10
aantal zomerse dagen	10	1	15	14	2
neerslag in mm	261	203	225	280	271

De hoge gemiddelde etmaaltemperatuur is heel uitzonderlijk. Sinds het begin van de waarnemingen in 1706 zijn dergelijke temperaturen alleen voorgekomen in 1822, 1846, 1989 en 1990.

Met de maand juni is tevens de meteorologische zomer begonnen. De temperatuur gaat in de eerste zomermaand verder omhoog en gemiddeld moet de thermometer overdag toch ongeveer 20 graden gaan aanwijzen. Een onderzoek naar de weer-waarderingscijfers over de laatste dertig jaar had als resultaat dat in de periode van 8 t/m 16 juni over het algemeen het betere weer is voorgekomen. In de volksweerkunde spreekt men dan van een 'Barnabaszomertje' (11 juni Barnabas). Toch is het niet zo dat iedere maand haar eigen karakteristieke weer brengt. In dat geval zouden we niet meer voor verrassingen komen te staan. Maar een duidelijk weerbeeld hebben we toch voor ogen als we denken aan het weer in één bepaalde maand. Bij een zomermaand dromen we toch van warme en zonnige dagen en de gedachte dat het ook somber en koud kan zijn, wordt dan maar liever vergeten. Door de hoge stand van de zon worden mei en juni tot de zonnigste maanden van het jaar gerekend met alleen al in juni gemiddeld bijna 200 uren zonneschijn.

Ook juni 1993 is voornemens het snelle herstel van de zomer mogelijk te maken. Na een paar dagen met 'kwakkelend' weer tonen de weerkaarten een aardig zomers beeld. Donderdag was een kille en zonloze dag met slechts 17 graden als maximum, maar gistermiddag brak de zon aarzelend door het wolkendek en werd het al voelbaar warmer (21 graden). Een prima weekeinde staat voor de deur met flinke zonnige perioden, vandaag maxima tussen de 22 en 25 graden, morgen 24 tot 27 graden. Na het weekeinde hebben de weercomputers maxima tegen de 30 graden geprogrammeerd. Op of na woensdag bestaat een goede kans op onweer met de bijbehorende afkoeling.

weerspreuk: *'Juni-regen is een grote zegen, komt zonneschijn daarbij dan maakt hij boer en stadslui blij.'*

Voorstel industrie om grondwater te sparen

'Limburgs drinkwater moet ook in de fles'

Van onze verslaggever

VENLO – Net als in de Zuideuropese landen zou ook in Limburg drinkwater gebotteld moeten worden. Het kraanwater, gezuiverd Maaswater, zou dan gebruikt kunnen worden voor huishoudelijke en industriële doeleinden.

Dit idee lanceerde ir. F. Stadtler van het Venlose DSM-bedrijf Andeno gisteren tijdens de Waterdag voor de Limburgse industrie.

Stadtler vertolkte de visie van het Limburgse bedrijfsleven op het provinciaal grondwaterbeleid. Grondwater bottelen is volgens hem het beste wapen tegen de verdroging van grote delen van Noord- en Midden-Limburg.

In Limburg wordt jaarlijks 155 miljoen kuub grondwater uit de bodem gehaald door industrie, landbouw en de waterleidingmaatschappij. Alleen voor drinkwater is in deze provincie slechts zes miljoen kuub nodig. Het grootste deel wordt gebruikt als koelwater, voor beregening in de landbouw, en als proceswater in de industrie.

Hoogwaardig drinkwater wordt volgens Stadtler dus gebruikt voor laagwaardige doeleinden. Het is om die reden beter hoogwaardig drinkwater te bottelen en via de winkels te distribueren. Het huidige drinkwaternetwerk zou dan gebruikt kunnen worden voor laagwaardige toepassingen.

De Limburgse industrie, die jaarlijks 45 miljoen kuub grondwater oppompt, moet het grondwaterverbruik in 2000 teruggebracht hebben tot 30 miljoen kuub. Deputé ir. Michel Lodewijks benadrukte gisteren op de waterconferentie in Venlo dat de provincie het vergunningenbeleid nog verder zal aanscherpen. Met name in de buurt van natuurgebieden.

De reducties op het grondwaterverbruik – ook de waterleidingmaatschappij zal een aanzienlijke bijdrage moeten leveren – zullen volgens drs. P. Veelenturf van het bureau grondwater van de provincie, zeker leiden tot stijging van de grondwaterstand in verdroogde natuurgebieden. Hij noemde de regio Sittard waar het grondwaterpeil een meter kan stijgen door reducties van DSM en Nedcar, en een stijging van een halve meter bij Weert door een reductie van het grondwaterverbruik door Akzo.

Directeur ir. H. Vliegen van de waterleidingmaatschappij gaf de ondernemers te verstaan dat de prijs van water in 1997 op ruim twee gulden per kuub komt te liggen. Het voorstel van het Rijk om een kwartje milieubelasting per kuub te gaan heffen, wees Vliegen af. „Een dergelijk voorstel heeft slechts ten doel de schatkist aan te vullen, terwijl daar ten onrechte de legitimatie van het milieubelasting aan ten grondslag wordt gelegd," aldus Vliegen.

Gaslek in Maasbracht

● *Een monteur heeft vrijdag bij het aan elkaar lassen van PTT-leidingen in de grond een gasleiding lek gestoten in de nabijheid van het sportpark te Maasbracht. Omdat de man met een gasvlam werkte ontstond een fikse brand door het ontsnappende aardgas. De brandweer moest er aan te pas komen om het vuur te doven. Medewerkers van Mega Limburg slaagden er in om de kapotte gasleiding te repareren door er een nieuw stuk leiding tussen te zetten. Hierdoor kan het geplande toernooi van de Maasbrachtse voetbalvereniging vandaag gewoon doorgaan.* Foto: JAN PAUL KUIT

Open universiteit probeert studenten langer te binden

Ontslagen OU onvermijdelijk

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – Door het aanbieden van studiecontracten gaat de Heerlense Open Universiteit (OU) meer op een 'gewone' universiteit lijken. Vanaf 1 januari 1994 gaat ze werken met echte studiejaren. Deze maatregel maakt deel uit van de gisteren aangekondigde bezuinigingsvoorstellen. Het college van bestuur liet weten het komende jaar zeven miljoen te bezuinigen. Het jaar daarna moet nog eens twee miljoen bezuinigd worden. Dat hierbij ontslagen gaan vallen is zeker. Over een paar weken wordt duidelijk hoeveel mensen precies weg moeten.

Door het met korting aanbieden van contracten probeert de OU studenten langer aan zich te binden. Op die manier krijgt ze meer inkomsten via cursusgelden. Deze worden vanaf 1 januari 1994 verhoogd van 220 gulden per honderd lesuren naar 275 gulden.

Bij de Open Universiteit konden studenten zich geheel vrijblijvend inschrijven voor bepaalde cursussen. Van enige doorstroming was nauwelijks sprake. Dit wil de OU nu stimuleren. Maar de mogelijkheid om slechts een enkele cursus te volgen, blijft bestaan.

Volgens woordvoerder Herman Mertens is er ook vanuit de studenten meer behoefte aan een dergelijke structuur. Deze houdt namelijk ook in dat ze meer begeleiding krijgen. „Het blijkt voor veel mensen toch noodzakelijk om een stok achter de deur te hebben."

Daarnaast is het volgens hem ook een gebaar naar de minister toe. „Als meer mensen een diploma halen, kunnen we in de toekomst meer aanspraak maken op vergoedingen," meent hij.
Volgens Mertens is er door de mededelingen van het college van bestuur nauwelijks onrust ontstaan bij het personeel. „Iedereen ging ervan uit dat er meer dan tien miljoen bezuinigd moest worden. Negen miljoen valt dan mee."

Dit neemt niet weg dat werknemers op sommige afdelingen toch flink zijn geschrokken. Vooral bij studierichtingen die goed lopen, zoals beleidswetenschappen, is volgens Henk Munsterman van de personeelsraad, enige onrust ontstaan. „Zij dachten dat ze gespaard zouden blijven," zegt hij.

Bij zestig gemeenten in Limburg dienden ze subsidieverzoeken in. En masse werden die teruggestuurd. 'De HIV-vereniging behartigt geen lokale belangen', zo luidde de verklaring. „Met andere woorden de Limburgse gemeenten ontkennen de aanwezigheid van seropositieven en aidspatiënten onder hun inwoners," zegt Eric Welling, voorzitter van de HIV-vereniging Limburg. In een provincie die landelijk gezien de zevende plaats inneemt wat betreft het aantal HIV-besmettingen, krijgt de belangenvereniging voor deze mensen nauwelijks een poot aan de grond. „Typisch Limburg met zijn katholieke moraal," vertelt Welling in het kantoortje in het Heerlense Baanlozencentrum. „Een seksuele moraal die leidt tot struisvogelpolitiek. We zien niets, we doen niets, dus, er is ook niets."

in het nieuws

HIV-vereniging vangt bot bij Limburgse gemeenten

'Seksuele moraal leidt tot struisvogelpolitiek'

DOOR STEP VAESSEN

HEERLEN – Twinkelende ogen in een sterk vermagerd gezicht. Tien jaar geleden kreeg de 37-jarige Eric Welling te horen dat hij besmet was met het HIV-virus. Van de een op de andere dag liep de verpleger op tegen een muur van onbegrip. Zijn werkgever wrong zich in allerlei bochten om hem op een zijspoor te zetten. Kennissen durfden niet meer uit zijn glas te drinken. Dit alles deed hem besluiten zich te verzetten tegen het maatschappelijk onrecht waar slachtoffers van de 'sex-ziekte' mee te maken krijgen.

Officieel zijn er in Limburg tussen de 600 en 800 mensen besmet met het Humaan Immunodeficiëntie Virus (HIV). Dit cijfer is volgens de voorzitter nog iets aan de optimistische kant. „In Amsterdam weet bij wijze van spreken de hele straat het als iemand seropositief is. Hier in Limburg is dit nog steeds een heel groot taboe. De meeste mensen durven het nauwelijks aan hun omgeving kenbaar te maken. Ze leven in een isolement."

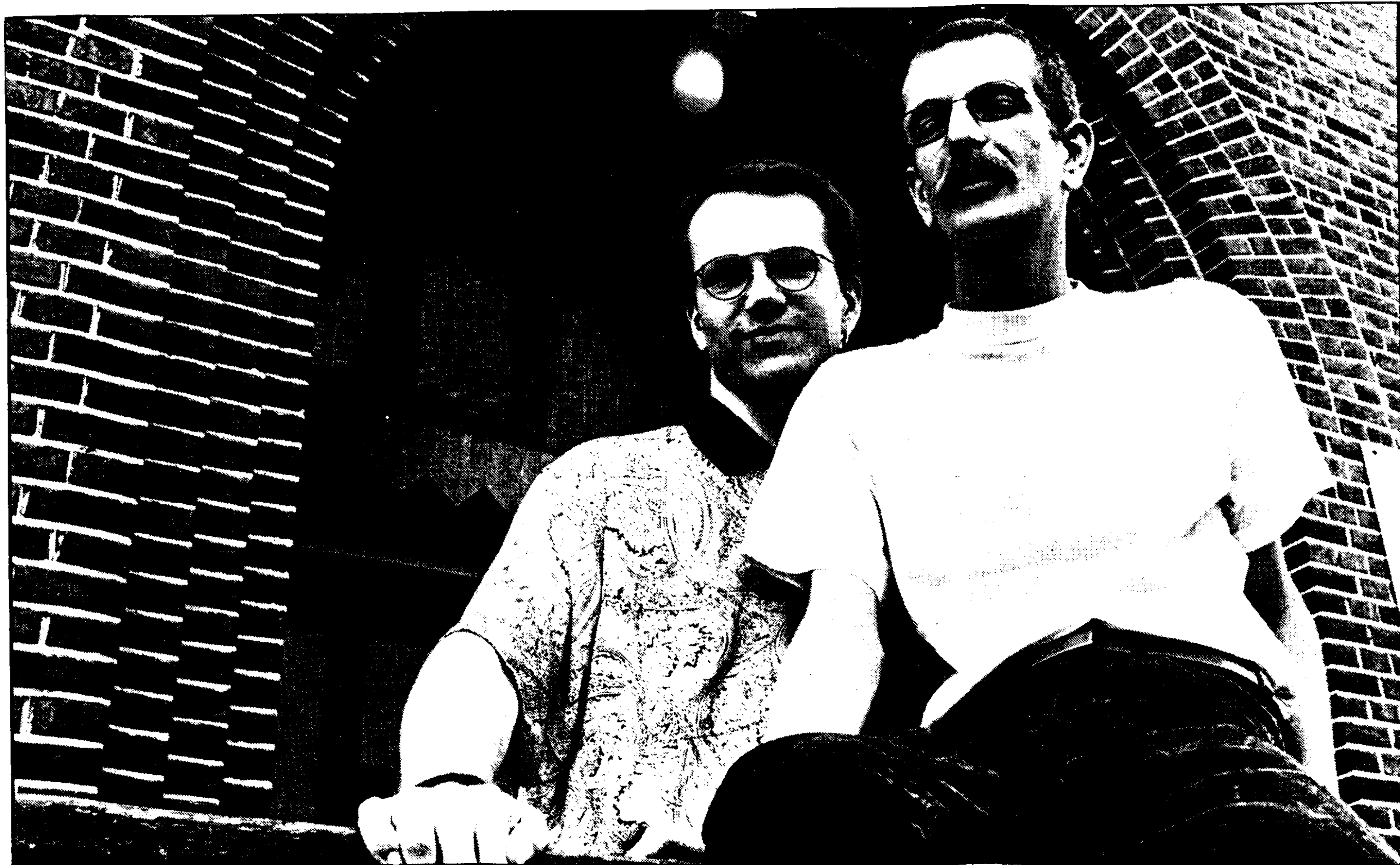
'Pervers'

Welling meent dat dit te maken heeft met de seksuele moraal in deze provincie. „Als iemand besmet is, denken mensen al gauw, je zult het er wel naar hebben gemaakt. Je zult wel seksueel pervers of op zijn minst heel losbandig zijn."

Deze veroordeling is volgens Welling funest voor mensen die net te horen hebben gekregen dat hun leven naar een eind loopt. „Er breekt een enorme paniek uit. Je denkt dat je leven de volgende dag al afgelopen is. Je vraagt je constant af, waarom ik? Tel daar die reacties uit je omgeving bij op, en dan heb je naast een hele vervelende lichamelijke kwaal ook psychisch een hoop te verduren."

Veel mensen die seropositieven veroordelen, vergeten volgens Welling dat ze zelf ook ooit in hun leven wisselende contacten hebben gehad. „Mensen die al jaren netjes getrouwd zijn, weten niet meer dat ze in hun jeugd ook wel eens vriendjes of vriendinnetjes hadden. En dat ze 'het' toen ook zonder condoom hebben gedaan. Daarnaast zou er in de prostitutie ook niet zoveel geld omgezet worden als iedereen zo 'braaf' was."

Om de buitenwereld te laten zien dat HIV-besmetten ook normale mensen zijn, geven medewerkers van de vereniging voorlichting op scholen of andere instellingen. Hun belangrijkste taak is echter het lotgenotencontact. Aan deze praatgroepen voor seropositieven nemen in Limburg ongeveer vijftig mensen deel. Alleen op deze manier krijgen de HIV-besmetten, volgens Welling, het gevoel dat ze niet alleen op de wereld staan. Of zoals hij het omschrijft: „Iemand hoeft maar een half woord te vertellen, terwijl je een hele zin begrijpt."

● *Frans Kroeze (links) en Eric Welling van de HIV-vereniging Limburg. 'Seropositieven lopen tegen een muur van onbegrip op.'* Foto: FRANS RADE

Onderwerpen als angst voor vreselijke ziektebeelden, sterven en euthanasie komen aan bod. „Maar," lacht Welling, „er wordt ook heel veel over leven gepraat. Over hoe je dit weer kwaliteit kunt geven. En dat lukt door het contact met lotgenoten best goed," meent hij. „Veel seropositieven gaan een heel intensief leven leiden. Zo heb ik zelf bepaalde contacten verbroken omdat ik ze niet waardevol genoeg vond. Maar het is niet allemaal zo hoogdravend. Ik kan ook heel banaal genieten van veel en lekker eten."

Door de financiële problemen waar de vereniging in verkeert, zijn echter de meeste praatgroepen tijdelijk stilgelegd. „We hebben plannen om in het najaar praatgroepen te starten voor familieleden en vrienden van aidspatiënten. Daar is heel veel behoefte aan. Maar op het moment houden we het hoofd boven water door een garantstelling van het landelijk hoofdkantoor. Als dit geld over drie maanden op is, dan zijn we uitgeput."

Daarom wil de vereniging de gemeenten duidelijk maken dat ze geen aidsbeleid kunnen voeren als ze de patiënten er zelf niet bij betrekken. „De taak die wij hebben, kan eenvoudigweg door niemand anders overgenomen worden. Lotgenotencontact is de beste hulpverlening."

De politiek moet dus volgens Welling oog krijgen voor de sociale problemen die een aidsbesmetting met zich meebrengt. „Bovendien is ze van ons afhankelijk als ze 'veilig vrijen' wil bevorderen. Als de patiënten zelf zeggen 'bekijk het maar dat doen we niet', dan houdt natuurlijk alles op. Ik vind dat politici daarvan doordrongen moeten zijn als ze weer eens een subsidieverzoek afwijzen."

HIV-vereniging Limburg ☎045-728362

Panheel Groep gekrenkt door uitspraken over 'smeergeldcontract'

Klacht grindproducenten tegen advocaat Stevol Nee

Van onze verslaggever

PANHEEL – De gezamenlijke grindproducenten, verenigd in de Panheel Groep, hebben bij de Deken van de Orde van Advocaten in het arrondissement Maastricht een klacht ingediend tegen de Maastrichtse advocaat Van Hövell tot Westerflier.

De Panheel Groep voelt zich gekrenkt door ondermeer een uitspraak van de advocaat in een interview in deze krant waarin hij het zogeheten Stevolcontract een „smeergeldcontract" heeft genoemd.

Van Hövell tot Westerflier deed deze uitspraak als raadsman van het comité Stevol Nee, dat protesteert tegen het ontgrinden van het Stevolgebied (280 hectare) tussen Stevensweert en Ohé en Laak. Volgens hem hebben de grindproducenten de gemeenten smeergeld betaald in ruil voor toestemming voor de grindwinning.

De uitlatingen worden door de grindproducenten omschreven als 'onbetamelijk voor een behoorlijke advocaat'. „Onze klacht maakt het mogelijk dat de handelwijze van de heer Van Hövell als advocaat tuchtrechtelijk kan worden beoordeeld," zo licht directeur dr. Th. Krans toe.

De uitlatingen werden door de Maastrichtse advocaat gedaan na een huiszoeking van Justitie in het kantoor van de Panheel Groep, het Grindhuis te Panheel. Dat werd verricht in verband met het gerechtelijk vooronderzoek naar mogelijk onrechtmatig handelen van oud-deputé Henk Riem.

„Bij dit onderzoek is Panheel B.V. overigens op geen enkele wijze als verdachte betrokken," zo laat Krans weten.

„Tot nu toe dachten wij in het comité Stevol Nee een tegenstander te hebben die op eerlijke, eerbare en betamelijke wijze en met kracht van terzake doende argumenten zijn strijd zou voeren. Het is te betreuren dat wij moeten constateren dat wij ons vergist hebben," zo besluit de directeur van de Panheel Groep.

Symposium over zwart-geldcircuit

Verzet regiokorpsen tegen misdaadteams

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Een deel van de 25 regiokorpsen van de politie werkt de vorming tegen van de vijf landelijke politieteams, die de georganiseerde criminaliteit moeten gaan bestrijden. Dat zei mr. H. Wooldrik, hoofd directie politie van het ministerie van Justitie, gisteren tijdens een symposium over 'misdaadgeld' in Maastricht.

Volgens Wooldrik is een aantal regiokorpsen nauwelijks bereid de noodzakelijke één procent van het personeel af te staan voor de vorming van de vijf superteams. „De korpsen hebben blijkbaar nog zeer grote moeite over de eigen grenzen heen te kijken," aldus Wooldrik.

Op basis van de nota „Georganiseerde criminaliteit, dreigingsbeeld en aanpak" besloten de procureurs-generaal vorig jaar tot de oprichting van vijf landelijke politieteams. Minister van Justitie Hirsch Ballin trok vijftig miljoen gulden uit. Daarvan gaat 19 miljoen direct naar de teams, de rest is voor de versterking van het openbaar ministerie en de rechterlijke macht. De 25 regiokorpsen moeten de mankracht, ongeveer vierhonderd politiemensen, leveren.

Bereidheid

Op dit moment constateert Wooldrik dat de bereidheid daartoe niet erg groot is bij regiokorpsen buiten de regio's waar de misdaadteams zich vestigen. „Bij de vorming van de teams en het vaststellen van de orderportefeuille is gebleken dat verscheidene regio's toch steeds weer vooral de in het eigen territorium spelende zaken het belangrijkst vinden," aldus Wooldrik.

Toch is Wooldrik ervan overtuigd dat de vijf teams per 1 september van start gaan. „Als onwillige regio's hun personele bijdrage nog niet hebben geleverd, dan moet die maar komen van de regio's waar de teams worden gevestigd," stelt hij. Dat zijn de regio's, waarin Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Den Bosch en Zwolle (voor de twee ressorten Leeuwarden en Arnhem) liggen.

De vorming van de vijf teams vormt volgens Wooldrik overigens maar een deel van de aanpak die nodig is voor de bestrijding van georganiseerde misdaad. „Het gaat niet langer om louter opsporen en bestraffen van criminelen," aldus Wooldrik, „maar om het vleugellam maken en ontmantelen van criminele organisaties."

Daarvoor zal het openbaar ministerie meer moeten gaan samenwerken met overheden en bedrijfsleven. Het vergunningen- en gedoogbeleid moeten volgens Wooldrik worden aangescherpt en bedrijfsleven, accountancy, notarissen en advocaten moeten gedragsregels opstellen om de criminaliteit buiten de deur te houden. De overheid zelf zal de zwakke plekken in de regelgeving moeten aanpakken en voor betere informatievoorziening moeten zorgen.

Hij tekent daarbij aan dat een landelijke visie en aanpak steeds noodzakelijk zullen zijn. Lukt dat niet, dan blijft fragmentatie bestaan. Daardoor kan het risico ontstaan dat een Europese dienst als Europol bevoegdheden in Nederland krijgt voor de aanpak van georganiseerde misdaad, aldus Wooldrik. „En daar willen we toch ook niet naartoe."

● *Uiterst voorzichtig neemt deze notaris met zijn terreinmotor de hindernisbaan. Als geen ander is hij immers op de hoogte van de juridische complicaties van een ongeluk.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Buitendag rond Kasteel Vaalsbroek hoogtepunt jubileum

Notarissen genieten volop van frisse lucht

Van onze verslaggever

VAALS – „Deze buitendag in en rond Kasteel Vaalsbroek moet U echt zien als een uitgelezen mogelijkheid om al onze leden op een informele manier bij elkaar te brengen," zegt notaris A. van Lidth de Jeude uit Amsterdam. Hij is voorzitter van de commissie die de festiviteiten rond het 150-jarig bestaan van de Koninklijke Notariële Broederschap heeft georganiseerd. „Aan het einde van deze dag volgt nog een bal in het Mecc in Maastricht, en dan zit de jubileumviering erop. Enorm inspannend, maar geweldig om te doen," aldus van Lidth de Jeude.

Rond Kasteel Vaalsbroek was gisteren een aantal sportieve evenementen opgezet waar de bijna 1.100 deelnemers vrijblijvend aan konden deelnemen. Wie het aandurfde, kon kleiduiven schieten met een laser-geweer, roeien, baantjes rijden met een terreinmotor, klimmen en nog veel meer. Daarnaast waren er verschillende demonstraties, traden pantomime-spelers op, tekenden kunstenaars portretten en zorgde een aantal leden van de schutterij 'Mestreechs Rizzjemint' voor de ere-wacht. Volgens Jan Janssen, directeur van Kasteel Vaalsbroek, is meer dan een half jaar gewerkt aan de voorbereidingen voor deze dag. „Maar het is de moeite waard geweest. Dat is toch geweldig, zo'n happening als vandaag," glundert Janssen.

Eén van de hoogtepunten van de festiviteiten rond het 150-jarig bestaan van de broederschap was overigens de uitvoering door het LSO van de 'Notariële Hymne', speciaal gecomponeerd voor deze gelegenheid door Thijs Derksen.

Twee broeders uit de schap verleenden solistische medewerking, Hans van Oudenaarde op piano en Frank Adriaans op dwarsfluit.

bioscopen

● HEERLEN

Royal: Loaded weapon 1, dag. 19.30 en 21.30 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, za en zo ook 14 en 17.45 uur. Jungle boek, za zo en wo 14 uur, za en zo ook 16 uur. **Rivoli:** Falling down, dag. 18.30 en 21 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, za en zo ook 16 uur. **Maxim:** Sommersby, dag. 18.30 en 21 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, za en zo ook 14 en16.15 uur. **H5:** Falling down, dag. 14 19 en 21.30 uur, za en zo ook 16.45 uur. Sommersby, dag. 18.45 en 21.15 uur. Jungle book, dag. 14.15 uur, za zo ook 16.15 uur. Accidental hero, dag. 14.30 en 18.30 uur, za en zo ook 16.30 uur. Nowhere to run, dag. 21 uur, De kleine blonde dood, dag. 14.30 en 18.30 uur, za en zo ook 16.30 uur. Passenger 57, dag. 21 uur. Alive, dag. 14.30 18.30 en 21 uur. **Filmhuis de Spiegel:** The story of Qui Ju, vr en zo 21 uur.

● SCHAESBERG

Autokino: Nowhere to run, vr en za 22.15 en 00.30 uur, zo ook 22.15 uur.

● MAASTRICHT

Mabi: Loaded weapon 1, dag. 21.15 uur, do t/m zo ook 18.30 uur, za zo en wo 14.30 uur. Jungle Book, za t/m ma en wo 14.30 uur. Alive, dag. 21.15 uur, do t/m zo 18.30 uur. Pieter's friends, dag. 21.15 uur, do t/m zo ook 18.30 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Falling down, dag. 21.15 uur, do t/m zo ook 18.30 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. **Ciné-K:** The crying game, dag. 21 uur. **Cinema- Palace:** Falling down, dag. 18.30 en 21.15 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Sommersby, dag. 18 en 21 uur. Jungle Book, za zo en wo 14.30 uur. Forever young, dag. 18 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Indochine, dag. 20.30 uur. **Lumière:** Bashu, do t/m wo 20 uur. De drie beste dingen in het leven,do t/m wo 20.30 uur. Utz, do t/m wo 22 uur. Annabelle Partagee, vr 22.30 uur. Quiet days in Clichy, za 22.30 uur. Orlando, zo 22.30 uur. Olivier, Olivier, ma 22.30 uur. Paris s'eveille, di 22.30 uur. The trial, wo 22.30 uur.

● GELEEN

Roxy: Loaded weapon 1, dag. 20.30 uur. Consenting adults, dag. 20.30 uur. Junglebook, za zo en wo 14 uur.

● SITTARD

Forum: Falling down, dag. 20.30 uur. Alive, dag. 20.30 uur. **Filmhuis Sittard:** Il ladro di bambini, wo 20.30 uur.

● ECHT

Royal-MicroRoyal: Loaded weapon 1, vr t/m di 19.30 uur,zo ook 14.30 uur. Sommersby, vr t/m di 21 uur, zo ook 14.30 uur. Fortress, vr t/m di 21.30 uur.

● ROERMOND

Royal: Falling down, dag. 20.30 uur, zo ook 16.30 uur, Jungle book, za zo en wo 14.30 uur. **Royaline:** De kleine blonde dood, dag. 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. Ferngully, za zo en wo 14.30 uur. **Filmhuis Roermond:** The story of Qui Ju, do 20.30 uur.

● VENLO

Filmhuis Perron 55: Il ladro di bambini, za 20 uur, do di 20.30 uur.

Bewoners Kerkraads project Centraal Wonen delen lasten, lusten en idealen

Zeg Willem, is die wasmand van jou?

DOOR BENTI BANACH

KERKRADE – Een commune waar de hasj met kruiwagens wordt aangesleept, waar alle bewoners in één bed slapen en onder één douche kruipen. De bewoners van het Centraal-Wonenproject in Kerkrade hebben de afgelopen vijf jaar met heel wat vooroordelen in de buurt moeten afrekenen. Nu zeggen ze: „Iedereen weet nu in ieder geval wat Centraal Wonen niet is."

Centraal Wonen is een woonvorm waar bewoners, in meer of mindere mate, een stuk van hun privacy inleveren in ruil voor een aantal gemeenschappelijke voordelen. Bewoners van het project aan de Vinkerstraat in Kerkrade hebben hiervoor gekozen om het traditionele rijtjeshuisidee te doorbreken: ieder een eigen huisje, eigen kruisje, met liefst een eigen hekje om de tuin.

Op een warme voorjaarsavond zit een groep bewoners op een binnenplein na te tafelen. Het pleintje wordt omringd door negen woningwet-woningen, waarvan opvallend veel voordeuren openstaan. „De opstelling van de huizen is zo gekozen dat mensen worden uitgenodigd om dingen samen te doen," zegt Jos, bewoner van het eerste uur.

Karin komt met een kan koffie uit de centrale woning. Dit huis is identiek aan de andere woningen, maar wordt vrijgehouden voor gemeenschappelijke activiteiten. Hier wordt gegeten, gekookt, vergaderd. Verder dient het pand als doka, cursusruimte, bibliotheek en pottenbakkersruimte. Maar de keuze om centraal te gaan wonen heeft aan de Vinkerstraat meer tot gevolg dan een potje draaien, elkaars boeken lezen en samen koffie drinken. „We zamelen het afval gescheiden in, hebben een composthoop, wassen op nachtstroom, hebben zonnecollectoren geïnstalleerd, kopen samen milieuvriendelijke levensmiddelen in en hebben een aantal gezamenlijke abonnementen. Dat soort dingen doe je met elkaar sneller dan alleen," vertelt Willem.

ontmoeting op zaterdag

Op milieugebied houdt iedereen elkaar enigszins in het oog. Jos: „Er is een soort sociale controle op de gescheiden inzameling van batterijen, blik, plastic en dergelijke. In de ogen van mensen die op een flatje zitten zijn we misschien erg principieel. Maar om bepaalde dingen kun je tegenwoordig niet meer heen."

Boven in de centrale woning staan twee wasmachines voor twaalf personen. Goed voor het milieu en voor ieders huishoudboekje, vinden de bewoners. Maar het kan nog wel eens tot hilarische taferelen leiden. „Zeg Willem, is die wasmand bij mij voor de deur van jou?" vraagt Liesbeth.

Zo veel gemeenschappelijke belangen en gedeelde voorzieningen leidt tot een intensief contact tussen de bewoners. Ze komen elkaar geregeld tegen voor een partijtje Triviant en een goed gesprek bij een glas wijn, uiteraard uit de centrale voorraad. Centraal Wonen is vooral samen wonen, hetgeen automatisch leidt tot het inleveren van een deel van je privacy. „Vervelend? Als je vindt dat je te veel moet inleveren kom je hier niet wonen. Inleveren kan ook positief zijn. Ik zie het meer als investeren," vertelt Karin.

In alle Centraal-Wonenprojecten in Nederland (73 in totaal) is privacy een hoog goed. Zo ook op Chevremont. Willem: „Daarom zijn we ook geen commune. In een commune heb je geen privacy. Wij vinden dat het mogelijk moet zijn om in je eigen woning te leven zoals je dat zelf wilt." Daarom kan iedereen zijn of haar eigen levensstijl tot zekere hoogte voortzetten. Heeft Liesbeth bijvoorbeeld de sleutels op haar deur steken dan is iedereen welkom en zijn bij Han de gordijnen dicht, dan kun je hem maar beter niet storen.

● *De gemeenschappelijke binnenplaats van het Centraal-Wonenproject in Kerkrade.* Foto: WILLEM VERMEULEN

De bewoners van het Kerkraadse project hebben de argwaan in de buurt grotendeels weggenomen. Nu zien ze graag dat het Centraal-Wonenidee op meer plaatsen wordt ingevoerd. In Zuid-Limburg bestaan momenteel drie van deze projecten (Kerkrade, Maastricht en Schiffelerhof in Heerlen).

Woningvereniging Pietersrade, eigenaar van de huizen, zal daarbij geen voortrekkersrol spelen. In de beginfase is langdurig overlegd tussen Pietersrade en de bewoners. De woningcorporatie ging een eind mee in de ideeën van' Centraal Wonen, maar koos voor een uitvoering in de vorm van sobere woningwet-woningen. Mocht het project mislukken, dan zouden woningen altijd opnieuw te verhuren zijn.

Jo Bok van Pietersrade: „Het project straalt positief uit, we vinden het leuk dat we zo'n club hebben. Maar we zullen zelf niet het initiatief nemen om weer zo'n project op te starten. Zoiets kan niet vanaf de zijlijn, dat moet door mensen worden gedaan die elkaar kennen. Centraal Wonen staat en valt met de mensen die daar samen wonen." Pietersrade beschouwt de bewoners als reguliere huurders. „We maken op hen geen uitzondering. Daarom hebben we bijvoorbeeld niet meebetaald aan de zonnecollectoren."

Volgende maand vieren ze hun eerste lustrum. Op 2 juli houdt Vinkerstraat 92 tot en met 108 open dag voor alle belangstellenden. 's Middags worden de zonnecollectoren gedemonstreerd, 's avonds is er een feest. „Stapje voor stapje gaan we verder. We weten zeker dat er meer behoefte is aan dit soort woonvormen," zegt Jos na zijn laatste koffieslok.

Oorkonde

● Restaurant Maxime uit Simpelveld ontving onlangs een niet alledaagse oorkonde. Het Economisch College in Heerlen, waarvan de Middelbare Horecaschool deel uitmaakt, gaf het restaurant van het echtpaar Van Wersch de titel 'beste stagebedrijf van het jaar'. De heer Smeets, coördinator van de tweejarige opleiding, had veel lovende woorden voor het 'Maxime-echtpaar' en het personeel. 'Door de positieve en enthousiaste uitstraling werden de stagiaires sterk gemotiveerd om zich in het vak te ontwikkelen tot een goed gastheer/gastvrouw of restaurantkok. De oorkonde werd voor het eerst uitgereikt en zal in de toekomst jaarlijks worden toegekend aan een stagebedrijf.

No Showbo

● No Showbo! Wat is dat nu in godsnaam, zult u denken? Troost u, u bent niet de enige die het niet weet. De organisatie die de campagne Kinderveiligheid onder de naam No Showbo heeft georganiseerd, kan het u en ons echter haarfijn uitleggen. Een Showbo is een stoere, niet nadenkende deugniet die altijd de beste wil zijn en zich altijd laat uitdagen. Volgens de Stichting Consument en Veiligheid schuilt in ieder kind wel een beetje Showbo.

No Showbo 2

● Nu 'to the point with No Showbo'. Bij het Heerlense NS-station staat nog één dag – van 9 tot 17 uur – de speciale informatietrein, beschilderd met vrolijke stripfiguren. In de informatietrein kan iedereen (ouders en kinderen) een kijkje nemen om te zien op welke manier het leven van kinderen – op het sportveld, op straat, in en rond het huis – veiliger gemaakt kan worden. Ongelukken tijdens sport en spel, op straat, in en om het huis zijn de grootste ongevallen-oorzaak bij kinderen in de leeftijd van 0-15 jaar.

No Showbo 3

● Jaarlijks moeten in totaal ruim 200.000 kinderen op de Eerste Hulp-afdelingen van ziekenhuizen worden behandeld. Veel van die ongelukken hadden Showbo's kunnen voorkomen. Medewerkers van de GGD, die ook nauw bij de organisatie zijn betrokken, beantwoorden vragen van ouders en kinderen te beantwoorden. Een bezoekje aan de fraaie No Showbo-trein is daarom van harte aan te bevelen.

Vrijgezel

● Vrijgezellenavonden kunnen heel pervers en smakeloos zijn. Sommige zijn echter heel leuk. Zoals de avond die vrienden van Wim Henskens voor hem hadden bedacht. Hij werd gisteren geblinddoekt op zijn werkplek en naar Denemarken ontvoerd. Een tocht die hij al vele malen met zijn vrienden had gemaakt. Maar nog nooit was het zo donker. Als alles goed is, zit de net-nog-vrijgezel lang en breed op het eiland Funen te genieten van zijn vrijheid. Zodat hij uitgerust en wel of juist niet de mooiste dag van zijn leven in staat is die vrijheid even op te geven. Dan moet hij opzitten en pootjes geven, en dit alles in zijn netste pak. Of bedoelen ze dit niet met 'het is afgelopen met je vrijheid'?

Drie winkeliersverenigingen Landgraaf kwaad op gemeente

Stimulering Op de Kamp leidt tot nare effecten

DOOR HANS ROOIJAKKERS

LANDGRAAF – De drie winkeliersverenigingen Ubach over Worms, Streep en Promotion Markt en Omstreken in Schaesberg zijn kwaad op het gemeentebestuur van Landgraaf. Zij hebben er schoon genoeg van dat de gemeente alleen het Winkelcentrum Op de Kamp stimuleert.

De besturen van de drie winkeliersverenigingen vrezen dat de eenzijdige promotie ten koste gaat van de bedrijven in de andere woonkernen van Landgraaf.

„Wij moeten ervoor waken dat door de aanhoudende uitbreidingen in Op de Kamp niet alle zaken wegvloeien uit Ubach over Worms en de gebieden rond de Markt en de Streep in Schaesberg," zegt de secretaresse van een 'bedreigde' winkeliersvereniging.

De bekende druppel die de emmer deed overlopen bij een aantal middenstanders, was een 'open brief' van Edah-bedrijfsleider R. Gillissen aan de inwoners van Schaesberg over de sluiting van het filiaal aan de Markt 14. „Vijf jaar geleden mocht Edah van de gemeente Landgraaf in het winkelcentrum Op de Kamp een nieuwe supermarkt openen. Op de voorwaarde dat het filiaal aan de Markt in Schaesberg in 1993 zou sluiten. Edah moet die afspraken nakomen. Ook al zijn de gevolgen, zeker voor onze trouwe klanten, niet altijd even prettig," aldus een passage uit de brief.

Sneu

Dat bij de gemeente Landgraaf alle aandacht uitgaat naar een winkelconcentratie rond Op de Kamp, is volgens de woordvoerster van de drie winkeliersbedrijven duidelijk: „Op de Kamp ligt temidden van een uitbreidings- en stimuleringsgebied. De winkels die buiten dat gebied liggen, krijgen geen subsidie. Erg sneu voor de mensen die een zaak willen beginnen op de Markt in Schaesberg. Door een inkrimping van het stimuleringsgebied valt de Markt nu buiten de subsidieregeling."

Een delegatie van de drie winkeliersbedrijven heeft maandag een vervolggesprek met het gemeentebestuur. De winkeliers gaan dan nader in op de effecten die de verdere ontwikkeling van winkelcentrum Op de Kamp te weeg brengt. Die (nadelige) effecten staan verwoord in een rapport van het IMK, dat in opdracht van de gemeente Landgraaf een distributie-planologisch onderzoek hield.

Open dag van 40 bedrijven en braderie

LANDGRAAF – Veertig bedrijven op industrieterrein Abdissenbosch in Landgraaf houden zondag van 11 tot 18 uur een open dag. Het is vijftien jaar geleden dat het eerste bedrijf op het industriegebied neerstreek. Voor het eerst treden de daar op Abissenbosch gevestigde bedrijven gezamenlijk naar buiten en kunnen de mensen een kijkje nemen in de 'keukens' van de diverse bedrijven.

De open dag aan de Reeweg, Buizerdweg en Sperwerweg wordt omlijst met een braderie met liefst 150 kramen. Talloze muziekgezelschappen treden vlakbij genoemde wegen op.

Voor de kinderen zijn er springkussens, mini-scooterbanen en carrousels. De Belvauer Jonge zijn van 17 tot 24 uur te beluisteren op een plekje aan de Buizerdweg.

In de laatste minuut

● *Bijna compleet trad het eerste team van Roda JC gistermorgen in Heerlen aan tegen een voetbalploeg van Welterhof, samengesteld uit patiënten en begeleiders. Na de eerste helft had het team van Welterhof nog een 4-3 voorsprong.* *Pas in de laatste minuut stelde Marc Luijpers de zege voor Roda JC veilig door 7-6 te scoren. Topscorer was Hennie Alting-Siebers, speler van Welterhof. Hij verschalkte de Kerkraadse doelman liefst drie maal.* Foto: DRIES LINSSEN

Vijverpark onbedreigd volgens Matti

BRUNSSUM – Het openluchttheater en de kleine vijver in het Vijverpark blijven behouden. Alleen een kleine strook groen aan de zijde van het Lindeplein moet mogelijk plaatsmaken voor bebouwing. De vrees onder de Brunssumse bevolking dat het park ingrijpend wordt aangetast is het gevolg van een misverstand, zo liet waarnemend burgemeester Jo Matti weten.

Met dat misverstand doelde Matti op mogelijk verkeerde interpretaties van schetsen en tekeningen. Matti liet dat weten aan De Vereniging tot Bescherming en Behoud van het Vijverpark in Brunssum. Deze actiegroep overhandigde donderdagmiddag een petitie met 1600 handtekeningen aan Matti. Een aantal Brunssummers is bezorgd dat een aanzienlijk deel van het Vijverpark wordt opgeofferd aan de centrumplannen.

Project smartcard Simpelveld rond

SIMPELVELD – Het project met de *smartcard* in Simpelveld en Bocholtz is rond en gaat in september van start. Healthcare Systems Benelux uit Woerden heeft een overeenkomst gesloten met Siemens Nederland uit Den Haag en Data-Card uit Capelle aan de IJssel over de produktie van deze chipkaart.

Met de smartcard kunnen medewerkers van de apotheek en huisartsen de medische gegevens van alle inwoners van Simpelveld en Bocholtz overzien. De huisartsen zijn al geruime tijd bezig om deze informatie van de groene kaarten in de computer in te voeren. De bedoeling is dat de kaart op den duur ook gebruikt kan worden bij de Eerste Hulp en de tandarts.

Fly pass RAF over Brunssum

BRUNSSUM - Ter ere van de viering van de verjaardag van de Britse vorstin Elisabeth II wordt donderdag 17 juni twee keer *fly pass* boven Brunssum gevlogen.

Dat gebeurt door vier Tornado gevechtsvliegtuigen van het 31-ste Squadron van de Royal Air Force (RAF) van de vliegbasis Brüggen in Duitsland.

De oefenvlucht vindt om drie uur 's middags plaats. Om negen uur is de officiële fly pass. De Tornado's vliegen op een hoogte van minimaal 150 meter over de parkeerplaats van de Afcent Officers Club aan de Rimburgerweg in Brunssum.

Door onze correspondent WIL WAGENVOORT

BBK vergadert over toekomst raadslid

Maurice Buck terug naar CDA

KERKRADE – Gemeenteraadslid Maurice Buck verlaat de plaatselijke BBK-fractie in Kerkrade. Waarnemend fractievoorzitter Ton Zeeuwen heeft dit gisteren bevestigd. Buck wil terugkeren naar het CDA. Het is nog onduidelijk wanneer de overstap plaatsvindt en welke gevolgen dit heeft voor de zetelverhouding in de raad.

„Het vertrek van Maurice is zeker een verlies voor onze partij. Gelukkig hebben we voldoende aanwas om zijn plaats op te vullen," reageerde Zeeuwen. Het bestuur en de fractie van de BBK (Belangenbehartiging Kerkrade) hebben tot gisteravond laat vergaderd over Bucks' besluit. Zeeuwen gisterenmiddag: „Maurice wenst deze raadsperiode nog bij ons af te maken. Ik weet niet of de partij daarmee vanavond akkoord gaat. Ik denk namelijk dat de verantwoordelijkheid groot is." De fractievoorzitter noemt de overstap 'toch wel een verrassing'.

In een eerste reactie zegt Buck dat hij zich bij het CDA politiek beter kan ontplooien: „Ik ben nog steeds lid van het CDA. Het lidmaatschap is, ondanks de positie bij de BBK, nooit opgezegd." Buck beseft dat hij straks niet zonder meer op een verkiesbare plaats staat. Als voordeel noemt Buck dat hij zijn ideeën bij het CDA beter kwijt kan. Het raadslid uit Terwinselen heeft nog niet nagedacht over de mogelijkheid, dat hij de BBK nog voor de zomer moet verlaten.

Fractievoorzitter Toon Willems (CDA) is opgetogen met de komst van Buck: „Elk schaapje dat uit de kudde is gegaan, mag zonder problemen terugkeren. Maurice Buck is trouwens altijd CDA'er gebleven."

Coalitiegenoot Hans Bosch (PvdA) werd er gisteren even stil van: „Ik ben volkomen verrast door deze opzienbarende switch. Zelfs een beetje overdonderd." Bosch vindt het een vreemde zaak dat in deze raadsperiode twee mensen van partij veranderen. Eerder verruilde Ellie Wijman de fractie van Burgerbelangen voor het CDA. „Waar staat men eigenlijk nog voor?" vraagt Bosch zich af. Wat de BBK betreft zegt hij: „De BBK functioneert toch al niet optimaal deze raadsperiode. Hoe moet het verder met die partij?"

Limburgs Dagblad
REGIONALE EDITIE
Chef editieredactie Wim Dragstra
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 739911, fax: 045 - 739264.
Servicekantoor, Geerstraat 5, 6411 NM Heerlen, tel: 045 - 717719, fax: 045 - 713279.
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506.
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CB Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056.

DE LIMBURGSE m/v PERSONEELSGIDS

stichting welzijnszorg

dienstverlening ten behoeve van mensen met een verstandelijke handicap in Oostelijk Zuid-Limburg

De stichting verzorgt de semi- en extramurale zorg voor verstandelijk gehandicapten in de regio Zuid-Oost-Limburg. Onder de stichting ressorteren o.a. 9 gezinsvervangende tehuizen, 4 dagverblijven voor ouderen, 1 kinderdagverblijf en de Sociaal Pedagogische Dienst.
Binnen Kinderdagverblijf Knoevelhöfke wordt gestart met weekendopvang. In principe gedurende één weekend per maand wordt van zaterdag 09.00 uur tot zondag 17.00 uur opvang geboden aan maximaal 10 kinderen.
Een en ander overigens uitsluitend bij gebleken voldoende belangstelling.
Voor deze opvang is het KDV op zoek naar

BEGELEID(ST)ERS M/V

Gedacht wordt aan begeleid(st)ers die beschikken over enige of ruime ervaring, die in staat zijn zelfstandig te werken. Bij voorkeur met een afgesloten Z-opleiding. Ervaring met MCG-problematiek is, gelet op de doelgroep, beslist een pré.
- Gedurende het weekend bestaat de mogelijkheid op anderen terug te vallen.

Over de concrete inzet, duur van de diensten etc. dient nog nader overleg plaats te vinden.
Salaris en overige arbeidsvoorwaarden zijn in overeenstemming met de CAO Dagverblijven en Tehuizen voor Gehandicapten.

Verdere inlichtingen over deze functie kunnen worden ingewonnen bij het hoofd van het kinderdagverblijf, dhr. Wetzels, tel. 045-311986.

Schriftelijke sollicitaties dienen uiterlijk 16 juni a.s. in het bezit te zijn van de sollicitatiecommissie, p/a Ruys de Beerenbroucklaan 9, 6417 CC Heerlen.

De Stichting Kinderopvang Humanitas is een zelfstandige werkeenheid van Humanitas, Nederlandse Vereniging voor Maatschappelijke Dienstverlening en Samenlevingsopbouw.

STICHTING kinderopvang HUMANITAS

Humanitas stelt zich ten doel het volume en de kwaliteit van de kinderopvang in Nederland meer in overeenstemming te brengen met de maatschappelijke behoefte.
Hiertoe biedt Humanitas aan overheden, arbeidsorganisaties en ouders/verzorgers een geschakeerd en flexibel aanbod van voorzieningen van hoge kwaliteit.
De Stichting Kinderopvang Humanitas heeft momenteel 34 kinderdagverblijven, 25 gastoudercentrales en een Landelijk Meldpunt Kinderopvang.

Voor het Planbureau binnen de gastoudercentrale in de gemeente Heerlen, vragen wij in verband met het vertrek van de huidige medewerkster, op korte termijn een:

MEDEWERKER PLANNING m/v

(28 uur met mogelijke uitbreiding in de toekomst)

Korte omschrijving van het Planbureau:
Het Planbureau heeft als doel, d.m.v. centrale planning een zo optimaal mogelijke bezettingsgraad te realiseren van alle kinderdagverblijven in de gemeente Heerlen.

Functie-inhoud:
Het betreft een functie waarvan het merendeel van de taken bestaat uit de administratieve verwerking en afhandeling van gegevens, o.a. inschrijvingen, actualiseren wachtlijsten.
Naast telefonische contacten met de ouders, bedrijven en instellingen, contacten onderhouden met de teamleidsters i.v.m. Noeratroommogelijkheden en de plaatsingsmogelijkheden.
Het verzorgen van de publiciteit t.b.v. het planbureau.

Functie-eisen:
- Ervaring en affiniteit met het werken met computers;
- Ervaring en affiniteit met adminstatieve werkzaamheden, o.a. planningswerkzaamheden.
- Een hoge mate van zelfstandigheid naast een flexibele instelling.
- Beschikken over goede communicatieve vaardigheden.
- Meedenken in toekomstige beleidsontwikkelingen van het planbureau.
- MBO-opleiding.
- Minimumleeftijd 23 jaar.

Arbeidsvoorwaarden en salaris zijn conform de C.A.O. voor de Welzijnssector, salarisregeling kinderdagverblijven (inschaling binnen de schalen 13 t/m 22; maximaal bruto-salaris ƒ 3757,37 per maand full-time). Deelname in het pensioenfonds P.G.G.M. is verplicht bij een leeftijd vanaf 25 jaar.

Nadere informatie kan telefonisch worden ingewonnen bij mw. D. Hoezen (Districtsmanager) tijdens kantooruren van ma. t/m vrij. behalve de woensdag, tel. no. 045-719090.
Schriftelijke sollicitaties dienen binnen 7 dagen na het verschijnen van deze advertentie (onder vermelding van GOC Heerlen) gericht te worden aan de Stichting Kinderopvang Humanitas, Oliemolenstraat 5, 6411 GJ Heerlen, t.a.v. afdeling P.Z.

---

tempo-team uitzendbureau

INDUSTRIE

Breier m/v
voor een bedrijf in Sittard. U gaat industriële rondbreimachines bedienen en onderhouden waarbij enige ervaring is vereist voor het van . U werkt in 3-ploegendienst. Hebt u interesse in een baan met goede toekomstperspectieven? Reageer dan direct.
Informatie: 046 - 51 42 22, Jolanda Eurlings
Sittard, Rosmolenstraat 10

SCHOONMAAK

Schoonmakers m/v
voor het onderhouden en verblijfs-gereedmaken van vakantiehuisjes in Vaals. U werkt op maandag en vrijdag van 10.00 tot 15.00 uur. Voor kinderopvang en vervoer vanuit Brunssum, Heerlen en Kerkrade wordt eventueel gezorgd. Bent u minimaal 22 jaar en wilt u enkele uren per week werken? Bel of kom langs.
Informatie: 045 - 46 58 66, Wilma Smeling
Kerkrade, Grupellostraat 35

TECHNIEK

Keukenfront-spuiter m/v
voor een relatie in Brunssum. Voor deze interessante baan komen ook ervaren auto-spuiters in aanmerking. U werkt in dagdienst en bent per direkt voor lange tijd beschikbaar.
Informatie: 045 - 27 38 38, Karin Poelman
Brunssum, Lindeplein 15

Aanpakker m/v
Houd je van afwisselend werk, dan hebben wij de geschikte baan voor jou! Je hebt technisch inzicht en bent in bezit van een rijbewijs. Magazijnwerk, materialen ophalen en wegbrengen, opruimen en eenvoudig spuitwerk zijn de werkzaamheden voor lange tijd. Werktijden zijn van 07.30-16.15 uur en je bent niet ouder dan 22 jaar.
Informatie bij Monique Op den Kamp, tel. 043-25 76 86, Maastricht, Helmstraat 12.

CAD-tekenaar m/v
Per direct hebben wij een baan voor een MTS'er Weg- en Waterbouw die enige kennis van of affiniteit heeft met automatiseringshulpmiddelen. De taken zijn o.a. het ontwerpen van bestektekeningen met behulp van AutoCAD. Uw leeftijd is maximaal 25 jaar. Het betreft een 39-urige werkweek voor enkele maanden.
Informatie bij Monique Op den Kamp, tel. 043-25 76 86, Maastricht, Helmstraat 12.

Automatenverzorger m/v
Dagelijks heeft u de verantwoording voor 7 koffie-automaten. Deze dient u te vullen, schoon te maken en te onderhouden. Het is voor 15 uur per week en in ieder geval tot 01/12/'93. U wordt 1 week ingewerkt. Spreekt u dit aan? Bel dan.
Informatie bij Liesbet van Petten, tel. 04754-8 72 70, Echt, Gelrestraat 67.

Onderhoudsmonteur m/v
Voor een bedrijf in Maasbracht, zoeken wij voor lange tijd een onderhoudsmonteur. Het gaat om het onderhoud van hoge druk- en hydraulieksystemen. In bezit van rijbewijs, voor 2 dagen per week.
Informatie bij Liesbet van Petten, tel. 04754-8 72 70, Echt, Gelrestraat 67.

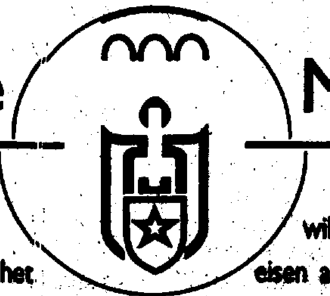
Aan de slag in een bejaardenhuis
Dat kan! Indien u een opleiding als bejaardenhelpende, bejaardenverzorgende of ziekenverzorgende genoten heeft of indien u als ongediplomeerde in deze richting ervaring heeft. Gedurende de periode medio juli t/m eind augustus hebben wij diverse plaatsingsmogelijkheden. Reageer snel.
Informatie bij Jos Nota, tel. 045-25 91 91, Brunssum, Rumpenerstraat 79.

De uitzend-CAO
In de CAO voor uitzendwerk zijn salaris, vakantie en sociale verzekeringen geregeld.

randstad uitzendbureau

Gemeente Maastricht

Maastricht behoort met circa 117.000 inwoners tot de grotere steden in Nederland. Het is de oudste stad van het land, maar ook een vitale stad met ambities. Maastricht ligt in het centrum van een internationale omgeving en richt zich sterk op de ontwikkeling van het nieuwe Europa. Maastricht stelt hoge eisen aan de kwaliteit van het voorzieningen-niveau op ruimtelijk, maatschappelijk, economisch en cultureel vlak. Diezelfde kwaliteit wordt gevraagd van de ambtenaren van de stad. Dus ook van de nieuwe

Medewerker Strategie- en Produktontwikkeling (v/m)

Dienst Stadsbus

Uw plaats in de organisatie. De dienst Stadsbus verzorgt met 60 bussen het lokaal openbaar vervoer in de gemeente Maastricht. In een recent vastgesteld bedrijfsplan heeft de dienst Stadsbus haar ambitieuze toekomstplannen verwoord. Belangrijke aandachtspunten zijn het realiseren van een optimaal voorzieningenniveau in relatie tot de mobiliteitsbeheersing, vergroting van het reizigersbestand en ontwikkeling van aanvullende en alternatieve vormen van professioneel personenvervoer. De dienst Stadsbus is een dynamisch, produktgericht bedrijf met een personeelsbestand van 240 medewerkers. De strategie- en produktontwikkeling is vooralsnog ondergebracht bij de afdeling Exploitatie. Het in gang gezette proces naar verzelfstandiging kan leiden tot een aanpassing van de organisatiestructuur, waarbij de strategie- en produktontwikkeling wellicht een aparte afdeling zal vormen.

Uw taken en verantwoordelijkheden. U bent verantwoordelijk voor het opstellen en voorbereiden van strategische concepten voor personenvervoer voor de middellange en lange termijn, conform de richtlijnen van de dienstleiding. Hierbij houdt u rekening met de wensen en eisen van de personenvervoersmarkt, de veranderende mobiliteitsmarkt en andere relevante maatschappelijke en politieke omgevingsfactoren. In dit kader ontwikkelt u een kwaliteitsbeleid, stelt u een marketingplan op en verricht u onderzoek naar vervoersvraagstukken.

Uw kennis en kwaliteiten. U bent tussen de 30 en 40 jaar oud en beschikt over een afgeronde H.B.O.-opleiding, bij voorkeur op het gebied van verkeer en vervoer. U heeft kennis van de personenvervoersmarkt, u bent creatief en enthousiast en u heeft affiniteit met en gevoel voor marketing en publiciteit. Goede contactuele en communicatieve vaardigheden zijn van groot belang. Daarnaast bent u in staat om zowel zelfstandig als in teamverband te functioneren.

Ons aanbod. Het salaris is afhankelijk van uw ervaring en overeenkomstig de zwaarte van de functie.

Inlichtingen. Inlichtingen over de functie kunt u telefonisch inwinnen bij de heer L. Wijnands, hoofd Exploitatie, tel. 043-292571.

Hebt u belangstelling? Richt uw sollicitatie dan binnen 14 dagen aan de directeur van de dienst Stadsbus, de heer M.P. Vermaas, Postbus 1533, 6201 BM Maastricht, onder vermelding van vacaturenummer 009 in de linkerbovenhoek van zowel de envelop als uw sollicitatiebrief. Een psychologisch onderzoek en een medisch onderzoek maken deel uit van de selectieprocedure.

Onze voorkeuren. Wij vinden dat het gemeentelijk apparaat een goede afspiegeling moet zijn van onze samenleving. Daarom hanteren wij een doelgroepenbeleid voor vrouwen, mensen uit etnische minderheden en gehandicapten. Mogelijkheden voor kinderopvang zijn aanwezig.

POLITIE
● Limburg Zuid

Bij de regiopolitie Limburg Zuid is met onmiddellijke ingang plaats voor een:

Medewerker regionaal milieubureau m/v

Het betreft een tijdelijke functie tot 31 december 1994.

● **INFORMATIE**
De regiopolitie Limburg Zuid is één van de 25 regionale politiekorpsen. Het korps is verdeeld in 4 Districten met een totaal van 23 basiseenheden en een Divisie Regionale Recherche. Het korps - in het zuidelijke deel van de provincie - telt momenteel ongeveer 1.410 medewerkers. De regioleiding is momenteel gehuisvest in Cadier en Keer. De Korpsbeheerder is de burgemeester van Maastricht.

● **FUNCTIE-INHOUD**
- mede opstellen van plannen inzake milieupreventie, -toezicht en bestrijding van milieucriminaliteit;
- adviseren management met betrekking tot de uitvoering van de politiemilieutaak;
- bijdragen aan de evaluatie van effecten van (preventieve) activiteiten.

● **FUNCTIE-EISEN**
- inzicht en kennis in het werk van opsporings- en bestuurlijke instanties;
- kennis van de milieuwetgeving;
- ervaring op het terrein van handhaving van milieuwetgeving is een pre.

● **SALARIS**
Maximaal schaal 8 BBRA (ƒ 4.580,-).

● **SELECTIE**
Een psychotechnisch onderzoek kan deel uitmaken van de procedure.

Informatie over deze functie kan worden ingewonnen bij de heer A. Korste, tel. nr. 046 - 590528.

● **SOLLICITATIETERMIJN**
Binnen 14 dagen na het verschijnen van deze advertentie en te richten aan:
De Korpschef Limburg Zuid
Postbus 1
6267 ZG Cadier en Keer.

POLITIE
● Limburg Zuid

ON FOOD / DROGISTERIJARTIKELEN

NKOPER M/V

... in deze marktsektor

SCHLECKER

... Spaarbaang • 4100 AG Culemborg

Agrarisch Opleidings Centrum Limburg

Mensen met een handicap in de groene sector

Speciaal voor mensen tussen 16-35 jaar die om lichamelijke of psychische redenen (gedeeltelijk) arbeidsongeschikt zijn verklaard voor bepaald werk, kan het volgen van een vakopleiding een nieuwe basis zijn.

Opnieuw aan de slag!

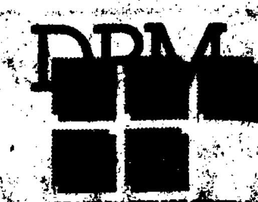
U krijgt een opleiding in de groenverzorging.
De overige dagen werkt u voor minimaal 20 uur op een leerbedrijf. Wij stellen geen eisen m.b.t. vooropleiding.

De eerste stap om werkend te leren in de groenvoorziening zet u zelf. Voor nadere informatie kunt u een afspraak maken met dhr. H. Gorissen (consulent).

A.O.C. Limburg, locatie Heerlen
Heldevierlaan 12, 6415 SB Heerlen
Tel. 045-721000

DPM Grafisch Service Centrum Sittard bv, een zusterbedrijf van Drukkerij Schrijen-Lippertz bv in Voerendaal, is gevestigd aan de Nijverheidstraat 16 op het Handelsterrein Bergerweg in Sittard.

DPM Sittard, in feite de voormalige huisdrukkerij van DSM te Geleen, is een drukkerij met 15 medewerkers waar voorlopig nog voornamelijk handelsdrukwerk wordt gemaakt.

In het kader van de reorganisatie van de drukkerij-afdeling zoeken wij op korte termijn contact met gegadigden voor de functie van

offsetdrukker m/v

Ruime ervaring met een GTO is gewenst.

Leeftijd tot 35 jaar.

Salariëring en overige arbeidsvoorwaarden zijn, op basis van de CAO voor de Grafische Industrie, nader overeen te komen.

Schriftelijke sollicitaties, voorzien van een curriculum vitae waarin ook de gevraagde ervaring wordt omschreven, te richten aan DPM Sittard bv, t.a.v. de heer M. Meijers, Nijverheidstraat 16, 6135 KJ Sittard.

Eventuele informatie via de heer Meijers: tel. 046 - 582060; na kantooruren 046 - 339412

Fortuna dankt eerste zege in nacompetitie vooral aan Ruud Hesp

Opluchting in Baandert

DOOR FRED SOCHACKI

SITTARD – Een gevoel van opluchting maakte zich meester van de Baandert op het moment dat scheidsrechter Mario van de Ende voor het laatst floot. Zelfs de 2-0 voorsprong had geen moment bij het Fortuna-publiek het gevoel laten ontstaan dat de wedstrijd tegen Heerenveen in de knip zat. Integendeel. Als Ruud Hesp niet zo'n uitstekende vorm had getoond, was zelfs die voorsprong niet voldoende geweest. Ruud Hesp hield voor Fortuna Sittard de nul vast om uiteindelijk dat goede resultaat te bewerkstelligen, dat nodig was bij de start van de nacompetitie.

Fortuna Sittard - Heerenveen 2-0 (0-0)- 46. Paul Janssen 1-0, 73. Szalma 2-0. Scheidsrechter: Van der Ende. Toeschouwers: 3300. Gele kaart: Usta (Fortuna), Roelofsen (Heerenveen).
Fortuna Sittard: Hesp; Maessen, Vergoossen, Samuel en Szalma; Sneekes, Deckers en Paul Janssen; Nysåther, Driessen (71. Usta) en Anton Janssen.
Heerenveen: Swager; Doesburg, Ten Voorde, De Jong en Verbeek (46. Kuil, 76. Camataru); Roelofsen, Echteld en De Visser; Schaap, Tammer en Regtop.

Hielden Fortuna en FC Den Bosch zich eerder deze week moedwillig in evenwicht, gisteravond neutraliseerden Fortuna en Heerenveen elkaar. In een duel dat in een veel hoger tempo en vaak op het scherpst van de snede werd gespeeld. De Friese doorlopers schroomden geen moment de Sittardse aanvallers de noppen te laten voelen. Intimidatievoetbal, waar de Fortuna-voorwaartsen moeite mee hadden. Omdat daarnaast Huub Driessen vanuit zijn positie vlak achter de spitsen een ongelukkige wedstrijd speelde, was het resultaat van alle inspanningen nihil.

Inspanningen, die vooral in de middenlinie werden verricht. Daar troefden de Fortunezen hun opponenten duidelijk af. De winst die daar werd behaald, glipte echter twintig meter verderop uit de vingers.

Vandaar dat de gebeurtenissen van voor de pauze, enkele losse flodders van afstand daargelaten, samen te vatten waren in de actie van Kenneth Nysåther, meteen in het begin van de pot. Alleen voor doelman Swager, faalde de Noor. Aan de andere kant moest Ruud Hesp de Heerenveen-aanvallers vaker in de weg staan. Schoten van Echteld en Schaap en later Roelofsen moest Hesp keren ten koste van een handvol hoekschoppen.

Een minuut was de tweede helft oud toen het destructieve spel uit de Baandert werd gebannen. Huub Driessen zette Paul Janssen vrij voor doelman Swager. De middenvelder, afgelopen dinsdag nog gepasseerd, scoorde simpel. De tactiek om ongeschonden uit Sittard te vertrekken, had gefaald. De mannen van trainer Foppe de Haan zagen zich vanaf dat moment gedwongen in een rol, die de ploeg geen moment had willen vervullen: kiezen voor het offensief. Fortuna kon de openingen rustig afwachten en zag het geduld beloond.

Fuat Usta, voor de geblesseerde Huub Driessen ingevallen, richtte een vrije trap direct op het voorhoofd van Jozef Szalma. Swager was kansloos.

Pas na die 2-0 voorsprong kwam de thuisploeg echt in de problemen. Op het moment dat sommigen de weelde van die veilige stand niet konden dragen. Ruud Hesp evenwel bleef bij de les en onpasseerbaar voor Tammer en Camataru. En toen de sluitpost kansloos was, bij een kopbal van Schaap, redde de paal. Ook de indirecte vrije trap op de valreep, bracht Hesp niet meer uit zijn evenwicht.

● *Kenneth Nysåther van Fortuna laat Maarten de Jong zijn hielen zien. Scoren deed de Noor niet. Dat deden Paul Janssen en Josef Szalma wel.* Foto: DRIES LINSSEN

Huub Driessen hekelt aanhang

SITTARD – Fortuna Sittard heeft gisteravond in elk geval voor spanning gezorgd. Spanning in de Baandert en spanning in de nacompetitiepoule A. Waar NAC in groep B er een saaie bedoeling van heeft gemaakt, kan groep A nog alle kanten op. Huub Driessen, de geblesseerde aanjager van Fortuna, moest het laatste kwartier van de wedstrijd nagelbijtend vanaf de zijlijn volgen. Noodgedwongen door zijn achillespeesblessure. De Steindenaar had zich nogal kwaad gemaakt over het publiek in de Baandert. „Ik vond het laf dat ik werd uitgefloten. Wekenlang heb ik niet kunnen trainen en dan krijg je dit. Het getuigt niet van niveau. We zitten als ploeg in een lastig parket en dan verwacht je van de supporters enige steun."
Steun die Driessen wél kreeg van zijn doelman Ruud Hesp. Hesp zelf bleef nuchter onder alle loftuitingen. „Voetballend hebben wij de overwinning niet verdiend," vond de keeper. „De strijd maakte echter alles goed. Zeker na rust. Tijdens de pauze is de trainer behoorlijk tekeer gegaan. Kennelijk heeft dat gewerkt. We kwamen klaarwakker uit de kleedkamer, terwijl Heerenveen nog niet bij de les was. Daarom ook viel die snelle treffer."

● TENNIS – Bij het grastoernooi in het Engelse Beckenham heeft het jonge Nederlandse talent Christien Boogert de finale gehaald na een zege op de Australische Radford. Haar tegenstandster is niemand minder dan Martina Navratilova.

Supporters Fortuna naar NEC

SITTARD – De supportersvereniging Fortuna Sittard '92 organiseert busreizen naar de duels NEC - Fortuna (maandag 7 juni, 19.30 uur) en Heerenveen - Fortuna (onder voorbehoud op woensdag 16 juni). Fortuna-aanhangers die geïnteresseerd zijn om mee te gaan naar Nijmegen kunnen zich opgeven vóór 21.00 uur vandaag, bij de heren Stevens en Brands. Respectievelijk bellen met 046-755087 en 04499-3019.

Winst op Noorwegen brengt Amerika '94 heel dichtbij

Advocaat eist strijd

DOOR ALBERT GEESING

NOORDWIJK – Heel wat Nederlandse profvoetballers stappen dit weekeinde op het vliegtuig om vakantie te gaan vieren. In Spanje, Frankrijk, of Portugal, in elk geval daar waar de zon schijnt. Ze horen of lezen wel wat het Nederlands elftal er tegen Noorwegen van gebrouwen heeft. Toch is het niet zo maar een interland, die Oranje woensdagavond in de Kuip speelt, maar een regelrechte sleutelwedstrijd. Het is de dood of de gladiolen.

Een overwinning op de nog immer ongeslagen Noren brengt Amerika-'94 ineens heel dichtbij, bij een gelijk spel is er voor Oranje nog slechts een sprankje hoop. Maar in het ergste geval, bij een nederlaag, is het over en sluiten. Dat is 'einde verhaal' voor een gouden lichting, voor bondscoach Dick Advocaat en voor diens beoogde WK-opvolger Johan Cruijff. De resterende ontmoetingen - San Marino uit, Engeland thuis, Polen uit - kunnen dan net zo goed per fax worden afgedaan.

Door de hele misstap in Oslo (2-1 verlies) en de twee halve tegen Polen en Engeland (beide keren 2-2) kan Oranje zich bijna niets meer permitteren. Maar is het zeker niet ongunstig dat de Engelsen een week geleden een punt verspeelden aan Polen en vier dagen later kopje ondergingen in Noorwegen. „Die vlieger gaat alleen op", kent Dick Advocaat de stand in groep 2 uit z'n hoofd, „als we zelf van Noorwegen winnen."

Dan slaat Oranje twee vliegen in een klap. En heeft het Nederlands elftal nog maar een verliespunt meer dan koploper Noorwegen en een minder dan Engeland. Maar nog wel twee meer dan Polen dat echter nog op bezoek moet in Engeland (8 september) en veertien dagen later in Noorwegen. Zo slecht staat Oranje er dus niet voor. Mits er woensdagavond althans gewonnen wordt.

Dat is volgens Advocaat net iets gemakkelijker gezegd dan gedaan. „Noorwegen is een hele lastige, stugge en vervelende tegenstander", zag hij woensdagavond nog eens in het Ullevaal-stadion. „Er zit veel beweging en enthousiasme in de ploeg. Als de een een fout maakt, knappen ze het samen weer op." Oranje moet volgens de bondscoach meteen vol aan de bak. „We mogen niet dezelfde fout maken als op Wembley toen we veel te slap begonnen. Ik eis vanaf het begin strijd."

Hagenaar toont karakter, maar is kansloos tegen 'Big Jim'

Courier kraakt Krajicek

DOOR ERIC DE BIE

PARIJS – Nog geen vier jaar geleden zorgde zakenman Cees van Veen ervoor dat Richard Krajicek zijn tocht langs de internationale tennistoernooien kon voortzetten. Hij schonk het talent uit Den Haag drieduizend gulden en redde daarmee in feite de carrière van zijn jeugdige plaatsgenoot.

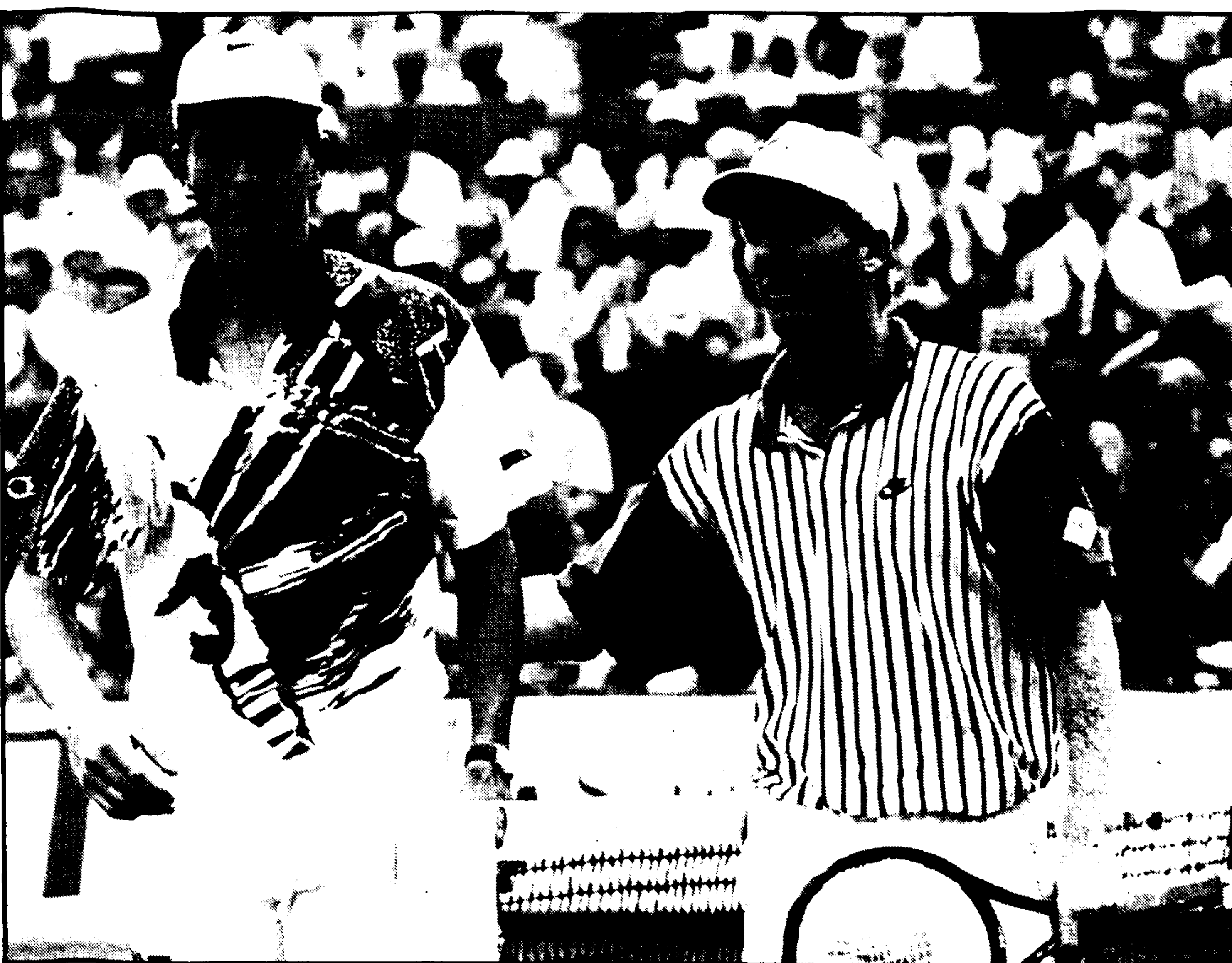
Anno 1993 heeft Krajicek met zijn racket al bijna twee miljoen dollar aan prijzengeld bijeengeslagen. Op Roland Garros had hij gisteren die grens kunnen overschrijden, maar een oppermachtige Jim Courier stond in de weg. 'Big Jim', de titelverdediger uit Dade City, gaf Krajicek in de halve finale van de open Franse kampioenschappen nauwelijks een kans en staat morgen voor het derde opeenvolgende jaar in de eindstrijd: 1-6, 7-6 (7-2), 5-7, 2-6.

De 21-jarige Nederlander, die tijdens zijn vrije dagen voornamelijk in Monte Carlo vertoeft, moest zich nu tevreden stellen met het toch niet onaardige bedrag van 730.000 Franse francs (bijna 250.000 gulden).

Richard Krajicek werkte de afgelopen twee weken in Parijs zijn derde open Franse titelstrijd en tiende Grand-Slamtoernooi af. Sinds 1991, toen zijn ranking zodanig was dat hij rechtstreeks in de hoofdschema's zat, heeft hij er niet één overgeslagen en met uitzondering van de laatste Australian Open werden de resultaten steeds beter. Voor zijn volgers is het een teken dat Neerlands nummer één op de goede weg is. Hij heeft alleen nog iets meer tijd nodig om zich tijdens de momenten dat er tennisgeschiedenis wordt geschreven, met de ware toppers te meten.

„Fysiek gezien heeft Richard nog een jaar nodig om in zijn lichaam te groeien", aldus zijn coach Rohan Goetzke. „Dan is hij ook sterker, zodat zijn spel vanaf de baseline beter zal zijn. Maar mentaal is hij gerijpt. Hij kan beter met de verwachtingen overweg. Dat is ook logisch. Naarmate je ouder wordt, ga je de dingen helderder zien".

In de finale van de open Franse ontmoet Jim Courier morgen overigens Sergi Bruguera, die duidelijk in de vorm van zijn leven verkeert. De 22-jarige Spanjaard kende gisteren geen medelijden met Andrej Medvedev. De speler uit Kiev kreeg met 6-0, 6-4, 6-2 om de oren.

● *Bemoedigend schouderklopje van Jim Courier (rechts) voor Richard Krajicek. De Amerikaan speelt de finale tegen Sergi Bruguera.* Foto: EPA

Roda scoort negen keer

BRUNSSUM – Roda JC heeft in de huldigingswedstrijd tegen Schuttersveld, dat kampioen in de tweede klasse A is, liefst negen keer gescoord. De 300 toeschouwers kregen dus waar voor hun geld, want Roda acteerde energiek en won uiteindelijk met 9-1. Aan Kerkraadse kant maakten wederom enkele gastspelers hun opwachting. De meest opvallende onder hen was Carlos Hesselbenk. Deze uit Haarlem afkomstige rechterspits scoorde liefst drie treffers en viel op door zijn enorme snelheid. Ook Michel Groenteman (AZ-jeugd), die al eerder had gedebuteerd, speelde een verdienstelijke partij. Hij scoorde eveneens.

sportprijsvraag

Lucky 10, van gisteren: 1 - 8 - 10 - 11 - 13, 21 - 23 - 25 - 28 - 30, 34 - 36 - 37 - 50 - 51, 55 - 57 - 64 - 69 - 78.

Programma betaald voetbal

nacompetitie

Groep A
Fortuna Sittard - Heerenveen 2-0

Maandag 19.30 uur:
NEC - Fortuna Sittard

De stand:

Fortuna Sittard	1	1	0	0	2	2-0
Heerenveen	2	1	0	1	2	3-3
NEC	1	0	0	1	0	1-3

Groep B
Zondag, 14.30 uur:
FC Den Bosch - De Graafschap

De stand:

NAC	2	2	0	0	4	6-0
FC Den Bosch	1	0	0	1	0	0-2
De Graafschap	1	0	0	1	0	0-4

buitenland

DUITSLAND

Vandaag, 15.30 uur:
Hamburger SV - Eintr.Frankfurt
FC Nürnberg - FC Saarbrücken
Leverkusen - Mönchengladbach
Karlsruhe - Borussia Dortmund
VfL Bochum - Wattenscheid
Schalke'04 - Bayern München
Bayer Uerdingen - FC Köln
Kaiserslautern - Dynamo Dresden
VfB Stuttgart - Werder Bremen

BELGIë

Zondag, 16.30 uur:
Bekerfinale:
Standard Luik-Charleroi
(in Brussel)

Afscheidsduel voor Gullit

NOORDWIJK – Ruud Gullit krijgt een afscheidswedstrijd met het Nederlands elftal. Daar maakt Dick Advocaat zich na Nederland-Noorwegen tenminste sterk voor. De bondscoach wilde gistermiddag in het trainingskamp van Oranje niet te lang stil blijven staan bij de mindere prestaties van de gewezen aanvoerder. „Daarvoor heeft Gullit te veel betekend voor Nederland."

Valencia wil ook Rijkaard

NOORDWIJK – Frank Rijkaard heeft afscheid genomen van AC Milan. De Nederlandse international zei in Noordwijk, in het trainingskamp van Oranje, dat hij omtrent zijn toekomst nog geen nieuws heeft. „Het enige concrete wat ik kan mededelen is dat ik op vakantie ga." Een terugkeer naar Nederland zit er volgens Rijkaard niet in. Zijn gedachten zullen wel uitgaan naar Spanje of Frankrijk. Valencia, ook gegadigde voor Gullit en Romario, beweerde gisteren zich reeds bij AC Milan te hebben gemeld.

Arnesen officieel assistent-coach

ZEIST – Frank Arnesen is in Zeist geslaagd voor de cursus trainer/coach I. Hij mag daardoor optreden als assistent-trainer bij een betaalde voetbalclub in Nederland. De voormalig Deens international, officieus al enkele seizoenen rechterhand van de hoofdtrainer bij PSV, was één van de veertien kandidaten die het diploma behaalden. Onder de geslaagden bevonden zich ook de oud-internationals Boeve, Thijssen, Poortvliet en Van Mierlo.

Oranje-Noorwegen op televisie

HILVERSUM – Woensdag 9 juni brengt RTL 4 van 20.00 tot 22.05 uur een live-verslag van de voetbalinterland Nederland - Noorwegen in Rotterdam op het scherm. Nederland moet winnen om een kans te houden op kwalificatie voor de wereldkampioenschappen in 1994 in de Verenigde Staten.

Gascoigne heeft drankprobleem

ROME – De Engelse middenvelder Paul Gascoigne moet zich melden bij een kliniek voor alcoholverslaafden. Dat is de opvatting van de Engelse bondscoach Graham Taylor. „Paul moet nu eens eindelijk stoppen met drinken. Anders is hij als voetballer verloren." Bierdrinker Gascoigne is al eens overgegaan op wijn, maar dat heeft hem weinig geholpen. Engeland verloor woensdag in Oslo de belangrijke WK-kwalificatiewedstrijd tegen Noorwegen (0-2).

Schuster vijf duels geschorst

BERN – Bernd Schuster is door de strafcommissie van de UEFA voor vijf Europese wedstrijden geschorst. De speler van Atletico Madrid misdroeg zich nadat zijn club door Parma was uitgeschakeld in de halve finale van de strijd om de Europese beker voor bekerwinnaars. Ook voorzitter Gil van Atletico is geschorst. Hij kreeg zes wedstrijden aan zijn broek. De officiële aanklacht luidde 'onbehoorlijk gedrag na afloop van de wedstrijd'.

Outsider Baker leidt Masters

WOBURN – Peter Baker vierde zijn laatste succes in 1988. Golfen kan hij echter nog steeds. De 25-jarige Engelsman heeft na twee dagen verrassend de leiding in de British Masters. Baker volbracht twee rondgangen in 131 slagen, dertien onder par. Hij wordt op drie slagen gevolgd door de Noordieren David Feherty en Ronan Rafferty.

Weer operatie voor Van Basten

ANTWEPREN – Marco van Basten zal opnieuw een operatie aan zijn rechter enkel moeten ondergaan. Dat advies heeft de specialist prof. Maertens na een kijkoperatie in een kliniek in Deurne bij Antwerpen gegeven. Van Basten klaagde er voor de Europese bekerfinale tegen Olympique Marseille al over dat hij het gekwetste gewricht weer te zwaar had belast.

Etappewinst voor Eddy Bouwmans in Dauphiné Libéré

Wraak Nelissen is zoet

● *Alex Zülle behield gisteren de leiderstrui in de Ronde van Asturië. De dagprijs was voor Danny Nelissen.* Foto: EPA

POLA DE SIERO/BONNEVILLE – Danny Nelissen nam in de Ronde van Asturië wraak op de ploeg van Erik Breukink en won de vierde rit. Eddy Bouwmans zegevierde gisteren in de vierde etappe van de Dauphiné Libéré en behaalde na de Classique des Alpes zijn tweede dagprijs van het seizoen. Zülle bleef leider in Spanje, Alcala in Frankrijk.

Op de eerste dag van de Ronde van Asturië miste Nelissen op één tel na de eerste plaats. Erik Breukink was hem te snel af. Gisteren na een expeditie van 181 kilometer van Aviles naar Pola de Siero maakte een groep van 32 zich op voor een massasprint.

Het pelotonnetje was gevormd onder impuls van leider Zülle, diens ploeggenoot Jalabert was de torenhoge favoriet van het select gezelschap. Dit keer liet Nelissen zich niet verrassen door de dominerende ploeg van ONCE, die tevergeefs een protest indiende omdat de Nederlander de Fransman zou hebben gehinderd.

De overwinning van het 22-jarige talent - zijn vierde sinds zijn debuut in 1990 - is een welkome opsteker voor de door tegenslagen geplaagde TVM-ploeg, die waarschijlijk zonder Theunissen naar de Tour moet.

Dauphiné

Eddy Bouwmans lijkt langzaam in vorm te komen. Een maand voor de start van de tachtigste Tour klom hij met de besten mee over de Mont-Saxonnex (tweede categorie). Vandaag en zondag kan hij zijn stijgende niveau bevestigen in twee afsluitende bergetappes met bulten van de eerste categorie. Na een tamelijk zware rit over 218,5 kilometer van Vienne naar Bonneville had de 25-jarige renner uit de ploeg van Post nog kracht genoeg over als eerste de streep te passeren.

Het is de aard van Claudio Chiappucci overal waar mogelijk aan te vallen. Gisteren achtte 'Calimero', tijdens de twaalfde etappe van de Giro, de tijd weer eens rijp om zijn bijna eeuwige kwelgeest Miguel Indurain te tarten. Een onbezonnen poging, die niets opleverde. Lachende derde was Maurizio Fondriest. De ritzege ontglipte de winnaar van Milaan-SanRemo, maar hij knabbelde 44 tellen van zijn achterstand op Indurain af.

Konisjev

De dagprijs kwam in handen van Dimitri Konisjev. De tweede al voor de 27-jarige Rus in de Giro d'Italia, die zich in Italiaanse dienst prettiger voelt dan bij de veel geplaagde ploeg van Cees Priem. „Bij Jolly heb ik het plezier aan het wielrennen terug", sneerde Konisjev richting TVM. „Ik word tenminste met rust gelaten. Het gevolg is dat ik weer goede resultaten behaal."

Veteraan Bruno Leali, die in de rit van Dozza naar Asiago geen moment van de zijde van Indurain week, bleef in bezit van de rose leiderstricot.
Verwacht was dat de kanshebbers zich gisteren gedeisd zouden houden, want in het weekeinde wacht het hooggebergte. Vandaag in de rit zijn in de laatste zestig kilometer twee cols van de eerste categorie opgenomen. Morgen staat de Koninginne-etappe op het programma. Een uitputtingsslag met vijf Dolomieten-pieken van de eerste klasse.

sport op tv

VANDAAG
14.00-16.00 Dld 1: Sport extra: tennis, Open Franse kampioenschappen vanaf Roland Garros, Parijs, finale vrouwenenkelspel.
14.00-17.00 BRT 2: Sport extra: tennis, Open Franse kampioenschappen, finale voor vrouwen vanaf Roland Garros, paardensport (Jumping Kapellen) en waterskiën (wedstrijd in Viersel, samenvatting).
14.00-17.28 Ned 3: Studio sport: tennis, Open Franse kampioenschappen, finale vrouwen enkelspel en volleybal (Nederland-Italië).
14.45-16.20 RAI UNO: Sabato sport.
16.00-17.00 Dld 3: Sport 3 extra.
17.30-17.57 Dld 1: Sportschau.
18.15-19.25 RAI UNO: Wielrennen: Giro d'Italia.
18.50-19.20 Ned 3: Roland Garros: tennis, Open Franse kampioenschappen vanuit Parijs.
19.10-19.45 Dld 1: Sportschau: met Bundesliga-voetbal, 34e speeldag.
19.30-20.00 BRT 1: Sport.
20.30-20.40 RAI UNO: Sport.
22.05-23.25 Dld 2: Das aktuelle Sport-Studio.
22.15-22.45 Ned 3: Studio sport.
22.30-22.45 BRT 1: Sport op zaterdag.
23.10-23.40 Ned 2: Finale jeugdvoetbalcompetitie: verslag van 3 wedstrijden voor de jeugd: 1. Kampioenschap Nederland B-kampioenen; 2. Interland Nederland- Duitsland voor jeugd onder de 14 jaar; 3. Interland Nederland-Engeland voor jeugd onder de 18 jaar.

MORGEN
12.00-12.25 Ned 2 Masters of the game: 9-delige serie portretten van managers van grote Europese voetbalclubs. Afl. 1: Sylvio Berlusconi van AC Milan.
12.25-12.53 Ned 2 King of the waves: portret van de Spaans-Nederlandse windsurfer Björn Dunkerbeck.
14.00-20.00 BRT 2: Sport extra: handbal (EK-kwalificatiewedstrijd België-Turkije) en tennis (Open Franse kampioenschappen, finale voor mannen vanaf Roland Garros, Parijs).
14.55-18.57 Dld 2: Sport extra: tennis (Open Franse kampioenschappen, finale vanuit Roland Garros, Parijs) en zwemmen (Duitse kampioenschappen vanuit Potsdam).
18.10-18.40 Dld 1: Sportschau.
18.40-19.25 RAI UNO: 90 minuto: voetbalmagazine.
19.25-19.50 RAI UNO: Wielrennen: Gido d'Italia
19.30-19.45 BRT 1: Sport.
19.45-20.15 BRT 1: Sportweekend.
19.50-19.58 Dld 1: Sportschau-Telegramm.
20.25-20.40 RAI UNO: Sport.
22.10-22.20 Dld 2: Sport am Sonntag: met o.a. tennis (Open Franse kampioenschappen, samenvatting finale).
22.30-02.00 RAI UNO: La domenica sportiva.
22.50-23.20 Dld 2: Sport extra: USA-Cup voetbaltoernooi voor landenteams: USA-Brazilië vanuit New Haven.

John Verhiel pakt zilver

VUGHT – Achilles-Top-atleet John Verhiel is tijdens de Zuidnederlandse kampioenschappen over tien kilometer in Vught op de tweede plaats geëindigd. Kampioen werd Roland Goray uit Breda in 30.48.0 minuten. Verhiel noteerde een tijd van 30.59.6 voor Hans van de Mortel uit Deurne in 31.04.6 minuten. Roger Jaspers (Kimbria) werd zesde in 31.28.1 minuten.

Handbalbond tegen racisme

SOLINGEN – De Duitse Handbalbond (DHB) is een actie gestart om de nabestaanden van de vermoorde Turkse vrouwen en kinderen in Solingen te steunen. Een groot deel van de recette van de landenwedstrijd tegen Nederland gaat naar de familieleden van de slachtoffers. De wedstrijd, in het kader van de kwalificatie voor het EK toernooi, wordt op 20 juni in Solingen gespeeld.

Nigel Clough naar Liverpool

LIVERPOOL – De Engelse voetbalinternational Nigel Clough heeft een contract getekend bij Liverpool. De 27-jarige middenvelder kwam van Nottingham Forest, dat dit seizoen degradeerde. De zoon van de bij Forest teruggetreden manager Brian Clough heeft acht jaar voor de club gespeeld.

Hoddle manager van Chelsea

LONDEN – Glenn Hoddle wordt de nieuwe manager van Chelsea. De vroegere middenvelder van Tottenham Hotspur en Monaco heeft een contract voor drie jaar getekend. De 35-jarige voormalige international - hij kwam 53 keer uit voor het Engelse elftal - won vier dagen geleden met Swindown Town tegen Leicester City de eerste playoff-wedstrijd om de promotie naar de Premier League.

Biljartfederatie ruziet met profs

SLUIS/ST. WILLEBRORD – De Europese Biljart Federatie heeft het conflict met de profspelers van de BWA op de spits gedreven. De Nederlander Dick Jaspers, wereldbekerwinnaar Torbjörn Blomdahl en de Oostenrijker Christoph Pilss zijn alsnog door de CEB tot 31 augustus 1994 geschorst, als gevolg van hun afwezigheid bij de Europese titelstrijd in Corbeil. De CEB vergaderde tijdens een congres in Sluis over de affaire en besloot de dinsdag opgeschorte straf alsnog te bekrachtigen. Ondanks het verweerschrift van de Nederlandse bond, die tegen een schorsing was. De KNBB stond in die opvatting echter alleen.

Jaspers bleef met zijn collega's van de BWA in het Pinksterweekeinde weg bij de individuele Europese titelstrijd, omdat de organisatoren weigerden garant te staan voor het prijzenbedrag van ruim 2000 gulden. Jaspers, Blomdahl en Pilss waren op het moment dat de straf werd uitgsproken aanwezig bij de openingsceremonie van de finale van de Europa Cup voor clubteams in Zundert. De organisatie ontving een telefoontje dat het drietal direct uit het toernooi moest worden verwijderd. Voor Jaspers extra sneu, want de Brabander zou in Zundert afscheid nemen van zijn team Teletronika dat tevens bekerhouder is.
„Dit is niet normaal. De mensen van de CEB maken het driebanden kapot. Ze kijken alleen naar stomme regeltjes. Ik kan beter gaan tennissen", reageerde de Nederlander geschokt op de uitspraak. „Op deze manier zetten ze iedereen tegen de muur. Spelers, organisatoren en sponsors. Triest allemaal, ook voor de organisatoren." De laatste categorie zal na afloop van het evenement bekijken of de Europese federatie financieel aansprakelijk kan worden gesteld voor gemiste inkomsten.

Sittard vandaag en morgen atletiekstad

Van onze correspondent
MICHEL FRANSSEN

SITTARD – De liefhebber van de baanatletiek komt vandaag en morgen in Limburg volop aan zijn trekken. AV Unitas houdt in Sittard voor de derde keer de Westathletics Games. De WA Games werden in de jaren zeventig opgestart als klassementsproef voor de 'zwakke' Westeuropese atletieknaties. Landen als Nederland, België en Portugal konden zich door gebrek aan goede sprinters en technische atleten niet meten met de Britten, Duitsers en Oosteuropeanen.
In de loop van de jaren tachtig rezen de lucratieve atletiekgala's als paddestoelen uit de grond. De toppers gingen interlands als een last zien waarvan ze financieel en sportief niet veel wijzer werden. De WA-landen kozen daarom voor een andere formule: nog maar eens in de vier jaren een landenklassement. In de andere jaren vrije inschrijving om vooral de subtop de kans te geven door te breken.
Organisator Klaas Pollema: „Die subtoppers komen moeilijk aan de bak. Ze moeten bij atletiekgala's altijd maar hopen dat er iemand uitvalt. Voor die atleten zijn de WA Games ideaal."
Vier jaar geleden sloeg die formule goed aan. Een 'onbekende' als Bob Dielis liep zich in Sittard in de kijker en kon daarna meteen aan de slag in de grote Europese atletiekarena's. Pollema rekent erop dat zich dit weekeinde ook enkele ondergesneeuwde atleten zullen manifesteren.
„In de ploeg van Israël zitten Russische immigranten die het in hun land net niet haalden. Ze hebben een discuswerper die meer dan zestig meter kan werpen. De Portugezen sturen weer sterke lopers. Het polsstokhoogspringen belooft ook leuk te worden met een Deen en en Duitser, die beiden tot 5.50 kwamen en de jonge Nederlanders Laurens Looye en Christian Tamminga. Emile Mellaard doet mee aan het verspringen."
De acht deelnemende landen sturen in totaal zo'n 350 atleten naar Sittard, waaronder tientallen die al hebben meegedaan aan WK's, EK's en Olympische Spelen. Genoeg tegenstand voor de Nederlandse atleten, die naar WK in Stuttgart gaan. Wie de B-limiet haalt hoeft eind juli in Amsterdam 'alleen' nog het NK te winnen om naar Stuttgart te mogen. Dat oogt heel leuk, maar dat gebaar naar de atleten heeft in de achterkamers zoveel verzet opgeroepen dat de B- en A-limieten op bijna alle onderdelen gelijk zijn gesteld. Voorgeselecteerden als Ellen van Langen en Erik de Bruin moeten nu ook een A-prestatie neerzetten om vormbehoud te tonen. Daarom is het jammer dat zij er dit weekeinde niet bij kunnen zijn.
Jacqueline Poelman, Jacqueline Goormachtigh, Ton Baltus, Leon Haan, Robin van Helden en Henk Gommer zijn er echter wel.

Negentien nieuwe trainers bij KNVB

WEERT – Het trainerskorps van de KNVB is uitgebreid. Tijdens de cursus in Weert behaalden negentien man het diploma Trainer-coach 2. Dit geeft de geslaagden de bevoegdheid om de trainen tot en met de tweede klasse KNVB.

Geslaagd zijn: Alex Adema (Kerkrade), Suat Al (Heerlen), Wim Bergs (Horn), Joost v.d. Beucken (Beringe), Theo van Geffen (Schijndel), Hennie Habets (Simpelveld), Leon Janssen (Born), Aschwin van Kessel (St. Michielsgestel), Joop de Klerk (Valkenburg aan de Geul), Maart van Lith (Den Dungen), Eus Marijnissen (Uden), Jo Muiris (Nieuwstadt), Bert Ruijsch (Den Bosch), Walter Slaats (Eindhoven), Wiel Smeets (Landgraaf), Peter Strijbos (Neerkant), Wim Swinkels (Beek en Donk), Marco van Tongeren (Eindhoven) en Leon Wassenberg uit Thorn.

Gelukwensen voor Swift

● *De handbaldames van Evic/Swift kregen gisteravond in schouwburg De Oranjerie naast de gebruikelijke bloemen ook gelukwensen in getekende vorm van de Roermondse achterban. Niet vreemd natuurlijk, want de handbalsters werden afgelopen seizoen voor de vijftiende maal landskampioen. Op de foto bekijkt scheidend handbalster Sabine Perey een van de aangeboden creaties.* Foto: JEROEN KUIT

Dammer en hond moeten wijken

HEERLEN – Dammer Piet Moerenhout en zijn hond Prince zijn vandaag niet aanwezig tijdens de laatste ronde van het Limburgs kampioenschap in het Heerlense gemeenschapshuis Op d'r Stjeeberg. Moerenhout is bang dat arbiter Roel Küppers uit Kerkrade in een vlaag van woede fysiek geweld zal gebruiken tegen de hond. Küppers had bij de vorige ronde van het LK een hondenverbod uitgesproken.
Piet Moerenhout: „Küppers heeft bewezen dat hij zijn handen niet kan thuishouden. Ik durf het niet aan dat mijn dertien jaar oude, dove en slechtziende hond straks iets overkomt. Hoewel ik in deze kwestie gesteund word door een uitspraak van de landelijke wedstrijdleider."
Zijn slotpartij tegen Bert Verton werkt Moerenhout met hond en zonder scheidsrechter vanmiddag op een andere locatie af. Het bestuur van de Limburgse dambond heeft bij wijze van hoge uitzondering toestemming gegeven voor deze constructie, om verdere escalatie te voorkomen.

sport in cijfers

TENNIS

Parijs. 15,7 miljoen gulden. Open Franse kampioenschappen. **Mannen, halve finales**: Courier - Krajicek 6-1 6-7 7-5 6-2, Bruguera - Medvedev 6-0 6-4 6-2. Finale: Bruguera -Courier. **Vrouwen dubbel, halve finales**: Gigi Fernandez/Zvereva - Cecchini/Tarabini 7-6 7-5, Neiland/Novotna - Coetzer/Gorrochategui 6-4 6-7 7-5. **Gemengd dubbel, halve finales**: Reinach/Visser - Smylie/Fitzgerald 6-4 3-6 6-2, Maiokova/Olhovski - Schultz/Murphy Jensen 7-6 7-6.

WIELRENNEN

Ronde van Italië. Twaalfde etappe, Dozza-Asiago: 1. Konisjev 236 km in 6.25.09 (37,231 km/u), 2. Fondriest, 3. Zaina, 4. Chioccioli, 5. Gelfi , 6. Poelnikov, 7. Furlan, 8. Brochard, 9. Pantani, 10. Bordonali, 11. Jaskula, 12. Oegroemov, 13. Van Aert, 14. De las Cuevas, 15. Imboden, 28. Indurain 0.44, 31. Chiappucci, 34. Bugno, 90. Van der Poel 14.47. **Algemeen klassement**: 1. Leali 53.03.50, 2. Indurain 0.06, 3. Fondriest 0.15, 4. Argentin 0.19. 5. Oegroemov 0.22, 6. Gelfi 0.42, 7. De las Cuevas 1.28, 8. Chiappucci 1.29, 9. Chioccioli 1.31, 10. Furlan 1.35, 11. Roche 1.39, 12. Lelli 1.44, 13. Zaina 1.48, 14. Bugno 2.04, 15. Jaskula 2.12, 49. Van Aert 13.24, 120. Van der Poel 53.41.
Dauphiné Libéré. Vierde etappe, Vienne-Bonneville: 1. Bouwmans 218,5 km in 6.01.19 (36,283 km/u), 2. Dufaux, 3. Namvedt, 4. Van de Laer, 5. Caritoux, 6. Szostek, 7. Pensec, 8. Alcala, 9. Gomes, 10. Virenque. **Algemeen klassement**: 1. Alcala, 2. Dufaux 0.45, 3. Peron 2.25, 4. Fignon 2.32, 5. Robin 2.43, 6. Szostek 3.04, 7. Dojwa 3.05, 8. Ledanois 3.11, 9. Martin 3.16, 10. Rincon 3.22, 21. Bouwmans 4.32.

Ronde van Asturië. Vierde etappe, Aviles-Pola-de-Siero: 1. Nelissen 181 km in 4.34.24 (39,577 km/u), 2. Jalabert, 3. Antonio Miguel Diaz, 4. Anguita , 5. Escartin, 6. Ekimov, 7. Santamaria, 8. Diaz Zabala, 9. Breukink, 10. Federico Garcia, 16. De Vries, 24. Zülle, 33. Dekker 0.33, 48. Mulders 3.55, 74. Nijdam 19.09, 84. Koerts 21.28, 88. Harmeling, 95. Nijboer, 96. Maassen, 97. Talen, 99. Verhoeven, 100. Hermans. **Algemeen klassement**: 1. Zülle 14.31.54, 2. Breukink, 3. Jalabert 0.23, 4. Meinert 0.31, 5. Diaz Zabala 0.41, 6. Garmendia 0.59, 7. Zhdanov, 8. Alonso (Spa) 1.00, 9. Delgado (Spa) 1.03, 10. Leanizbarrutia 1.05, 13. Nelissen 1.18, 20. Dekker 1.29, 22. De Vries 1.36, 45. Mulders 6.15, 72. Nijdam 20.01, 83. Maassen 22.53, 86. Nijboer 24.04, 91. Koerts 24.34, 92. Talen 25.20, 96. Verhoeven 26.02, 98. Hermans 26.37, 100. Harmeling 28.45.

Ronde van Engeland, (open) Vijfde etappe, Cambridge-Hilton Keynes: 1. Andersen 126,5 km in 2.33.28 (49,46 km/u), 2. Van Steen, 3. Hempsall, 4. Tanner , 5. Rajch, 6. Karlsen, 7. Hermes, 8. Walsham, 10. McKay, 15. Konings, 22. Van der Steen, 56. Lotz, 81. De Poel 1.36. **Algemeen klassement**: 1. Lillywhite 17.40.14, 2. Rendell 0.29, 3. Marcussen 0.33, 4. Smith 0.41, 5. Simensen 0.43, 6. Mizoerov 0.46, 7. Van der Steen 0.48, 8. Henry 0.53, 9. Stephens 1.04, 10. Lowe 1.10, 27. Van Steen 3.42, 38. Konings 5.19, 48. Hermes 5.34, 72. Lotz 7.27, 73. De Poel 7.28.
Ronde van Oostenrijk, (amateurs). Eerste etappe, Vösendorf-Linz: 1. Luttenberger 183 km in 4.47.21, 2. Purner 0.05, 3. Rösborg, 4. Eilander. **Algemeen klassement**: 1. Luttenberger 4.51.52, 2. Purner 0.14, 3. Meier 0.16, 4. Rösborg 0.25, 5. Gottschling, 6. Eilander 0.43.
Aartrijke, profs. 1. Roelandt, 156 km. in 3.45.00 uur. 2. Daems, 3. Van Camp, 4. Matteus, 5. De Vos, 12. De Koker, 20. Van de Vin, 23. Den Bakker.

HOCKEY

Dublin. Vierlandentoernooi, eerste dag: Nederland - Engeland 2-2 (0-2). 6. Hill 0-1 (sc), 13. Hill 0-2 (sc), 50. Van den Honert 1-2 (sc), 70. Van den Honert 2-2 (sc).

VOLLEYBAL

Seoel. World League mannen, groep B: Zuid-Korea - China 1-3 (10-15 15-5 6-15 14-16).
Kuala Lumpur/Seoel, World Grand Prix, vrouwen: Groep C: China - Duitsland 3-0 (16-14 17-15 15-5), Verenigde Staten - Japan 3-0 (15-7 15-6 15-13). Groep B: Brazilië - Rusland 3-1 (11-15 15-11 15-8 15-5), Cuba - Zuid-Korea 3-0 (15-3 15-12 15-9).

PAARDESPORT

Wereldranglijst. 1. John Whitaker 5032,3 punten, 2. Lansink 4276,9, 3. Beerbaum 4028,9, 4. Michael Whitaker 3848,5, 5. Raymakers 2977,1, 6. Navet 2860,2, 7. Skelton 2540,0, 8. Godignon 2355,2, 9. Melliger 2145,9, 10. Rodrigo Pessoa 2110,4.
Blaricum. Nationaal concours. Tabel 1.40 m: 1. Albert Zoer, Don Camilo 65,76 sec, 2. Van der Schans, Concorde 67,02, 3. Jenny Zoer, Dartuna 67,77, 4. Laarakkers, Caprice 68,47, 5. Timmermans, Dante 68,51. Tabel 1.35: 1. Jenny Zoer/Everglade 0 fouten-36,50 sec, 2. Laarakkers/Bella Donna 0-37,45, 3. Ehrens/Golden Tulip Epignon 0-38,96.

Brenda Schultz: 'Er wordt natuurlijk snel geroddeld in circuit'

Tenniswereld beschuldigd van seksueel misbruik

DOOR ERIC DE BIE

PARIJS – De Amerikaanse journalist Michael Mewshaw bracht in 1983 met zijn boek 'Short Circuit' een schok teweeg in de tenniswereld. Hij onthulde daarin corruptiepraktijken in het mannencircuit. Volgens hem was er ook sprake van onderhandse afspraken tussen toernooidirecteuren en scheidsrechters, het verstrekken van illegale startgelden, het bewust weggeven van wedstrijden, een geheime verdeling van prijzengeld en het omkopen van journalisten. Mewshaw werd uitgelachen en beschimpt vanwege deze beschuldigingen, maar haalde later alsnog zijn gelijk. Enkele weken geleden kwam in Amerika zijn nieuwste boek op de markt: 'Ladies of the Court: Grace and Disgrace on the Women's Tennis Tour'. Het handelt over wijdverbreid seksueel misbruik in het vrouwencircuit. Het boek verschijnt volgende week in Europa. Enkele speelsters en coaches reageerden dezer dagen tijdens de open Franse kampioenschappen verbaasd op de openbaringen.

Mewshaw schreef het boek onder meer naar aanleiding van gesprekken met recent gestopte speelsters als Hana Mandlikova en Andrea Jaeger. Zij vertelden dat zij tieners kennen, die naar bed gaan met coaches van middelbare leeftijd. Ook Juan Nunez, de huidige traner van de Amerikaanse Lori McNeil, komt aan het woord in het opzienbarende boek.

De Chileen, die eerder met Arantxa Sanchez-Vicario, Natalia Zvereva en Brenda Schultz werkte, was eergisteren op baan twaalf van Roland Garros in de weer met zijn nieuwe pupil. Nunez wordt door Mewshaw niet in negatieve zin genoemd. De Amerikaanse journalist noemt geen namen als het over slachtoffers en daders gaat. Nunez heeft alleen zijn commentaar gegeven.

„Mewshaw heeft me inderdaad geïnterviewd. Ik heb hem gezegd het te betreuren als sommige coaches van een professionele relatie een seksuele relatie maken. Op zo'n moment zou je als trainer onmiddellijk de samenwerking moeten beëindigen. Je kunt een speelster om wie je geeft, niet coachen. Dat is net zo iets als je vrouw auto leren rijden. Dat werkt niet. Relaties met minderjarige speelsters zijn simpelweg vulgair. Daarover is geen discussie mogelijk".

Verliefd

Dat Mewshaw het verhaal geheel uit zijn duim heeft gezogen, zoals de meeste tennissters beweren, gelooft Nunez niet.

„Er zijn zeker relaties tussen jeugdige speelsters en oudere coaches. Dergelijke situaties komen overal voor, dus waarom niet in het tennis? Ik kan echter niet zeggen of het op grote schaal gebeurt. Het is me nooit opgevallen, al moet ik er aan toevoegen dat ik er ook nooit op heb gelet. Ik kan me wel voorstellen dat een speelster verliefd wordt op haar trainer en omgekeerd. De meisjes zijn weken achtereen van huis, reizen de hele wereld rond. Dan is de coach toch de dichtsbijzijnde figuur om steun te zoeken".

Ook Manon Bollegraf, de Nederlandse nummer vier en dit jaar vice-voorzitter van het bestuur van de vrouwenvakbond WTA, zet grote vraagtekens bij het boek.

„Ik heb het nog niet gelezen, maar ik weet eigenlijk nu al dat er allemaal onzin in staat. Dat zeg ik omdat ik van andere speelsters heb begrepen dat ik ook in het boek word geciteerd. Maar ik ken die hele Mewshaw niet. Ik zou niet eens weten hoe die man er uitziet".

„Het zal best wel eens voorkomen dat een coach met een speelster naar bed gaat of haar misbruikt. Maar ik denk dat het een uitzondering is. Ik heb nog nooit gehoord dat speelsters door hun coaches werden mishandeld, laat staan seksueel misbruikt. Ja, Mary Pierce is wel eens door haar vader geslagen. Maar dat is een geval apart".

Brenda Schultz kent 'Ladies of the Court' niet eens. „Nee, die titel zegt me niets. Ik heb ook nog nooit gehoord van dergelijke problemen. De speelsters onderling praten er in elk geval niet over. Niet met mij tenminste".

„Er wordt natuurlijk snel geroddeld in het circuit", vervolgt de Heemsteedse. „Als je amicaal met je coach omgaat, zie je ze al smoezen. De band tussen een speelster en haar coach moet naar mijn idee zo zijn dat je vertrouwd met elkaar omgaat en dat je alles tegen elkaar kunt zeggen. Met Juan (Nunez, red.) had ik dat. We deden veel samen. Toen mijn vader een keer tegen een journalist zei dat we een goede relatie hadden, kreeg ik een dag later meteen te horen dat we partners waren. Onzin natuurlijk".

● *Brenda Schultz (rechts, na een door haar verloren partij tegen Steffi Graf) zegt: „Als je amicaal met je coach omgaat zie je ze al smoezen."* Foto: EPA

Knuffel

Ron Timmermans, trainer van Manon Bollegraf, maakt soms hetzelfde mee, maar is daar heel nuchter over.

„Ik knuffel wel eens een pupil als zij in de put zit na een verloren wedstrijd. Soms is er dan net een fotograaf of journalist in de buurt, die meteen een verkeerde conclusie trekt. Jammer dan. Ik hou me afzijdig van alle roddels en kletspraat. Peyton Pleace noem ik het altijd. Ik heb geen zin daaraan energie te besteden. Mewshaw heeft misschien ergens rook gezien, maar geen vuur. Blijkbaar heeft hij toen een aardige modus gevonden om het boek te verkopen. Dit soort verhalen lezen natuurlijk lekker weg."

In een recent interview pleit de bekritiseerde auteur voor enkele veranderingen in de tenniswereld. Zo vindt hij dat de minimale leeftijd waarop speelsters hun intrede mogen maken in het profcircuit (nu veertien jaar), moet worden opgetrokken naar achttien jaar.

Verder moet de vakbond WTA ervoor zorgen dat er onderwijsmentoren komen voor de jongeren in het circuit en opleidingen voor coaches. Bij dat laatste moet de nadruk niet alleen op forehands en backhands liggen, maar ook op ethiek: hoe om te gaan met druk en stress - vaak seksueel getint - waarmee je in het circuit wordt geconfronteerd.

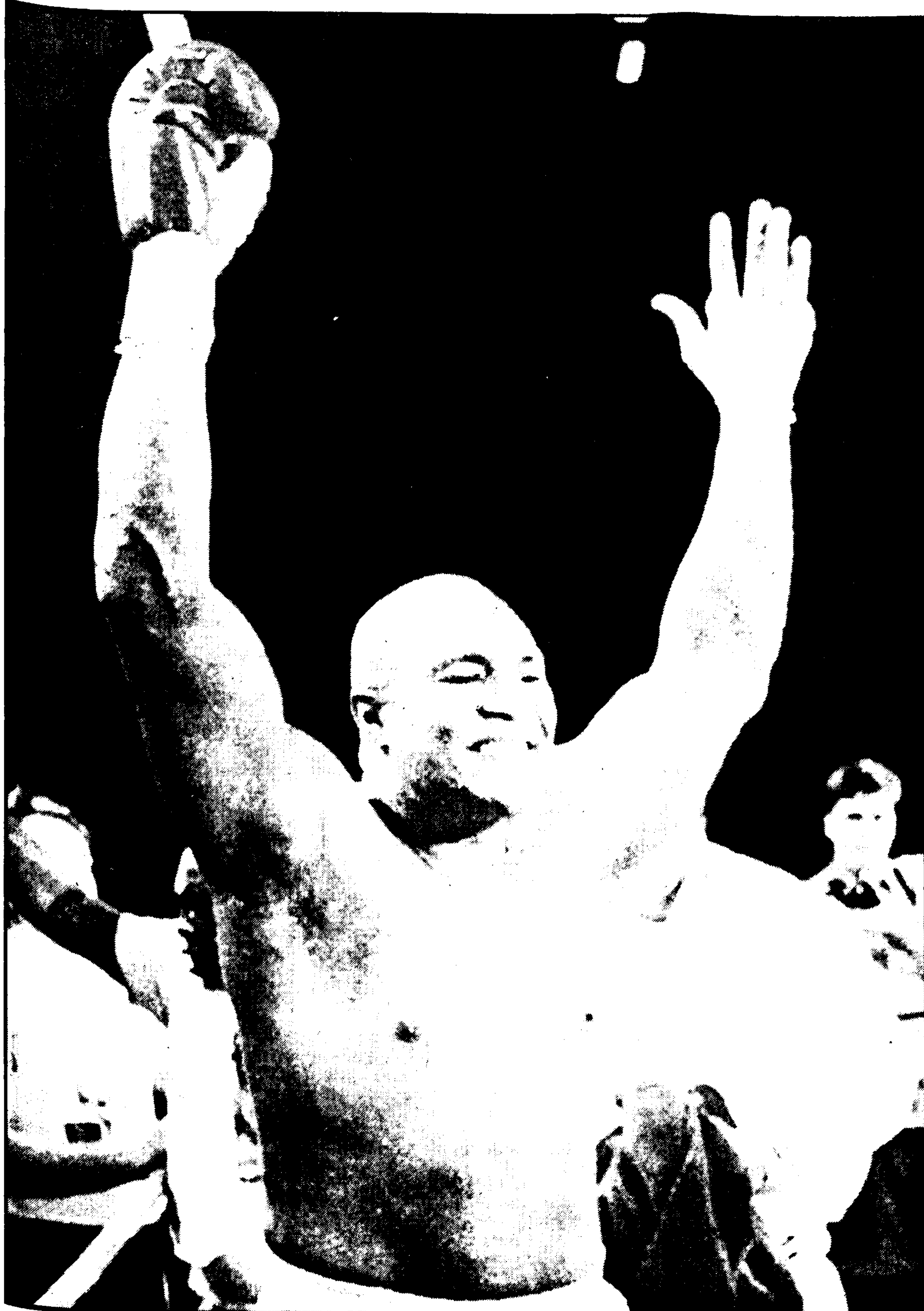
Aantijgingen

De WTA heeft nog niet officieel gereageerd op de aantijgingen en de voorstellen van Mewshaw. Via een woordvoerster laat president-directeur Gerard Smith weten daartoe geen behoefte te voelen.

Bollegraf geeft slechts te kennen dat ze een voorstander is van het optrekken van de leeftijdsgrens. Brende Schultz is het met haar eens. „Dan hebben die speelsters in elk geval nog een beetje een normale jeugd. Als tennisster word je zo snel volwassen. Je mist gewoon een stuk van je leven".

's Nachts je bed uit voor boksen, dat kan weer als je maar betaalt

Abonnee-tv neemt handschoen op

● *George Foreman, als 45-jarige nog in de ring.* Foto: AP

DOOR LOET VAN SCHELLEBEEK

LAS VEGAS – Waar is de tijd gebleven, dat half Nederland de wekker zette om in het holst van de nacht Muhammad Ali aan het werk te zien tegen Joe Frazier of George Foreman? Het lijken gebeurtenissen uit een andere eeuw. Toch dateren ze nog maar van twintig jaar geleden en de man die toen een hoofdrol speelde, 'Big' George Foreman, is ook nu nog van de partij. Maandag 7 juni evenwel komt ook aan zijn carrière een einde. In Las Vegas probeert de inmiddels 45-jarige legende zijn afscheid op te luisteren met een wereldtitel van de World Boxing Organization, overigens de minst aansprekende van de vier wereldbonden.

Tegenstander is de twintig jaar jongere Tommy Morrison, geboren in het jaar (1969) dat Foreman debuteerde als prof. Net als in de grote dagen van Foreman en Ali kan boksminnend Nederland er ook nu weer bij zijn, al dient er ditmaal wel voor betaald te worden. Alleen kijkers die een abonnement op FilmNet Plus hebben, krijgen het gevecht live bij hen thuis.

Het abonnee-netwerk heeft zich in navolging van de Amerikaanse broers en zussen op de sport gestort. De Belgische klanten krijgen al een heel seizoen op vrijdagavond een voetbalwedstrijd voorgeschoteld, Nederland volgt de nek-aan-nek-race tussen Real Madrid en Barcelona op de voet en sinds een week zijn we in het wiel van Chiappucci, Bugno en Indurain onderweg in de Giro d'Italia.

Voetbal blijft nummer 1. Volgend seizoen wil FilmNet Plus ook Nederlandse competitiewedstrijden rechtstreeks op het scherm gaan brengen. Het heeft de hoop wat dat aangaat gevestigd op het zojuist aangetreden sectiebestuur; de clubs zijn al 'om'.

Boksen is ook een sport, waarvan - zo verwacht het bedrijf - een grote aantrekkingskracht zal uitgaan. De machtsovername in het zwaargewicht door de Amerikaan Riddick Bowe (hij versloeg zijn landgenoot Evander Holyfield) vormde op 13 november vorig jaar wellicht het begin van een nieuw tijdperk. Het abonnee-net wil erbij zijn als Bowe, in 34 profpartijen ongeslagen, straks het record van de legendarische Rocky Marciano (49-0) uit de boeken schrapt.

Het heeft 'Big Daddy' geadopteerd als trekpleister voor nieuwe kijkers, maar het zet niet al z'n troeven op de wereldkampioen. Ook de liefhebbers van de minder zware jongens komen aan hun trekken. 's Nachts, maar minstens één keer per maand tevens midden op de zaterdagavond.

FilmNet heeft 120.000 abonnees in België, 140.000 in Nederland en om daar heel snel méér van te maken, investeerde het bedrijf een miljoen in marketing-activiteiten. Grote advertenties in dagbladen en commercials op tv vestigden de aandacht op de sportieve evenementen en vorige week werden twee Nederlandse en twee Belgische verslaggevers getrakteerd op een retourtje Washington, waar Riddick Bowe korte metten maakte met uitdager Jesse Ferguson.

Daar werd hen ook een kijkje gegund in de keuken van Home Box Office (HBO), het kabelnetwerk dat in de Verenigde Staten het langst actief is in de sport. Zeshonderd huishoudens in een klein plaatsje in Pennsylvania zagen in 1972 het begin, een ijshockeywedstrijd van de New York Rangers, thans zijn er zo'n twintig miljoen aansluitingen 'nation wide' plus nog een x-aantal in Hongarije, het Verre Oosten en 21 landen in Zuid- en Midden-Amerika.

Boksen doet het goed op tv, maar de abonnees van HBO krijgen voor hun 15 dollar iedere maand ook andere sporten (Wimbledon, American football, kunstrijden) plus redelijk recente films, live-concerten en comedy shows.

Voor heel speciale evenementen evenwel moet sinds enige tijd extra worden betaald, indien men ze wil zien. 'Pay-per-view' heet dat systeem en de sportliefhebber in de States is er niet echt blij mee. Wat hij vroeger gratis en voor niks op zijn bordje kreeg, daar moet hij nu maar al te vaak voor dokken. En niet zo weinig ook.

Om op 19 april 1991 Evander Holyfield zijn zwaargewichttitel te kunnen zien verdedigen tegen George Foreman, moest de fan 35 tot 40 dollar betalen, zeventig tot tachtig gulden. Voor een goed begrip: dat kwam dus bovenop zijn abonnementsgeld HBO en de maandelijke afdracht aan de plaatselijke kabelexploitant. Een dure grap, maar desondanks wilden 1,45 miljoen kijkers 'The Battle Of The Ages' zien.

Bracht de top-10 van evenementen in 1991 nog in totaal 200 miljoen dollar op (129 miljoen alleen al uit drie boksgala's tussen maart en juni!), een jaar later bleek dat al teruggelopen naar 143 miljoen. Een daling van 28 percent, die in hoofdzaak wordt toegeschreven aan het wegvallen, om de bekende redenen, van Mike Tyson.

Koortsachtig wordt daarom gezocht naar andere trekpleisters, ook buiten de ring. Maar honkbal-, basketbal- en football-leagues zijn te sterk georganiseerd om daar een voet tussen de deur te krijgen. Met ijshockey en atletiek wil het evenmin lukken en van worstelen moeten ze bij HBO niks hebben.

„Als het alleen om de poen ging, deden wij dat ook," beweert Seth Abraham, „maar het is poppenkast, geen sport. We willen best iets verdienen, maar dan wel met kwaliteit."

De New Yorker (getrouwd en vader van een dochter) weet inmiddels aardig de weg in de bokswereld, maar vindt het nog steeds een sport 'met een hoog frustratiegehalte'. Ideeën zat. „Maar ze zijn vaak zo moeilijk te verwezenlijken. Boksers moeten een gevecht willen, managers moeten het eens worden - met elkaar, maar ook met de promotor en met ons. Enfin, eer de puzzel in elkaar past, ben je een hele tijd en een heleboel ergernis verder."

Voorbeeld is het gedoe rondom het duel Riddick Bowe-Lennox Lewis. Iedereen is het erover eens dat het er moet komen, maar de managers (Rock Newman en Frank Maloney) houden de boot zo lang mogelijk af. Met vanzelfsprekend maar één bedoeling: de prijs nog verder op te drijven.

Seth Abraham heeft de sleutel in handen. Namens HBO sloot hij in december '92 een contract met Bowe en Newman, dat de toen pasgekroonde wereldkampioen het leuke sommetje van 100 miljoen dollar opleverde (verdubbel het maar en u weet of er vanavond nog een ijsje af kan).

HBO verkreeg voor dat geld het recht de eerstvolgende zes gevechten van Bowe uit te zenden: drie op TVKO (pay-per-view dus) en drie 'gewoon' op abonnee-tv. Twee ervan zijn inmiddels geweest: Bowe-Dokes duurde op 6 februari twee minuten en negentien seconden, Bowe-Ferguson vorige maand op twee tellen na een minuut langer.

Abraham durft niet precies te zeggen wanneer Bowe en Lewis elkaar zullen ontmoeten („volgend voorjaar misschien"), maar hij vindt wel dat het stilaan tijd wordt. „Dat gevecht is minstens 30 miljoen dollar waard, maar dan moet er tussentijds niets gebeuren. Als één van de twee per ongeluk verliest, kun je het schudden."

In 94 miljoen Amerikaanse huiskamers staat een televisietoestel. Tweederde daarvan is aangesloten op 'de' kabel en daarvan zijn dan weer 20 miljoen huishoudens geabonneerd op Home Box Office.

Seth Abraham: „Als je belt, krijg je een bandje waarop staat wat er te zien is en wat het kost. Hang je binnen vijf seconden op, dan gaat de koop niet door. In het andere geval word je aangesloten. De rekening krijg je aan het eind van de maand van de plaatselijke kabelexploitant: pak weg 10 dollar kabelhuur, 15 dollar HBO-abonnement plus die 20, 25 of 30 dollar PPV, afhankelijk van wat een uitzending kost. Van dat laatste bedrag krijgt de exploitant overigens ook nog een gedeelte."

Home Box Office moet het van de abonnementsgelden hebben, andere inkomsten zijn er niet. De uitzendingen worden, anders dan die op de 'gewone' netten, niet onderbroken door commercials. De inkomsten uit reclame (van het biermerk Budweiser op de ringvloer bijvoorbeeld) gaan naar de organisator van het evenement.

„Ieder jaar," beweert Seth Abraham, „haakt 50 percent van de abonnees af. Ze verhuizen, raken hun baan kwijt, vinden de programma's niet mooi of waren gelegenheidskijkers. Om te groeien moeten we dus eerst die 50 percent goed maken."

DILSEN – De manier waarop Fedor den Hertog drieëntwintig jaar geleden de Ronde van Limburg voor amateurs op zijn naam schreef, na een solo van iets meer dan zeventig kilometer en met een voorsprong van zeven minuten op nummer twee, was typerend voor hem. Hij hield er van zijn tegenstanders te vermorzelen. Eind jaren zestig, begin zeventig regeerde hij het internationale amateurpeloton.

Dat deed hij in de Engelse Milkrace, die hij twee keer won, maar ook in de Tour de l'Avenir, Ronde van België, Olympia's Tour, Nederlands kampioenschap, Ronde van Bulgarije, Ronde van de toenmalige DDR, wat vergaarde hij niet allemaal aan eerste plaatsen? Met Jan Krekels, René Pijnen en Joop Zoetemelk werd hij in 1968 olympisch kampioen ploegentijdrit in Mexico. Een jaar later eiste hij negen van de elf etappes plus de eindzege voor zich op in de Rheinland-Pfalz Rundfahrt. „Iwan de Verschrikkelijke" werd hij genoemd.

Als prof, van 1974 tot 1981, was het daarentegen afgelopen met de heerschappij. Hoewel, zijn faam als amateur kon hij weliswaar niet waarmaken, maar van zich spreken deed hij toch menige keer. Anders was hij door zijn baas niet vijf keer naar de Tour de France gestuurd. Hij zou bovendien ook niet 'zo maar' ritwinnaar in genoemd evenement of in een wedstrijd als de Ronde van Spanje zijn geworden. En hij had het anders gegarandeerd ook zonder nationaal kampioenschap op de Adsteeg in 1977 en een reeks ereplaatsen in alle mogelijke andere koersen moeten stellen, mocht hij toevallig niet tot de betere renners hebben behoord.

Kortom, de thans 47-jarige Fedor den Hertog gaf een paar decennia geleden cachet aan het cyclisme. De vroegere Gelderlander, zoon van een Nederlandse vader en een Oekraïnse moeder, vestigde zich reeds ten tijde van zijn profloopbaan met echtgenote ('Lilian Notten uit Valkenburg') in Dilsen, Belgisch Limburg. Daar bouwde hij, aan de weg tussen de dorpskernen van Rotem en Neeroeteren, een eenmanszaak op in rijwielen, racemateriaal, mountainbikes, sportkledij, etcetera. Hij is vader van twee dochters: 16-jarige Tanja (studente in Hasselt) en 15-jarige Nathalie.

Deze week zochten wij Fedor den Hertog op voor een gesprek, zowel over zijn loopbaan als de Ronde van Limburg, die hij destijds won en waarvan morgen de vijfenveertigste editie op het programma staat. Een monoloog.

Fedor den Hertog was niet alleen in Ronde van Limburg heerser

'Iwan de Verschrikkelijke' jarenlang gesel van peloton

door WIEL VERHEESEN

„Wat ik mij van die Ronde van Limburg herinner? Een heel apart verhaal. Ten eerste was het precies een week geleden, dat ik de Omloop van de Kempen had gewonnen. Mijn eerste zege in een klassieker op Nederlandse bodem. Zoiets vergeet je nooit. Ik behoorde tot de Amstelploeg van Herman Krott. Een paar dagen na de Omloop van de Kempen was hij met een selectie naar een Franse rittenkoers getrokken. Ik bleef door een of ander meningsverschil buiten de ploeg. Oké, dacht ik, dan rijd ik als individueel in Limburg. Zoiets mocht toentertijd nog.

Een paar minuten voor de start in Stein kwam Joep Voots, consul van de KNWU, naar mij toe. 'Fedor', zei hij, 'jij hebt reclame op je broek en shirt. Dat is verboden voor een renner wiens ploeg ontbreekt.' Wat een onzin, dacht ik nog. Maar wijlen Joep Voots deed uiteraard niets anders dan zijn plicht. Hij moest het reglement respecteren. Snel diepte ik ergens een paar witte stroken op, die ik op mijn shirt en broek plakte. Geen spoor meer van reclameteksten. Ik mocht starten.

Het hele gedoe had mij extra geprikkeld. 'Ze zullen merken, dat Iwan de Verschrikkelijke meedoet.' Al geruime tijd werd ik zo genoemd. Het kwam enerzijds door mijn manier van rijden. Anderzijds was het een gevolg van mijn afkomst. Moeder kwam uit de Oekraïne en ik kreeg bij mijn geboorte als tweede voornaam de naam van haar vader, Iwan. Weet je, dat ik als kind nog een jaar in de Oekraïne heb gewoond? Het was in Poltawa, op het platteland, ongeveer duizend kilometer van Kiev. Ik was tien jaar. Voordat wij met het hele gezin terugkonden naar Nederland moesten wij nog enkele weken in Moskou blijven. Het verkrijgen van uitreisvisa was in die jaren niet niks.

Goed, laat mij liever maar weer terugkeren naar de Ronde van Limburg. Al heel vroeg ging ik in de aanval. Het was op de Adsteeg in Beek. Zes of zeven man sprongen mee. Gerrie Knetemann behoorde daartoe. Niemand kende hem. Hij reed, geloof ik, pas enkele maanden bij de amateurs. Op practisch alle hellingen kwam ik als eerste boven, lichtjes afgescheiden. Toen vond ik het welletjes. 'Bekijk het maar', dacht ik. Op de Vijlenerberg reed ik weg. Er moesten nog zeker zeventig kilometer worden afgelegd, maar dat deerde mij niet. 'We zullen zien waar het schip strandt', hield ik mezelf voor.

● *Fedor den Hertog nú. Met Nathalie, de jongste van zijn twee dochters, maakt hij zich gereed voor een ritje op de mountainbike. Links echtgenote Lilian.*
Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Aan de streep in Stein, na bijna tweehonderd kilometer, had ik een minuut of zeven voorsprong op Wim Bravenboer, een Rotterdammer. Nummer drie, Toon Brouns, een jongen uit Urmond als ik mij goed herinner, werd derde met iets meer achterstand. In het groepje vlak bij hem zaten trouwens meerdere Limburgers. Jo van Pol, zeker weten, alsook Wim Kelleners, Theo van der Leeuw en nog zo'n paar. (Een vluchtige blik in het archief maakt duidelijk, dat het hier ging om Karel Keybeck, Ben Kooken, Ger Harings, Wim Wanders en Bennie Ceulen, red.). Overigens, de eerdergenoemde Knetemann kwam een kwartier na mij binnen. Niemand van de toeschouwers zal vermoed hebben, dat hij een aantal jaren later wereldkampioen zou worden en met mannen als Jan Raas, Joop Zoetemelk en Hennie Kuiper voor een gouden tijdperk in de Nederlandse wielersport ging zorgen.

Mij was ook een plaats aan de top van de profwereld voorspeld, maar ik had daar, hoe gek ook moge klinken, zelf nooit aan gedacht. 'Hou toch op', zei ik altijd tegen de mensen, die mij steeds weer probeerden over te halen om de amateurstatus vaarwel te zeggen. 'Ik word nooit prof.' Ik was een exentriek figuur. Iemand met een heel speciale kijk op sport en maatschappij. Toen ik in de winter van 1973/74 uiteindelijk besloot om toch maar de stap te zetten was ik al bijna achtentwintig.

Wijlen Nico de Vries, directeur van het olieconcern Frisol, formeerde rond mij een ploeg. Echt beslissend voor mij om prof te worden is de rol van hem niet geweest. Het was mijnerzijds meer een kwestie van 'vooruit dan maar'. Bovendien begon men in die periode bij de KNWU te zeuren, dat amateurs van mijn leeftijd eigenlijk niet meer voor gesponsorde ploegen mochten uitkomen. Natuurlijk, ik dacht ook aan het financiële aspect. Mijn eerste profcontract mocht er zijn, maar het grootste deel kreeg ik niet daadwerkelijk in handen. Er moest van alles van af en niet alleen voor de belastingen. Hedentendage zou ik niet zo naïef geweest zijn. Ik had een heel andere, belastingtechnisch betere overeenkomst bedongen, maar ja, je kunt de klok niet terugdraaien.

Weet je overigens, dat Ton Vissers zeven jaar eerder reeds probeerde om mij als prof in zijn toenmalige Willem II-ploeg binnen te halen. Schoon in het handje zestienduizend piek. Let wel, we hebben het over ruim een kwarteeuw geleden. Zestienduizend gulden voor een ventje van amper 21 jaar, exclusief prijzen en premies. Ik zat hooguit drie, vier jaar op de koersfiets.

Nauwelijks had ik bij de nieuwelingen een paar wedstrijden gewonnen of kapitein Zweedijk, een wielerofficial uit de streek waar ik woonde, kwam naar mij toe en zei: 'Fedor, je verspilt je tijd als nieuweling. Word toch amateur.' Altijd wilden ze mij maar bewegen om dát te doen wat goed zou zijn voor mijn carrière. Of ik het zelf ook wilde vroeg men zich niet af.

De manier van koersen bij de amateurs vond ik heerlijk, met alleen een restrictie voor de waaierkoersen in Holland. Die lagen mij niet, althans waar het de beginfase betrof. Ik hield niet van het duwen en wringen. Als ik de concurrentie achter mij had kunnen laten voelde ik mij pas op mijn gemak. Maar het was uiteraard ook niet zó, dat ik als het ware fluitend naar de streep snelde. In de koers moet je afzien. Ik had de gave om de pijngrens steeds te kunnen verleggen. Anders kun je het in de wielersport vergeten. Kijk naar de grote kampioenen. Ik noemde net al een paar Nederlanders, ik denk ook aan Merckx, Moser, Hinault en hedendaagse cracks als Indurain, Chiappuci en Bugno. Steeds maar weer opnieuw tot het uiterste, telkens weer de lat hoger leggen. Ik zeg vaak tegen jonge renners: 'Het zit niet alleen in je benen, het zit ook tussen je oren. Daar ligt je kracht.'

Ik was iemand, die uiterlijk goed de kalmte kon bewaren. Innerlijk was ik vaak geëmotioneerd. Dan kon ik me ook, om het zo maar eens uit te drukken, echt opladen. Een voorbeeld? Het gebeurde in Mexico, vlak voor de Olympische Spelen 1968. Er stond een selectiewedstrijd op het programma. Bij het vertrek uit het olympisch dorp naar het parcours bleek, dat ik mijn schoenen had vergeten. Ik terug naar mijn kamer. Toen ik weer buiten kwam liep ik een aantal jongens van de hockeyploeg tegen het lijf. 'Fedor', zeiden zij, 'ze zijn zonder jou vertrokken. Je kunt deelname aan de Spelen vergeten'. Mijn reactie? Ik fietste door het gigantische verkeer van Mexico-stad naar het parcours. Net op tijd, maar men keurde mij amper een blik waardig. Toen ik vroeg waar mijn rugnummer was zei men: 'Hebben we niet, haal het zelf maar'. In de koers heb ik ze even laten zien wie ik was. Ik rammelde de hele zaak uit elkaar. Een renner uit Guatemala won de selectierit, ik zat vlak bij hem in de buurt. Mijn selectie was een feit. Toen men mij zei, dat ik in een van de auto's terugkon naar het olympisch dorp antwoordde ik: 'Nee, laat maar, ik ben op de fiets gekomen, ik ga ook op de fiets terug.' Voor extra kilometers heb ik nooit mijn hand omgedraaid.
Ik was eens op vacantie in Rheinland-Pfalz, waar ik nog een hoop tegoedbonnen te verteren had. Allemaal overgebleven van mijn prijzen in de de door mij gewonnen Rheinland-Pfalz Rundfahrt. Als training met het oog op het WK reed ik vanuit Bad Mariënburg in één dag op de fiets naar huis in Harderwijk. Afstand ruim 400 kilometer. Ik was een paar kilo lichter, maar kon wél een dag of drie niet in het zadel zitten. Pijn aan mijn kont, weet je.
Een paar jaar eerder, op 18 augustus 1967, was mij iets veel ergers overkomen. In Ougrée-Aywaille-Ougrée, een koers in de Ardennen waaraan wij met de WK-ploeg deelnamen, knalde ik bij een afdaling frontaal tegen een auto. Ik had net tevoren omgekeken naar Joop Zoetemelk en Henny Nieuwkamp, die tegen de grond waren gegaan. Daardoor zag ik de auto te laat. Ik vloog door de voorruit. Acht dagen lag ik in coma. 'Einde loopbaan', zei men toen ik tot het rijk der levenden was teruggekeerd. Geloof me, als je magere Hein hebt gezien, kijk je heel anders tegen de dingen van alledag aan. Maar einde loopbaan? Ik had de drang om beter te worden en ik werd ook beter.

Wat het mij kostte aan zweet, bloed en tranen is een andere zaak. Evenwichtstoornissen heb ik nú soms nog. Ze speelden mij naderhand ook wel eens parten als prof. Acht jaar koerste ik bij de beroepsrenners. Geen slechte periode, maar ik hield niet van het systeem. Ik verafschuwde de code. Je kent het. Koers blokkeren in het begin, daarna alles geven in de finale. Niet mijn stijl. Desondanks, toen ik in Neder-over-Heembeek bij Brussel, op 9 oktober 1981, mijn laatste wedstrijd reed stapte ik voldaan van de fiets. Het was een fantastische tijd."

Erelijst amateur-klassieker

STEIN – De Ronde van Limburg voor amateurs werd voor het eerst gehouden in 1948. Met slechts één onderbreking (1949) vond de wedstrijd jaarlijks plaats, in 1950 zelfs als tweedaagse. Naast de amateurklassieker werd in 1956 ook een profwedstrijd georganiseerd. Winnaar hiervan werd de Brabander Adri Suykerbuyk, die zijn provinciegenoot Tony Bergmans en de Duitser Hans Junkermann naar respectievelijk de tweede en derde plaats verwees.

Erelijst van de amateurklassieker:

1948 Evert Grift
1949 niet verreden
1950 Wim Dielissen
1951 Fons Jacobs (B)
1952 Hein Gelissen
1953 Frans Mahn
1954 Mart van der Borgh
1955 Michel Stolker
1956 Sjra Vergoossen
1957 Willy Gramser
1958 Piet Rentmeester
1959 Rolf Wolfshohl (Dld)
1960 Lex van Kreuningen
1961 Jan Janssen
1962 Gerben Karstens
1963 Leo van Dongen
1964 Jan Tummers
1965 Evert Dolman
1966 Harry Steevens
1967 Henny Nieuwkamp
1968 Jan Krekels
1969 Chris Pepels
1970 Fedor den Hertog
1971 Henk Poppe
1972 Piet van Katwijk
1973 Mathieu Dohmen
1974 Mathieu Dohmen
1975 Henk Lubberding
1976 Piet van Kollenburg
1977 Leo van Vliet
1978 Toon van der Steen
1979 Jacq van Meer
1980 Peter Damen
1981 Jos Hannen
1982 Johan Lammerts
1983 Gert Jakobs
1984 Han Vaanhold
1985 René Beuker
1986 Stefan Räkers
1987 Arjan Jagt
1988 Louis de Koning
1989 Richard Luppes
1990 Eric Knuvers
1991 Rinus Ansems
1992 Marcel van der Vliet

Parcours Ronde van Limburg

STEIN – Het parcours van de 45ste Ronde van Limburg voor amateurs, die morgen wordt verreden, is als volgt:

Stein, start 12.00 uur, Stadhouderslaan, Krompbunderstraat, Omphaliusstraat, Diepenbeekstraat, Heerstraat Zuid, Den Hoekstraat, Julianaweg), **Elsloo** (3 km, 12.04, Scharberg, Julianastraat, Schoolstraat, Raadhuisstraat, Dorpsstraat, Maasberg, Oostelijke Kanaalweg, Kanaalweg), **Geulle** (7 km, 12.10, Broekhoven, Slingerberg, Hussenbergstraat, Drossaertstraat, Cruisboomstraat, Mevrouw van der Meystraat, Heerenstraat), **Kasen** (10 km, 12.13, Maastrichterweg), **Bunde** (11 km, 12.15, Op de Locht, Braamstraat, Kasennerweg, Wonkelestraat, Groene Weg, Vliegveldweg, Nieuwe Vliekerweg, Vliek), **Ulestraten** (15 km, 12.20, St.Catarinastraat), **Humcoven** (16 km, 12.23, Humcoverstraat), **Meerssen** (17 km, 12.24, Gasthuisstraat, Kookstraat, Kuileneindestraat, Lange Raarberg, Raar, Provincialeweg), **Groot Haasdal** (22 km, Trichterstraat, Kleverstraat, Kleverberg, Beekstraat), **Valkenburg** (24 km, 12.37, Strabeek, Provincialeweg, St. Gerlach), **Houthem** (25 km, 12.38, St. Gerlacherstraat, Onderstestraat), **Berg** (27 km, 12.42, Wolfdriesweg, Vogelzangweg, Langen Akker), **Vilt** (29 km, 12.45, Meesweg, Rijksweg, Sibberweg), **Sibbe** (31 km, 12.47, Vilterweg, Dorpsstraat, Bergstraat, Sibbergrubbe), **Oud-Valkenburg** (34 km, 12.52), **Schin op Geul** (35 km, 12.53, Oud-Valkenburgerweg, Provincialeweg, Breeweg, Tolhuisstraat, Kerkplein, Graafstraat, Walemerweg), **Walem** (37 km, 12.57, Walemerweg, Koulenbergsweg, Drieherenweg), **Opscheumer** (40 km, 13.01, Ransdalerstraat, Ransdalerstraat, Scheumerweg, Heugdenweg, Afvaartweg, Vrakelbergerweg, Vrouwendelweg), **Elkenrade** (45 km, 13.07, Elkenraderweg, Bronkweg, Vrakelbergerweg, Korenweg, Achterweg), **Trintelen** (48 km, 13.12, Eyserweg), **Eys** (53 km, 13.20, Trintelerweg, Grachtstraat, Wezelderweg, Zwarte Brugweg, Botterweck), **Wahlwiller** (55 km, 13.23, Einderstraat, JF Kennedystraat, Oude Baan, Kruisweg, Capucijnenweg), **Mechelen** (57 km, 13.26, Past. Ruttenstraat, Hoofdstraat, Eperweg), **Schweiberg** (59 km, 13.29, Schweibergerweg), **Eperheide** (61 km, 13.32, Julianastraat), **Epen** (65 km, 13.38, Wilhelminastraat, Terpoorterweg, Eperbaan), **Camerig** (70 km, 13.45, Camerigerberg, Toeristenweg, Vijlenerweg), **Vijlen** (75 km, 13.53, Vijlenerberg, Vijlenerstraat, Munnixweg, Kinderbornsweg), **Mechelen** (79 km, 13.58, Rotterbeemderweg, Elzetterweg, Commandeurstraat, Hoofdstraat, Past. Ruttenstraat, Capucijnenweg), **Gulpen** (85 km, 14.08, Rijksweg, Burg. Teheuxweg, Oude Akerweg, Gulperberg, Gulperbergweg, Burg. Teheuxweg, Landsraderweg, Koning van Spanje, Crapoel), **Heijenrath** (90 km, 14.15, Vaarzegel, Waterstraat), **Slenaken** (91 km, 14.17, Dorpsstraat, Piemert, Onderscheij), **Noorbeek** (95 km, 14.23, Bovenstraat, Dorpsstraat, Pley, Klompestraat), **Mheer** (97 km, 14.25, Wesh, Mheerelindje, Dorpsstraat, Duivenstraat, Rondelenstraat), **Libeek** (100 km, 14.30), **Moerslag** (101 km, 14.31, De Bukel), **St. Geertruid** (102 km, 14.33, Burg. Wolfsstraat, Molenweg, Dorpsstraat), **Eckelrade** (104 km, 14.38, Honthemerweg), **Honthem** (107 km, 14.41, Limburgerstraat, Einderweg), **Cadier en Keer** (109 km, 14.44, Fommestraat, Limburgerstraat, Keunestraat), **'t Rooth** (110 km, 14.46, Gasthuis), **Valkenburg** (115 km, 14.52, Daalhemmerweg, Grendelplein, **Cauberg**, Rijksweg), **Vilt** (118 km, 14.55, Meesweg), **Berg** (119 km, 14.59, Langen Akker, Vogelzangweg, Wolfdriesweg, Geulhemmerweg, Geulhemmerberg, Grotestraat, Rijksweg), **Maastricht** (124 km, 15.09, Peutgensweg, Ambyerstraat Zuid, Ambyerstraat Noord), **Rothem** (128 km, 15.12, Ambyerweg), **Meerssen** (129 km, 15.13, Maastrichterweg), **Bunde** (130 km, 15.15, Kloosterweg, Prins Bernhardlaan, Denneberg), **Kasen** (131 km, 15.17, Opde Locht, Maastrichterweg), **Moorveld** (133 km, 15.20, Heerenstraat, Mevr. v.d.Meystraat, Cruisboomstraat, Drossaertstraat), **Geulle** (135 km, 15.23, Hussenbergstraat, Slingerberg, Broekhoven, Oostelijke Kanaalweg), **Elsloo** (138 km, 15.27, Maasberg, Dorpsstraat, Raadhuisstraat, Schoolstraat, Julianastraat), **Kleine Meers** (142 km, 15.33, Lindendriesstraat, Meerser Koestraat, Meersereindstraat, Musschjenberg, Stein (Kap. Berixstraat, De Halstraat), **Stein** (145 km, 15.38, eerste passage eindstreep op Stadhouderslaan).

Vervolgens nog twee ronden van ieder 30 kilometer:

Via **Stein** (o.a. Krompbunderstraat, Diepenbeekstraat), **Elsloo** (Scharberg, afdaling Maasberg), **Geulle** (beklimming Slingerberg, Moorveld, afdaling, Baron Conraedstraat, Essendijk, brug over Julianakanaal), **Bunde** (Volderstraat, Pasweg), **Geulle** (Oostbroek, Poortweg, beklimming Moorveldberg, Drossaertstraat, afdaling Slingerberg, Broekhoven), **Elsloo** (beklimming Maasberg, Julianastraat, brug over Julianakanaal), **Kleine Meers** naar **Stein** (Stadhouderslaan, tweede passage eindstreep na 175 km omstreeks 16.23 uur en aankomst na 205 km omstreeks 17.08 uur).

Maasvallei

Op bovenstaande omloop van dertig kilometer wordt reeds vandaag, zaterdag, de Omloop van de Maasvallei verreden.
Om 12.15 uur starten circa honderddertig nieuwelingen (15- en 16 jarigen), inclusief enkele meisjes-junioren, voor het afleggen van drie ronden oftewel 90 kilometer.
Daarna (16.30 uur) komen ongeveer honderdtwintig junioren (17- en 18-jarigen) in actie voor vier ronden oftewel 120 kilometer.
Tenslotte strijden (voor het eerst!) ongeveer honderdtwintig B-amateurs in de Maasvallei. Start om 19.45 uur, afstand 90 km oftewel drie ronden.

Criteriums

Zondag wordt in Stein een afwachtingscriterium verreden voor B-amateurs en veteranen. Start om 14.35 uur. Afstand 70 kilometer.
Maandagavond vindt de 'Honderd van Stein' plaats, eveneens een criterium, maar dan voor A-amateurs: start 18.30 uur, afstand 100 kilometer.

Benedictijn vol vertrouwen in 'revitalisering'

Hij is gewend om te communiceren, anderen te laten meedenken, eigen visie te toetsen. Tot de vriendenkring van pater dr. Ton van Hooff behoren de bisschop van Aken, mgr. dr. Klaus Hemmerle, en de bisschop van Mainz, mgr. dr. Karl Lehmann, die voorzitter van de Duitse bisschoppenconferentie is. Beiden waren zijn promotoren, toen de benedictijn in 1982 in Freiburg 'summa cum laude' promoveerde. Nog altijd kòmen ze driemaal per jaar een lang weekeinde samen.

● *Pater dr. Ton van Hooff: 'Als die benedictijnse gemeenschap er moet komen, worden ons de wegen wel gewezen.'*

Foto: PETER VAN DER PUNTEN

door

JAN VAN LIESHOUT

De vraag of pater Van Hooff zelf niet geschikt is voor het bisschopsambt brengt hem even in verlegenheid.

„Als iemand wordt gevraagd, kan hij weigeren. Het canonieke recht biedt die mogelijkheid."

Anderzijds: „Een levensplan maak je niet zelf. Het wordt voor je ontworpen."

Om die reden stelde hij zich, na vijf maanden bedenktijd, ter beschikking van twee Lutherse dominees in Zweden, die tot roomskatholiek priester zijn gewijd en een benedictijnenabdij willen stichten. Het verzoek om hun prior (overste) te worden bereikte de abt van Mamelis via de bisschop van Stockholm. Dat pater Van Hooff zich volledig voor zijn nieuwe roeping heeft ingezet blijkt onder meer uit het feit dat de Zweden niet meer kunnen horen dat hij Nederlander is.

„Een groot voordeel was het Limburgs dialect. Het bevat klanken die met het Zweeds overeenstemmen."

Limburgs is de moedertaal van Ton van Hooff, die op 29 mei 1944 als zoon van een schoenmaker tegenover de Staatsmijn Emma in Hoensbroek werd geboren.

„Op de fluit van de mijn was ons leven gestructureerd. Ik heb alles van die mijn meegekregen. Ik weet nog hoe in 1952 het 50-jarig bestaan werd gevierd. De koeltorens van Van Iterson, die voor het Staatsmijnenembleem model stonden, waren prachtig verlicht. Er was een groot defilé van schutterijen. Ook be- stond de mogelijkheid om per stoomtrein een tocht over de spoorwegen van Staatsmijnen te maken."

In de Passart ging hij naar school. Het was een echte mijnwerkerskolonie. In de 'Oude St.-Jan' van Hoensbroek behaalde hij, in 1962, zijn HBS-diploma. „De tweede klas had ik twee keer moeten doen." Nog steeds denkt hij met grote dankbaarheid terug aan zijn leraar Nederlands, Jos Verjans. „Zijn raadgevingen voor het maken van een opstel neem ik nog altijd ter harte. Bij een tekstverklaring raadde hij mij aan om filosofie te gaan studeren."

Toen Van Hooff met de eindexamenklas op retraite was in Spaubeek vertelde een parochiepriester over de benedictijnenabdij van Mamelis. Dat stond hem wel aan. Omdat hij geen Latijn en Grieks had gehad, ging hij, in 1962, naar Den Haag. Er was daar een school voor late roepingen. Jezuïeten runden de 'Schola Carolina'. „We waren met twintig HBS'ers. Begonnen we in september 'rosa' te verbuigen, omstreeks Kerstmis volgden we Caesar al op zijn veldtochten."

In september 1963 trad Ton van Hooff in Mamelis in. Twee jaar duurde het noviciaat, waarin de kloosterlijke vorming plaatsvindt; drie jaar de vorming in filosofische disciplines. Een grote invloed op zijn filosofisch denken heeft pater prior gehad van Piet Roose uit Heerlen, die op het Bernardinuscollege had gezeten.

Zijn studie theologie begon Ton van Hooff in de benedictijnenabdij van Solesmes, 220 km ten zuidwesten van Parijs. „Solesmes: om er een diepgaander kennis van de Franse cultuur op te doen. De abdij is toonaangevend op het gebied van de Gregoriaanse muziek. Er zijn vele opnamen van gemaakt."

Na een jaar zette Van Hooff, 'een tenor met baritonaal karakter', zijn theologiestudie voort op het groot seminarie van de Duitse Paters van de H. Harten in Simpelveld.

„Met zijn drieën fietsten we dagelijks van Mamelis naar Simpelveld. We waren met zo'n 25 man in totaal. In Simpelveld hebben twee mensen een grote invloed op mij gehad: de exegeet pater Joachim Becker, die ook aan de Theologische Hogeschool van de jezuïeten in Frankfurt doceerde, en de dogmaticus Norbert Hoffmann, een echte denker. Zijn colleges waren briljant."

Briljant was ook het eindcijfer dat Ton van Hooff voor zijn eindexamen theologie kreeg. Een tien!

„Vader abt had me al eens gezegd dat het niet gek zou zijn als ik me verder in mijn studie zou bekwamen. Hij liet aan mij over wat ik wilde doen. Hij had gedacht dat ik naar Frankrijk zou gaan, maar ik wilde liever naar Duitsland. Niet dat ik problemen met de Franse *esprit* had, maar ik vond het niet zo prettig om in Frankrijk te moeten leven. De Fransen lieten toch merken dat je buitenlander bent. In Duitsland was dat anders. Omdat aan de theologische faculteit van de universiteit van Freiburg een gevorderde kennis van het Hebreeuws werd verlangd, liep ik andermaal college bij pater Joachim Beckers. Een confrater leerde mij het Bijbelgrieks, een ander vereiste."

„In Freiburg im Breisgau had ik briljante leermeesters. Karl Lehmann, die dogmatische theologie doceerde, was 25 toen hij tot doctor in de filosofie promoveerde; 30 toen hij zijn doctorstitel in de theologie behaalde. Op zijn dertigste was hij professor in Mainz; op zijn tweeëndertigste professor in Freiburg. Nu is hij bisschop van Mainz; tevens voorzitter van de Duitse bisschoppenconferentie.

Bernhard Welte gaf in Freiburg godsdienstfilosofie. Een man met haar op de tanden. Strijdvaardig, maar altijd heel eerlijk. Hij werd opgevolgd door Klaus Hemmerle, nu bisschop van Aken. Met de hoogleraren vormden we een vriendenkring, die iedere donderdagavond bijeenkwam. „Wij doctorandi lazen om beurten voor uit de proefschriften die we aan het schrijven waren. Ik als Nederlander schreef in het Duits een proefschrift over een Fransman, de filosoof Maurice Blondel. Het is dit jaar precies honderd jaar geleden dat zijn magnum opus 'l'Action' verscheen. Volgens Yves Congar, een Franse dominicaan, die als een van de grootste theologen van deze tijd wordt beschouwd, bepaalden de werken van Maurice Blondel en John Henry Newman de geest van het Tweede Vatikaans Concilie. Een oude monnik in Oosterhout, pater Pieter Talma, een rasfilosoof, had me op Blondel geattenteerd. Ofschoon ik nog geen letter van hem had gelezen, stond de titel van mijn proefschrift over zijn filosofische geloofsbegrippen al bij voorbaat vast: 'Die Volendung des Menschen. Die Idee des Glaubensaktes und Ihre filosofische Begrundung'. Dat is zo gebleven."

De uitwerking van het proefschrift vond in Mamelis plaats. Daar werd Ton van Hooff, die inmiddels op 20 september 1974 tot priester was gewijd, tweede gastenpater ('omdat ik met de wereld kon omgaan'); voorzanger ('wat ik voordien ook al was geweest'); bibliothecaris; studieprefekt en docent in filosofische disciplines. Intellectuele inspanningen wreekten zich.

„In 1978 en 1980 lag ik er een half jaar uit. Het lichaam zat verstopt. Ik kon mijn gedachten niet meer op papier krijgen. Ik kreeg een secretaresse, die mijn proefschrift uittikte. Het telde 625 bladzijden en 125 pagina's voetnoten. Ik wilde ten einde denken."

Het resultaat was er naar. Op 8 juli 1982 promoveerde pater Van Hooff 'summa cum laude'.

„Ik heb het grote geluk gehad onbaatzuchtige mensen in mijn leven te hebben mogen ontmoeten, die mij op het spoor hebben gezet. Al wat ik ben en heb dank ik Mamelis. Met name: vader abt, mijn novicemeester, wiens grote kracht het is om mensen vertrouwen te geven; pater Piet Roose, die me in begrippen leerde denken en pater Hans van der Laan, die heel scherp fenomenologisch kon denken. 'Niets bestaat op zich. Alles is wat het op zich is; steeds in relatie tot iets anders', was zijn evangelie."

In woord en geschrift droeg pater Van Hooff kennis over. In woord: in de eigen abdij en op het groot seminarie in Den Bosch; in geschrift: in 'Communio', een internationaal theologisch tijdschrift dat zes keer per jaar in elf verschillende talen verschijnt.

„Ik voel me het meest thuis op de grens van de filosofie en de theologie. Voor strikte denkers: noch vlees, noch vis. De ontmoeting tussen twee eigen wijzen van denken en twee verschillende culturen, zodanig dat je kunt bemiddelen tussen beide ideeënwerelden, heeft me altijd geboeid."

Zijn geschriften boeiden ook de benedictijnen en benedictinessen van Östra Sönnarslöv, 15 km ten zuiden van Kristianstad, in Zweden.

„Eens waren zij Luthers. Door contacten met de benedictinessen van Mariendonk in Kempen, in Nordrhein-Westfalen, gingen de zusters over tot de katholieke kerk. Evenzo de twee Lutherse dominees die voortkwamen uit een broederschap in Ostanback, welke zich voor het herstel van de eenheid onder de christelijke kerken beijvert. In 1972 nam de communiteit van Östanbäck de regel van Benedictus aan. Twee monniken werden in 1984 in de benedictijnenabdij van Gerleve, met 75 monniken een van de bloeiendste abdijen van Duitsland, tot katholiek priester gewijd. De communiteit van Östanbäck achtte onbeperkte erkenning van de katholieke geloofsleer verenigbaar met de traditionele Lutherse kerk. De Lutherse bisschoppen en theologen waren een andere mening toegedaan. Ook het Romeins Eenheidssecretariaat accepteerde dat niet. Daarom vroeg de bisschop van Stockholm de monniken een eigen kloostergemeenschap te stichten. Nabij het benedictinessenklooster in Östra Sönnarslöv huurden zij twee landarbeidershuisjes."

In 1987 werd pater Van Hooff gevraagd de benedictijnse gemeenschappen in Zweden filosofisch onderricht te geven; in 1990 om prior te worden van de monniken van Östra Sönnarslöv. Het verzoek bereikte de abt van Mamelis via de bisschop van Stockholm, dr. Hubertus Brandenburg, een Duitser.

Van Hooff: „Ik was niet erg enthousiast. Het betekende dat ik me zou moeten losmaken van communiteit en vriendenkring, met wie ik kon overleggen; van een bibliotheek met een schat aan boeken en tijdschriften, die voor wetenschappelijk werk onontbeerlijk zijn. Ik heb dan ook vijf maanden bedenktijd nodig gehad."

Maar eenmaal zijn jawoord gegeven, rustte hij zich met Duitse grondigheid toe. Aan het Berlitzinstituut in Aken volgde hij een spoedcursus Zweeds, waardoor hij al na anderhalf jaar in het Zweeds kon preken.

„Voor een monastiek leven heb je echter een monastiek kader nodig: een abdij. 'Er kan alleen innerlijke harmonie zijn op basis van een uiterlijke harmonie,' zegt Benedictus. Een stuk grond hadden mijn confraters al; negen hectaren. Het werd hun geschonken door een Zweedse graaf. Eerder gaf hij de zusters veertien hectaren. Hun abdij werd op 14 september 1991 inge- wijd. Pater Hans van der Laan maakte het ontwerp. In navolging van de zusters vroegen de paters hem een soortgelijke tekening maken. Pater Van der Laan ging uit van een abdij voor 24 monniken en 7 gasten. Zijn plan had één groot nadeel: het kon niet in fasen worden uitgevoerd. Wij zouden graag in fases willen bouwen. Zodanig dat een compleet monastiek leven mogelijk is en dat we niet in ons eigen klooster hoeven te kamperen."

„Van die grondgedachte is de architect, een oomzegger van pater Van der Laan, uitgegaan. Anderzijds moest het gebouw degelijk zijn. Van nobele eenvoud, die ook pater Van der Laan nastreefde. Niet door middel van kostbare materialen; maar in vormgeving; op basis van maatvoering; op basis van wat hij noemde: 'het plastisch getal'. In die opzet is Rik van der Laan geslaagd. Hij ontwikkelde een doordacht plan. De eerste fase voorziet in de bouw van een abdij voor 12 monniken en 4 gasten. De kosten belopen zes miljoen gulden. Zelf kunnen we dat in geen eeuwigheid opbrengen. Met ons drieën krijgen wij van het bisdom een toelage van 37.500 gulden per jaar. Daarvan kunnen we de huur en electriciteit betalen. Met giften en honoraria voor colleges en voordrachten kunnen we in ons levensonderhoud voorzien. Tien procent bestemmen we voor liefdadige doelen en stille armen. Rest de kunst om tevreden in zuinigheid te leven."

„Al is zes miljoen een bom geld, toch is het geen reden om paniekerig te worden. Als die benedictijnse gemeenschap er moet komen, worden ons de wegen wel gewezen. Als een godsgeschenk ervoer ik de op- richting van een stichting die zich met de fondswerving bezig houdt."

Voorzitter van de stichting 'Suecia Benedictina' is oud-deputé Gerard Heiligers (66) in Gulpen, 'ome Gerrit' voor pater Van Hooff; secretaris mr. drs. Theo Schijlen (58) in Maastricht, een goede vriend van de benedictijn.

Heiligers: „Als je die zes miljoen omzet in premie A- of B- woningen, lijken zes miljoen voor een abdij van twaalf monniken veel. Men vergeet echter dat voor een abdij voorzieningen moeten worden getroffen die de overheid voor de bewoners van de premie A- of B-woningen treft. Bovendien overstijgt een abdij generaties."

Pater Van Hooff: „We investeren niet alleen in gebouwen, maar ook in benedictijnse waarden. Meer dan ooit is Zweden daarvoor ontvankelijk. De Lutherse kerk, die dit jaar haar 400-jarig bestaan als staatskerk viert, lijdt aan geloofsmoeheid. Slechts één procent praktizeert. Veel christenen voelen zich 'heimatlos'. Al zoekend ontdekken ze het christelijk erfgoed van vóór de Reformatie en treden toe tot de katholieke kerk, die een grote vitaliteit vertoont."

Ofschoon dat niet van de katholieke kerk in Nederland kan worden gezegd, heeft pater Van Hooff het volste vertrouwen in een 'revitalisering'. „Voor het eerst sinds jaren levert het bisdom Den Bosch weer zijn eigen opgeleide priesters af. In totaal telt het Bossche seminarie 42 studenten. Er heerst een goede sfeer. Met hart en ziel heb ik daaraan meegewerkt."

Gezien de capaciteiten van pater Van Hooff, zijn goede contactuele eigenschappen en zijn uitstekende relaties met katholieken en niet-katholieken is het niet verwonderlijk dat vrienden in hem een bisschopskandidaat zien.

Heiligers: „Stel dat! Wat dan? Moeten we dan doorgaan of stoppen? Ons antwoord is: doorgaan. We doen het niet alleen voor Ton."

Schijlen: „We doen het ook voor een land met normen en waarden, waarvan Nederland iets kan leren."

Van Hooff: „Het project heeft ook waarde zonder mijn persoon. Het is een Zweeds initiatief; geen stichting van Mamelis. Men heeft mij afgestaan voor een ideaal dat daar in ontstaan. Als er in twaalf jaar tijd dertig benedictinessen zijn gekomen, moeten er in tien jaar tijd ook tien benedictijnen kunnen zijn. De eerste novice heeft zich al aangemeld: een 26-jarige classicus uit Uppsala. Er kunnen echter alleen roepingen zijn, als men zijn eigen roeping in iets kan herkennen en gewaarworden. Geen journalist zonder krant. Geen monnik zonder abdij."

Giften voor de benedictijnenabdij in Zweden kunnen worden gestort op: ABN-AMRO Maastricht,
bankgiro: 1033360
bankrekening: 57.59.15.277
ten bate van: Stichting Suecia Benedictina.

Oudere migranten willen thuis zijn in eigen gemeenschap

Zolang er landverhuizers zijn, bestaat de wens terug te keren naar het land van herkomst. Maar vaak blijkt er geen weg terug te zijn. De oudere migrant is ook 'thuis' vreemdeling geworden: hier is hij Turk, daar Hollander. bovendien betekent teruggaan een afscheid van kinderen en kleinkinderen. Dus blijft de oudere migrant hier, maar dan het liefst verkerend onder zijns gelijken.

● *In de keuken van het Kamalhuis kunnen de bewoners samen een maaltijd bereiden.* Foto: GPD

Bij elkaar op vreemde aarde

DOOR ANS BOUWMANS

In het Kamalhuis, het huis van de Lotusbloem, hangt een tropische etensgeur. De glazen galerijwand biedt zicht op de nog braakliggende gemeenschappelijke tuin. Op de bovenste verdieping van het woningencomplex voor Hindoestaanse Surinaamse ouderen én jongeren is de gemeenschappelijke ruimte net voorzien van tafels en stoelen. De tv- en spelletjeshoek moet nog worden ingericht. Het complex in de Haagse Schilderswijk is al ruim een half jaar bewoond, maar nog niet officieel geopend. De gezamenlijkheid staat nog in de kinderschoenen, maar het gevoel is er al. „Je voelt je thuis, je kunt hier je verhalen vertellen," zegt M. Kalpoe, voorzitter van de bewonersvereniging.

Den Haag is een vooruitstrevende gemeente wat woonvoorzieningen voor allochtone ouderen betreft. Inmiddels zijn er drie appartementengebouwen voor Surinaamse ouderen gebouwd, terwijl ook de Chinese gemeenschap in Den Haag de eerste steen heeft gelegd voor een ouderencomplex. Het Kamalhuis – 34 appartementen – is een bijzonder project, hier wonen niet alleen oudere Surinamers maar ook negen jonge gezinnen. „De jongste is vijf maanden, de oudste 83 jaar," zegt Joyce Bodha, een jonge Surinaamse. „Het gaat goed, jong en oud. We voelen ons hier thuis. We kunnen onder elkaar komen, om te babbelen. Wij jongeren kunnen een handje mee helpen, met de ouderen. Vooral de analfabeten. We staan garant en paraat om hen te helpen."

Zestiger Kalpoe: „Zoals ze hebben gewoond, zijn de mensen eenzaam geworden. Ze spreken geen of slecht Nederlands. En als het slecht weer was konden ze nergens naar toe. Hier kunnen ze zich thuisvoelen; hoeven ze niet eenzaam te zijn. Als het regent hoeven ze maar door de galerij naar de gemeenschappelijke ruimte."

Een woongemeenschap voor Surinaamse ouderen krijg je niet zomaar van de grond. Zeven jaar zijn ze ermee bezig geweest. Belangstelling voor het project is er volop. Wie er wil wonen, komt op de wachtlijst te staan. Vanuit Amsterdam en Rotterdam, maar ook uit Breda, Leeuwarden en Utrecht komen ze kijken met het idee iets dergelijks op te zetten, zegt Soeresh Chotoe, voorzitter van de commissie die twee van de Surinaamse woongemeenschappen (Johan Chandoehuis en het Kamalhuis) in Den Haag begeleidt.

Randstad

De meeste allochtone ouderen wonen in de Randstad, in de vier grote steden. Een kwart van de migranten woont in Noord-Holland en 30 procent in Zuid-Holland. Adjunct-secretaris J.Y.J. van Bemmelen van de Raad voor het Ouderenbeleid: „Van alle Surinamers woont 57 procent in Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht, van de Turken 36 procent, van de Chinezen 34 procent en van de autochtone Nederlanders slechts 10 procent." In de drie noordelijke provincies zijn de oudere migranten duidelijk ondervertegenwoordigd.

Volgens gegevens van het CBS waren er op 1 januari 1990 ongeveer 42.500 migranten ouder dan 55 jaar. Dat is 4 procent van de hele groep. Ter vergelijking: van de totale Nederlandse bevolking is 19 procent boven de 55. Met ruim 15.000 ouderen behoren de Surinaamse ouderen tot de grootste groep, daarna volgen de Turkse ouderen (6145), Marokkanen (5067), Arubanen/Antillianen (3409), Italianen (2995) en Chinezen (2703). Uit cijfers van het NIDI blijkt dat het aantal ouderen snel zal toenemen, met name bij Turken en Marokkanen. Het NIDI gaat uit van 13.681 Turkse 55-plussers in 1999, 14.223 Marokkaanse 55-plussers in 1999 en 18.823 Surinaamse ouderen in 1995.

● *Bewoonsters van het Kamalhuis bijeen voor een religieus halfuurtje.* Foto: GPD

Van Bemmelen wijst er op dat de grootste groep oudere allochtonen in Nederland uit landen als België, Duitsland en Nederlands-Indië komt. „Dat zijn ongeveer 370.000 vijftig-plussers. Maar die worden niet kwetsbaar geacht, dus is daar het beleid niet op gericht." Daar heeft Van Bemmelen overigens wel zijn twijfels over. „Nederlanders die oud worden in Australië lopen ook tegen problemen aan, zoals ontworteling en terugval in de moedertaal." Ook oudere Nederlanders zoeken in Canada, Nieuw-Zeeland en Australië – ondanks de afwezigheid van grote cultuurverschillen – naar mogelijkheden om 'gemeenschappelijk' oud te worden.

Inventarisatie

Het Nederlands Insituut voor Zorg en Welzijn heeft dit jaar een inventarisatie gemaakt van alles wat Nederland 'doet' voor zijn oudere migranten. Uiteindelijk heeft dit 79 initiatieven opgeleverd, waarvan er tien zijn gericht op zorg- en dienstverleners en de rest op (oudere) allochtonen. Het merendeel van de projecten is echter nog in een beginstadium. Oudere allochtonen staan nog niet lang in de belangstelling en het traject van idee naar realisering is erg lang, wordt in het onderzoek geconcludeerd.

Op het gebied van huisvesting is er nog weinig gerealiseerd. Een constatering die ook Van Bemmelen deelt. Er zijn van oudsher verzorgingshuizen voor Nederlands-Indische ouderen, maar het aantal plaatsen daarin wordt eerder minder dan meer. Behalve de al genoemde projecten in Den Haag, is er in Enschede een woongemeenschap voor oudere Indische Nederlanders. Plannen zijn er echter genoeg: een Abbeyfield-huis voor oudere Chinezen in Nijmegen, huisvesting voor Chinese ouderen in Rotterdam en Amsterdam, een woongemeenschap voor Hindoestaanse Surinamers in Amsterdam en woongemeenschappen voor Turkse ouderen in regio Haarlem en Den Haag.

Opvang

Andere projecten voor allochtone ouderen richten zich op dagopvang, contact- en ontmoetingsdagen, spreekuren, cursussen of voorlichting. Een van de al wat langer lopende projecten is 'Kumpulan Orang Tua', dagopvang van Indische en Molukse ouderen van 65 jaar en ouder in het verzorgingshuis Zonnehof in Tilburg. Een keer per week worden de Molukse bejaarden uit de buurt, die of zelfstandig wonen of in een verzorgingshuis zitten, opgehaald voor een koffieuurtje, middagmaal, voordrachten, zang en videofilms. In september 1989 is het project begonnen en nu komen er elke woensdag veertig tot vijftig mensen, zegt woordvoerster E. Samuëls van het Tilburgse bejaardencentrum.

Voorlichting aan buitenlandse patiënten in het Merwedeziekenhuis in Dordrecht is een van de tien genoemde projecten die op zorg- en dienstverleners zijn gericht. „Het zijn vooral de oudere allochtonen die met taalproblemen rondlopen," zegt E. Mulder van het Merwedeziekenhuis, een van de weinige instellingen in de gezondheidszorg waar projectmatig extra aandacht aan omgang met allochtonen wordt gegeven. Zo'n 130 medewerkers hebben aan het project meegedaan. „Je legt uit hoe de tolkentelefoon werkt, welke cultuurverschillen er zijn, welke communicatiemogelijkheden je hebt, hoe je moet omgaan met vooroordelen, wat te doen met eten dat wordt meegebracht of met grote aantallen bezoekers."

Kenmerken

In het rapport 'Ouderen op vreemde aarde' dat dit jaar door de Raad voor het Ouderenbeleid werd gepubliceerd, zet onderzoeker R. Nefs een aantal kenmerken van de huidige ouderen uit etnische groepen op een rij. Slechts weinig allochtone 55-plussers verrichten nog betaalde arbeid. Ze hebben een andere beleving van ouder worden en doodgaan. Er is een andere familiestructuur. Men wil zo lang mogelijk zelfstandig wonen. De zorg voor elkaar en zorg van kinderen voor de ouders is belangrijk. Door het verspreid wonen en de voortgaande integratie van tweede en derde generatie is dat moeilijker te realiseren.

De oudere allochtonen zijn weinig bekend met Nederlandse zorgvoorzieningen, signaleert Nefs. Ze maken er daardoor nauwelijks gebruik van. Bovendien hebben ze problemen met de taal. Volgens Nefs is meer onderzoek nodig om inzicht te krijgen in de behoeften van allochtone ouderen.

Wel duidelijk is dat allochtone ouderen een verblijf in een algemeen verzorgings- of bejaardenoord niet zien zitten. Ze zien het als een verbanning uit de samenleving, er is daar geen aparte gebedsruimte, er wordt 'Hollands' gegeten, er zijn communicatieproblemen, er worden activiteiten georganiseerd die de oudere allochtonen niet interesseren en contact met cultuurgenoten ontbreekt. Kortom leven in een verzorgingstehuis betekent nog vaak leven in een maatschappelijk isolement. Geborgenheid binnen de eigen groep is voor allochtone ouderen belangrijker dan ingeburgerd worden in een Nederlands systeem, concludeert Nefs.

Tehuis

Het beroep dat allochtone ouderen nu doen op algemene bejaarden- en verzorgingstehuizen doen, is nog gering, aldus Van Bemmelen, omdat er gewoon nog weinig bejaarde migranten zijn. „Turken en Marokkanen passeren nu net de 65, de grootste groep is net vijftig plus." Categorale bejaardenoorden voor allochtone ouderen lijken uitgesloten. Er zijn, met uitzondering van de Randstad, op provinciaal niveau niet genoeg ouderen uit de doelgroep aanwezig. Bovendien is de overheid geen voorstander van categorale verzorgingstehuizen. Wel worden aanpassingen van bestaande verzorgingshuizen aangemoedigd en worden experimenten met aangepaste vormen van zelfstandig wonen bevorderd. De onbekendheid van oudere migranten met de Nederlandse zorgvoorzieningen en sociale zekerheidsstelsel moet verder via voorlichting worden weggenomen.

De Raad voor het Ouderenbeleid is een adviesorgaan van de overheid, dat gevraagd en ongevraagd adviezen geeft. De raad vindt eveneens dat allochtone ouderen in beginsel een beroep moeten doen op algemene voorzieningen. „Maar die moeten dan wel veranderen," aldus Van Bemmelen. „Nu zijn er van hoog tot laag christelijke voorzieningen met een Nederlands karakter en weinig allochtonen in organisatie en personeel. Het aanbod moet meer aansluiten op de vraag. Allochtonen moeten ook meer kenbaar maken wat hun behoeften zijn."

Deze zomer zal de raad met een advies over de oudere migranten komen. Behalve het advies bejaarden- en verzorginstehuizen beter te laten inspringen op behoeften van allochtonen, zal de raad de regering in ieder geval aanbevelen allochtone ouderen langer in arbeidsproces te houden via scholing en cursussen Nederlandse taal. „Nu zijn de oudere allochtonen vaak al met vijftig uitgewerkt. En hun inkomen is niet bijster goed te noemen. Van de Turkse vijftigplussers zit 20 procent onder de 1500 gulden."

Chinees

Chinese ouderen in een 'gewoon' verzorgingstehuis, dat moet kunnen, denkt S.Y. Tjin Tsai, voorzitster van de Stichting De Chinese Brug in Den Haag. Maar dan wel in het verzorgingstehuis dat vlakbij het in aanbouw zijnde groepswooncomplex voor Chinese ouderen komt. „We proberen met het verzorgingstehuis in de buurt afspraken te maken, dat als ouderen straks niet langer zelfstandig kunnen wonen ze daar terecht kunnen." In Den Haag wonen 6.000 Chinezen. Hoeveel er daarvan ouder zijn dan 55, weet Tjin Tsai niet. Voor het in aanbouw zijnde wooncomplex voor oudere Chinezen in Den Haag – een Europese primeur – bestaat al jaren een wachtlijst. De appartementen – met gemeenschappelijke ruimte voor spelletjes, het spreekuur van de Chinese dokter, regelmatige bezoekjes van een Chinese kapster en een busje naar de toko – ligt vlakbij de Haagse Wagenstraat, „die een beetje de Chinese wijk aan het worden is."

De oudere Chinezen wonen straks 'onder mekaar'. Tjin Tsai: „De Chinese gemeenschap is een 'wij-cultuur'. Zorgen voor elkaar, maar niet betuttelen." En ook al spreken de bewoners straks niet allemaal hetzelfde Chinese dialect, ze worden samen oud op vreemde aarde.

medisch

Voetenlucht

DOOR MARISKA KOSTER

Sonja van Hemel werkt al een paar maanden in een parfumerie en het bevalt haar prima. „Alleen," zei ze, „heb ik zo'n last van zweetvoeten sinds ik daar werk. Het ruikt echt vies, dokter, ik durf geen open schoenen te dragen, want ik ben bang dat de klanten het zullen ruiken."

Zweetvoeten. Het woord alleen al heeft een walm over zich. De Latijnse term klinkt aanzienlijk frisser: hyperhidrosis pedis, maar hoe je het ook noemt, het blijven natuurlijk zweetvoeten. Het vochtige gevoel rond de tenen is een onschuldig maar hinderlijk verschijnsel waar veel mensen in meerdere of mindere mate last van hebben.

Zweten, op zich, werkt regulerend, dat wil zeggen dat ons lichaam een constante temperatuur kan handhaven. Bij hoge omgevingstemperaturen of lichamelijke inspanning is het normaal als het zweet met stralen van je afloopt. Dit afkoelende zweet wordt over het gehele lichaam uitgescheiden. Onder gewone omstandigheden verdampt ongeveer 600 ml water per dag via onze huid en longen. Dit gaat geheel ongemerkt. In extreme hitte kan dit oplopen tot 600 ml per uur. Het vele zweten onder die omstandigheden is functioneel.

We spreken pas van te veel zweten (hyperhidrosis) als de vochtuitscheiding via de huid niet meer functioneel is, maar lastig, soms zelfs zo lastig dat het dagelijkse werk in gevaar komt. Dat laatste kunt u zich misschien moeilijk voorstellen, maar wat denkt u van een tekenaar die de hele dag het water – letterlijk – in de handen heeft staan of een mevrouw met een representatieve baan, die na een uurtje werken met grote zweetkringen in haar chique blouse rondloopt? Zelfs Sonja, helemaal geen kinderachtige meid, is er al enigszins door beperkt in haar doen en laten. En dan nog die lucht!

Die lucht is vers twee. Zweet is een reukloze vloeistof. De zweetlucht wordt veroorzaakt door bacteriën die de huid bevolken. Men is in de laatste twintig jaar zweetluchtjes sociaal steeds minder acceptabel gaan vinden, getuige de overvloed aan deodorants in de winkels. Zweetvoeten hebben het minder makkelijk dan overvloedig zweten de handen of oksels. Meestal opgesloten in slecht ventilerend schoeisel kan het zweet ter plaatse nauwelijks verdampen. De huid wordt week en de – overigens onschuldige - huidbacteriën kunnen zich in dit milieu explosief vermenigvuldigen. De verweekte huid beschadigt snel (blaren) en is een minder goede barrière tegen micro-organismen dan droge, intacte huid. Schimmels kunnen zich dan ook makkelijk nestelen tussen de tenen van de zweetvoet.

Hoe kun je van dit hinderlijke verschijnsel afkomen? In principe moet een behandeling gericht zijn op de twee oorzaken van de voetenlucht: het overmatige zweten en de overmatige bacteriegroei. Om met het laatste te beginnen: zweetvoeten moeten ten minste dagelijks goed worden gewassen en goed afgedroogd, ook tussen de tenen. Poederen mag, er is een keur aan voetpoeders bij elke drogist te verkrijgen. Elke dag schone sokken, soms is twee maal per dag wisselen van sokken nodig. Met deze hygiënische maatregelen kan de onaangename lucht in de meeste gevallen flink verminderen.

Het overmatige zweten kan worden aangepakt door het gebruik van speciale smeersels. Voetbaden, al dan niet op homeopathische grondslag, helpen meestal niet tegen zweten. Op recept zijn enkele geneesmiddelen verkrijgbaar, waarvan het werkzame bestanddeel aluminiumchloride is. Ze worden omschreven met de wel zeer prozaïsche namen 'antizweet strooipoeder' en 'antizweet vloeistof'. Deze middelen kunnen met vaak goed gevolg geprobeerd worden bij overmatig zweten van handen en voeten. Voor de oksel is dezelfde stof in alcohol verkrijgbaar, maar zoals gezegd, alleen op recept. Het dragen van ventilerend schoeisel is bij warm weer erg verstandig.

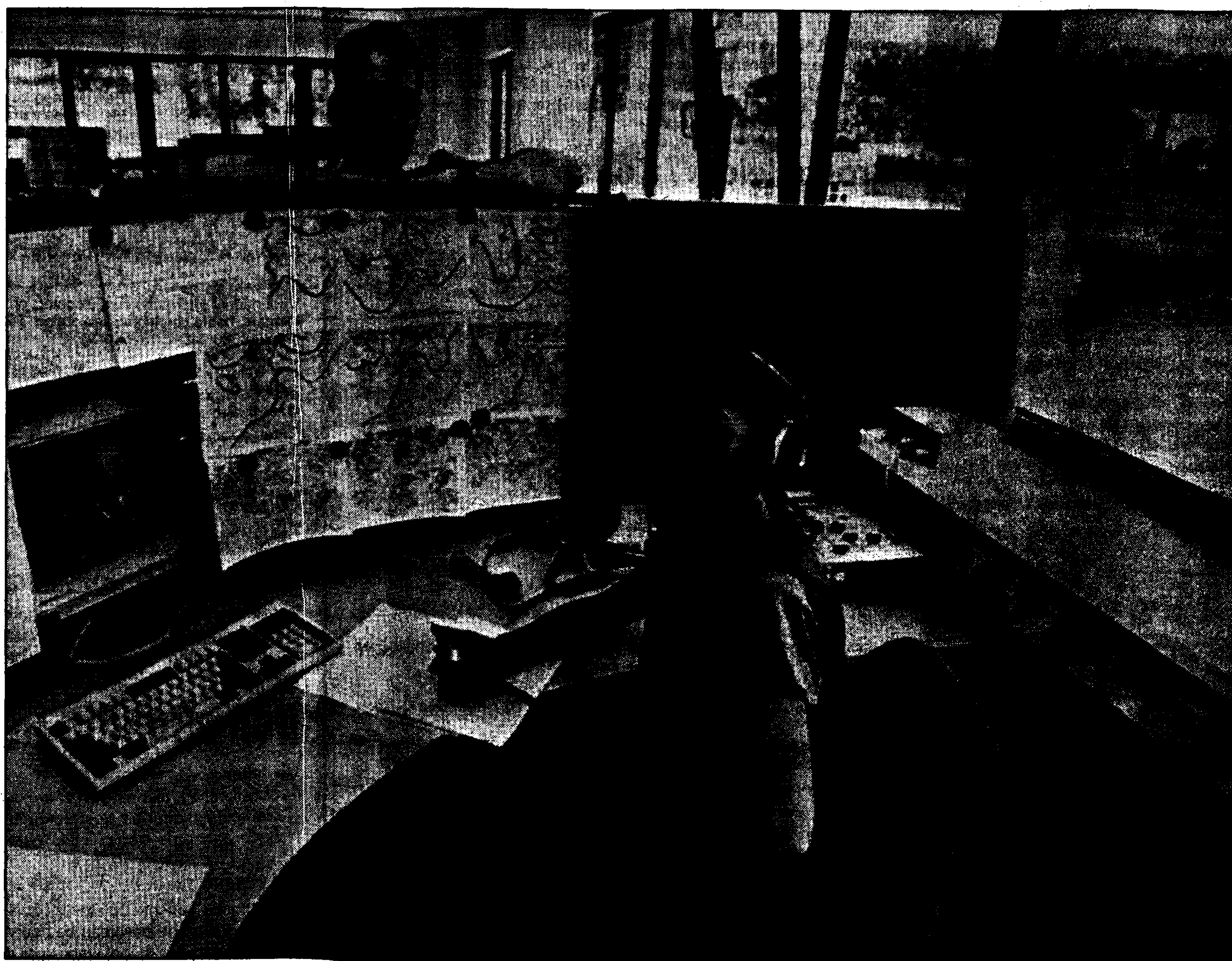
Sonja heeft zich enthousiast op de voethygiëne geworpen. Het wassen en poederen had goed effect op haar klacht, zodat het zwaardere geschut niet in stelling hoefde te worden gebracht. Inmiddels is ze weer terug geweest, weer met een voetprobleem: schimmel. Daarover een volgende keer.

De weervrouw op drie houdt wel van een beetje dollen

Het weerbericht op televisie is langzamerhand veranderd in 'info-tainment', informatie vermengd met een beetje show en gepresenteerd met 'een menselijk gezicht'. De weerman is een bekende persoonlijkheid, die het publiek direct aanspreekt. Erwin Kroll en John Bernard zijn 'showmasters' in weer. Op de radio wordt ook gestreefd naar herkenbaarheid. Het commerciële weerbureau Meteo Consult in Wageningen sleepte vorig jaar het contract voor de horizontale weerberichtgeving op Radio 1 en 3 binnen. De weervrouw van Radio 3, Heleen de Boer, was ook al daarvoor dank zij discjockey Jeroen van Inkel hard op weg de status van bekende Nederlander te bereiken. Haar tegenhanger op Radio 1, Tom van der Spek, moet het met heel wat minder luister en luisteraars doen. Een gesprek met twee radio-meteorologen (m/v).

door ANS BOUWMANS

● Heleen de Boer en Ton van der Spek in het radiohoekje van Meteo Consult. Foto: GPD

Houden we 't een beetje mooi vandaag, vraagt Radio-3-presentator Peter van Bruggen net voor half negen aan Heleen de Boer. De Meteo Consult-weerkundige komt superlatieven te kort om de prachtige zomerdag te beschrijven, waarmee heel Nederland de nieuwe werkweek kan beginnen. Een dag voor een grote barbecue, zegt Heleen. De kooltjes zullen die avond in ieder geval op haar 'postzegel van een balkon' gloeien. Daar wil-ie wel bij zijn, laat de man van de Algemene Verkeersdienst de meteorologe even later via de ether weten voor hij aan zijn rijtje maandagochtend-files begint.

Een willekeurig maar typerend weerbericht van meteorologe Heleen de Boer (32) op de Hilversumse muziekzender. Van maandag tot en met vrijdagochtend is ze rond half acht en half negen te horen op Radio 1 en 3. Op onze nationale nieuws- en actualiteitenzender draagt ze met bedaarde stem een zakelijk weerbericht voor, vol temperaturen, informatie over de windrichting en bewolking en een voorspelling voor de komende dagen.

Op radio 3 is Heleen ad rem en altijd in voor een geintje. Daar brengt ze 'het weer voor de doorsnee Nederlander.' Bij Radio 1 vindt ze zichzelf minder goed passen, het is te zakelijk, te serieus. „Tom past beter in actualiteiten. Ik kijk meer naar het weer als een gewone Nederlander. Ik kom weinig met getallen, fronten, hogedrukgebieden, want het interesseert me weinig of er een hogedrukgebied links, rechts of boven me ligt. Ik wil gewoon weten wat voor weer het is."

Tom van der Spek (37) is 's middags te horen op Radio 1. Hij is de 'serieuze' radiocollega, en zeer geïnteresseerd in getallen, fronten en hogedrukgebieden. „Heleen krijgt af en toe volstrekt onweerkundige vragen op zich afgevuurd," zegt hij met een stem waarin het 'da's niks voor mij' duidelijk doorklinkt.

Commercieel

Het weerbureau waar ze werken, bestaat sinds 1986 en is gestart door ex-KNMI'er Harry Otten. Begonnen met een handjevol medewerkers, heeft het weerbureau inmiddels dertig personeelsleden rondlopen in de onlangs betrokken nieuwbouw in Wageningen. Meteo Consult is een puur commercieel bedrijf dat het weer bewaakt voor klanten. Media, verzekeringsmaatschappijen, transportbedrijven, boeren, duivenmelkers, particulieren, wie wat wil weten over het weer kan dat tegen betaling te weten komen.

De data waarmee de meteorologen in Wageningen werken zijn afkomstig van het Koninklijk Meteorologisch Instituut, het KNMI, dat overal in Nederland weerstations heeft. Een belangrijke taak van dit overheidsinstituut is het tijdig waarschuwen van de Nederlandse bevolking voor gevolgen van het weer. Het KNMI wordt in de toekomst geprivatiseerd en is al een tijdje bezig zich op een commerciëlere leest te schoeien. Dat betekent ook dat Meteo Consult en KNMI steeds grotere concurrenten van elkaar worden.

Met de handel in weer is geld te verdienen en wie zijn diensten het best kan toesnijden op de wensen van de klant, weet de meeste afnemers aan zich te binden. Het KNMI heeft het NOS-journaal, maar ook de radionieuwsdienst van het ANP. Meteo Consult zit bij RTL4 en in de gezamenlijke omroepen op Radio 1 en 3 in de arm genomen. Ondanks hevige tegenstand van het KNMI.

Dollen

Voor Heleen de Boer en Tom van der Spek is het 'weerprodukt' dat ze moeten leveren heel duidelijk: amusement op drie, informatie op een. Heleen is de weervrouw op drie, die de bekendheid niet schuwt en wel houdt van een beetje dollen. Tom is de zakelijke serieuze weerman die „het leuk vindt mensen deelachtig te maken van het weer." Tom is verzot op het weer. Voor hem stond eigenlijk altijd al vast dat hij 'iets met het weer' zou gaan doen. Hij was als weeramateur al te horen in een radioprogramma van Felix Meurders bij de Vara op Radio 3 en is nu alweer zes jaar in dienst van Meteo Consult. „Mijn grote kracht is mijn enthousiasme."

Heleen is geen weerfanaat, en ze is het nooit geweest. Dat ze als meteorologe bij Meteo Consult terecht is gekomen, is eigenlijk toeval. Voor haar studie plantenziektekunde in Wageningen moest ze ook meteorologie doen en tijdens een stage bij het KNMI liep ze Harry Otten tegen het lijf. Nu werkt ze alweer een jaar of vier bij het Wageningse weerbureau. Ze vindt het leuk om te zien hoe het weer zich ontwikkelt, maar als ze de deur van het kantoor dichttrekt is het weer weer gewoon weer. „Ik neem het weer niet zo serieus. Dat is mijn kracht. Radio 3 is puur amusement. Dan moet je het weer ook zo brengen. Behalve natuurlijk als het weer nieuws wordt, dan moet je even niet dollen."

Tom is dus gefascineerd door het weer. „Het is een tic, een soort emotie. Ik kan intens genieten van het weer. Als het onweert, zet ik het zolderraam open om naar de bliksem te kijken. Dat kan ik rustig drie uur volhouden. Slecht weer bestaat niet, het is interessant. Een mooie zonnige dag niet." Heleen heeft gewoon liever dat de zon schijnt.

Records interesseren de weervrouw niets. Tom wel: „Daarmee kun je aangeven hoe extreem weer is. Net als de laatste week van april. Toen was het intens genieten, dat kun je benadrukken door aan te geven dat het uitzonderlijk is. Dan moet je God op de blote knieën bedanken voor het weer." Heleen: „Zo werkt de mens natuurlijk niet. Na drie dagen zon is de mens er aan gewend. Wordt het koud dan lopen ze te blauwbekken. Dan is het koud, steenkoud." Tom: „Je moet proberen het publiek op te voeden." Heleen: „Daar geloof ik niet in."

Subjectief

Het formuleren van weerberichten voor de radio is niet altijd even eenvoudig, vinden de twee meteorologen. Hoe subjectief mag je bijvoorbeeld zijn. Heleen: „Op Radio 3 is de doelgroep duidelijk. Warm is daar altijd goed. Op Radio 1 is dat anders." Tom: „Je probeert een beetje in de huid te kruipen van de gemiddelde Nederlander. Maar als je subjectieve kreten gebruikt zijn er altijd mensen die daarover kunnen vallen. Ik heb een keer gezegd dat het gelukkig alleen 's nachts zou regenen, werd ik de volgende morgen gebeld. Of ik er wel rekening mee zou willen houden dat er mensen zijn die 's nachts werken."

Begrijpt de luisteraar wel wat je bedoelt, vragen de twee weerkundigen zich af. Tom: „Er zijn zoveel nuanceverschillen. Soms wordt er wel een kwartier gediscussieerd of je nu 'zonnige perioden' moet zeggen of 'af en toe zon'. En wat is het verschil tussen onbestendig en wisselvallig. Zwaarbewolkt is minder bewolkt dan betrokken, maar dat laatste woord klinkt veel vriendelijker." Het taalprobleem wordt groter naarmate het bericht korter wordt, signaleren de meteorologen. Heleen: „Maar omdat weer in de mode is en er op radio en televisie meer tijd voor wordt ingeruimd, is er tegenwoordig wel tijd voor uitleg. Dat verbetert het begrip."

Maar er zijn nog talloze andere valkuilen. Het midden van het land, is dat de provincie Utrecht, of horen Flevoland en Brabant daar ook nog bij? Als je 'de lijn Zwolle-Den Helder' gebruikt op de radio kom je dan wel over bij je publiek? Voor de luisteraar in gedachten die lijn heeft getrokken heeft hij het bericht al gemist. Als er een westenwind staat, komt die dan uit het westen of waait hij er naar toe? „Er zijn mensen die dat begrip niet hebben." Op de radio moet je goed opletten dat je het niet te moeilijk maakt, vindt Heleen. „Mensen kunnen het niet teruglezen."

In de weerkamer knijpt Tom eens flink in zijn toeter. Even stilte. De stopwatch in de hand, de koptelefoon op. Op Radio 1 zijn het korte nieuwsbulletin en de reclame achter de rug. „Hier is Tom van der Spek uit Wageningen met het weer."

VERLOREN VADERS

denkwijzer

De 47-jarige arts zit op het puntje van zijn stoel en praat over een recent bezoek aan zijn vader, die gescheiden leeft van zijn moeder. „Mijn vader bracht me eergisteren weer terug naar de luchthaven. De hele weg daarheen wilde ik met hem praten, op de één of andere manier contact met hem maken, van hem horen wat hij voor mij voelt, met hem praten over wat er tussen ons is. Maar hij sprak nauwelijks tegen me. We zaten gewoon zwijgend naast elkaar daar in die auto."

DOOR RENÉ DIEKSTRA

Er springen tranen in zijn ogen als hij zich vervolgens laat ontvallen: „Eigenlijk zat ik daar gewoon bang voor hem te wezen, bang voor wat hij over mij denkt, dat hij het me kwalijk neemt dat ik veel intiemer met mijn moeder ben dan met hem... Net zoals het vroeger ook altijd al was." Hij kan zijn tranen niet meer bedwingen en begint onderdrukt te snikken. Dan, min of meer plotseling, zakt er een scherm van boosheid voor zijn verdriet en hij zegt: „Wat maakt het ook uit. Het heeft toch geen zin met mijn vader te praten."

Dit gesprek vond plaats in de spreekkamer van Sam Osherson, een collega-psycholoog verbonden aan de Harvard Universiteit in Boston. Osherson doet onderzoek naar de invloed van de relatie met hun vader op het leven van mannen van veertig en ouder. Hij had mij uitgenodigd bij enkele interviews aanwezig te zijn. Toen hij mij na afloop vroeg hoe ik het gesprek had ervaren, kon ik niet anders dan toegeven dat het me diep had getroffen, net als de twee andere interviews zouden doen die we later op de dag met achtereenvolgens een advocaat en een garagehouder hadden. Ik ervoer niet alleen hoe pijnlijk de wonde voor volwassen mannen kan zijn die de altijd verlangde maar nooit gekregen emotionele relatie met hun vader heeft geslagen. Ik ervoer ook hoe moeilijk het voor mannen is om die pijn toe te geven, een naam te geven, uit te spreken. En, tenslotte, werd me duidelijk hoe belangrijk vaders voor zoons zijn, wanneer ze eenmaal veertigers of vijftigers zijn.

Als jong-volwassene bouwen veel mannen hun eigen leven op met het idee dat ze de relatie met hun vader wel zo'n beetje hebben uitgewerkt, of dat 'mijn vader is die hij is, en dat doet me verder niet veel'. Maar zo rond het veertigste levensjaar, halverwege hun leven, wordt het zoeken naar een nauwere band met hun vader – na de afstand die tijdens de tiener en twenjaren is gegroeid – voor veel mannen een belangrijk thema, zo blijkt uit de gesprekken die Osherson inmiddels met zo'n 400 mannen heeft gevoerd. Daaruit komt vooral naar voren – helaas – hoe weinig vaders en zonen in staat blijken om die connectie op een goede manier te maken. De meeste mannen ervaren min of meer blijvend wat Osherson omschrijft als 'father-hunger'.

In ons tweede interview, met de advocaat, bleek dat heel duidelijk. Nadat Osherson hem eerst een aantal algemene gegevens had gevraagd, bracht hij vervolgens het gesprek op de relatie met zijn vader door een vraag die ongeveer als volgt luidde: „Zou je eens willen vertellen hoe het tussen jullie zit, emotioneel?" Zonder een woord te zeggen, stond de man op uit zijn stoel, liep naar het raam, keek met de rug naar ons toegekeerd naar buiten, snoot zijn neus uitvoerig en toen hij tenslotte weer ging zitten, haalde hij zijn schouders op. Hij zei: „Ja, wat moet ik daar nou over zeggen." Osherman's sympathieke, maar ook heel directe reactie was: „Ik heb de indruk dat u zich verdrietig voelt over hoe het gaat of ging tussen u en uw vader."

„Och," antwoordde de man, terwijl hij opnieuw met zijn neus in zijn zakdoek dook, „het doet er helemaal niet meer toe, mijn vader overleed vijf jaar geleden." Hij was daarmee een treffende illustratie van een andere bevinding uit Osherman's onderzoek, namelijk dat mannen aan de ene kant verlangen naar de liefde of genegenheid van hun vader, maar aan de andere kant die ook weer niet willen, dat ze willen bewijzen dat ze het ook zonder die vaderliefde wel redden. Psychologisch gezien is dat overigens niet zo verwonderlijk, want voor de meeste belangrijke personen in ons leven geldt dat we ons van hen losmaken door afstand te scheppen, zonder dat we de intense en gecompliceerde gevoelens die we voor hen koesteren goed beseffen en verwerken.

Maar met vaders is er in dit opzicht vaak een extra complicatie. Vaders zijn er vaak niet. Een van de belangrijkste redenen van de emotionele kwetsbaarheid van veel jongens en mannen is volgens Osherman precies hierin gelegen, namelijk het probleem om als kind te begrijpen waarom vader er niet was. Een zoon kan als kind het altijd maar werken buitenshuis of de emotionele afwezigheid thuis van zijn vader ervaren als zijn eigen schuld. Zijn vader vindt hem gewoon niet belangrijk genoeg, of hij heeft iets gedaan waardoor zijn vader hem uit de weg gaat. Of hij neemt een of ander verborgen gebrek, gebrek aan moed bijvoorbeeld, bij zijn vader waar en is vastbesloten om niet ook zo'n soort man te worden.

„De vloek van de vader-zoon relatie," zegt Osherman, „is afstand. Hoe langer die afstand bestaat, hoe moeilijker hij wordt overbrugd. Veel zonen zijn op den duur geneigd dat afstand houden over te nemen. Dat wil zeggen dat ze gaan ten opzichte van hun vader wat deze zelf eerst lange tijd heeft voorgedaan. Die afstand is overigens eerst en vooral emotioneel, want tal van vaders en zoons proberen wel degelijk te laten zien dat ze liefdesgevoelens voor elkaar koesteren.

Namelijk door dingen te doen voor elkaar. Zoals een van de mannen in Osherman's onderzoek zo treffend zegt: „Mijn vader's onuitgesproken boodschap was: zeg me niet dat je van me houdt, laat het me zien." Het probleem is alleen dat mensen nu eenmaal aannemen dat iets meestal niet wordt gedacht, als het niet ook ooit wordt gezegd of door een gebaar (een arm om een schouder) wordt uitgedrukt. Een vader kan veel voor zijn zoon doen, maar als hij nooit over zijn liefde spreekt, dan heeft en houdt die zoon toch vraagtekens over wat zijn vader van hem vindt en voor hem voelt. Dat gebrek aan emotionele communicatie wordt op den duur over en weer emotionele afstand en die afstand wordt weer ervaren als bewijs van gebrek aan liefde.

In een prachtige verzameling gedichten over vaders en zonen, die een aantal jaren geleden werd samengesteld door de Amerikaanse dichter Bliss, komt er één voor met de titel 'Brief aan mijn dode vader'. Het gedicht is van de hand een jongen die aan zijn dode vader schrijft: „Ik wacht nog altijd op jou om tegen mij te zeggen 'mijn zoon, mijn geliefde zoon'." Om te vervolgen met: „Zie je nu dat vaders die hun zonen niet liefhebben, zonen hebben die niet liefhebben." En hij eindigt het gedicht met een uitroep van bittere ontgoocheling: „Het was niet jouw fout, en het was niet mijn fout, ik had jouw liefde nodig maar ik redde me zonder. Nu hoef ik niets meer."

Persoonlijk zou ik de komende paar jaar geen vaderdag willen, maar een vader-en-zoondag, waarop het voornaamste geschenk is te zeggen wat we van elkaar nodig hebben. Om zo te voorkomen dat we echt niets meer van elkaar hoeven.

ander-zijds

Thuis

DOOR SANTE BRUN

De vakantietijd staat voor de deur.

Wat een ellende. Weer naar Cadzand. Of naar Blankenberge. Of naar Parijs. Of gewoon toch maar weer naar de Ardèche?

Files, kotsende kinderen.

Hitte, rovers, noodweer.

Afzetters en oplichters.

Aardappels vergeten, spaghetti vreten.

Lekke banden, verstopte filters.

Overvolle campings zonder behoorlijke sanitaire voorzieningen.

Olijfolie, knoflook: iedereen aan de diarree.

Arrogante Fransen, schreeuwende Duitsers, slappe koffie.

Museum net gesloten of net nog niet open.

Tunnel gesloten wegens grote drukte.

A bas les hollandais.

Benzine getankt, bedrag twee keer van creditcard gehaald.

Algenvellen uit Adriatische Zee niet van de voeten te krabben.

Illegaal gewisseld geld blijkt krantepapier.

Gat in ozonlaag leidt tot spectaculaire ongeneeslijke huidverbranding.

Kwallen doen hun best.

Aardige man blijkt reserveband vol heroïne te hebben gestort. Gevangenis nog erger dan gevreesd.

Verbouwing speeltuin duurt hele zomer.

Uiteenvallen huwelijk van campingburen geen leuk gezicht. Bloedsporen moeilijk van voortent te verwijderen.

Tolwegen onbetaalbaar.

Vanaf 's morgens om zes uur is de camping gehuld in barbecue-wolken, waar je in drie weken niet aan kunt wennen.

Ze spreken geen Nederlands.

De achtergeblevenen thuis telefoneren permanent naar Australië, drinken alle whiskey op en als ze even op jouw rekening naar de kroeg gaan stelen anderen het huis leeg. Op de terugweg uit het café wordt jouw tweede auto in beslag genomen wegens te veel drank in de chauffeur.

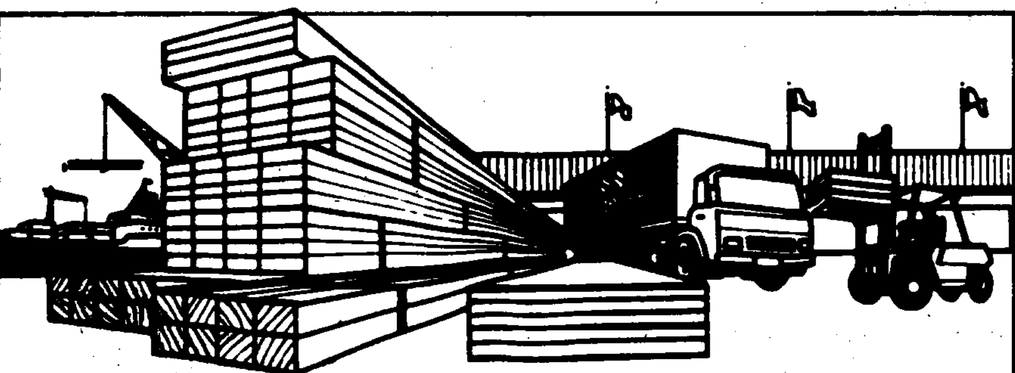
De behulpzame nieuwe buren geven de kamerplanten geen water en eten de moestuin leeg.

Hond krijgt heimwee.

In veel vakantielanden is het oorlog geweest, nog steeds oorlog, of is oorlog aanstaande. Of relletjes.

Ik wil maar zeggen: iedereen kan dus beter, ter voorkoming van al die ellende, gewoon thuis blijven.

Dan heb ik tenminste een rustige vakantie, in Kroatië.

De Jongeneel-groep is leverancier van hout, houtprodukten, plaatmateriaal en diverse andere produkten voor de bouw en industrie.
De groep bestaat uit 35 regionale vestigingen, een importeur/grossier, gespecialiseerde vurehoutbedrijven en productie-afdelingen.
Ook in België heeft de Jongeneel-groep een zestal vestigingen. In totaal werken bij Jongeneel zo'n 1000 medewerkers.

Bij Jongeneel **Heerlen** ontstaat de vacature voor de functie van

VERKOPER BINNENDIENST M/V

Als verkoper vormt u een zeer belangrijke schakel tot de omzet. U onderhoudt hiertoe telefonisch contacten met de afnemer. De afnemer verlangt deskundigheid en volop service. Een zakelijk instinct, overtuigingskracht, gekoppeld aan prettige omgangsvormen, kennis en teamgeest zijn vereisten. U bekleedt immers een verantwoordelijke post.

U heeft een opleiding op MBO-niveau of hoger en een leeftijd tot 35 jaar. U heeft enkele jaren ervaring in een commerciële functie, bij voorkeur in de branche of de bouwwereld. Voor de man of vrouw met doorgroeikwaliteiten biedt ons bedrijf interessante perspectieven.

Jongeneel biedt naast een goed salaris uitstekende arbeidsvoorwaarden, zoals: 39 vakantie- en roostervrije dagen, pensioenvoorziening en een 13e maand.

Een medische keuring maakt deel uit van de selectie-procedure.

Als u belangstelling heeft, kunt u uw sollicitatiebrief zenden aan Jongeneel B.V., t.a.v. mevrouw A. M. Brefeld, Postbus 49, 3500 AA Utrecht.

Jongeneel B.V.
Postbus 49
3500 AA Utrecht

jongeneel

EnviroTech Pumpsystems b.v. voert twee produktlijnen onder de merknamen GEHO PUMPS en BEGEMANN PUMPS.

De lijn GEHO PUMPS bestaat uit:
- bronbemalingssystemen voor verlaging van het grondwaterpeil
- hoogwaterpompen en complete poldergemalen
- pompen voor transport van mineralen en afvalstoffen

De lijn BEGEMANN PUMPS bestaat uit:
- metalen centrifugaalpompen voor de petroleum, petrochemische en andere procesindustrieën
- kunststof centrifugaalpompen voor de chemische industrie

EnviroTech Pumpsystems b.v. heeft ca. 135 medewerkers.
Van de totale produktie wordt ca. 80% geëxporteerd naar alle delen van de wereld. Er is een verkoopvestiging in Canada en een agentennetwerk verspreid over meer dan 40 landen.

EnviroTech Pumpsystems b.v. (ISO 9001 gecertificeerd) is een van de bedrijven van de Amerikaanse groep EnviroTech Pumps.
Deze groep heeft wereldwijd ongeveer 2000 medewerkers in dienst en is een van de marktleidende ondernemingen met een internationaal toonaangevende positie op het gebied van vloeistoftransport en andere verpompbare vloeistoffen.

EnviroTech Pumpsystems b.v.

Egtenrayseweg 9, 5928 PH Venlo
Telefoon 077-895200
Telefax 077-824844

EnviroTech
PUMPSYSTEMS
An EnviroTech company

GEHO PUMPS

BEGEMANN PUMPS

De afdeling Engineering, met ca. 35 medewerkers, ontwerpt en ontwikkelt nieuwe pompen en pompinstallaties en zij zorgt voor alle technische specificaties voor het voortbrengen van pompen en pompinstallaties. Voor de afdeling Engineering (Produktgroep Kunststof Centrifugaal Pompen en speciaal pompen) zoeken wij kandidaten voor de funktie van

Groepsleider / Konstrukteur (m/v)

Taken en verantwoordelijkheden:
- het ontwerpen van nieuwe pompkonstrukties
- geeft leiding aan een groep engineers (± 5 personen) en rapporteert aan de Engineering Manager
- is verantwoordelijk voor kwaliteit, kosten en doorlooptijden van specificaties, tekeningen, documentatie en e.e.a.volgens de bijbehorende vrijgave procedures
- onderhoudt kontakten in multidisciplinaire verbanden door de gehele organisatie

Funktie-eisen:
- opleiding op HTS niveau
- enige jaren ervaring in een soortgelijke funktie
- uitstekende kontaktuele vaardigheden
- goede beheersing van de engelse en duitse taal in woord en geschrift

Nadere informatie kan worden ingewonnen bij de heer J. Lap (Engineering Manager) 077-895250 (werk), 077-736983 (privé).

Belangstellenden voor deze functie nodigen wij uit hun schriftelijke sollicitatie binnen twee weken te richten aan:
EnviroTech Pumpsystems b.v., Postbus 249, 5900 AE Venlo, t.a.v. de heer J. Filer, afdeling Personeelszaken, 077-895264.

Huize „De Berg"

Stichting "Kloosterbejaardenoorden Congregatie De Kleine Zusters van de H. Joseph" vraagt voor haar verpleeghuis Huize „De Berg" te Heerlen een

AFDELINGSHOOFD
voor de Anna-afdeling.

De Anna-afdeling is een verpleegafdeling waar 28 somatisch zieke bewoners verblijven.

Algemene informatie: Huize „De Berg" is naast het moederhuis van de Congregatie De Kleine Zusters van de H. Joseph een verpleeghuis/verzorgingshuis voor religieuzen.

Functie-inhoud: Begeleiden, stimuleren en instrueren van de medewerkers. Begeleiden van de bewoners t.a.v. sociale, psycho-sociale en somatische problematieken. Adviseren binnen het te voeren beleid in de verpleging en verzorgingsdienst. Een bijdrage leveren aan de uitvoer van onze zorgdivisie. Het dragen van verantwoordelijkheid voor de kwaliteit en continuïteit van de bewonerszorg.

Functie-eisen: Diploma verpleegkundige A, B of H.B.V.O. Voltooide management- of gelijkwaardige opleiding. Affiniteit met en inzicht in de ouderenzorg. Leidinggevende ervaring.

Salaris: Conform C.A.O. bejaardentehuizen. (min. ƒ 3359,-; max. ƒ 4328,-).

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met dhr. M. Hamers, hoofd verpleging/verzorging. Tel. 045-718066/045-451365 (privé).

Schriftelijke sollicitaties voor 19-06-93 te richten aan:
direktie Huize „De Berg"
Gasthuisstraat 46, 6416 AM Heerlen.

VERELST

Stahl- und Hochbau GmbH

Wij zijn een Belgische dochteronderneming, die aktief is in staalhallen en industriebouw.
Voor ons kantoor in Würselen/Aachen zoeken wij zo vlug mogelijk een ervaren

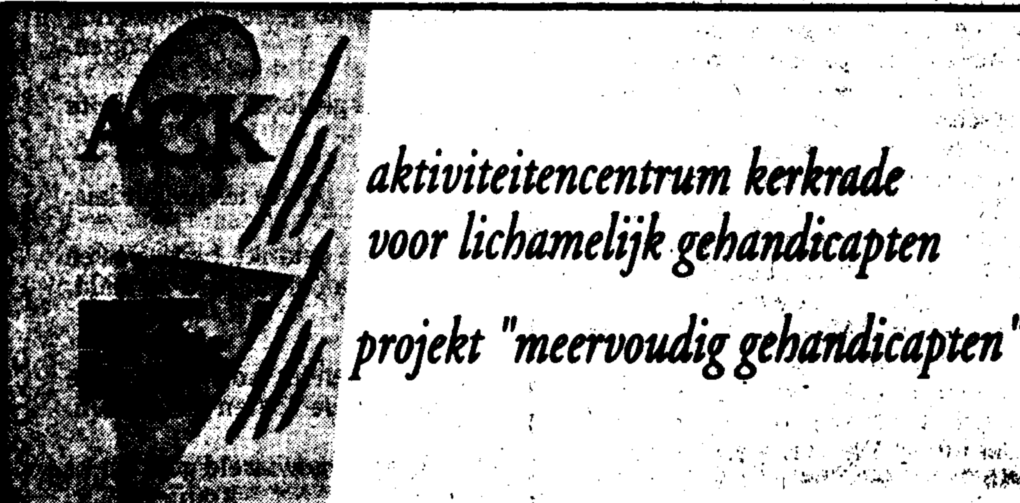
bouwkundig ingenieur (m/v)

Uw taken:
- ontwikkeling, planning en afwerking van industriële bouwprojekten;
- werfleiding, offertes, kostenberekening, besprekingen met opdrachtgevers, onderaannemers en officiële instanties.

Wij vragen:
- technisch gerichte opleiding ofwel enige jaren beroepservaring in een leidinggevende positie in de bouw;
- zelfstandig en flexibel werken bij de opvolging van de werven;
- organisatietalent;
- overtuigingskracht op grond van kompetentie en enthousiasme;
- grondige kennis van de Duitse taal in woord en schrift;
- leeftijd 25 - 35 jaar.

Wij bieden:
- goed salaris volgens uw prestaties;
- interessante karrièrevooruitzichten binnen een internationale groep;
- bedrijfswagen, ook voor eigen gebruik;
- aangename jonge werksfeer.

Interesse?
Zend uw c.v. met foto zo vlug mogelijk naar:
Stahl- und Hochbau Verelst GmbH,
Schumanstr. 29, D-5102 Würselen, t.a.v. dhr. Torfs, tel. 0949-2405-93771.

aktiviteitencentrum kerkrade voor lichamelijk gehandicapten
projekt "meervoudig gehandicapten"

INFORMATIE
Beide aktiviteitencentra maken deel uit van de Stichting Gehandicaptenzorg Limburg en bieden dagaktiviteiten aan lichamelijk gehandicapte volwassenen in het kader van hun doelstelling: integratie en bevordering van de sociale redzaamheid.

Aktiviteiten vinden plaats binnen vier afdelingen, t.w. studie/soc. kultureel, kreatief, sport & spel en A.D.L. (aktiviteiten dagelijks leven).

De Aktiviteitencentra worden gefinancierd in het kader van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (A.W.B.Z.).

Voor medewerk(st)ers gelden de arbeidsvoorwaarden voor Dagverblijven en Tehuizen voor Gehandicapten.

roepen belangstellenden op te solliciteren naar de funktie van:

A. Medewerker afdeling Kreatieve Technieken m/v,
t.b.v. het A.C.K., in 50% dienstverband;

B. Medewerker afdeling Kreatieve Technieken m/v,
t.b.v. het A.C.L., in 100% dienstverband.

Inhoud van de funktie:
- het leiden, begeleiden en ontwikkelen van aktiviteiten binnen de afdeling Kreatieve Technieken;
- het begeleiden van deelnemers in hun dagelijks funktioneren in en buiten het centrum.

Vereist:
- een afgeronde M.B.O.-opleiding;
- goede contactuele en organisatorische eigenschappen;
- aantoonbare kennis op het gebied van kreatieve technieken;
- in teamverband kunnen werken.

Geboden wordt:
- ruimte voor eigen initiatief;
- salaris afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring (maximaal ƒ 3.346,- bruto per maand).

Een psychologisch onderzoek en een medische keuring maken deel uit van de sollicitatieprocedure.

Schriftelijke sollicitaties binnen 14 dagen richten aan dhr. J.J.M. Penders, hoofd A.C.L./A.C.K., p/a A.C.K., Caspar Sprokelstraat 4, 6461 EA Kerkrade. Nadere informaties kunnen telefonisch ingewonnen worden bij voornoemd hoofd, tel. 045-460888.

B R U Y N Z E E L

BRUYNZEEL KEUKENS EN KASTEN BV,
heeft haar hoofdkantoor in Bergen op Zoom. Dit is tevens de plaats waar met behulp van uiterst moderne faciliteiten dagelijks 400 enthousiaste mensen in touw zijn om een puur Nederlands produkt te vervaardigen, assembleren en te marketen. En suksesvol, getuige de sterke expansie in zowel binnen- als buitenland. Voor de direkte verkoop aan partikulieren maakt Bruynzeel o.a. gebruik van eigen keukenadviescentra die veelal op toplokaties in de grote steden gevestigd zijn, zodat een grote belangstelling van het winkelende publiek gewaarborgd is.

VOOR ONZE NIEUW TE OPENEN VESTIGING IN HEERLEN
zoekt Bruynzeel een energieke en ervaren

KEUKENADVISEUR M/V

DE FUNKTIE:
Na een introduktie in ons bedrijf en een training v.w.b. produktkennis en marktbenadering, gaat u werken onder leiding van onze vestigingsmanager. Hierbij legt en ontwikkelt u kontakten met nieuwe of reeds bestaande relaties én klanten. Belangrijk is het ontplooien van initiatief en het benutten van kommerciële kansen waarbij u vanuit het bedrijf wordt ondersteund.

BRUYNZEEL VRAAGT:
Enthousiaste kandidaten met initiatief, doorzettingsvermogen en verantwoordelijkheidsgevoel; ervaring in de verkoop van duurzame konsumentengoederen, bij voorkeur in de verkoop van aanbouwkeukens; woonachtig in Zuid Limburg; leeftijd vanaf 23 jaar.

BRUYNZEEL BIEDT:
Een uitdagende baan in een gezond en groeiend bedrijf; een adequate ondersteuning vanuit het bedrijf; een uitstekend salaris; goede secundaire arbeidsvoorwaarden.

Bent u geïnteresseerd in deze funktie? Schrijf dan een brief met c.v. naar:
Bruynzeel Keukens en Kasten bv, afdeling personeelszaken,
Postbus 140, 4600 AC Bergen op Zoom.
(S.v.p. op de envelop "keukenadviseur Heerlen" vermelden.)

bruynzeel

Samen maken we de mooiste keuken

Dietistes
Fysiotherapeutes
of dames met een soortgelijke opleiding

Voorlopig part-time, ontvangt en begeleidt U cliëntes bij hun therapie, geeft voedingsadviezen, ondersteunt en motiveert. Verder voert U een eenvoudige administratie en houdt het instituut schoon.
U bent minstens 25 jaar en gaat graag en vriendelijk met vrouwen van alle leeftijden om. U straalt enthousiasme en motivatie uit, bent zeer correct en accuraat en weet uzelf goed te presenteren.

Geïnteresseerd?
Stuur dan een korte brief met c.v. en recente (pas)foto aan:

Ladybalance

TFM-Instituut voor slankheid en figuurcorrectie
Postbus 3037, 6411 AT Heerlen. ☎ 045-711057.

WIL JE WERKEN IN DE SPORT?
Heb je vrije tijd en daarnaast een sportopleiding, laat je dan inschrijven in de
Sportvakaturebank
Vraag een inschrijfformulier aan bij:
SPORTSERVICE LIMBURG
Tel.: 046-525888
Vragen naar: George Bellis

JUMBO SUPERMARKTEN, met het hoofdkantoor in Veghel, is een zich sterk ontwikkelende organisatie in de levensmiddelenbranche.
In Limburg, Brabant en Zeeland hebben inmiddels 22 supermarkten hun deuren geopend en zullen in de loop van dit jaar nog meerdere vestigingen worden geopend. Elke supermarkt heeft een ruim assortiment met veel verse produkten van uitstekende kwaliteit. Het is er goed kopen, juist omdat de medewerkers hun vak elke dag opnieuw met veel service vervullen. Voortdurend zijn wij op zoek naar vakmensen die mee willen werken aan de groei van onze organisatie. In Zuid-Limburg hebben wij JUMBO-filialen in Nuth, Meerssen, Kerkrade en Oirsbeek. Dit laatstgenoemde filiaal zal op korte termijn vervangen worden door een nieuwe, uitgebreidere supermarkt, waarmee JUMBO nog beter in kan spelen op de vraag van de consument.

Voor de filialen in Zuid-Limburg willen wij graag in contact komen met ervaren:

BEDRIJFSLEIDERS

U geeft als bedrijfsleider leiding aan alle afdelingen binnen de supermarkt. U heeft bewezen dit te kunnen, door ruime werkervaring in de branche te hebben opgebouwd. Tevens heeft u een brede belangstelling voor het levensmiddelenvak. Voortdurend bouwt u aan de omzetverbetering, de produktpresentatie, kwaliteit, service en sfeer van uw zaak. U gaat gemakkelijk met uw personeel om en voor de klanten bent u een altijd behulpzame gastheer of gastvrouw.

Naast motiveren, delegeren en goed organiseren weet u wat het betekent om verantwoordelijk te zijn voor uw personeel en de omzet-winstmarge van een supermarkt.

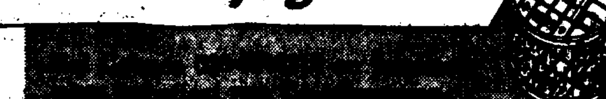
Heeft u interesse en bent u naar uw mening geschikt voor deze funktie?
Stuurt u dan uw gemotiveerde sollicitatiebrief met uitgebreid c.v. naar:
Van Eerd Groep, afdeling Personele Zaken
Postbus 8, 5460 AA Veghel.
Voor meer informatie: 04130-80200

MacByte B.V. zoekt met spoed

OPROEPKRACHTEN M/V

voor lichte verpakkingswerkzaamheden van diverse software produkten.

Amperestr. 11, 6372 BB Landgraaf.
Telefoon 045-330022.
Voor inl. de heer N. Cremers.

Pension-Café-Restaurant
't Köppelke
Klimmenderstr. 8, Klimmen
Dansen voor ouderen
in de maand juni iedere zondagmiddag van 15.00 uur tot 19.00 uur
Levende muziek met
Benny Shallow
in onze uitstekende zaalaccommodatie met grote dansvloer.
Beleefd uitgenodigd
Jos en Truusan

AKTIE · AKTIE · AKTIE · AKTIE · AKTIE · AKTIE · AKTIE · AKTIE · AKTIE · AKTIE

NU BIJ PRIFO
VERGROTING
VOOR MAAR
5.95

Wilt u extra grote kleurenfoto's? Dan snel naar Prifo.
Want daar kost een prachtvergroting (20x28) nu slechts ƒ5,95.
Deze aanbieding geldt t/m 30 juni 1993.
Alleen van kleinbeeld-negatief.

prifo
PERFECTE FOTO'S IN 27 MINUTEN*

Prifo, Rossinipassage 16, Landgraaf, Tel. 045-323377. Prifo, Niersprinkstraat 9, Kerkrade, Tel. 045-452565. Prifo, Spilstraat 1, Maastricht, Tel. 043-251175. Prifo, Wycker Brugstraat 47, Maastricht, Tel. 043-257652. Prifo, Paradijsstraat 10, Sittard, Tel. 046-527524.

Klant voelt service van bank in de portemonnee

Betalen om aan je eigen geld te komen. Voor veel mensen een ergernis; de banken hebben het over service, die geld kost. De tarieven, zeggen zij, moeten de klant aanzetten tot wat wordt genoemd efficiënt bankieren. Noodzakelijk, omdat het betalingsverkeer te duur is geworden. Met zachte hand wordt de klant gedwongen om zo te bankieren dat de kosten teruglopen. De banken zijn zich bewust van de kritiek die er is, maar liggen daar niet echt wakker van. Het is een 'kwestie van tijd en gewenning'. De klant zal het straks heel gewoon vinden te moeten betalen voor diensten die tot voor kort gratis waren. Bovendien: in omliggende landen is het de gewoonste zaak ter wereld dat een overschrijving of een geldopname een paar kwartjes kost. Dus wat zeuren we eigenlijk?

DOOR ROB ZIJLSTRA

De winsten van de banken groeiden vorig jaar wederom. De ING-Bank en de Postbank, die samen deel uitmaken van de ING-Groep, boekten in 1992 ruim één miljard gulden winst. De ABN-Amro, de grootste bank van Nederland, verdiende 1.684 miljoen gulden, bijna tien procent meer dan een jaar eerder. De winst van de Rabobank bedroeg vorig jaar ruim een miljard gulden. Ook de SNS-bank had vorig jaar meer inkomsten dan uitgaven: 53,3 miljoen gulden. Maar ondanks die florerende winstcijfers klagen de banken steen en been over de hoge kosten van het door hen zelf bedachte betalingsverkeer.

In december 1991 dacht de Rabobank het ei van Columbus te hebben evonden. Voor een bedrag van 25 gulden per jaar zou de Rabo-klant ongestoord gebruik kunnen blijven maken van de bankdiensten. De Rabo was hiermee de eerste bank die deze gewaagde stap nam, wetend echter dat de concurrentie snel zou volgen. Het pakte anders uit: een storm van kritiek van vaste klanten deed de Rabodirectie al snel een toontje lager zingen. Duizenden klanten dreigden hun rekening op te zeggen. Op hetzelfde moment maakte de Postbank, met enig gevoel voor commercie, bekend te worden overstroomd met nieuwe klanten, onder wie opvallend veel Rabo-klanten. De directie van de Rabobank blies het abonnementstarief vervolgens af.

Met een tarief van 25 gulden per jaar wilde de Rabobank een standaardpakket aanbieden aan haar klanten: machtigingen, geldautomaat-handelingen, over- en afschrijvingen en de verwerking van acceptgiro's zouden op deze manier kostendekkend te maken zijn. Want om dat laatste gaat het. Het betalingsverkeer is in de loop der jaren uit de hand gelopen. De banken zagen geen andere oplossing dan de klant voor die kosten te laten opdraaien.

Om dit verhaal aan de man te brengen werden termen als 'service', 'klantvriendelijkheid' en 'de thuisbankier' uit de kast gehaald. De klant werd (en wordt) wijsgemaakt dat het toch vooral het publiek is dat profiteert van een tarifering. Want wat is nu gemakkelijker dan een maandelijks terugkerende rekening via een automatische incassomachtiging te betalen? Voor de bank is het verwerken van een elke maand terugkerende acceptgiro van bijvoorbeeld het energiebedrijf een zeer kostbare aangelegenheid. Over de voor de klant aantrekkelijke mogelijkheid van dit betaalmiddel om het een maandje te laten liggen als het even niet goed uitkomt, zwijgt de bank.

Kritiek

Na de miskleun van de Rabo in 1991 was het eventjes stil aan het tariferingsfront. Inmiddels hebben alle banken een systeem bedacht (en ingevoerd) om het betalingsverkeer weer in goede banen te leiden. De kritiek van onder andere de Consumentenbond is dat de service aan de particuliere klant er niet beter op wordt.

Een absoluut niet representatief vergelijkend 'waren'onderzoek bij willekeurige filialen van vijf bankinstellingen leert dat het met die service wel goed zit. „Goedemiddag, ik wil een rekening openen, maar heb begrepen dat de kosten per bank nogal verschillend zijn, dus zou ik eerst graag wat informatie willen hebben. Kan dat?" Alleen bij de Postbank bestaat de eerste kennismaking uit een 'foldermolen' op het postkantoor waar informatie uitgevist kan worden. Wie 'thuisbankier' wil worden moet zich vervolgens zelf helpen met het invullen van aanvraagformulieren.

Bij de andere banken wordt de toekomstige klant getroffen door vriendelijkheid en hulpvaardigheid. Bij de ABN-Amro, de Rabobank, de ING-Bank en de SNS-bank is de folder het middel om nieuwe klanten binnen te halen. Medewerkers leggen aan de hand van de folder met routine en geduld uit hoeveel de kosten bedragen. Bij de ABN-Amro en de ING-Bank zijn medewerkers zo vriendelijk om ongevraagd uit te leggen waarom kosten in rekening worden gebracht. En, nog belangrijker, hoe de klant moet handelen om die kosten zo laag mogelijk te houden.

Alleen bij de SNS-bank gaat het even mis. Een medewerkster vraagt de potentiële klant begrip voor de onderbezetting als gevolg van lunchpauzes. „Misschien dat u over een uur terug kunt komen of zo. En dan moet u ook even een legitimatiebewijs meenemen." De tegenwerping dat het slechts gaat om informatie, mag niet baten. „U moet zich kunnen legitimeren."

Bij de ABN-Amro wordt een onderscheid gemaakt tussen handelingen die 'niets' kosten en handelingen die 'iets' kosten, bij de Rabo heet dat 'onbeperkt vrij' en 'beperkt vrij'. De verschillen per bank zijn op het eerste gezicht niet echt groot: het ligt vooral aan het gedrag van de klant zelf. Wie zich nergens aan stoort, moet rekening houden met kosten die kunnen oplopen tot enige tientjes per jaar. Wie zich aanpast aan de wensen van de bank en dus 'efficiënt bankiert' is jaarlijks zo'n 25 gulden kwijt.

De geldautomaat is bij alle banken tijdens (de ruim bemeten) kantooruren gratis, 's avonds en in het weekeinde wordt 1 gulden 50 in rekening gebracht. Uitzonderingen zijn de Postbank en de ING-Bank. Hun geldautomaten zijn altijd gratis. Een opname minder dan 250 gulden aan de balie van de ABN-Amro kost een gulden. Bij de Rabobank kan slechts twaalf keer per jaar gratis geld worden opgenomen aan de balie. Vanaf de dertiende keer moet ook een gulden worden ingeleverd. Met uitzondering van de Postbank vragen alle banken geld voor het verwerken van cheques. Het tarief is afhankelijk van het aantal cheques en het bedrag dat wordt uitgeschreven. Overschrijvingen middels acceptgiro's kost geld bij de ABN-Amro en de Rabo.

Rekeningoverzicht

Ook vragen alle banken, met uitzondering van de Postbank, een vergoeding voor de thuisgestuurde rekeningoverzichten. Wie vaker dan twee keer per maand zo'n overzicht wenst, betaalt in de meeste gevallen een gulden per keer. En een overzicht na elke transactie loopt in de papieren. De ABN-Amro brengt hiervoor vijftig gulden per jaar in rekening, de Postbank twintig gulden, de ING-Bank een gulden per keer en de Rabo en de SNS-bank twee kwartjes.

Om te voorkomen dat de klant het overzicht kwijtraakt, hebben de meeste banken een speciaal telefoonnummer in het leven geroepen waarop informatie te krijgen is over het beschikbare saldo. De kosten hiervan variëren van het normale telefoontarief tot vijftig cent per minuut.

Met uitzondering van de Postbank en de ING-Bank hanteren de banken verschillende pasjes. Een zogeheten basispas biedt beperkte mogelijkheden, maar is dan ook gratis. De prijs van bankpasjes met uitgebreide mogelijkheden (waaronder de Europas en de creditcards) loopt uiteen van vijf gulden tot 55 gulden per jaar. Dit laatste bedrag brengt de Rabo in rekening, maar die geeft dan wel een museumjaarkaart bij. Of de klant dat nu wil of niet.

Worden de tarieven van de genoemde banken met elkaar vergeleken, dan blijkt de Postbank op alle fronten de goedkoopste. In alle andere gevallen hangt het af van de wijze waarop van de diensten van de bank gebruik wordt gemaakt. Bij de Rabobank kan de klant met efficiënt bankieren het meest besparen, maar dan moeten de wensen beperkt zijn. De ABN-Amro zit met haar tarieven aan de hoogste kant. Hier staat tegenover dat deze bank, net als de Rabo overigens, een bescheiden rente geeft op de betaalrekening.

Oplossing

H.W.M. Bosch is projectmanager tarifering bij de Rabobank. Zes jaar geleden werd hij belast met het zoeken naar een oplossing voor de uit de hand lopende kosten van het betalingsverkeer. Dat het betalingsverkeer 'te duur' is geworden is niet helemaal juist, zegt Bosch. Want: „Duur is een relatief begrip. Per transactie zijn de kosten in de afgelopen dertig jaar jaren niet noemenswaardig gestegen. De omschakeling van het handwerk naar elektronische verwerking ligt hieraan ten grondslag."

Dat het met het betalingsverkeer de spuigaten is uitgelopen, is vooral veroorzaakt door de enorme vlucht die het betalingsverkeer heeft genomen, zegt Bosch. „Eind jaren zestig schakelde Nederland massaal over van het loonzakje op de girale salarisoverschrijving. Dit had tot gevolg dat iedereen een bankrekening moest hebben." Ter illustratie haalt Bosch wat cijfers uit de kast: in 1968 telde de Rabobank 400.000 rekeningen, in 1990 was dat aantal opgelopen tot vier miljoen. Het aantal transacties nam hiermee ook toe: van 25 miljoen in 1968 tot 538 miljoen in 1990.

„Verder speelt mee," zegt Bosch, „dat in de jaren zestig onder banken nauwelijks sprake was van concurrentie. Die is nu moordend. Steeds meer bedrijven begeven zich op het bancaire terrein. Roparco (een beleggingsfonds van Robeco en gericht op particulieren) is daar een aardig voorbeeld van. De laatste trend is dat ziekenfondsen met spaarrekeningen beginnen voor hun cliënten. Dit betekent dat van de banken steeds meer winstgevende taken worden afgesnoept."

Het verhaal dat de banken eerst iedereen als klant hebben binnengehaald met allerlei aantrekkelijke voordeeltjes en dat, nu iedereen met handen en voeten gebonden is aan een bank, de klant opdraait voor de kosten, wordt deels door Bosch onderschreven. „Maar daar moet ik onmiddellijk aan toevoegen dat de dienstverlening ook enorm is toegenomen. De dienstverlening van nu is niet te vergelijking met die in de jaren zestig."

Incassolopers

Bosch: „Tot 1968 draaide het in het betalingsverkeer vrijwel uitsluitend om chartaal geld. Alles werd gewoon met contant geld afgerekend. Ik kan mij nog herinneren dat de belastingdienst met caravans de woonwijken inging om het belastinggeld bij de mensen aan huis op te halen. Het energiebedrijf werkte met muntjes. Incassolopers haalden huis aan huis de huren op. Met de introductie van de acceptstortingskaarten begin jaren zeventig, verdwenen de incasseerders. De acceptstortingskaarten moest je betalen op het postkantoor en dat kostte twee kwartjes. Betalen voor diensten is dus eigenlijk niets nieuws. Eind jaren zeventig deed de machtiging zijn intrede, mede mogelijk doordat computers de verwerking gingen overnemen. Langzaam maar zeker schakelde elk bedrijf, ook de allerkleinste, over op elektronisch betalen. De ontwikkeling van de laatste jaren is dat ook de particulier steeds meer overstapt op elektronische betaalmogelijkheden. De geld- en de betaalautomaat zijn hier voorbeelden van."

Volgens Bosch is er momenteel sprake van een overgangsfase. Het zal niet lang meer duren, zo is de overtuiging van de Rabo-man, dat in alle winkels met een bankpas met pincode kan worden afgerekend. Dat daaraan een prijskaartje hangt, zal steeds meer worden geaccepteerd. Het is een kwestie van gewenning. We betalen toch ook een abonnementstarief voor de telefoon? Toen wij in 1991 een abonnementstarief voor bankdiensten lanceerden, werd dat niet gepikt. Maar ik weet nog dat in datzelfde jaar het telefoontarief fors werd verhoogd. Hoorde je bijna niemand over."

Van de kritiek van de Consumentenbond is Bosch niet echt onder de indruk. De kritiek zit 'm volgens de Raboman vooral in „de angst voor het nieuwe". Bosch trekt een vergelijking met de pincode. „In mijn overtuiging is de pincode nog altijd honderd keer veiliger dan een portemonnee. Er zijn banken geweest die een forse beloning hebben uitgeloofd voor diegene die erin slaagde een pincode te kraken. Daarin is nóg nooit iemand geslaagd."

Middenstand

Er is ook kritiek vanuit de middenstand, die steeds meer pasjes moet accepteren en daarvoor ook moet betalen. Bosch is het daar niet mee eens: „De voordelen van het elektronisch bankieren worden onderbelicht. Denk aan het boevengilde. Contant geld verdwijnt langzaam maar zeker uit het dagelijks leven. Een winkeloverval loont straks niet meer. Simpelweg omdat er geen geld is te halen. Dat lijkt mij toch een pluspunt."

Bosch wil hier ook nog wel even aan toevoegen dat juist het bedrijfsleven, meer nog dan de banken zelf, het meest profiteren van de huidige vorm van het betalingsverkeer. „Vroeger moesten ze incassolopers langs de deuren sturen, nu kunnen met één druk op de knop duizenden rekeningen in een keer worden geind."

De angst dat het einde van de tarifering nog niet in zicht is en dat de klant na verloop van tijd te maken krijgt met jaarlijkse verhogingen, deelt Bosch evenmin. „De mogelijkheden voor elektronisch geldverkeer zullen zonder twijfel blijven toenemen. Op voorwaarde dat de huidige ontwikkelingen worden voortgezet, zal het dan niet nodig zijn de tarieven noemenswaardig te verhogen. Immers, efficiënt bankieren door de klant betekent ook dat de bank efficiënter en dus goedkoper kan werken."

Het einde van de ontwikkelingen binnen het betalingsverkeer zelf zijn echter nog niet in zicht. Het zal niet lang meer duren, zo valt in bankkringen te beluisteren, dat de 'elektronische portemonnee' zijn intrede zal doen. De geldautomaat wordt dan overbodig. Technisch is de elektronische portemonnee al mogelijk, alleen is de klant daar volgens de banken nog niet aan toe. De elektronische portemonnee is niet meer en niet minder dan een pasje met een ingebouwde chip. De klant kan deze 'chipkaart' bij de bank 'opladen' tot een gewenst bedrag. Bij elke betaling wordt het betaalde bedrag op de pas in mindering gebracht.

door rob peters

De dubbeldekker

Een luxueuze dubbeldekker van Splendid Cars verdween in januari spoorloos.

Het driekwart-miljoen gulden dure karretje zou in de binnenlanden van Hongarije ingezet worden voor het noodlijdende streekvervoer ter plaatse of zoiets.

Een privé-detective kwam de dieven en de bus op het spoor.

In Zwitserland werd Peter uit Maastricht ingerekend. In Maastricht onderging Fons hetzelfde lot.

Fons wilde met één bus uit de geldzorgen komen.

Hij heeft samen met zijn vriend Peter weliswaar die fraaie bus naar Wenen en Boedapest gereden, maar veel wijzer is hij daarvan niet geworden.

„Het avontuurtje heeft me alleen geld gekost..." moppert de buschauffeur tegen zijn rechters in Maastricht.

Peter en Fons maakten verleden jaar een Kerstreisje naar Rome.

Op de terugweg kwamen de vrienden spontaan en tegelijk tot de slotsom dat vooral hun financiële leven een puinhoop was.

Al voorthobbelend over de Europese wegen kreeg een spectaculair, doch toch eenvoudig plan vaste vorm.

Peter, die lange tijd Splendid Cars had gediend, kende de bergplaats van het 'vlaggeschip' van de reisvloot en had 'contacten' in Oost-Europa, waar luxe bussen schaars zijn.

'Hij wist ook waar de sleutels, de papieren en de creditcards om te tanken lagen. Het was een fluitje van een cent,' legt Fons geduldig uit.

Zo kwam het dat de gezworen kameraden zonder veel inspanning binnen enkele dagen ongestoord en fluitend naar Wenen reden.

In de Weense hoofdstad begonnen de problemen. De man, met wie Peter de afspraken over aflevering had gemaakt, verscheen niet op de afgesproken plaats. Ook een poging om de bus zelf in Boedapest af te leveren, bleef steken.

'Ik heb daar nog geld moeten lenen om veilig thuis in Maastricht te komen,' zucht Fons over zijn vermoeiende uitstapje.

Het heeft hem wel veel inzicht opgeleverd in de Oosteuropese maffia.

Fons weet dat een touringcar daar slechts veilig is als hij op een door de onderwereld bewaakte parking staat. Daar moet vlot voor betaald worden uiteraard, maar diefstal is dan in elk geval uitgesloten.

Fons is duidelijk geschrokken van het wereldje waar hij wat kinderlijk in was gestapt, beter: gereden.

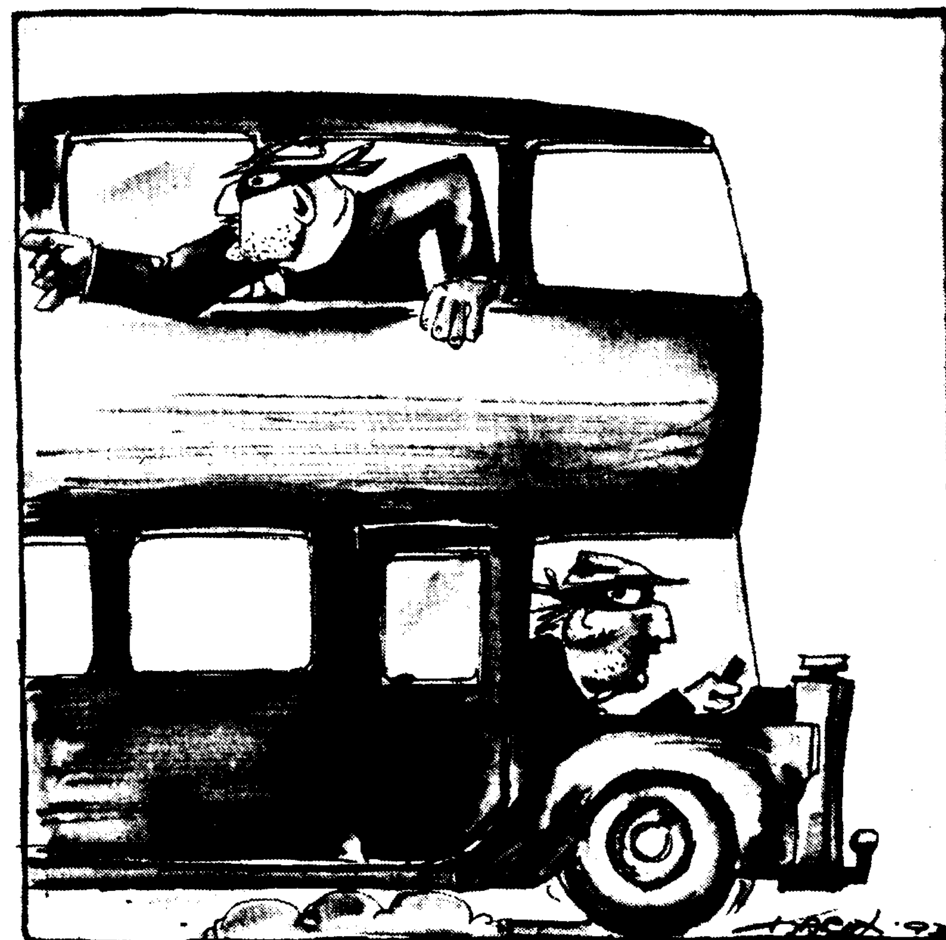
De rechters zitten met andere meer juridisch-technische problemen.

Fons is door het openbaar ministerie aangeklaagd wegens diefstal.

Zijn bekentenis duidt echter meer op verduistering, valsheid in geschrifte of heling dan op gewone diefstal van een bus.

Fons die na een week of drie (voorlopig) uit zijn cel mocht, krijgt daarom te zijner tijd mogelijk een nieuwe oproep.

'Hopelijk ben ik dan niet met de bus onderweg,' roept Fons ten afscheid.

Limburgs Dagblad piccolo's
Voor méér resultaat!

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,35.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist Gevonden ƒ 1,20 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,85.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts).
Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,85.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner) 0530

Vermist/Gevonden

10.000,- DM BELOHNUNG für Hinweise zur Wiederbeschaffung für gestohlenen Mercedes Cabriolet 280 SE 3.5, blaumet., Leder blau, Verdeck blau, Fahrg.-Nr. 1 1102612000116. Tel. 0 2407-3087.

Mijn YORKSHIRE is weggelopen bij de Mulderplas te Schinnen, vrijdag 28 mei. 8 mnd. oud, grijs/blauw, pas geknipt, oornr. RM56. Roepnaam Daisy. Ben zeer verdrietig, tegen beloning terug te bezorgen. ☎ 045-741291.

Personeel aangeboden

Heeft U bewijzen nodig. Bel dan 045-453878
Detective-buro Eurode
Voor binnen- en buitenland, bedrijven en particulieren.

KLUSJESMAN biedt zich aan voor alle voorkomende werkzaamheden in en om het huis. Tel. 045-708398.

VOEGER kan nog werk aannemen: voegwerk-uitkappen-stralen. Tel. 045-213789.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

DAKDEKKERSBEDRIJF. Vernieuwen en repareren van daken, schoorstenen en boeiboorden. ☎ 045-325326.

Voor al uw (sier)BESTRATINGEN. Bel 045-232186.

STUDENTE HEAO, 22 jr., zkt. vakantiewerk, liefst adm., evt. ander, beschikbaar dinsdag t/m vrijdag tot 12-07-'93. Tel. 045-272455.

Personeel gevraagd

Diversen personeel

International Company
zoekt personen die gaarne zelfstandig willen zijn. Uw inkomen is ongelimiteerd gebaseerd op uw inzet. De posities zijn open voor fulltime of parttime. Geen land- of leeftijdgrens. Voor meer informatie Dhr. Frantz tussen 11.00-14.00 uur of tussen 18.00-20.00 uur.
☎ 046-757635 b.g.g. 04454-64010.

Als u tussen 18 en 45 jaar oud bent en in bezit van auto en telefoon, kunt u in aanmerking komen voor onze gratis opleiding tot
vertegenwoordiger / ster
waarbij u tijdens de opleiding reeds een inkomen ontvangt en, na voltooide studie, desgewenst in vaste dienst kunt komen. Ervaring is niet vereist. Uw brief, met genoten opleiding etc., wordt door ons vertrouwelijk behandeld.
Avesta Nederland BV, Postbus 107, 6000 AC Weert.

Limburgs Dagblad
vraagt
Bezorg(st)ers voor Heerlen en Simpelveld
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's, kunt U tijdens kantooruren even langskomen of bellen.
Geerstraat 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

Voor de maanden juli / augustus met spoed gezocht
ervaren rekreatieleider m/v
voor een groot rekreatiebedrijf in het zuiden van het land.

- zelfstandig werken
- flink aanpakken
- betaald werk

Bel voor info, tijdens kantooruren:
Rekreatiewerk Zuidoost NL, 013 - 348634.

Progenta Projektservices
te Sittard is een landelijk opererend bedrijf, gespecialiseerd in reconditionering en onderhoud van tapijt, meubelstoffen, (systeem)plafonds en harde vloeren. ProGenta heeft vestigingen in Sittard, Elst (Utr.), Assen en Noordwijk. Ter versterking van ons enthousiaste verkoopteam zoeken wij voor Limburg een gemotiveerde free-lance
Vertegenwoordiger
Leeftijd 30-45 jaar. Interesse? Schrijf een brief met c.v. naar de direktie van ProGenta Projektservices, H.v. Veldekestr. 34, 6136 JC Sittard, of beter nog: bel voor een afspraak! Tel.: 046-527290, vragen naar de heer Schrijver.

Zwembad Simpelveld
vraagt met spoed BADMEESTER
voor de maanden juli en augustus. Prettige werkkring.
Inl. na 19.00 uur 043-436813. Overdag 045-442556.

Weg. uitbreiding van ons team zoeken wij nog voor vrijdag en zaterdag een KAPPER(STER). Inn Hair Brunssum.045-259349.

Gevraagd CENTRALISTE voor de weekends. Aanmelding na 18.00 uur: Keekstraat 46, Heerlen.

Bemiddelingsbureau MICHELL vraagt fotomodellen of mensen die dit willen worden. Info. 04754-82589.

Gez. EXPORTEUR voor bloemen uit Bulgarije. Telef. 04406-15341. Fax. 12304.

AARDBEIENVERKOPERS gevraagd, leeftijd tussen 15-20 jaar. J. Schaepkens, Klimmerderstr. 106, Klimmen. Telefoon 04405-1359.

Medewerkers m/v gezocht voor thuiswerk.
ƒ 21,- bruto per uur. Bel:
06-350.300.13
van 9.00 tot 23.00 u.
100 cpm nr. 758.

Gevr. nette MAN voor poetswerkzaamheden in klein bedrijf, 1 dag per week, omgeving Kerkrade. Br.o.nr. B-03992, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Met spoed gevraagd RIJINSTRUCTEUR A of B. Autorijschool Fermonia. Tel. 04750-16834.

Wij zoeken GEMOTIVEERDE mensen. Liefst met Ass. -B diploma. ☎ 045-237397.

VOF Euro-Queen Heerlen is op zoek naar VERKOPERS m/v.Bent U op zoek naar een nieuwe uitdaging? Wenst U te werken in een prettige omgeving en met een aangename groepssfeer? Wenst U een goede verdienste, eventueel met uitzicht op een vrijwel unieke carrière? Dan bent U ongetwijfeld de persoon die wij zoeken. Bent U overtuigd van Uzelf neem dan contact op met Dhr. Hugaerts. ☎ 045-712229.

Gevr. POMPBEDIENDE voor tankstation met bediening, op part-time basis, ook voor weekends/feestdagen. Aanmelden maandag en dinsdag tussen 14.00-16.00 uur. Van Dooren b.v., In de Cramer 17, Heerlen. ☎ 045-711778.

Gevraagd TUINMAN voor onderhoud grote tuin, omgeving Landgraaf, liefst ouder persoon of AOW-er. Telefoonnummer: 045-327017.

DM 1500,- Mtl. Seriöse Nebentätigkeit (Kapitalbr. ohne Vorkenntnisse) 045-352816

TUINMAN gezocht voor 1 jaar, Schelsberg 222, Heerlen. Tel. 045-724063.

NETWERK Profi's gevraagd. Betr. een nieuw produkt dat snel en zonder risiko op de markt gebracht wordt. Geen konkurrentie voor andere NLM prod. Tel. 04750-10676/09-49.216383959/09-49.215790660. Fax: 09-49. 216382609/09-49. 215790562.

Gevr. ervaren MEUBELSTOFFEERDER voor plm. 15 uur per week. Br.o.nr. B-04151, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Wij vragen met spoed BIJRIJDER m/v, leeft. 18-22 jr. Liefst met opl. meubelmaker. Wij bieden een goede baan met prima salaris en goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Soll. Vegers Meubelen, Postbus 335, 6400 AH Heerlen.

Gezocht AGENT/dealer voor onze succesvolle droog-fruit arrangementen, ook goede handel voor markten e.d. Atelier Bleyenberg, 013-340070.

Gezocht BASSIST(E) allround muziek. tel. 045-254641 of 045-750355.

Populaire MENSEN gezocht voor kaarten te verkopen voor groots discofeest in Limburg. Zeer hoge bijverdienste. Tel. 046-758212.

MEDEWERKERS gevraagd met assurantie-B opleiding of bereid deze te volgen. Hoge verdiensten mogelijk. Tel. 045-443572.

Gevraagd voor Pizzeria Kerkrade hulp in de bediening; voor friture Kerkrade vragen wij een ervaren FRITUREHULP.Bel tussen 9.00 en 12.30 uur:☎ 045-353735.

Verdien ca. ƒ 500,- of meer per week met administratief THUISWERK. Voor info schrijven met ingesloten retourenvelop voor antwoord naar PDM, Postbus 1002, 3360 BA Sliedrecht.

Bouwvak personeel

Bunij Bouwbedrijf BV vraagt met spoed colonne
METSELAARS voor Duitsland.
Melden bij Dhr. Bindels. Telefoon 045-217358.

Dringend TEGELZETTERS en onderaannemers gevraagd. Fliesen-Zillgens, Albert Jansenstr. 6, D-5130 Geilenkirchen. Tel. 09-49. 2451.8070.

Wolf Europabouw vraagt voor langdurige projecten in Duitsland ervaren TIMMERLIEDEN. ☎ 045-214500, na 13.00 uur ☎ 04499-4479.

Fa. WGW-Bouw. Voor direct gevraagd voor Duitsland METSELAARS/betontimmerlieden. Ook colonnes. 045-231336/230477. Hommerterweg 77, Hoensbroek.

Gevr. METSELAARS voor Duitsland. Wel vakbekwame mensen. Geka Bouw, ☎ 046-755732 na 18.00 uur.

Gevr. IJZERVLECHTERS of ploeg ijzervlechters voor vlechtwerk regio Aken. Inl. tijdens kantooruren 077-734242. Betonstaalindustrie A. Kruijsen, Tegelen.

ROADSTAR vraagt voor direkt metselaars en tegelzetters, voor Ned. en Dld. Telefoon 045-225050 of 226346.

Inwo. Bau-Unternehmer GmbH. vraagt voor op korte termijn ervaren METSELAARS. Gelieve te bellen 12.00-18.00 uur dagelijks, telefoon 045-224273; vragen naar Dhr. Schäfer.

Paro BV Bouwbedrijf vraagt OPPERMAN, regio Heerlen/Kerkrade. Tel. 045-325622, na 19.00 uur 427128.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Chauffeurs

Gevr. TAXICHAUFFEURS m/v v. seizoen '93, woonachtig Gemeente Valkenburg; tev. adm. medewerker m/v voor bediening telefoon/mobilfoon, lfst. i.b.v. rijbew. B. Aanmelden na tel. afspr. bij Botaxi-Valkenburg, Dhr. H. Bouwens, 04406-12221.

Gevraagd CENTRALIST met ervaring en taxichauffeurs voor part-time en fulltime basis. Loo-Tax v.o.f. Tel. 045-411542.

Horeca personeel

Op korte termijn gevraagd voor
Ijssalon-Lunchroom-Pizzeria
te Sittard
Nette vriendelijke medewerkers
* 1 kelner met enige ervaring
* 1 buffethulp m/v
* 1 Italiaanse Pizzabakker
Br.o.nr. B-4172, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Werkster
gevraagd voor de ochtenduren van 07.00-10.00 uur. Tevens kelder of serveerster voor het seizoen gevraagd. Ijssalon LIGNANO, Grotestr. Centrum 35, Valkenburg. Tel. 04406-14879.

Ben jij een representatieve vrouw die van uitdaging houdt, die leiding durft te geven aan een jong team, vind je het omgaan en werken met mensen een belevenis, ben je spontaan, flexibel en beschik je over een behoorlijke portie doorzettingsvermogen, dan ben jij de dynamische vrouw die wij zoeken! De baan die wij jou kunnen aanbieden is een leidinggevende functie als GASTVROUW in een zeer exclusieve nachtclub. Spreekt jou dit aan, dan kun je ons tussen 20.00 en 22.00 uur telefonisch bereiken, 09-32.89. 718692. Mogelijkheid voor persoonlijk voorstellen tussen 20.00 en 22.00 uur bij Classic Club, Tournebride 57 te Lanaken (B). Zonder erv. onnodig te reageren.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Met spoed gevr. DAME voor hulp cafetaria/friture, gem. Landgraaf. Ervaring niet nodig. Tel. 045-323171.

Gevraagd man/vrouw voor BEDIENING restaurant en terras. Arbeidstijden n.o.t.k. Hotel/restaurant Vijlerhof. Vragen naar dhr. M. Alberti. Tel. 04454-61710.

Gevr. FRITUREHULP M/V, liefst m. erv. v. enkele avonden p.wk. Tel. 045-417190.

Vakantiepark Hoog Vaals zoekt PARTTIMERS voor bediening en bar (ervaring gewenst), en vakantiehulpen voor verkooppunt in zwembad. Telefoon 04454-68380.

Gevraagd ervaren FRITUREHULP voor enkele dagen per week. Telefoon 045-244538, na 20.00 uur.

Huish.pers./Oppas

Gevraagd lieve BABYSIT voor kind van 5 jr. 1 x per week van 13.00 tot 23.00 uur, liefst ouder persoon. Tel. 045-476467.

Gevraagd WERKSTER en klusjes(tuin)man. Tel. 045-229197.

Medisch personeel

Opticien
gevraagd, aankomend of gevorderd, voor winkel en werkplaats. Bel voor afspraak: 046-742998.
Heunen-Vroemen B.V. Geleen.

Gevr. enth. part-time
Doktersass.
voor praktijk in Heerlen.
Br.o.nr. B-04173, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Winkelpers.

FLORISTIN für unsere neue Filiale in Vaals gesucht. Für sofort oder später! Vorstellungstermin nach telefonischen Vereinbarung. Blumen de Clercq GmbH. Aachen 09.49-241-84869.

Gevraagd creatieve VERKOPER (m/v) voor plm. 15 uur in excl. woonwinkel in Heerlen. Br.o.nr. B-04150, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Reparaties

TV/VIDEO defect? Snelle en vakkundige reparaties. Meestal binnen 1 dag klaar. E + E Electronica, Servatiusstraat 2, Treebeek-Brunssum. Tel. 045-231340.

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

TEBBEN koeltechniek koelkast/diepvriesreparaties met garantie. Voor part. geen voorrijkosten. 045-460471.

TV DEFECT, binnen 3 uur klaar. Tel. 04750-16975. Geen voorrijkosten. Knip uit, bewaar mij.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Hobby/D.h.z.

Te koop TRIOCULARES Stereo microscoop, prof. uitgev., bwj. '92, met spiegelreflexcamera, met boven en onder belichting, revolver objectieven, DM 1.250,-. Telef. 09-49.240229873.

Winkel & Kantoor

Te koop uit faillissement
NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen. Alle soorten directie-buro's, conferentiestoelen, brandkasten, dossierkasten, tekentafels, tekeningladenkasten, ladenkasten, archiefstellingen, magazijnstellingen, nieuwe pallet-wagens v.a. ƒ 750,-, flip-overs en whiteborden.
NERGENS GOEDKOPER!!!

INRUIL INVENTARIS: palletstelling, magazijnstelling, archiefstelling, burokasten, buro's, ladenkasten, burostoelen, enz. enz. teveel om op te noemen. Alles tegen kostprijs. Verder nog 1001 artikelen, teveel om op te noemen. 1000 m2 showroom en 12.00 m2 magazijn. Alles uit voorraad leverbaar, tevens verhuur van complete kantoormeubelinrichting. De goedkoopste met de meeste service.
Rockmart Kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142. Geopend van ma. t/m vrij. 9.30-18.30 uur en zat. 10.00-16.00 uur.

Aanbieding
Directiestoelen
Burostoelen
Rock Za ƒ 195,-
Armleggers ƒ 50,-
25 verschillende soorten en kleuren burostoelen, Conferentie-, directie- en kantinestoelen tegen fabrieksprijzen. Steeds 500 stuks op voorraad. Nergens goedkoper en 1 jr. garantie op alle modellen.
Rockmart kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen.

Te k. WINKELINVENTARIS 2 jr. oud, o.a. 20 m wandrekken met lichtkloof, glaz. legplaten, gondola's en toonbanken, TL-buizen, 1 weegschaal en een anti-diefstal spiegel. ☎ 045-252351.

Te koop LICHTDRUKMACHINE Print Vac 190, pr. ƒ 900,-. Rockmart, Kissel 46a, Heerlen. 045-723142.

Opleidingen

ANWB & Bovag erk. Verkeersschool WISCHMANN & ZN, Europaweg Zuid 340, Landgraaf. Tel. 045-321721, fax 324744 voor alle rijbewijzen en chauffeursdiploma's; theoriecertificaat voor AB in 4 weken op examen. Start cursus chauffeursdiploma 5 juni 1993 op zaterdag.

Uw RIJBEWIJS voor ƒ 1.995,-. Losse lessen ƒ 50,-. Autorijschool Bertrand. Tel. 045-228160.

Musica Viva samenw. verband gedipl. MUZIEKLERAREN. Blokfluit, dwarsfluit, gitaar, keyboard, piano, zang. Inl. tel. 04451-1833 of 045-254639.

Openingstijden:
Di. t/m vrij. 10.00-18.00 uur,
koopavond 13.00-21.00 uur en
zaterdag 10.00-17.00 uur.
jaloezieën

Geldzaken

HYPOTHEKEN; 2 jr. opst., 5-10 jr. 7,5%, 15-20 jr. 7,7%, 25 jr. 7,8%, 30 jr. 7,9% LIJFRENTEN; pl.-doorl. vanaf 11,7% eff. 2e HYPOTHEEK; vanaf 8,7% (afl. vrij) SPAREN; 7% vanaf ƒ 1.000,- inleg VERZEKERINGEN tegen concurrerende premie's en voorwaarden!! Autoverzekeringen via comp.ber./spec. Jeugdigentarief! Vraag steeds vrijblijvend offerte!
Kisters Fin.diensten/ass./lid V.P.A.
Parmentierstr. 35 Heerlen. Tel. 045-428500.

Bedrijven/Transacties

Uw zakenadres in Duitsland
met complete zaken service:
* Postservice * Secretariaatsservice
* Telefoon / Faxservice * Verzendservice / Opslagservice
* Complete kantoren * Vestigingsadviezen
ABS Büro-Service GmbH, Theaterstr. 90, D-5100 Aachen
Tel. 0949-241-4467720/Fax 0949-241-4467711.

Te koop SNELKOELCEL, 1 jaar oud, nog in bedrijf, nieuwprijs ƒ 28.000,-, nu ƒ 14.000,-. Tel. 045-457845.

Wegens omstandigheden ter overname aangeboden WINKEL in kaas/vlees/noten etc. Huurpand in winkelcentrum. Br.o.nr. B-04147, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te huur te Vaals, Jos Francotteweg 3. WINKELRUIMTE, mog. tot overname van compl. videotheek met voorraad. Inboedel videoth. tegen red. pr. Tel. 045-721239. Tev. ook apart bedrijfsruimte te huur geschikt voor winkel, kantoor, praktijk, opslagruimte v.a. 1 juli 1993. Tel. 04454-62202.

Ter overname aangeboden CAFÉ in centrum Heerlen. Gunstige huurvoorwaarden. Tel. 045-713901 of 722928.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Landbouw en Veeteelt

Te koop FORD 3000 met cabine. Telef. 04458-1280.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Te k. jonge LEGKIPPEN, tevens mestkuikens regelmatig leverbaar. Vaesrade 43, Nuth. Tel. 045-241284.

Te k. SCHARRELKIPPEN. Custers Dieteren, Ziltstr. 20, tel. 04499-1341.

Manege Ter Biessen, Lanaken: PAARDENPENSION in bosrijke omgeving, vanaf ƒ 340,- per maand. Inl. 09-32.89711035.

Te koop nieuwe AARDAPPELEN, primeurs van eigen bodem. Knops, Geneer 6, Grevenbicht. ☎ 04498-57231.

FRITE-AARDAPPELEN te koop gevraagd. Telef. 045-318792.

Te koop hoge DRUKREINIGER 380 V., heet water. Tel. 045-324167.

Te koop PONY, ruin, 3 jaar, 1.45 mtr hoog. Telef. 045-275353.

Te koop 2 span MINI-PONY'S; 4-wielig wagentje met tuig; 1-jarige Shetlandpony. 046-335510 b.g.g. 043-642596.

Te koop WEILAND met bos, schitterende ligging nabij Heerlen, totale opp. 4600 m2. ☎ 04404-1237.

Te koop pakken HOOI, rechtstreeks vanaf weiland. Tel. 04405-2328.

SCHAPEN en weide-lammeren te koop gevraagd. Tel. 045-724180.

Te koop HAFFLINGER Ruin, 4jaar, bereden en licht betuigd. Tel. 046-372769.

Te koop VICON schijvenmaaier en harkschudder i.z. g.st. Tel. 04454-61615.

Te koop KONGSKILDE 12-rijig SCHOFFELMACHINE met 3 extra elementen. Tel. 04499-2851.

Te k. wegens omstandigheden nieuw veelzijdigheids zwart ZADEL, vr.pr. ƒ 700,-. Telefoon 045-741291.

Rijles

ANWB Autorijleskampen
Snel je rijbewijs halen
De ANWB organiseert een unieke rijopleiding.
Afhankelijk van de duur van de test, duurt de opleiding tussen de 8 en 14 dagen inclusief het CBR-examen.
Meer weten bel nu de ANWB: 06-8860.

De rijschool voor al uw rijbewijzen.
chris adams
VERKEERS-INSTRUCTIEBEDRIJF
ANWB ERKEND
Mirbachstraat 14
6367 CW Voerendaal
Tel. 045-751718

Theo van Bentum
Motorrijschool
6 weekse, 3 daagse motoropleiding.
Bel voor info of maak een afspraak. Nieuwstr. 86, Hoensbroek. 045-217487

ANWB & Bovag erkende verkeersschool WISCHMAN & Zn. start 19-6-'93 een kursus voor ADR gevaarlijke stoffen. Europaweg Zuid 340, Landgraaf. Tel. 045-321721. Fax 045-324744.

Mode Totaal

Te koop z.g.a.nw. BRUIDSJAPON met sleep en diverse accessoires (Dimitrios) mt. 36, t.w.v. ƒ 3.000,- voor ƒ 1.750,-. Tel. 045-429209.

Huwelijk/Kennismaking

Chalet Treebeek
Iedere zat. en zond. gezellige dans- en contactavond in de kelderbar La Chalet. Donderdag alleenstaandenbal in de bovenzaal, dj. Richard. Aanvang 21.00 uur.
Toegang tot 30 jaar. Zaal open vanaf 20.00 uur.
Komeetstr. 25a, Treebeek.Tel. 045-211375.

Aids infolijn
Bel gratis
06-0.22.22.20
Maand. t/m vrijd.
van 14.00 tot 22.00 uur.

Zoek(t) u/jij een vriend(in)? Word(t) lid van de CHRISTELIJKE Korrespondentie Klub. Voor info: Postbus 392, 2130 AJ Hoofddorp.

Zakenman, 50 jaar zoekt een VRIENDIN voor een serieuze relatie. Br.o.nr. B-04055, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

POOLS Relatiebemiddelingsbureau I.D.A., Postbus 106, 9400 AC Assen.

COMBINADO. Wij bemiddelen voor serieuze alleenstaanden. Onze persoonlijke aandacht garandeert dat je de meest geschikte partner vindt. Of je nu vriendschap, liefde of een levenspartner zoekt. Combinado zorgt ervoor. Postbus 678, 6400 AR Heerlen. Tel. 045-231377/321650.

MAN 47 jr. vast werk, geen drinker, z.k.m. lieve vriendin voor serieuze en (h)eerlijke relatie. Br. met foto br.o.nr. B-04145, Limburgs Dagblad, postbus 2610, 6401 DC Hrl.

Alleenst. DAME, goed mil., br. inter., zkt. besch. heer va. 59 jr. voor fijne rel., gr. dan 1,70 mtr. Br.o.nr. B-04157, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Jongeman 45 jr. zkt. kennism. met eerl. slanke VROUW 40-45 jr. Br.o.nr. B-04158, (evt. met pasfoto en tel.nr.) Limb. Dagblad, Postb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Dame 67 jr. zkt. aardige VRIENDIN, goed milieu (niet lesb.).Br.o.nr. B-04174, L.D., Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Leuke j.man 36) kl. spraakgebr., maar hart van goud, zkt. langs deze onsympathieke weg een MEISJE/vrouw om een eerlijke rel. op te bouwen. Hobby's: paardrijden, autorijden en alle leuke dingen voor 2. Brieven op erew. ret. Br.o.nr. B-04162, L.D.,Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Man 33 jr. is het alleen zijn moe, zkt. VROUW tussen 30-35 jr. om samen door het leven te gaan. I.b.v. auto en vaste baan. Ben je eerlijk en betrouwbaar, reageer dan Br.o.nr. B-04163, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

J.dame 32 jaar zoekt nette MAN tot 40 jaar uit goed milieu. Ongehuwd en zonder kinderen. Br.o.nr. B-04167, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

MEISJE, 17 jr. probleem met spontaan cont. leggen zoekt dito vriendin, Hrl of omg. Br.o.nr. B-04168, L.D., P.b. 2610, 6401 DC Heerlen.

Spontane vr. 43 jr. met 2 kind. zkt. betrouwb. PARTNER die v. gezelligheid houdt. Br. met foto. Br.o.nr. B-04170, L.D.,Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Nette WEDUWE 68 jr. zkt. vriend met goed karakter v. vriendschpa. Br.o.nr. B-04171, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

POOLSE dames, tussen 20-60 jr. zoeken contact m. Ned. mannen. 04454-62714.

Engelstalige vreemdeling 45 jr. 1.70 m., is geïnteresseerd in intieme relatie met vrouw 20-35 jr. Steun mogel. Foto en telefoon nodig.Br.o.nr. B-04175, Limburgs Dagblad, PB. 2610, 6401 DC Heerlen.

Huwelijksbureaus

Iedereen
kan zich bij ons laten inschrijven. Bent u al lang op zoek naar een langdurige relatie, twijfel dan niet en bel vandaag nog voor meer informatie. Slagingskans: ruim 70%. Voor iedereen betaalbaar!
HEERLEN e.o.: 045-726539 MEVR. LUCHTMAN.
ROERMOND e.o.: 04750-15534 MEVR. NABARRO.
GRATIS BROCHURE: Postbus 525, 6040 AM Roermond of PB. 5050, 6401 GB Heerlen.
Mens en Relatie
Erkend bureau geeft vertrouwen (AVR)

Ben je het alleen zijn moe? Neem eens kontakt op met Relatiebureau HESTIA. We zijn een jong en energiek team dat, tegen een redelijke prijs, ook jou op een persoonlijke manier wil helpen bij het vinden van een fijne partner. Bel: 043-645882. Gewoon doen!

Gun jezelf het beste. ASIAN Contact helpt u snel en discreet aan uw Filippijnse droomvrouw. Asian Contact. Tel. 085-252845.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Baby en Kleuter

Te koop Perego 2 in 1 TWEELINGWAGEN, kleur blauw-wit, incl. voetenzak, 2 kinderzitjes tot 9 mnd., te bevestigen d.m.v. 3 p. gordels. Evenflo draagzakken tot 2 jaar. Jongenskleding tot maat 86. Tevens originele Heerlen, oranje fiets. Toyota Starlet bwj. '87. Te bevr. na 18.00 uur 045-258333.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te koop witte BABYKAMER; kinderwagen, 4-in-1; campingbedje. 045-322750.

Te koop gevraagd witte BABY-KAMER. Telefoon 045-324953.

Kapper/Cosm.

SCHOONHEIDS-massage-geped.- stoelen, beursmod. Tel. 04923-66561.

Bel de Vakman

Neeco kunststof
ramen, deuren, veranda's, zonwering, rolluiken.
Vraag gratis offerte.
Ook in aluminium.
Tel. 046-751557.

Riet- en BIEZENSTOELEN, repareren ƒ 50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b.g.g. 646919.

STOELMATTERIJ vernieuwd rieten- en biezenstoelen m. gar. 045-418820.

MAATWERK voor al uw timmerwerk en kl. verb. binnenshuis. 045-244679.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

Uw vakman voor alle KLEDINGREPARATIE; gordijnen op maat, event. gehaald en gebracht. Tentstr. 22, Vaals, tel. 04454-62225

Reparatie, renovatie, service en montage aan uw AANBOUWKEUKEN. Gratis info tel. 045-712955.

Proficiat!

Proficiat
Proficiat Mam
met uche 65ste verjaardag
Harry, kinger en kleinking

Voor SIERBESTRATING, terras, oprit enz. erkend Stratenmakersbedrijf Nico Gerards. Vrijbl. prijsopgave en advies. Tel. 045-313956.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. ritten, sierbestrating. Voor uw gehele tuinaanleg zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

Zonnebanken/Zonnehemels

De Zonne Experts
* Zonnehemels vanaf ƒ 595,-
* Zonnehemel 10 l. ƒ 995,-
breed, sterk gebogen
* Zonnelamp Wolf 100 W. ƒ 14,95
* Gezichtsbruiners v.a ƒ 79,-
UITSLUITEND TOPKWALITEIT TEGEN ZEER BETAALBARE PRIJZEN. ZONNE- HEMELS, BANKEN, COMBINATIES, ALLE LAMPEN.
OBJECTIEF EN VAKKUNDIGE ADVIEZEN OVER: LAMPEN, UV BESTRALING, APPARATEN.
Expert Hoevenaars Brunssum
Kerkstraat 111. Tel. 045-252956
Expert Van Uden, Hoensbroek
Hoofdstr. 112. Tel. 045-212655
Expert Rasch Landgraaf/Waub.
Past. Scheeperstraat 22-24a. Tel. 045-316748
Expert Rasch Kerkrade-West
Patronaatstraat 4. Tel. 045-428444.

Nieuw! Pas geopend de grootste zonnewinkelspeciaalzaak in de regio: GOERGEN zonnehemels. Nog steeds met spectaculaire openingsaanbiedingen. Alles met 3 jaar garantie. Rijksweg Noord 97 Sittard, tel. 046-583002 (oude pand Smeco tegenover ziekenhuis).

Literatuur

Antiquarische BOEKENBEURS zaterdag 12 juni 9.00 tot 17.00 uur. Vrijthof Maastricht. Bond van Antiquaren in Oude Boeken. ☎ 010-4208818.

Computers

Barlage Computer Hardware
Sensationele prijzen
Mini Tower incl. S-VGA scherm, 105 MB harddisk, 512 kb VGA kaart, Multi IO kaart, Dr. Dos 6.0:

386SX33	ƒ 1.895
386SX40	ƒ 1.995
386DX40	ƒ 2.195
486 SLC 33 1 mb S-VGA kaart + monitor	
130 MB harddisk	ƒ 2.545
Provitek S-VGA scherm	ƒ 595
Midi tower 486DX33 local bus 4 MB, 256 kb. cache 3.5 en 5.25 LB S-VGA + IDE kaart + luxe keyboard, 210 removable HD etc.	ƒ 3.695

EN NOG VEEL MEER!!!

Gameboy games uitzoeken, per stuk	ƒ 79
Amiga games uitzoeken, per stuk	ƒ 39
Star LC 20 printer	ƒ 395
Amiga 1200	ƒ 995
Amiga 1200, 60 MB	ƒ 1.595
Amiga 1200, 120 MB	ƒ 1.795
CD-ROM A570 incl. 3 CD's	ƒ 595
KCS PC board	ƒ 269
Supra faxmodem v32 bis int	ƒ 595
Supra faxmodem v32 bis ext	ƒ 695

Te verkrijgen bij:
Rijksweg Zuid 98, Geleen, ☎ 046-740708.
Kaalheiderssteenweg 262, Kerkrade, ☎ 045-425881.

Te k. 260 spellen voor NINTENDO ƒ 225,-; 16-20-68 spellen 'voor' gameboy va. ƒ 99,-; 4 super-nintendo-spellen ƒ 199,-; Copybox voor supernintendo incl. 10 spellen ƒ 695,-. Demonstratie aan huis mogelijk. Tel. 04950-42673.

COMPUTER XT-PC, 20 MB HD, 10 Mhz, ƒ 250,-. Tel. 045-322750.

CPC Kerkrade, COMPUTERS nieuw en gebruikt. Niersprinkstr. 61. Tel. 045-351588.

Te koop gevr.

NINTENDO gebruikers opgelet! 700 spellen op 1 cassette ƒ 219,-; 190 spellen op 1 cassette ƒ 149,-; 4 toppers op 1 cassette ƒ 149,-. * Ook Game-Boy cassettes *. Super Nintendo 4 spellen op 1 cassette ƒ 199,-. Nasa Nintendo actionset plus 4 games ƒ 179,-. Bel nu: 06-52716093.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 7, Heerlen. 045-422025.

De beste prijs voor POSTZEGELS, munten en Postzegelhandel Palm. Akerstraat Nrd. 208, Hoensbroek. Tel. 045-227855.

Te k. gevr. SERVIEZEN van P. Regout en Soc. ceramique Maastricht. 043-218858.

Te koop HARDDISK 105 MB IDE, AT bus, 1 jr. oud, ƒ 350,-. Tel. 04492-2550.

Te koop gevraagd tafelmodel ULSKAST. Tel. 045-752568.

Te k. ATARI 1040 STF met monitor en software ƒ 800,-. Tel. 046-745282.

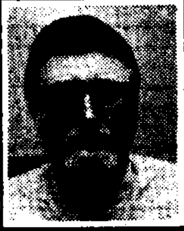
Voor Piccolo's zie verder pagina 30

Talentenbank selecteert afgestudeerden op maat

Datadetective op sollicitantenjacht

„Je kunt hiermee als werkgever een volledig op maat gesneden aanbod van kandidaten voor een vacature verkrijgen," zegt Martijn Nitzsche enthousiast, tewijl hij vlot de knoppen van zijn Talentendatabank-pc bedient. Nitzsche, een dertigjarige mijnbouwkundig ingenieur uit Den Haag, afgestudeerd te Delft, gebruikt een zoekmachine met een neuraal netwerk, waarmee hij binnen een half uur uit bijvoorbeeld tweehonderd kandidaten de juiste kan vinden; een proces dat anders dagen zou vergen.

door RON BROWN

„Laten we zeggen dat je voor je bedrijf een econoom zoekt, liefst een vrouw, leeftijd rond de 27, in het bezit van een rijbewijs, per heden beschikbaar, liefst met bestuurlijke ervaring, opleiding VWO, wetenschappelijke vervolgopleiding economie/bedrijfskunde, talen – naast Nederlands – Engels en Duits, werkervaring op het vakgebied, laten we zeggen financieel administratief, marketing en voorlichting, en een beetje naar buiten gericht, extravert iemand," somt hij in razend tempo op. Criteria waar een hoofd personeelszaken al behoorlijk hoofdpijn van krijgt.

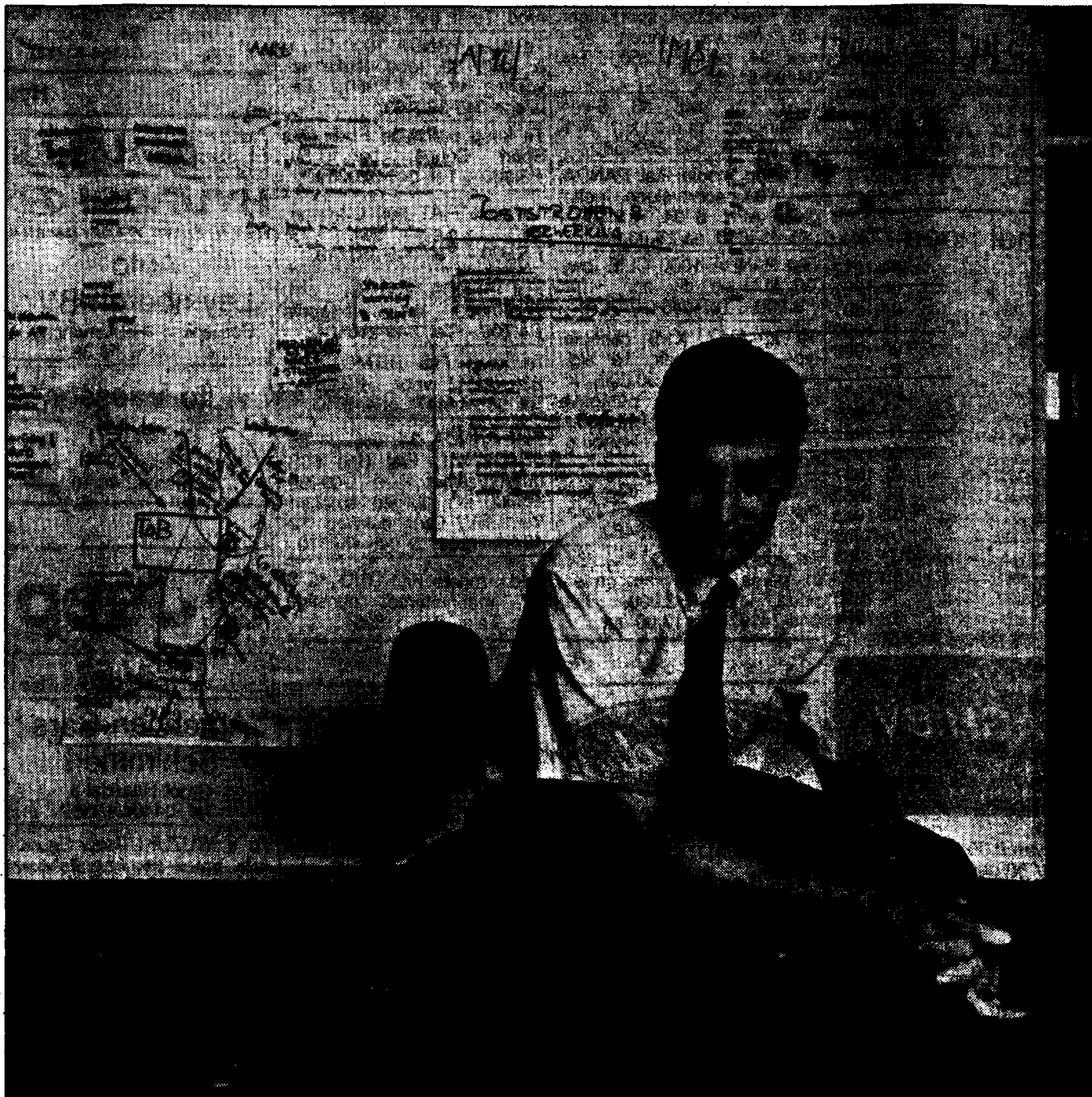
Nitzsche en zijn wondermachine niet. Hij tikt onafgebroken door. „Voorts wil je dat de kandidaat een internationaal werkgebied ambiëert en full-time kan werken. Ze moet spontaan zijn, gevoel voor humor hebben, resultaatgericht werken, en een doorzetter zijn. Ze moet kunnen overtuigen, flexibel zijn, en moet het zelf belangrijk vinden om zelfstandig, dienstverlenend en afwisselend te werken, met veel reizen erbij." Op dit punt zou een hoofd personeelszaken zich waarschijnlijk ziek melden.

Nitzsche maakt het allemaal nog erger: „Van alles wat we opgenoemd hebben gaan we nu definiëren wat harde eisen en flexibele wensen zijn, prioriteiten aangeven: dus kijken we of de prioriteitswaarde van een eis of wens hoog, laag of normaal is, zodat de computer hoofd- en bijzaken van elkaar kan scheiden. Bij een groot aanbod schroeven we de eisen op, bij een laag aanbod laten we ze wat zakken."

Een hoofd personeelszaken zou zich zo ook nog eens behoorlijk overbodig kunnen gaan vinden maar Nitzsche gaat onverstoorbaar verder. „Goed dan: vrouw is een belangrijke wens, leeftijd is wat flexibeler, onmiddelijk beschikbaar zijn hoeft ook niet per se, middelbare schoolopleiding is wel belangrijk, gevolgde cursussen zijn een voordeel. Daar gaan we dan." Het is wat Jos Brink zou noemen: het 'Moment Suprème'.

Beste vijftien

Een korte pauze. Dan verschijnt een reeks op het computerscherm: de Talentendatabank heeft de beste 15 kandidaten in het bestand gevonden. Bovenaan de lijst staat een 24-jarige vrouw met een studie economie, die graag internationaal wil werken, Engels, Duits, Frans en Spaans spreekt, werk- en bestuurlijke ervaring heeft, en full-time aan de slag wil. Nummer twee op de lijst is een 26-jarige mannelijke econoom die Engels en Duits spreekt maar geen voorkeur heeft wat betreft internationaal werken.

● *Martijn Nitzsche: formulier met negentig categoriën.* Foto: MICHEL BOESVELD

Nitzsche blijft de eisen veranderen, verzwaren en verlichten, en telkens levert de computer weer andere geschikte kandidaten uit het bestand op. Zelfs bij zeer inflexibele wensen en eisen worden er toch nog twee kandidaten gevonden.

„Uiteraard blijft uiteindelijk het sollicitatiegesprek van essentieel belang; het is natuurlijk niet zo dat je kandidaten niet meer hoeft te spreken, maar met deze selectiefilters krijg je in ieder geval kandidaten die bij voorbaat in aanmerking komen," zegt hij terwijl hij de Talentendatabank weer afsluit.

Het bedienen van de apparatuur was voor Nitzsche aanvankelijk nog het leukste aspect van zijn jonge bedrijf, De Talentendatabank BV te Oegstgeest. Zijn aanvankelijk enthousiasme heeft onderweg wat deuken opgelopen door tegenwerking, wantrouwen en gebrek aan belangstelling of deelnamebereidheid.

Het leek allemaal zo logisch: toen Nitzsche als organisatieadviseur uitgeleend werd aan de Stichting OV Studentenjaarkaart kwam hij op het idee om het makkelijk te maken voor de stromen studenten die in de arbeidsmarkt moesten worden opgenomen om de werkgever te vinden die het beste bij hen paste.

Hoewel de OV Studentenjaarkaart over een grote databank beschikt, vond men het daar om een aantal redenen toch niet zinvol om deze met een Talentenbank te combineren. Dus nam Nitzsche ontslag en richtte De Talentenbank BV op, gesteund en geadviseerd door een kring van mensen die het plan wel zagen zitten.

Sociale Zaken

Hij kreeg meteen het ministerie van Sociale Zaken op zijn dak, dat meende dat hij zonder vergunning aan arbeidsbemiddeling deed. Dat klopte niet: Nitzsche verzamelt gegevens van afgestudeerden van hogescholen en universiteiten, alsmede onderzoekers in opleiding van NWO, en stelt deze op schijf of per telefoonlijn beschikbaar voor zoekende werkgevers.

De sollicitanten moeten een formulier met 90 categoriën invullen, bestaande uit vragen over leeftijd, opleiding, geslacht en nationaliteit etc. maar ook over voorkeuren voor bepaalde vakgebieden, branches of deeltijdwerk en wensen omtrent bv. salaris, reizen en werkomgeving. Een zoekende werkgever kan dan in een databestand duiken waar de uitgebreide curricula anoniem zijn opgenomen en moet betalen voor kandidaten die hij selecteert.

De zoekmachine die de Talentendatabank gebruikt, heet Datadetective en is ontwikkeld door het Amsterdamse bedrijf Sentient Machine Research BV. Het bijzondere ervan is de manier van zoeken, niet de gegevens of de aantallen in het bestand. De Datadetective houdt rekening met het associatieve en diffuse karakter van het selectieproces. Door te spelen met eisen, wensen en criteria krijg je resultaten op maat en voorkeur.

Dwarsligger

Het ministerie van Financiën, na Sociale Zaken de volgende dwarsligger die op de stoep stond, was niet onder de indruk. Talenten, zo had een ambtenaar bedacht, zijn geldmiddelen. Dat stond per slot van rekening in de Bijbel. En 'bank' is een beschermd begrip. Dus 'Talentenbank' mocht niet, dat leek teveel op een geldbank. Het werd na lang gesteggel dus Talentendatabank en er kon nieuw briefpapier gedrukt worden.

Inmiddels begint het bedrijf wat meer bekendheid op de universiteiten en hogescholen te krijgen, hoewel het een probleem blijft om studenten te bereiken en te interesseren voor inschrijving.

Nitzsche denkt dat zijn selectiemethodiek uiteindelijk ook op de arbeidsmarkt in het algemeen van toepassing zou kunnen zijn; als je maar voldoende capaciteit hebt en de selectiecriteria blijft verfijnen.

Momenteel lijkt dat nog ver weg. Bovendien is de huidige situatie op de arbeidsmarkt in Nederland niet gunstig voor de introductie van een selectiesysteem voor sollicitanten omdat veel bedrijven geen mensen meer aannemen.

Nitzsche heeft zijn blik dan ook op het buitenland gericht en denkt in Hong Kong mogelijkheden te zien voor een succesvolle invoering van zijn systeem. Maar voor de Nederlandse markt blijft hij optimistisch: „Ik denk dat dit niet meer te stuiten is."

Reclamemaatschappij Omroep Limburg na half jaar dik tevreden

Ruimere plaats dialect in regionale reclame

Ruim een half jaar nu is er reclame te horen in de uitzendingen van Omroep Limburg. De daartoe opgerichte Reclamemaatschappij Omroep Limburg is dik tevreden over de resultaten en verwacht dit jaar al winst te maken. Ondertussen tekent zich onder de uitgezonden commercials een opvallende tweedeling af: terwijl de ene groep adverteerders net als de Hilversumse radiozenders het Nederlands hanteert, kiezen anderen nadrukkelijk voor een boodschap in het Limburgs dialect.

door RIK VAN DRUTEN

De eerste commercial die Omroep Limburg op 4 september vorig jaar uitzond, onderstreepte meteen het regionale karakter: met de *pay-off*, zoals dat in reclametermen heet, 'U leest het in het Limburgs Dagblad' had deze krant de primeur.
„Er kwam een nieuw reclamemedium, waarvan we zelf ook nog eens mede-eigenaar zijn. Het lag voor de hand dat we dat ook zouden benutten," motiveert K.J. Verwer, directeur van de Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad bv.

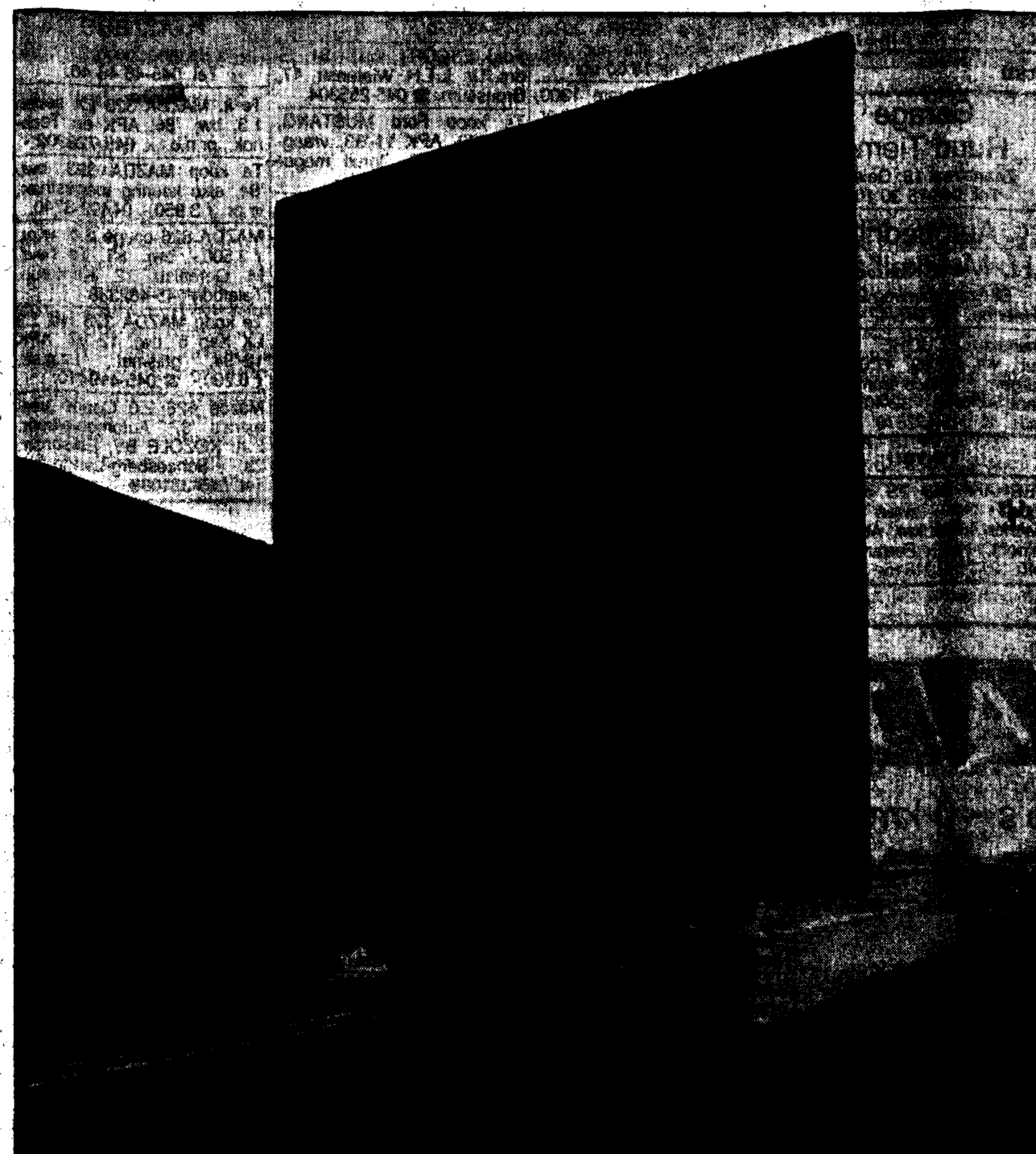
Samen met de andere Limburgse dagbladen, het Dagblad voor Noord-Limburg en De Limburger, neemt het Limburgs Dagblad deel in de Reclamemaatschappij Omroep Limburg. De kranten hebben samen de ene helft van de aandelen, de regionale omroep zelf de andere helft.

De eerste weken kozen de adverteerders allemaal voor de Nederlandse taal in hun reclameboodschappen, maar daarin kwam alras verandering. Een aantal adverteerders onderstreepte het regionale van de reclame door nadrukkelijk Limburgse stemmen te gebruiken. Soms Nederlands met een zwaar Limburgs accent, soms in het dialect.

Andere adverteerders zien nadrukkelijk af van het het gebruiken van dialect in hun commercials, zoals het Limburgs Dagblad. „Het gaat erom dat je communiceert, de boodschap overbrengt," zegt Verwer. „In de krant doen wij dat in het Nederlands en daarom kiezen we ook daarvoor in de commercials."

Verwer ziet ook praktische bezwaren. „Er worden tussen Eijsden en Mook nogal wat verschillende dialecten gesproken. Ons doel is te communiceren met potentiële lezers in ons héle verspreidingsgebied en ik denk niet dat een Maastrichtenaar zich aangesproken voelt door het Kerkraads dialect. Bovendien is er in Limburg een groeiende groep die geen dialect spreekt."

De vestiging van het Duitse elektronica- en witgoedwarenhuis Media Markt in Herzogenrath kijkt daar anders tegenaan. Het stapte na een eerste serie Nederlandstalige commercials schielijk over over op dialect.

„We wilden met Nederlandstalige radiospots aangeven dat de klanten hier in het Nederlands geholpen kunnen worden," motiveert bedrijfsleider Theo Vos, „maar die boodschap kwam niet over. Veel mensen reageerden verontwaardigd: alsof Limburgers het Duits niet machtig zouden zijn!"

Vos had aanvankelijk zo zijn twijfels over het gebruiken van dialect. „Dat heeft een beetje te maken met het verleden van Omroep Limburg: als je vroeger op de 'regionale' dialect hoorde, was dat meestal Maastrichts en er worden hier potverdorie toch wel meer dialecten gesproken!" zegt de geboren en getogen Kerkradenaar.

In april startte Media Markt een nieuwe serie commercials, waarin een Kerkradenaar, één Maastrichtse en een Sittardenaar figureren. Vos: „Op die manier dekken we drie steden en hun omgeving in Zuid-Limburg af en komt iedereen aan zijn trekken."

De Nederlandse klanten – bij Media Markt zo'n dertig procent van het totaal – zijn er volgens Vos aanmerkelijk beter over te spreken. Hoewel: „Vorige week meldde zich hier een Maastrichtse dame, die zei dat ze Media Markt altijd aanprees bij haar vriendinnen," vertelt Vos. „'Maar dat kan ik nu niet meer doen,' zei ze, 'want die Maastrichtse die u op de radio laat horen is zóóó ordinair!'"

Die kritiek kan Vos niet al te serieus nemen. „Hoe je het ook doet, er zijn altijd wel mensen die het niet goed vinden. Wij gaan in ieder geval door met commercials op Omroep Limburg, in het dialect."

Het voorval toont wel aan dat dialect in een commercial de luisteraar iets doet. Dat is een van de redenen waarom de nv Luchthaven Maastricht in haar campagne Vleugels voor Limburg voor herkenbaar Limburgs accent en dialect koos. „We lieten in twaalf verschillende spots ondernemers uit de omgeving van Beek aan het woord," zegt Cor Leverdinge, hoofd public relations. „Hoteliers, expediteurs, maar ook de bakker om de hoek. We lieten die mensen zelf de keus: Nederlands of dialect. Dan koos de bakker dialect, omdat hij dat ook met zijn klanten spreekt."

Vleugels voor Limburg moest een tegenwicht bieden aan de negatieve publiciteit die de luchthaven regelmatig krijgt dank zij oostwestbaan, nachtvluchten en aanhoudende verliezen. „We ontkenden dat niet, maar wilden de bevolking duidelijk maken dat het niet alleen maar kommer en kwel is," aldus Leverdinge.

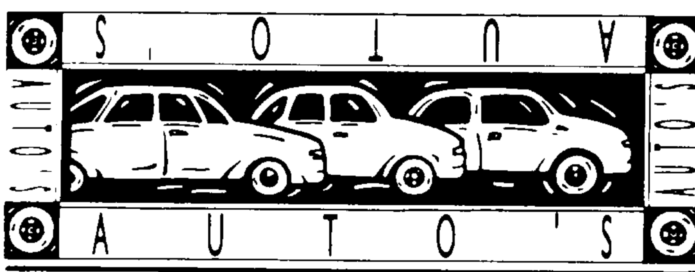
Of dank zij reclamespots op Omroep Limburg, met of zonder dialect, één produkt meer is verkocht, valt moeilijk te zeggen. K.J. Verwer (Limburgs Dagblad): „Onze commercials zijn ondersteunend voor andere campagnes. Je moet niet verwachten dat iemand zich na het horen van een LD-spot naar de winkel spoedt om een krant te kopen."

Theo Vos (Media Markt): „Wij maken op Omroep Limburg imagoreclame, dat valt niet te meten." Niettemin zou hij graag willen weten of de spots zoden aan de dijk zetten. „Binnenkort gaan we eens een bepaald produkt via Omroep Limburg aanprijzen. Dan kan je vervolgens simpel tellen hoeveel je daarvan verkoopt."

Cor Leverdingen (Luchthaven Maastricht): „In ieder geval is met de commercials op Omroep Limburg onze *media mix* verruimd en daar zijn we blij mee. Op de radio kan je iemand uit de regio met zijn eigen, herkenbare stemgeluid aan het woord laten en dat kan in gedrukte media niet."

Na ruim een half jaar zijn de adverteerders tevreden, net als de Reclamemaatschappij Omroep Limburg. „Je hebt natuurlijk pieken en dalen en vooral in het 'middenblok', tussen twee en vier uur 's middags, is er nog wel ruimte. Maar het komt regelmatig voor dat we gewoon vol zitten," zegt Margot Cremers, belast met de dagelijkse leiding bij de Reclamemaatschappij. De laatste week van april telde 362 reclameboodschappen.

Directeur Hans te Snoo voorspelt winst. „Met zes maanden voorbereiding en vier maanden uitzending hebben we vorig jaar al quitte gespeeld. Dit jaar verwachten we al winst te maken en dat is boven verwachting."

Alfa

DEALER

Automob.bedrijf E.A. Kozole BV
Edisonstraat 23, Landgraaf
Tel. 045-32 10 88.

Alfa 75 Indy
Januari '92, rood

Rijksweg Noord 125, Geleen.
Tel. 046-757575.

Te k. ALFA 33 1.7 16V QV, alle extra's, in absol. nw.st., t. '91, pr.n.o.t.k. 045-424167.

Te koop ALFETTA GTV 2000, bouwjaar '78, APK maart '94, evt. (in)ruil met Alfa 33. Tel. 04450-3803.

Alfa ROMEO 33 1.7 inj. 16V Quadrifoglio, rood, 01-'91, 42.000 km. Jurgen Autocentrum BV, Langheckweg 32-40 Kerkrade. ☎ 045-452570.

Alfa 33 1.7 IE '92; Alfa 33 1.4 IE '92; Alfa 33 1.4 IEL '92; Alfa 33 1.3?1.5 '84-'90; Alfa 75 2.0 '85; Alfa 75 1.8 '87-'88; Alfa 75 1.8 IE '89; Alfa '90 2.0 '86. Automobielbedr. E.A. KOZOLE BV, Edisonstr. 23, Schaesberg-Landgraaf. Tel. 045-321088.

ALFA Guilietta 1.6, bwj. '81, APK 4-'94, in zeer goede staat, geen roest, vraagprijs ƒ 2.750,-. Tel. 04492-4914.

Alfa ROMEO 2.0 QV cabriolet nw. model, rood, 30.000 km '90. Bovagbedr. Leijenaar, Rdr. Hoenstr. 151, Hoensbroek.

ALFA Romeo 164 Twin Spark, kl. rood, showroomst., mod. '91. 046-583015.

Alfa ROMEO 33 1.5 IE, bwj. '91, groenmet., plusm. 90.000 km., ƒ 18.750,-. Tel. 04750-21302.

Audi

AUTO RUYL
ELSLOO

Audi

80 1.8 S stuurbekr. c.v. 15" sp.velgen spec.int.	1991
80 1.8 S automaat sportvelgen grijsmetallic	1989
80 1.8 S 15" sportvelgen zwarmetallic	1988
80 1.6i 15" sportvelgen verlaagd zeer apart	1990

Al deze Audi's zijn o.a. voorzien van 5-bak, z.w.-glas, bumpers en spiegels in kleur.
Auto Ruyl, Stationsstr. 85, Elsloo. ☎ 046-311766.

Te k. AUDI 100, zonder APK, bwj. '79, goede motor en banden. Telef. 046-581465.

Te k. AUDI 80, bwj. '80, APK tot 1-3-'94, i.z.g.st., prijs ƒ 1.500,-. Haesenstr. 18, Schaesberg.

Te k. AUDI 100 CC 2.3E, automaat, bwj. 10-'85, lm-velgen, schuifdak, i.z.g.st. Telefoon 045-444318.

Te koop AUDI 80 CE Diesel, bouwjaar '86, 4-drs. met sportvelgen, electr. vergr., getint glas, km.st. 146.000, in nw.st., vr.pr. ƒ 7.500,-. Vogelzankweg 111, Landgraaf. ☎ 045-310050.

Te k. AUDI 100, bwj. '78, APK 2-'94, trekhaak en radio, pr.n.o.t.k. ☎ 04458-1615.

Te koop AUDI 80 2.3 E, nieuw model, alle extra's, 15.000 km, bwj. maart '92, pr. n.o.t.k. Tel. 045-443847.

Te koop AUDI 80, APK, bwj. '78, in goede staat, radio, vr. pr. ƒ 650,-. Tel. 045-723973.

Audi 80 1.8 N bwj. '88 ƒ 18.500,-. Bovagbedr. LEIJENAAR, Rdr. Hoenstr. 151, Hoensbroek.

Te koop AUDI 80 1.8i, '91, iets aparts, met alle extra's. Tel. 046-512138.

AUDI 100 cc, eind '87, donkerblauwmet., airco., ƒ 15.000,-. Tel. 045-714273

Te koop AUDI 100 5E, bwj. '80, APK gekeurd, nieuwe remmen en waterpomp, vr. pr. ƒ 750,-. ☎ 045-322558.

Austin

Te koop Austin METRO Surf, bouwjaar '87. Telefoon 046-373328.

MINI 1000 HLE, bwj. '83, APK-gek. 3-'94, vr.pr. ƒ 2.500,-. Tel. 045-250802.

Te koop MINI 1100 Special, i. z.g.st. ƒ 2.500,-. Provinciaheweg Noord 33, Oirsbeek na 11.00 uur.

BMW

BMW 318i 1992 4-drs.
voorzien van o.a. centrale deurvergrendeling, electrische spiegels, alarm en spoiler, prijs ƒ 45.900,-.
Loven Kerkrade b.v.
O.L Vrouwestraat 89, Kerkrade. ☎ 045-453030.

AUTO RUYL
ELSLOO

BMW

BMW 320i Cabrio zwartmet. leren bekl. st.bekr.	10-1988
BMW 316i M40 sportvelgen verlaagd	1989
BMW 316 15" sportvelgen verlaagd	1985

Auto Ruyl, Stationstraat 85, Elsloo. ☎ 046-371766.

Te k. zeer mooie BMW 323i, bwj. '84, kleur wit, schuif-/kanteldak, 16" sportvelgen en Pirelli banden, geheel uitgebouwd en verlaagd, met spoiler, pr.n.o.t.k. Telefoon 045-226718.

Te koop BMW 320i, 6-cyl., bwj. '86, zeer mooie wagen. Te bevragen: M. Gorettistr. 72, Kerkrade. 045-462338.

Te koop BMW 320i, 6-cil., bwj. '86, zilvermet. met nieuwe banden, in uitstekende staat. Tel. 046-334411.

Te koop BMW 316 APK jan. '94, ƒ 750,-. Tel. 045-442615 na 18.00 uur.

BMW 316, rood, bwj. '87, 77.000 km., i.nw.st., vaste pr. ƒ 17.000,-. Tel. 045-229763.

Te k. BMW 525i bwj. '88, in nw.st., zwartmet., extra's, nieuw model, pr. ƒ 29.500,-. 045-319250 b.g.g. 716951.

Te koop BMW 323i, bwj. 4-'83, verlaagd, M3-uitgebouwd, Hartge-velgen. Telef. 045-222177.

BMW 320, bwj. '80, 6 cyl., kl. d.rood, LPG, trekhaak, i.g.st. ƒ 1.100,-. Tel. 046-339773.

BMW, bwj. '85, 2-drs., met trekhaak, kleur rood, vr.pr. ƒ 7.400,-. Tel. 04406-14828.

BMW 323i, '83, nieuw model, LM-velgen, spoilers, Recaro enz. Vr.pr. ƒ 9.500,-. Telefoon 045-312044.

BMW 635 CSi Coupé, '86, orig. 120.000 km, vele extra's. Tel. 045-722844.

Te koop BMW 318i, model '84, alle extra's, APK '94, vr. pr. ƒ 5.750,-. 045-272670.

Moet weg! Weg. omst. Betrouwbare BMW 316, 6-'88, met zeer veel extra's, vr.pr. ƒ 15.750,-. Tel. 04455-2570.

BMW 320i, '83, veel extra's, 90.000 km, vr.pr. ƒ 8.500,-. Tel. 04493-1361 na 18.00 u.

BMW 316i M40, 6-'89, wit, schuifdak, trekhaak, ƒ 14.500,-. Tel. 046-529176.

BMW 318i Baur cabrio div. extra's, bwj. '82, in topcond., pr. ƒ 13.750,-. 046-526923.

BMW 316i automaat 4-tr., bwj. '88, nw. type, vr.pr. ƒ 13.750,-. 046-524673.

BMW 320i, bwj. '87, kl. zwart, enkele extra's, vr.pr. ƒ 15.500,-. Tel. 045-453132.

Te koop BMW 320 i, bwj. '87, 4-deurs, diamantzwart, sportvelgen, bwj. '87. Rösedaarsplein 1, Hoensbroek.

Te koop BMW 316, bwj. '84, sportieve uitvoering, i.z.g.st. Hoofdstraat 214, Hoensbroek. ☎ 045-213580.

BMW 318i 65.000 km onderhoudsb. aanw. '88; BMW 728i zeer mooi en excl. ƒ 6.950,-. Bovagbedr. LEIJENAAR, Rdr. Hoenstr. 151, Hoensbroek.

BMW 316, bouwjaar '85, APK, sportvelgen en nieuwe banden 15" 7J, ƒ 8.250,-. Tel. 045-414386.

BMW 320i, '82, APK, veel extra's, o.a. Hartge getuned, 220 km/h, pr. ƒ 4.750,-. 045-229584/253373.

Buick

BUICK Regal coupé 3.0 V6, automaat, blauwgrijsmet., 07-'89, 63.000 km. Jurgen Autocentrum BV, Langheckweg 32-40 Kerkrade. Tel. 045-452570.

Chevrolet

Te koop CORVETTE, bwj. '80, kleur wit, i.z.g.st., taxatierapport aanwezig, diverse extra's. ☎ 045-458145.

Chevrolet CAMARO SS 350, bwj. '71 (haaiebek), zéér apart, pr.n.o.t.k. Tel. 04746-4282 b.g.g. 047452-5611.

Chevrolet MALIBU Classic, 1e eigenaar, 43.000 km, met boekjes, origineel in absolute nieuwstaat, APK 6-'94, ƒ 4.750,-. Tel. 04759-1175.

Cabriolet

Te koop CABRIOLET Golf GLS. Telefoon 04405-3783.

Te koop FORD Escort cabrio, bwj. '86, Ghia ƒ 19.750,-. Autobedrijf Loek SCHAEPKENS, Klimmen, 04405-2896.

Opel KADETT cabrio 1.6i, 8-'89, wit, ƒ 22.000,-, inruil mogelijk. Tel. 046-529176.

Ford ESCORT Cabriolet, bwj.'85, zeer mooi. Tel. 045-424128.

Alfa Romeo 2.0 QV cabriolet nw model rood 30.000 km met stuurbekr. en winterkap '90; VW Golf 1.8 GLi cabriolet met airco en stuurbekr. 55.000 km '86; Nissan 1.6/100 NX SLX plus 15.000 km div. extra's '91. Bovagbedr. LEIJENAAR, Rdr. Hoenstr. 151, Hoensbroek.

Te k. LANCIA 2000 cabrio, in uitst. st., ƒ 12.750,-. Tel. 045-726028 na 18.00 uur.

Chrysler

CHRYSLER
DEALER
American-Cars Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Te koop VOYAGER 2.5i, 7-persoons, bwj. '90, km.st. 116.000. Tel. 046-524383.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Citroën

Eurocasion zoals het hoort

Citroën XM 2.0i Break groenmet.	04-1992
Citroën BX 1.6 Progress groenmet.	02-1992
Citroën XM 3.0i V6 rouge/manderin	04-1991
Suzuki Swift 1.3 GS wit	11-1990
Citroën XM 2.0i wit	02-1990
Citroën BX 1.4 Palais blauwmet.	01-1990
Opel Corsa Swing wit	07-1989
Citroën BX 1.4 E blauwmet.	07-1989
Hyundai Lantra 1.6 GLS rood	05-1991
Nissan Bluebird 2.0 LX blauwmet.	02-1986
Seat Ibiza 1.2 GL wit	02-1987
Nissan Micra 1.0 GL bruinmet.	08-1983
Ford Escort 1.3 Laser blauwmet.	02-1983
Opel Kadett 1.2 S wit	05-1984
Honda Civic 1.3 grijsmet.	03-1983
Ford Escort 1.1 blauwmet.	03-1983
Citroën C15 E rood	04-1990
Nissan Cherry 1.7 diesel groenmet.	02-1984

UW AKTIEVE CITROËN-DEALER IN ZUID-LIMBURG

Autobedrijf SONDAGH BV
De Koumen 34-36
Heerlen (Hoensbroek)
Tel. 045-223300.
OPENINGS-TIJDEN: Ma. t/m vr. van 9.00-18.00 uur. Zaterdags van 10.00-17.00 uur.

DEALER
Van Leeuwen Citroën
Strijthagenweg 129
Kerkrade Tel. 045-45 33 55.

Te koop CITROËN BX 1.4, bwj. '88, in zeer goede staat, APK. Telefoon 04493-1999.

Te koop CITROËN BX bwj. 9-'87, APK 3.0i V6 vr.pr. ƒ 6.900,-. Tel. 046-512139.

BX 16 TRi bwj. '87, 89.000 km, met trekhaak, c.v., electr. ramen, zeer luxe, weg. zakenauto, pr.n.o.t.k. Tel. 04450-4260.

CITROËN BX 1.4 Leader 6-'86, 88.000 km, zilvermet., APK, stereo, 5-bak, prima vak.auto, nw.st. vr.pr. ƒ 6.500,-. 043-215586.

CITROËN BX 16 TRi (105 pk), bwj. '89, i.z.g.st. vr.pr. ƒ 14.750,-. ☎ 045-229776.

BX 19 TRD, bwj. '87, centr. v., electr. ramen, trekhaak, stuurbekracht., nieuwstaat, ƒ 7.900,-. Tel. 046-332472.

Te koop Citroën VISA, bouwjaar '81, APK 4-'94, ƒ 850,-. ☎ 045-226961.

CITROËN AX GT, bwj. '88, zilvergrijsmet., lm-velgen, verlaagd, ƒ 12.350,-. Tel. 046-527609.

Te koop 2 CV 6 "Blue Jeans", '87, ƒ 5.500,-. Inruil mogelijk. Tel. 046-520115.

CITROËN BX 1.4E, rood, 05-'90, 50.000 km. Jurgen Autocentrum BV, Langheckweg 32-40 Kerkrade. Tel. 045-452570.

Te koop CITROËN DS, bwj. '74, APK mei '94, prijs ƒ 7.500,-. Tel. 045-646067.

Citroën AX Image '90; Citroën BX '84; Citroën XM Ambiance '90. Automobielbedr. E.A. KOZOLE BV, Edisonstr.23, Schaesberg-Landgraaf. Tel. 045-321088.

Voor liefhebber: CX Prestige Turbo, '87, alle opties, ƒ 8.950,-. Tel. 046-752227.

CITROËN BX 1600 TRS, APK 1 jaar, bouwjaar '84, prijs ƒ 2.750,-. Achter de Heggen 51, Hulsberg.

CITROËN BX 1.4i rood 40.000 km '90; Citroën BX 16 TRS '85 ƒ 5.500,-. Bovagbedr. LEIJENAAR, Rdr. Hoenstr. 151, Hoensbroek.

CITROËN-ONDERDELEN, gebruikt en nieuw; in- en verkoop schade Citroën. May Crutzen, 045-752121.

Te koop CITROËN BX 1900 D, 1e eig. bwj. '85, trekhaak, kl. grijs/blauwmetallic, i.z.g. st. ƒ 4.900,-. ☎ 046-511322.

Daihatsu

DAIHATSU
DEALER

Daihatsu Charade TS 38.000 km '88. Automobielbedr. E.A. KOZOLE BV, Edisonstr.23, Schaesberg-Landgraaf. Tel. 045-321088.

Te koop Daihatsu TAFT, bwj. '83, grijs kent., APK gek. tot 21-12-'93. ☎ 046-746528.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Garage Ruud Tiems
Zaanstraat 18, Geleen
Tel. 046-75 30 10.

Autobedrijf H. Merckelbach
Benzenraderweg 295
Heerlen. Tel. 045-42 44 44.

Daihatsu CUORE 850TS aut., wit, 03-'89, 47.000 km. Jurgen Autocentrum BV, Langheckweg 32-40 Kerkrade. ☎ 045-452570.

Ferrari

FERRARI 348 TS bwj. '92, rood met zwart leder, slechts 1.800 km. Auto Prominent, off. Ferrari-dealer, 040-121375/121815.

Fiat

FIAT

Nieuwe Auto's - 0 km.

Met 10% korting

Panda 1000 CLX
Uno 1.1 IE Start
Uno 1.1 IE Hobby
Uno 1.1 SIE
Tipo 1.4 IE 5-drs.
Tempra 1.6 SIE

Op = Op

PANDA - UNO, Rij nu, betaal later

Alleen bij
Fiat Klankstad Kerkrade,
Kaalheidersteenweg 185, Kerkrade. Tel. 045-413916.

Te koop FIAT Panda Dance, rood, bwj. dec. '89, i.g.st., vr. pr. ƒ 9.500,-. 045-717456.

Te koop FIAT X1/9 bwj. '75, taxatiewaarde ƒ 13.500,-, vr. pr. ƒ 9.000,-. ☎ 04404-2565.

PANDA Luxe, 5 versnellingen, '85, mooi, goed, zuinig, ƒ 4.850,-. Tel. 045-411752.

Fiat SPIDER 2.0i '80, aut., led. bekl., electr. get. ruit, alle kleur. 045-212459.

FIAT
DEALER
Automob.bedrijf Creusen BV
Parallelweg 34, Heerlen.
Tel. 045-74 21 21.

Autobedrijf Klankstad BV
Kaalheidersteenweg 185
Kerkrade. Tel. 045-41 39 16.

Schobben Brunssum
Tegelstraat 3
Tel. 045-25 06 75.

Te koop Fiat TIPO DGT IE grijsmetall., aug. '89, km.st. 45.000, st.bekr., sch./kanteldak, c.v., electr. ramen, Grundig radio/cass., pr. ƒ 15.750,-. 046-335741.

Te k. FIAT X1.9, bwj. '80, i.z. g.st., APK 5-'94, ƒ 8.000,-. Tel. 045-215704.

Te koop UNO 45, wit, bwj. '88, trekhaak, sportvelgen etc., nieuwe banden, APK mei '94, prijs ƒ 7.250,-. Tel. 04498-51957.

FIAT 127 bwj. '83, 5-versnellingen, pr.n.o.t.k., APK juni '94. Tel. 045-259658.

Te koop mooie Fiat PANDA, bwj. '83, sportvelgen, getint glas, APK 6-'94, ƒ 2.500,-. 045-464850, na 16.00 uur.

Fiat PANDA 1000 CLIE, bwj. '90, kl. rood, div. acc., vr.pr. ƒ 9.200,-. Tel. 045-217017.

Te k. FIAT X1/9 cabriolet type 1500, 5-bak, 1e eig., bwj. '81, km.st. 90.000, kl. rood, sportwielen, puntgave auto. Vr.pr. ƒ 11.500,-. Emmalaan 16, Valkenburg. (inr. mog.).

Fiat PANDA bwj. '83, zeer mooi, prijs ƒ 2.750,-. Telefoonnummer 045-415460.

Te koop Fiat UNO, bwj. '84, in prima staat van onderhoud, vr.pr. ƒ 3.900,-. Tel. 045-741973 na 17.00 uur.

Te koop FIAT 127 bwj. '86, i. z.g.st., APK, vr.pr. ƒ 4.250,-. Tel. 046-582840.

Te koop Fiat RITMO 60, bouwjaar '83, 1e eigenaar, km.st. 72.000, APK 6-'94, ƒ 1.950,-. ☎ 045-721474.

Te koop UNO 11 S i.e., bwj. '92, nw. pr. ƒ 22.000,-, v.pr. ƒ 14.500,-, km.st. 11.000, rood. Telef. 046-758471.

Te koop PANDA 1000 CL, i. e., bwj. '89, rood, leuke uitvoering, vr.pr. ƒ 7.950,-. Telefoon 046-520189.

Te koop prachtige FIAT 850 Sport Coupé, bwj. '69, ƒ 3.900,-. Tel. 045-323939.

Te koop FIAT 500 L Import, wit, i.z.g.st., bwj. '79, ƒ 5.900,-. Tel. 045-253249.

Fiat PANDA 750 CL, bwj. '86,70.000 km, vraagprijs ƒ 4.700,-. Tel. 045-218584.

Te koop Fiat RITMO, bwj. '83, APK, vr.pr. ƒ 2.400,-. Tel. 045-444471 of 443753.

Fiat PANDA 34, wit, 04-'85, 65.000 km.; Fiat Uno 60S, groengrijsmet., 09-'89, 46.000 km. Jurgen Autocentrum BV, Langheckweg 32-40 Kerkrade. ☎ 045-452570.

Zeldz. mooie Fiat UNO 45 S '87, met stereo, gunstige prijs. Telef. 046-518251.

Ford

Ford
DEALER
Lautenslager bv Heerlen
Breukerweg 201
Tel. 045-23 20 30.

Ford Occasions
Fiësta 1.3i, 12-'92
Siërra 2.0i CLX, 1-'91
Scorpio Sedan, 1-'91

SMEETS
Akersteenw. 10, Maastricht
Tel. 043-613200.

Te koop Ford SIËRRA Combi 2.0 V6 1983, alu velgen, sunroof, ƒ 5.000,-. Tel. 045-440718.

Te k. Ford FIËSTA, bwj. '81, APK 25.06.'94, vr.pr. ƒ 1.500,-. Tel. 045-727412.

Ford SIËRRA 1.6, type '86, 5 deurs, extra's, i.z.g.st., ƒ 6.450,-. Tel. 046-338284.

Te koop Ford TAUNUS 2 L Bravo V6 trekhaak, 4-deurs, bwj. '82, vr.pr. ƒ 1.850,-. Inr. mog. Tel. 045-722741.

Ford ESCORT XR3 inruil kl. diesel of gas-auto mogelijk. 04498-60090.

Te k. Ford SIËRRA 2.0 Laser, 3-drs., bwj. 11-'86, APK '94, in perf. st., pr. ƒ 6.750,-. Tel. 045-720200.

Te koop Ford ESCORT, bwj. '84, i.z.g.st., ƒ 3.950,-. Telefoon 04492-1304.

Te k. Ford ESCORT XR3i Cabrio, bwj. 10-'87, kleur wit, in nieuwstaat. 045-440773.

Te k. Ford SIËRRA 2.0i CL, DOHC-motor, bwj. 12-'89, c. v., trekhaak, Vialle LPG-inst., i.nw.st. 045-716503.

Te koop Ford SIËRRA 2.0 CL sedan bwj. '87, i.g.st. Schaesbergerstr. 51, Kerkrade. Tel. 045-425628.

Te k. Ford SIËRRA XR4i, 15" l.m.-vlgn., alle acc. Tel. 046-529061 na 18.00 uur.

Te koop Ford ESCORT Estate 1300, bwj. '81, APK 2-'94, vr.pr. ƒ 2.700,-. Tel. 045-215704.

Ford ESCORT 1.6 Bravo bwj. '84, blauwmet., met schuifdak en trekhaak, ƒ 4.500,-. 045-217308.

Ford FIËSTA 1.1 S bwj. '79, 1 jr. APK, i.g.st., vr.pr. ƒ 1.000,-. Tel. 045-252301.

Ford ESCORT 1.1 Laser bwj. mrt. '86, 5-bak, zeer mooi, ƒ 5.750,-. Tel. 045-454087.

Ford ESCORT 1.3 model Laser '86 5-drs. APK, zeer mooi ƒ 4.750,-. 045-454087.

Te koop Ford SIËRRA 2.3 diesel CL combi, bwj. '88, veel extra's. ☎ 04406-14821.

ESCORT type 13 Laser '85, als nieuw, 1e lak, ƒ 5.500,-. Tel. 045-424128.

AUTOMAAT Escort type 16 L '85, bijzonder mooi, ƒ 5.950,-. Tel. 045-424128.

Ford ESCORT 1.4 CL, '88, rood, RS-velgen en opties, ƒ 12.500,-. Tel. 046-754262.

Te koop Ford Fiësta RS turbo, bwj. '91, alarm, 15 inch velgen, 25.000 km. Telefoon 04450-2150.

Ford SIËRRA 2.0 GL, '88, 48.000 km, extra's, ƒ 14.500,-. Tel. 045-416960.

Te koop FORD Escort XR3i, kleur blauw, bwj. '84, pr. ƒ 6.500,-; Ford Fiësta XR2, bwj. '85, kleur zwart, pr. ƒ 9.500,-. Voorstr. 19, Nieuwenhagen.

Ford MUSTANG Sedan, bwj. '79. Tel. 043-613659, na 13.00 uur.

SIËRRA 1.8 CL, 3-drs., bwj. 10-'87, APK '93, met extra's, vr.pr. ƒ 9.950,-. Pr. Bernardstr. 15, Nieuwenhagen.

Te koop Ford SIËRRA 1.8, wit, stationcar, met trekhaak, bwj. '86, APK april '94, pr. ƒ 7.000,-. Tel. 045-463743.

Te koop Ford TAUNUS combi, bwj. '81, APK-gek. tot 1-'94. Tel. 04746-2797.

Ford Escort 1.6 CLX nieuw type '90. Automobielbedr. E.A. KOZOLE BV, Edisonstr. 23, Schaesberg-Landgraaf. Tel. 045-321088.

ESCORT 1.1, 5 drs., 5 versn., bwj. 12-'85, APK 6-'94, ƒ 5.500,-. 045-751387.

Ford ESCORT, 100% carross. en motor, 1 jr. APK, ƒ 950,-. Achter de Heggen 51, Hulsberg.

Ford SIËRRA 2.0 CL bwj. '89, roodmetallic, sedan, pr. ƒ 12.750,-. 046-372443.

Te k. Ford FIËSTA 1.1i CL bwj. 9-'89, nw. model, rood, pr. ƒ13.000,-. 04404-2563.

Ford SCORPIO Ghia 2.9, alle opties, bwj. '87, ƒ 15.000,-. Tel. 045-314198.

Ford SIËRRA 1800 cc, bwj. '87, 5-drs., grijsmet., LPG, i. z.g.st. ƒ 9.500,-. Tel. 04498-54974.

FORD Granada 2300, bwj. '82, met.blauw, APK, i.g.st., ƒ 1.150,-. Tel. 04405-2704.

Ford ESCORT XR 3i, bwj. '85, wit, div. extra's, i.z.g.st. Tel. 04759-1781.

Te koop Ford ESCORT 1.6 L, i.z.g.st. 5-drs., bwj. '82, APK 4-'93, pr. ƒ 3.750,-. Telef. 045-241156.

Ford ESCORT 1.3 CL, 5-drs., zilvermet., 1e eigenaar, 10-'86, 89.000 km. Jurgen Autocentrum BV, Langheckweg 32-40 Kerkrade. Tel. 045-452570.

Te koop Ford ESCORT, bwj. '84, 5 drs. Dr. L.T.H. Wietenstr. 17, Brunssum. ☎ 045-255304.

Te koop Ford MUSTANG, bwj. '79, APK 11-'93, vraagprijs ƒ 1.750,-. Inruil mogelijk. Tel. 045-423199.

Te koop FORD Escort XR 3, sportvelgen, APK, prijs ƒ 3.650,-. Tel. 045-228332.

ESCORT 1.6i cabrio juli '85, 1e eig., nieuwe kap, in perfecte staat, ƒ 14.200,-. Tel. 04705-1634.

Ford Siërra 2.0i Azur met stuurbekrachtiging sportv. 38.000 km zwart '91 en 2.0 special zwart '89; Ford Scorpio 2.0 GL met LPG '87; Ford Escort 1.6 CLX '91; Ford Escort 1.4 Bravo 5-deurs '89; Escort 1.6 XR3i '84 ƒ 7.950,-; Escort 1.4 Bravo '87; Fiësta 1.1 '86 ƒ 6.950,-. Bovagbedr. LEIJENAAR, Rdr. Hoenstr. 151, Hoensbroek.

Ford ESCORT XR3i zwart, '85, schuifkanteldak, sportv., alarm, etc. Tel. 045-462371.

Ford MERCURY Sabel 3.0 i, V6, aut., 92.000 km, '87, ƒ 15.750,-, ½ jaar gar., van Bovagbedr. 045-244947.

Te koop Ford GRANADA 2.3 GL, bwj. '82, i.z.g.st., pr. ƒ 2.500,-. Tel. 046-333534.

Te koop Ford Capri 2.0 L V6. Telefoon 04499-5372.

Ford ESCORT 1600 CLX, 5-drs., bwj. 6-'91, 27.000 km, kleur zwart, 1e eig. Garantie. pr.n.o.t.k. Tel. 04404-1607.

Ford FIËSTA 1300S XR2 look, APK juni'94, bwj. '81, vr.pr. ƒ 1.400,-. 045-442952.

Te koop goede vakantie-auto FORD Laser 4-drs., inruil mogelijk Japanse auto. Telef. 046-332010.

Honda

HONDA
DEALER
Crombag Auto's Geleen
Rijksweg Zuid 236
Tel. 046-74 62 60.

Autobedrijf Rotor BV
Heerlerbaan 229, Heerlen
Tel. 045-41 69 00.

Autobedrijf ED KNOPS BV
Sittarderweg 10, Born.
Tel. 04498 - 53434

Te koop Honda CIVIC Wagon stationwagen, bwj. '81. Telef. 045-740532.

Te koop Honda CIVIC bwj. '85, kleur rood, i.z.g.st. Tel. 045-245074.

Honda PRELUDE EX, bwj. '85. Tel. 043-613659, na 13.00 uur.

Te koop Honda PRELUDE EX, model '84, vraagprijs ƒ 6.500,-. Tel. 04454-61690.

Te koop Honda PRELUDE 1.8 EX, 12 kleppen, nw. model, stuurbekr., electr. schuifdak, ƒ 6.200,-. Burg. Beckerstr. 4, Landgraaf.

HONDA CRX 1.6i, 16V, rood, 30.000 km, bwj. 7-'91, pr. n.o.t.k. Tel. 045-742257.

HONDA Civic 1.3 L, automaat, bwj. '85, vraagprijs ƒ 6.500,-. Tel. 045-228879.

Te koop HONDA Accord EX Sedan, bwj. '80, 120.000 km, in goede technische staat, APK einde '93, vr.pr. ƒ 1.000,-. Tel. 045-424621

Honda CRX 1.6i, 16V, bwj. '87, km.st. 70.000, grijsmet., in topconditie. 046-511293.

Te koop Honda CIVIC 1.4, 16V, Sedan, blauwmetallic, bwj. '88, km.st. 55.000, APK 9-'93, in nieuwstaat, vr.pr. ƒ 13.000,-. ☎ 046-526725.

Hyundai

DEALER
HYUNDAI
HET NIEUWE WERELDMERK
Auto Leymborgh BV
Bornerweg 2-8, Limbricht
Tel. 046-51 58 38.

Auto Vaessen Heerlen
Beitel 19
Tel. 045-42 40 10.

Te koop Hyundai SCOUPE GTi 15, 10 maanden oud, alle extra's, in staat van splinternieuw, ƒ 22.500,-. Inlichtingen 043-254462.

Weg. bijz. omst. van 1e eig. Hyundai PONY 1.5 bwj. '88, wit, 40.000 km, perf. st., pr. ƒ 7.750,-. 04493-2027.

Te koop HYUNDAI Pony 1200 TL bwj. '84, ƒ 750,-. Tel. 045-324246.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Jeep

Jeep
DEALER
American-Cars Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Te k. SUZUKI Jeep Cabrio, APK t/m 6-'94, i.z.g.st. vr.pr. ƒ 3.950,-. ☎ 045-462783.

SUZUKI Jeep, bwj.'87, softtop, grijs kent., bod boven ƒ 10.000,-. ☎ 046-370371.

Te koop Daihatsu FEROZA Special, bwj. '89, geel kenteken, 54.000 km, hardtop, diverse accessoires. Telefoonnummer: 04408-1396.

Te koop NISSAN Petrol GR 2.8 bwj. '89, zwart, alle accessoires, vr.pr. ƒ 30.500,-. Telefoon 045-220073.

Te koop Suzuki VITARA bwj. 7-'92, zwartmetallic, met extra's.Telefoon 045-273741.

NISSAN Patrol 2.8 D Hardtop Trail, d.blauwmet., 04-'91, 41.000 km. Jurgen Autocentrum BV, Langheckweg 32-40 Kerkrade. Tel. 045-452570.

Lancia

Te koop Lancia DELTA 1.3, voor sloop of onderdelen, vaste prijs ƒ 400,-. Tel. 045-444471 of 443753.

Te koop LANCIA Dedra 1.8 IE, 6-'90, met alle denkbare extra's, zeer mooi, pr.n.o.t.k. ☎ 045-420222 b.g.g. 410056.

Te koop LANCIA Prisma Symbool 1.6 IE, met alle opties, bwj. '88, vraagprijs ƒ 13.000,-. ☎ 045-754244.

Te koop Lancia BETA 2.0 Coupé '78, rood, t.e.a.b. Tel. 043-215341.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Jaguar

DAIMLER 4.0
bwj. 2-'91, 57.000 km, blauwmet., creme leder, zeer compleet, nw. staat

SMEETS
Akersteenweg 10, Maastricht.
Tel. 043-613200.

Land Rover

L.R. 88 licht gew., bwj. '78, benzine, grijs kent. vr.pr. ƒ 4.950,-. APK 1-'94. Tel. 04499-1042, Susteren.

Lada

Lada 2104 1.5 L stationcar bwj. '86, als nieuw, ƒ 4.500,-. Bovagbedrijf LEIJENAAR, Rdr. Hoenstr. 151, Hoensbroek.

Mazda

MAZDA
DEALER

Mazda Caubo Kerkrade
Langheckweg 2.
Tel. 045-46 46 46.

Autobedrijf LOVEN BV
Palemigerboord 401,
Heerlen. Tel. 045 - 72 24 51.

Te k. MAZDA 323 LX sedan 1.3, bwj. '86, APK en Technok., pr.n.o.t.k. 045-728902.

Te koop MAZDA 323, bwj. '84, alke keuring toegestaan, vr.pr. ƒ 3.950,-. ☎ 04499-3740.

MAZDA 626 coupé 2.0, vr.pr. ƒ 3.500,-, bwj. '83. Te bevr. M. Gorettistr. 72, Kerkrade. Telefoon 045-462338.

Te koop MAZDA 323 HB 1.3 LX Kap 6, bwj. 12-'87, APK 12-'94, grijsmet., i.z.g.st., ƒ 6.200,-. ☎ 045-419410.

Mazda 626 2.0 Coupé veel extra's '87. Automobielbedr. E.A. KOZOLE BV, Edisonstr. 23, Schaesberg-Landgraaf. Tel. 045-321088.

MAZDA 626, 2.0 GLX, bwj. '86, 4-drs, sedan, pr. ƒ 5.750,-. ☎ 045-372443.

MAZDA bus E 2000, lange uitvoering, gesloten, type '86, APK, in zeer goede staat, ƒ 4.800,-. Tel. 045-219990.

MAZDA 323, 1.3 LX, 3-drs., d.grijsmet., 05-'89. Jurgen Autocentrum BV, Langheckweg 32-40 Kerkrade. Tel. 045-452570.

Mazda 626 coupé 2.0 12V GLX 46.000 km '89. Bovagbedr. LEIJENAAR, Rdr. Hoenstr. 151, Hoensbroek.

Te koop MAZDA 626, GLX, 2.0 L, HB, 7-'87, electr. ramen, trekh. Tel. 04492-3157.

Mercedes

Mercedes 190 E 1.8 rood	10-1990
Mercedes 190 E 1.8 perlmuthgrijsmetallic	01-1991
Mercedes 190 E 2.0 autom. blauw/zw.metallic	03-1986
Mercedes 190 E 2.0 autom. bornitmetallic	07-1991
Mercedes 190 E 2.0 blauwzwartmetallic	10-1985
Mercedes 190 E 2.0 malachitegroenmetallic	10-1989
Mercedes 230 E donkerblauw	04-1991
Mercedes 230 E automaat antracietmetallic	10-1990
Mercedes 230 E automaat blauwzwartmetallic	10-1989
Mercedes 300 D Turbo blauwzwartmetallic	01-1990
Mercedes 300 CE 2.4 blauwzwartmetallic	02-1990
Mercedes 300 CE automaat bornitmetallic	09-1992
Mercedes 300 SL blauwzwartmetallic	02-1986

Jurgen Autocentrum
Langheckweg 32, Kerkrade. Tel. 045-452570.

DEALER
SMEETS
Mercedes Benz
Heerlen 045-754575
Maastricht 043-613200
Geleen 046-757575

MERCEDES 190 D, bouwjaar 11-'86, kleur donkerblauw. Tel. 04752-4408.

Voor liefhebber MERCEDES 280 SLC, bwj. '78. Tel. 043-613659, na 13.00 uur.

MERCEDES 280 CE coupé, bwj. '80, 1e eigenaar, automaat, airco. 045-214307.

Te k. 260 E, bwj. 11-'88, velle extra's, vr.pr. ƒ 41.500,-. Mettebos 27, Brunssum.

MERCEDES 280 S, model '83, i.z.g.st., automaat, div. extra's, vr.pr. ƒ 10.750,-. Inruil mog. Tel. 046-754895.

Te koop MERCEDES 280 TE bwj. '83, APK april '94, LPG, beetje werk, moet weg, koopje. 04498-60090.

MERCEDES 230 TE station t. '82, nw. motor, v. extra's, ƒ 7.500,-. 045-226433.

Te koop MERCEDES 280 SL, bwj. '77, in staat van nieuw, tax.rapport, veel extra's. Tel. 045-415379.

MERCEDES Stationcar, grijs kenteken, 200 TD '91, plm. 65.000 km, wegens verkoop zaak, zeer mooi; diverse extra's, ƒ 45.000,-. Telefoon 046-740002.

250 D '88 vele extra's; 230 CE Coupé '82 vele extra's; 380 S '72, in nieuwstaat. Telefoon 045-722844.

Te koop MERCEDES 230E bwj. 7-6-'89, kl. grijsmetal., sportv., aut., gel. gl., schuifd., cruisecontr., slotv., ABS, pr. n.o.t.k. Tel. 045-745249.

MERCEDES 280 SE, '82, 1e eig., i.z.g.st. vr.pr. ƒ 11.000,-. Tel. 04450-3864.

MERCEDES 230 E, 6-'86, wit, schuifdak, alarm, sportwielen, ƒ 22.500,-, inruil mog. Telef. 046-529176.

MERCEDES 250, automaat, '78, wit, zeer mooi, diverse extra's, inruil mogelijk, ƒ 4.250,-. Tel. 045-272159.

MERCEDES 280 SE, bwj. '80, model 126, alle extra's, ƒ 9.750,-. ☎ 045-320088.

Mercedes 380 SEC, full options, supermooi, 1e eigenaar, bwj. '85. 046-511293.

Mercedes 250 TD met veel opties en weinig km., als nieuw, '86. Bovagbedr. LEIJENAAR, Rdr. Hoenstr. 151, Hoensbroek.

MG

Te k. zeer mooie MG B, bwj. 70, i.z.g.st., prijs na tel. afspraak. Tel. 045-216665.

Te koop MGB Cabrio restauratie, gunstige prijs, bwj. '65. Telef. 04750-11228.

Morris

Te koop MINI 1000, bwj. '78, i.g.st., APK, ƒ 950,-. Tel. 045-221279.

HAN
VAN SINT MAARTENSDIJK

Alfa Romeo 75 1.8 I.E.	'90		ƒ 19.500,-
Alfa Romeo 164 Twin Spark airco	'90	v.a.	ƒ 25.750,-
Alfa Romeo 164 V6 3.0	'89-'92	v.a.	ƒ 22.500,-
Alfa Romeo 75	'87-'89	v.a.	ƒ 8.000,-
Alfa Romeo 33 13/15QV	'84-'90	v.a.	ƒ 4.500,-
Alfa Romeo Giulietta 2.0	'84		ƒ 5.250,-
Alfa Romeo 164 Twin Spark	'91		ƒ 27.500,-
Audi 100 CD 2,3 E	'90		ƒ 27.500,-
Audi 100 CD 2.3E	'87		ƒ 15.750,-
Audi 80 1.8S/2.0E	'88-'91	v.a.	ƒ 16.000,-
Audi 80D	'89		ƒ 22.500,-
Audi 80D 1.9	'90		ƒ 24.500,-
BMW 520i 24V	'91		ƒ 39.500,-
BMW 520i aut., airco	'89		ƒ 29.500,-
BMW 316/318i/320i/323i	'84-'91	v.a.	ƒ 7.500,-
BMW 316i	m. '92		ƒ 39.500,-
BMW 730i aut.	'89		ƒ 35.000,-
BMW 320i Bauer Cabrio	'83		ƒ 19.500,-
Citroën BX 19 RD Break	'87		ƒ 9.500,-
Citroën BX GTi	'87		ƒ 10.750,-
Citroën BX 16 aut.	'85		ƒ 7.750,-
Citroën AX	'86		ƒ 4.500,-
Citroën BX 14 E/16 TRS	'84-'90	v.a.	ƒ 3.500,-
Citroën BX 19D	'88-'91	v.a.	ƒ 11.000,-
Citroën XM V6 24V, nw.pr. ƒ 110.000,-	'91		ƒ 38.500,-
Chrysler Le Baron cabriolet i.nw.st.	'85		ƒ 22.500,-
Chrysler Voyager V6, 7 pers.	12-'90		ƒ 34.750,-
Daihatsu Rocky softtop	'86		ƒ 16.500,-
Fiat Uno 75 SX 1,5 ie	'91		ƒ 16.750,-
Fiat Uno 45	'90-'91	v.a.	ƒ 13.500,-
Fiat Tipo 1.4 i.e.	'90		ƒ 15.750,-
Fiat Uno	'86-'91	v.a.	ƒ 5.500,-
Fiat Panda	'86-'90	v.a.	ƒ 4.000,-
Ford Thunderbird V8	'83		ƒ 9.750,-
Ford Scorpio 2.4 i	'88-'90	v.a.	ƒ 13.500,-
Ford Scorpio 2.5 CLD	'88	v.a.	ƒ 13.500,-
Ford Scorpio 2.0i aut.	'86-'89	v.a.	ƒ 9.750,-
Ford Sierra 2.3 GLD	'88-'90	v.a.	ƒ 12.500,-
Ford Sierra 2.0i Sedan	m. '91	v.a.	ƒ 18.000,-
Ford Sierra 2.0i combi	'90		ƒ 19.500,-
Ford Sierra 2.0 i combi	'84-'89	v.a.	ƒ 5.000,-
Ford Sierra 1.8 combi	'88		ƒ 13.500,-
Ford Sierra 2.0	'84-'90	v.a.	ƒ 5.000,-
Ford Escort 1.8 GLD	'90		ƒ 15.000,-
Ford Fiesta	'86-'88	v.a.	ƒ 6.000,-
Ford Fiesta 1.1i	'91		ƒ 13.750,-
Honda Accord EX	'86-'88	v.a.	ƒ 9.750,-
Honda Prelude EX	'89		ƒ 19.250,-
Mazda 626 GLX aut.	'86		ƒ 7.500,-
Mercedes 190 D	'85-'88	v.a.	ƒ 15.750,-
Mercedes 190 E	'83-'87	v.a.	ƒ 13.750,-
Mercedes 240 TD VAN	'84		ƒ 10.500,-
Mercedes 280 S aut.	'82		ƒ 13.750,-
Mercedes 300 D	'80-'83	v.a.	ƒ 6.500,-
Mitsubishi Galant GLS aut.	'89		ƒ 15.750,-
Mitsubishi Galant hatchback GLS	'89	v.a.	ƒ 17.500,-
Mitsubishi Lancer D combi	'86		ƒ 7.750,-
Mitsubishi Lancer 1.5 GLi	'89		ƒ 15.750,-
Mitsubishi Pajero turbo D.	'85-'87	v.a.	ƒ 15.000,-
Nissan Patrol	'86		ƒ 21.500,-
Nissan Cherry	'86		ƒ 7.250,-
Nissan 280 ZX Targa	'83		ƒ 12.500,-
Opel Ascona 1.8	'88		ƒ 8.750,-
Opel Vectra 2.0i stuurbekr.	'89		ƒ 21.250,-
Opel Vectra 1.6i/1.8i	'89-'91	v.a.	ƒ 16.750,-
Opel Kadett Combo 1.3	'87		ƒ 6.500,-
Opel Kadett sedan aut.	'86		ƒ 11.500,-
Opel Kadett 1.7 D combo	12-'90		ƒ 13.750,-
Opel Kadett 1.7 D combi	'89-'90	v.a.	ƒ 12.000,-
Opel Kadett 1.8i	'88		ƒ 13.250,-
Opel Kadett Combi	'85-'90	v.a.	ƒ 6.750,-
Opel Kadett GTi	'86-'90	v.a.	ƒ 10.750,-
Opel Kadett GSi	'85-'87	v.a.	ƒ 12.500,-
Opel Kadett	'85-'90	v.a.	ƒ 6.500,-
Opel Manta 1.8	'84		ƒ 6.750,-
Opel Omega 1.8/2.0i CD	'87-'90	v.a.	ƒ 11.500,-
Opel Senator 3.01	'85		ƒ 9.750,-
Peugeot 405 GR	'88-'90	v.a.	ƒ 13.750,-
Peugeot 205	'84-'89	v.a.	ƒ 5.750,-
Peugeot J5 bestel	'87		ƒ 7.750,-
Renault 5 GT turbo	'86		ƒ 10.750,-
Renault 19 GTS	'88-'91	v.a.	ƒ 13.750,-
Renault 21 GTS Nev./GTX Nev.	'88-'90	v.a.	ƒ 14.500,-
Renault 21 GTL	'86-'89	v.a.	ƒ 8.750,-
Renault 21 GTD Nevada	'90		ƒ 19.750,-
Renault 25 V6	'87		ƒ 9.250,-
Renault 25 GTX	'89	v.a.	ƒ 16.500,-
Renault 25 GTD	'89		ƒ 15.750,-
Renault 9 TD	'83		ƒ 3.000,-
Saab 9000 Turbo	'86		ƒ 15.750,-
Saab 900i 16V Forty	m'91		ƒ 27.500,-
Saab 90	'85		ƒ 4.750,-
Seat Ibiza GL	'87	v.a.	ƒ 7.250,-
Seat Ibiza VAN	'86		ƒ 6.000,-
Suzuki 410 Jeep	'84		ƒ 5.750,-
Suzuki Vitara JLX	'90		ƒ 23.750,-
Subaru 7 pers.bus 4 WD	'85		ƒ 6.750,-
Toyota Lite-Ace 7 pers.	'90		ƒ 20.750,-
Toyota Starlet	'86		ƒ 6.750,-
Toyota Corolla D	'86		ƒ 6.250,-
Toyota Carina II XLD	'89		ƒ 14.750
VW Passat combi D	'86		ƒ 7.500,-
VW Passat 1.8i	'88-'90	v.a.	ƒ 15.000,-
VW Passat D combi	'87		ƒ 10.750,-
VW Passat combi 1,8i	'90		ƒ 26.500,-
VW Passat 2.0 GTi 16V	'89		ƒ 28.000,-
VW Jetta CLD	'90		ƒ 16.750,-
VW Jetta Elan	'90		ƒ 17.500,-
VW Golf D	'85-'91	v.a.	ƒ 7.500,-
VW Golf GL aut.	'85		ƒ 8.750,-
VW Golf 1.6/1.8	'85-'90	v.a.	ƒ 7.500,-
Volvo 245 GL combi	'88		ƒ 17.500,-
Volvo 340 GL/GLD	'86-'89	v.a.	ƒ 5.500,-
Volvo 740 GL	'85-'89	v.a.	ƒ 10.000,-
Volvo 740 GLD	'85-'88	v.a.	ƒ 10.750,-
Volvo 740 GLD combi	'88	v.a.	ƒ 20.750,-
Volvo 760 GLE combi	'84-'87	v.a.	ƒ 9.750,-
Volvo 245 GLD combi	'83-'87	v.a.	ƒ 7.000,-
Volvo 440 GL 40.000 km	'89		ƒ 17.000,-

Plm. 100 inruilauto's van ƒ 500,- tot ƒ 10.000,-
100% financiering en leasing.

AMSTENRADE — SITTARD — BRUNSSUM — TREEBEEK — HOENSBROEK

LIMBURGS GROOTSTE IN GEBRUIKTE AUTO'S
TRICHTERWEG 109 BRUNSSUM/TREEBEEK
TEL. 045-229080

Mitsubishi

Te k. MITSUBISHI Lancer GLXi, HB, bwj. '9., i.z.g.st., gunstige prijs. 04498-56796.

MITSUBISHI Colt, bwj. '84, Dr. L.T.H. Wietenstr. 17, Brunssum. ☎ 045-255304.

Mitsubishi CORDIA, bwj. '83, Dr. L.T.H. Wietenstr. 17, Brunssum. ☎ 045-255304.

MITSUBISHI Colt 1.2 GL, APK, '84, ƒ 3.900,-. 045-229584/253373.

Te koop AUTOBIANCHI A112 Elite bwj. '83, nw. banden en APK, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 1.500,-. 04498-52466.

Te k. Mitsubishi COLT, '86, showroomstaat, 1.5 GLX, alle extra's, alu-velgen, open dak, radio-cass., kleur rood, 93.000 km., vr.pr. ƒ 9.800,-. Tel. 045-225650.

Te koop Mitsubishi COLT 1.5 GLX bwj. 1986, rood, duurste uitvoering, alu velgen, electr. spiegels, radio-cass., schuifdak, striping, spoilers, in absolute nieuwstaat, vr.pr. ƒ 8.700,-. Telef. 045-225650.

Nissan/Datsun

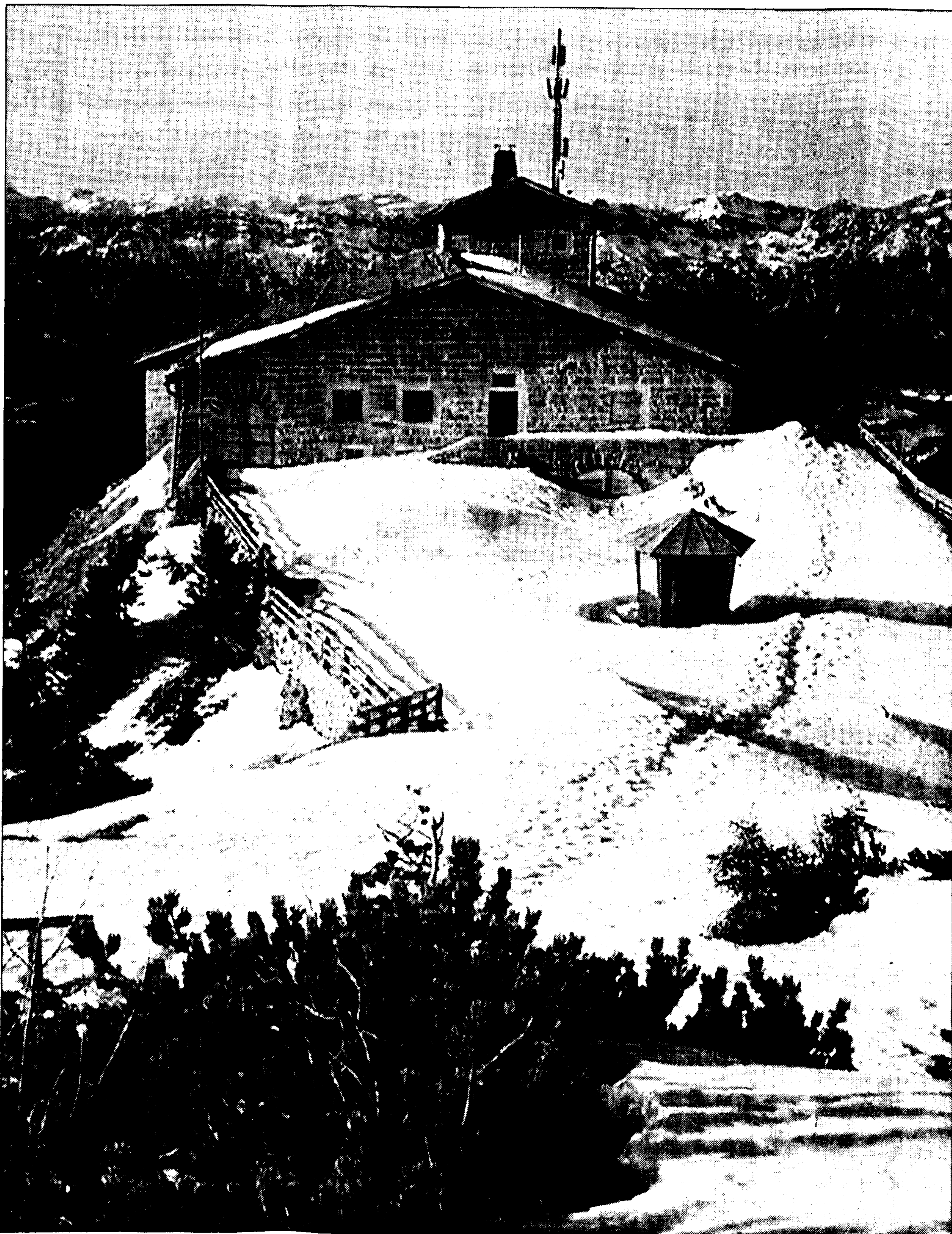
Nissan PATROL Turbo, bouwjaar '85, alle extra's, Combi-kenteken, ƒ 19.500,-. Telefoon 045-232190.

DATSUN Cherry 1.4 GL, 5-gang, bwj. eind '81, APK 4-'94, i.z.g.st., vraagprijs ƒ 1.500,-. Tel. 045-724729.

Voor Piccolo's zie verder pagina 32

Zomerverblijf Hitler blijft toeristen boeien

De laatste sneeuwresten zijn geruimd, de schade aangericht door de lawines die elk jaar over de steile weg donderen, hersteld. Niets staat het nieuwe zomerseizoen op de Obersalzberg bij Berchtesgaden meer in de weg. Jaarlijks bezoeken meer dan drie miljoen toeristen dit oer-Beierse stukje bergwereld aan de Oostenrijkse grens. Voor honderdduizenden bezoekers zijn de unieke vergezichten slechts bijzaak. Hun doel is het Kehlsteinhaus, beter bekend als 'Adlerhorst' of Hitlers *datsja* bovenop de Kehlstein, een berg van 1834 meter.

● *Kehlsteinhaus: curieus, maar geen bedevaartsoord.* Foto: GPD

DOOR HANS HOOGENDIJK

De tijden dat met schichtige blikken, fluisterend werd gevraagd waar HET huis staat, behoren al lang tot het verleden. Duitsland is weer wat en dat willen veel Duitsers weten ook. Op en rond de Kehlstein en in Berchtesgaden, aan de voet van de Obersalzberg, is alle mogelijke lectuur te koop over het vroegere nazi-bastion in de Beierse Alpen. Veelal tamelijk onschuldige semi-officiële beschrijvingen, maar ook triviale boekjes over onder meer de relatie tussen de Führer en zijn maîtresse en vrouw voor twee dagen, Eva Braun. Uiteraard ontbreken de verhalen over de perverse seksuele voorkeuren van Hitler niet. Verder complete nazi-familiealbums: Hitler met Eva, Hitler met zijn herdershond Blondi, Hitler met Bormann, Hitler met Goebbels en ga maar door. Alles te verkrijgen in boekvorm of als dia-serie.

Een Oostduitse jongeman interesseert zich vooral voor een boek over Martin Bormann. „Die kwam net als ik uit Thüringen en hij heeft het toch maar van armeluiskind tot rechterhand van de Führer gebracht." Naast het Bormann-boek de ontboezemingen van oud-nazi dr. Frank, eens commandant van de op de Obersalzberg gelegerde militairen. Frank acht het „nu, bijna 40 jaar later, mijn plicht mijn belevenissen op te schrijven om ze te behouden voor de latere geschiedschrijving."

En geschiedenis is geschreven op de Obersalzberg. Nadat Hitler dankzij de gift van een zeer vermogende vriendin in de jaren dertig het Huis Wachenfeld, later Berghof, op de berg had verworven, verrees in de buurt binnen de kortste keren een complete nederzetting voor nazi-bonzen. Eeuwenoude boerderijen sneuvelden, net als tientallen chalets en pensions. Zelfs een kinderkliniek werd gesloopt om de rust van de partijtop niet te verstoren. De hele berg werd *Sperrgebiet*. SS'ers waren met de bewaking belast.

Karel de grote

„Geen project op de Obersalzberg heeft zo veel aandacht getrokken als het Kehlsteinhaus. Inderdaad, de hele wereld scheen een tijdlang geboeid te zijn door dit bouwwerk boven Berchtesgaden. Voor die fascinatie bestaan goede gronden. Het Kehlsteinhaus en de bergweg er naar toe zijn ware bouwkundige meesterwerken." Zo begint een kleurrijk boekwerk over het huis. De argwanende lezer vraagt zich direct af of het opzet is dat verzwegen wordt dat de eigenlijke fascinatie niet uitgaat van dat huis, maar van de vroegere eigenaar: Adolf Hitler.

Het is tijd om in de gewone lijnbus te stappen die een lading nieuwsgierigen naar het Kehlsteinhaus zal brengen. In het hoogseizoen is de belangstelling zo groot dat er drie bussen achter elkaar de berg opgaan en op het enige punt waar passeren mogelijk is, drie afdalende bussen voorbij laten gaan. Het is een gemengd gezelschap op deze koele dag. Een handvol hoogbejaarde echtparen ('zou hij hier nog hebben gestreden voor de Führer?') enkele jongeren, een paar Amerikaans GI's en een groepje Japanners. In drie talen klinkt uit de luidsprekers dat het Kehlsteinhaus uitsluitend een representatieve functie had.

In een van de vele boekjes staat dat jarenlang is aangenomen dat het een soort mausoleum voor Hitler moest worden. „Maar," stelt de auteur, „indien dat zou kloppen, moet erop gewezen worden dat gezien de ligging zo hoog in de Alpen, de enorme stroom bezoekers niet te verwerken zou zijn." Een ander praktisch probleem is dat het gebouw in de winter onbereikbaar is. De weg wordt elk jaar minstens op twee plaatsen onder lawines begraven en de tunnelingangen zijn door metershoge sneeuwwallen niet te passeren.

Verder circuleert het verhaal dat het Kehlsteinhaus juist op deze berg werd is gebouwd, omdat volgens een sage in de tegenover gelegen Unterberg Karel de Grote met een strijdmacht van vijfduizend man ligt te slapen. Eens, zo wil de overlevering, zal hij herrijzen en de roem en glorie van het Duitse Rijk herstellen. Hoe het ook zij, vast staat dat de nationaal-socialistische partijsecretaris Martin Bormann in 1936 zijn oog liet vallen op de Kehlstein om daar een *datsja* voor Hitler te bouwen. Hij wist dat zijn Führer niet alleen van het unieke uitzicht genoot, maar ook vanaf de top zijn favoriete Oostenrijkse stad Salzburg kon zien. Bekend is ook dat Bormann geen gelegenheid voorbij liet gaan om te slijmen bij Hitler. Wat zou mooier zijn dan zijn baas ter gelegenheid van zijn vijftigste verjaardag uit naam van de NSDAP dit cadeautje te geven?

In 1937 legde Bormann hoogstpersoonlijk de eerste steen. Een gids legt uit wat een fenomenale prestatie de bouwkundigen en natuurlijk de arbeiders hebben verricht. De beste Duitse ingenieurs werden naar de Kehlstein gestuurd. Hitlers Italiaanse vazal Mussolini was ook niet kinderachtig: hij stuurde drieduizend arbeiders, die in ploegen 24 uur per dag werkten, zodat na 13 maanden het huis plus de weg er naar toe klaar waren.

Claustrofobie

Terwijl de bus een van de levensgevaarlijke haarspeldbochten neemt, vertelt de gids dat de bouw omgerekend 200 miljoen mark heeft gekost. De bus stopt op een royale parkeerplaats voor een met dikke bronzen deuren afgesloten tunnel. Een raar idee dat de man die tussen 1939 en 1945 de wereld in het verderf heeft gestort, hier eens ook uit zijn auto stapte om door die deuren te gaan. „De tunnel waar we ons nu in begeven is 124 meter lang. Aan het einde is een lift die ons in 45 seconden exact 124 meter naar boven brengt. Dan komen we midden in het Kehlsteinhaus," zegt de gids.

De lift is voorzien van fraaie lampen, Venetiaanse spiegels en bekleed met messing. Het geheel straalt een typisch *Deutsche Gemütlichkeit* uit. „Dat was ook de bedoeling," verklaart de begeleider, „want zo moest Hitler op zijn gemak worden gesteld. Hij leed namelijk aan claustrofobie."

Het huis is niet echt groot, wel imposant met zijn dikke, uit graniet en kalkzandsteen opgetrokken muren. Het bestaat uit een grote eetkamer, een royale conferentiezaal, een paar kleine kamers, waaronder de zogenaamde Eva-Braunkamer, een keuken en toiletten. Slaapkamers zijn er niet: Hitler wilde er niet overnachten. Maar het uitzicht vergoedt alles. De vroegere Franse ambassadeur in Duitsland, François Poncet, die Hitler in 1938 in zijn *datsja* bezocht, schreef aan zijn minister dat dit *nid d'aigle* op hem de indruk maakte van een 'in het heelal zwevend gebouw'. Indrukwekkend is ook de schitterende open haard, gebouwd van bronzen tegels en marmer. Een geschenk van Mussolini. Maar Hitlers Japanse partner, keizer Hirohito, bleef niet achter. Uit het land van de Rijzende Zon kwam een vijfhonderd kilo zwaar oosters tapijt. Er is niets meer van over: Amerikaanse bevrijders knipten het in 1945 in ontelbare stukjes. Een leuk aandenken voor thuis. Op een zware servieskast na is het hele interieur ten prooi gevallen aan souvenirjagers.

Een tegenvaller voor de Amerikaanse soldaat uit onze bus, die wilde zien waar Hitler en Eva Braun 'het' hadden gedaan. Ook veel anderen zijn lichtelijk teleurgesteld. Behalve de Japanners, die opgewonden *Führer, Duce, Tenno* kraaien. Natuurlijk wisten de bezoekers wel dat het niet meer zo zijn als vroeger en ze hadden ook gehoord dat er nu een – zij het uitstekend – restaurant is gevestigd, maar toch.

Even bloeien ze op als de gids vertelt dat de stroom uit Berchtesgaden kwam, maar dat er voor geval van nood een eigen aggregaat is: een onderzeebootmotor, in 1940 geïnstalleerd en nog altijd in perfecte staat. Duits vakwerk, zie je en oude baas denken.

Blikseminslag

Hoewel het huis praktisch onbereikbaar was voor onbevoegden, hadden de nazi's omvangrijke veiligheidsmaatregelen getroffen. De bergweg werd streng bewaakt, voor de tunnels stonden SS'ers en overal waren gascapsules met afstandsbediening aangebracht. Voor Hitler en zijn gasten waren gasmaskers paraat.

Deskundigen zijn het er nog altijd niet over eens of Hitler nu wel zo blij was met zijn verjaardagscadeau. Volgens sommige bronnen kwam hij er slechts vijf keer, maar Bormann schrijft in zijn dagboek dat zijn *Führer* er tot 1 september 1939 minstens 14 keer was. Een van zijn kamerdienaars wist na de oorlog echter te vertellen dat zijn baas er een hekel aan had, omdat hij niet alleen in ademnood kwam door het snel te overbruggen hoogteverschil, maar ook als de dood was voor blikseminslag in de liftkabel. Een SS-wachtpost meldde daarentegen weer dat Hitler 's avonds laat vaak bij de tunnelingang verscheen om boven in alle eenzaamheid na te denken.

Zeker is dat Hitler er na 1 september 1939 weinig meer geweest: de Tweede Wereldoorlog was begonnen. Wel kwam hij nog heel vaak in zijn chalet Berghof. Maar toen de Britten op 25 april 1945 besloten het nazi-bastion op de Oberszalzberg in puin te gooien, zat Hitler in de bunkers van de Berlijse Rijkskanselarij. Daar streed hij zijn laatste slag, trouwde op 29 april met Eva Braun en pleegde twee dagen later zelfmoord. In totaal 318 Lancaster-bommenwerpers gooiden 1232 bommen op de Obersalzberg. Het dorp Berchtesgaden bleef gespaard, omdat de aanval zo onverwachts kwam dat er geen rookgordijn meer kon worden gelegd en de Britten dus hun eigenlijke doel goed konden vinden. Het Kehlsteinhaus werd niet getroffen, doordat het nauwelijks te onderscheiden is van de rotsen waarop het is gebouwd.

Op 4 mei 1945 marcheerde de 101e Amerikaanse luchtlandings-divisie Berchtesgaden binnen. Het stadje gaf zich zonder verzet over. Witte lakens uit alle ramen, nazi-functionarissen maakten overuren met het vernietigen van belastende dossiers en overgebleven SS'ers staken Hitlers Berghof in brand. Een eerste poging van Amerikaanse soldaten om het adelaarsnest op de Kehlstein te bereiken strandde in de sneeuw. Terwijl de hele Obersalzberg voor de Duitsers tot verboden gebied was verklaard, stonden de geallieerden in de rij om Hitlers *datsja* te bekijken. De Amerikaanse opperbevelhebber generaal Dwight D. Eisenhower maakte zijn opwachting, de generaals Patton en Bradley verschenen. Zelfs de Sovjet-maarschalk Tsjoekov kwam een kijkje nemen.

Eind 1951 mochten ook de Duitsers weer de bergen rond Berchtesgaden in. Een voorwaarde van de Amerikanen was wel dat alle gebouwen die aan de nazi's herinnerden door de Duitsers zelf opgeblazen werden. Alleen voor het Kehlsteinhaus maakten ze een uitzondering. De gids: „Vernietiging van dit meesterwerk had toch ook geen zin gehad."

In 1953 werd er een busdienst naar de top geopend. Storm liep het in het begin niet, maar dat is intussen anders, hoewel de gemeente Berchtesgaden heel weinig doet om het bezoek te stimuleren. Slechts piepkleine bordjes met het voor outsiders weinig zeggende 'Kehlstein' wijzen de weg, die desalniettemin jaarlijks honderdduizenden weten te vinden. Een bedevaartsoord is het grauwe gebouw beslist niet. Daar zijn ook twee jonge nazi-aanbidders snel achter gekomen. Teleurgesteld overleggen ze wat er nu te doen valt. De een stelt voor naar het dichtbij gelegen Oostenrijkse Braunau te rijden om het geboortehuis van Hitler te bezoeken. Zijn maat: „Dat heeft geen zin. Daar zitten nu gehandicapten in. Onder Adolf zouden ze zijn vergast, nu moeten wij nog belastinggeld voor ze opbrengen."

STANDPLAATS:

Berlijn
Hans Hoogendijk

Scheuren

Vorige week was het weer zo ver. De studio in Berlijn waar ik voor een radio-uitzending moest zijn, was met de auto onbereikbaar. De reden? Op de Avus er vlakbij werden autoraces gehouden. Meer dan 35.000 Berlijners wilden het gebrul van de motoren horen. Maar hoe lang kan dat nog? De Adac, de Duitse variant van de ANWB, wil eigenlijk wel weg uit Berlijn. Een nieuw circuit buiten de stad moet er komen. De Avus is uit de tijd, vinden de officials.

Dat kan best zo zijn, maar de Avus is ook een legende en daarom voor al die mensen die net als ik tot voor kort niets wisten van dit circuit, iets over de geschiedenis. In de eerste plaats de afkorting. Avus staat voor Automobil- Verkehrs- und Uebungstrasse. Begonnen is het allemaal in 1907. Toen ergerde keizer Wilhelm de Tweede zich eraan dat hij bij een van de eerste autoraces in Duitsland een Italiaan de keizerprijs moest overhandigen. Zijne Majesteit wenste een circuit waar de Duitse coureurs zo lang konden oefenen tot ze over de buitenlandse concurrentie konden zegevieren. En wat was een betere plaats dan het stuk tussen Potsdam en Berlijn? Per slot van rekening woonde Wilhelm de ene helft van het jaar in de Duitse hoofdstad en de andere helft in zijn zomerpaleis te Potsdam. En aangezien de wil van de keizer in die dagen nog wet was, knikte iedereen.

Helaas kwam de Eerste Wereldoorlog ertussen en toen in 1921 de eerste wedstrijd op de nieuwe racebaan werd verreden, was de keizer al in ballingschap naar Nederland vertrokken waar hij hout hakte. Dat kon de pret voor de 300.000 enthousiaste autofans niet drukken. Zeker niet omdat een Duitser, Fritz von Opel, uiteraard in een Opel won. Zijn gemiddelde snelheid bedroeg 138 kilometer per uur. De legende van de Avus was geboren. De Zilverpijlen van Mercedes, de Porsches en Ferrari's vochten hier bikkelharde duels uit. Namen als Fritz Opel, Rudolf Cararciola, Manfred von Brauchitsch en Juan Fangio kende iedereen. Met snelheden van boven de 300 kilometer per uur daverden zij op de noordbocht af en dat het daarbij regelmatig tot botsingen kwam, maakte het alleen maar spannender.

Meer dan twintig jaar gold de Avus als het snelste circuit ter wereld, want het record van Herman Lang, die in 1937 gemiddeld 261 kilometer haalde, werd pas in 1958 in Monza gebroken. Maar juist doordat het circuit zo snel was, gebeurden er de meest vreselijke ongelukken. De Adac greep in. Het traject werd steeds meer ingekort en Formule-1-races werden er niet meer gehouden. Uiteindelijk werd de Avus gereduceerd tot 2.5 kilometer, twee rechte stukken en twee bochten. Met die 2.5 kilometer is de Avus daarmee het kortste circuit in Duitsland. Ook een record.

Overigens maakt het traject op race-vrijedagen gewoon deel uit van de stadsautoweg. Menigeen die de weg gebruikt, krijgt een wat kriebelig gevoel in de buik als hij langs die enorme tribunes rijdt. Bijna automatisch wordt het gaspedaal wat dieper ingedrukt. In de tijd dat de Muur er nog stond, was het ook de enige plek in de stad waar de autoliefhebber zich – zij het voor een paar kilometer – kon uitleven. Tot West-Berlijn in 1989 een rood-groen stadsbestuur kreeg. Ondanks de woedende protesten van duizenden autofans gold vanaf dat moment Tempo 100. Nu na de hereniging alle autosnelwegen ook voor de Westberlijners weer tamelijk snel bereikbaar zijn, hoor je niemand meer over die snelheidsbeperking op de Avus. Maar dat zal anders worden indien de Duitse automobielclub inderdaad besluit dit legendarische circuit nooit meer te gebruiken.

STONY AUTO'S

Nissan/Datsun

Nissan Micra 1.0 3-drs 3x 1989/1990
Nissan Micra 1.2 3-drs 3x 1990
Nissan Sunny 1.3 3-drs 3x 1987, 1988
Nissan Sunny 1.3 LX 3-drs automaat wit 8-1988
Nissan Sunny 1.6 GT 3-drs 4x rood en wit 1990
Nissan Sunny 1.4 LX 4-drs wit en zilver 1990
Nissan Sunny 1.4 LX 5-drs model '91 2x 1991, 1992
Nissan Florida 1.6 SLX 2x 1989, 1990
Nissan 100 NX 1.6 SLX met stuurb., zwart 6-1991
Nissan 100 NX SLX geel 6-1991
Nissan Primera 1.6 LX 4-drs donkergrijs 4-1992
Nissan Primera 2.0 LX 4-drs 2x 1991
Nissan Primera 2.0 SLX 5-drs donkerblauw 8-1991
Nissan Maxima 3.0 E automaat, bruinmetallic 1-1991
Nissan 300 ZX Twin turbo autom. leer, zilver 1-1992

Jurgen Autocentrum
Langheckweg 32, Kerkrade. ☎ 045-452570.

NISSAN DEALER
JURGEN Autocentrum
Langheckweg 36, Kerkrade. Tel. 045-45 25 70.

Garage Schoenmakers
Limbrichterweg 78, Sittard. Tel. 046-51 28 14.

NISSAN Sunny 1.6i GT, '90, rood, 53.000 km, in nieuwstaat. Tel. 045-419875.

Nissan 1.6 100 NX SLX plus 15.000 km, div. opties, als nieuw '91; Nissan Sunny 1.4 HB LX rood 53.000 km '89. Bovagbedr. LEIJENAAR, Rdr. Hoenstr. 151, Hoensbroek.

Te koop weg. overcompl. Datsun/Nissan LAUREL, autom., 2.8 L, diesel met APK, trekhaak, vr.pr. ƒ 1.750,-. Tel. 046-745218.

Te koop Nissan CHERRY 1300 DX, bwj. '86, APK 6-'94, ƒ 5.800,-. ☎ 045-211419.

Datsun SUNNY 1.5 GL, automatic, bwj. '85, vraagprijs ƒ 4.350,-. Ariensstraat 2, Kakert-Schaesberg.

Oldtimers

Classic Car Service

Triumph TR 3 A 1958
MG-B cabriolet 1971
Vauxhall Cresta 1956
Ford Prefect 1956
Mercedes 230 S 1967

Tel. 046-517927.

SPORTWAGENMEETING 6 juni, La Diligence Heerlen. Aanvang 13.00 u.

Te koop FIAT 850 Sport Coupé, bouwjaar '72. Telefoon 046-376639.

Toyota Corona MK2, coupé, bwj. '73, APK tot jan.'94, vr. pr. ƒ 2.250,-, 045-442952.

Opel MANTA A 1.6, '72, totaal gerestaureerd, foto's ter inzage, ƒ 8.750,-, ½ jaar garantie. Tel. 045-244947.

Opel

Opel Omega 2.0i stationwagon "Sportive"
ex. directieauto, 6 maanden oud, kleur groenmetallic, voorzien van o.a. abs, lm velgen, electr. schuifdak, centrale deurvergrendeling etc. van ƒ 65.000,- nu ƒ 57.500,-.
Loven Kerkrade BV
O.L. Vrouwestraat 89, Kerkrade. ☎ 045-453030.

Opel 1900 GT coupé
bwj. 1969, prijs ƒ 19.950,-.
Loven Kerkrade BV
O.L. Vrouwestraat 89, Kerkrade. ☎ 045-453030.

AUTO RUYL ELSLOO

Opel
Vectra 1.8i GL d.groenmet. z.w.-glas 5-drs 1990
Vectra 1.8i GL c.v. 5-drs. 1990
Kadett GSi 15" sportvelgen 1986
Kadett 1.7 D Stationcar 1989
Kadett 1.4 i Stationcar 1990
Kadett 1.6 i 3-drs. auberginemet. 1989
Kadett 1.3 S 3-drs. GT-uitvoering 1986
Kadett 1.6 i Sedan 1991
Omega 1.8 LS 1989
Auto Ruyl, Stationstraat 85, Elsloo. ☎ 046-371766.

OPEL DEALER
Göttgens Sittard
Haspelsestraat 20
Rijksweg Noord 27
Tel. 046-51 65 65.

Garage Bergsteijn BV
Rijksweg 61-67. Berg en Terblijt. Tel. 04406-41700.

Welling Autobedrijf BV
Heeiland 2, Brunssum
Tel. 045-25 77 00.

Corsa GTi!
bwj. '86, 80.000 km.
Telef. 045-426975.

Te koop Opel KADETT 1.6 S bwj. '87, kleur wit, diverse accessoires, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 11.000,-. Tel. 045-314028.

Te k. Opel ASCONA 16S, bwj. '83, Sedan, groenmet. 4-drs., getint glas, radio-cass., trekh., luxe uitv. zeer mooi, APK 2-'94. Tel. 045-314281.

OMEGA 2.0i '88; Vectra 2.0i HB GL '90; Manta HB GT '85; Kadett 1.3 Club '89; Kadett 1.3 S '85 en '86; Corsa TR 1.3 '87; Corsa 1.0 S 5-drs '86; Escort 1.3 CL '87. Benneman Automobielbedr. Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Te koop Omega STATIONCAR 2.0i, bwj. '88, met accessoires voor- en achterspoilers, met ingeb. mistlampen, open dak, zwart/antr.metallic. 045-320449.

Opel OMEGA LS 2.0i, bwj. '87, nieuwstaat, APK, ƒ 10.350,-. Tel. 046-338284.

Te koop Opel ASCONA 1.6 D, bwj. '84, APK-gek. '94, ƒ 2.750,-. ☎ 04754-87257.

Opel VECTRA 2.0i GT 5-deurs, HB kl. rood, sportvelgen, schuif/kanteldak, centr. deurvergr., 29.000 km, bwj. '91, ƒ 34.000,-. 045-444782.

Te koop Opel MANTA GSi, voorzien van alle extra's o.a.: lm velgen, stereo en alarm, tax.rap. aanwezig, pr.n.o.t.k. Telef. 045-322519.

Opel COMMODORE Coupé bwj. '67, i.z.g.st., gerest. Burg. A Campostr. 10, Hulsberg, 04405-2391.

Opel CALIBRA 16V, bwj. '91, rood, zeer veel extra's, perf. staat. Telef. 04498-57049.

Te k. Opel CORSA 12 N Sedan, bwj. '84, APK gek., pr. ƒ 3.750,-. Tel. 045-720200.

Opel KADETT Diesel, 3-drs, bwj. '83, APK 5-'94, i.z.g.st., ƒ 2.850,-. Tel. 045-721474.

Te koop KADETT D diesel, 5-drs, met radio en mistlampen, i.g.st., APK-gek. tot juni '94, ideale vakantieauto, verbruik 1 : 16½, ƒ 2.500,-. Telef. 045-324251.

Te koop Opel ASCONA, bwj. '77, i.g.st., trekhaak, ƒ 500,-. Telef. 04404-2235.

Te k. Opel KADETT 1800i, kleur wit, bwj. '87, z.g.a.nw. Tel. 04450-1526 na 18 uur.

Te koop OPEL Kadett 1300, bwj. '82, APK 4-'94, i.g.st., vr.pr. ƒ 2.750,-. 04499-2281.

Te koop Opel KADETT 1.2 S bwj. 8-'84, ƒ 3.250,-. Tel. 045-453572.

Opel CORSA 1.2 S Hatchback bwj. '85, als nieuw, ƒ 5.950,-. APK. 045-424128.

KADETT Berlina 1300, 3-drs., bouwj. 10-'82, 1 jaar APK, i.z.g.st., vraagpr. ƒ 3.000,-. Tel. 045-421922.

Opel SENATOR 2.5i i.z.g.st., div. extra's, autom. 1980. Tel. 04499-1655.

Te koop Opel KADETT 1200 HB, bouwjaar '85, 5-drs., vr. pr. ƒ 5.500,-. Vogelzankweg 111 Landgraaf ☎ 045-310050.

Te koop Opel KADETT GSi, bouwjaar'86, 10.800 km, veel extra's. ☎ 045-442557.

Te koop Opel KADETT Caravan 1.6 Diesel, bwj. '85, i.z.g.st. Telefoon 045-752186.

Te koop wegens omstandigheden Opel D KADETT HB, bwj. '84. Tel. 045-427155.

Te koop Opel KADETT 1.6 GT 3-drs. bwj. '86, donkerblauwmetall., km.st. 67.000, pr. ƒ 8.500,-. ☎ 045-231389.

ASCONA 1.6 LS, bwj. '84, 2-drs., APK '94, ƒ 4.750,-. Wilhelminastr. 56, N'hagen.

Te koop Opel CORSA 1.2, bwj. '89, pr. ƒ 8.750,-. Elandstraat 41, Heksenberg, Heerlen.

Te k. Opel KADETT, bwj. '79, APK juni '94. Arnoldenstr. 21, Stein, ☎ 046-333992.

KADETT 1.6D '88, 4-deurs LS marsrood, 91.000 km, APK 5-'94, nieuwstaat, ƒ 11.250,-. Tel. 045-312044.

Te koop Opel REKORD 2.0 N, type '80, APK 9-'93, pr. ƒ 650,-. Telef. 045-415528.

Te koop Opel ASCONA, bwj. '76, APK-gekeurd. Telef. 04746-2797.

Te koop Opel KADETT '79, nw. model, 1600, 5-deurs, zeer goede auto, vr.pr. ƒ 1.750,-. 046-581181.

Te koop Opel ASCONA, bwj. '78, i.z.g.st., APK jan. '94, ƒ 700,-. Tel. 045-753102.

Te koop Opel KADETT 12 N, bouwjaar '79, APK, i.z.g.st., vraagprijs ƒ 775,-. Haesenstr. 44, Schaesberg.

Te k. Opel KADETT 12 S, bwj. 8-'83, APK, trekhaak, LPG. Telefoon 045-418365.

Te koop Opel KADETT kl. zwart, bwj. '78, APK 11-'93, vaste pr. ƒ 800,-. Te bevr. 046-332923.

Te k. Opel KADETT Club, 3-drs., '86, APK, rood, 1e eig., ƒ 8.250,-. ☎ 046-339715.

Te koop Opel OMEGA Caravan 2.3 D, bwj. 1987, wit, ƒ 11.000,-. Tel. 045-742374.

Te koop Opel KADETT GSi, bwj. '85, wit, diverse extra's. Tel. 04455-1566.

OPEL Ascona 1.6 S, bwj. '80, APK 6-'94, prijs ƒ 1.150,-. Tel. 045-724729.

OPEL Kadett 1.2 S, HB, bwj. '83, APK tot 16-4-'94, in zeer goede staat, prijs ƒ 2.350,-. Tel. 045-420274.

Te k. Opel CORSA TR 1200 S bwj. '83, in uitst. staat. Lotbroekerweg 15, Hoensbroek.

Opel KADETT 1200 GLS, bwj. '86, kleur blauw, APK, vraagprijs ƒ 7.750,-. Sleinadastr. 52, Schaesberg.

Te koop Opel KADETT GSi, bwj. '84, nieuwe motor met 6 maanden garantie, km.st. 106.000, motor 5.000 km. ☎ 045-245693.

Zeldz. mooie Opel KADETT 1600i rood, met GSi-bumper, 10-'88. Telef. 046-518251.

Te koop Opel KADETT 1.2, bouwjaar '79, APK december '93, vele extra's, i.z.g.st., ƒ 1.750,-. Tel. 046-529012 b.g.g. 045-325463.

Te koop Opel KADETT 1.7 diesel, stationcar, bwj. '89, kl. wit, 5-drs., vr.pr. ƒ 14.500,-. Te bevr. 046-515520.

Astra Combi 1.5i GL '92; Astra 1.4i GL HB '91; Vectra 1.6i GL sedan '89; Corsa HB 1.4i Swing model '91 en 1.3i HB Swing '90; Corsa 1.2 S Van; Corsa 1.2 TR '83/'84/'85 vanaf ƒ 3.500,-; Kadett HB 1.4i rood '90; Kadett 1.6i sedan '89; Kadett HB 1.3i '89; Kadett HB 1.6i '88; Kadett 1.3i 5-deurs '89; Kadett HB 1.2 S 5-deurs '85; Kadett HB 1.3 NB Club '87; Kadett HB 1.8 GSi rood '86; Kadett Combi 1.7 diesel 5-deurs 11-'89; Omega 1.8 SV '89; Kadett 1.6 GLS '83; Ascona HB 1,6S 5-deurs '83. Bovagbedr. LEIJENAAR, Rdr. Hoenstr. 151, Hoensbroek.

Opel CORSA 1.3i exclusief, rood, 08-'89, 51.000 km. Jurgen Autocentrum BV, Langheckweg 32-40 Kerkrade. Tel. 045-452570.

Opel KADETT 1.2 LS 3-drs., zilvermet., 05-'86, 1e eigenaar, 103.000 km. Jurgen Autocentrum BV, Langheckweg 32-40 Kerkrade. Tel. 045-452570.

Opel KADETT 1.3 S automaat, 5-drs., grijs, 06-'86, 93.000 km. Jurgen Autocentrum BV, Langheckweg 32-40 Kerkrade. Tel. 045-452570.

Opel KADETT 1.4 Life, 4-drs., wit. 03-'90, 54.000 km. Jurgen Autocentrum BV, Langheckweg 32-40 Kerkrade. Tel. 045-452570.

Opel OMEGA 1.8 combi, wit, sportvelgen, 01-'90, 120.000 km. Jurgen Autocentrum BV, Langheckweg 32-40 Kerkrade. Tel. 045-452570.

Te k. Opel MANTA 2.0 S, bwj. '83, APK '94, v. en a. bumperspoiler, sp.vlgn., vr. pr. ƒ 3.450,-. 045-427516.

Te koop Opel CORSA, bouwjaar '84, APK 3-'94, zilver, perfecte staat, vraagprijs ƒ 3.850,-. ☎ 045-273743.

Opel REKORD 2.0 LS, m. '85, APK, i.z.g.st., schuifkanteldak, getint glas, trekhaak, weinig km, inruil mog. Tel. 045-752132.

Peugeot

PEUGEOT DYNAMISCH OP WEG.
DEALER
Autobedrijf Janssen
Eygelshovergracht 64
Kerkrade. Tel. 045-46 05 00.

PEUGEOT 505 SRD Turbo diesel, automaat, '82, trekh., ƒ 2.000,-. Tel. 04499-4341.

Te koop PEUGEOT 104, bwj. '79, APK maart 1994, t.e.a.b. Tel. 045-418820.

Te koop PEUGEOT 205 5-deurs, bwj .'83, ƒ 3.250,-. Tel. 045-316940.

PEUGEOT 405, 1.6 GL, bwj. '89, pr. ƒ 11.950,-. Tel. 046-372443.

PEUGEOT 205 XL Jubileum, bwj. '90, 1e eig., 18.000 km, met onderhoudsboekjes, schadevrij, iedere keuring toegest., ƒ 15.500,-, inruil mogelijk. Tel. 045-427289.

PEUGEOT 305 GL, bwj. '83, APK 4-'94, pr. ƒ 750,-. Poelderstr. 1, Sittard.

Peugeot 309 XL '87. Automobielbedr. E.A. KOZOLE BV, Edisonstr.23, Schaesberg-Landgraaf. Tel. 045-321088.

Peugeot 205 Accent 1.1i rood 11-'90. Bovagbedr. LEIJENAAR, Rdr. Hoenstr. 151, Hoensbroek.

PEUGEOT 205 1.1 XR, mint, d.grijsmet., 06-'90, 42.000 km. JURGEN Autocentrum BV, Langheckweg 32-40 Kerkrade. Tel. 045-452570.

PEUGEOT 205 1.1 Junior, wit, 01-'88, 59.000 km. Jurgen Autocentrum BV, Langheckweg 32-40 Kerkrade. Tel. 045-452570.

Porsche

PORSCHE Carrera 4 rood met zwart leder, voorz. van veel extra's, bwj. '89, Auto Prominent, 040-121375 of 121815.

PORSCHE 924, zilver en d. grijsmet., Targa-dak, 02-'82. Jurgen Autocentrum BV, Langheckweg 32-40 Kerkrade. Tel. 045-452570.

Reliant

Te koop Reliant RIALTO-SE bwj. '90, pr.n.o.t.k. Tel. 045-461116/441728. Rijden met motorrijbewijs.

Autobedrijf Kerres
Kerkrade. Tel. 045-45 24 24.
Heerlen. Tel. 045-23 09 99.

Te koop RENAULT 5 TL, bwj. '82, APK 5-'94, in zeer goede staat, vraagprijs ƒ 1.150,-. ☎ 046-511631.

RENAULT 5 GT Turbo, bwj. '86, Parelmourwit, nwe. turbo, i.z.g.st. Tel. 04759-1781.

RENAULT 21 TL 1.7, rookzilvermet., 02-'88, 70.000 km. Jurgen Autocentrum BV, Langheckweg 32-40 Kerkrade. Tel. 045-452570.

Renault

RENAULT DEALER
Auto Bex Sittard
Tunnelstraat 2A
Tel. 046-51 96 64.

Te koop RENAULT 5 TS, bwj. '80, i.g.st., pr.n.o.t.k. Telefoonnr: 04458-1615.

Rover

ROVER DEALER
Autobedrijf Balt BV
Kasteellaan 1, Heerlen.
Tel. 045-72 15 41.

Saab

SAAB 9000i, 16V, '87, alle optie's, ANWB-gekeurd, ½ jaar garantie, ƒ 18.750,-. Tel. 045-245684.

Seat

SEAT Volkswagen Groep
DEALER
Auto Aarts Kerkrade
Hamstraat 211
Tel. 045-41 25 45.

Autosport Brouns BV
Schelsberg 175, Heerlen
Tel. 045-72 55 07.

Te koop Seat MARBELLA GL, bwj. '88, kleur zwart, 40.000 km. ☎ 045-313049

Seat IBIZA 1.5 SXi, rood, 10-'89, 37.000 km. Jurgen Autocentrum BV, Langheckweg 32-40 Kerkrade. Tel. 045-452570.

Te koop Seat MARBELLA special, wit, bwj. 9-'91. Inl. 04450-1325.

Skoda

Goedkoop! Perfecte SKODA 105 L bwj. '88, 1e eig., dealer-onderh. 046-518251.

Subaru

Garage Coenen & Zn. Subaru-specialist. Subaru XT turbo 4-WD '86; Subaru Justy '85/'87/'89; Subaru Mini Jumbo '88/'89/'92; Suzuki Alto '90; Suzuki Swift '87; Daihatsu Charade '83; Daihatsu 850 personenbus '87; Fiat Panda '86; Mazda 323 '86; Mazda 626 '83; Mercedes 190 D 2.5 '87; Toyota Corolla 1.3 t. '93, 400 km; Toyota Corolla 1.6 GTSi LPG '90; VW Passat Variant diesel '88; Polo '87/'91; AUTOMATEN: Subaru Justy '89; Nissan Micra '89; Mitsubishi Galant HB '90; Peugeot 205 '87; Suzuki Alto '87; Talbot Horizon '84; Toyota Carina '89; Volvo 340 '84; Peugeot 505 GTD '86. Prinsenbaan 65, Koningsbosch. Telef. 04743-1574 b.g.g. 1854

Te k. SUBARU Mini Jumbo SDL, 5-drs., bwj. '88 ƒ 6.000,-. Tel. 045-321793.

Suzuki

SUZUKI DEALER
Suzuki HLM officieel dealer
Rijksweg Zuid 212A, Sittard
Tel. 046-52 12 15.

Te k. Suzuki VITARA cabr. Comm., '92, zwart. Tel. 045-463218, vanaf maandag.

Te koop Suzuki ALTO, bwj. '81, in goede staat, vr.pr. ƒ 1.850,-. Tel. 04744-2602.

Te koop Suzuki SWIFT 310 bouwjr. '84, extra's, 5-bak, nieuwe APK, pr.n.o.t.k. Tel. 046-748071.

Te koop Suzuki JEEP SJ410, metal top, bouwjaar '82, blauwmetallic, vraagprijs ƒ 6.080,-. ☎ 045-451380, alleen zondag.

Suzuki VITARA JLX Cabrio met hardtop en softtop, d. grijsmet., grijs kent., 01-'90, 50.000 km. Jurgen Autocentrum BV, Langheckweg 32-40 Kerkrade. ☎ 045-452570.

Suzuki SWIFT 1.3 GTi, rood, 1e eigenaar, 65.000 km. Jurgen Autocentrum BV, Langheckweg 32-40 Kerkrade. Tel. 045-452570.

Toyota

TOYOTA DEALER
Swentibold Officieel agent
Oude Rijksweg Noord 54. Susteren. Tel. 04499-3300.

Mengelers BV Klasse Occasions
Oirsbeek tel. 04492-1814
Schaesberg tel. 045-318888
Sittard tel. 046-521000

Te koop TOYOTA Corolla 1.6 XLi, 115 PK, model '93, grijs kenteken, 2 jaar garantie, inruil mog. 045-229705.

Te koop Toyota CAMRY 1.8 XL station '87, ƒ 15.000,-, km.st. 85.000. 045-726802 na 19.00 uur.

Te koop Toyota LANDCRUISER 2.4 TD, juli '90, 59.000 km, 1e eig., vele acc., in nw.st. Tel. 04756-3292.

Toyota COROLLA Sedan 1.3 injectie, met.grijs, bwj. okt. '90, als nw., km.st. 30.000, incl. trekh., vr.pr. ƒ 18.000,- met garantie tot okt.'93. Tel. 045-326061.

Toyota CELICA bwj. '75, APK 4-'94, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Telefoon 04746-4282, b.g.g. 04752-5611.

Te koop TOYOTA Celica, bwj. '84, i.z.g.st., electr. schuifdak. Tel. 045-245099.

TOYOTA Celica 16 ST, bwj. '84, APK 17-7-'93, vr.pr. ƒ 5.000,-. Tel. 045-722748.

Te k. Toyota COROLLA, 4-deurs, Sedan, i.z.g.st., bwj. '84, ƒ 4.250,-. 045-721316.

TOYOTA MR2 16V Twincam Targa '86, div. opties, ƒ 18.750,-. 046-523830.

TOYOTA Tercel, '84, APK, ƒ 2.950,-. 045-229584/253373.

Toyota CELICA, Supra bwj. '82, v. extra's, met spuitwerk, pr. ƒ 5.500,-. 046-522132.

Toyota CELICA 1.6 ST, wit, sportvelgen, 10-'89, 50.000 km. Jurgen Autocentrum BV Langheckweg 32-40 Kerkrade. Tel. 045-452570.

Toyota COROLLA 1.3 DX, 3-drs, wit, 11-'85, 86.000 km., uitbouwset Twin-Cam. Jurgen Autocentrum BV, Langheckweg 32-40 Kerkrade. Tel. 045-452570.

Volkswagen

GTi
Golf GTi 16V 1986
Golf GTi 1986
Auto Aarts Kerkrade,
045-412545.

Te koop VW KEVER bwj. '68, geh. gerestaureerd, motor 100%, APK. Inl. 04499-3681.

Sportieve GOLF GT4 1800 cc, bwj. eind '87, pr. ƒ 12.950,-. 045-719877.

VW SCIROCCO GT nw. m. '83, Duitse auto, geen inv. rechten, ƒ 2.950,-. 045-226433.

VW Scirocco GTX 1.8 GTi nw. mod. '84, veel extra's, ƒ 8.750,-. Inr. mog. 045-226433.

VW GOLF GTI 16V, bwj. '86, groenmet., schuifdak, lm.-vlgn., 137.000 km., vr.pr. ƒ 11.950,-. ☎ 04498-56295.

VW GOLF GTI 1800 '84,div. extra's. Schaesbergerstr. 51, Kerkrade. 045-425628.

Te koop VW BUS, bwj. '80, geel kenteken, vraagprijs ƒ 2.750,-. Tel. 045-311892.

VW SCIROCCO 16 klepper, kl. zwart, leer, airco, sper, sportwielen, uitbouwset, APK, pr. ƒ 14.500,-. Schumanstr. 24a, Heerlen.

Te koop VW GOLF 1.6 Manh. bwj. 1990, km.st. 62.400, zwart, zeer mooie auto met veel extra's: sportvelgen, verlaagd, alarm, GTI-look, Sebring sportuitlaatsyst. auto staat bij Auto Vencken te Beek. Vr.pr. ƒ 21.500,-. Voor info tel. 046-372882 (afdeling verkoop).

Te koop GOLF GTS 1800, kleur wit, bouwjaar '85. Putbergstraat 11, Schinveld.

Te koop VW-JETTA LX D, bwj. '83, sportvlg. open dak, i.z.g.st., tel. 043-257390.

VW PASSAT Variant automatic bwj. '85, ƒ 7.200,-. Telef. 04454-65873.

SANTANA GX5 Passat '84, 82.500 km, 5 cyl., 120 pk, 5-bak, duurste uitv., LM-velgen,nw. banden, Duits kent., ƒ 6.250,-. Tel. 045-312044.

Te k. VW GOLF 1.8i, 66kw, bwj. 07-'88, km.st. 79.000, diverse extra's. Meezenbroekerweg 124, Heerlen.

GOLF 1.6 Diesel bwj. '84, APK 5-'94, 5 versn., ƒ 6.450,-. 045-751387.

Te koop GOLF diesel bwj. '82, nieuwe APK, bijz. goede auto, vr.pr. ƒ 2.950,-. Tel. 046-581181.

VW GOLF GTI 1800, bwj. '84, pr. ƒ 6.500,-. Tel. 045-372443.

Te koop VW KEVER bwj. '71, met enkele onderdelen, koopje. Eggenlaan 11, Brunssum. Tel. 045-272584.

Te koop SCIROCCO in nw. staat, type 1600, spoiler v. en a., sportw., nieuwe banden, zeer sporte auto, vr.pr. ƒ 5.500,-. Emmalaan 16, Valkenburg.

Te koop originele KEVER 1302 LS Cabrio, APK, ƒ 8.750,-. Tel. 045-352164.

Te koop GOLF Diesel, '79, APK 6-'94, i.z.g.st., 100% in orde, ƒ 1.500,-. Schoutstr. 43, Brunssum. 045-254537.

Te koop GOLF 1.6 D, "85", alu velgen, GTi-look, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 7.750,-, inruil mogelijk. Telefoon 045-456751.

Te k. GOLF 1300, bwj. 11-'87, i.z.g.st., APK '94, met trekhaak. Tel. 04498-53969.

Te koop VW SCIROCCO 1.6 GL i.g.st., verlaagd, sportvelgen. Past. Albertsstr. 16, Puth. Telef. 04493-1743.

VW GOLF D, bwj. '79, ƒ 1.500,-. Heisterberg 11, Hoensbroek. 045-211298.

VW SCIROCCO GT, APK 4-'94, type '80, div. extra's, ƒ 1.950,-. Tel. 045-724993.

VW Golf 1.3i Manhattan '89; VW Golf 1.6 diesel '88; VW golf 1.8i GL cabriolet '86; VW kleinbus voor pers.vervoer '87. Bovagbedr. LEIJENAAR, Rdr. Hoenstr. 151, Hoensbroek.

VW GOLF 1100, '78, opknapper, compl. inter., motor, versn.bak van GTI erbij, ƒ 850,-. Hunnecum 38, Nuth.

VW PASSAT 1.8 CL, rood, 07-'90, 75.000 km. Jurgen Autocentrum BV, Langheckweg 32-40 Kerkrade. Tel. 045-452570.

GOLF 1600 GL cabrio juni 1986, nieuwe kap, uitstekende staat, ƒ 15.000,-. Tel. 04705-1634.

Volvo

VOLVO DEALER
Autobedrijf Volvo Klijn
De Koumen 7, Heerlen.
Tel. 045-22 00 55.

Te koop VOLVO 343 DL, bwj. '81, in goede staat, vr.pr. ƒ 1.500,-. Tel. 045-411894.

Te koop VOLVO 440 DL 1.8, bwj. '92, blauw, 11.000 km, ƒ 25.500,-. ☎ 04498-54961.

Te k. VOLVO 740 GLE diesel, bwj. '84, blauwmet., ƒ 8.750,-. Tel. 046-336519.

Te koop VOLVO 340 DL, bouwjaar '86, 110.000 km. Telef. 045-442557.

Te koop VOLVO 440 turbo bwj. dec. '89. Tel. 046-740369.

VOLVO 480 ES 11-'87, in nieuwstaat, pr. ƒ 16.750,-. Tel. 04959-3203.

VOLVO 440 GLT inj., september '88, NL kenteken, pr. n.o.t.k. Tel. 09-32.89773380.

VOLVO 340 DL 2.0, '83, LPG, 5-bak, APK, ƒ 1.950,-. Tel. 045-272159.

VOLVO 940 GL, bwj. 10-'90, airco., vele extra's, zeer mooi, van part. Bongerdweg 2, Nuth. ☎ 045-245280.

VOLVO 460 GL Injection, bwj. '90, kleur smaragdgroen. Tel. 045-224978.

VOLVO 340 DL, bwj. '87, ca. 75.000 km, 3-drs., APK, van part. ƒ 6.750,-. Bongerdweg 2, Nuth. ☎ 045-245280.

VOLVO 240 bwj. '85, met of zonder LPG. Garage van Mil, Sportstraat 10, Kerkrade. Telef. 045-421787.

Zastava

Te koop ZASTAVA 1983, vr. pr. ƒ 1.100,-, APK 4-'94. Telef. 04492-2927.

Diversen

Göttgens Sittard
Haspelsestr. 20.
☎ 046-516565
Dodge Aries '87; Escort '86/'87; Orion 16 CLX '91; Sièrra 2.0 CL '88; Colt GLX '87; Ascona '84/'89: Astra '92; Corsa '90/'92; Kadett '87/'91; Omega '87/'92; Rekord '86; Vectra '89/'92; Peugeot 309 '91; Volvo 340 '88; Jetta '83/'84.
GÖTTGENS SITTARD

Daihatsu Quadflieg
Terreinauto's
Opel Omega 2.0i stat.car '89
Toyota Landcruiser '86
Ford Bronco II pers. uitv. '87
Suzuki Vitara JLX '90
Toyota Diana dubbele cabine pick-up '87
Automaten
Opel Kadett 1.3S autom. '82
Ford Orion 1.6 CL '86
Diesels
Mercedes 200 D '85
VW Golf CL wit '89
Peugeot 405 GRi LPG '90
Ford Sièrra Azur 1.8 TD 33.000 km '91
anwb gekeurde auto's
BMW 318i S coupé nieuw
BMW 316i m. 40 '89
BMW 318i '87
Honda Civic '89
Audi 80 1.8 S '89
Daih. Charade Limited '92
Daih. Charade 1.3 ITX '90
Daih. Charade Bianco '88
Daih. Applaus '90
Mini 1000 E '88
Mitsubishi Lancer GL '90
Mitsubishi Starion '82
Nissan Sunny Coupé '87
Ford Escort 1.4 CL '89
Ford Escort 1.6 RS '90
Sièrra 2.0 GL Sedan '87
Ford Sièrra Le Mans '87
Opel Kadett GT '86
Opel Kadett 12 S '83
Ford Orion 1.6 L '86
Ford Orion 1.6 GL '86
Fiat Panda 34 White '85
Citroën BX 1.4 '85
Honda Civic Shuttle '85
Honda Civic '89
Mazda 323 1.3 LX '86
Mazda 323 1.6i LX '87
Opel Omega 2.0i '87
Fiat Carrara '87
VW P?olo '85
VW Jetta 1.6 4-drs '87
Lada 2105 GL '88
VW Polo coupé 1.3i '90
Diverse inruilers v.a. ƒ 500,-.
Reeweg 112, Landgraaf.
Tel. 045-321810.

Opruiming inruilers
Ford Fiësta 1100 L '81 ƒ 1.750,-; Nissan Sunny 1700 diesel '84 ƒ 3.900,-; Nissan Cherry 1500 GL 3-deurs '83 ƒ 3.950,-; Mitsubishi Galant 1600 GL z.g.a.n. '85 ƒ 4.900,-; Mazda 323 SN3 1.3 Techn. 100% '79 ƒ 1.750,-; Mazda 323 15 DX Sedan '83 ƒ 4.500,-; Opel Kadett 12 N 3-deurs '81 ƒ 1.750,-; Volvo 340 1.4 5-deurs 1e eigenaar '86 ƒ 4.900,-; Volvo 343 14 automaat '80 ƒ 2.750,-; Skoda 120 LS 4-deurs '85 ƒ 1.500,-; Audi 100 LS 5 cylinder 4 deurs '80 ƒ 1.300,-; Renault 30 automaat loop/sloop '79 ƒ 650,-. Auto Leymborgh BV Limbricht. Tel. 046-515838.

Te k. gevraagd JAPANSE auto's van '79 t/m '85, incl. wet. geldig vrijw. bew., ook met schade of reparatie. Tel. 046-337810, ook 's avonds.

Te koop gevraagd AUTO'S '79 t/m '86. Ook met schade en reparaties. Tevens bedrijfsauto's. Incl. wettelijk geldig vrijwaringsbewijs. Bel 046-337810. Ook 's avonds.

Te koop Subaru JUSTY 1.0, wit, bwj. '85, APK-gek '94, i.z.g.st., 90.000 km.; Toyota Starlet 1.3S, 105.000 km, bwj. '85, kleur wit, i.z.g.st. Beide auto's pr.n.o.t.k. ☎ 045-227871 tot 21.00 uur.

Opel Kadett 1600 ƒ 9.800,-; Talbot rood ƒ 11.500,-; Toyo lica 2.0 GTi met AB enz. '90 ƒ 42.500,-; Sièrra 2.0i 5-deurs car '90 ƒ 28.500,-; 340 GL 4-deurs a '87 ƒ 11.500,-; Fiat U S dec. '89 ƒ 10.500 Jetta met div. ac ƒ 7.500,-; Austin Mini HLE '85 ƒ 5.000,-; Mini Mayfair '88 ƒ Lada stationcar '88 km ƒ 7.000,-; Merced D '87 met div. ƒ 27.500,-; Alfa 75 2 ƒ 10.500,-; Renault LPG '90 ƒ 21.000,-; 340 3-deurs '87 ƒ 7 Mitsubishi Colt Turb ƒ 6.500,-; Mazda 323 '93 90 km ƒ 32.500,-; ta Starlet XL 3 deu ƒ 13.500,-; Daihatsu Jeep '92 ƒ 25.000,-. zijn afgeleverd met beurt en BOVAG-g Autobedrijf HAVÉ. In str. 31 Sittard. 046-515

HONDA Prelude EX, wielen, APK, i.z.g.st., ƒ 6.750,-; VW LT 35, achterwaarts kieper, rijbewijs, i.z.g.st. Te 045-250454.

BMW Bauer Cabrio 3 stuurbekr. sper.de.; Starlet 12 Valve '87; Corsa '86; Opel Ome '88; Opel Kadett '8 Golf turbo diesel '87 Ford Escort XR3i '9 cedes 190 2.3 L 16 '85; Honda Civic 1.4 ve '88; BMW 316 '86 bedrijf TERHARK, S 26, Kerkrade (bij Ro rein). Telef. 045-42489

Te koop Fiat PANDA CL, bwj. '88, APK ƒ 5.500,-; Volvo 440 G '89, zr. mooi. 04498-59

Te koop GEVRAAGD sonenauto's en alle bedrijfsauto's. Steeds radig plusm. 100 occ tegen superlage Autobedrijf Loek S kens, Klimmen. 04405-

F. v. OPHUIZEN auto biedt aan: Chevrolet Stingray, '77; Nissan 1.6 GL '86; Alfa Giulie '84; Toyota Corolla 1 10-'83; Fiat Uno 70 S, '84; Opel Rekord 2.0 tom. m. '84; 2x BMW 3 model '83/'84; Opel 1.3N autom. '83; Rena '82; Seat Fura L '85; bishi Cordia 1.6 SR '83; Escort 13 L 5-drs '83; ën Visa Chrono '83; 315 '82; Opel Kadett '83; Volvo 340 L '82; R 9 GTL 5-bak, '82; 2002 Touring, tax.rap. '74; Citroën Visa 1.1 BMW 320-6 '81; Ford 11 L '81; Ford Escort '81; Ford Fiësta L ƒ Inkoop, verkoop, fi ring. Diverse inruilers. str. Nrd. 52C, Hoens Tel. 045-224425. Ge van 10.00-18.00 uur, 10.00-17.00 uur.

Math. KOENEN heeft d to's voor de kleinere be a. ƒ 750,- tot ƒ 6.000,- en financiering mo Handelsweg 1, Sus Telef. 04499-5204.

Autobedrijf PIJPERS & biedt te koop aan: div. kope gebruikte auto's APK. Franciscanerstr. Kerkrade. ☎ 045-453570

Te k. gevraagd AUTO' bedr.auto's, ook met s of reparatie. Steskens 39, Stein, 046-332160.

AUDI 200 Turbo ƒ 9.750,-; Ford Scorpio CL 9-'89 64.000 ƒ 12.750,-; VW Passat ƒ 5.500,-; VW Golf D ƒ 2.750,-; Audi 80 D ƒ 3.750,-; Volvo 240 s '84 LPG ƒ 6.750,-. Te 045-211071, Overbro straat 54, Hoensbroek.

Autocentrum P. VEENS Nissan Maxima autom ƒ 38.500,-; Nissan F LX '90 ƒ 16.900,-; N Bluebird 2.0 LX 5-drs ƒ 14.900,-; Ford Escort GT '90 ƒ 18.750,-; Opel Kadett 13S '86 ƒ 8.900,-; da 626 1.8 GLX ƒ 13.500,-; Mazda 2.0 coupé ƒ 15.900,-; To Corolla 1.3 XL type ƒ 15.900,-; Volvo 340 G drs. ƒ 13.900,-; Fiat Uno ƒ 8.250,-; Fiat Panda XLi '87/'89 v.a. ƒ 6.5 Daihatsu Charade 1.3 Special '92 ƒ 19.2 Toyota Corolla 1.3 SL drs. '87 ƒ 10.500,-; Hy 1.5 GL '90 ƒ 10.900,-; Omega 2.0i stationcar '89 ƒ 18.500,-; Mitsu Colt '81 ƒ 1.250,-. Bove rantie, inruil, financ Autocentrum P. Vee Valkenburgerweg 13, rendaal. Telef. 045-7529

Autohandel O.K. C Mercedes 230 E '86; Corsa '83; Sièrra 1.6 Kadett 1.6 nov. '85; K '83; Kadett '82; BMW model '83 autom.; Fiësta '84; Ford Escort '85; Honda Civic 1.3 L Mazda 323 '85; Audi 80 sel '85; Jeep Suzuki S rai '88 cabrio, Verle Lindelaan 23, Oirsbeek, lefoon 04492-5782.

Te k. GTi bwj. '80, extra's, APK, pr. ƒ 3.2 Fiat Ritmo 60, bwj. '85, pr. ƒ 2.750,-; Mazda automaat, bwj. '80, ƒ 850,-; Mazda, bwj. '81, ƒ 2.250,-; Ford Escort tomaat, bwj. '80, pr. ƒ 7 Ford Escort, bwj. '80, ƒ 850,-. Voskuilenweg Heerlen

SCHADE-AUTO'S: 1.2 SLX '90; Ascona GLS '88; Sièrra 1.6i L '87; Kadett GT '87; Corsa '87; Fiësta C 1.6D '86. b.v. Telef. 045-312044.

Voor Piccolo's zie verder pagina 38

Limburgs WOONBLAD
Achter af
Zaterdag 5 juni 1993 ● Pagina 33

Ontwerp dat zwaartekracht tart

Strijd over stoel zonder achterpoten

DOOR MIEKE ZIJLMANS

Vandaag de dag zie je hem vooral naast vuilnisbakken staan, wachtend op de opengesperde muil die aan de definitieve vernietiging vooraf gaat. Zitting kapot. Juist die zitting van gevlochten riet doet de achterpootloze chromen eetkamerstoel van de Duitse ontwerper Marcel Breuer (1902-1981) de das om: het frame moge onverwoestbaar zijn, een zittinkje laten matten kost toch gauw honderd gulden en dat is restauratie van zo'n massaprodukt niet waard. Een ijzersterk ontwerp, dat wel. Want sinds de conceptie in 1928 zijn er honderdduizenden van gemaakt. Tot vervelens toe.

Breuers achterpootloze stoel wordt vaak toegeschreven aan de Nederlandse Nieuwe Bouwer Mart Stam, architect (1899-1986). Onmogelijk, corrigeert architectuurhistoricus dr. Otakar Mácel, die onlangs op de achterpootloze stoel promoveerde, bestraffend. Het frame van Stams stoelen bestaat uit ononderbroken lijnen, terwijl hier de chromen buis wordt afgebroken bij de rieten rugleuning. Bovendien is Breuers eetkamerstoel verrijkt met een knikje onder in de rug, waardoor de leuning iets achterover helt. Dit knikje dient ter vergroting van het comfort van de stoel.

Zulke concessies aan de gebruiker pasten niet in Stams straatje, doceert Mácel. „Het ontbreken van de achterpoten belichaamde de eis (van het Nieuwe Bouwen) tot ontkenning van de zwaartekracht," schrijft hij in zijn proefschrift.

Stams Duitse collega vond het belangrijker dat de stoel lekker zat.

Mácel, van origine Tsjech maar sinds de Russische inval in 1968 woonachtig in Nederland, is onlangs aan de Technische Universiteit Delft gepromoveerd op het boek 'Der Freischwinger. Vom Avantgardeentwurf zur Ware'. Het gaat onder andere over de juridische strijd om de rechten op de achterpootloze stoel. Die strijd ontbrandde in 1929 en duurt nog steeds voort. Het laatste proces over de kwestie had in '89 plaats.

Mart Stam tekende anno 1926 voor bevriende ontwerpers voor het eerst een achterpootloze stoel, gemaakt van metalen gasbuizen. Die had hij ontworpen voor zijn zwangere vrouw. Leni had last van haar rug en moest van de dokter rechtop zitten.

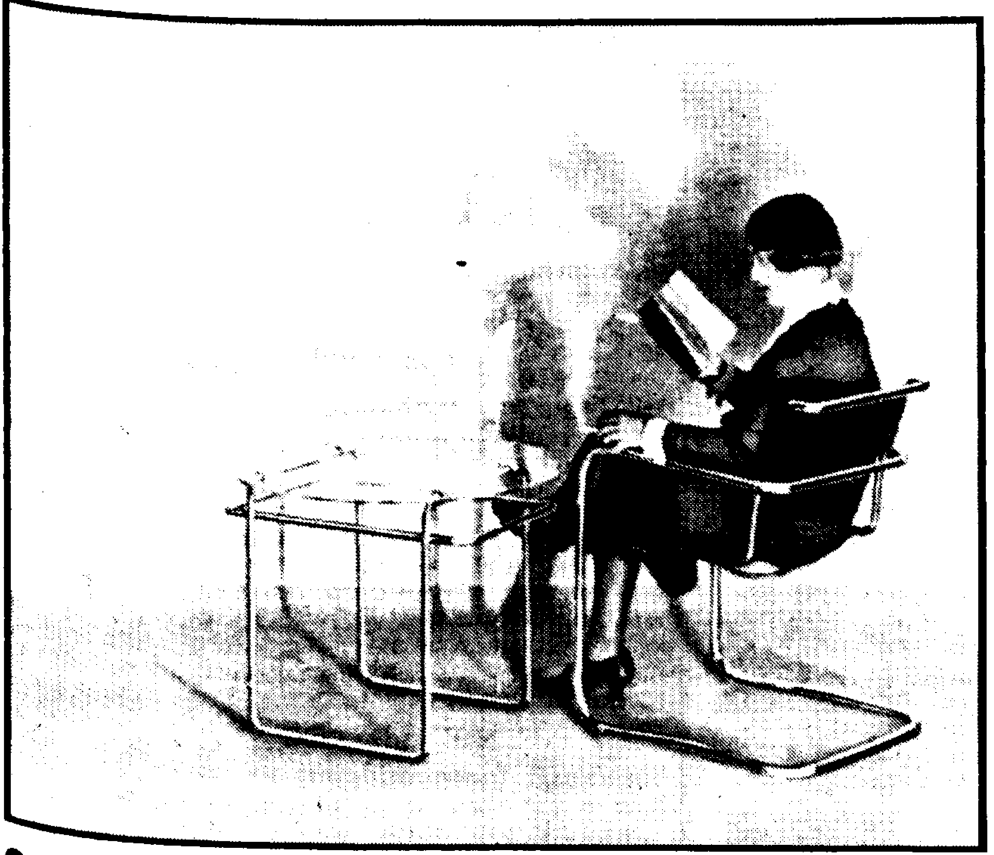
De vrienden keken naar het ontwerp als kippen naar onweer: een stoel die niet met vier poten stevig op de grond stond, was in die dagen beslist revolutionair. De stoel tart de zwaartekracht en oogt vederlicht transparant. Slot van het liedje is dat alle grote ontwerpers, de roemruchte Bauhaus-goden voorop en kantoormeubelengigant Gispen achteraan, achterpootloze stoelen hebben ontworpen.

Kassa voor Stam, zou je zeggen, want het was zijn idee. Stam verwierf echter niet het patent op de technische vinding, maar alleen het auteursrecht op de vorm van de 'Freischwinger'. Artistiek gezien was dat een enorm compliment. Mácel: „Auteursrecht op machinaal in serie vervaardigde meubels was vermoedelijk nooit eerder verleend. Je had alleen bescherming van kunstnijverheid, van handmatig in elkaar geknutselde unica. Maar deze stoel van Stam werd dus door de rechter erkend als een artistieke prestatie."

Stam dacht met dat auteurschap juist hoger te scoren dan met een patent: dat moet je voortdurend tegen betaling verlengen tot het na dertig jaar definitief verloopt. Auteurschap blijft daarentegen overeind tot dertig of vijftig jaar na de dood van de ontwerper en zou dus lucratiever moeten zijn.

Zijn collega's waren hem echter te slim af. Elke variatie op Stams basisontwerp werd niet alleen gepresenteerd als technisch essentiële afwijking, maar ook nog eens apart gepatenteerd.

Wat maakt het uit wie dat ding heeft ontworpen, zou je op het eerste gezicht zeggen. Miljoenen guldens omzet, is het antwoord. In de jaren na 1930 vond de achterpootloze stoel gretig aftrek bij een groot publiek, en vanaf het einde van de jaren zeventig raakte de soort opnieuw in zwang.

● *De achterpootloze stoel van Breuer sierde in 1931 de omslag van de catalogus van meubelfabrikant Thonet.* Foto: AP

In de clinch

Het waren vooral de fabrikanten bij wie de ontwerpers onder contract stonden die elkaar zo heftig bestreden. Met name Lorenz en Thonet, de producenten van respectievelijk Stam en Breuer lagen voortdurend met elkaar in de clinch.

In 1932 kreeg Lorenz voor het eerst gelijk van de rechter. In de decennia nadien hebben zijn concurrenten zich in alle mogelijke bochten gewrongen om aan te tonen dat elk volgend ontwerp weer op zichzelf stond en niet was afgeleid van het basismodel. En Stam? Die trok zich terug in Zwitserland en wilde niemand meer spreken. Toen hij in 1986 stierf, was het grote publiek vooral verbaasd dat hij niet al lang dood was.

Otakar Mácel: 'Der Freischwinger. Vom Avantgardeentwurf zur Ware'. Uitg. Vakgroep Geschiedenis, Media en Informatica van de Fac. Bouwkunde TU Delft. Prijs f 25,-.

Herboren matras

● *Het Texels bedrijf Promise Matrasrecycling haalt in het hele land matrassen op en bezorgt ze een tweede leven.*
Na binnenkomst in de fabriek wordt een matras allereerst gedesinfecteerd. Daarna wordt het van de tijk ontdaan (zie foto), horizontaal in twee lagen gesneden en in de breedte doormidden. Deze vier delen worden 180 graden gedraaid. Het schuimrubber van hoofd- en voeteneind (dat nog in goede staat is) komt in het midden te liggen. Het beschadigde middendeel wordt gekeerd en komt op het hoofd- en voeteneinde, waar er weinig of geen gewicht op rust.
Tussen de delen wordt eerst een nieuwe laag kokosvezel van twee centimeter aangebracht. Deze zorgt voor een optimale vochtregulering, voor veerkracht en extra ondersteuning. Daarna wordt alles in een beschermende tricot kous getrokken, waarna het matras een doorgestikte katoenen badstof tijk krijgt.
De kosten bedragen ongeveer een derdie van die voor een nieuw kwaliteitsmatras. Voor informatie: 02220-10300.

Keuken-lease

Nadat een Nederlandse fabrikant enkele jaren geleden het voortouw nam voor het leasen van een keuken, hebben anderen dit voorbeeld gevolgd. Ook Allmilmö biedt nu die mogelijkheid. Het lease-contract kan worden afgesloten voor een periode van 6 of 9 jaar. Daarin zijn risico's voor de gehele leaseperiode gedekt, inclusief arbeidsongeschiktheid, werkloosheid en overlijden. Bovendien biedt de overeenkomst volledige garantie op keuken en inbouwapparatuur gedurende de looptijd van het contract. De (lage) rente is fiscaal aftrekbaar.

Als je binnen vijf jaar na het afsluiten van de lease-overeenkomst gaat verhuizen, dan kun je een nieuwe keuken van hetzelfde merk tegen gelijke financiële voorwaarden leasen, ook als de marktrente inmiddels is verhoogd. En wil je de lease-keuken na tien jaar inruilen voor een nieuwe, krijg je een derde deel van de aanschafwaarde terug. In de overeenkomst is tevens een jaarlijkse onderhoudsbeurt begrepen.

Limburgse tuinen open voor publiek

Dit weekeinde zijn de tuinen van drie huizen in Limburg weer open voor publiek. Het gaat om de tuinen van Huis de Doom in Heerlen-Welten, van Kasteel Wylre en de tuin van Patricia van Roosmalen in Rekem, Belgisch Limburg.

De tuinen zijn vandaag, zaterdag en morgen, zondag geopend van 10 tot 17 uur; de toegangsprijs voor alle drie bedraagt vijf gulden per persoon, en de tocht langs de tuinen kan bij alle drie beginnen. Op de plaats waar men begint krijgt men een routebeschrijving naar de andere twee.

Op 19 en 20 juni zullen de tuinen opnieuw geopend zijn, op dezelfde tijden en tegen dezelfde voorwaarden. Door het bijzonder vroege voorjaar zijn de tuinen nu al op hun fraaist.

Ook de tuinen van een aantal leden van de vereniging Groei en Bloei in Heerlen en omgeving zijn zondagmiddag tussen 13 en 17 uur open voor publiek. De toegang is gratis.

Het gaat om de tuinen van Michael Lukaszewicz, Kakertsweg 24 Landgraaf, Jan van der Zwaard, Trichterweg 5 Brunssum, mevrouw Thomas, Bergerodeweg 4 Heerlen, W. Caelen, Grubbelaan 19 Hoensbroek en mevrouw Peters, Oliemolenstraat 14 Weustenrade.

School in de vorm van een slakkehuis

DOOR JO REIJNDERS

Van een nieuw schoolgebouw wordt tegenwoordig iets anders verwacht dan een rij leslokalen met een lange gang ernaast. De moderne school moet overzichtelijk zijn en functioneel, maar ook betaalbaar. En niet te vergeten onderhoudsvriendelijk. In de Maastrichtse wijk De Heeg staat sinds anderhalf jaar openbare basisschool De Perroen. Architect Frank Lahaye heeft de vereiste elementen in een speelse nieuwbouw verwerkt.

De Perroen begon vijf jaar geleden met enkele noodlokalen aan de Rijksweg in De Heeg. Toen de school letterlijk uit haar voegen groeide werden er plannen gemaakt voor nieuwbouw. Een werkgroep bepaalde dat het een

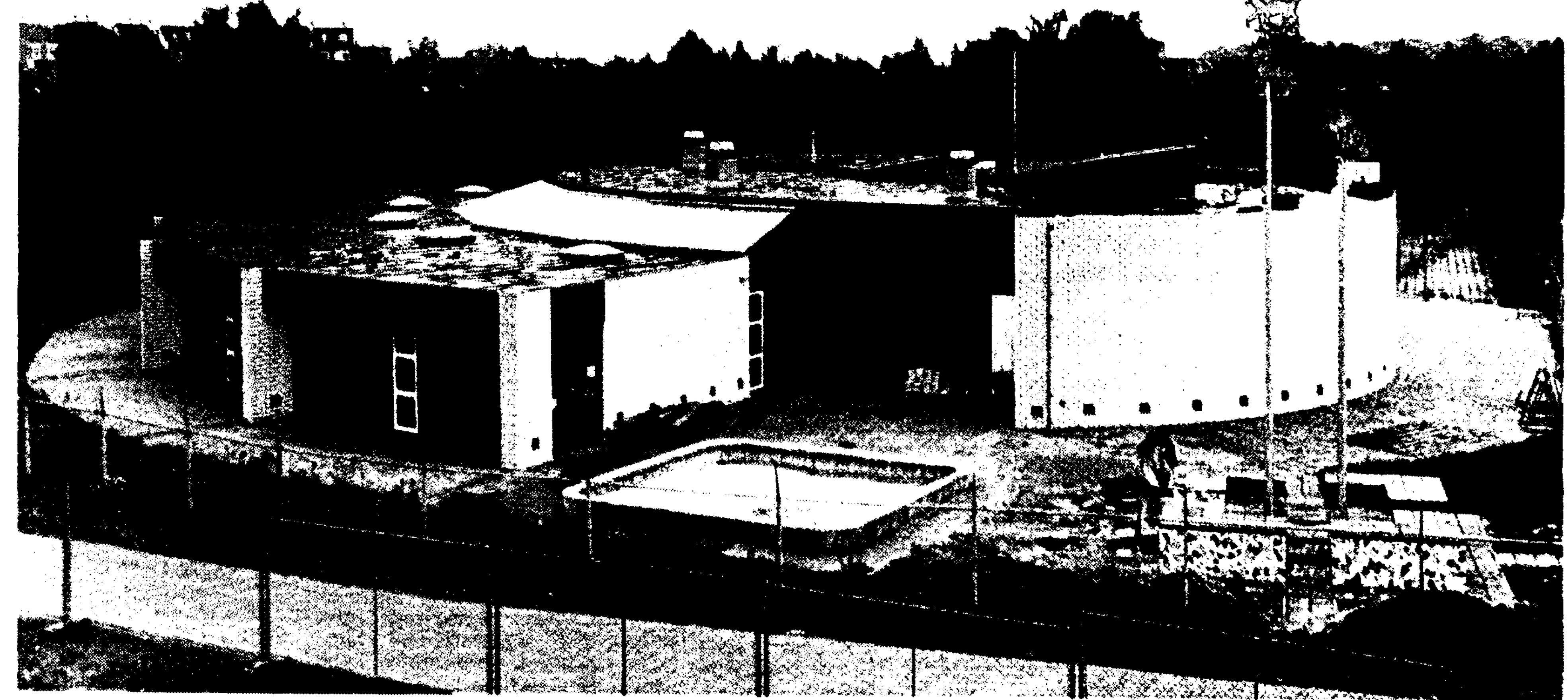
'De Perroen' in Maastricht speels en overzichtelijk

eenvoudig, fris gebouw moest worden met veel licht en openheid. Zaken die goed aansluiten bij de manier van lesgeven op 'De Perroen'. De school moest, samen met twee bestaande noodlokalen, ruim 200 leerlingen kunnen herbergen. Al die wensen moesten met het beschikbare budget van het ministerie van Onderwijs worden uitgevoerd.

Om dit te bereiken koos architect Frank Lahaye voor een rond, compact gebouw.

De nieuwe school ligt aan de rand van De Heeg, tussen de woonhuizen en de Rijksweg in. De plattegrond van de nieuwbouw ziet er uit als een slakkehuis. Twee in elkaar overgaande halve cirkels die als een waaier richting woonwijk en Rijksweg uitlopen. In de halve cirkel aan de kant van de woonwijk bevinden zich de leslokalen. Dat bevordert de rust in de klassen. Aan die kant heeft elke klas ook een eigen terras en een tuintje, dat door de kinderen zelf wordt beplant en onderhouden.

Naar binnen toe gaan de leerlingen vanuit de klas naar een half open ruimte, met afscheidingsmuren. Daar kan afzonderlijk of in kleine groepjes worden gewerkt. En als ze met grote materialen bezig willen zijn, kunnen de kinderen nog gebruik maken van de centrale ontmoetingsruimte in het midden van de twee halve cirkels.

● *Basisschool 'De Perroen' met op de voorgrond het nieuwe kunstwerk.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Aan de Rijksweg liggen de directiekamer, de teamruimte en een paar kleinere nevenruimten. De leerlingen komen daar niet en hebben dus ook geen last van verkeersgeluid. Het speellokaal van de kleutergroepen is ook aan die kant te vinden. Maar hinderlijk geluid wordt vermeden omdat een hoge buitenmuur niets laat binnendringen.

Licht is er in 'De Perroen' volop. In de buitenste ring van de halve cirkels krijgen de leslokalen behalve via de buitenramen ook licht door koepels in het dak. En in de volgende ring, tussen lokalen en centrale ruimte, zorgt een flinke strook kunststof dakplaten voor daglicht.

„Driekwart tijd van het jaar heb je daar ontzettend veel plezier van. Alleen op erg warme dagen wordt het wel eens wat broeierig. Maar dat weegt niet op tegen het profijt gedurende de rest van het jaar," zegt directrice Henny Clermonts, die met leerlingen en team dagelijks in het schoolgebouw moet leven. „We vinden de school erg werkbaar en gebruikersvriendelijk. Het is een open geheel met toch veel privacy voor de groepen. Je kunt de deur van het lokaal gerust open laten staan en de leerlingen tegelijk in de klas en de half-open werkruimte laten. Een paar afspraken tussen de collega's onderling zorgen ervoor dat de klassen geen last hebben van elkaar," aldus Clermonts.

De directiekamer en de teamruimte in de andere halve cirkel zijn zo neergezet, dat zowel de directrice als het team de parkeerplaats, buitendeur, centrale ruimte en de speelplaats met zandbak goed in het oog kunnen houden.

Frisse kleuren moeten het goede humeur van de schoolbewoners bevorderen. Witte betonsteen, afgewerkt met zwarte trespa. Deze kunststof heeft geen onderhoud nodig. Alle deuren zijn geel en binnen hebben alle werkbladen een felrood kleurtje. De vloerbedekking is zwart, om de witte betonsteen nog eens een extra accent te geven.

Een kunstwerk met een bijzondere ondertoon maakt 'De Perroen' af. Kunstenares Judith Mestriner legt momenteel de laatste hand aan een windwijzer. Deze bestaat uit vier geel- en roodkleurige leeuwtjes, elk op een eigen paal. De basis van deze windwijzer is een kleine verhoging in de speelplaats, die de betekenis van een perroen weergeeft. Een kleine verhoging, als basis, als uitgangspunt, symbolisch voor een basisschool. En afgewerkt met scherven in de schoolkleuren. Speels wit, zwart, geel en rood op de speelplaats van de kinderen.

OG te huur gevraagd

Te huur gevraagd
ruim woonhuis
3-4 slaapkamers, royale living, dichte keuken, moderne badkamer en garage.
Tijdens kantooruren: tel. 045-719044.

Te huur gevraagd
Winkelruimte plm. 50 m2
met bovenwoning te Hoensbroek of directe omgeving.
Tel. 045-229084.

Internationaal bedrijf zoekt per direkt voor een Nederlandse werkneemster
een één-persoonsappartement
in of nabij het centrum van Maastricht op goede stand. Maximale huurprijs per maand plm. ƒ 800,-. Indien u een dergelijke woning kunt aanbieden, verzoeken wij u contact op te nemen met tel. 020-6159991, tussen 8.30-17.30 uur.

Te huur gevraagd voor onze relaties APPARTEMENTEN, woningen, bungalows, landhuizen in alle prijsklassen, in en om M'tricht. ☎ 043-259681.

Te h. gevr. WOONRUIMTE met 2 à 3 slpks, omg. Maastricht/Hoensbroek/ Brunssum, huur tot plm. ƒ 600,-. Tel. 045-216737.

Werkend persoon zoekt app. te BRUNSSUM. 046-514623 b.g.g. 045-255717.

Kunstenaar en vriendin zoeken voor zo spoedig mogelijk woon/werkruimte, eigen opgang, van sanitair en keuken. Omg. LANDGRAAF. Tel. 08851-18353.

Jong stel wanhopig op zoek naar APPARTEMENT, etage of bovenverdieping, plm. ƒ 850,- incl., in of om centr. Maastricht. ☎ 045-715130.

Te h. gevr. per direkt te Maastricht APPARTEMENT of etage voor Golden Tulip medewerker. Huur plm. ƒ 800,- incl. 043-620210.

Werkende jongen 22 jaar zoekt woonruimte in ROERMOND. Telef. 01803-13708.

Amerikaanse zakenman zoekt per 21 aug. 1993 een leuk appartement/huis in MAASTRICHT of omg. Serieuze aanboden kunnen collect-call bellen naar: NYC/USA: 09-1-212-875-0227.

Onroerend goed te huur aangeboden

Te huur Geleen
Burg. Lemmenstr. Ruim luxe 2-slpk. appartement. Huurprijs ƒ 1.040,- p.mnd. Inl. Janssen bv Makelaardij og ☎ 043-213791 maandag t/m vrijdag 9.00-17.00 uur.

Voor HUUR en VERHUUR in de hogere prijsklasse van
Woonhuizen Appartementen Zakenpanden
in Zuid-Limburg en grensgebied.
rent Service og 043-254771

Voor HUUR en VERHUUR van
Gemeubileerde woonhuizen en appartementen
rent Service og 043-254771

WOONRUIMTE/kantoor-/bedrijfs- en hobbyruimte te Beek. V.a. ƒ 75,- per m2. Zeer gunstig gel. Tel. 03404-53880 / Fax 03404-55146.

Te huur zeer luxe bungalow met grote tuin, 2 garages, huurprijs ƒ 2.500,- per maand. Tel. 045-271755.

Te huur 2-kamer APPARTEMENT in Sittard. Telefoon 046-528486 of 581182.

Te huur gestoff. en nw. gemeub. APPARTEMENTEN, woningen, omg. Maastricht. Tel. 043-259681 (kant.uren).

Te huur luxe APPARTEMENTEN, nieuwbouw, voorzien van alle comfort, in centrum Maasmechelen. Tel. 09-32.89.765004.

Te huur compleet ingerichte SNACKBAR op Camping Mooi Bemelen. Inl. Gasthuis 3, Bemelen. Tel. 04407-1321/2327.

Te huur groot luxe woonhuis met grote opslagruimte van ca. 100 m2 en tuin, geschikt voor diverse doeleinden, centrum SCHINVELD, huurprijs ƒ 1.800,- per maand. Tel. 045-271755.

Gestoff. 2-kamer appartement, centr. KERKRADE. Tel. 045-461493.

Te huur 2 KAMERS met keuken en badk. voor één persoon. Tel. 04499-4345.

Gezocht PAND voor nieuw te openen privéhuis en club in Midden- of Zuid-Limburg. Br.o.nr. B-04169, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te huur nabij centrum HEERLEN, zeer groot appartement, ruim 150 m2, met een aantrekkelijke huurpr. Overname vloerbed. en gordijnen verplicht. Info tel.: 045-711060.

Te huur BOVENWONING gemeubileerd of ongemeubileerd, 70 m2, huurprijs per maand ƒ 1.000,- all in. Telef. 045-423371.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Hoensbroek
Verl. Wilhelminastraat 8.
In prima staat verkerend, fraai gelegen vrijst. landhuis met leuke tuin, c.v., inpand. garagen (voor 2 auto's) en carport. Ind. o.a.: sout. gar./berging, waskelder, c.v. ruimte en portaal/prov.kelder. Beg.gr: hal, woonk., keuken m. luxe eiken inrichting, balkon. 1e verd: 3 slpkmrs., badk. 2e Verd.: zolder met via vlizotrap. Perc. 644 m2, bouwjaar '74. Grotendeels voorzien van parketvl., dubb. beglaz. en deels rolluiken.
Prijs ƒ 365.000,-.

UW HUIS VERKOCHT SNEL EN GOED VIA AQUINA! NVM aquina HEERLEN 045-718866

**** Leuk huis gezien ??****
Eerst laten taxeren, dan pas kopen!!
VAN DE PAS MAKELAARDIJ HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen
Telefoon: 045 - 741616
Van de Pas, de makelaar van de koper!

**** Hypotheekrente v.a. 7%!! ****
Met tienduizenden guldens voordeel;
HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen
Telefoon: 045 - 741616
Ook voor! de beste Hypotheek!

Bouwkavels in bedrijvenpark
Geschikt voor kantoor c.q. loods eventueel
met woning
Kavels zijn gelegen in Susteren.
Prijzen vanaf ƒ 36.000,- (excl. BTW)
Voor inlichtingen: Grouwels/Daelmans. Tel. 043-254565.

Te koop in België
Prachtige villa in bosrijke omgeving BOKRIJK-GENK
Hogere prijsklasse, 20 km. van M'tricht. Te k. uit de hand, z. tussenpersonen. Tel. na 17 uur 09-32.11.228389.

Snel en goed Uw huis verkopen?
Jos Storms O.G. Past. Vonckenstr.44 Geleen 046-742550
Geen Verkoop! Geen kosten

Enorm verkoopsucces
Wij zoeken voor meer dan 100 geïnteresseerden, woonhuizen in KERKRADE, LANDGRAAF, VAALS, HEERLEN, BOCHOLTZ EN SIMPELVELD
Wilt u ook uw huis via het grootste Duitse Makelaarskantoor voor Nederlandse O.G. verkopen? Bel ons.
Ook als uzelf niet wilt verkopen maar een huis weet dat te koop is, belt u ons.
U ontvangt dan na de notariële transportakte voor uw bemiddeling ƒ 250,-.
Meer dan 1000 tevreden klanten kunnen zich niet vergissen. Wilt u uw huis verkopen, probeer het dan via ons. Onder alle verkopers verloten wij elk jaar op 30 november fantastische prijzen.
Eerste prijs: 2 dagen Euro Disney Parijs voor 4 pers.
Tweede prijs: 1 dag Euro Disney Parijs voor 4 pers.
Derde prijs: 1 dag Phantasialand Köln / Brühl voor 4 pers. en nog veel meer mooie prijzen.
☎ 09-4924073017 / 045-451291

Immobilien van Lier-Radermacher GmbH

Te k. bungalow in Herkenbosch
Ind.: woonk. met schuifpui, keuken, tot. opp. 48 m2, 3 slaapk., garage, kelder, bergr., c.v., dubbele beglazing en rolluiken, parketvloer. ƒ 275.000,- k.k. Tel. 04752-1168.

Woonhuis verkopen???
Wij kopen uw woonhuis direkt zelf aan.
100% zekerheid en geen makelaarskosten.
Denis Vastgoed. Tel. 040-518428.

Heerlen
Heerlerbaan 163, zeer ruim halfvrijstaand woonhuis, geheel onderkelderd, woonkamer met parketvloer, 3 slpkrs, badkamer met ligbad en 2e toilet, garage en tuin. Dit pand is wegens de gunstige ligging zeer geschikt voor kantoor/praktijk met woning. Vraagprijs ƒ 235.000,-.

Kerkrade
Burg. Franssenstraat 33, halfvrijst. woonhuis, 3 slpks., badk. met ligbad douche en 2e toilet. Aan dit huis is bijna alles vernieuwd. Vraagprijs ƒ 155.000,-.

Posterholt
Bakhuisweg 3, zeer rustig gelegen vrijstaand landhuis, 4 slpkrs, 2 badkamers, kantoor, loods ca. 170 m2, perceeloppervlakte 3415 m2. Spoedig te aanvaarden. Vraagprijs ƒ 495.000,-.

Schinveld
Merkelbeekerstr. 4, vrijst. woonhuis met L-vorm. woonkamer, keuken, 2 badkamers, 4 slpkrs., vaste trap naar zolder, dakterras, tuin en dubbele garage. Vraagprijs ƒ 249.000,-.

Landgraaf
Luxe afgewerkt tussenliggend woonhuis met inpandige garage en tuin. Vraagprijs ƒ 225.000,-.

Hier kan ook uw pand staan, gratis!!!

MAKELAAR O.G. HYPOTHEKEN TAXATIES VERZEKERINGEN MAKELAARDIJ HONINGS
Telef. 045-460444. Dkn. Quodbachlaan 13, Kerkrade. Zaterdag hele dag geopend.

Bouwkavels Beek - Geverik
Aan de Geverikstraat, mooi gelegen kavels van circa 700 m2. Koopprijs ƒ 93.000,- k.k.
Ook 2 kavels van circa 1000 m2 mogelijk.
Mulleners Vastgoed
046 - 518911 of 04749 - 3198

Geleen, Groenstraat 61
In centrum gelegen appartement. Entree/hal met toilet, woonkamer, keuken. Verd.: 2 slaapkamers en badkamer met douche, 2e toilet, vaste wastafel. Vaste trap naar zolder met 3e slaapkamer en cv-ruimte. Dakterras (6,35x-4,70). Berging op begane grond (2,00x2,50). Koopprijs ƒ 129.000,- k.k.
Mulleners Vastgoed Sittard
☎ 046 - 518911

Emile Delarue Onroerend Goed
Te koop
WIJLRE, mooi gelegen modern vrijstaand woonhuis met kelders en mooie tuin. Ind.: hal, prachtige woonkamer met vide. Zeer compl. aanbouwkeuken, slpk. 1e verd.: overloop met vide, 3 slpks., badkamer met ligbad etc.
Vraagprijs ƒ 315.000,- k.k.
SPAUBEEK, prachtige bungalow met inpandige garage (2 auto's), kelders en grote siertuin. Ind.: royale hal met toilet, L-woonkamer met leisteen vloer, app. aanbouwkeuken, 3 ruime slpks., badkamer met ligbad, toilet en v.w.
Vraagprijs ƒ 398.000,- k.k.
SIMPELVELD, verrassend groot woonhuis met kelder en grote hobby/bedrijfsruimte (110 m2) Ind.: hal, woonkamer, eetkeuken,bijkeuken/serre, badk. en dakterras (100 m2). 1e verd.: 3 slpks., 2e verd.: 2 slpks. Zolder.
Vraagprijs ƒ249.000,- k.k.
HEERLEN, prima onderhouden woonhuis met garage en tuin met berging. Ind.: hal, woonkamer met parket, open keuken met aanbouw. 1e verd.: overloop, 3 mooie slpks., badkamer, zolderberging.
Vraagprijs ƒ 179.000,- k.k.
Voor de vele in ons bestand ingeschreven zoekers, vragen wij woonhuizen te koop in alle prijsklassen. Wilt u snel en goed verkopen, neem dan vrijblijvend contact met ons op. Ook op zaterdag geopend van 10.00 tot 13.00 uur.
Stationstraat 17, 6231 CK Meerssen. Tel. 043-650178.

Hoensbroek. Pr. K. Onnesstr. 45
aantrekkelijke tussenwoning type split level met cv, inpandige garage en kleine tuin. Ind.: entree, garage, toilet, moderne aanbouwkeuken/eetkamer, woonkamer met parketvloer, 3 slaapk., berging, badkamer. Aanvaarding op korte termijn mogelijk. Vr.pr.ƒ156.000,- k.k. Inl. Van Oost Assurantiën vof, Juliana Bernhardlaan 8, 6432 GW Hoensbroek. Tel. 045-224241.

Roggel, De Mortel

Dit riante vrijstaande landhuis met woonkamer van 41 m2 en 4 slaapkamers wordt in Roggel gebouwd op kavel van 530. Inruil eigen huis mogelijk. Koopprijs vanaf ƒ 319.000,- v.o.n.
Mulleners Vastgoed Sittard
☎ 046 - 518911, 's avonds 04749 - 3198

Landgraaf
Eikehof 5.
In jonge woonwijk (namiddagsche Driessen) gelegen hoekwoning met c.v., kleine tuin en garage voor 2 auto's. Ind.: beg.gr.: hal met toilet en meterkast, woonkamer en half-open keuken. 1e Verd.: overloop, 3 slpk., badkamer met ligbad, 2e toilet en v.w., tuin op zuiden, bouwjaar 1980, perc.opp. 168m2.
Prijs ƒ 162.500,- k.k.

Vrijstaand
Gulpen, 605 m2. Nieuw, vrije uitzichten. Prima kwal. materiaal. Dubb. inpand. gar. (44 m2), waskamer (15 m2), prov. kelder (18 m2), hobbykamer (43 m2), lichte luxe eetkeuken (15 m2), zitkamer (45 m2), slpk. (26 m2), studeerkamer (15 m2), luxe compl. badkamer (8 m2) zolder met ramen voor 2 kamers. CV gas. Vele extra's. Vr.pr. ƒ 450.000,-.
W. TIMMERMANS
(Makko Gulpen) NVM makelaar/taxateur o.g.
Rijksweg 67, Gulpen. ☎ 04450-2182. Zat. tot 13.00 uur.

Ter bemiddeling zoeken wij dringend diverse woningen:
Geleen-Beek-Stein, woningen in alle prijsklassen.
Schimmert-Hulsberg (half)vrijst. won. tot ƒ 350.000,-.
Heerlen-Brunssum e.o. (half)vrijst. tot ƒ 500.000,-;
Susteren-Nieuwstadt, bung. of vrijst. won. tot ƒ 450.000,-;
Stein e.o. vrijst. en halfvrijst. woningen tot ƒ 350.000,-.
Valkenburg e.o. vrijst./landh./bung tot ƒ 475.000,-.
Brunssum, vrijst./halfvrijst. won. tot ƒ 300.000,-
Makelaarskantoor L. Janssen B.V.
Tel. 046-335840.

Uw huis verkopen met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

Wijnandsrade
Goed onderhouden bung. met gar., 2 kelders, ruime hal, woon-/zitk. met open haard en parketvl., eiken keuken met app., 2 slaapk. en badk. met ligbad. In prachtig natuurgebied gel. Vr.pr. ƒ 375.000,- k.k. Mak. kant. L. Janssen b.v. V.a. maand. 046-335840.

BELGIË, Maasmechelen Eisden, Heikampstraat 49, 15 min. van Maastricht/Heerlen. Zeer mooie volledig vrijstaande woning in een tijdloze bouwstijl, rustige omgeving. Opp. grond 640 m2, bebouwd 110 m2, terras 40 m2, aangelegde tuin, 15 jaar oud. Ben. verd.: hal, living, geïnstall. keuken, grote garage. Verd.: 3 gr. slaapkamers, hal, badk., 2 gr. kelder. Uiterst degelijke afwerking o.a. massief eiken paneeldeuren, inbouwkasten, open haard. Instapklaar, te koop wegens sterfgeval. Uitstekende aankoop voor snelle beslissers. ƒ 295.000,- direkt van eigenaars. Tel. 09-32.898.54702.

BRUNSSUM, Bijvoet 8. Te k. royaal halfvr. woonh. met tuin en gar. Ind.: ruime keuken met compl. install., woonk. met laminaat parket, ruime hal, 4 slaapk., badk. met ligb. en 2e toilet, zolder, gr. kelder. Vr.pr. ƒ 215.000,- k.k. Tel. 045-275326.

HOENSBROEK/Mariarade halfvrijst. woonhuis met dubbele garage. Ind.: woonk., ruime dichte keuken, bijkeuken, 4 slpkrs. Geheel pand dubb. glas, onderhoud goed. ƒ 135.000,- k.k. Seegers O.G. 046-525318.

HOENSBROEK, Wilhelminastr. 118. Vrijstaand woonhuis met garage (100 m2), opp. 485 m2, 4 slpks, kelder, dichte keuken, (beg. grond appartement), Vraagprijs ƒ 198.000,- k.k. Seegers O. G. Tel. 046-525318.

SCHIMMERT, Langstraat 40. Ruim halfvrijstaand boerenwoonhuis met garage, grote tuin (1.127 m2), 4 slaapk., zolder, kelder, alles hardh. dubbel glas. Perfect pand met landelijke ligging. ƒ 239.000,- k.k. Tel. 046-742550, Jos Storms o.g. Geleen.

Te koop in ROERMOND (kastelenbuurt) ruim halfvrijstaand woonhuis met garage en grote tuin, bwj. 1974, vr.pr. ƒ 207.000,- k.k. Telefoon 04750-22903.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Voor een nieuwe of gebr. woning het juiste ADRES Cofram Immo. Inl. 04754-86745. Voor België: 09-3289566295.

MAASMECHELEN-Centr. Te huur of te koop pracht. nieuwb. app., luxe afwerk. en gar. 09-32.89765334.

Te koop praktisch gelegen BOUWGROND, ligging op 't zuiden, schitterend uitzicht, plm. 500 mtr. achter grensovergang Vaals/Gemmenich, perceelopp. 1725 m2, vr.pr. ƒ 150.000,-. 04455-1700.

Te koop aangeboden BOUWPLAATS, 1.186 m2 te Giromont nabij Malmedy (B). Prijs ƒ 45,- p.m2. Tel. 045-714717.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd, opknappen geen bezwaar. Tel. 040-520558.

Gevraagd met spoed, WOONHUIS liefst met tuin, tot ca. ƒ 150.000,-. Opknappen geen bezwaar. Tel. 040-520558.

Gevraagd: WOONHUIZEN in verhuurde staat, snelle en correcte afwikkeling 040-518428.

Te koop LANDHUIS/Villa 420 m2 leefruimte, kamer, keuken (50m2), 5 slaapkamers of div., 2 garages eronder op 936 m2 grond. Bouwaanvang juni 1993. Vraagprijs 7.500.000 BF. Ligging Maaseik/Ellen. Tel. 046-528486 / 581182.

Halfvrijst. woonhuis te NIEUWSTADT, ƒ192.500,- k. k. Tel. 04498-56665.

Te koop gevr. (Semi) BUNGALOW 2 à 3 slpkmrs., vrije tuin, vrij voor 1.08.'93, prijs plusm. ƒ 300.000,-. Tel. 045-325844.

SITTARD, vrijstaand woonhuis nabij centrum station/ziekenhuis. Ind.: hal, garderobe, toilet, kelder, living (40 m2) open haard, 3 slpks., bad, 2e toilet, kleine zolder, dubbele beglazing, dubbele garage. Prijs ƒ 325.000,- k.k. Telefoon 046-514260.

Te koop in KERKRADE, Bleijerheide. Mooi pand (200 m2) met vooroorlogs stenen woonhuis, tuin met berging (via achterpad bereikbaar). Entree met marmeren betegelde vloer, grote woonkamer (30 m2) met fornuis, houten vloer, serre, toilet, keuken (betegeld), badkamer met ligbad, 2 verdiepingen met 6 slaapk./bureau's, zolderruimte, warmwatervoorziening ook op 2e verdieping. Goedelijk verwerkt van biologische bouwstoffen. Totale woonruimte 120 m2. Vr.pr. ƒ 190.000,-. Inl. 045-463814.

Te k. gevr. WOONHUIS met garage of mogelijkheid tot. Zelf opknappen geen bezw. Tel. 045-216012 na 18 uur.

BEEK centrum. Te koop ruim winkelpand met fraaie eigentijdse woning met atrium. Direkt te aanvaarden. Telefoon inl. 046-371673.

HEERLEN-Zuid, halfvrijst. woonh. met garage, woonk. met parket en open haard, 4 slpks, witte keuken en badk., bijkeuken, ƒ 189.000,- k.k. Tel. 045-425709.

Te koop te Oud-GELEEN, hoekhuis. Ind.: hal, woonkamer, keuken, bijkeuken, 4 slaapkamers, douchecel, zolder, gar. ƒ165.000,- k.k. Tel. 046-748941.

PUTH. Halfvrijst. woonhuis met tuin, berging. Ind.: souterrain, kelder. Beg. grond: hal, toilet, woonk. met tuindeuren, keuken met complete installatie. 1e verd.: badk., 3 slpks, vliering. Pand in goede staat. Vraagprijs ƒ 156.000,- k.k. Tel. 045-410806.

Te koop: Landgraaf, vrijst. woonh. met tuin en gar. ('90), onlangs met duurzame materialen gerenoveerd. Enige afwerking vereist. Vr. pr. ƒ 132.500,- k.k. Telefoon 04493-4653.

SCHIMMERT Op de Bies 24, deel van herenboerderij op 460 m2 grond. Ind.: kelder, living ca. 90 m2, grote renkeuken, 3 slaapk., bad en douche. Inruil kleinere woning bespreekbaar, ƒ 198.000,- k.k. Wijman & Partners, 045-728671.

COSTA BLANCA, te koop diverse bungalows en chalets. I.v.m. val v.d. Peseta alles tegen spotprijzen, reeds vanaf ƒ 40.000,-. Voor info 046-745878.

HEERLEN, Schelsberg 149, woning met tuin en gar., living 45 m2, eiken keuken met app., 2 badkamers, 3 toiletten, 7 slaapk., pand verk. in goede staat en moet van binnen gezien worden. ƒ195.000,- k.k. Wijman & Partners, 045-728671.

SITTARD. Kleine Roedestr. 62. Vrijst. woonh., gerenov. met garage, ƒ 185.000,- k.k., opp. 500 m2. ☎ 043-649393.

Te koop gevraagd vrijstaand WOONHUIS Geleen-Lindenheuvel. Telefoon tussen 18.00-20.00 uur, 046-743927.

Bouwen/Verbouwen

Kunststof RAAMKOZIJN draai/kiep, 118x80 cm, RVS dakgoot, 4x4,5 m, 2 ijzeren balken 4,5 m, 75x45 mm, alles t.e.a.b. 045-752136.

Bedrijfsruimte

Op korte termijn zoeken wij een
Hal/bedrijfsruimte
ca 700 m2 met grote overspanning in de omgeving
Vaals/Heerlen/Gulpen/V'burg
voor huur van een half jaar. Vrije hoogte min. 4,25 m, redelijke dakconstructie (geen golfpl.), eigen terrein. Voor jeugdserie Bokkerijders.
Tel. reakties van ma. t/m vr. tijdens kant.uren:
Belbo Films b.v. 020-6387999
vragen naar Dhr. Groenwold.

Te huur aangeb. BEDRIJFSHAL 1320 m2. Kissel Heerlen. Totaal geïsoleerd, verwarming, kantoren parkeergelegenheid. Inl. Biallass Beleggingen 045-412189 b.g.g. 310557.

Te huur Industrieterrein, AB-DISSENBOSCH. Bedrijfsruimte c.q. loods. Opp. 260 m2. Tel. 045-457845.

GEMEUBILEERDE kantoren tijdelijk of permanent, incl.receptiefaciliteiten, postadres, telefoonbeantwoording, tekstverwerking, vertalingen, hostessen. Maastricht, Amsterdam, Utrecht. Bel Euro Business Center,043-821500.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Bouwmaterialen & Machines

Romneyloodsen Nissenhutten
In en verkoop, verhuur, verplaatsen, isoleren.
SYSTEEM LOODSEN BOUW BV
Tel. 01892-16195. Fax. 01892-18148.

Kanteldeuren en rolluiken bestellen? STRATEN Voerendaal bellen. Ook voor industrie. Tenelenweg 8-10. Tel. 045-750187.

Aangeboden: milieuvriendelijk HOUT uit Bulgarije, direkt van prod. Telef. 04406-15341. Fax. 04406-12304.

Te k. z.g.a.n. 2 electr. KANTELPOORTEN met afst.bedien., met hout bekleed. Hxbr 2,37 x 2,26. 045-324167.

Te k. div. soorten licht beschadigde meranti, merbau, grenen enz. binnen- en buitendeuren v.a. ƒ 40,- t/m ƒ 85,-; div. soort. dakleer v.a. ƒ 10,- t/m ƒ 50,- per rol; daktrim 6 cm ƒ 5,50 per m.; primer ƒ 2,- per liter; Tempex 4 cm ƒ 3,50 p.pl.; laminaat parket ƒ 25,- per m2. Nu tijdelijk bij grotere afname 5% korting. Rennemigerveldweg 70A, Heerlen. Tel. 045-727742 of 723076.

Te koop HOUTDRAAIBANK met beitels en eikenhout, lintzaag, waterpasinstrument met statief. Heideveldweg 14, Heksenberg-Heerlen.

Te koop 300 VELDBRANDSTENEN, 50 ct per stuks. Telef. 045-424379.

Te koop grote partij oude HANDPANNEN. Tel. 04498-51080.

Nieuw! Vuren BOUWHOUT en afrasteringshout. Aangeboden aan gunstige prijzen. Tevens metselstenen voor binnen- en buitenwerk v.a. ƒ 0,25 p.st. Grubbenlaan. (Naast Mega-Hoensbroek). Geopend maandag t/m vrijdag van 9-18 uur, zaterdag 9-16 uur. Tel. 045-219428.

Kamers

Te huur STUDENTENKAMERS in centrum Heerlen. Tel. 045-725143.

KAMERS te huur, met volpension, enkel voor alleenst. heren. Tel. 045-214804.

Aank. student (18) zkt. per 1 aug. kamer, liefst bij particulier, in of nabij MAASTRICHT. Tel. 03440-20037.

Kamer te huur GEVRAAGD, regio Geleen. Telefoon 046-516819.

KAMER gezocht voor wijze uit het oosten, die haar wijsheid wil vergroten. Esther te Lintelo, 05452-1302.

Te huur gestoff. kamer nabij centrum HEERLEN. Tel. 045-714913.

HEERLEN-C kamer in stud. huis te huur. Tel. 043-251634.

HEERLEN-C kamer in stud. huis te huur. Tel. 043-251634.

Student zoekt kamer in MAASTRICHT, max. huur ƒ 350,-. Weet je iets, bel Antoine, 09-32.12454885.

Kamer te h. voor nette jongeman, nabij centrum HEERLEN, ƒ 450,- p.mnd. incl. G-W-L en 2 mnd borg. Tev. gezamelijk gebr. keuken en badk. 045-725588.

Met spoed ruime kamer in MAASTRICHT gezocht. Max. ƒ 450,-. Bel Marianne: 076-614994.

Te h. centr. HOENSBROEK kamer v. net pers., huurpr. ƒ 350,- all-in. Tel. 045-218847.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Wonen Totaal

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen
30% goedkoper dan elders
Groenseykerstraat 41B. Tel. 046-747446.
Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

HILHORST bv TEGELWERKEN
Vloertegels 30 x 30
4 kleuren, 10 jaar garantie ƒ 32,95 incl. BTW
Geopend van ma. t/m vrijdag 9.00-17.00 uur.
Zat. 9.00-15.00 uur. Stationstr. 29, Simpelveld.

Lamellen Jaloezieën Rolgordijnen
25% korting
gratis meten, gratis hangen
Telef. 046-582441.

Inbouw-apparatuur
showmodellen nu met 40% korting zolang de voorraad strekt.
Vossen-Keukens
Glaspaleis Kerkplein en Eikenderweg 77, Heerlen.

Nog enkele luxe SHOWROOM-KEUKENS in modern en klassiek met 50% KORTING
Vossen keukens
Glaspaleis Kerkplein 45 en Eikenderweg 77, Heerlen.
☎ 045 - 717555

WITTE DESIGN KEUKEN
Blok 270 cm. incl. app. vanaf ƒ 3.500,- uitbr. mog.
Vossen Keukens
Glaspaleis Kerkplein HEERLEN. ☎ 045-717555.

Te k. gevr. WINKELRESTANTEN en/of restpartijen uit alle branches. Traders City Bazaar Maastricht. 043-210830. Fax 043-216601.

In- en verkoop antiek en 2e hands MEUBELEN. Voskuilenweg 91, Heerlen. Geopend v. dinsd. t/m zat. 10.00-18.00 u. 045-741708.

Te k. eiken SLAAPKAMER, groot 2-pers. bed, 2 nachtkastjes, commode en spiegel. Div. antieke lampen, div. tinnen voorwerpen en persjes. Telef. 045-252351.

Te koop moderne LUXAFLEX, 15 mm, br. 2.70 mtr, hoogte 2.15 mtr, 1 jaar oud, nieuwprijs ƒ 600,-, vr.pr. ƒ 300,-. Tel. 04450-4276.

Te koop repro-grenen HOOGSLAPER, z.g.a.n., vr. pr. ƒ 600,-. 045-417551.

Te koop nieuw senioren hoog/laag BED met electr. bediening voor rug en voet. Tel. 045-421850.

Prachtige partij STOELEN en tafels, ook te gebruiken voor op het terras. Z.g.a.n. Stoelen ƒ 29.75 per stuk, tafels v.a. ƒ 60,- per stuk. Rockmart, Kissel 46a, Heerlen. Telefoon 045-723142.

Te k. eik. EETHOEK met ronde uitschuifbare tafel, 2 eiken bijzettaf. 045-452641.

Zkt. u 2e hands MEUBELS? Veel keus, ook antiek. Kouvenderstr. 208, Hoensbroek.

Te koop nieuw 2 + 2½ zits BANKJE pasteltinten, nieuwprijs ƒ 2.900,- nu ƒ 1.400,-. ☎ 045-313049.

Te k. zwaar geloogd eiken BANKSTEL, 3-2-1 zits, kussens beige/bruin, schemerlamp karrewiel met varkensblaas kap. ☎ 045-443189.

Te koop eiken radio/TV MEUBEL, 145x95 cm, ƒ 150,-. Tel. 045-323797.

Te koop FAUTEUIL Lazy Boy, 10 mnd. t.e.a.b. nw.pr. ƒ 4.000,-. ☎ 04499-3003.

Te k. OPASTOEL, nw. bekl. br. dral. velours; Queen Annestoel, damaststr., nw. bekl. pr.n.o.t.k. 045-740731.

Te koop antieke complete SLAAPKAMER. Telefoon 045-422250.

Te koop MEUBELS: kasten, tafels, eethoek e.d. Nieuwenhofstraat 15, Neerbeek. Van 8.00 -12.00 u.

Te k. 2-pers. SLAAPKAMER 140 x 200 met ombouw, 3-drs. kast. ƒ 1.000,-. Inl. na 18 uur. 045-259910.

Kachels/Verwarming

Te koop stalen OPEN HAARD. Tel. 045-32... na 18.00 uur.

Te koop eiken BR... HOUT. Telefoon 04... 1729.

KACHELS, grote korting De Kachelsmid, Walem... Klimmen. Tel. 04459-16...

Te koop koperen O... HAARD, vr.pr. ƒ 950,-. Telefoon 045-315492.

In en om de tuin

Tuincentrum Lou Peukens, Hoolstr. 62a, Beek
Tel. 046-375189
VIJVERFOLIE
ƒ 5,- per m2.
Graszoden ƒ 3,50 per m2.
Bielzen ƒ 32,50. Cobbelstone's ƒ 30,- per m2.
Maaskeien ƒ 0,15 p.kg.
Geopend: dinsdag t/m vrijdag van 13.00 tot 18.00 uur. Zaterd. van 9.00 tot 16.00u.

Arnold Opreij.
Heerlen, Heerlerbaan 275
Maastricht, Beatrixhaven.
Tuinmaterialen
specialist in
Cobbelstones

DOMPELPOMPEN kelders en vijvers, 7.000 l per uur, 220 V, ƒ 225,-. Knops, Rijksweg Zuid ... Sittard. Tel. 046-512718.

BARBECUES. Gas, steen, diverse modellen voor inbouw. Reker ... cues, Kluis 28, Geleen. 046-740785.

Geïmpregneerde PLANKEN, palen en derplanken. Houthandel Kuijpers, Holstraat 43, ... graten. Tel. 04458-1982.

TUINHOUT, tuinschermen Schermen 180 x 180 van planken 1,8 x 14,5 v.a. ƒ 98,-. Ook op maat leveren. Planken 1,8 x ... cm. à ƒ 2,50 p/mtr. ... gen mogelijk. Geopend t/m za. Kero BV, Groen... kerstr. 26B, Geleen. Tel. ... foon 046-757476.

Te k. Stihl BOSMAAIER ... 44 0,95 pk, 1 jr. oud, ƒ ... Tel. 045-444782.

KINDERKOPPEN alle ... ten, goedkoper dan in ... Zutendaal 09-32.89.61129...

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Houten jaloezieën 'in'

Horizontale lameljaloezieën zijn in bepaalde interieurs nog steeds erg gewild. De variatie op dit gebied is enorm groot. Furore maken vooral de smallere uitvoeringen, in het bijzonder de 16 mm jaloezie.

Behalve in een scala van effen tinten zijn ze er in effectlakken (hamerslag bijvoorbeeld), in geperforeerde uitvoering en sinds kort bovendien in allerlei bedrukte varianten. Van modieuze marmer- en granietprints tot lieflijke aquareldessins.

Voor het rustieke interieur zijn er nu zelfs houten lamellen verkrijgbaar. Deze lenen zich onder meer uitstekend voor toepassing in een serre met rieten meubelen. De houten jaloezie roept herinneringen op aan tropische sferen in verre gewesten.

● *Houten jaloezieën voor een 'natuurlijk interieur'.*

Zonwering, ventilator en airconditioning bieden verkoeling

Ook in zomer prettig klimaat binnenshuis

Toen vanaf de jaren zestig Nederlanders massaal naar het zonnige zuiden begonnen te trekken werd er nog wel eens vreemd aangekeken tegen al die huizen met onvriendelijk lijkende gesloten luiken. Als nuchtere Hollander denk je dan: profitéér toch van het zonnetje zolang het schijnt! Maar als 'der zonne gloed' al te lang op de gevel staat te stralen moet je wel maatregelen nemen om het woonklimaat leefbaar te houden.

De in ons land meest toegepaste methode is nog steeds zonwering. Het meest efficiënt is buitenzonwering (rolschermen of de weer van weg geweest teruggekeerde markiezen) omdat je daarmee de zonnewarmte nog vóór de ramen een halt toeroept. Bijna de helft van de warmte kan met buitenzonwering inderdaad buiten worden gehouden. Lamellen en andere vormen van binnenzonwering hebben het nadeel dat de warmte door de ruiten binnen kan komen en zich tussen ruit en zonwering als een hittedeken ophoopt. In sommige situaties ben je evenwel op binnenzonwering aangewezen omdat het aanbrengen van buitenshuis gemonteerde voorzieningen moeilijk is te verwezenlijken of zelfs onmogelijk is.

Wat kunnen we dan verder doen om het woonklimaat tijdens hete zomerdagen op een aanvaardbaar niveau te brengen? Een ventilator kan enige verkoeling bieden maar heeft geen invloed op de hoogte van de temperatuur. Het doet prettig aan als je in de luchtstroom zit omdat de huidtranspiratie wordt verdampt. Dat geeft een beetje afkoeling. Favoriet is momenteel de nostalgisch aandoende schoepenventilator aan het plafond. Verder zijn er allerlei ventilatormodellen op een tafel- of een vloerstandaard.

● *Buitenzonwering is de meest efficiënte manier om de zon buiten te houden.* Foto: AP

Airconditioning

Als je echt een koel binnenklimaat wilt scheppen, dan is airconditioning compleet met koelunit èn verwarming voor de kille dagen nodig. Voor een eengezinswoning of appartement is dat echter meestal nogal kostbaar. Er zijn tegenwoordig wel mobiele airconditioners waarmee in een vertrek (woon- of slaapkamer) het klimaat op aangename wijze kan worden geregeld. Deze apparaten zijn gemakkelijk te installeren (gewoon de stekker in een stopcontact steken) en ze hebben als enige extra voorziening een verbinding met de buitenlucht nodig. Dus een raam op een kiertje om het afgeplatte uiteinde van de slang(en) een afvoerweg naar buiten te geven. Niet iedereen vindt dit een plezierige oplossing wegens de via de kier binnenkomende warmte, of het optreden van hinderlijke tocht.

Een van de fabrikanten die een uitgebreid programma van mobiele airconditioners bieden, Moulinex, bekend van de huishoudelijke apparaten, constateert de laatste jaren een duidelijk toenemende vraag naar airconditioners. Net als bij een koelkast zijn deze apparaten voorzien van een compressor, een verdamper en een condensor, en ze werken met een koelmiddel. Ze hebben een volledig gesloten koelsysteem. De serie omvat vijf airconditioners met verschillende capaciteiten en uitvoeringen. De prijzen schommelen tussen de 2500 tot 5000 gulden, voor vertrekken met een vloeroppervlak tussen de 20 tot 40 vierkante meter.

Met een op de ruimte gekozen capaciteit kan een vertrek aangenaam gekoeld worden, en niet alleen omdat de temperatuur effectief een paar graden daalt. Een belangrijke functie van deze airco's is dat ze vocht onttrekken aan de lucht. Het is bekend dat een temperatuur van pakweg 30 graden in een droog klimaat veel beter is te verdragen dan een zelfde warmte in ons vochtige zeeklimaat. Als de temperatuur 21 graden bedraagt voelen we ons lekker bij een luchtvochtigheid van 70 procent, maar als het binnenshuis 30 graden warm is mag de relatieve luchtvochtigheid niet meer dan 30 procent zijn.

De apparaten werken volgens het lucht/lucht principe. Dat wil zeggen dat ze niet zijn uitgerust met een waterbak die regelmatig moet worden geleegd, zodat je er dus geen omkijken naar hebt. De lucht passeert bij het binnentreden en weer naar buiten stromen een filter dat verontreinigingen verwijdert.

Programmeren

De airconditioners zijn alle programmeerbaar. Zo kun je bijvoorbeeld een uur voor thuiskomst of naar de slaapkamer gaan het apparaat automatisch laten inschakelen. Een aantal airco's uit de serie is tevens uitgerust met verwarming. In die uitvoering zijn ze bijvoorbeeld uitstekend bruikbaar in je zomerhuisje, als bijverwarming. We wonen nu eenmaal in een land waar het de ene dag bloedheet kan zijn, terwijl je de volgende dag een dikke trui moet aantrekken. Omdat de airconditioners verplaatsbaar zijn, kun je ze overdag in de woonkamer gebruiken en ze 's avonds naar de slaapkamer verhuizen.

In de praktijk is zo'n dubbelfunctie alleen haalbaar als je in een bungalow of een gelijkvloers appartement woont. Zo'n ding weegt ongeveer 40 kilo, en je krijgt het dus niet makkelijk de trap op.

De duurdere toestellen voor grotere vertrekken, 30 tot 40 vierkante meter, zijn in twee delen uitgevoerd: een binnen- en een buiten-unit. Ze zijn verbonden met een vrij dunne slang die via een speciaal hiervoor gemaakte opening (met afdekker) via het kozijn naar buiten kan worden gevoerd. Dit sluit het effect van open raam en dus tocht uit.

Een kamer-koelinstallatie kan goede diensten bewijzen. Of je hiervoor kiest, of dat je het op een ventilator en/of een fleurige markies houdt is een kwestie van het afwegen van diverse voor- en nadelen. Sommige mensen vinden het geluid van een ventilator of airconditioner storend, hoe bescheiden dat ook klinkt, anderen valt dat gezoem helemaal niet op. Het blijft daarom altijd een kwestie van persoonlijke voorkeur, al kan die niet beïnvloed door de prijs die op het kaartje staat.

Suzanna-met-de-mooie-ogen een probleemloze huisgenote

DOOR FRANS WEGMAN

Ze zijn er weer, de potplanten die het op de vensterbank zo prachtig doen: 'Thunbergia alata', die zo'n leuke Nederlandse naam heeft, Suzanna-met-de-mooie-ogen. De benaming komt voort uit de verrassend gekleurde bloemen, geel-oranje met een zwart oog, of hart. Wie ze zelf wel eens heeft gezaaid, is misschien tot de ontdekking gekomen dat Suzanna ook wel eens met witte bloemen verschijnt, met daarin een donker oog (Alba) of goudgele zònder oog (Lutea).

Soorten als Thunbergia grandiflora en T. laurifolia hebben blauwe bloemen. Dit zijn planten voor de warme kas. Om ze te kunnen zien zul je een hortus moeten bezoeken, waar trouwens verrassende ontdekkingen kunnen worden gedaan. De bloemen van T. grandiflora worden, hun naam eer aandoend, wel tot acht centimeter in doorsnee!

De Suzanna's van onze kamerplant doen het ietwat bescheidener, met een middellijn van zo'n vijf centimeter. Maar dat maken ze wel weer goed door hun overdaad aan bloemen. In een kas of beschutte serre kunnen haar ranken wel twee meter lang worden. De plant is dan van boven tot onder met dicht op elkaar staande bloemen 'bestrooid'. Susanna is een echte nathals, en ze zeurt niet om onthard water. Ze slikt gewoon leidingwater, zo uit de kraan, liefst met kalk en al.

Elke week een portie plantenvoedsel is ook nodig om groei en bloei, bij goede verzorging, tot in de nazomer te laten voortduren. Daarna sterft de plant af, want ze wordt als eenjarige gekweekt.

Hoewel, er zijn Suzanna-minnenden die er in slagen haar in de koude kas te laten overwinteren. Dan krijgt ze nèt genoeg water om niet te verdrogen. Omstreeks half februari wordt ze dan verpot in goede potgrond om weer tot volle wasdom uit te groeien.

Leiden

Tot de verzorging behoort ook het voortdurend leiden en aanbinden van de snel groeiende stengels. Als de plant groeit tegen gaas of een hekwerk, dan kun je de ranken zó door elkaar laten groeien, van boven naar onder en weer opzij, dat de bloemen dicht bij elkaar verschijnen. Op de vensterbank moet je haar tegen felle zon beschermen. Te veel zon veroorzaakt roodachtige bladeren. Ze heeft een hekel aan tocht, ook omdat dit gevleugelde bladluizen aanvoert.

● *Suzanna is een uitstekende klimmer.*

In juni kan Thunbergia ook in de tuin worden gezet. Kies daarvoor een zonnige plek, beschut tegen noordenwind. Op het balkon voelt ze zich eveneens thuis, als haar ranken tegen hekwerk of gaas wordt geleid. Zet haar in een grote pot, of in de volle grond. Ook in zulke situaties wil Suzanna voldoende water en mest hebben. Tegen een ontsierende regenpijp langs de buitengevel groeiend kan ze je belonen met een rijkdom aan bloemen die zo'n buis aan het oog onttrekt.

De meest gekweekte Thunbergia alata is Aurantiaca, uit Zuid-Afrika stammend. De tientallen bestaande soorten komen voor in tropisch Afrika, Azië en Midden-Amerika.

Wie Thunbergia zelf wil opkweken moet daarmee in februari beginnen en kan er tot in mei mee doorgaan. Zaai dan 4 à 6 zaden in een geraniumpot, doe er plastic overheen en houd de temperatuur op zo'n 20 graden. Na een week of tien heb je dan bloeiende planten. Verplant de jonkies nog wel, twee of drie in een pot, en zet er een klimrekje achter.

Thunbergia dankt haar wetenschappelijke naam aan de Zweedse medicus-botanicus Carl Peter Thunberg die voor Linnaeus vele planten beschreef die hij op zijn reizen voor de Oostindische Compagnie in opdracht van Amsterdamse kooplieden verzamelde.

Nog een tip om Suzanna tot voortdurende bloei aan te zetten: verwijder steeds de uitgebloeide blomen. Want zaadvorming doet de plant verzwakken. Al vroeg in het seizoen zijn de zakjes met geselecteerd Thunbergiazaad verkrijgbaar.

overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente per 5 juni 1993.

Wij noteerden deze week een verhoging van de hypotheekrente (o,2 procent) bij Centraal Beheer voor de rentevaste perioden vanaf 15 jaar en bij Bouwfonds Combinatie een verlaging van de variabele rente voor de annuïteitenhypotheek met 0,3 procent. De rente op de kapitaalmarkt is de afgelopen week licht gedaald.

				rentepercentages		
Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant 35,1%	50%
ABN.AMRO	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,80	4,22	2,82
ABN.AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,90	4,22	2,82
ABN.AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	8,00	4,36	2,92
ABN.AMRO	ann. hyp.	variabel	1,00	8,20	5,37	4,36
ABN.AMRO	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,60	4,98	4,04
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,05	2,68
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,60	4,11	2,73
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	7,80	4,25	2,84
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,30	4,78	3,88
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	7,40	4,85	3,94
AEGON	spaarhyp.	5/10 jr.	1,00	7,80	4,27	2,87
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	1,00	8,00	4,41	2,98
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	5 jaar	1,00	7,40	4,00	2,65
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	10 jaar	1,00	7,50	4,07	2,71
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	15 jaar	1,00	7,70	4,20	2,81
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,20	4,72	3,83
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	7,30	4,78	3,88
CDK-bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,70	4,20	2,81
CDK-bank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,80	4,27	2,87
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	7,70	5,05	4,09
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,91	3,99
Centraal Beheer	spaar gar.h.	5/10 jr	0,25	7,80	4,23	2,83
Centraal Beheer	spaar gar.h.	15/20 jr	0,25	8,00	4,36	2,94
Centrale Volksbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,00	2,62
Centrale Volksbank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,80	4,20	2,78
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	7,40	4,85	3,94
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,40	4,85	3,94
Direktbank	besp-dir.h.	5 jaar	1,00	7,90	4,35	2,93
Nationale Ned.	spaarhyp.	5/10 jr	1,00	7,80	4,27	2,87
Nationale Ned.	spaarhyp.	15/20 jr	1,00	8,00	4,41	2,97
ING BANK	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,80	4,23	2,82
ING BANK	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,90	4,29	2,87
ING BANK	ann. hyp.	1 jaar	1,00	7,70	5,05	4,09
ING BANK	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,60	4,98	4,04
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,70	4,19	2,80
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	7,90	4,33	2,91
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	8,00	4,39	2,96
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	7,60	4,88	3,95
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,81	3,90
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	3 jaar	1,00	7,80	4,23	2,83
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	1,00	7,90	4,30	2,88
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabiel	1,00	8,10	4,45	3,00
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var/1 jr	1,00	8,20	5,37	4,36
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4/5 jr	1,00	7,60	4,98	4,04
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,80	4,20	2,78
SNS Bank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	8,00	4,35	2,90
SNS Bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	8,40	5,50	4,46
SNS Bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,60	4,98	4,04
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	1,00	7,60	4,12	2,75
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	5 jaar	1,00	7,60	4,11	2,73
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	10 jaar	1,00	7,70	4,18	2,78
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,80	4,20	2,78
Bouwf. Hoevelaken	sp.vasthyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,07	2,71
Bouwf. Hoevelaken	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,30	4,78	3,88

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheken met gemeentegarantie.
De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek.
De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. ƒ 150.000,–.
Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden.
Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

Spiegels met verlichting

Om jezelf goed in de spiegel te kunnen bekijken heb je goed licht nodig. Omdat in badkamer, gang of hal vaak daglicht ontbreekt, is er vrijwel altijd kunstmatige belichting nodig.

Hansgrohe brengt een geheel op elkaar afgestemd programma van spiegels en verlichting. De spiegels zijn verkrijgbaar in twee breedten (45 en 55 cm) en vervaardigd van facetgeslepen kristalglas. Ze hebben een moderne vormgeving met een ronde dan wel spitse bovenkant. Bijpassende halogeenlampjes in blauw of wit melkglas geven een perfect licht op het gezicht dat in de spiegel wordt weerkaatst. De armaturen zijn verkrijgbaar in verschillende modellen: rond, cilindrisch en kegelvormig.

Wordt de spiegel in een badkamer toegepast, dan kan een matglazen planchet worden bijgeleverd, desgewenst met houder(s) voor tandenborstel en glas.

Er is een grote keus in spiegellijsten: chroom, chroom/goud, wit, wit/chroom, wit/goud, zwart/chroom, zwart/goud plus edelmessing, en een gematteerde uitvoering.

BOCHOLTZ

Wilhelminastraat 11 (hoekpand). UNIEKE KANS VOOR JONGE ONDERNEMER!!! Tabakswinkel 65 m² met goed onderhouden woning en grote garage. Ruime woonk., 5 slk. Winkel met zeer goed rendement. Excl. inventaris en goederen, ca. ƒ 60.000,-. **Vr.pr. ƒ 259.000,- k.k.**

BRUNSSUM

Eglantier 40a. Halfvrijst. woonhuis met leuk aangelegde tuin, ruime woonkamer, half open keuken, 3 slk., grote zolder te ber. via vliezo, mogel. vaste trap en 4e slk., mooi rustig gel. **Vr.pr. ƒ 169.000,- k.k.**

EYGELSHOVEN

Molenstraat 99. Halfvrijst. woonhuis met garage en tuin op z.-w. Ind.: woonkamer 36 m² met plavuizen, keuken 16 m², 4 slk. 10, 10, 18 en 24 m², badkamer met ligbad. Zolder te ber. via vaste trap. **Vr.pr. ƒ 199.000,- k.k.**

GELEEN

Kummenadestraat 66. Perfect onderhouden halfvrijst. villa, woonk. 60 m², grote aanbouwkeuken, 6 slk., uitstekend aangelegde onderhoudsarme tuin op z.-w. met vijver, grote garage 40 m² met ruime oprit. **Vr.pr. ƒ 299.000,- k.k.**

HEERLEN

Frankenlaan 9 (Welten). Halfvrijst. ruime drive-in-woning met garage voor twee auto's, woonk. 35 m², incl. aanbouwserre, 3 slk., badkamer met ligbad en douche, grote tuin op z.-w. **Vr.pr. ƒ 194.000,- k.k.**

Jongmansweg 24. Appartement met ruime woonk. 27 m², halfopen witte aanbouwkeuken, badkamer met douche, 1 slk. 14 m² met balkon **Vr.pr. ƒ 89.000,- k.k.**

Permstraat 7. Tussengel. woonhuis met leuke tuin en garage. Woonk. 30 m² met parket, 3 slk.: 7,5, 12 en 12 m². **Vr.pr. ƒ 159.000,- k.k.**

HOENSBROEK

Esschenweg. Vrijstaand woonhuis gelegen op 3200 m² grond. L-woonk. 45 m², gesl. aanbouwkeuken 12 m², 3 slk.: 9, 9 en 15 m², badkamer met ligbad en 2e toilet, zolder te ber. via vaste trap 50 m². **Vr.pr. ƒ 329.000,- k.k.**

Neerbraakstraat 16. Halfvrijst. woning met carport en tuin op zuid (met vijver). Ind.: hal, plavuizen woonk. met open keuken (± 38 m²), berging, 3 ruime slk., badkamer met ligbad, zolder. Rustig gel. met veel groen. **Vr.pr. ƒ 194.000,- k.k.**

KERKRADE

Doverau 41. Halfvrijst. woonhuis met tuin en garage op 225 m² grond. Woonk. 32 m², half open keuken 8 m², 3 slk. 8, 12 en 12 m2, badkamer met ligbad. Rondom rolluiken. **Vr.pr. ƒ 209.000,- k.k.**

Jac. Schreursstraat 17. Tusengel. keurig onderhouden woonhuis met carport. Woonk. 30 m², gesl. eiken keuken, 4 slk., badkamer met ligbad. **Vr.pr. ƒ 184.000,- k.k.**

Grachterstraat 10. Goed onderhouden gunstig gel. vrijst. woonhuis met inpandige garage. Woonk. ± 36 m², gesl. keuken, 3 slk.: 10, 12 en 16 m², badkamer met ligbad, tuin op z.-w. **Schitterend huis!!** **Vr.pr. ƒ 259.000,- k.k.**

Schoolstraat 22. Halfvrijst. woonhuis, L-woonk. 28 m², gesl. keuken, 3 ruime slk., 2e toilet, recent vernieuwd dak. **Vr.pr. ƒ 172.000,- k.k.**

LANDGRAAF

Baanstraat 61. Goed onderhouden tussengel. woonhuis met tuin en garage. Woonk. 26 m², half open keuken, 3 slk.: 6, 10 en 12 m², badkamer met ligb., douche en 2e toilet. Zolder te ber. via vliezotrap. **Dit pand moet u van binnen zien!** **Vr.pr. ƒ 163.000,- k.k.**

Burg. Jongenstraat 21. Tussengel. woonhuis met garage voor 2 auto's, tuin op z.-w., woonk. 25 m², keuken 10 m², 3 slk., achterom bereikbaar. **Vr.pr. ƒ 139.000,- k.k.**

Groenstraat Oost 171. Goed onderhouden halfvrijst. woonhuis op 652 m² grond. L-woonk. 46 m²/eetkamer/veranda 30 m², zitkamer 12 m², gesl. eiken keuken 12 m², 4 slk.: 12, 12, 12 en 14 m2. Hardhouten kozijnen met dubbel glas. **Vr.pr. ƒ 219.000,- k.k.**

Groenstraat Oost 191. Halfvrijst. ouder gerenoveerd woonhuis met garage, L-woonk. 24 m², gesl. keuken 14 m², badkamer met ligbad, douche en 2e toilet, zolder met vaste trap, perceelopp. 347 m². **Vr.pr. ƒ 193.000,- k.k.**

Keizerstraat 22 (met naastgel. bouwterrein). Royaal zeer gunstig gelegen vrijstaand woonhuis met grote garage 35 m², L-woonk. 30 m², keuken 20 m², 3 slk., vaste trap naar ruime zolder. Perc.opp. ± 600 m². Ruimtes achter het huis ingericht voor houtbewerking. Huis voorzien van kunststof ramen en dubbel glas. **Vr.pr. ƒ 275.000,- k.k.**

Koelmoer 10. Vrijstaand ruim woonhuis met garage en tuin. Ind.: woonk. 37 m², gesl. keuken 10 m², 4 ruime slk., badkamer met ligbad, zolder te ber. via vaste trap. Bwj. '79. Perceelopp. 442 m². Gedeeltelijk rolluiken! Rustige buurt nabij centrum. **Perfect onderhouden.** **Vr.pr. ƒ 329.000,- k.k.**

Röntgenstraat 18. Keurig onderhouden halfvrijst. uitgebouwd woonhuis met mooie tuin en garage met oprit. Kelder, woonk. 40 m2, aanbouwkeuken met app., 4 slpk. **Vr.pr. ƒ 179.000,- k.k.**

Reeweg 99. Vrijst. perfect gerenov. woonhuis met garage en mooi aangelegde tuin. Woonk. 30 m² met allerbrander, gesloten keuken 12 m², ruime badkamer met ligbad/douche en 2 v.w., 3 slk. Perceelopp. 435 m² **Vr.pr. ƒ 229.000,- k.k.**

SIMPELVELD

Stampstraat 43. Interessant beleggingsobject. Royaal woonhuis en naastgelegen winkel/woonhuis met 2 appartementen. **Vr.pr. ƒ 335.000,- k.k.**

VAALS

Aan de Ververij. Halfvrijst. woonhuis met grote garage met zolder. L-woonk. 38 m², aanbouwkeuken, 3 slk., ruime badkamer, vaste trap zolder, mogel. 4e slk. **Vr.pr. ƒ 265.000,- k.k.**

BELGIË (Gemmenich)

Rue de Calvaire 7. In bosrijke omgeving schitterende vrijst. semi-bungalow met garage voor 2 auto's. Ind.: wijnkelder. Souterrain: 3 slk. waarvan 2 met vaste wastafel, waskeuken, en badkamer. Parterre: entree/gang met marmeren vloer, woonk. 40 m², gesloten aanbouwkeuken 10 m², 1 slk. met balkon en badkamer met ligbad. 5 min. van Vaals gelegen. Perceelopp. ± 1500 m2 (event. bouwplaats). **Vr.pr. ƒ 350.000,- k.k.**

HEERLEN

Bokstraat 27. Ruime vrijstaande semi-bungalow met kantoorruimte, L-woon/eetk. 48 m², gesl. keuken 12 m², 3 slk. 12, 12 en 20 m², badk. met ligbad, twee v.w., apart toilet. Garage met oprit, tuin met overdekt terras, tuinhuisje en vijverpartij. Kantoorruimte 16 m², aparte ingang. **Vr.pr. ƒ 469.000,- k.k.**

LANDGRAAF

Ravertsmaar. Riante bungalow met inpandige dubbele garage en carport. Onder architectuur aangelegde bostuin met meerdere vijverpartijen. Een oase van rust in het zeer luxe bosrijke villapark. Perceelopp. 2160 m². Bj. 1972. Onderhoudstoestand uitstekend. Slaapvleugel met drie ruime slk., luxe badkamer, woonkamer 65 m², royale Siematic keuken (volledig ingericht). Souterrain: kantoren. **Inl. op aanvraag**

SIMPELVELD

Mgr. Gillissenstraat 3. Uniek gelegen semi-bungalow, met schitterend panoramisch uitzicht over Simpelveld/Epen. Woonk. 55 m², extra eetkamer 26 m², half open keuken, 3 slk. à 20 m², nieuw luxe sanitair (2 badkamers), zonneterras op zuid. Carport voor twee auto's. Grondopp. ± 2000 m2 **Inl. op aanvraag**

Romeinenstraat 1. Dit moet u zien!! Vrijstaand verbouwd woonhuis met ruime garage en tuin. Ind.: geheel onderkelderd, ruime woonkamer 48 m² met open haard en schuifdeuren naar balkon en overdekt terras, gesl. keuken, 4 ruime slk. **Vr.pr. ƒ 329.000,- k.k.**

VALKENBURG

Emmabergweg 20. Schitterend gel. halfvrijst. geschakelde semi-bungalow met uniek panoramisch uitzicht. Inpandige garage 25 m², woonkamer 45 m² met open haard, parketvloeren, nieuwe Siematic aanbouwkeuken, 3 slk., 2 badkamers (alle sanitair is vernieuwd). Perc.opp. 490 m². **Dit gezellige pand moet u van binnen zien!!!** **Vr.pr. ƒ 395.000,- k.k.**

VOERENDAAL

Kundergats 29. Ruim vrijst. woonhuis met leuke tuin en garage. Geheel onderkelderd alwaar sauna/hobbyruimte/kelder. Ruime woonkamer ± 45 m², gesl. keuken 9 m², garage met ruime zolder, 3 slk.: 11, 18 en 20 m2, vliering. **Vr.pr. ƒ 329.000,- k.k.**

De Erk	Margraten
Schaesbergerstraat	Kerkrade
Troereberg	Ubach o. Worms
Athwerk	Kerkrade
Dr. Nolensstraat	Bocholtz
Akerstraat	Kerkrade
Schoolstraat	Kerkrade
Frederikagracht	Kerkrade
Dorpstraat	Reijmerstok
Pr. Hendrikstraat (2x)	Bocholtz
Hoogstraat	Landgraaf
Valkenburgerweg	Nuth
Burg. van Ryckevorst	Gulpen

LANDGRAAF

Kavel Moltbos kavel 28. Zeer fraai gelegen hoekkavel met goedgekeurde tekeningen voor nog te bouwen riante, moderne bungalow met garage. Perceelopp. ± 536 m2 **Vr.pr. ƒ 144.000,- k.k.**

TE KOOP
HOENSBROEK

Kouvenderstraat 211. Winkel/kantoorpand nabij centrum. **Vr.pr. ƒ 89.000,- k.k.**

KERKRADE

Torenstraat 28. Bedrijfsobject te koop of te huur, bestaande uit 250 m² kantoorruimte en 500 m² bedrijfsruimte. **Vr.pr. ƒ 359.000,- k.k.**

TE HUUR
HEERLEN

Perfect gerenoveerd kantoorpand in Heerlen. Totale oppervlakte 120 m2, mogelijkheid tot uitbreiding tot 500 m2. **Inl. op aanvraag**

KERKRADE

Klarenanstelerweg. Kantoren van 200 tot 1000 m2. **Inl. op aanvraag.**

S T O L V A · A U T O ' S

Diversen

Peugeot Janssen Kerkrade

LEEUWEKEUR GEKEURDE AUTO'S
12 maanden(*) volledige garantie en autopas.

Chrysler 2.0 ES Turbo 47.800 km zeer speciaal	05-'89
Daihatsu Charade TS Bianco 1e eigenaar	12-'90
Fiat Panda 750 CL rood 1e eigenaar	02-'89
Hyundai Exel automaat LM-velgen	10-'90
Opel Kadett 1.3 S groenmetallic 1e eigenaar	06-'86
Renault 19 GTR grijsmet. 45.000 km 1e eigen	05-'89
Renault 5 SL 5-deurs wit 53.000 km	04-'88
Peugeot 106 XR 1.1 rood getint glas	02-'92
Peugeot 106 XN Ace groenmetallic	10-'92
Peugeot 106 XR 1.1 groenmetallic	07-'92
Peugeot 205 XE Accent diverse typen	'85 t/m '90
Peugeot 405 GR 1.6 beige en rood	12-'87
Peugeot 405 GL 1.6 80.000 km grijsmet	09-'87
Peugeot 405 GLi 1.6 Graphite grijsmetallic	01-'91
Peugeot 309 diverse types	'87 t/m '91
Peugeot 205 GTi 1.9 "Gentry" ABS STB leer	04-'92

AUTO VAN DE WEEK
Peugeot 605 SV 3.0 6 cylinder, bouwjaar 18 mei 1990, kleur d.groenparelmoer, ABS lm-velgen.
Peugeot Janssen. Eygelshovergracht 64. 6464 GB, Kerkrade. Tel. 045-460500.

Ruime keus voor de kleine beurs

Renault R5	1987	ƒ	8.450,-
Opel Kadett 5-drs	1985	ƒ	7.450,-
Volvo 360 GLS 2.0	1985	ƒ	7.250,-
Opel Manta 2.0S	1978	ƒ	1.950,-
Opel Kadett 1.2S	1985	ƒ	7.250,-
Opel Ascona 1.3S	1981	ƒ	2.750,-
Ford Siërra 1.6L	1983	ƒ	5.900,-
Daf 66	1978	ƒ	1.100,-
Lelijke Eend (cabrio)	1979	ƒ	2.750,-

Loven Kerkrade BV

O.L.Vrouwestraat 89, Kerkrade. ☎ 045-453030.

Wie bieden u aan:

Audi 80 1.8 S, 90 PK, orig. schuifdak, metallic, sportpakket, 1e eigenaar	1988	ƒ	21.900,-
Audi 80 1.8 N, 75 PK, metallic, LPG, 72.000 km, 1e eigenaar	1988	ƒ	20.950,-
Audi 80, diesel, metallic, 1e eigenaar	1987	ƒ	17.800,-
VW Passat CL, 75 PK, metallic, 1e eigenaar, getint glas	1987	ƒ	10.950,-
Opel Kadett 1.6i, Sedan, LPG, 1e eig.	1988	ƒ	12.800,-
Ford Siërra 1.6, Sedan, LPG, metallic	1987	ƒ	8.000,-
VW Jetta C, diesel, signaalrood, 1e eigenaar, 69.000 km.	1989	ƒ	14.950,-
VW Caravella, 9-pers. bus	1987	ƒ	11.650,-
VW Golf C 1.3, 1e eig., mooie auto	1987	ƒ	12.450,-
VW Jetta C, 4-drs, metallic, 1e eig.	1985	ƒ	7.800,-
VW Passat CL, 1.8, 90 PK, metallic, heel mooi	1985	ƒ	7.850,-
VW Golf C 1.3, blauwmetallic, 1e eig.	1988	ƒ	14.950,-
VW Passat CL Sedan 1.8, 90 PK, metallic, 1e eigenaar	1989	ƒ	20.700,-

Bovenstaande auto's worden door ons volledig gegarandeerd.

Auto Caubo

Neerhem 25, Valkenburg.
☎ 04406-15041.

Garagevak '93

Vakbeurs voor de AUTO- en MOTORBRANCHE van 1 t/m 3 oktober 1993, Beursgebouw Eindhoven. Inlichtingen: Tel. 04120-38319.

Gebr. DOMINIKOWSKI biedt aan: Audi 80 1.8S, zeer mooi, vuurrood, '88; Audi 100 5E, i.z.g.st., blauw, '85; Alfa Sprint Coupé, wit, '85; BMW 318 als nieuw, champagne, '84; Citroën BX 1.6 TRi, antraciet, '87; Fiat Panda 45, zeer mooi, '83/'85/'86; Ford Siërra 1.6 CL, 5-drs, rookzilver, '84; Ford Escort XR3i, div. extra's, '86; Ford Escort 1.6 diesel, champ.met., '86; Honda Prelude champagnemetal. '85; Honda Accord, 4-drs, zilver, '85; Mazda 626 GLX Coupé, wit, '84; Mercedes 300 diesel, automaat, div. extra's, rookzilver, '86; Mitsubishi Galant GL, als nw., rookzilver, '86; Mitsubishi Colt EXE, 3-drs, wit, '87; Opel Monza 3.0E, div. extra's, blauwmet., '83; Opel Ascona 1.6LS, 2-drs, sportuitv., roodmet., '86; Opel Ascona 1.6LS, 5-drs, groen, '82; Opel Kadett 1.2/1.3/1.6, benzine/diesel/LPG, '85/'86/'87; Opel Manta 1.8 GTJ, zeer mooi, wit, '83; Renault 11 GTX, 3-drs, rood,'84; Renault 9 GTL, 4-drs, rood, '83; Seat Ibiza 1.5 GLX, 3-drs, zilvermet., '87; Seat Ronda 1.6 GLX, 5-drs., blauwmet., '84; Volkswagen Golf 1.3 Kat., rood, '87; Volkswagen Golf diesel, 3-drs, blauw, '83/'86; Volkswagen Jetta, 4-drs, diesel, wit, '86; Volvo 340 Special, 5-drs, grijsmet., '86. Stationcars/Bestellers: Daihatsu Hijet Minibusje, grijs kenteken, rood, '87; Ford Siërra 2.3 GL, diesel, station, wit, '86; Nissan Sunny combi, diesel, blauwmet., '84; VW Transporter turbo diesel, wit, '87. Diverse automaten v.a. ƒ 1.500,-. Diverse inruilers v.a. ƒ 750,-. Autobedr. Gebr. Dominikowski, Locht 38, Kerkrade. ☎ 045-420209.

Peugeot 305 '83 ƒ 1.350,-; Renault Fuego '80 ƒ 1.250,-; Fiat Panda '82 ƒ 1.350,-; Opel Ascona '78 bruin ƒ 950,-; BMW 320 6 cyl. '80 ƒ 1.400,-; Seat Ronda groen '84 ƒ 1.950,-; Ford Capri 3.0 L rood ƒ 2.250,-; Datsun Stanza '81 ƒ 1.500,-; Opel Kadett 1.3 S bruin '80 ƒ 1.000,-; Ford Granada 2.3 GLS ƒ 1.250,-; Ford Taunus stationcar groen '81 ƒ 1.750,-; Opel-Ascona bruin '80 ƒ 1.250,-; Opel Kadett C type '76 ƒ 750,-; Citroën CX grijs '82 f1.450,-; Toyota Corolla '80 ƒ 1.750,-; Opel Ascona '82 ƒ 2.250,-; Opel Ascona HB '82 ƒ 2.000,-; Triumph Acclaim '83 ƒ 1.950,-; Fiat Argenta '83 ƒ 1.950,-. Garage RAETS, Prinsestr. 61, Hoensbroek. 045-211205 b.g.g. 045-224550.

Te k. AUDI 80 diesel bwj. '89; BMW 524 TD '89; Mercedes 250 diesel '85; Nissan Micra '87. Inruil en financiering mogelijk. Esso Service Center, Tel. 045-412940.

Auto KALDEBORN. Wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!!! 045-411572.

Autobedrijf P. van DIJK & Zn. Peugeot 405 Mi 16 rood '90 ƒ 28.750,-; Ford Siërra 2.0i Solar combi 12.000 km '92 ƒ 32.750,-; Ford Siërra 2.0 CL Sedan '92 ƒ 28.750,-; Ford Siërra 2.0i GL '90 ƒ 17.750,-; Ford Siërra 1.6 '87 ƒ 10.500,-; Ford Orion 1.6 CLX '91/'92 ƒ 20.750,- en ƒ 23.750,-; Ford Scorpio 2.0i CL automaat '88 ƒ 18.750,-; Ford Scorpio 2.0i CL '86 ƒ 10.250,-; Audi 100 CC 2.3E '88 ƒ 22.500,-; VW Golf 1.6 Manhattan '89 ƒ 18.750,-; BMW 316 1.8 div. acc. '85 ƒ 11.000,-; Opel Vectra 1.6i GL '91 ƒ 25.750,-; Opel Vectra 1.8 GL '89 ƒ 21.500,-; Opel Kadett 1.6 Sedan '86 ƒ 10.000,-; Citroën BX 1.4 '91 ƒ 17.500,-; Renault 25 TX '90 ƒ 23.750,-; Peugeot 405 1.6 GL combi '89 ƒ 20.750,-; Peugeot 405 1.6 GLi '90 ƒ 20.500,-; Peugeot 309 XR 1.4 '91 ƒ 19.500,-; Mazda 626 Sedan '89 ƒ 16.750,-; Ford Siërra 1.8 laser '86 ƒ 6.000,-; Ford Siërra 1.6 laser '84 ƒ 5.000,-; Renault 5 Parisienne '84 ƒ 4.250,-; Volvo 343 1.4 '84 ƒ 2.750,-; Ford Taunus 2.3 Ghia '80 ƒ 1.000,-. Inruil, financiering. Bovag-garantiebewijs. Autobedrijf en APK keuringsstation P. van Dijk & Zn., Hompertsweg 33, Landgraaf. Telef. 045-311729.

Keuze uit ruim 100 occasions: Isuzu Trooper 2.6i 50.000 km '90, wagon ƒ 35.000,-; Renault 21 GLS 5-drs Symphonie '90 ƒ 18.500,-; Datsun 260Z 2 zitter '78 nieuw ƒ 13.750,-; Ford Escort XR 3i '86 ƒ 12.000,-; Fiat Uno '86 ƒ 6.900,-; Renault 5 '87 ƒ 8.500,-; Fiat Panda CL ie '90; VW Golf 1300cc '87 ƒ 10.500,-; Lada combi '90 22.000 km ƒ 8.250,-; Renault 2x type 9 GTL en 2x type 11 vanaf ƒ 3.000,-; Peugeot 505 break 1e eig. '88 ƒ 14.500,-; Honda Civic '82 ƒ 2.500,-; Ford Taunus '82 ƒ 1.000,-: Opel Commodore '80 ƒ 1.500,-; 2x Citroën GSA vanaf ƒ 1.200,-; Jetta diesel '82 ƒ 2.500,-. Autobedrijf Loek Schaepkens, Klimmenderstraat 110, Klimmen. ☎ 04405-2896.

Suzuki Swift 1.0 GL autom. '90; Suzuki Alto 3-drs rood '85, '88; Suzuki Alto 5-drs aut. '83; Suzuki Alto 3-drs. aut. '87; Mazda 626 2.0 GLX coupé '86; Mazda 626 1.6 Sedan '84; Volvo 340 3-drs. '88 met LPG; Volvo 340 3-drs aut. '83. Diverse inruilers v.a. ƒ 500,-. Autobedrijf BODELIER. 045-441721.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Te koop gevr. alle merken auto's. Bet. hoogste prijs. 045-416239 open tot 21 uur.

Ink. verk. met gar., goede gebr. AUTOBANDEN, alle maten voorradig. Passartweg 39, Hrl. 045-222675.

BOVAGBEDRIJF John Koullen biedt aan: ANWB gekeurde auto's met 1 jaar garantie * en Nationale Autopas. Hyundai Scoupe GSi automaat 30.000 km rood '91; Alfa 164 TS zilvermet. '90; Ford Scorpio 2.4i GL 5-drs. '90 '87; Audi 80 1.8 S 1.6 grijsmet '89 '88; Fiat Uno 1.5 SX, IE felrood veel acc. 23.000 km. '91; Fiat Tipo 1.4 blauwmet. nw.st. '89; Fiat Regatta 70 4-drs.wit '88; Honda Civic 1.5i 16V rood nw.st. '89; Seat Marbella Luxe wit 28.000 km. '88; Opel Omega 1.8 S donkerblauw '89; Opel Ascona 1.8 LS Traveller 5-drs. zilvermet. '87; Opel Kadett 1.7 D 3-drs. d.blauw '90; Opel Kadett 1.3 S GT 5-drs. wit '87; Opel Corsa TR blauw '86; Renault 19 Chamade rood 4-drs. '90; Renault 25 GTX 2.2i grijsmet. '85; Peugeot 405 GR bruinmet nieuwst. '87; Peugeot 309 XL Profil d. blauw, '90; Peugeot 505 SX grijsmet '87; Citroën BX Palmares uitv. wit, '88; Subaru Legacu 1.8i GL goudmet. '91; Volvo 440 DL 1.7 groenmet. 65.000 km. '90; Volvo 360 GLT 2.0 inj. rood '88; Volvo 240 GL 2.3 polarwit, '86; Mitsubishi Galant 1.8 GL sedan groenmet '89; Ford Siërra 2.0 GL 5-drs. zilvermet. '87; VW Golf GTi 1.6-1.3i div. '90, '89, '88; Ford Escort Laser blauwmet. '84. Sportauto's: Porsche 928 S autom. alle acc. goudmet. z. apart '84; VW Golf GTi 1.8 felrood div. acc. 73.000 km '89; Ford Escort XR3i 1.6 felrood '88; Toyota Celica ST 1.6 bruinmet. '83. Diesels: Nissan Sunny 2.0 D 3-drs. stuurbekr. 63.000 km grijsmet. '91; Opel Kadett 1.7 D 3-drs. blauw '90; Ford Escort 1.6 D 3-drs. rood '86. Stationcars: Nissan King Cab pick-up grijsmet. 2.0 Benz. '89; Ford Escort 1.6 CLX Clipper grijsmet. veel access. '91; Opel Kadett 1.7 D 5-drs. station grijsmet. vele acc. '90; Renault 21 Nevada GTD zilvermet. '89; Daihatsu Charade Van diesel; Lada 2104 1.5 station rood '87; Ford Escort 1.6 L station blauwmet. '83. 4x4: Isuzu Trooper Turbo D wit '89; Mitsubishi Pajero Turbo D zwart div. access. '86; Daihatsu Rocky 2.0 benz. grijs kent. rood '86. Cabriolets: VW Golf 1.8i Cabriolet leer inter. nw.st. '90; VW Golf cabriolet wit '87. Camper: Mercedes 407 diesel kompl. inger. klein rijbewijs. Inruilers: FSO Polonez 1.5 5-drs. wit '88 ƒ 4.750,-; Lada Samara 1.3 S beige '87 ƒ 5.750,-; Lada 2105 GL 1.5 '87 ƒ 3.900,-; Ford Escort station 1.6 '83 ƒ 4.900,-; Ford Taunus 1.6 Ghia '82 en '80 v.a. ƒ 1.500,-. 1 Jaar * volledige garantie en gratis afleveringsbeurt. Bij alle auto's niet ouder dan 5 jaar.- Alle auto's met ANWB rapport - Discrete financiering. - Alle auto's met autopas. - Inruil auto/motor mog. - Financiering 100% mog. - Eigen werkplaats. Autobedrijf John Koullen, Locht 17, Kerkrade. Tel. 045-426995 / 424268.

Te koop NISSAN 100 NX '91 ƒ 28.500,-; Peugeot 205 GTI '87 ƒ 14.250,-; Peugeot 309 GTI '88 ƒ 14.500,-; Kadett GSI-uitv. '85 ƒ 9.250,-; Mazda 626 2.0 LPG '90 ƒ 17.900,-. Auto Bongers BV. Inruil, gar., financiering. Dr. Nolenslaan 108, Sittard. Telefoon 046-513976.

Peugeot 205 1600 cc CTi Cabriolet '86 1e eig. ƒ 19.950,-: Mercedes 200 E '85 nieuw model div. extra's ƒ 20.950,-; Opel Kadett 2.0 GSi '87 5-drs. airco 15" velgen alarm enz. zeer apart ƒ 18.500,-; BMW 320 i '85 15" velgen 5-bak enz. i.z.g. st. ƒ 11.750,-; Honda CRX Coupé 1600 i 16V 15" velgen enz. in nw.st. ƒ 16.500,-; VW Golf 1800 GTi '85 antraciet 15" velgen electr. Recaro's enz. ƒ 12.500,-; Volvo 480 ES Sport '87 zwart alle extra's ƒ 14.500,-: Ford Escort 1600 XR3i '85 15" velgen enz. ƒ 8.500,-; Opel Kadett 1300 S GT '86 sportvelgen enz. ƒ 9.900,-; Opel Kadett 1200 S '86 GT-uitvoering ƒ 8.500,-; Suzuki Samurai Jeep Cabrio '89 ƒ 13.500,-; Suzuki SJ 410 Cabrio '84 ƒ 9.500,-; Mazda 323 1300 GLX Sedan 5-bak enz. ƒ 7.950,-; Ford Fiësta 1100 L '83 nw. model ƒ 5.250,-; Peugeot 205 1100 GL '84 5-drs. ƒ 5.250,-; Fiat Panda 1000 CL '86 ƒ 4.950,-; Citroën AX 1000 RE '88 rood in nw.st. ƒ 7.950,-; motor Yamaha Chopper XV 535 '90 ƒ 8.999,-. Inruil, garantie, financiering mogelijk. MARC DASSEN Auto's, Nijverheidsweg 13, Heer-Maastricht, 043-614164 / 634302.

Autohandel ANJELIER heeft voor U! Escort XR3i '84 ƒ 6.900,-; Peugeot 405 GRD '90 zeer mooi; Citroën Visa '85 ƒ 4.350,-; VW Jetta '86 ƒ 6.900,-; VW Golf '84 ƒ 6.400,- nw. mod.; BX 1400 '86 ƒ 5.700,-; Escort diesel '84 ƒ 4.700,-; Siërra '84 autom. ƒ 4.300,-; Siërra bwj. '86 gas ƒ 6.350,-; Fiësta, nw. model '84 ƒ 5.250,-; Seat Fura '85 ƒ 4.200,-; Kadett '83 ƒ 3.650,-; Fiësta '81 ƒ 1.600,-; Mitsubishi Tredia '83 ƒ 3.200,-; BMW 316 '82 ƒ 2.900,-; Kadett '81 ƒ 1.750,-; Volvo automaat '83 ƒ 2.900,-; Escort automaat '79 ƒ 900,-; Mitsubishi Lancer bwj. '83 ƒ 3.300,-; Triumph DR 7 "sportauto" gerestaureerd ƒ 4.900,-. Anjelierstraat 123 A, Heerlerheide. ☎ 045-231448.

Passat combi 18i '92; Omega combi 2.0i '92; Vectra 1.8i '91; Kadett 16 S '87; Kadett 13 S 5-drs. Sprint '86; Kadett 13 S 3-drs. '86; Vectra 2.0 '91; Kadett 3-drs. 1.4i '91; Astra 1.6i 3-drs. '92; Astra 1.4i 5-drs. '92; Astra 5-drs. 1600i '92; Vectra 16i 4-drs. '88. Garage BUISMAN, Stenen Brug 6, Landgraaf. Telef. 045-323800. Inruil en financiering mogelijk, 1 jaar garantie.

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw. 045-727742 / 724000

Sloopauto's

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. Tel. 045-229045.

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer: 045-720418.

RAPIE vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. ☎ 045-423423.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Tel. 045-411480.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-512924/046-519637

Bedrijfswagens

MAZDA bus E 2000, lange uitvoering, gesloten, type '86, APK, in zeer goede staat, ƒ 4.800,-. Tel. 045-219990.

MITSUBISHI Lancer 1.5 GLi Wagon VAN, 6-'89, wit, LPG, ƒ 7.000,- excl. 046-529176.

Bestelw. FIAT Ducato 1.4 V diesel, 1e eig., verhoogd, kl. wit, bwj. juli '91, 36.000 km., met trekhaak, .inr. kleinere bestelw. mog. 045-426330.

2x VW-Transporter '90 ƒ 13.000,- excl.; Toyota Hiace '90 ƒ 14.500,- excl.; Toyota Starlet Van '86 ƒ 6.000,- excl. Autobedrijf Loek SCHAEPKENS, Klimmen. Tel. 04405-2896.

Kadett Van 1.6 diesel 82.000 km '88; Kadett Van 1.2 SV '90; Corsa 1.2 WV Van 50.000 km '90; VW Kleinbus pers. vervoer '87. Bovagbedr. LEIJENAAR, Rdr. Hoenstr. 151, Hoensbroek.

Nissan URVAN 2.4 Diesel, dubb. cab., wit, 01-'90, 98.000 km. Jurgen Autocentrum BV, Langheckweg 32-40 Kerkrade. Tel. 045-452570.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Auto onderdelen en accessoires

Orig. 15" VELGEN van Ford Escort RS 2000, met 195-50 banden, 3 mnd. oud, ƒ 750,-. 045-230832.

Te koop SPORTVELGEN voor Opel, VW, Honda, Mercedes. Tel. 045-316940.

Te koop MAZDA RX 7 onderdelen. Telefoon 040-547937.

Te koop SPORTSTUUR merk Victor, als nieuw, voor BMW, ƒ 250,-. ☎ 045-246059.

Aanhangwagens

AANHANGWAGENS en alle losse onderdelen. Jo Knops, Rijksweg-Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

* FABRIEKSVERKOOP * van tandemassers nw. v.a. ƒ 2.400,-; enkelassers nw. v.a. ƒ 1.250,-. Autotransporters nw. v.a. ƒ 4.395,-. Alle prijzen zijn excl. BTW. Met garantie, gratis thuisbezorgd. Ook reparatie, onderdelen en onderhoud. Solide, 078-180408.

Te koop GEVRAAGD stevige aanhangwagen. Telefoon 045-427711.

Te koop AANHANGWAGEN. Telefoon 04499-3040.

AANHANGER i.z.g.s.t, 2.70 x 1.50 x. 0.35 cm. met torsive L.V. 1.000 kg. vr.pr. ƒ 675,-. Tel. 045-258390.

Te koop gesloten polyester AANHANGWAGEN, l.x br.x h. 200x150x125 cm, t.e.a.b. Telefoon 045-752136.

Te koop gevraagd geremd ONDERSTEL, moet in goede staat zijn. 045-464630.

BAGAGEWAGENS en open aanhangwagens vanaf ƒ 585,- incl. BTW. Wijngaardsweg, 54. Industrieterrein de Koumen, Heerlen. 045-222455 b.g.g. 754254.

DASSEN aanhangwagens Kerkrade.

Motoren en scooters

Motorverzekering??

Vroom en Dreesmann verzekeringen!! Bel voor gratis premievergelijking 045-717263 of 043-290580 of 046-582721.

HONDA Custom VF 500 Magna, Amer. uitv., kl. zwart, bwj. '84, in perfecte staat, ƒ 7.500,-. ☎ 045-419410.

Nieuw MOTORBANDEN. Alle maten en merken, tegen laagste prijs. Bandenspecialist Abel, Reeweg 143, Landgraaf 045-314027.

Te koop YAMAHA FZR 1000, z.g.a.nw., bwj. '87, pr. n.o.t.k. Telef. 045-322519.

Te koop SHOPPER Suzuki Intruder VS 750, bwj. '88, pr. n.o.t.k. Telef. 046-524209.

Te koop GSX 600 F, bwj. aug. '90, in zeer goede staat, pr.n.ot.k. Tel. 045-442588.

Te koop YAMAMA Virago 920 cc, bwj. '83, heel mooi, ƒ 5.950,-; Honda Nighthawk 700 S '86, als nieuw, ƒ 6.950,-. 046-756014.

Te koop KAWASAKI Z650B 1977, zeer goed onderhouden, sierspuitwerk, vr.pr. ƒ 3.500,-. tel. 045-469201/045-751835 na 18.00 uur.

HONDA Shadow VT 700 zwart, ƒ 8.750,-. Na 18.00 uur 046-526699.

Te koop KAWASAKI ZXR 750, bwj. '91, als nieuw, weinig km, vraagprijs ƒ 13.750,-. ☎ 045-459791.

Te koop HONDA XR 600, bwj. '87, prijs ƒ 4.950,-, i.g.st. Tel. 045-427241.

Te koop YAMAHA XJ 700 S, bwj. '89. Grachtstraat 13, Oirsbeek. Tel. 04492-4812.

Wegens omst. z.g.a.n. SUZUKI GS500E, 10.000 km. Tel. 04459-2577.

Te koop KAWASAKI Vulcan 1500, bwj. '91. Telef. 04750-11228.

Te k. YAMAHA RD 350 YPVS, bwj. '90, pr. ƒ 8.200,-. Tel. 045-216061.

Te k. SHOPPER Yamaha Virago 700cc., kleur rood, zeer mooi, bwj. '84, vr.pr. ƒ 6.750,-. Tel. 045-256221.

HONDA VF 700 Super Magna, '87, 4.900 ml., zwart, vr. pr. ƒ 10.900,-. 045-318742.

HONDA XR600 bwj. '88, pr. ƒ 5.800,-. Tel. 045-230832.

Te koop HONDA V.F. 700 Magna, bwj. '84, z.g.a.nw., ƒ 8.750,-. ☎ 045-320395.

Te koop KAWASAKI GT 750, 1985 met cardan en topbox, ideale tourmotor. Telefoonnummer: 04498-52302.

Te koop MOTORPAK Look-Well, mt. 46-56, 1 keer gedragen; motorschoenen Giudici, mt. 44, totale pr. ƒ 850,-. Tel. 046-332923.

Te koop Honda GOLWING Aspen Cade '85, als nieuw, i z.g.st., vr.pr. ƒ 17.900,-. Tel. 046-582840.

Te koop SUZUKI RN 125 cc, bwj. '85, vr.pr. ƒ 1.000,-; complete crosskleding, z.g.a.n. ƒ 450,-. Tel. 045-319696.

MOTO GUZZI Le Mans '87 1000 cc, vaste pr. ƒ 9.500,-. 045-458652/353798.

SUZUKI GR 650 RSE, 6.500 km, 7-'91, ƒ 6.800,-. Tel. 045-416960.

Te koop HONDA XL 600 RM Off the Road, electrische start, bouwjaar 7-'89, ƒ 7.500,-. Tel. 04404-1374.

Te koop bij nieuw aug. '92, Yamaha VIRAGEO 525 veel extra's, 2.300 km, pr. ƒ 10.000,-. ☎ 046-339495.

Te koop SUZUKI GSX 400 E,bwj. '88, diverse extra's, goed en mooi, vraagprijs f4.400,-.Tel. 04459-1528.

Te koop HONDA CBX F2 550, bwj. '85, i.z.g.st. Telefoon 045-250309.

Te koop zeer mooie SCOOTER Henkel, bwj. '67, ƒ 4.200,-. Tel. 045-323939.

SUZUKI GS 550 E, bwj. '83, ƒ 4.750,-. Telefoon 045-455622.

Te koop YAMAHA XS 400, bwj. '83, ƒ 4.200,-. Telef. 04492-3894.

Te koop HONDA Dominator bwj. '90, 5.000 km, vraagprijs ƒ 9.500,-. ☎ 045-724635.

HONDA 500 XL, bwj. '81, vr. pr. ƒ 2.250,-. ☎ 04492-4771 tussen 8.00 en 12.00 uur.

Te koop ENDURO KTM LC4 600, 4 tak, mintgroen, w.p. vering, bwj. eind '90. Telefoon 045-351757.

Te koop HONDA CB750K bwj. '80, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 4.500,-. Tel. 045-256046.

Te koop YAMAHA XS 650 '77, i.z.g.staat, van 1e eigenaar. Telef. 04406-40191.

SUZUKI GSXR 750 '91, rood/wit, mono-seat, raceuitl., wit a.sp.bord, i.nw.st., ƒ 16.000,-. Tel. 04455-1335.

HONDA Shadow 700 bwj. '85, ƒ 7.950,-. Tel. 045-455622.

Te koop SUZUKI GS 450 L Shopper, bwj. '89, als nieuw, km.st. 3.100, vr.pr. ƒ 6.000,-. 045-419518 na 18.00 uur.

MAGNA 500 '84 ƒ 6.250,-; Nighthawk 650 '86 ƒ 5.500,-; CB 250 RS '82 ƒ 1.950,-. Tel. 04493-4929.

HONDA XR 600 bwj. '93, vr. pr. ƒ 10.000,-. 045-725556.

YAMAHA 750 XV bwj. '82, te koop weg. omst. Pr. ƒ 4.750,-. ☎ 045-254825.

Te koop KAWASAKI GT550 bwj. '91, ƒ 8.500,-. Tel. 045-226635.

HONDA VF 1100, Magna, bwj. '84, 30.000 km, ƒ 7.500,-. 046-374721.

YAMAHA RD 350 YPVS, m. '83, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 3.250,-. 045-229584/253373.

Te koop YAMAHA FZR 1000, bwj. '88, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. ☎ 04454-66245.

Te koop SUZUKI GS 550 bwj. '79, vr.pr. ƒ 2.750,-.

Telef. 045-228349.

SUZUKI GSX 600F, bwj. '89, 10.000 km., i.nw.st., prijs ƒ 9.500,-. Tel. 045-320968.

Te koop HONDA CB 550 Four, bwj. '76, vr.pr. ƒ 2.000,-. Tel. 045-313634.

Te koop YAMAHA FZR 600, bwj. '89, kl. rood/wit, vr.pr. ƒ 11.500,-. Tel. 04492-2066.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

(Brom)fietsen

Fiets van het jaar: SPARTA Aspen. Natuurlijk bij Rijwielshop in 't Station, Heerlen.

Te koop PUCH Maxi met kickstarter, bwj. mei '92, pr.n.o.t.k. Tel. 04406-14204.

Op alle fietsonderdelen en accesoires, 25% KORTING. De Vakman, Ingrid van Bussel. Beekstr. 16, Schinveld.

Te koop HONDA CF en PF 50, 4 takt. Telef. 045-722743.

Ruime keuze div. merken, vaderdagfietsen, ATB, CITYBIKES, mountainbikes, racefietsen. Olthof Tweewielers. Marisstr. 14, Geleen-Zuid. Telef. 046-749237.

Te koop BATAVUS Specialized mountainbike v.a. ƒ 350,-. Telef. 045-324290.

Te k. DAMES-ATB, 21 versnellingen, ½ jr. oud, prijs ƒ 375,-. Tel. 045-444318.

Te koop VESPA Ciao '90, met sterwielen, kl. zwart/wit, pr. ƒ 800,-. Tel. 045-750393.

Te koop ATB spec. stumpjumper, DX groep, 16½ inch, ƒ 1.000,-. 045-270071.

VESPA Ciao, i.z.g.st., met sterw., ƒ 550,-. 045-229584/253373.

Te koop YAMAHA DT, prijs n.o.t.k., bwj. '90. Telefoon 045-465435.

Te koop VESPA Bravo bwj. '89, ƒ 300,-. Tel. (Kerkrade) 045-460498.

Te k. MEISJESFIETS Piettelle Gazelle, lft. 7-8 jr., mintgroen/ wit. ☎ 045-443189.

Te koop SNORBROMMER, kleur wielen, z.g.a.nw., merk Sparta, vraagprijs ƒ 575,-. Tel. 045-259727.

Te koop heren-MOUNTAINBIKE 26 inch, 18 versnellingen, nieuw in doos, wegens omstandigheden ƒ 375,-. Tel. 045-714966.

Te koop TREKBIKE 57 cm. z.g.a.nw. Tel. 045-214267.

Te koop VESPA en Puch Maxi. Telef. 045-422115.

Te koop DAMESFIETS merk Valuas, type Hike, kleur wit, prijs ƒ 145,-. Tel. 045-410601.

Te k. dames MOUNTAINBIKE, nieuwprijs ƒ 1.645,- nu ƒ 650,-, in nieuwstaat. Telefoonnr.: 045-461930.

Te koop gerenoveerde ZÜNDAPP motorblok, pr. ƒ 175,-. Tel. 045-422250.

Te koop VESPA Ciao, kleur zwart/wit, zeer mooi, vraagprijs ƒ 525,-, inruil Puch mogelijk. ☎ 04492-4170.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Sport & Spel

Nederland-Noorwegen

Maastribune 1e ring. Ticket Express ☎045-457273/326514.

Vakantie en Rekreatie

Gelderland

Loenen Veluwe, hotel 't Zonnehuis ***

Direct aan natuurgebied ideaal voor wandel/fietstochten. Kamers met douche en toilet. Volpension v.a. ƒ 495,- p.wk. Uitgebr. ontb.buffet, 4x koffie, 3-gangen diner, kind. tot 12 jr. reductie. Ook 4-pers. bungalows. Inl. 05765-1265.

Drenthe

Sfeervol gelegen ZOMERHUIS in Emmen, slp.pl. tot 6 pers. op loopafst. van Noorderdierenpark, bos en overd. zwembad, ƒ 600,- p.wk. excl. linnengoed. Voll. ingericht. Nog enkele weken vrij. Tel. 05910-10558 (niet op zondag), fax 05910-40669.

Overijssel

Te huur 4 á 6 persoons ZOMERHUISJES en stacaravans met licht, water en wc, bosrijke omgeving, bij Overijselse Veght, vrij pony rijden en zwemmen. Telefoon 05246-1229,na 18.00 uur.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Tsjechië

Tsjechië / Praag
is onze specialiteit.
AANBIEDING: Het gehele jaar 1993 wekelijks woensdag 6 dgn. vanaf ƒ 299,-, iedere zaterdag 7 vanaf ƒ 349,- incl. exc. en CONCERT. 8 en 10 Dagen reizen Praag, Zuid-Bohemen en Reuzengebergte. de gratis brochure voor 1993 bij MCeT, Moonen's Europa Tours, 04406 - 14142. Tevens voor bedr scholen, verenigingen etc. organiseren wij reizen op maat

Caravans/tenten

Ridderbeks
officieel dealer van:
caravans:
Home car en Eriba
Vouwwagens:
Trigano en Scout
Toppers in prijs en kwaliteit.
Ook Uw adres voor occasions.
Kom eens kijken in Koningsbosch.
Prinsenbaan 180. Tel. 04743-2213.

WIJ BIEDEN U AAN:

Home Car Rally 482 koelk. kachel voort.	'80	ƒ	9.0
Home Car Confort 42T koelk. kach. vrt	'91	ƒ	14.2
Home Car confort 33 koelk. kach. vrt	'88	ƒ	10.0
Home Car Eureka 38T stapelbed compl	'91	ƒ	15.5
Home Car Eureka 43AT compl.ex-verh.	'89	ƒ	13.2
Chateau Le Car 450T compl. ex-verh.	'92	ƒ	18.0
Fendt Joker 410LT koelk.kach.luifel	'88	ƒ	12.5
Burstner City 390 EK compleet	'88	ƒ	12.5
IT 360 koelkast luifel res.wiel	'85	ƒ	7.0
Intercamp 440 koelk. kach. enz.	'86	ƒ	7.5
Ifa 355L nieuw	'88	ƒ	6.0

Opruiming showmodellen 1993 met extra kortingen.
Chateau en Homecar Caravans
Reparatie, taxatie, onderhoud van alle merken caravans
Ralon, Brommelen 58A, Geulle. Tel. 043-645079.

DE KAMPEERMARKT C.V.
Jamet-Vouwwagens 1993
Luxe-comfort-kwaliteit v.a. ƒ 5.375,-. Acc.pakket t.w.v. ong. ƒ 1.000,- gratis.
Caravanvoortent. 10-50% korting
Alle maten v.a. ƒ 249,-. 42 Modellen tegen de scherpste prijzen!! Div. luifels v.a. ƒ 29,50. Dealer: Dorema, Isabella Gottschalk, Brand, Gerjak, Inaca, D.W.T.
Tentenkollektie 1993
100 Modellen. Merken: Esvo, High-Peak, Eureka, Umarex Dorema, Camp-town, lichfield, Lepots. Nu div. aanbiedingen en met extra korting! Lichtgewicht specialist!
Enorme keuze campingmeubels
Lafuma, G.P.B., Lállemand, Crespo, Jardin enz. enz. RUGZAKKEN-FIETSTASSEN-SLAAPZAKKEN-KLEDING-SCHOENEN. 1001 KAMPEER-, CARAVAN- EN MOTORHOME-/ZELFBOUW-ART. DE BEST GESORTEERDE EN GOEDKOOPSTE KAMPEERZAAK!!

Pinkster-aktie
Alpenkreuzer vouwwagen
Allure-grijsblauw,
nu of nooit. Op = op.
Geen 8.000,- geen 7.000,-
6-pers. compleet
ƒ 6.450,-.
Caravan import
Feijts
Hoofdstraat 84, Amstenrade.

Te koop WILK 500 Stern de luxe, 1976, met 4-seizoens voortent. Tel. 04459-2264.

Te k. VW KAMPEERBUS bwj. '77, APK 4-'94, tev kantelpoort br.2.60x h.2 Leeuwerikstr.5, Heerlen.

Diverse HOBBY Caravans 350 '90, 370 '88, 4 mtr 440 '93, 460 '93, 520 '92 v. Gelrestraat 45, Nieuwstadt. Tel. 04498-54664.

Grote partij kwaliteits van VOORTENTEN, prijs. Voortenten Centrum Theo Stet BV, Eindhoven Tel. 040-482945.

Waddeneilanden

TEXEL: Den Burg, rustige ruime kamers, L.O. ƒ 27,50 p.p. Tel. 02220-14282.

België

Te koop CHALET in Exel (Limb. België), mooie omgeving, met zwembad, gunstige prijs. Tel. 09-32.11. 427580, 8.00 - 12.00 u.

Luxemburg

LUXEMBURG prachtig gel. vak. woningen te huur te Wilwerwiltz. Inl. 045-410071

Oostenrijk

Reisgezelschap heeft nog plaatsen vrij voor 11-daagse busreis naar VORARLBERG in Oostenrijk, van 4 t/m 14 juli. Inlichtingen H. Erkens, 045-460996.

Div. Vakantie

Te koop KAMPEERSPULLEN, dubbeldaks 2-persoons shelt4er ƒ 65,-; Cramer koffergas-barbecue ƒ 65,-; toilettent ƒ 50,-. Tel. 045-410601.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Gevraagd: ERIBA caravan, 3-persoons met hefdak, plm. '88. 045-254593/254818.

JAMET, de vouwwagentopper uit Frankrijk! Dealer voor geheel Limburg, Hans Stassar, Heisterberg 78, Hoensbroek. Tel. 045-224200. Ook uw leverancier van kampeerplezier.

CARAVANSTALLING te huur in Heerlen, overdekt ƒ 450,-, buiten ƒ 225,-. Tel. 09-32.89722307 / 045-216476.

CARAVAN- en botenstalling aangeb.: Gronsveld, Stationsstr. 44. 04408-1251.

Atlas STA-CARAVAN van het jaar, nu type Marbella '93, luxe compl. caravan v.a. ƒ 23.900,- incl. vervoer. Camping High Chaparral Oirsbeek. Tel. 04492-20 Ook zondag open.

DETHLEFFS caravans 1993 in onze showhal. Tillmans Recreatie, Haefland 19, Brunssum.

Te koop GRUAU Espace 4.20 CE bwj. '89, met toiletruimte enz. 5-pers 680 kg, vakantieklaar, ƒ 10.750,-. 04754-85676.

Voor Piccolo's zie verder pagina 44

Nieuwe 'WMC-cd' van Crombacher Musikanten

KERKRADE – De Crombacher Musikanten hebben deze week in Kerkrade de cd 'D'r Träoteman' gepresenteerd.
Op de cd staan onder meer verplichte werken, die tijdens het WMC-blaaskapellenfestival worden gespeeld. De muziek is opgenomen in de studio van de bekende zangeres Beppie Kraft.

Voorzitter Ger Smeijsters van harmonie Ste. Marie Gracht, waartoe de Crombacher Musikanten behoren, was in zijn nopjes met de nieuwe cd. Het luchtige muzikale produkt moet het 60-jarig jubileum van Ste. Marie extra glans geven.

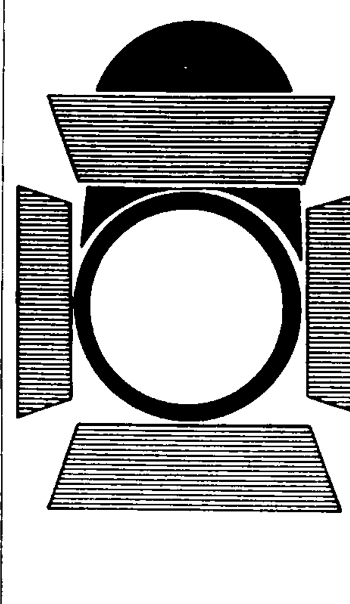
'D'r Träoteman' is in de platenzaak verkrijgbaar. Ook tijdens het WMC wordt deze cd op verschillende lokaties verkocht.

● *Beppie Kraft was een prominente gast tijdens de presentatie van de nieuwe cd.* Foto: FRANS RADE

Letty Kosterman stopt bij Vara

HILVERSUM – Letty Kosterman (57) gaat weg bij de Vara. De presentatrice van de radioprogramma's Voor wie niet kijken wil en het milieu- en natuurprogramma Vroege vogels gaat met 'hoofdstuk 10', een speciale vut-regeling in het kader waarvan omroepmedewerkers vervroegd kunnen uittreden.
Kosterman maakte furore in de jaren zeventig met het zaterdagochtendprogramma ZO, dat ze eerst met Herman Stok en later met Hans Zoet presenteerde. Verder presenteerde zij voor de televisie het consumentenprogramma Koning Klant.
Op 28 augustus doet Letty Kosterman haar laatste uitzending van het programma (op donderdagavond) Voor wie niet kijken wil en in dezelfde periode zet ze ook een punt achter het programma Vroege vogels, dat ze samen met Ivo de Wijs op zondagochtend presenteert.
Volgens een woordvoerster gaat Kosterman uit vrije wil weg. Zij zelf was wegens vakantie niet voor commentaar bereikbaar.

● *Krijn Torringa is met zijn vlotte babbel dinsdagavond present tijdens de Geleense kermis.* Foto: HARM TEN BRINK

Hollands Glorie vanuit Geleen

Van onze rtv-redactie

GELEEN – De satellietzender Holland FM maakt dinsdag in Geleen opnamen voor het radioprogramma Hollands Glorie. Tussen 19.00 en 22.00 uur presenteert Krijn Torringa (ex-Avro's Toppop) op de Geleense markt temidden van veel kermisgedruis een keur van artiesten. Onder hen Tony Willé (de vroegere leadzangeres van Puscyat), Anita l'Espoir en haar producer en arrangeur René Krans, het duo Marc & Dave, Sandra, Luc Boeven en de groep Bis.
Holland FM is een familiezender, die zich inzet voor het nationaal produkt. Het radiostation mag zich in zijn korte bestaan nu al verheugen over meer dan drie miljoen kabelaansluitingen in Nederland. Het station wordt tevens door tientallen lokale radiostations via de ether doorgegeven en per satellietschotel kan men Holland FM ook goed ontvangen van Scandinavië tot de Canarische Eilanden.

Chad Lowe geeft genuanceerde kijk op leven met aids

'Life goes on' krijgt vervolg

DOOR MONIQUE BRANDT

LOS ANGELES – Het leven gaat door, óók met aids. Dat is kort gezegd de boodschap die de makers van 'Life goes on' – vanaf vanavond om 21.15 uur weer bij RTL4 – aan de serie mee willen geven. In de nieuwe serie afleveringen krijgt Jessie McKenna (Chad Lowe), de vriend van Becca (Kellie Martin) aids. Het is voor het eerst dat het onderwerp zo uitgebreid in een tv-serie wordt belicht.

'Life goes on' deed bij de lancering op ABC vier jaar geleden al veel stof opwaaien omdat hoofdrolspeler Chris Burke aan het syndroom van Down lijdt. De nieuwe reeks over aids was het afgelopen tv-seizoen in Amerika te zien. Vanzelfsprekend was het commentaar door het gedurfde thema ook nu niet van de lucht, maar de reacties waren opmerkelijk positief. Terecht, want het onderwerp wordt heel eerlijk en met veel gevoel behandeld.

„We hebben eigenlijk alleen maar positieve reacties gekregen, dagelijks krijg ik brieven van mensen die van dichtbij met de ziekte te maken hebben, en de serie als steun ervaren," zegt de 24-jarige Chad Lowe die de rol van Jesse voor zijn rekening heeft genomen. „Kijkers begrijpen dat we geen Beverly Hills 90210 zijn die alleen maar voor de camera poseren met zware make up en hippe kleren. We behandelen 'real life issues' en dat wordt gewaardeerd. We wilden een realistisch beeld geven wat het is om te leven met aids. Dus zonder suikerlaagje er omheen, maar ook niet alléén maar negatief. Deze serie gaat niet over iemand die aids krijgt en doodgaat, maar iemand met aids die dóórleeft, met alle emotionele en fysieke gevolgen vandien."

Lowe is de jongere broer van Rob Lowe. „Ik heb een sterke relatie met Rob, hij betekent veel voor me. Maar alhoewel we dezelfde achternaam hebben en hetzelfde beroep, delen we niet dezelfde idealen en niet dezelfde carrières," zegt Chad nadrukkelijk. Het was dan ook niet Rob, maar zijn vroegere buurjongen Charlie Sheen die hem stimuleerde om te gaan acteren. Lowe beweegt zich al zo'n tien jaar in de filmwereld, en werkte onder meer met Donald Sutherland en 'onze' Ate de Jong. 'Door toeval' kreeg hij vooral rollen in actiefilms. „Vandaar dat ik niet van actiefilms hou, ik ben sowieso niet dol op geweld in films. Daarom past deze rol in 'Life goes on' ook veel beter bij me."

Lowe's aandeel in de serie is zonder overdrijving indrukwekkend te noemen. Hij geeft dan ook onomwonden toe dat Jesse de moeilijkste rol was die hij ooit heeft moeten spelen. Zo intens, dat hij tijdens de opnamen vier kilo afviel. „Het was een enorme emotionele uitdaging, uitputtend, maar enorm verrijkend. Je wordt als acteur ook geconfronteerd met je eigen sterfelijkheid en dat heeft me behoorlijk geraakt. Een maand of acht voordat ik de rol kreeg overleed mijn manager Tim Wood aan dezelfde ziekte. De rol was voor mij dus min of meer een soort afrekening met die moeilijke tijd. Ik had door die ervaring wel een groot begrip voor de tol die je moet betalen als je besmet bent."

● *De familie Tatcher heeft ook nu weer de hoofdrol in 'Life goes on'.* Foto: GPD

Werkelijkheid

„Ik heb Tim, mijn manager, tijdens zijn ziekte van heel dichtbij meegemaakt. Toen zag ik ook dat bijna iedereen denkt: 'Iemand krijgt aids, gaat naar het ziekenhuis, krijgt longontsteking en sterft. Maar de werkelijkheid is toch iets anders. Het leven van een aids-patiënt verandert, het leven van de mensen in zijn of haar omgeving verandert. Bovendien zijn er zoveel factoren die de ziekte gunstig kunnen beïnvloeden. Ik denk dat we met 'Life goes on' een heel genuanceerde kijk op het leven van een aids-patiënt geven. De serie is eerlijk, alle medewerkers waren er dan ook tot in het diepst van hun hart bij betrokken."

Jessie's verhaal is gebaseerd op het leven van Rod Garcia (27), sinds drie jaar aids-patiënt en de vaste adviseur van de scenarioschrijvers van 'Life goes on'. Garcia lag in het ziekenhuis met ernstige ziekteverschijnselen, maar besloot van de ene dag op de andere om naar huis te gaan en met zijn medicijnen te stoppen. Hij volgt nu een speciaal macrobiotisch dieet en is sindsdien vrij van symptomen. Volgens de makers van de serie is Garcia een voorbeeld van iemand die zichzelf niet ziet als aids-slachtoffer, maar bereid is om zijn ziekte met alle kracht te bevechten. Jesse is ook zo iemand. Maar is dat wel realistisch?
Chad: „Natuurlijk openbaart de ziekte zich bij iedereen op een andere manier en is er geen geneesmiddel. Maar ik ben ervan overtuigd dat de ziekte wel op allerlei manieren gunstig te beïnvloeden is, ook artsen hebben me dat verteld. Jessie is ook een vechter."
De opnamen vereisten een intensieve voorbereiding. Lowe moest zich inleven in de fysieke en emotionele verschijnselen die door de ziekte worden veroorzaakt. Daartoe had hij vaak zeer emotionele gesprekken met Rod Garcia. Ook met tegenspeelster Kellie Martin werd dagelijks uitgebreid gepraat over de verschillende scènes.

Lezingen

Naar aanleiding van zijn rol wordt Lowe nu regelmatig gevraagd lezingen te geven op evenementen die in het teken van de aidsbestrijding staan. „Daar ga ik niet vaak op in. Ik ben natuurlijk geen deskundige, in zulke gevallen verwijs ik dus liever naar Rod Garcia. Ik ken geen feiten en cijfers, ik ken alleen de emoties, hoe het voelt om iemand te verliezen. En in de eerste plaats ben ik acteur."

In het behoudende Hollywood zouden vele collega's een rol van aids-patiënt niet aandurven, uit angst om het eigen imago schade toe te brengen. Lowe realiseerde zich dat ook toen hij gevraagd werd voor 'Life goes on', maar de jonge acteur heeft er naar eigen zeggen niet over gepeinsd om nee te zeggen. „Mijn hele leven al probeer ik niet in angst te leven. Ik neem uit principe geen beslissingen die door angst zijn beïnvloed. Ik begrijp dat zo'n probleem voor sommige collega's wel zou opdoemen, maar niet voor mij. Toen mijn manager stierf was ik vreselijk triest, maar ik voelde op een of andere manier dat er een moment zou komen dat ik die energie zou kunnen kanaliseren tot iets positiefs. Dus toen ik de rol kreeg aangeboden vroeg ik me niet meer af wat voor effect dat op mijn carrière zou hebben. Ik heb veel van deze rol geleerd. Ik dacht altijd: 'karakter is iets dat je kunt kopen'. Schaf een Harley Davidson aan, een leren jack en lang haar en je hebt karakter, je bént iemand. Pas nu realiseer ik me dat het vooral samenhangt met levenservaring. Iemand is interessanter naarmate hij of zij meer heeft meegemaakt. En deze rol was voor mij echt een ervaring."

Nieuwe koers bij Radio Noordzee

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – Edvard Niessing, dj van de commerciële (kabel)zender Radio Noordzee Nationaal (RNN), gaat voor zichzelf beginnen. Op 1 juli zegt hij RNN vaarwel wegens onenigheid over de programma-opzet. Niessing begon aanvankelijk als programmaleider bij RNN, het station dat alleen (lichte) muziek van Nederlandse bodem uitzendt. Korte tijd na zijn benoeming tot programmaleider werd Niessing programmamaker.

Beide partijen doen nogal geheimzinning over de aanleiding van Niessings vertrek. „Ik ga natuurlijk niet weg, omdat ik het daar zo leuk vond," zegt Niessing. Niessing, die 22 jaar bij de KRO heeft gewerkt, zegt alleen dat hij en het commerciële station het niet eens konden worden over de nieuwe programma-opzet. „Wat zij willen met de programmering vind ik een slechte zaak."

Jerney Kaagman van Radio Noordzee Nationaal wil geen commentaar geven. Volgens RNN gaat het steeds beter met de luistercijfers. Het marktaandeel groeide de afgelopen maand van 1,3 naar 1,7 procent. Het station heeft onlangs twee nieuwe presentatoren aangetrokken: Gaston Starreveld (de stem van diverse RTL4-programma's) en Ton Frederiks. Deze zomer organiseert RNN een speciale Piet Veerman-dag, nadat de actieweek rond BZN een 'ongeëvenaard succes' werd.

Opnieuw prijs kinderserie Het Zakmes

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – De Avro-kinderserie Het Zakmes is opnieuw in de prijzen gevallen tijdens een internationaal festival voor kinder- en jeugdprogramma's. De serie won op het twaalfde Prix Danube in Bratislava de eerste prijs in de categorie drama.

Vorig jaar won Het Zakmes, dat een produktie is van Bos Bros en de Avro, de Prix Jeunesse. De serie is geregisseerd door Ben Sombogaart. De 6-jarige Olivier Tuinier maakte in Het Zakmes zijn debuut. Onlangs speelde hij één van de hoofdrollen in De kleine blonde dood.

● *Onder het toeziend oog van de grootste koe ter wereld, een heteluchtballon, presenteert het mannenkoor Karrespoor uit Tuk de nieuwe cd 'Ontspoort'.* Foto: GPD

'Karrespoor' doopt eigen luchtballon

STEENWIJK – Het Overijssels mannenkoor Karrespoor zoekt het hogerop. De groep van de bekende meezingers Mooiman en Lekker op de Trekker hield gisteravond in het plaatsje Tuk, onder de rook van Steenwijk, een eigen luchtballon ten doop. Geheel in stijl van de groep, die plattelandsmuziek ten gehore brengt, kreeg de ballon de vorm van een koe. Met een lengte van ruim 66 meter en een hoogte van 41 meter is de ballon het grootste exemplaar dat ooit in Europa is gemaakt en te zien is.
Onder het toeziend oog van de totale lokale bevolking van Tuk (500 inwoners) werd het reusachtige gevaarte, bestuurd door Herman Kleinsmit uit het Friese Joure, ten doop gehouden. Dat gebeurde gelijktijdig met de nieuwe cd Ontspoort. De ballon PH-KOE, eigendom van Karrespoor, zal dit jaar bij tal van grote evenementen in Nederland te zien zijn. Dat het luchtschip zo groot is uitgevallen, was het gevolg van een merkwaardige vergissing. De maten van de ballon waren opgegeven in centimeters, maar de Engelse fabrikant rekende in inches.

Europeanen kiezen voor commerciële tv-stations

HEERLEN – De commerciële tv-stations in Europa zijn bij het kijkerspubliek populairder dan de Europese publieke omroepen.
Dat blijkt uit berekeningen van de Pan European Television Audiance Research. De kijkcijfers staan in het jongste nummer van het reclameweekblad Nieuws Tribune. Gemiddeld zestig procent van de kijkers van Nederland, Duitsland, Denemarken, Zweden, Noorwegen en België koos in 1992 voor één van de commerciële zenders; veertig procent stemde dus af op de publieke omroep.
Met name in Duitsland zit het kijkersaandeel voor de commerciëlen flink in de lift: in 1991 was het 48 procent, een jaar later 65 procent. België (VTM) en Nederland (RTL4) staan respectievelijk op de tweede en derde plaats.

HOENSBROEK

Vraagprijs ƒ 132.500,- k.k.

Centraal gelegen ruim woonhuis met tuin/terras, achteringang (auto op eigen terrein) in het centrum van Hoensbroek.
INDELING: sout.: provisiek. **Beg.gr.** royale entr., toilet, woonk. met mog. t. haard, moderne keuken, tuin/terras, achteringang, mog. auto op eigen terrein te plaatsen, schuur. **1e verd.**: overl. 2 slaapk., bet. badk. v.v. vaste wast. en ligbad. **2e verd.**: d.m.v. een vaste trap bereikbare grote zolder alwaar zich een ruime 3e slaapkamer bevindt.
Alg. nieuw dak, gas-c.v. '82.

HOENSBROEK

Vraagprijs ƒ 134.000,- k.k.

Ruim woonhuis met grote tuin, berging en mogelijkheid voor garage, op loopafstand van het centrum van Heerlen.
INDELING:
Sout.: ruime provisiek. **Beg. gr.**: entr., woonk., keuken, serre, berging, tuin, mog. voor garage, achteringang. **1e verd.**: overl., 3 slaapk., badkamer v.v. douche, vaste wastafel en 2e toilet. **2e verd.**: d.m.v. een vaste trap bereikbare zolder alwaar zich de 2 mansardekamers bevinden en een bergzolder.
Alg.: gas-c.v., rolluiken.

HOENSBROEK

Vraagprijs ƒ 189.000,- k.k.

Uitstekend onderhouden modern (wit interieur) ½ vrijstaand woonhuis met garage, berging en tuin.
INDELING:
Beg. gr.: entr., ½ bet. toilet, ruime woonkamer (40 m²) met een tegelvloer en vloerverwarming, moderne witte top-keuken met installaties, tuin, ruime garage, berging. **1e verd.**: 3 slaapk. (o.a. lametvloer) geh. bet. badkamer met ligbad en aansluiting wasmachine. **2e verd.**: d.m.v. een vliezotrap bereikbare ruime bergzolder.
Alg.: zeer goede staat van onderhoud, perceelsopp.vl. 288 m² **ZIEN IS KOPEN.**

LANDGRAAF

(UBACH OVER WORMS)

Vraagprijs ƒ 129.000,- k.k.

½ vrijstaand woonhuis met berging, tuin, mogelijkheid voor een garage.
INDELING: Beg.gr.: entr., ½ bet. toilet, woonkamer, keuken, tuin, ruime berging, grote duiventil. **1e verd.**: 3 slaapk., badkamer met ligbad en vaste wastafel. **2e verd.**: d.m.v. een vliezotrap bereikbare bergzolder.
Alg.: redelijke staat van onderhoud, gehele pand voorzien van rolluiken. Perceelsopp.vl. 218 m².

Voor een cliënt
TER OVERNAME GEVRAAGD
(huur of koop) in de
Oostelijke Mijnstreek
Pizzeria,
minimale vloeropp.vl. 150m2

HOENSBROEK

TE HUUR ƒ 95,- p. mnd.

Nieuwe garagebox in de wijk Nieuw-Lotbroek (Stationstraat).

NUTH

Vraagprijs ƒ 195.000,- k.k.

Halfvrijstaand woonhuis met garage (zadeldak) en tuin.
INDELING:
Beg. gr.: hal/entree (tegelvloer), toilet, ruime woonkamer, open keuken met aanbouwunit, terras, fraaie tuin, **1e verd.**: overloop, 3 slaapkamers, badkamer (douche, v.w., w.m.a.); **2e verd.**: vaste trap naar zolder (vierde slaapkamer). **Algemeen**: goede staat van onderhoud. gas-c.v. 1986, aanvaarding oktober 1993.

HOENSBROEK

Vraagprijs ƒ 269.000,- k.k.

Uitstekend onderhouden WOONOBJECT **(beleggingspand)** uitermate geschikt voor dubbele bewoning of kamerverhuur. Veel ruimte.
INDELING:
Sout.: ruime provisiekel.
Beg. gr.: entr., toilet, grote woonk., eetkeuken met aanbouw, badkamer (douche/toilet/v.w.), garage, ruim erf (via poort bereikbaar), drie ruime kamers 4.90×2.5; 4×4.90; 4×6.70, doucheruimte.
1e verd.: woonkamer, keuken met aanbouw, ruime slaapkamer, 2e toilet, doucheruimte, ruim balkon. **2e verd.**: drie ruime slaapkamers 4.35×3.20; 3.70×3.10; 3.70×3.10; douche of keukenruimte. Bwjr. 1960. Gas-c.v. (twee ketels 1973/1978). Direct te aanvaarden. Ligging centrum.

BEDRIJFSONROEREND GOED

HEERLEN

BEDRIJFSRUIMTE

In het centrum van Heerlen te koop/te huur een winkelruimte. Bruto vloeroppervlakte linker helft circa 90 m² incl. 40 m² magazijn in het souterrain. De rechter helft circa 100 m². Object is grotendeels van binnen betegeld. Voor diverse branches geschikt. **Huurprijzen:** linker helft ƒ 1400,- excl. BTW. rechter helft ƒ 1750,- excl. BTW. **Koopsom:** linker helft ƒ 150.000,- k.k. excl. BTW.

BEDRIJFSOBJECT

KERKRADE/Dentgenbach

TE KOOP ƒ 375.000,- B.T.W.

Uitstekend gesitueerde bedrijfshal met buitenterrein op het industrieterrein **DENTGENBACH** te Kerkrade. De bedrijfshal is v.v. 70 m² kantoorruimte, 480 m² opslagruimte. Object is geïsoleerd en v.v. een rolpoort. Oorspronkelijk bouwjaar 1980, verbouwd in 1988.

Bedrijfsgebouw te huur

Op een uitstekende lokatie (Industrieterrein De Koumen, Hoensbroek, gemeente Heerlen) is onlangs een nieuwbouwloods gerealiseerd. Nokhoogte 6 meter. Er kunnen 2 units gehuurd worden, resp. of 500 m2 of 1000 m2. Huursom ƒ 77,50 per m2 per jaar.

NIEUWBOUW

ONDERBANKEN (Schinveld)

Prijzen v.a. ƒ 248.500,- v.o.n.
t/m ƒ 249.500,- v.o.n.

Aan de rand van een natuurrijke omgeving alsmede op loopafstand van diverse openbare voorzieningen wordt binnenkort gestart met de bouw van 2 halfvrijstaande en 4 geschakelde semi-bungalows. De woningen hebben een hoog afwerkingsniveau, een riante tuin, garage en de mogelijkheid van (beperkte) inspraak tijdens de bouw. Perceeloppervlakte circa 400 m².

NOG SLECHTS 2 TE KOOP

INDELING:
Beg. gr.: speelse entree, geh. betegeld toilet met fontein, woonkamer met schuifpui naar tuin, keuken, betegelde badkamer met 2e toilet, ligbad en vaste wastafel, **ruime slaapkamer**, garage, tuin met evt. een berging. **1e verd.**: overloop, 2 ruime slaapkamers. **Alg.**: een uitgebreide brochure is op aanvraag verkrijgbaar.

HEERLEN

9 NIEUWBOUW-WONINGEN
Prijzen vanaf: ƒ 165.000,- tot ƒ 189.000,- v.o.n.

In de wijk Beersdal is gestart met de bouw van 8 halfvrijstaande en 1 vrijstaand woonhuis. Optimale bouwkundige voorzieningen alsmede een aardige architectuur kenmerken deze woningen. De perceeloppervlaktes variëren van 190 m² tot 370 m²

NOG SLECHTS 3 TE KOOP

INDELING:
Beg.gr.: entree, toilet met fontein, woonkamer, ½ open keuken, tuin, garage; **1e verd.**: overloop, 3 ruime slaapkamers, badkamer met douche, vaste wastafel en aansluiting wasmachine; **2e verd.**: d.m.v. een vlieringtrap bereikbare zolder welke eenvoudig ingericht kan worden als 4e slaapkamer. **Alg.**: o.a. hardhouten kozijnen, gedeeltelijk dubbel glas, kindervriendelijke buurt. Met uw wensen kan tijdens de bouw rekening gehouden worden. Brochures worden op aanvraag toegestuurd. **DE WONINGEN WORDEN MET G.I.W.-GARANTIE GEBOUWD; DUS KOPEN ZONDER RISICO.**

Steens / De la Haye / Wald / Dogge
ASSURANTIE-ADVISEURS - MAKELAARDIJ ONROEREND GOED

GEOPEND:
maandag t/m vrijdag
kantoortijden
's zaterdags
10.00-12.30 uur

NVM

HOENSBROEK
HOOFDSTRAAT 88
6432 GH HOENSBROEK
TEL. 045-223434
FAX 045-230033

BRUNSSUM: tussenwoning met inpandige garage, 2 bergruimten, woonk. met open keuken op tuinniveau, badk., 4 slpk. en kleine vliering, gas-c.v. Perceel 132 m². Spoedig te aanv. **Prijs ƒ 137.500,- k.k.**
BRUNSSUM: uitstekend gelegen vrijst. bungalow met woonkamer, luxe keuken, 4 slpk., overdekt terras, grote zolder. Mog. voor kantoor of praktijk in royaal souterrain met aparte toegang, inpandige garage voor 2 auto's, c.v., besloten tuin. Perceel 661 m². Aanv. in overl. **Prijs ƒ 395.000,- k.k.**
ULESTRATEN: Beekerweg 1, OPEN HUIS MAANDAG 7 JUNI A.S. VAN 18.30 TOT 19.00 UUR.
Aan de rand van het dorp gelegen zeer ruim woonhuis met o.a. grote woonk. met open keuken, bijkeuken, toilet, berging, provisiekelder, terras, 4 slpk., badk. met ligbad, toilet en 2 v.w., gas-c.v., zolder, aanv. in overl. Prijs ƒ 189.000,- k.k.
SCHINNEN: vrijst. woonh. met garage en mooie ruime tuin, kelder, hal, woonk., keuken, toilet, bijkeuken, garage met zoldertje, 3 ruime slpk., luxe badk. Zolder met vaste trap en slpk., c.v. Perceel 595 m². Aanv. op termijn. **Prijs ƒ 245.000,- k.k.**

KERKHOFFS
MAKELAARDIJ o.g.
046-373427
heden van 10.00-13.00 uur
Kleingenhouterstraat 50 Beek
NVM

Bolens
Voor een beter milieu!
Pulvermaaiers
Dit uniek pulversysteem biedt:
- milieuvriendelijke bemesting door recycling
- geen grasafval meer
- 30% tijdsbesparing
- 3 jaren volledige garantie
- alle modellen voorzien van mesrem

uniek!
Gazon After-Shave Quattro
Bent u in het bezit van een motorcirkelmaaier? Dan kunt u voor ƒ 55,- uw gazon vertikuteren en verluchten.

ENTER-FORCE
Vliegveldweg 11 - Beek
(bij vliegveld)
Importeur voor Nederland
Tel. 043-649055

hypotheek
voor een gratis offerte bel je rechtstreeks met ASSURING
Kopen is vaak goedkoper dan huren.
Betaalt u een hoge rente?
Sluit dan uw hypotheek over.

GRATIS BEREKENING VAN:
- maximale hypotheek
- maandlasten
- belastingvoordeel
- gemeentegarantie

ASSURING TEERLING bv
HEERLEN-HOENSBROEK
tel. 045 - 228825
ASSURING SPRENKELS bv
LANDGRAAF
tel. 045 - 311030

HOENSBROEK
Patersweg 30
OPEN HUIS!!! OPEN HUIS!!!
Oerdegel. halfvrijst. herenh., c.v., garage, 3 kelders, L-woonk. (35 m²), keuken. 1e verd.: 3 slpk., aparte wasruimte, badk., douche, v.w., overloop, toilet. 2e verd.: 4e slpk., logeerk. c.q. hobbyruimte, zolder, vaste trap. Bwj. '53. Inh.: 540 m³!! Opp.: 360 m². Koopprijs ƒ 245.000,-.
Deze woning kunt u heden en morgen tussen 14.00 en 16.00 uur vrijblijvend bezichtigen. Doe u zelf een plezier en verzuim niet te kijken!!!

N.M.W. Quaden & Zn.
Makelaardij onr. goed
Gelrestraat 4
Munstergeleen
046-519644
lid NVM
D1046

PARKET
KURK
KUNSTSTOF
Kurk vanaf FL 19,-
Kunststof vanaf FL 49,-
Parket 22 mm vanaf FL 59,-
NPS Vloeren Studio
Willemstr. 72
Heerlen
045-720010

Pickée, van huis uit aktief !

BRUNSSUM: Vrijst. woonh. met c.v. -gas, grote garage en tuin. Rustig en blijvend goed gelegen (Op de Vos). Muren en zoldervloer geïsol, ged, dubb. beglazing. Goed onderhouden. Bouwj. '75. **Ind.:** o.a. royale woonk., keuken (met app.), 3 ruime slaapks., badk. met o.a. ligbad en douche. Zolder. **Prijs: ƒ. 269.000,- k.k.**

EIJGELSHOVEN - CENTRUM: Ouder woonhuis met c.v.-gas. Achterom bereikbaar, kleine patio. **Ind.:** o.a. woonkamer, keuken, 2 slaapks; badkamer. **Prijs: ƒ. 85.000,- k.k.**

HEERLEN - ZUID: Vrijst. moderne villa. Rustig en blijvend goed gelegen. Geïsoleerd. Rolluiken. **Ind.:** o.a. Sout:, dubb. garage, werkruimte, wasruimte, wijnkelder, grote hobbyruimte, toilet. **Beg. Gr. en 1e Verd.:** royale hal, grote speelse living - eetkamer (tot. opp. 78 m²) met open haard, keuken met app., werkk. (TV-kamer), 4 slpks., kastenk., badk. met o.a. ligb., douche en 2 v.w., doucheruimte met v.w. en groot dakterras. Tuin, terras en rolluiken. **Prijs: ƒ. 450.000,- k.k.**

HOENSBROEK: Vrijst. woonh. met c.v.-gas, grote garage en tuin. Goed onderh., geheel geïsoleerd, dubb. begl. **Ind.:** provisiekelder met extra bergruimte, royale hal, L-vormige woonk. (44 m²) met parketvloer, tuinkamer, keuken, 3 royale slpk., badk. en zolder. **Prijs: ƒ. 265.000,- k.k.**

SCHAESBERG: Ruim halfvrijstaand herenhuis met c.v.-gas, grote garage (ook voor caravan) en tuin. Degelijk gebouwd. Grenzend aan centrum en openb. vervoer. **Ind.:** o.a. Sout.: Diverse werk- en hobbyruimten. Part.: Royale hal, woonk., eetk. (ca. 52 m²). Royale keuken met compl. keukeninstal., bijkeuken **1e Verd.**: 5 slpks met vaste wastafel, compl. badk. **2e Verd.:** Vaste trap. Grote zolder. **Prijs: ƒ. 298.000,- k.k.**

SCHAESBERG - grenzend aan winkelcentr. en openb. vervoer: Goed onderh. woonh. met c.v.-gas, berging en mooie tuin. Ged. dubb. begl. Geheel voorz. van rolluiken. **Ind.:** o.a. woonk., open keuken. **1e Verd.:** 3 slpks, ged. bet. badk. met o.a. ligb. en 2e toilet. **2e Verd.:** Schuiftrap. Zolderruimte. Muren en dak zijn geïsoleerd. **Prijs: ƒ. 185.000,- k.k.**

SCHAESBERG: Uitstekend gelegen ruim halfvrijst. woonh. met cv-gas, garage en mooie tuin op het zuiden. **Ind.:** o.a. provisiekelder; woon-eetkamer (ca. 55 m²) Met open haard. Keuken met compl. keukeninstal. Drie royale slaapkamers; badk.; zolder. Ged. dubb. beglazing. **Prijs: ƒ 229.000,- k.k.**

NVM

Taxaties, makelaardij o.g., hypotheek-adviescentrale.
Heerlenseweg 22, 6371 HS Landgraaf
045 - 326767
Maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.30 uur, 's Zaterdags van 9.00 tot 15.00 uur. (Verder volgens afspraak)

Pickée
makelaardij bv

WOONHUIS/KANTOREN/BEDRIJFSRUIMTE TE AMSTENRADE

De notarissen Mr. E.M. Huyben//Mr. A.H.G. Wagemans te Geleen en Prof. Mr. A.Fl. Gehlen/Mr. R.M.J. van Gent te Heerlen, zullen op donderdag 1 juli 1993 om 15.00 uur in Gemeenschapshuis Amstenrade, Hagendoornweg 10 te Amstenrade in het openbaar ex-artikel 3:268, juncto art. 57 Fw., bij opbod en afslag in één zitting, verkopen:

A. woonhuis met garage en tuin, werkplaats en erf, staande en gelegen aan de Heiberg 42 te Amstenrade, gemeente Schinnen: kad. bek. als gemeente Amstenrade sektie C nummers 142 en 144, groot resp. 8.05 aren en 30.15 aren;
B. kantoor met bedrijfsruimte en erf, staande en gelegen aan de Heiberg 40 te Amstenrade, gemeente Schinnen; kad. bek. als gemeente Amstenrade sektie C nummer 204, groot 37.50 aren;
C. perceel grond, **naast** het pand Heiberg 42 te Amstenrade, gemeente Schinnen, kad. bek. als gemeente Amstenrade sektie C nummer 33, groot 15.90 aren;

bovenvermelde onroerende zaken worden in de navolgende combinaties geveild:
kavel 1: de hierboven onder A vermelde onroerende zaak Heiberg 42;
kavel 2: kantoren met erf, staande en gelegen aan de Heiberg 40, kad. bek. als gemeente Amstenrade sektie C nummer 204, groot ongeveeer 20 aren;
kavel 3: bedrijfsruimte en erf, staande en gelegen Heiberg 40, kad. bek. als gemeente Amstenrade sektie C nummere 204, groot ongeveer 17.50 aren;
kavel 4: de hierboven onder B vermelde onroerende zaak Heiberg 40 (combinatie kavels 2 en 3);
kavel 5: de hierboven onder A en B vermelde onroerende zaken Heiberg 40 en 42 (combinatie kavels 1, 2 en 3);
kavel 6: de hierboven onder C vermelde onroerende zaak (perceel grond).

Vestiging erfdienstbaarheid:
Indien de kavels 2 en 3 apart worden geveild, dient t.l.v. kavel 2 een erfdienstbaarheid van weg gevestigd te worden t.b.v. kavel 3.
Indeling:
kavel 1: kelder: div. bergingen met kelderbar; begane grond: entree/woning, hal, garderobe, toilet, keuken, eetkamer, living met open haard en schuifpui naar overdekt (wintertuin)terras, c.v.-ruimte, aparte entree kantoor, apart toilet en berging; verdieping: 4 slaapkamers, badkamer met ligbad, douche, toilet; garage/bedrijfsruimte (10x20 m, hoogte 4.20 m);
kavel 2: kantoor 1: enntree, kantoren (ca. 60 m²), kantine, c.v.-ruimte, kitchenette, toiletten; kantoor 2: entree, kantoren (ca. 200 m²), toiletten en kitchenette;
kavel 3: magazijn 1: ca. 235 m²; magazijn 2: ca. 285 m²; magazijn 3: ca. 80 m²; berging: ca. 15 m²; overdekte laadruimte: ca. 240 m²;
Betaling koopprijs: uiterlijk 11 augustus 1993.
Aanvaarding: terstond en in eigen gebruik, na betaling koopprijs en kosten, eventueel met behulp van de grosse van de akte van veiling, met uitzondering van de kantoren vermeld onder kavel 2, welke kantoren alleen aanvaard kunnen worden onder gestanddoening van de lopende huurovereenkomst.
Schriftelijke biedingen, met uitdrukkelijke vermelding van kavelnummer, kunnen tot en met 16 juni 1993 worden uitgebracht bij genoemde notariskantoren. Slechts op verzoek van de hypotheekhouder of curator kan de president van de rechtbank te Maastricht bepalen dat de verkoop onderhands zal geschieden. Dit geschiedt op grond van een aan de president ter goedkeuring voorgelegde overeenkomst van verkoop en koop gebaseerd op een bieding.
Van toepassing zijn de Algemene Veilingvoorwaarden voor Executieveilingen 1993. In afwijking van het bepaalde in art. 9 lid 2 van voormelde Algemene Veilingvoorwaarden worden de daarin genoemde kosten en lasten aan de koper in rekening gebracht.
Bezichtiging en inlichtingen: te regelen met c.q. te verkrijgen bij genoemde notariskantoren:
Huyben/Wagemans, Kummenaedestraat 43 te Geleen, tel.nr.: 046-747175; Gehlen/Van Gent, Tempsplein 25 te Heerlen, tel.nr.: 045-719430.

GEVRAAGD
Voor serieuze gegadigden zoeken wij:
BUNGALOWS EN (LAND)HUIZEN
in prijsklassen van ƒ 250.000,- en (véél) hoger.
Op dit moment zoeken wij speciaal
LANDGRAAF, vrije ligging, v.a. ƒ 325.000,-;
VALKENBURG (en omgeving), landhuis, ± ƒ 400.000,-;
HEERLEN, omgeving ziekenhuis, tot ƒ 450.000,-;
VOERENDAAL of KLIMMEN, ± ƒ 375.000,-;
SIMPELVELD, vrijstaand, tot ƒ 350.000,-.
Graag maken wij met u een afspraak om kosteloos, vrijblijvend én vertrouwelijk de verkoopmogelijkheden van uw pand te bespreken.
Wij hebben meer dan 25 jaren ervaring, vooral in de verkoop van duurdere panden.
D2196

Troost
Onroerend Goed
Heerlen
TELEFOON 045-717976

NEDU
MAKELAARDIJ
"De makelaar in tevredenheid"

BEHEER/VERHUUR O.G. · MAKELAARDIJ · TAXATIES · HYPOTHEKEN · ASSURANTIEN

TE KOOP

HEERLEN:
"Mooi appartement (begane grond) nabij centrum!"
Ind. hal, woonk. m. semi-open keuken (30 m²) 2 slaapk., badk. terras. Parkeerpl. op afgesloten binnenterrein. Geh. pand roll. Geïsoleerd en ged. dubb. begl.
Aanv. medio juli 1993 **Vraagpr. f. 109.000,- k.k.**

HEERLEN:
"Prachtig gerenoveerd appartement met vrij uitzicht uit woonkamer!"
Ind. berging, hal, woonk. m. groot balkon, keuken m. luxe lichte inr., 2 slaapk. badk. ged. kunststof ramen/kozijnen m. dubb. begl. roll.. Geh. op loopafstand v.h. centrum
Aanv. in overl. **Vraagpr. f. 97.500,- k.k.**

HEERLEN:
"Vrijstaande z.g. "Oostenrijkse woning" met garage op een geweldige lokatie!"
Ind. zeer ruime hal, woonk. (± 40 m²) dichte keuken, garage (spouw) 3 slaapk. badk. m. ligbad en 2 v.w., zolder. Perc. opp. ± 800 m². Aanv. in overl.
Vraagpr. f. 295.000,- k.k.

HOENSBROEK/CENTRUM:
"Ruim, sfeervol halfvrijstaand herenhuis!"
Ind., kelder, hal, woonk. (± 32 m²), dichte keuken m. compl. inr., grote berging, 3 mooie slaapk. 4e slaapk./hobby-kamer (6.40 x 5.00), Badk. (3 x 2.50) m. ligb. v.w. en toilet. Grotend. dubb. begl. Achtertuin 30 m. diep. Geen bebouwing achter. Gel. in het centrum. Aanv. in overl.
Vraagpr. f. 209.000,- k.k.

MUNSTERGELEEN:
"Rustig gelegen fijne patio-bungalow!"
Ind. 2 grote kelders , hal, living m. open haard en parketvl. eetkamer, keuken, berging, 3 slaapk. badk. m. ligb. v.w. en 2e toilet, garage. Patio ± 85 m². Perc. opp. 381 m². Aanv. in overleg.
Vraagpr. f. 240.000,- k.k.

EMMAPLEIN 12, HEERLEN TEL. 045-711500
Maandag t/m vrijdag van 9.00-17.30 uur,
kantoor op zaterdag geopend van 9.00-13.00 uur

Notaris mr. Wim Nelissen te Sittard

zal op woensdag 9 juni 1993, 's middags om 3 uur in Hotel Restaurant Skol, Mauritslaan 104 te Geleen, ex art. 3:268 B.W., juncto art. 1223 van het oude B.W. in het openbaar bij opbod en afslag in één zitting verkopen, overeenkomstig de Algemene Veilingvoorwaarden voor Executieveilingen 1993:
het winkel-woonhuis met ondergrond en erf, staande en gelegen te Geleen, aan de Anjelierstraat 1, 1A en 3, kadastraal bekend gemeente Geleen, sectie G nummer 1787, groot vier are.

Indeling:
begane grond: huisnummer 1, kleine winkelruimte; huisnummer 3, winkelruimte 120 m² met magazijn, keuken en toilet;
1e en 2e verdieping: huisnummer 1A, bovenwoning met eigen opgang en garage.
Huisnummers 1 en 1A zijn verhuurd in strijd met het huurbeding als bedoeld in artikel 3:264 B.W.

Betaling van de kosten om tot veiling te geraken, overdrachtsbelasting, het notarieel honorarium en kadastrale rechten uiterlijk 17 juni 1993.
Betaling van de waarborgsom of stellen bankgarantie ten bedrage van 10% van de koopsom op verzoek van verkoper uiterlijk de vijfde dag nadat daarom is verzocht.
Betaling koopsom, royementskosten en verrekening baten en lasten uiterlijk op 21 juni 1993.
Nadere informatie kan worden verstrekt door notaris mr. Wim Nelissen, Wilhelminastraat 53 te Sittard, tel. 046-517373.
Bezichtiging is na afspraak mogelijk.

Buitenkans op royale binnenruimte

Vrieheide ligt vrij en ruim, met alle voorzieningen in de buurt. En letterlijk nabij de heide. Want deze moderne en vriendelijke wijk grenst aan de Brunssummerheide. Een uniek natuurgebied, waar u echt op adem komt. Ervaar de ruimte en proef hoe dat woont. Wanneer het u maar uitkomt. Op werkdagen of in het weekend. Wij maken tijd voor u.

KEUKEN — OVERLOOP — WOONKAMER — BALKON — 222 — 211 — 415 — 94 — 572
EERSTE VERDIEPING

SLAAPKAMER — SLAAPKAMER — BAD KAMER — OVERLOOP — SLAAPKAMER — BALKON — 333 — 382 — 393 — 310 — 171 — 253 — 193 — 349 — 320
TWEEDE VERDIEPING

3 Verdiepingen eigen woonruimte. Op de begane grond een hal, berging en ruime werkkamer. Fijne woonkamer, flinke keuken, 3 slaapkamers en badkamer. Deels geïsoleerd en voorzien van dubbele beglazing. En óók nog een behoorlijke tuin en 2 balkons.

Voor maar ƒ 752,51 per maand!
(exclusief servicekosten)

U wrijft uw ogen uit als u onze complete ingerichte modelwoning ziet. In Vrieheide-de Stack, Heerlen. Vul de bon vandaag nog in of bel voor een afspraak.

BC Vastgoedbeheer
Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen.

JA,

Stuur mij vrijblijvend de gratis brochure over Vrieheide-de Stack.

Naam: ____________
Adres: ____________
Postcode: ____________
Plaats: ____________
Telefoon: ____________

Uitknippen en opsturen naar: ABC Vastgoedbeheer Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen
Of bellen onder tel.nr. 045-712040

Te huur: **BEDRIJFSHAL TE LANDGRAAF**
RIKSEN
Inlichtingen:
Riksen Beheer
Hoofdstraat 43, Landgraaf
Tel. 045-327421; fax 045-327422
D3645

TE KOOP GEVRAAGD voor onze cliënten woningen in Brunssum en omgeving

Brunssum, Trichterweg 43, vrijstaande bungalow, 5 slpk., gr. woonkamer, kompl. keuken, garage. Vr.pr. ƒ 315.000,- k.k.
Brunssum, Wagenmaker 14, halfvrijstaand woonhuis, carport, goede buurt, 3 slpk. Vr.pr. ƒ 176.000,- k.k.
Brunssum, Past. Savelbergstr. 150, halfvr. ruim woonhuis met inp. garage in centrum Brunssum, gr. woonk., 3 slpk., bouwj. 1987. Vr.pr. ƒ 162.000,- k.k.
Brunssum, Terborchstraat 4, tussenwoning, 1984, met gr. voor- en achtertuin, Z-vorm. woonk., mogelijkh. garage, 3 slpk., zolder met vliezotr. Vr.pr. ƒ 135.000,- k.k.
Brunssum, Op gen Hoes 24, woonhuis met garage, c.v., 3 slpk., badk. met ligbad, 2e toilet. Vr.pr. ƒ 148.000,- k.k.

assurantie-, financierings- en adviesburo van Oppen bv
Lindeplein 5, 6444 AT Brunssum,
tel. (045) 254543 - fax (045) 257128

!!! NET EVEN BETER !!!

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.
En de makelaar weet van wanten en kranten.

Nederland 1

AVRO/KRO/AKN/NOS
08.00 Alles kits. Gevarieerd kinderprogramma.
08.10 Tekenfilmfestival 1
08.18 Tekenfilmfestival 2
08.27 De witte steen. Jeugdserie
08.57 Rescue rangers. Tekenfilmserie.
09.19 Pressgang. Jeugdserie.
09.47 Ducktales. Tekenfilmserie. Presentatie: Bas Westerweel.
17.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 Journaal.
18.15 Sesamstraat. Kinderprogramma. Afl.: Slapen/logeren.
18.33 (TT) Jeugdjournaal.
18.43 Natuurlijk Nederlands. Serie reportages. Afl.: Het schoolmilieuplan.
19.00 (TT) De uitdaging. Programma waarin Angela Groothuizen een schijnbaar onmogelijke uitdaging aanneemt om te realiseren. Vandaag: Veldmuis. Herh.
20.00 (TT) Journaal.
20.26 Child in the night. Speelfilm van Mike Robe. Met: Elijah Wood, Tom Skerritt, JoBeth Williams e.a. De 8-jarige Luke Winfield is de enige getuige van de brute moord op zijn vader. Hij vertelt de politie echter dat hij niets gezien heeft. De psychologe Jackie Hollis probeert het jongetje aan het praten te krijgen, maar ze ondervindt tegenwerking van de moeder en de opa van Luke.
22.03 Fawlty Towers. Engelse comedy-serie. Afl. 11: De Amerikanen. Een Amerikaans echtpaar staat erop pas na negen uur 's avonds te dineren. De kok is dan echter al naar huis. Dat geeft echter problemen... Herh.
22.41 Round midnight. Frans-Amerikaanse speelfilm uit 1986 van Bertrand Tavernier. Met: Dexter Gordon, Francois Cluzet, Martin Scorsese e.a. De verslaafde bebop-saxofonist Dale Turner verruilt in 1959 New York voor Parijs. Daar ontmoet hij Francis, één van zijn grootste fans, die zich over hem ontfermt en hem weer helemaal de oude maakt.
00.55-01.00 Journaal.

Nederland 2

Veronica/NOS
13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.45 Samson. Belgisch kindermagazine.
18.00 Journaal.
18.20 Top 40. Popmuziek. Presentatie: Gijs Staverman.
18.55 Step by step. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Schoonheidswedstrijd. Frank wordt gevraagd gastheer te zijn bij een Moeder & Dochter-Verkiezing. Karen smeekt Carol om mee te doen.
19.25 Veronica reisgids. Vakantiemagazine.
20.00 Midnight cowboy. Amerikaanse speelfilm uit 1969 van John Schlesinger. Met: Dustin Hoffman, Jon Voight, e.a. De geboren verliezer Joe Buck besluit in New York te gaan werken als gigolo. Het leven in New York valt hem vies tegen. Dan ontmoet hij de kleine oplichter Ratso Rizzo. Tussen de twee mannen ontstaat een hechte vriendschap.
21.50 Back to the sixties. Serie portretten van de jaren 60. Afl. 1: 1960/61.
22.20 De wrekers. Engelse serie. Afl.: Gek van angst. Zakenman Meadows wordt wakker op een sportveld en wordt helemaal hysterisch naar het ziekenhuis gebracht. Daar liggen nog twee mannen met dezelfde symptomen. Aan John Steed en Emma Peel de taak uit te zoeken wat hier aan de hand is.
23.10 Finale jeugdvoetbalcompetitie. Verslag van 3 wedstrijden voor de jeugd: 1. Kampioenschap Nederland B-kampioenen; 2. Interland Nederland - Duitsland voor jeugd onder de 14 jaar; 3. Interland Nederland - Engeland voor jeugd onder de 18 jaar.
23.40 Gimme shelter. Muziekdocumentaire over de Rolling Stones uit 1970. Wat gebeurt er op en naast het podium en tijdens de opnamen in de studio. Verder beelden van het gratis concert in Altamont Speedway, waarbij een fan werd vermoord. Met een aantal bekende hits van de Stones.
01.10-01.15 Journaal.

Nederland 3

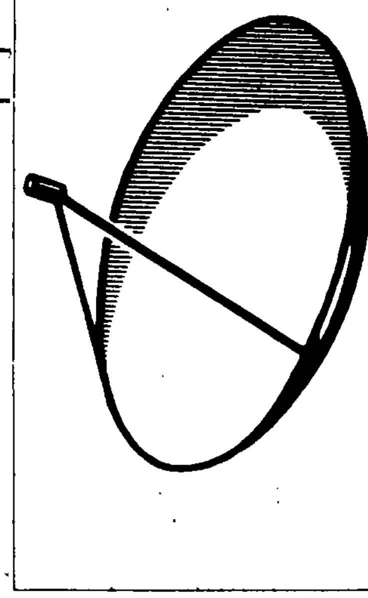
Vara/NOS
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
14.00 (TT) Studio sport. Tennis: Open Franse kampioenschappen, finale dames enkelspel; Volleybal: Nederland - Italië.
17.28 Streetwise. 4-delige jeugdserie. Afl.: Aktie. Owen, Bob en Gina keren nodgedwongen terug naar Londen om Cassie, de zus van Gina, te vertellen dat haar kinderen door hun opa zijn ontvoerd. Herh.
18.00 Journaal.
18.16 Trekking van de lottogetallen.
18.20 Met fluwelen klauw. 7-delige natuurserie over roofdieren. Afl. 3: Alleen is maar alleen.
18.50 Roland Garros. Tennis: Open Franse kampioenschappen vanuit Parijs.
19.20 (TT) Lingo. Spelprogramma. Presentatie: Francois Boulangé.
19.46 (TT) Het oude Noorden. Nederlandse serie. Afl. 15: Greetje past op. Jimmy gaat zich voor het eerst van zijn leven bezatten in café de Noorderzon. Ladderzat wordt hij bij Aisha thuis afgeleverd. Greetje weet een baantje voor Hannie.
20.13 (TT) Oppassen. Nederlandse comedy-serie. Afl. 49: Het rijbewijs. Opa Henry is zenuwachtig voor zijn rij-examen. Iedereen probeert hem een beetje gerust te stellen.
20.40 Finkers. Registratie van het theaterprogramma De zon gaat zinloos onder, morgen moet zij toch weer op, van Herman Finkers. Afl. 1. Herh.
21.31 (TT) Per seconde wijzer. Spelprogramma. Presentatie: Kees Driehuis.
22.00 (TT) Journaal.
22.15 Studio sport.
22.45 Nova. Actualiteitenprogramma. Presentatie: Paul Witteman.
23.15 Trekking dagelijkse lotto.
23.20 (TT) De wereld van Boudewijn Büch. Serie reisdocumentaires.
23.50 Museumschatten. Prof. Henk van Os geeft achtergronden bij voorwerpen uit Nederlandse musea.
00.00-00.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

06.00 Ochtendprogramma. Met nieuws, tekenfilms, series en spelprogramma's.
12.00 Chani en Ana the elephant. Franse natuurserie.
12.30 Showmasters. (Slot).
14.10 St. Elsewhere. Amerikaanse serie Afl.: Playing God.
15.00 You bet you life.
15.25 RTL Sport. Vandaag is de ontknoping in de Duitse Bundesliga live te zien. Werder Bremen speelt in Stuttgart tegen VFB Stuttgart en in Gelsenkirchen treedt Schalke 04 aan tegen Bayern München.
17.10 You bet your life.
17.35 Walter and Emily. Amerikaanse serie. Afl.: Big trouble. Herh.
18.00 Journaal.
18.10 Geldwijzer speciaal.
19.00 Blossom. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Here comes the buzz.
19.30 Journaal.
19.50 Weerbericht.
20.00 Mini playback show. (Slot).
21.15 Life goes on. Amerikaanse serie. Afl.: Back to the future.
22.10 La bamba. Amerikaanse speelfilm uit 1987 van Luis Valdez. Met: Lou Diamond Phillips, Esai Morales, Rosana de Soto, e.a. La bamba is het waargebeurde verhaal van Ritchie Valens die heel Amerika in de jaren '50 op de dansvloer kreeg. Ritchie is van Mexicaanse afkomst en werkt op een boerenbedrijf. De jongen is geobsedeerd door muziek. Zijn fantasieën over een muziekcarrière worden werkelijkheid wanneer een aantal van z'n liedjes wordt uitgebracht. Het lijkt hem voor de wind te gaan, maar de roem houdt abrupt op door een schokkende tragedie.
00.05 Journaal.
00.20 Shakedown on the Sunset Strip. Amerikaanse film uit 1988 van Walter Grauman. Met: Perry King, Joan van Ark e.a. De ambitieuze politie-agent Charles Stoker is vastbesloten om zijn carrière een eindje in de goede richting te helpen door Hollywoods beruchtste hoerenmadame veroordeeld te krijgen.
01.55 Nachtprogramma

België/TV 1

17.00 Kelly. Australische jeugdserie.
17.25 Vuurtoren. Gevarieerd kindermagazine.
17.52 Samsonclips.
17.55 Tik tak. Animatieserie.
18.00 Journaal.
18.10 Gered door de bel. Amerikaanse comedyserie.
18.40 Vlaanderen vakantieland. Toeristische portretten uit binnen- en buitenland.
19.20 Joker- en lottotrekking, paardenkoersen, mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Journaal en sport.
20.00 Caravans. Vlaamse serie.
20.30 And the sea will tell. Amerikaanse tv-film van Tommy L. Wallace.
22.10 Vandaag.
22.30 Sport op zaterdag.
22.45-00.15 And the sea will tell. Amerikaanse tv-film van Tommy L. Wallace. Met: Richard Crenna, Rachel Ward, Hart Bochner e.a. Afl.2. Mac en Muff Graham willen een nieuw leven beginnen op een eilandje in de Stille Zuidzee. Ook Buck Walker en zijn vriendin Jennifer komen er wonen, al hebben zij heel andere motieven. Na een tijdje zijn de Grahams spoorloos verdwenen. Jaren later wordt een koffer met een gruwelijke inhoud gevonden.

België/TV 2

14.00 Sport extra. Met om 14.00 Tennis: Open Franse kampioenschappen, finale voor dames vanaf Roland Garros, Parijs; 16.00 Paardensport: Jumping Kapellen. Commentaar: Louis de Pelsmaeker; 16.30 Watersklën: wedstrijd in Viersel, samenvatting. Commentaar: Kris Meertens.
17.00 Einde.
19.45-01.00 Koningin Elisabethwedstrijd voor viool. Muziekconcours, finale vanuit het Paleis voor Schone Kunsten in Brussel. Met het Nationaal Orkest van België o.l.v. Ronald Zollman. Verder een terugblik op de finaleweek.

België/RTBF 1

11.25 Victor English method. **11.55** Deutsch mit Victor. **12.25** Objectif Europe. **12.55** Weerbericht. **13.00** Nieuws. **13.20** Dynam'hit. **14.05** Ali-Baba et les quarante voleurs, Franse komedie uit 1954 van Jacques Becker. **15.40** Dunia. **16.10** Les dinosaures. **17.15** Nouba nouba. **17.50** Gourmandises. **18.10** Télétourisme. **18.45** Génies en herbe junior. **19.30** Nieuws en weerbericht. **20.05** Le jardin extraordinaire. **20.50** Perry Mason: L'affaire des ambitions perdues. **22.20** Contacts. **22.30** Weerbericht en laatste nieuws. **22.45** Cinéma belge: Australia, Frans-Belgische komedie uit 1989 van Jean-Jacques Andrien.

België/Télé 21

14.00 Tennis. **18.15** Zie België/RTBF 1. **19.30** Nieuws (tevens in gebarentaal) en weerbericht. **20.00** Koningin Elisabeth Concours 1993: Viool. **01.00** Nieuws en weerbericht.

TV 5

06.00 Trottine matin. **06.10** À vos amours. **07.00** Médiasud. **07.20** Corps accord. **07.35** Nieuwsflits. **07.40** Méthode Victor. **07.55** Nieuwsflits en weerbericht. **08.00** Canadees nieuws. **08.25** Nieuwsflits en weerbericht. **08.30** Le village dans les nuages. **08.50** Bibi et Geneviève. **09.00** Question d'argent. **09.35** Le club de l'enjeu. **10.10** Objectif Europe. **10.40** Autant savoir. **11.00** Chasses croisés. **11.55** Nieuwsflits. **12.00** Tell quel. **12.20** Autovision. **12.40** Weerbericht. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.15** Horizon 93. **13.40** Reflets: Images d'ailleurs. **14.35** Tennis à Roland Garros. **18.30** Nieuws en weerbericht. **19.00** Découverte. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** Thalassa. **21.00** Nieuws. **21.30** Lance et compte. **22.20** Jours de guerre. **00.20** Nieuws en weerbericht. **00.45** La bande des six. **01.15** La fete de la famille. **04.15** Objectif Europe.

kans. **22.50** (TT) Nieuws, sport en weerbericht. **23.10** (TT) That's life! Consumentenmagazine. **23.50** National lampoon's European vacation. Amerikaanse komedie uit 1985 van Amy Heckerling. **01.20** Cricket. **02.00** Weerbericht.

BBC 2

07.40 Open University. **16.00** Cricket. First test Engeland - Australië vanaf Old Trafford, live. **19.35** Late again. Hoogtepunten uit de Late Show. **20.30** (TT) Nieuws, sport en weerbericht. **20.45** ■ Singers and swingers. Serie rond zangeressen die in de jaren '60 hun eigen tv-shows hadden. Afl.: Cilla. Vandaag: De show van zangeres Cilla Black, met als gasten Cliff Richard en Sandie Shaw. **21.10** (TT) Just desserts. 2-delige documentaire over misdaad en straf. Afl. 1: Getting even. Historisch overzicht van veranderingen in het juridische systeem, vanaf de Griekse oudheid tot heden. **22.00** Have I got news for you. Nieuwsquiz. Presentatie: Angus Deayton. Herh. **22.30** ■ The second Heimat: A new generation. Serie. Met: Anke Sevenich, Henry Arnold, Salome Kammer, e.a. Afl.: The wedding, Schnusschen 1964. Schnusschen en Hermann gaan trouwen, hoewel Hermann Clarissa maar niet kan vergeten. Op hun huwelijksfeest verschijnen onverwachte gasten. Clarissa gaat in op Volkers voorstel een tocht door de bergen te maken, en Helga verleidt een vreemde. Duitse versie met Engelse ondertiteling. **00.30** ■ Crime and punishment: The blue lamp. Engelse speelfilm uit 1950 van Basil Dearden. Met: Jack Warner, Jimmy Hanley, Dirk Bogarde e.a. Als de oudere politieman Dixon vermoord wordt tijdens de arrestatie van een stel criminelen, bijt de jonge collega die hij onder zijn hoede had zich vast in deze zaak. Ondanks zijn angst en onervarenheid is hij vastbesloten de moordenaars van zijn vriend te pakken te krijgen. **01.55**

Eurosport

08.30 Aerobics. **09.00** International motorsport. **10.00** Motorsport magazine. **10.30** NBA Action. **11.00** IJshockey. **12.00** Motoball. **13.00** Tennis. **22.00** Boksen. **00.00** Basketball. **01.00** Tennis.

Super Channel

05.30 The mix. **06.30** Hello Austria, hello Vienna. **07.00** Super shop. **07.30** Business weekly. **08.00** ITN world news. **08.30** Report. **09.00** Super shop. **10.30** Europa journal. **11.00** Videogenerator. **12.00** C & A video mix. **13.00** Videogenerator. **14.00** Absolutely live. **15.00** Talkin' jazz. **16.00** The travel magazine. **16.30** Wild America. **17.00** Eco record. **17.30** Videofashion. **18.00** Scene on Super. **18.30** The image. **19.00** Matinee at the movies. **21.30** Film Europe. **22.00** ITN World news. **22.30** High aspirations. **23.00** Scene on Super. **23.30** Media TV. **01.00** Videogenerator. **02.00** China news Europe. **05.00** Videogenerator.

MTV

08.00 A - Z weekend. **11.00** The big picture. **11.30** Yo! Raps. **13.30** XPO. **14.00** The pulse. **14.30** A - Z weekend. **17.00** Dance. **18.00** The big picture. **18.30** News weekend edition. **19.00** European top 20. **21.00** Saturday night live vintage. **21.30** Sports. **22.00** The soul of MTV. **23.00** XPO. **23.30** Beavis and butt-head. **00.00** A - Z weekend. **01.00** Marijne. **03.00** Night videos.

CNN

07.30 Moneyline. **09.00** World business this week. **11.10** Larry King. **12.40** International correspondents. **14.10** The big story. **15.10** Healthworks. **15.40** Moneyweek. **16.10** Science and technology. **16.40** Style with Elsa Klensch. **17.10** Showbiz this week. **19.00** World business this week. **19.40** Newsmaker saturday. **20.10** Healthworks. **20.40** Style with Elsa Klensch. **21.10** Your money. **21.40** International correspondents. **22.40** Futurewatch. **23.40** Newsmaker saturday. **00.40** Pinnacle. **01.10** The big story. **02.40** Showbiz this week. **03.00** Reliable sources. **05.10** The capital gang.

Duitsland 1

09.00 Tagesschau.
09.03 Ping Pong.
09.45 Dayan Qigong - Chinesische Atemtechnik und Gymnastik.
10.00 Tagesschau.
10.03 Schöpfer Mensch. Herh.
10.45 ARD-Ratgeber.
11.00 Tagesschau.
11.03 Lustige Musikanten. Muziekprogramma.
12.10 Elizabeth die Letzte? Reportage.
12.55 Presseschau.
13.00 Tagesschau.
13.05 Europamagazin.
13.30 Alster, Tiger und die Stasi. Documentaire.
14.00 Tennis live. Open Franse kampioenschappen vanaf Roland Garros, Parijs.
16.00 Tagesschau.
16.05 Disney Club. Gevarieerd kindermagazine.
17.30 Sportschau.
17.57 Reclame.
18.02 Heute abend im Ersten.
18.10 Heidi und Erni. Serie.
18.40 Mich laust der Affe. Dierenquiz.
19.10 Sportschau.
19.50 Ziehung der Lottozahlen.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 Eine Welt für alle: Wir nehmen die Natur in Schutz. Showprogramma.
21.45 Tagesthemen.
22.05 (TT) Das Wort zum Sonntag.
22.10 Brennende Herzen. Live amusementsprogramma vanuit Bremen.
22.20 Die Geier warten schon. Amerikaanse western uit 1972 van George Seaton.
00.20 Tagesschau.
00.23 Der Mann aus Metall. Engelse speelfilm uit 1974 van Jack Gold. Met: Elliott Gould, Trevor Howard, Joseph Bova e.a. Tijdens een conventie in de DDR krijgt de Amerikaanse wetenschapper Lucas Martino een ernstig verkeersongeluk, waarbij alleen zijn hersenen onbeschadigd blijven. De Oostduitsers weten dat Martino een geheim project leidt.
01.55 Tagesschau.
02.00-02.05 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Irlands Westen. Afl.: Am Erriff.

Duitsland 2

08.00 Nachbarn in Europa.
09.00 Tagesschau.
09.03 Nachbarn. Magazine voor buitenlanders en Duitsers.
09.45 Dayan Qigong - Chinesische Atemtechnik und Gymnastik.
10.00 Tagesschau.
10.03 Schöpfer Mensch. Serie portretten van wetenschappers en onderzoekers.
10.45 ARD-Ratgeber.
11.00 Tagesschau.
11.03 Kinderstudio.
11.30 (TT) 1 - 2 oder 3.
12.15 Hals über Kopf. Jeugdserie.
12.50 Pingu. Poppenserie.
12.55 Presseschau.
13.00 Tagesschau.
13.05 Diese Woche.
13.30 (TT) Alexander, der Lebenskünstler. Franse speelfilm uit 1967 van Yves Robert. Met: Philippe Noiret, Francoise Brion, Marlène Jobert e.a.
14.55 Mumins. Tekenfilmserie.
15.20 Alfonso Bonzo. Engelse jeugdserie. Met: Alex Jennings, Scott Riley, Mike Walling e.a.
15.45 FM - Das Familienmagazin im ZDF. Gevarieerd magazine.
16.15 Klassentreffen.
16.58 Je früher der Abend.
17.00 Heute.
17.05 Länderspiegel.
17.55 moment mal.
18.05 Die fliegenden ärzte. Australische (AUS) serie.
19.00 Heute.
19.20 Weerbericht.
19.25 (TT) Insel der Träume. Duitse serie. Met: Rolf Henninger, Andrea Heuer, Marina Krogull e.a.
20.15 Der grosse Preis. Spelshow.
21.50 heute-journal.
22.05 Das aktuelle Sport-Studio. Sportmagazine.
23.25 ■ Der Kommissar. Duitse politieserie. Met: Erik Ode, e.a.
00.25 Heute.
00.30-02.00 Captain Invincible. Australische speelfilm uit 1981 van Philippe Mora. Met: Alan Arkin, Christopher Lee, Kate Fitzpatrick e.a. Captain Invincible was ooit de superheld van Amerika, tot hij door McCarthy wegens on-Amerikaanse opvattingen naar de woestijn gestuurd werd.

Duitsland 3 West

09.00 Sehen statt hören. **09.30** Cursus Engels. **10.00** Cursus Frans. **10.30** Türkei - Land, Leute und Sprache. **11.00** Richy Guitar. **12.30** Hessisch Roulette. **13.15** Cursus Duits. **13.45** Cursus wiskunde. **14.15** Es grünt so grün. **14.30** Entdeckungen: Bei Menschenfresser und Himmelssöhnen. **15.00** Vermiszt. **15.15** Sixteen, jongerenmagazine. **16.00** Sport 3 extra. **17.00** Sport im Westen. **17.26** Das Wochenende in West 3. **17.30** Markt. **17.45** Hier und Heute unterwegs. **18.15** Gott und die Welt: Kaffee, der stark macht. **18.45** Aktuelle Stunde. **19.20** Das war's - diese Woche. **19.40** West 3 aktuell. **19.45** Tiere suchen ein Zuhause. **20.15** Halfaouine - Das Kind der Dächer, Tunesische tv-film van Ferid Boughedir. **21.50** West 3 aktuell. **22.00** Töten um zu leben. **22.45** Nacht in Rio. **23.05** Monty Python's Flying circus. **00.15** Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

12.30 Sehen statt Hören. **13.00** Cursus Frans. **13.30** Cursus Duits. **14.00** Cursus wiskunde. **14.30** Cursus Engels. **14.59** Programma-overzicht. **15.00** Sport 3 extra. **17.00** Das Beste aus der Hobbythek. **17.30** Briefe aus Grossbritannien, 10-delige serie over historische plekjes in Engeland. Afl.1 : Sandwich und Kent - Das Tor zu England. **18.00** Samstag um 6, cultureel magazine. **18.30** Glaskasten. Live magazine. Vandaag vanaf de Rheinland-Pfalz dag in Neuwied. Presentatie: Wolfgang Zinke. **19.00** Heimat, deine Stars, serie portretten. Afl.9 : Gotthilf Fischer. **19.30** Ich möcht' gern mal wieder schwimmen gehn..., documentaire over de veranderingen in het gevangeniswezen in de voormalige DDR. **19.59** Programma-overzicht. **20.15** Glaskasten extra. Live magazine. Vandaag vanaf de Rheinland-Pfalz dag in Neuwied. Presentatie: Wolfgang Zinke. **21.15** Spät ins Bett, komedie van Ben Travers, met Hasso Degner, Peter K. Hoffmann. **22.55** Festival der Kaberettisten. **23.50** Die lange Munsters Filmnacht. **03.35** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 Gevarieerd ochtendprogramma.
08.00 Maus reiss aus. Spelshow.
08.15 Pinocchio. Tekenfilmserie.
08.40 Wish Kid - Der Junge mit dem Zauberhandschuh. Tekenfilmserie.
09.05 Beverly Hills Teens. Amerikaanse tekenfilmserie.
09.30 Lucky Luke. Tekenfilmserie.
09.55 Die Sechs-Millionen-Dollar-Familie. Amerikaanse tekenfilmserie.
10.20 Captain Planet. Amerikaanse tekenfilmserie.
10.50 Der mächtige Thor. Tekenfilmserie. Herh.
11.10 Das Land der fantastischen Drachen. Tekenfilmserie. Herh.
11.35 Teenage mutant hero turtles. Amerikaanse tekenfilmserie. Herh.
12.00 Winspector. Japanse sf-serie.
12.25 Harry und die Hendersons. Amerikaanse familieserie.
12.50 Full House. Amerikaanse comedyserie.
13.20 Der Prinz von Bel-Air. Amerikaanse comedyserie.
13.45 Ultraman - Mein geheimes Ich. Amerikaanse serie.
14.10 Polizeibericht. Amerikaanse politieserie.
14.40 Knight rider. Amerikaanse actieserie.
15.40 Das A-Team. Herh.
16.40 21, Jump Street - Tatort Klassenzimmer. Herh.
17.45 Melrose Place. Amerikaanse serie. Afl.: Ohne Geld keine Heilung.
18.45 RTL aktuell.
19.15 Beverly Hills, 90210. Amerikaanse serie.
20.15 Die ansteckende G'sundheit. Klucht van Jakob Stebler.
22.00 Drei abgebrühte Supercops. Amerikaanse actiefilm uit 1987.
23.40 Rush - Ein Mann wie ein Erdbeben. Italiaanse speelfilm uit 1983.
01.05 Männermagazin M.
01.35 Müssen Männer schön sein? Italiaanse episodenfilm uit 1975 van Sergio Martino. Met: Edwige Fenech, Barbara Bouchet, Aldo Maccione e.a.
03.10 Rush - Ein Mann wie ein Erdbeben. Italiaanse speelfilm. Herh.
04.30 Melrose Place. Amerikaanse serie. Herh.
05.15 Beverly Hills, 90210. Amerikaanse serie.

● *Yul Brynner en Claire Bloom in 'König der Freibeuter'. (SAT 1 - 13.05 uur)*

SAT 1

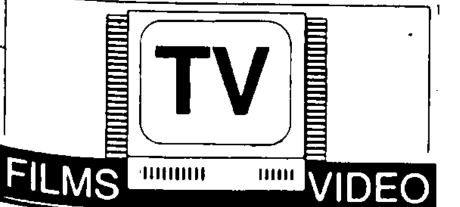
06.35 Life Sense - Der Bund fürs Überleben. **07.05** Quär Beet. **09.45** DROPS! **10.15** Wirtschaftsforum. **10.45** Glücksrad. **11.25** Air Borne - Flügel aus Stahl, Amerikaanse actiefilm. **13.05** König der Freibeuter, Amerikaanse avonturenfilm. **15.10** Ist ja irre - lauter liebenswerte Lehrer, Engelse filmkomedie. **16.40** Riskier' was! **17.15** Geh aufs Ganze! **17.55** Sat 1 News. **18.00** ran. **19.30** Glücksrad. **20.15** Hallo Heino - Das Beste, muziekpotpourri. **22.00** Jux & Dallerei, amusementsprogramma. **23.00** Heisze Liebe im Wüstensand, Zwitserse erotische film uit 1985 met Michelle Davy, Michelle Leska, Linda Parker e.a. **00.10** Die reitschule der Madame O, Deense sexkomedie. **01.20** Heisze Liebe im Wüstensand. Herh. **02.25** ran, voetbalcompetitie. **03.50** Herz ist Trumpf. Spelprogramma. Herh. **04.15** Riskier' was! Quiz. Herh. **04.40** DROPS! Actiequiz. Herh. **05.20** König der Freubeuter, Amerikanse avonturenfilm. herh. Aansl.: Programma- overzicht.

RAI UNO

06.00 Doppia coppia. **07.00** Speelfilm. **10.30** Vedrai. **12.00** Check-up. **12.25** Weerbericht. **12.30** Nieuws. **12.35** Check-up. **13.25** Lottotrekking. **13.30** Nieuws. **13.55** TG 1 Tre minuti di.. **14.00** Prisma. **14.30** TG 1 Auto. **14.45** Sabato sport. **16.20** Sette giorni al parlamento. **16.50** Disney club. **18.00** Nieuws. **18.10** Lottotrekking. **18.15** Giro d'Italia. **19.25** Parola e vita: Il vangelo della domenica. **19.40** Programma-overzicht. **19.50** Weerbericht. **20.00** Nieuws. **20.30** TG 1 - Sport. **20.40** Luna di miele. **23.00** Nieuws. **23.05** TG 1 - speciale. **00.00** Laatste nieuws en weerbericht. **00.30** Appuntamento al cinema. **00.35** Sabato club.

BBC 1

08.00 Teletekst-overzicht. **08.25** Nieuws en weerbericht. **08.30** Pinocchio. **08.50** The all new Popeye show. **09.10** (TT) The girl from tomorrow. Australische sf-serie. **09.35** Potsworth and Co. **10.00** Parallel 9. **11.52** Weerbericht. **11.55** Grandstand. **18.15** Nieuws en weerbericht. **18.25** Regionaal nieuws. **18.30** (TT) Telekrieken. **18.40** (TT) Jim'll fix it. **19.15** (TT) The main event. **20.05** (TT) The House of Eliott, Engelse serie die speelt in de modewereld van de jaren 20. **21.00** (TT) Open all hours. Engelse comedy-serie met Ronnie Barker. **21.30** (TT) Birds of a feather, Engelse komische serie. **22.00** (TT) Westbeach. Engelse dramaserie. Afl. Bar van de laatste

Duitsland 2
13.30 Alexandre le bienheureux (Frankrijk,1967). Komedie van Yves Robert over een boer die bij zijn vrouw onder de plak zit. Als zijn echtgenote overlijdt doet hij eindelijk waar hij echt zin in heeft. Met Philippe Noiret en Marlene Jobert.

RTL4
14.50 The Maltese Falcon (USA,1941). Legendarische film-noir van John Huston. Humphrey Bogart als de cynische private-eye Sam Spade die in San Francisco op zoek gaat naar een beeldje uit de zestiende eeuw. Met name het niveau van de dialogen werd in de geschiedenis van de film zelden geëvenaard.

Nederland 2
20.00 Midnight Cowboy (USA,1969). Klassieker van John Schlesinger die drie Oscars won. Jon Voight als Texaan met een bord voor zijn hoofd die het wil gaan maken als gigolo in New York. Briljante rol van Dustin Hoffman die optreedt als zijn manager. Het duo slaaagt er niet in de status van 'loser' achter zich te laten.

● *Dustin Hoffman en Jon Voight in 'Midnight cowboy'. (Nederland 2 - 20.00 uur)*

Duitsland 3 west
20.15 Halfaouine (Frankrijk-Tunesië,1990). Broeierige film over de verhouding tussen de Islam en de erotiek in Tunis. Vrouwen lijken te worden onderdrukt, maar hebben zo hun eigen manier om daar mee om te gaan. Met Mohammed Driss en Rabia Benn Abdallah. Regie: Ferid Boughedir.

RTL Television
22.00 Three Kinds of Heat (GB-USA,1987). Matige thriller van Leslie Stevens over een groep smokkelaars. Met Robert Ginty en Victoria Berrett.

RTL4
22.10 La Bamba (USA,1987). Aardige muziekfilm van Luis Valdez over het leven van de rock 'n' rollegende Ritchie Vallens, een Latino die als tiener wereldberoemd werd. Muziek van Los Lobos. Met Lou Diamond Philips en Esai Morales.

Nederland 1
22.41 'Round Midnight (Frankrijk-USA,1986). Bijzondere film van Betrand Tavernier over een jazzsaxofonist die eind jaren vijftig New York verlaat om in Parijs opnieuw te beginnen. Met Dexter Gordon en Gabrielle Haker.

Duitsland 1
22.55 Showdown (USA,1973). Western van George Seaton. Twee vrienden zijn gek op dezelfde vrouw. Ze besluiten niet om haar te vechten en vertrekken. Met Rock Hudson en Dean Martin. Middelmatig.

RTL Television
23.40 Rush (Italië,1983). Science fictionfilm van Anthony Richmond waarin de aarde geregeerd wordt door een groep terroristen.

Duitsland 1
00.23 Who? (GB,1974). Amerikaanse wetenschapper komt in Rusland om het leven. De FBI gaat op onderzoek uit. Middelmatige science fictionthriller van Jack Gold met Elliott Gould en Trevor Howard.

Duitsland 2
00.30 The Return of Captain Invincible (Australië-USA,1983). Nauwelijks geslaagde parodie op het science fiction genre van Philippe Mora. Vooral de figuranten vallen op door klungelig acteerwerk.

RTL Television
01.35 Quaranta gradi al' ombra del lenzuolo (Italië,1975). Komedie van Sergio Martino over vrouwen die van lelijke mannen houden. Met Marty Feldman en Barbara Bouchet.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16,30, 17.30 nieuws. 7.07 TROS Nieuwsshow. 11.05 TROS Kamerbreed. 12.07 TROS Aktua. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 17.07 Tijdsein. 18.30 en 6.30 Nieuws. 18.10 Echo. 19.04 Tegengas. 20.04 Langs de lijn, sport en muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Easy listening. 2.02 AVRO Nachtdienst. 6.02-7.00 Van-nacht naar morgen.

Radio 2
7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitgelicht. 16.04 Happy hour. 17.04 Ophef en vertier en de tand des tijds. 18.04 Ophef en vertier en de tand des tijds . 19.04 Voor wie niet kijken wil. 22.04 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.04-24.00 The bands.

Radio 3
6.02 Ook goeiemorgen. 8.04 Goud van oud. 10.04 D'Rob of d'ronder. 12.04 Evers in het wild. 14.04 De Nederlandse Top 40. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Avondspits. 19.04 Rave radio. 20.04 Leidsekade live. 22.04 Twee meter de avond in. 0.04 Shock radio. 2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00 nieuws. 7.02 Wakker worden... 8.04 Fiori musicali. 9.00 Pick-up. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconcert: Pianomuz. 12.00 Platenzaak - Zomereditie. 14.00 Het middagconcert: Cellomuz. 16.00 Holland Festival 1993: Les Troyens, opera van Berlioz. Radio Filharm. Ork. o.l.v. Edo de Waart met Groot Omroepkoor en sol. 18.00 en 20.15 nieuws. 18.04 Holland Festival 1993 (vervolg). 22.30 Jazzgeschiedenis. 23.00-24.00 VPRO Jazz op Vier concert.

Radio 5
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Opo doro. 8.08 Zeggus. 8.30 Ronduit magazine. 8.55 Waterstanden.
9.02 Vrouw-zijn. 10.02 De muzikale fruitmand. 11.02 EO-Jongerendag '93. 15.02 De schrijftafel. 16.02 Finale. 17.10 Radio UIT.
17.45 Postbus 51 op Vijf. 17.55 Antilliaanse actualiteiten. 18.00 en 20.00 nieuws. 18.02 Rondom het woord. 18.30 Voor de eerste dag.
19.00 Homonos. 19.30 Nieuws in het Turks, Marokkaans en Chinees. 19.45 Onder de groene linde. 20.02 Jubilate. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 EO-Metterdaad hulpverlening. 21.15 Reflector. 21.35 Deze week. 22.00 EO-Jongerendag '93. 23.00-24.00 Zaterdagavonduur.

Omroep Limburg
9.03 Postbus 94, verzoekplaten. 10.03 Het Ei van St. Joost. 11.03 De onderstroom. 12.03 Omroep Limburg klassiek. 13.03 (Inter) nationale actualiteiten. 13.30 Musica Sacra. 14.03 De beste tien. 14.30 Limburg Express Agenda. 15.03 Walkie Talkie: jongerenmagazine. 15.40 Limburg Express Live! 16.03 Hubert on the air. 17.03 Regionaal nieuws. 17.10-18.00 Vrij Spel: popmagazine.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Vroege vogels met Tom Vossen (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Ochtendkuren. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval, radiokwis met Luc Appermont. 11.30 Vlaamse top tien. 12.00 Radio twee top dertig met Guy de Vynck (om 13.00 nieuws). 14.00 Radio Rijswijck met Rino Ver Eecke. 17.00 Nieuws. 17.05 De ketting, telefoonspel met Martin de Jonghe (18.00 nieuws). 20.00 Hartelijk. Bart Pieters ontvangt gasten en draait verzoekjes (22.00 nieuws en lotto). 23.30 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws t/m 17.00 op elk heel uur (behalve om 13.00) en om 6.30, 12.30, 18.30 en 20.00.
6.05 Radiofrühstück (6.15 Wort in den Tag; 7.15 Veranstaltungstips). 9.05 Oldie-Show. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.05 Internationale Hitparade. 16.05 BRF-Mobil. 18.05 BRF-Aktuell (Aktuelles vom Tage). 18.40 Forum - Das Kulturmagazin. 20.05-20.15 Freie Tribüne.

RTL4 Radio
Nieuws op elk heel uur
07.00 RTL Nightshift. 08.03 Het wakkere weekend, Jan de Boer. 10.03 Koffiekringen, Bart van Gogh. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Tom Blom. 14.03 Album Top 30, Bart van Leeuwen. 16.03 Vrijheid-Blijheid, Martin Volder. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nieuws. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nieuws. 8.05 Zum Tage. 8.07 In unserem Alter. 8.55 Overpeinzing. 9.00 Nieuws. 9.05 Der Musikpaviljon (10.00 nieuws). 12.00 Nieuws. 12.05 Pop Report met een overzicht van de Duitse hitparade (met om 14.00 Nieuws en economisch praatje). 15.00 Bononbon, aansl. Café Carlton (16.00 nieuws). 17.00 Der Tag um Fünf, aansl. Fünf Uhr Tee (18.00 Nieuws). 19.00 Auf ein Wort, aansl. Abendmelodie (19.30 voor de kinderen). 20.00 Nieuws. 20.05 Samstagabendkonzert. 22.00 Nieuws. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress.

Verzekeringen Aktueel

DE GEZINSONGEVALLEN-VERZEKERING

Over ongevallen spreken de statistieken helaas geen opbeurende taal. Jaarlijks wordt 1 op de 7 landgenoten door een ongeluk getroffen : thuis, tijdens het werk, op school of in het verkeer. Ondanks allerlei veiligheidsmaatregelen en preventies neemt de kans op een ongeval eerder toe dan af !

En de gevolgen ? Behalve veel persoonlijk leed brengt elk ongeval financiële ellende met zich mee. Zeker bij blijvende invaliditeit of erger ... Van het persoonlijk leed kan niemand iets wegnemen ; van de financiële gevolgen van een ongeval echter des te méér.

Daarom is een gezinsongevallenverzekering een rustgevend bezit. Het hele gezin, vader, moeder en alle kinderen zijn dan verzekerd op één polis die hen 24 uur per dag beschermt. Zo'n polis garandeert een uitkering ineens bij blijvende invaliditeit of overlijden. En springt bovendien bij als de vrouw des huizes door een ongeval in het ziekenhuis terecht zou komen.

De gezinsongevallenverzekering van Interpolis biedt maar liefst vier keuzepakketten waarbij de verzekerde bedragen en de overeenkomstige premies soepel kunnen gekozen worden. Praat eens met uw LLTB assurantie-adviseur over de details van de gezinsongevallenverzekering. Samen met hem kunt u ongetwijfeld een polis samenstellen die de financiële veiligheid van u en uw gezin maximaal waarborgt.

WOONHUIS TE HEERLEN

Notaris mr. J.M.M. Kreijn te Brunssum zal op donderdag 8 juli 1993 om 15.00 uur in het „Verenigingsgebouw de Burcht" Wieënweg 16 te Brunssum, in het openbaar ex artikel 3:268 Burgerlijk Wetboek bij opbod en afslag in één zitting verkopen het woonhuis met verdere aanhorigheden, ondergrond en tuin, gelegen te Heerlen, Landvoogdstraat 68, kadastraal bekend als gemeente Heerlen, sectie L nummer 892, groot 84 centiare.
Betaling koopprijs: uiterlijk op 23 augustus 1993.
Aanvaarding: na betaling koopprijs en kosten, eventueel met behulp van de grosse van de akte van veiling.
Schriftelijke biedingen: kunnen tot en met 23 juni 1993 worden uitgebracht bij na te noemen notariskantoor.
Slechts op verzoek van de hypotheekhouder of de hypotheekgever kan de president van de rechtbank te Maastricht bepalen dat de verkoop onderhands zal geschieden.
Van toepassing zijn: de Algemene Veilingvoorwaarden voor Executieveilingen 1993, voorzover daarvan in de akte niet wordt afgeweken.
Bij betaling van de kooppenningen dient gelijktijdig door de koper te worden voldaan een bedrag aan rente berekend over de koopsom op basis van de wettelijke rente over de periode die verstrijkt tussen de datum van toewijzing en de dag van betaling.
Inlichtingen: te verkrijgen ten kantore van genoemde notaris. Op de Vaard 7, Brunssum, telefoon 045-251284.

Nederland 1

KRO/Ncrv
10.30-11.25 Eucharistieviering. Vanuit de St. Bavokerk te Rijsbergen.
11.56-12.26 Vrijdagsgebed. Reportage over het vrijdagsgebed vanuit de Surinaamse moskee in Zwolle.
16.05 NCRV op zondag. Met: Het gezongen woord, koor- en samenzangprogramma.
16.30-16.56 (TT) Kerkepad. Toeristische serie over kerken in Nederland. Afl.1 : Rondom Grou, het land van de oude adel.
17.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 Journaal.
18.09 Nijntje, kinderserie. Afl.: Nijntje vliegt. (herh.).
18.15 Sesamstraat, kinderprogramma. Afl.: Jarig.
18.34 1 for U, jongerenmagazine.
19.04 Pole to pole, 8-delige serie over een reis van de Noord- naar de Zuid-Pool.
Afl.2 : Dwars door Rusland.
Michael Palin bereikt Leningrad vlak voor de stad weer St. Petersburg gaat heten. Met alle mogelijke manier van vervoer maakt Palin de reis naar Odessa aan de Zwarte Zee. Onderweg ziet hij Kiev, de enorme vlakten van Wit-Rusland en de spooksteden bij Tsjernobyl. Schaarste alom, maar mensen zijn hartelijk. Al zijn 23 glaasjes wodka wat al te veel gastvrijheid. Presentatie: Michael Palin.
20.00 (TT) Journaal.
20.16 (TT) De Holland super show, spelshow rond de fiets. Presentatie: Frank Kramer.
21.12 Brandpunt, actualiteitenrubriek.
21.42 Prime suspect, 4-delige Engelse politieserie.
Afl.1. Hoofdinspecteur Jane Tennison wordt weer gepasseerd wanneer een mannelijke collega wordt belast met het onderzoek naar de moord op een prostituée.
22.40 Kruispunt, actualiteiten uit kerk en samenleving.
23.15 Journaal.
23.20-23.25 Nieuws voor doven en slechthorenden.

Nederland 2

VOO/Tros
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
12.00 Masters of the game, 9-delige serie portretten van managers van grote Europese voetbalclubs.
Afl.1 : Sylvio Berlusconi van AC Milan.
12.25 King of the waves. Portret van de Spaans-Nederlandse windsurfer Björn Dunkerbeck.
12.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
13.00-13.30 Omrop Fryslan: Fryslan boppe. Praatprogramma.
Met Nederlandse ondertiteling.
16.40 De geheugencursus van Teleac. Afl.: 5.
17.10 (TT) Klussen in huis. Afl.: 12.
17.40 (TT) Knoop in je zakdoek. Thema: Samen op stap. (herh.).
18.00 Journaal.
18.08 The A-team, Amerikaanse actieserie. Afl.: Vakantie aan zee.
Het A-team helpt een gezin, dat in een kustplaatsje alles in het werk stelt om een corrupte kreeftenvisser te laten arresteren. (herh.).
18.56 America's funniest home video's. Amateur video-opnamen.
19.19 Tv dokter. Medische tip.
19.20 Consument en milieu. Afl.: 12.
19.35 De natuurgids. Afl.: 12. (slot).
19.55 Stay the night, Amer. miniserie van Harry Weiner. Afl.: 2. (slot).
21.28 (TT) Een tevreden natie, 3-delige historische serie over Nederland na WO II.
Afl.3: Gezelligheid kent tijd.
Hoe vermaakt de Nederlander zich in zijn vrije tijd van toen en nu? Het samen voetballen op straat, de hoela hoep en luisteren naar de radio hebben ruim baan gemaakt voor het spelen van computerspelletjes en fietsen met een aerodynamische uitrusting. De verhouding tussen ouders en kinderen verandert. Commentaar:Ivo Niehe. (slot).
22.24 Geld- en effectenhandel. Afl.: 4.
22.54 De opkomst van het Verre Oosten. Afl.: 3.
23.54-23.59 Journaal.

Nederland 3

Vpro
08.00-10.00 Villa achterwerk, kinderprogramma met Babar, Dag meneer de Koekepeer, Sjoeh!, Het wonderbaarlijke kluifje, Vakantiejournaal, De boefjes en Max Laadvermogen.
12.00-12.45 Het Capitool, discussie.
13.55 Studio sport. Tennis: Open Franse kampioenschappen, finale heren enkelspel vanaf Roland Garros, Parijs en beelden van de volleybalwedstrijd Nederland - Italië in de World Volleyball League.
18.00 Journaal.
18.10 (TT) Studio Italia. De Italiaanse voetbalcompetitie.
18.35 (TT) Hulp in beeld, filmpje van het Nederlandse Rode Kruis.
18.45 (TT) Studio sport. Aandacht voor de nacompetitie betaald voetbal. Verder in deze uitzending een verslag van de finale heren enkelspel tijdens het tennistoernooi van Roland Garros, van de Nederlandse Kampioenschappen ritmische gymnastiek, van de 'Ronde van Limburg', beelden van de Westatletic Games te Sittard, de Eur. kampioensch. Driebanden voor clubs (biljarten). Tenslotte een verslag van de Stanley Cup-wedstrijd Montreal Canadiens-L.A. Kings (ijshockey).
20.00 Journaal.
20.16 Lopende zaken, actueel magazine.
20.51 El acto en cuestión, 3-delige tv-film van Alejandro Agresti. Afl.3.
21.37 Het generaalsdebat.
Discussieprogramma waarin militaire bevelhebbers debatteren over de situatie in Europa en daarbuiten. Aan dit debat zullen deelnemen de Franse opperbevelhebber admiraal Lanxade, de Russische opperbevelhebber van de GOS-strijdkrachten maarschalk Chaposnikow, de bevelhebber van de NAVO-strijdkrachten, de Amerikaanse generaal Shalikashivili, de Duitse bevelhebber generaal Naumann en de Nederlandse chef defensiestaf generaal Van der Vis. Presentatie: Dr. Christoph Bertram.
23.12-23.27 Tv-tv. Verzending 9 voor verzamelaars van pure televisie.

RTL4

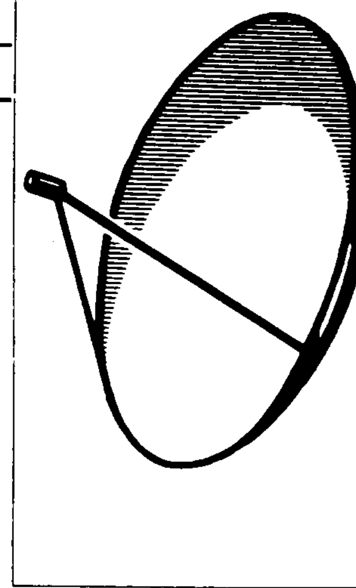
06.00 Hei elei kuck elei, Luxemburgs programma.
06.30 RTL4 text.
07.00 Telekids, kinderprogramma.
12.00 Cartoon.
12.10 St. Elsewhere, Amer. serie.
13.00 RTL sport: Autosport. Sportprogramma met daarin aandacht voor de Renault Clio Cup internationaal uit Zandvoort en voor de Toerwagens en 2000 cc, ook vanaf het circuit van zandvoort.
14.00 Rancho notorius, Amerikaanse western uit 1952 van Fritz Lang. Met: Marlene Dietrich, Mel Ferrer e.a.
15.30 Life goes on, Amerikaanse serie. Afl.: Bec to the future. Herhaling.
16.20 Filmnet info.
16.30 Gezondheid, magazine.
17.00 Ouders van nu. Programma over ouderschap en de verzorging van kinderen.
17.30 The upper hand, comedyserie.
18.00 Zes uur nieuws.
18.10 Jacques Cousteau, Franse natuurdocumentaire.
19.00 Blossom, Amer. comedyserie.
19.30 Avondnieuws.
20.00 Home improvement, Amerikaanse comedyserie.
20.30 Beverly Hills 90210, Amerikaanse serie.
21.25 The fresh prince of Bel Air, Amerikaanse comedyserie.
21.55 Jambers. Reportages over het werkelijke leven.
Afl.: Plastische chirurgie.
Jambers gaat op zoek naar vrouwen die niet tevreden zijn met hun uiterlijk en noodgedwongen grijpen naar het laatste redmiddel: De plastische chirurgie. Jambers volgt de operaties van drie vrouwen en evalueert na de operaties met de betrokkenen het uiteindelijke resultaat.
22.45 RTL sport: Voetbal. Aandacht voor de Belgische, Duitse, Spaanse en Engelse voetbalcompetitie.
23.45 Laatste nieuws.
00.00 The Oprah Winfrey show, Amerikaanse talkshow. (herh.).
00.45 As the world turns, (herh.).
01.35 General Hospital, (herh.).
02.20 Nachtprogramma.

België/TV 1

09.00 Samson. Met tekenfilms.
10.00 Sunday Proms. Gevarieerd muziekprogramma met: muziek van Leo Fall, uitgevoerd door het BRTN-Filharmonisch Orkest.
11.00-12.00 De zevende dag. Praatcafé.
16.30 De jacht op de amfora (Amphora hunt) 6-delige Zweedse jeugdserie. Afl.5 : Icarus flies low.
17.00 Jonge veearts (Young Ramsay) 26-delige Australische serie.
17.50 Samsonclips.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl.157.
18.00 Journaal.
18.10 De wonderjaren (Wonder years) Amerikaanse comedyserie. Afl.97 : Sex and economics.
18.35 Under southern skies, 13-delige Australische documentaireserie over Australische flora. Afl.2.
19.00 De Cosby Show, Amerikaanse comedyserie. Afl.: It's a boy.
19.25 Mededelingen en overzicht.
19.30 Journaal en sport.
19.45 Sportweekend.
20.15 Mr. Bean, Engelse comedyserie. Afl.: Mr. Bean goes to town.
20.45 Hector, Belgische speelfilm uit 1987 van Stijn Coninx. Met: Urbanus, Sylvia Millecam e.a.
Achiel Matheusen is bakker in een klein dorpje. Zijn tweede vrouw Ella heeft maar een ambitie: filmster worden. Intussen repeteert ze heftig met Gregoire Ghysels, hetgeen Achiel helemaal niet zint. Zoon Jos is een niet erg succesvolle wielrenner die het steeds af moet leggen tegen Swa Ghysels.
22.20 Vandaag en sport.
22.40-23.20 Ziggurat, kunstmagazine.

België/TV 2

14.00-20.00 Sport extra. Met om: 14.05 Handbal: EK-kwalificatiewedstrijd België - Turkije; 15.00 Tennis: Open Franse kampioenschappen, finale voor heren vanaf Roland Garros.

België/RTBF 1

10.30 Agrarisch nieuwsmagazine. **11.00** Eucharistieviering. **12.00** Politiek magazine. **13.00** Nieuws. **13.20** Bonjour l'angoisse, Franse komedie uit 1988. **14.55** Les carnets du bourlingueur. Reportages. **15.30** Voetbal. Belgische Bekerfinale. Uitloop mogelijk tot 18.10 **17.45** Nouba nouba. **18.10** Beverly Hills, 90210, Amer. serie. Afl.: Bas les masques. **19.00** Week-end sportif, sportprogr. **19.30** Nieuws. **20.05** Génies en herbe, spelprogr. **21.15** La guerre de la drogue, Amer. tv-film van Paul Krasny. Afl.2 : Le cartel de la cocaïne. (slot). **22.50-23.05** Laatste nieuws.

België/Télé 21

15.00 Tennis. Internationale tenniskampioenschappen op Roland Garros, finale heren enkelspel. Commentaar:- Michel de Ville. **19.30** Nieuws (tevens in gebarentaal). **20.10** Genies en herbe, spelprogr. voor scholieren, nationale finale. **21.10** Week-end sportif. **21.34-22.05** Nieuws.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **11.55** Nieuwsflits. **12.00** Référence. Vandaag: gesprek met Bugaarse natuurkundige Milko Balkanski. **12.30** Carrefours. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.15** L'école des fans. **14.00** Trente millions d'amis. **14.30** Roland Garros. Tennis: Finale heren. **18.30** Nieuws. **19.00** Reportages. Magazine. Vandaag: Ces dames du psychothérapes. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** Nieuwsmagazine. **21.00** Nieuws. **21.30** L'homme de cendres. Tunesische speelfilm. Uitzending in het kader van de Tunesië-cyclus. **23.20** Filmmagazine. **00.00** Nieuws. **00.25** Divan. Literair praatprogr. **00.55** L'heure de vérité. **01.55** Référence. **02.25** Envoyé spécial. **03.55** A vos amours. **04.35** Stadsportret van Rio de Janeiro. **05.30** Concert. Muziekprogr.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. **13.00** TG l'una. **13.30** Telegiornale Uno. **14.00** Toto tv radiocorriere. **14.15** La grande avventura, film. **16.20** Dalla cattedrale di Palermo in occasione dal 179 anniversario. **17.10** Caserta. **17.20** TGS Cambio di campo. **18.00** Telegiornale Uno. **18.10** Raiuno e TGS presentano Quelli del Giro. **18.40** TGS 90 minuto. **19.25** Quelli del giro. 2a parte. **19.50** Che tempo fa. **20.00** Telegiornale Uno. **20.25** TG 1 sport. **20.40** Alla ricera della valle incantata, film. **21.55** Speciale Elezioni Amministrative. **22.30** La domenica sportiva **02.00** La pendolare, film. **03.30** una donna, libera, film. **05.05** Divertimenti.

BBC 1

08.00 Teletekst. **08.30** Wiz bang. **08.40** Charlie Chalk. **08.55** Playdays. **09.15** Breakfast with Frost. (Met om 9.15 en 1.00 nws). **10.15** Gezondheidsmagazine. **10.30** Religieus magazine. **11.00** See hear! **11.30** Cursus Italiaans. **11.45** The history man. **11.50** Cricket. First test England - Australië. **13.30** CountryFile. **13.55** Weekprogr. **14.00** nws. Aansl.: On the record. **15.00** EastEnders. **16.00** Krakatoa, East of Java, Amer. speelfilm uit 1969. **18.00** The Flintstones. **18.25** Lifeline. **18.35** Masterchef. **19.10** nws. **19.25** Sweet inspiration. **20.00** Passport to...Spel. Vandaag vanuit Egypte. **20.50** Perry Mason: The case of the poisoned pen, Amer. misdaadfilm uit 1990. **22.20** nws. **22.35** Lady Chatterley, Afl.1. **23.30** Heart of the matter. **00.05** Time of her life. **00.35** Seabrook's year. **01.05-01.10** Weerbericht.

BBC 2

07.15 Open University. **10.10** Thundercats. **10.30** Jonny Briggs. Serie. **10.50** The movie game. **11.15** Rugrats. **11.40** Grange Hill. Jeugdserie. **12.00** Blue Peter omnibus. Kindermagazine. **12.25** The all new Popeye show. **12.45** The O-zone. Vandaag met o.a. de Pet Shop Boys en Lisa Stansfield. **13.00** Turkey love. **13.30** Sunday grandstand. Sport, met om: 13.35 Cricket: First test Engeland - Australië; 14.00 Tennis: Open Franse kampioenschappen, halve finale heren dubbelspel; 14.40 Cricket; 16.40 Tennis: Open Franse kampioenschappen, finale heren enkelspel ; 17.00 Cricket; 19.00 Golf: British masterstoern. **20.00** Crime and punishment: Financieel-econ. magazine. Vandaag het onderzoek naar fraude. **20.40** Natuurdocumentaire over de geschiedenis van de aarde. **22.10** Love Tory - A film portrait of Alan Clark. **23.00** Filmmagazine. **23.05** Moviedrome: House of games. Amer. speelfilm uit 1987. **00.45** Cricket. First test Engeland - Australië. **01.25** Tennis. Open Franse kampioensch., samenvatting. **02.15-03.10** Badminton. WK Finale.

Eurosport

08.30 Aerobics. **09.00** Golf. British Masters. **10.00** Tennis. Finale dames Open Franse kampioenschappen. **12.00** Boksen. **13.30** Atletiek. IAAF Grand-Prix. **14.30** Zondag live, met: Tennis, finale heren Open Franse tenniskampioensch. Aansl.: Golf. British Masters. Aansl.: Autosport. Indycar races West Allis Live. **21.00** IJshockey. **22.00** Tennis. Finale heren Open Franse tenniskampioenschappen. **00.00** Basketball. Intercontinental Cup. Vandaag: Duitsland - Nederland. **01.00-01.30** Eurofun.

Super Channel

05.30 Videoclips. **06.00** Hello Austria, hello Vienna. **06.30** Super shop. **08.00** ITN World news. **08.30** John Osteen ministries. **09.00** Key of David. Bijbelanalyse. **09.30** Victory. Religieus progr. **10.00** This is your day. **10.30** Super shop. **11.00** The hour of power. Kerkdienst. **12.00** Super shop. **13.00** Chaarisma TV. **13.30** E.R.F. **14.00** Videogenerator. **15.30** Bonanza, Amer. westernserie. **16.30** Serie noire double bill. series. **17.30** Documentary specials. **18.00** Rights & wrongs. Magazine over mensenrechten. **18.30** Iberian reports. **19.00** Report. **19.30** European magazines. **20.00** The Sunday movie: Elvis the movie, part I, Amer. speelfilm uit 1979. **22.00** ITN World news. **22.30** West of Moscow. Oosteuropees nieuwsmagazine. **23.00** Talkin' jazz. **00.00** High aspirations. **00.30** Videogenerator. **02.00** China news Europe. Met om 2.00 Prime time news in het Engels, 3.00 Economisch nieuws in het Engels en vanaf 3.30 Herhalingen in het Mandarij en Cantonees. **05.00-05.30** Videogenerator.

MTV

08.00 A - Z weekend. **10.30** News weekend edition. **11.00** The big picture. **11.30** European top 20. **13.30** XPO. **14.00** Sports. **14.30** A -Z weekend. **18.00** Unplugged with Annie Lennox. **18.30** News weekend edition. **19.00** US top 20 video countdown. **21.00** 120 minutes. **23.00** Beavis and Butt-Head. **23.30** Headbanger's ball. **02.00** Marijne. **03.00-07.00** Night videos.

CNN

07.10 Moneyweek. **07.40** Healthworks. **08.10** Showbiz this week. **08.40** Science and technology week. **09.40** The big story. **10.10** Pinnacle. **10.30** World business this week. **11.15** Larry King weekend. **12.10** Showbiz this week. **13.40** Inside business. **14.40** Evans and Novak. **15.40** Your money. **16.10** On the menu. **16.40** Newsmaker sunday. **17.10** CNN travel guide. **18.00** World business this week. **18.40** International correspondents. **19.10** Futurewatch. **19.40** Moneyweek. **20.00** The week in review. **21.00** CNN world report. **00.00** This week in the NBA. **03.00** Special reports.

Duitsland 1

08.05 Disney Club. (herh.).
09.30 Musikreport, magazine.
10.00 Die Wiedereinweihung des Berliner Domes. Feestelijke kerkdienst ter inwijding van de Dom.
11.30 (TT) Die Sendung mit der Maus, informatief kindermagazine.
12.00 Presseclub.
12.45 Tagesschau. Met Wochenspiegel.
13.15 Das Dorf am Meer, 6-delige jeugdserie. Afl.6.
13.45 (OO) Degrassi High, jeugdserie. Afl.: Lügen haben kurze Beine.
14.10 A - Z Lifeshow. Magazine.
14.30 Kopfball. Sportmagazine.
15.00 Tagesschau.
15.05 ARD-Sport extra. Dansen: EK voor amateurs vanuit Münster.
16.00 Zu Haus bei Micky Maus (Disneytime / Toontown). Tekenfilm.
17.00 (TT) ARD-Ratgeber: Gesundheit. Vandaag o.a. over de galblaas en de alvleesklier.
17.30 Gott und die Welt: Reportage over hoe kinderen het hebben van een gehandicapte broer of zus ervaren.
18.00 Tagesschau.
18.05 Einblick.
18.10 Sportschau.
18.40 (TT) Lindenstrasse, Duitse serie. Afl.392 : Klar Schiff.
19.09 Die Goldene 1. Bekendmaking van de winnaars van de ARD tv-loterij.
19.10 Weltspiegel. Reportages van buitenlandcorrespondenten.
19.50 Sportschau-Telegramm.
20.00 (TT) Tageschau.
20.15 (OO+TT) Tatort, Zwitserse misdaadserie. Afl.: Gehirnwäsche.
21.44 Tagesthemen-Telegramm.
21.45 Die Feuerwehr hilft - vorbeugen musst Du. Tips.
21.50 Kulturreport. Cultureel magazine. Vandaag vanuit Hamburg.
22.20 Tagesthemen.
22.35 Sowieso. Zondagsshow.
23.35 Wilder Westen inclusive. 3-delige tv-film van Dieter Wedel. (herh.).
00.50 Tagesschau.
00.55 Jeanies Clique (Foxes) Amer. speelfilm uit 1979 van Adrian Lyne. Met: Jodie Foster e.a.
02.35-02.40 Z.E.N. Irlands Westen. Afl.: Im Land der Ruinen.

Duitsland 2

08.30 Musik-Zeit. Klassieke muziek. Vandaag: Symfonie nr. 1 in Bes opus 38, Frühlingssinfonie, van Schumann. (herh.).
09.15 Anders fernsehen 3sat.
09.15 Zur Zeit. Magazine over kerk.
09.30 Eine andere Freiheit.
10.15 Starparade. Muzikale compilatie van het ZDF-programma Starparade uit de jaren 70. Met o.a. ABBA, Salvatore Adamo en Baccara.
11.00 ZDF-Fernsehgarten. Amusementsprogramma, live vanuit Mainz. Met Claudia Jung, Tony Marshall e.a.
12.45 Heute.
12.47 Blickpunkt. Actualiteiten uit de nieuwe deelstaten.
13.15 Damals. Serie oude weekjournaals. Afl.: DDR.
13.30 Siebenstein. Poppenserie.
13.55 memory. Spelprogramma.
14.15 Löwenzahn. Kleuterprogram.
14.45 Aktion 240. Balans van de actie Sorgenkind. Aansl.: Der grosse Preis.
14.55 ZDF Sport extra. Met Tennis: Open Franse kampioenschappen, finale; Zwemmen: Duitse kampioenschappen vanuit Potsdam.
Met om ca.17.00 Heute.
18.57 Guten Abend.
19.00 Heute.
19.10 Bonn direkt. Actualiteiten.
19.30 Blut-Verwandschaften. Documentaire over de opkomst van de mafia in Amerika en Italië.
20.15 Aber bitte mit Sahne! Muzikale compilatie van bijzondere momenten uit ZDF-programma's. Met o.a. Louis Armstrong en The Beatles.
21.50 Heute-Journal. Special over de verkiezingen in Spanje.
22.10 Sport am Sonntag. Met o.a. Tennis: Open Franse kampioenschappen, samenvatting finale.
22.20 Grisha Bruskin in New York. Portret van deze Russische kunstenaar.
22.50 ZDF Sport extra. USA-Cup voetbaltoernooi voor landenteams: USA - Brazilië vanuit New Haven.
23.20 Longtime companion. Amerikaanse speelfilm uit 1989.
00.55 Heute.
01.00-02.55 Irisches Intermezzo (Un taxi mauve) Frans-Ital.-Ierse speelfilm uit 1977. Met Peter Ustinov e.a.

Duitsland 3 West

08.15 Cursus scheikunde. **08.45** Cursus economie. **09.15** Telekolleg aktuell. **09.45** Cursus Engels. **10.15** Engels voor kinderen. **10.30** Türkei - Land, Leute und Sprache. **11.00** Babylon - spricht viele Sprachen. **12.00** Länder - Menschen - Abenteuer. Afl.: Djerba. Dit eiland heeft een vrijwel onbekende bijbelse geschiedenis. **12.45** Sonntagsgespräch. **13.00** Alice. **13.30** WDR-Treff. **14.15** Schlösser - Burgen - Gärten: Annette von Droste. Portret. **15.00** (OO) That's entertainment II. Amer. speelfilm uit 1976. **17.00** Hollymünd. **17.45** Luzie, der Schrecken der Strasse. **18.15** Huisdierenmagazine. **18.45** Regionaal magazine met sport. **19.40** West 3 aktuell. **19.45** Ticket: Das Reisebüro. **20.15** (OO) Minnie and Moskowitz. Amer. speelfilm uit 1971. **22.05** West 3 aktuell. **22.15** Deutschlandbilder. Documentaire over de indoctrinatie op scholen in de voormalige DDR. **23.00** Wer Hass sät.... Serie. **23.50** Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

08.10 Denkanstösse. **08.15** Cursus scheikunde. **08.45** Cursus economie. **09.15** Telekolleg aktuell. **09.45** Klamottenkiste. Charlie Chaplin in de slapstick Der Nachtschwärmer. **10.00** Kinderkino in Südwest 3: Flucht nach Hause. Tsjechoslowaakse jeugdfilm uit 1980. **11.30** Tele-Akademie. Afl.: Das gottlose Paradies. **12.15** Fernsehen - Wiedersehen: Notizen vom Nachbarn. **13.00** Babylon, magazine. **14.00** Karl, der Gerechte. **14.50** Ping-Pong. **15.30** Techtelmechtel. **16.15** Magazine over modeltreinen. **16.30** Musikstreifzüge: Klassieke muziek. **17.00** Der Mann, die Frau und die Stadt. Documentaire. **17.45** 'n Abend Nachbarn. **18.15** Mache mehr. **18.45** Heiter bis ulkig. **19.15** Aufforderung zum Tanz. **20.00** Tagesschau. **20.15** Rheinland-Pfalz-Zug. **21.00** Südwest aktuell. **21.05** Rheinland-Pfalz-Zug. Vervolg. **21.50** Sportmagazine. **22.45** Rheinland-Pfalz-Zug. Vervolg. **23.45** Documentaire over het beroep van grimeur. **00.45** Laatste nieuws. **00.50** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 Maus reiss aus. Spel. (herh.).
06.15 Beverly Hills teens, Amerikaanse tekenfilmserie. (herh.).
06.40 Lucky Luke, (herh.).
07.10 Die Sechs-Millionen-Dollar-Familie (The bio nic six). (herh.).
07.35 Winspector. (Winspector - Special rescue police task force). (herh.).
08.00 Li-La-Launebär.
08.30 Tal der Dinosaurier (Valley of the dinosaurs), tekenfilmserie.
09.00 Hanna Barbera - Party.
09.30 Scooby Doo, tekenfilmserie.
10.00 Kunst und Botschaft. Serie kunstbeschouwingen.
10.05 Wonder Woman (New adventures of wonder woman), serie.
11.00 Zurück in die Vergangenheit (Quantum leap). Afl.: Das Duell.
12.00 Tequila & Bonetti (Tequila and Bonetti) Amerikaanse misdaadserie.
13.00 Mein Vater ist ein Ausserirdischer (Out of this world) Amerikaanse serie. Afl.: Vergiss deine Sorgen.
13.30 Das bucklige Schlitzohr (Big man on campus) Amerikaanse komedie uit 1988 van Jeremy Kagan.
15.35 Der rote Blitz (The flash), fantasyserie. Afl.: Tanz der Hologramme.
16.35 Masters of the universe, Amerikaanse fantasy-film uit '87. (herh.).
18.45 RTL aktuell.
19.10 Ein Tag wie kein anderer. Reisquiz. Vandaag: Hongarije.
20.15 Die Post geht ab. Spel.
21.55 Spiegel TV. Nieuwsmagazine.
22.40 Prime Time - Spätausgabe.
23.00 Happy Playboy Hour. Met: Playboy's love and sex test.
23.30 Playboy late night. (herh.).
00.05 Kanal 4 - Wellelänge.
00.40 Mein Vater ist ein Ausserirdischer (Out of this world). (herh.).
01.05 Eine schrecklich nette Familie (Married...with children). (herh.).
01.35 Wer ist hier der Boss? (Who's the boss?), comedyserie. (herh.).
02.05 Der Chef (Ironside) Amerikaanse misdaadserie. (herh.).
03.00 Hans Meiser. Talkshow. **03.50- Explosiv** - Das Magazin. **04.15 Mord ist Ihr Hobby** (Murder she wrote), misdaadserie. (herh.).
05.05 Gute Zeiten, schlechte Zeiten. Duitse serie. (herh.).
05.30 Reich und Schön (The bold and the beautiful), soapserie. (herh.).

● *Campbell Scott en Stephen Caffrey in de soms aangrijpende speelfilm 'Longtime Companion'. (Duitsland 2 - 23.20 uur).*

SAT 1

05.05 Mann im Feuer, Engelse speelfilm. **06.50** Quär Beet. **08.30** Alptraum unter Wasser. Amer. pilotfilm. **10.10** Die Hafenkneipe von Tahiti, Amer. filmkomedie. **12.05** Life Sense - Der Bund fürs Überleben. Engelse documentaire. Vandaag: Parasieten bij de mens. **12.40** Natuurdocumentaireserie. **13.10** The adventures of the black stallion. Canadees-Franse avonturenserie. **13.40** The stalking moon. Amer. western uit 1968. **15.30** Les grandes vacances. Frans-Ital. filmkomedie uit 1967. **17.05** Halfway across the galaxy and turn left. Austral. sf-serie Afl.: Meuterei in Bellwood. **17.35** Baywatch. Afl.: Eddie unter Anklage **18.30** Sat 1 News. **18.40** ranissimo. Voetbalmagazine. **19.30** Glücksrad. **20.15** Sinatra. Amer. tv-film uit 1992. **22.00** Talk im Turm. Aansl.: TopNEWS. **23.25** Spottschau. Satire van en met Dieter Hallervorden. **23.55** So gesehen. Overdenking. **00.00** Der grosse Schweiger, Amer. western. **02.00-07.35** Teletext.

RTL Television
13.30 Big Man on Campus (USA,1989).
Flauwe komedie van Jeremy Paul Kagan waarin een gedrocht maar school gaat.
Met Allan Katz en Corey Parker.

RTL4
14.00 Rancho Notorius (USA, 1952).
Veel geroemde western van Fritz Lang waarin Marlene Dietrich een bende leidt die bezoek krijgt van Arthur Kennedy, wiens vrouw door hen is vermoord.

Duitsland 3 West
15.00 That's Entertainment II (USA,1976).
Musical-compilatie van Gene Kelly. Met o.a. The Marx Brothers, Fred Astaire, Bing Crosby, Doris Day, Greta Garbo en Gene Kelly zelf.

BBC 1
16.00 Krakatoa, East of Java (USA,1966).
Avonturenfilm van Bernard Kowalski over de zoektocht naar een gezonken schip die verstoord wordt

● *Urbanus van Anus speelt in 'Hector' de bakkersknecht die verliefd is op Sylvia Millecam. (België/TV 1 - 20.45 uur).*

door een enorme vloedgolf.
Met Maximillian Schell en Diana Baker.

RTL Televison
16.35 Masters of the Universe (USA,1987).
Obligate science fictionfilm van Gary Goddard met Dolph Lundgren In de hoofdrol.

Duitsland 3 West
20.15 Minnie and Moskowitz (USA,1971).
Melancholische film van John Cassavetes over de liefde tussen een vrouw die in een museum werkt en een parkeerwachter.

België/TV 1
20.45 Hector (België,1987).
Grappig bedoelde film van Styn Coninx waarin Urbanus van Anus een bakkersknecht speelt die verlieft wordt op Sylvia Millecam.

TV 5
21.30 L'homme de cendres (Tunesië,1986).
Chaotisch relaas over twee jongens die toen ze klein waren door een opzichter verkracht zijn. Regie: Nouri Bouzid.

BBC 2
23.05 House of Games (USA, 1987).
Veelgeprezen regiedebuut van David Mamet waarin een vrouwelijke psychiater verzeild raakt in een maffiacomplot.
Met Lindsay Crouse en Joe Mantegna.

Duitsland 2
23.20 Longtime Companion (USA, 1990).
Drama van Norman René over een vriendengroep die het slachtoffer wordt van aids. Bij vlagen aangrijpend.
Met Stephen Caffrey en Campbell Scott.

Duitsland 1
0.55 Foxes (USA,1980).
Het relaas van vier meisjes in de puberteit en de daarmee gepaard gaande problemen.
Uitstekend acteerwerk van o.a. Jodie Foster. Regie: Adrian Lyne.

Duitsland 2
1.00 Un taxi mauve (Frankrijk-Ierland-Italië,1977).
Maatschappelijke randfiguren maken gebruik van de diensten van de Ierse plattelandsarts dr. Scully. Prima film van Yves Boiset met Fred Astaire en Peter Ustinov.

radio

Radio 1

Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30, 18.30 en 6.30 Nieuws 7.05 De andere wereld van zondagmorgen. 8.08 Vroege vogels. 10.03 O.V.T. 12.05 AVRO Radiojournaal. 14.03 Langs de lijn, sport en muziek. 18.08 Aktuele zaken. 19.02 Het geding. 20.02 Appels en peren. 21.02 Terug naar de toekomst. 22.02 3 D, drie generaties in debat. 23.05 Met het oog op morgen. 0.02 Volgspot. 1.02 Nocturne. 2.02 Clair-obscur. 4.02-7.00 Tussen gisteren en morgen.

Radio 2

7.02 Dag en dauw. 10.02 Muziekmozaïek. 11.02 Andermans veren. 12.02 De Familie VPRO, met om 12.02 De Familie; 12.30 Het changement; 12.35 Een dik uur Ischa; 13.52 De wijde blik; 14.02 Zaal op zondag; 16.50 Boráthoekje; 17.02 Van 0 tot 80; 17.52 Vrije geluiden.

18.02 De oude doos, met om 18.02 Het concert; 18.30 Het radioarchief. 19.02 KRO's Country time. 20.02 Levenslief en levensleed. 21.02 Daar word ik stil van... 21.30 Op de eerste rang. 23.02-24.00 Jazz-connection.

Radio 3

6.02 TROS 3-draai (je nog maar eens om). 9.02 TROS Gouden uren. 12.02 TROS Somer-tijd. 15.02 De TROS presenteert de Mega Top 50. 19.02 TROS Dancetrax, met om 20.02 Dance Music Top 30. 21.02 De c.d.-show. 23.02 TROS Nachtwacht. 2.02 Zone. AKN: 4.02-6.00 Pyjama-FM.

Radio 4

Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 Nieuws. 7.02 Ochtendstemming. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert: A. Koor en Symf. Ork. Lugano met 2 baritons en tenor. B. Orlando Kwartet. 13.02 Diskotabel. 14.15 Het middagconcert: Gelders Ork. met viool. 16.00 De Nederlanden. 17.00 Hoorspel. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00-24.00 Nieuwe muziek: Schönberg Ensemble.

Radio 5

Elk heel uur t/m 18.00 en 20.00 Nieuws (behalve om 10.00 en 17.00). 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Praise op zondag. 8.08 Groot nieuws. 8.55 Waterstanden. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 10.00 De reizen van Paulus. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. 11.00 Eucharistieviering. 12.02 Aardewerk. 12.50 In gesprek met de bisschop. 13.10 De andere wereld van zondagmiddag. 14.02 Het bestaan. 15.02 Medelanders Nederlanders. 16.02 Zorg en hoop. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.10 Bonnefooi. 18.35 Liturgie & Kerkmuziek. 19.00 Tambu. 19.30 Suara Maluku. 20.02 De muzikale fruitmand. 20.44 EO-Metterdaad. 20.45 Ik zou wel eens willen weten. 21.15 Populaire orgelbespeling. 21.40 De bijbel open. 22.00 Radio romantica. 23.00-24.00 Het zwarte gat.

Omroep Limburg

9.03 Postbus 94, Verzoekplaten. 10.00 Postbus 94 klassiek. 11.00 Trefpunt: live discussieprogramma. 12.00 Omroep Limburg Klassiek: klassieke muziek. 13.00 (inter) nationale actualiteiten. 13.30-18.00 Omroep Limburg Sport: rechtstreekse verslagen, commentaren, nabeschouwingen en uitslagen van regionale en (inter)nationale sport.

BRTV/Radio 2

6.00 Nieuws. 6.05 Goede morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroet. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. Non-stop retromuziek. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De pré-historie. 11.00 Bengels. Kindvriendelijk programma met Julien Put. 13.00 Nieuws. 13.10 Hit of Flop met Conny Neefs. Een panel beoordeelt vijf nieuwe singles. 14.00 Fiestag, muzikaal familieprogramma met Ro Burms en Johan Verstreken. 17.00 Nieuws. 17.05 Afgefloten. Sportprogramma. 18.00 Nieuws. 18.10 Funiculi Funicula met Marc Brillouet. 20.00 Vragen staat vrij, groot verzoekplatenprogramma van de zondagavond. (22.00 Nieuws). 23.30-6.00 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF

Nieuws elk heel uur.
6.05 Radiofrühstück (6.45 Hörergrusslotterie; 7.05 Veranstaltungstips; 7.30 Evangelium in unserer Zeit). 8.30 Glaube und Kirche. 9.05 Mundartsendung. 10.05 Treffpunkt Frischauf. 12.05 Schlagersouvenirs. 14.05 Die deutsche Schlagerparade. 16.05 Sporttreff. 18.40 Seniorenfunk. 19.00-20.05 Volkstümliches Schlagerkarussell mit Charles Dosquet.

RTL4 radio

Elk heel uur nieuws.
8.03 Het wakkere weekend. Mark Berendsen. 10.03 Koffiekringen, Bart van Gogh. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Tom Blom. 14.03 Rock Ballads Bart van Leeuwen. 16.03 Vrijheid Blijheid, Martin Volder. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR4

4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Volkstümliche Matinee. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Musik ist Trumpf. 13.00 Heimatmelodie. Folklore rund um die Welt. 14.00 Nachrichten. 14.05 Was darf es sein? Verzoekplaten. 17.00 Der Tag um fünf. Aansl. Chöre der Völker. 18.00 Nachrichten und wetter. 18.05 Schellack-Schätzchen. 19.00 Auf ein Wort, Abendmelodie (19.30 Ohrenbähr). 20.00 Nachrichten. 20.05 Erinnerung. Melodien von gestern und vorgestern. 22.00 Nachrichten. 22.05 Zum träumen. 22.30-4.05 ARD-nachtexpress.

Caravans/tenten

BARTELS Caravaning Caravacance dealer van LMC Münsterland Caravalair, Tredon, verhuur v.a. ƒ 450,- p.w. In onze shop +/- 5.000 artikelen o.a. blokbatterijen ƒ 2,95; AKS stab. van ƒ 590,- voor ƒ 470,-; 5 kg. gasfles ƒ 49,95; opzetspiegels ƒ 9,95; Lalleman stoelen ƒ 79,-; plm. 50 inruilers voorradig. Hommerterweg 256, Amstenrade-Hoensbroek. Tel. 04492-1870. Vrijdagavond koopavond.

Te k. VOUWWAGEN 4-pers., bwj. '84, in prima staat, vraagprijs ƒ 1.800,-. Limburgiastr. 25, Heerlen.

Te k. ADRIA caravan; 4,00 mtr., toiletruimte, kachel, rondzit, voortent en luifel, i.z.g.st., ƒ 8.750,-. 045-750497.

ADRIA 320 bwj. '80, i.z.g.st., veel extra's. Tev. zg. tunneltent, nieuw, nooit gebr. met 2 slaapzakken. 045-721895.

STAWAGEN Tornado, afm. 11,0 x 3,0 mtr., indeling: 2 slaapkamers, keuken, berghok en woonk., geheel ingericht, bwj. '87, prijs ƒ 8.250,-. Zien is kopen! 045-323178.

Te k.vouwwagen PARADISO, incl. oploopren, voortent, luifel, ijskastje, in goede staat. Telefoon 045-254069.

Te koop 5-pers. caravan i.z.g.st. MUNSTERLAND type 420, bw.jaar 1980, met nw. voortent, SSK koppeling en diverse extra's, vr.pr. ƒ 5.750,-. Tel. 045-315815.

Te koop HOBBY Classic 400, bwj. '91; Hobby Luxe 430, bwj. '89. ☎ 04498-54390.

Te koop TOURCARAVAN Avento Royal 395 De Luxe TL, bwj. '89, ƒ 11.500,-. Telef. 045-442351 na 18.00u.

EIFELLAND 6-pers., compl. ingericht, inclusief verwarming en koelkast, ƒ 2.750,-. Tel. 04752-4826 tussen 11.00 en 12.00 uur.

ADRIA 3 à 4 pers. bwj. '80, i.z.g.st., pr. ƒ 3.400,-. Na 17.00 uur 045-415330.

Te k. BERGLAND 380 Himalaya, bwj. '86, geh. compl., pr.n.o.t.k. 045-319044

Te k. caravan merk REMBRANDT, 4-pers., bwj. '81, vr.pr. ƒ 2.750,-. 045-311892.

Te k. HOBBY Prestige 495 T, bwj. 1986, rondzit met slpkmr., keuken met 90L. koelk. en 3-pits gascomfort, fraaie badk., i.z.g.st., incl. nwe. voort. en acc., ƒ 13.750,-. Tel. 04740-5389.

Te koop ALPENKREUZER Senior bwj. '82, 4-6 pers., pr.n.o.t.k. 045-211587.

Te k. caravan merk TEC, 4-pers., met alle toebeh., nw. voort., bwj. '90. 045-325980.

Te koop HOBBY Prestige 4.60, bwj. '91, pr.n.o.t.k. Tel. 045-723689.

Te koop VOUWWAGEN Conway, bwj. '78, in goede staat, met extra's, vraagprijs ƒ 1.750,-. Tel. 04451-2372.

Te koop 4-persoons caravan ASTRAL, vraagprijs ƒ 3.000,-. ☎ 045-424379.

Te koop 3 en 4 pers. TOURCARAVANS merk IT en Bergland. Tel. 043-633923.

Te k. STACARAVAN camping De Zonnevijver te Rekum (B). ☎ 04498-54356.

Te koop HOBBY bwj. '88, 5.45 m lang. 046-748118.

Particulier vraagt CARAVAN te koop vanaf bouwjaar 1987. ☎ 045-420330.

Te k. ADRIA 390 T, bwj. '80, 4-pers., wasruimte, ijskast, ringverwarm., Brand voortent ƒ 3.250,-. 045-270154.

ZOMERHUISJE, 6x3.50 m., tev. gesch. v. aanbouw v. caravan. ☎ 046-331008.

Te koop VOUWWAGEN Andre Jamet, bwj. '91, 4 tot 6 pers., zeer ruim, veel extra's, z.g.a.nw., vraagprijs ƒ 5.600,-. Tel. 045-225644.

Te koop VOUWWAGEN merk Walker Sunny, bwj. '86, zeer compleet, i.z.g.st. Telef. 045-722078.

Te koop VOUWWAGEN Trigano. Const. Huygensstr. 45, Brunssum. ☎ 045-270667.

Te k. VOUWWAGEN Andre Jamet, type Canyon, mod. 1990, veel extra's, 4 x gebr. ƒ 5.000,-. Tel. 045-210334.

Te koop HOBBY Classic 440, bwj. '93, nieuw, niet gebruikt. Tel. 04498-54664.

BAGAGEWAGENS en open aanhangwagens vanaf ƒ 585,- incl. BTW. Wijngaardsweg 54, Industrieterrein de Koumen, Heerlen. 045-222455 b.g.g. 754254.

Te k. CHATEAU La Car 450 bwj. '92; Burstner Holliday 3700 bwj. '92. 04498-54390.

ALPEN KREUZER Super GT geh. compl. ƒ 2.000,-. Tel. 04498-54390.

Zeilen/Boten

Jachtbemiddeling
Pieterplas
biedt te koop aan:
pol. kajuitzeiljacht merk Beneteau, 5,5 x 2,3 m.
043-671814.

Jachtbemiddeling
Pietersplas
biedt te koop aan
stalen bruisvlet, 9 m en pol. kruiser 8,5 m. 043-671814.

Diverse ligplaatsen beschikbaar in onze nieuwe jachthaven te Maastricht. 043-671814, Nautisch centrum.
Pietersplas

Te koop kleine SPEEDBOOT K.M.V., inclusief trailer en 18 pk Mercury buitenboordmotor, vaste prijs ƒ 1.750,-. Tel. 045-427398.

Te k. kleine ZEILBOOT, Flits, met trailer en 4 pk B.B., vr.pr. ƒ 2.500,-. Tel. 045-723497.

Te k. SPEEDBOOT Fourwings, bwj. '91, met trailer. Vaste prijs ƒ 18.500,-. Telefoon 046-529076.

Zed. RUBBERBOOT, 5-pers., en 30 pk nw. Yamaha-motor incl. nw. trailer, compl. ƒ 4.500,-. 045-420669.

Te koop SPEEDBOOT, Glastron V 212 Sierra, V-8 200 PK, inboort, inclusief tandem-asser, ƒ 17.500,-. Tel. 046-378598.

Te k. SURFPLANK Mistral compl. met 2 zeilen, z.g.a. nw., ƒ 800,-; surfpak TESCO Long John met bolero, mt 50, ƒ 125,-. ☎ 045-419410.

Te k. MERCURY bb-motor, 15 pk, 1½ jr. oud, nieuw lopend te bezicht. m. 100 vaaruren. 045-211034.

SURFPLANK Vinta Shockw. 299, 140 L met doorgelat zeil, ƒ 400,-. 045-463469.

Te k. SPEEBOOT Reinell 6-pers., 5.70 mtr., 170 pk Volvo Penta inbouw, geh.gerev., compl. met cabriokap kanteltrailer en ski-uitr., In perf. st. Vraagprijs ƒ 11.750,-. Tel. 09-32.11.332542.

Te k. F2 SURFPLANK, compl. m. uitrusting, i.z.g.st., pr. ƒ 750,-. Zeswegenln. 132 Heerlen, na 18.00 uur.

Mercury B.B.MOTOR, 35 pk, electr. start, KS bwj. '90, autoblend, comp. m t.m. vr. 045-253927.

Campers

Te koop CAMPER VW LT28 orig. van de fabriek, geh. compl.ingericht, met voortent, luifel, APK,verz., 60-dgn. kaart en stalling. Pr.n.o.t.k. Tel. 045-420237.

Te koop BEDFORD camper, t.e.a.b. of te ruil tegen grote caravan met eventuele bijbetaling. Tel. 045-455763.

Te koop CAMPER Citroën HY, bwj. '72, i.z.g.st., origineel, lengte woonged. 3 m. met voortent. ☎ 045-242692.

DODGE Camper, 4-persoons, alle voorzieningen aanwezig. Hoofdstraat 214, Hoensbroek. ☎ 045-213580.

VW CAMPER bwj. '80, i.z.g. st., inbouw '89, hoog dak, bustent, geheel compl. ƒ 6.500,-. 045-215223.

(Huis)dieren

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

Handtamme en pratende PAPEGAAIEN, ook baby's. Ariane. Bleyerheiderstr. 10, Kerkrade. Tel. 045-351340.

Te koop MALTEZER leeuwtjes en langharige Boomers, ingeënt en ontwormd. Hondenkapsalon Lilian. Tel. 04459-1816.

MALTEZERS, Yorks. ter. en Schotse Terriërs, Boomers, tekkels. Walem 11a, Schin op Geul. 04459-1237/3097.

Te koop mooie YORKSHIRETERRIERPUPS. Tel. 04498-54002.

Te koop jonge GOLDEN RETRIEVERS met stamboom en inenting. Telef. 04118-3977.

Te k. Perzische KITTENS, 12 weken met stamboom. Telef. 045-221434.

Te koop zeer mooie YORKSHIRE-TERRIER, reu, 8 weken. 046-581465.

Ned. SCHAPENDOESPUPS met stamboom. Pieta Janssen, tel. 04747-2910.

Te k. langharige SCHOTSE Collie-pups, ingeënt en ontwormd, ouders aanwezig. Telef. 045-726184.

Te koop van particulier MALTEZER PUPS met stamboom, ingeënt en ontwormd. Telef. 04104-74303.

Te k. Duitse JACHTKOETS, begin 1900, 100% in orde. 04459-2738/045-212425.

Te k. ROTTWEILERPUPS met stamboom, geënt en ontwormd. 04780-41982.

Te k. Golden RETRIEVERPUPS uit HD-vrije ouders, met stamb. en pasp., ingeënt en ontw., met HD-gar. Tel. 04998-73295.

Te koop YORKSHIRE terriertjes. Kennel Oos Heim. Telefoon 04404-1527.

BOBTAILPUPS met stamboom voor de serieuze liefhebber. Kennel Ruchiëng, telefoon 04747-2910.

Te koop ROTTWEILER pups, 11 weken oud, ontwormd, geënt met stamboom. Tel. 045-421600.

Te k. zeer mooie West Highland White TERRIER pups, met stamb. ☎ 04454-63645.

Te k. Heilige BIRMAAN, kittens, met stamboom BP. Tel. 045-718461.

Te koop aluminium HONDENREN pr. ƒ 150,-. Telef. 045-230264.

VOLIÈRE-VOGELS te koop. Vrijd. na 18.00 uur, zat. hele dag. Vignonstr. 34 Heerlen.

Te koop prachtige MALTEZER Leeuwtjes, 10 weken oud, ƒ 350,- per stuk. ☎ 09-32.8986.3809.

Te koop groot assortiment VIJVERVISSEN, planten, vogels, pluimvee, knaagdieren etc. Kom vrijblijvend kijken: Roosterbergstraat 40, Opoeteren-Maaseik. Tel. 09-32.8986.3809, ook op zondag open vanaf 14.00 uur.

Labrador-Retriever PUPS en Golden-Retriever pups met stamboom en gezondheidsgarantie. Telefoon 04135-1931.

Prachtige Golden Retriever PUPS, prima stamboom. Schriftelijke garantie. Telefoon 04138-74936.

Te k. BERNER-SENNEN en Dobermann-pups, ing. en ontw., HD-vrij. ☎ 08866-2483

Te koop WEST HIGHLAND WHITE en Yorkshire-terriër-pups. Telefoon 04979-1246.

Te koop zwartbles fok- en WEIDELAMMEREN. Telef. 04754-81549.

Te koop BOUVIER, teef, 5 maanden oud, blond gestroomd, zeer mooi, pr. ƒ 400,-, zonder papieren. Zaterdagstr. 22, Heerlen.

Te koop 5 jarige Haflinger HENGST met papieren. Geen telefonische prijsopgave. Telef. 045-442868.

PAPEGAAIEN, baby-, blauw-, geel voorhoofd en dubbele geelkopamazones, nachtoogkaketoes; grijze roodstaartjes; tamme Alexander nu ƒ 200,-, tamme baby beo's ƒ 250,- met gar. Tevens inruil en inkoop. Tel. 046-375359.

Te k. Cavalier King Charles SPANIELPUPS met stamboom, e.d., 8 weken, bruin/wit, ƒ 700,-. 04750-22185.

Af te halen witte KEESHOND 12 mnd. (weg. omst.). Tel. 045-319847.

Te koop nest BOUVIERS tevens blonde boef, reu, 15 maanden. Tel. 04130-65750.

Te koop DWERGPOEDELPUPS met stamboom en ingeënt, vader beste dwergpoedel reu van de club-match Geleen, gefokt volgens de richtlijnen van de rasvereniging. Inlichtingen: Kennel van Klein Nulland. ☎ 045-421767.

Wegens omstandigh. gratis af te halen mooie POES met gratis kattebak en mandje. Tel. 045-311619.

Te koop YORKSHIRE-TERRIER, 1 jaar oud, reu. Telefoon 045-252901.

Te koop mooie Mechelse HERDERPUPS, ingeënt en ontwormd. ☎ 04492-3421.

Te koop mini MALTEZER leeuwtjes, kamerhondjes. Telefoon 045-321231.

GOLDEN-RETRIEVER-PUPS te koop, met prima stamboom, ingeënt en ontwormd. Tel. 04138-74218.

Te koop Engelse COCKER-SPANIEL, beslist voor goed tehuis. Tel. 045-427874.

Huishoudelijke artikelen

MASSALE
MAGAZIJNVERKOOP VAN
DUIZENDEN APPARATEN
koelen-vriezen-wassen-hifi-stereo-kleuren-tv-video's etc.

WITTE HAL
SITTARD, HEERLEN EN
MAASTRICHT

waar nieuwe, licht beschadigde of overjarige apparaten uit de Horn-winkels worden verzameld en verkocht tot liefst

60% KORTING
ELKE DAG NIEUWE AANVOER
ELKE DAG SUPERLAGE
AANBIEDINGEN
OP = OP,
SLECHTS ENKELE STUKS!

Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes:

INDESIT DIEPVRIESKAST
SF 4220, 5 laden diepvries met apart voorvriesvak, 220 liter bruto inhoud, energie-zuinig, snelvriesschakeling
geen ƒ 999,- of ƒ 697,-, maar

ƒ 597,-

PHILIPS/WHIRLPOOL
WASAUTOMAAT
1000 toeren centrifuge, 4,5 kilo inhoud, spoelstopschakelaar, RVS-trommel, vrije temperatuurregeling, kleine wasjes.
geen ƒ 1.498,- of ƒ 1.398,-, maar

ƒ 998,-

AUDIO SONIC MIDISET
2 x 10 Watt, bass booster sound systeem, dubbel cassettedeck, incl. platenspeler en boxen.
geen ƒ 598,- of ƒ 398,-, maar

ƒ 198,-

BLAUPUNKT KLEUREN TV
IS 6349 STTT, 63 cm. beeld, 2 x 20 Watt, met stereo en teletekst.
geen ƒ 1.898,- of ƒ 1.597,-, maar

ƒ 1.197,-

WITTE HAL
SITTARD
Bergerweg 51-53
Industrieterrein Bergerweg. Tel. 046-518162
MAASTRICHT
Scharnerweg 66/70
achter Horn keukensuper. Tel. 043-633162
HEERLEN
Heerlerbaan 273
naast Horn keukensuper. Tel. 045-426842
Ook uw adres voor keuken-inbouwapparatuur
met grote kortingen.

IJSK., gasf. ƒ 95,-; wasaut. ƒ 175,-; diepvr. ƒ 175,-; wasdr. ƒ 175,-. 045-725595.

Te koop grote CENTRIFUGE, bijzet gasfornuis, electr. kookfornuis met oven, gashaard voor kamer en div. radiatoren. Telef. 045-714085.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Kunst en Antiek

Open huis

Ook dit jaar ben U van harte welkom om onze gehele collectie antiek te komen bezichtigen tijdens ons OPEN HUIS van zaterdag 5 juni t/m zaterdag 12 juni a.s. Wij zijn vooral gespecialiseerd in mahonie, noten en eiken meubels en alle typen klokken.

Schäfer Antiek
Eindhovenseweg 27, 5582 HN Aalst-Waalre.
Tel.04904-14802.
Openingstijden ma/zat. 10.00-17.00u. Zondags gesloten.

Komt U eens vrijblijvend kijken naar onze enorme collectie ANTIEK o.a.: kasten, tafels, stoelen, klokken, brons, koper, tin enz. Wim Scheepers, Panheelderweg 28, Heel. Tel. 04747-1593. Iedere dag geopend.

In- en verkoop antieke grammofoons en SPEELDOZEN. Tel. 043-649494.

De mooiste grenen en eiken keus volgens VT-wonen en Ariadne vindt u bij INTERART antiek Simpelveld, Irmstraat 64. 045-443161 eigen restauratie en logerij. Ma. gesl./do. koopav.

Te koop antieke Mechelse BUFFETKAST en antieke eethoek, pr.n.o.t.k. Tel. 045-353576, na 18.00 uur.

Net binnengekomen, grote partij ANTIEK o.a. vitrinekasten, secretaires, kommodes, linnenkasten, halkasten en div. eethoeken etc. Wijshoff Antiques, Amstenraderweg 9, Hoensbroek-Centrum. Tel. 045-211976. Geopend: donderdag, vrijdag en zaterdag.

Te koop antiek: EETHOEK, mahonie salontafel, fauteuil en gaslamp. ☎ 04450-3154.

Antiek SIMONS gespecialiseerd in noten, grenen, eiken, antieke kasten, lampen, klokken enz. Dorpstraat 45A, Nuth (in het centrum t.o. kerk). 045-243437. Een begrip voor de regio!

Te koop porceleinen BIERTAPZUIL, ƒ 1.000,-. Telefoon 04454-63026.

Muziek

PC bezitters opgelet

Nieuw van Roland: SC7 geluidsmodule compleet met midi-interface, turbotraks 64 sporen sequencer, midiaplayer, band in the box. Alles onder Windows 3.1 of voor AT/XT. Inclusief veel Midifilesongs. Uw eigen digitale studio voor ƒ 1.100,-. Demonstratieklaar

STALMEIER MUSIC
de muziekspecialist
HOOFDSTRAAT 32 TEL 045-214253 HOENSBROEK

SHOWVERLICHTING voor discotheken, drive in shows of bands. Limburgs goedkoopste adres. Bezoek onze showroom. Highlite International, Huls 14, Simpelveld. Tel. 045-444907.

Te koop Roland U-220 SOUNDMODULE plus card nr. 2 plus 11, prijs ƒ 1.200,-. Telefoon 04454-63209.

Gezocht BASSIST m/vr. en losse zanger voor blues/rockband. Tel. 04498-56627, na 17.00 uur 54153.

Gevraagd BASGITARIST(-E), eventueel met zang. Tel. 045-258257 b.g.g. 720111.

Te koop YAMAHA Orgel C 55 N met bankje, prijs ƒ 1.500,-. Tel. 045-752713.

Te koop tegen kostprijs METALLICA veldkaart 12 juni incl. busreis. Telef. 04498-53217.

VERSTERKER met 6 kanaals mengpaneel + digitale delay met 5-bands equalizer 2x 150 Watt met 3 weg boxen. Pr. ƒ 1.500,-. Te bevr. Clemensstr. 2, Hoensbroek.

GITARIST/zanger zoekt aansluiting bij trio. Tel. 045-232318.

Te koop BASGITAAR Westone Spectrum ST Bas, ƒ 500,-. Tel. 045-254641.

Te koop Evens VERSTERKER met mengpaneel 100 W en 2 Dynacord boxen à 150 W. ☎ 045-462115.

Te k. Peavey PA-BOXEN Eurosys 4, 400W, vr.pr. ƒ 1.350,-; 8-kanaals Prof. mixer, pr. ƒ 600,-; Sherwood eindverst. 2 x 180W, pr. ƒ 650,-. Tel. 045-218386.

OEFENRUIMTE te huur op maandag/woensdag van 14.30-18.30 uur voor serieuze bands. Muziekinstallatie aanwezig, ƒ 50,- p. mnd. Info. 046-752688.

ROCKCOVER band zoekt stevige gitarist. Oefenruimte aanwezig in Sittard. 045-221511 of 09-32.89773050.

Te koop 2 PEAVY zangzuilen, ƒ 375,-, multi-effect Yamaha SPX 90 II, ƒ 350,-, mengpaneel 12 kanaals, ƒ 350,-, Ibanez Icyman gitaar en koffer, plm. 20 jaar met Dimarzio, ƒ 1.100,-. Telefoon 09-32.89773050.

BANDS gezocht voor optreden(s). Info. telefoon 045-215436.

2 CONCERTGITAREN te koop, zeer goede kwaliteit. Tel. 09-32.87657179.

TV/Video

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ 65,-. Nieuwe KTV's v.a. ƒ 298,-, betaling v.a. ƒ 25,- p.mnd. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Goede kleuren T.V.'s, zeer grote sortering in alle prijsklassen. Meer dan 25 jr. T.V. occasioncentrum GEEL, Grasbroekerweg 25, Heerlen. Tel. 045-724760.

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. ƒ 75,-, met afst.bed. v.a. ƒ 125,-, met teletekst v.a. ƒ 250,- o.a. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. 045-213432.

KTV 37 cm 40 vk + afst.bed.; Aristona midiset, dubb. cass., platensp. samen ƒ 400,-. Tel. 045-461162.

Verzamelingen

ALTIJD te koop gevraagd: oude reclame-objecten oa. emailleborden, affiches, figuren, oud blikken speelgoed, oude trapauto's, oude automaten. 04454-65741.

Braderieën/Markten

Zondag 29 augustus BOURGONDISCH dorpsfeest op de Markt te Eygelshoven. Deelnemers voor de food-sector kunnen zich nog opgeven. Tel. 045-352069.

Uitgaan

Zondag 27 juni, openlucht COUNTRY en Westernfestival Winchester City te Amstenrade, m.m.v. Piet Veerman, Rene Shuman, Walter Nita e.v.a. Vanaf 13.00 u. Tel. 04492-4493 of 3659.

Diversen

Problemen met uw figuur?
Bel voor gratis afslanktips.
Geen dieet.
De Slanke Lijn.
06-350.300.13
100 cpm. nr. 184.

GEBIT gebroken? Tandtechn. praktijk Hoonhout v. nieuwe gebitprotheses en reparaties. Akerstr. Nrd. 328, Hoensbroek. 045-228211.

KOOPJE! Schuif/vouwwanden 2.50 m. x 2.50 m. Telef. 045-426256.

Te koop eiken KAST (3 elementen), ƒ 1.750,-; jongens en meisjesfiets, ƒ 50,- per stuk, open haard merk Franklin, ƒ 500,-, kinderrenfiets merk Cornelo, 5-versn., ƒ 100,-. Telef. 045-226401.

Houd ook zo'n gezellige LINGERIE-PARTY bij u thuis. Info 043-435894.

Ik help u uit de problemen met BOUWWERKZAAMHEDEN in Duitsland. Konzessionsträger H.P. Baadjou. Telef. 045-452819.

Te koop nieuwe FIETS en klok. Tel. 045-254441.

Te koop 10 een GEWICHTSPROBLEEM dan hebben wij de oplossing voor U. Wilt u gezond afvallen, bel nu 09-32.89771962.

Te koop voor kleinhandelaren en venters, iedere dag verse AARDBEIEN Elsanta. Tel. 0949-24561292.

Te koop 50 'er jaren JUKEBOX, Seeburg Shannel; flipperkast. Tel. 045-464620.

Schitterende BIJVERDIENSTE, plm. ƒ 200,- à ƒ 300,- per week voor slechts enkele uren ged. 2 of 3 avond. per week. Moet in bez. zijn van auto en tel. 045-259787.

Te koop KTV Philips 2 jaar oud; stereo-installatie Philips met CD, 1 jaar oud, zeer mooi. Samen ƒ 650,-. Tel. 045-724063.

CHAVING DISH 1/1 GN vanaf ƒ 137,50. BV Kepu ZB, Ganzeweide 175A, Heerlen. Telef. 045-210606.

NOVEEN St. Clara. Belangrijk. Vraag alleen positieve dingen. Bid 9 dagen het Wees Gegroet bij een brandende kaars, ook als u er geen zin in heeft. Vraag 2 dingen die vast onmogelijk lijken om verhoord te worden en iets wat u ter harte ligt. Laat de negende dag de kaars geheel opbranden en publiceer dit bericht. U krijgt wat u vroeg. M.C.

Telecommunicatie

Draadloze telefoons
vanaf ƒ 199,-,
25 verschillende modellen.
Foto Video Telecom
De La Haye, Nieuwstraat 3, (Centrum) Hoensbroek.
Tel. 045-211875.

Pers.Kont./Klubs

Bar PRINCESS zoekt nog 1 tot 2 leuke meisjes, zeer hoge verdiensten en hoge garantie, vervoer aanwezig, intern mogelijk. Tel. 0949-240466965, vanaf 20.00 uur.

J. man zoekt MEISJE om nieuw privé op te starten. Brief met tel. nr. of adres o. nr. B-04152, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

SM-huis vraagt dringend ervaren MEESTERES. Telef. 045-462720.

Privé ELISA, dame gevr. voor intern werk. Leeftijdsgroep 25-30 jaar. Hoge verdiensten. ☎ 043-436667.

DRINGEND meisje gevr. voor zeer goedlopend privéhuis te Kerkrade. Werkverhouding 60/40, en alleen meer meisje met Nederl. paspoort. Telef. 045-425100.

06-lijnen

Erotel 06
Erotel
dat is 't wel
320.320.20
75 ct. p. min.

Bij u in de buurt zijn er ook genoeg meiden die het bed in willen!
Luister voor 50 cphm.
06-350.340.77

Rijpe vrouwen
zkn. sexcontact, 50 cphm.
06-350.300.88

Sex-Hoteline
snel sexcontact, 50 cphm.
06-340.320.25

Rijpe Esther
en Janny
rond de 40;
chique en pervers, kaal.
1 gpm/06-9886.

400 meisjes
willen direkt kontakt!
06-320.322.11 - 75 cphm.

Sex voor twee
direkt kontakt met meiden, en jonge vrouwtjes.
06-320.330.46 - 75 cphm.

Onderdanige jongens bellen met strenge meesters.
S.M. voor 2
06-320.329.99 (75 cphm)

06-9880
Direkt een leuk meisje aan de telefoon - 100 cpm.

Homokontakt
Zoek je 'n hete jongen?
06-320.330.18 (75 cphm)

Hete meisjes
willen echt snel Sexkontakt.
Nu met telefoonnummer
06-320.330.66 - 75 cphm.

Nu direkt een afspraakje met een leuk meisje. 100 cpm.
06-320.322.33

Hete vrouwen
die alleen thuis zijn zoeken stiekem sexcontact
06-320.330.42 (75 cphm)

Direkt een leuk meisje aan de lijn. Vraag haar tel.nr. voor een avondje uit. (75 cphm)
** 06-9810 **

Direkt kletsen
met een leuk meisje!
06-320.330.90 - 100 cpm.

06-320.326.66
Jonge Meiden Kontakt voor Snel Sexcontact. (100 cpm)

Triokontakt
Sex met twee vrouwen.
06-320.325.04 (100 cpm)

Lesbikontakt
ook trio en partnerruil.
06-320.326.01 - 75 cphm.

HOMO
Waar gebeurd, echt live.
06-320.327.01 - 75 cphm.

SM Kontakt
bij jou in de buurt!
06-320.325.80 (100 cpm)

Tieners willen jouw 100 cpm.
06-320.321.10

06-Gay Café Limburg
75 ct. p.m. Nu direct contact met iemand uit je eigen regio 06-320.327.55

Direkt apart
met een meisje of jongen, voor 'n heet sexgesprek.
06-320.330.81 (75 cphm)

Direkt een hete meid.
Sexkontakt
06-320.320.55 - 75 cphm.

Homo-jongens
Hoor ze heet TEKEER gaan
06-320.330.88 (75 cphm)

Prive-kontakt
Je krijgt direkt 'n meisje aan de lijn: 06-9570 (100 cphm)

Homo
direkt apart. Direkt privé met een hete knul. Druk op de nul voor meer hete jongens.
06-320.322.75 (75 cphm).

Partnerruil
direkt apart met vrouwen en mannen voor 'n hete sexruil
06-320.330.91 (75 cphm)

Vrouwtjes
en meisjes zoeken voor straks sexkontakt, vraag naar hun telefoonnummer.
Bel. 06-9661 (75 cpm)

Zoek je een lekkere knul?
Gay-dating
06-320.330.95 (75 cphm)

06 - 9665
Hete meisjes willen sexkontakt met tel.nr. (75 cphm)

Privé-Adresjes
voor echte hete meiden?
06-350.211.23 (75 cpm)

Direkt een meisje. Druk op de nul voor meer meisjes.
06-320.322.05
(75 cpm)

Nieuw
35-plus sexdating. Volop rijpe vrouwen zoeken snel sexkontakt.
06-9616 (100 cpm)

Gratis sexkontakt, meer dan 400 ondeugende hete meiden.
06-320.330.45
(100 cpm)

Nieuw!
Voor jou hebben we speciaal 'n heet meisje gereserveerd!
06 - 9806 (100 cpm)

Monique kreundeze wilde haar benen sluiten maar Linda hield haar stevig vast en begon met
haar tong...
06-340.350.65 (50 cphm)

Ze lag naakt te zonnen en werd begluurd door de vriend van haar vriendin. Kom hier knul, pak ze maar eens
lekker beet
06-340.350.60 (50 cphm)

Stoute Evelien. Je broekje uit en bukken, je krijgt
straf
met de lineaal
06-340.340.30 (50 cphm)

Perverse sex
met vrouwen.
06-340.340.90
(50 cphm)

Dolores heeft een sexclub. Ja zij is nog
maagd
maar U mag haar eerste klant zijn. 06-340.340.55
(50 cphm)

Hou je van Leer, Rubber, Latex & Porno! (100 cpm)
06-320.320.90

Aanbid je MEESTERES! Ze doet je handboeien om! S&M. 75 cpm.
06-320*332*32

100% gratis sex met lekkere vrouwtjes? (100 cpm)
06-320.320.81

06-320*320*38
Rijpe keurig geklede dame die live alles opneemt. Ik ben geil en jongens die op z'n Russisch tussen m'n bollen willen. 75 cpm.

Adressen
Ze vertellen wat over zichzelf geven hun adres en tel. nr. wachten dat jij ze belt. 100 cpm
06-96.74

Een live sexgesprek met 'n heel echte
Nymfomane
Geen wachttijd.
06-320.330.78 75 cpm.

Lesbische meisjes, Petraatje en Ciska in hun kamertje. De deur staat op een kier, geniet maar mee. 75 cpm.
06-96*08

Griekse Sex
Lisa draait z. 100 cpm.
06-320.325.55

Maar meneer, als ik met U naar bed ga hoef ik dan niet te betalen. 50 cphm.
06-340.340.21

Op de knieën, hmm 100cpm.
06-320.325.06

Beestachtig...grof!! 1 gld p.m.
06-320*327*20

Bezweet staat de
Turnster
onder de douche, plots wordt ze vastgepakt, de man drukt haar naakte lijf tegen zich...
"Oh, nee niet doen!"
06-340.340.20 - 50 cphm.

Griekse sex
Betty bukt zich 100 cpm
06-320.320.06

06-320.320.07
Tiener-dating 18 jr. 100 cpm.

06-320.320.08
Tiener Nympho's 100cpm.

06-320.330.70
Boeien & zwepen. 100 cpm.

Nymf Linda
Geniet v. 2 kanten. 100cpm
06-320.320.14

!! Grieks !!
Marcha v. achter 100 cpm
06-9618

Lekkere tieners 100 cpm
06-320.320.10
Keiharde sex 06-320.320.50
Lesbi 06-320.325.30

Rijp Negerinnetje in voor alle standjes (100 cpm)
06-320.323.43

Rijpe vrouwen willen met jou een live sexgesprek! Laat je doorverbinden! 100 cpm
06-96*09

Vrouwen bij u in de buurt?? (100 cpm)
06-95.46

100% LIVE kunnen we je koppelen!!! (100 cpm)
06-96.59

Sado-Porno
absoluut LIVE! (100 cpm)
06-96.58

Sex op niet comm.basis met echtparen? 100 cpm.
06-340.340.95

Heb jij zin in echte & pure live-sexspelletjes? 100 cpm
06-340.340.10

Sex voor 2
Direct contact (ƒ 1,- p.m.)
06-9596

Homosex voor 2
(ƒ 1,- p.m.) draai eerst 06-320 en dan
SM voor 2 ..... 325.10
Gaysex Limburg 325.73
Jack off privé 321.16
Darkroom 324.16
Gay Pervers 329.16
Bi-sex 323.36
Jongens-sex 325.19
Studenten 327.56
Travestie 325.09
Transsexueel 321.36
Bondage 325.18

Live Homosex
pure telefoonsex ƒ 1,- p.m.
Jack Off direct 06-9735
Jack Off Boys 06-9835

Omdraaien.
Opgewonden ziet Tina in de spiegel hoe 2 man..
Grieks.
06-320.323.85 50 cphm.

Een vrouw betrapt en zalig.. 1 man voor,
1 man achter.
06-320.329.25 50 cphm.

Stelend blondje. De man straft haar. Controle en
Grieks.
06-350.250.05 50 cphm.

06-320*320*62
Op z'n GRIEKS! Zij 18 jr. Naakt bukt ze voorover en jij staat achter haar! 75 cpm.

Heerlijk vrouwtje geeft haar telefoonnr. 100 cpm
06-96.80

Jouw MEESTERES.
'n Hemelse hellefeeks voor haar dienaren. 75 cpm.
06-320*324*68

De Live-Sexlijn gaat heel erg ver! Erg grof!! (ƒ 1,- p.m.)
06-320.320.86

Live sex voor 2
direct sex contact ƒ 1,- p.m.
06-9894

Heb je wel eens Gratis een vrouw gewonnen? (100 cpm)
06-320.320.85

Kontakten/Klubs

Paren en Single Club
CUPIDO
Let op! Zondag geopend voor paren en singles met Live Show. Maandag alleen voor paren.
Putstraat 85a, Sittard. Tel. 046-583801.

Parenclub Venus
te Posterholt (omgeving Roermond), dinsdags en zaterdags uitsluitend voor paren. Woens., dond. en vrij. voor paren en alleenst. dames en heren. Live shows van de bovenste plank, met medewerking van 't publiek en onze showgirls o.a. Patricia, Manuela, Patty, Titjana, Vivian, Wanda enz. enz. Adres: Heinsbergerweg 70, Posterholt. 04742-2977. Openingsdagen geopend vanaf 20.00 uur.

Escort op nivo
Zoekt U een dame bij U aan huis/hotel?
Call: H.H.S. 04750-34272
Charmante dames gevraagd.

Villa Liberta Susteren
Woensdag en vrijdag voor paren en alleenstaanden. Zaterdag alleen paren behalve de laatste zaterdag van de maand is er Nudistenparty voor iedereen. Woensdag 2 juni Show Tattoo Lady. Vrijdag 4 juni, nieuwe ster "Ancy". Zaterdag 5 juni, Lesbische Show!! Dames!! Zin om mee te doen?? Alles inclusief o.a. sauna, bubbelbad, warm/koud buffet, live-shows, etc. Info: 04499-4928. Maaseikerweg 24, Susteren. Geopend v.a. 21.00 u.

Club Mirabelle
* het bekendste TOP-TEAM van plm. 10 jonge meiden, die de beste service willen verlenen !!!
* Geen verplichtingen, maar ongedwongen gezellig babbelen maakt u ook tot graag geziene gast !!!
* BIJ ONS: NIET GOED-GELD TERUG-GARANTIE !!!
* NIET DUUR !!! Gezien wat u geboden wordt !!!
* Wij scheppen op en MAKEN HET WAAR !!!
Drempelvrees? Bel dan onze ESCORT-SERVICE !!!
Deze staat reeds lang als nummer 1 bekend !!!
Club MIRABELLE, Burg. Franssenstr. 4, Kerkrade.
Bel gerust: 045-427120.

TOT VANAVOND DAN. KARIN !!!

ATTENTIE ******* ATTENTIE
Privé Yvonne
met 3 NIEUWE en 5 andere sexy meisjes. GEZELLIGHEID en drankje gratis. SM en TRIO-LESBISCH en nu OOK striptease mogelijk. Meisje aanwezig met de grootste borsten van Limburg. Zat.en zo. speciale prijs. ☎ 045-425100.

LYDIA Kermis
VANDAAG 1 UUR PRIJSSCHIETEN VOOR 125,-
046-749662, 2-8 uur, Groenstr. 64 Geleen.

!!! Feest Feest Feest !!!
Paren en alleenstaandenclub
Anita
1 jarig bestaan
Vandaag veel surpriseshows van Janien, Samantha enz. tussen 21.00 en 22.00 uur halve entreeprijs.
Pannesheiderstr. 41, Kerkrade-Bleijerheide. 045-462720.

Shirly
Weer bij PRIVÉ Yvonne.
045-425100

ESCORT ALL-IN
045 - 326191
ZATERDAG +
ZONDAG
v.a. 20.00 uur.
06-340.320.20

Sandra's
Borsten!!!
U moet ze gezien hebben. De grootste v. Limburg. Ik ben jong, knap en supergeil... Erotische H.massage ƒ 50,-. Frans en intiem ƒ 100,-. 045-425100.

Play girl escort
Voor een lief meisje of jongen bij U thuis. Ook voor Grieks, striptease, lifeshow. Open van 14.00-06.00 uur, 7 dagen per week. Tel. 046-379564.

Zat-Zond
Speciale prijs! 045-425100.

Hotline Escort
Nieuwe meisjes aanwezig 04498-60090

Zondag saai?
Mooie striptease
14.30-16.30-18.30 uur
Jodenstr. 2. 043-254183.

Leuke j. man, 35 jr. zoekt VROUW tot 45 jr. voor
sexrel.
Brief met telefoonnr. of adres o.nr.B-04153, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Iedere dag geopend
Club "La Belle"
met Regina, Tamara, Anja, Steffi, Britta, Walli en Inge. van 22.00-04.00 uur. Kerkrade-W., Graverstr. 13. Tel. 045-416143. American Express welkom.

*** Escort ***
bij JETAIME. 045-224385
Nieuw meisje welkom.

*** Jetaime ***
Laat u eens verwennen door onze leuke dames. Stationsstr. 116, Hoensbroek. Geop. ma. tot vr. 15.00-02.00 uur, zat. 20.00-02.00 uur. Tel. 045-224385. Nieuw meisje welkom.

Escort Saskia
Ook in hotel
☎ 045-418606

Pussycat
ESCORT
06.52-985262

Sexy Blondy
af 10 uur, ook zat. en zond. 045-721759. meisje gevr.

Nieuw Club 33
Leuke meisjes aanwezig. 7 dagen open. Ma., di., do., zon. van 15.00-03.00 uur. Woe., vrijd., zat. van 12.00-18.00 uur. S.M.-en escortservice. Tel. 045-445521.

ƒ 50,- all-in
Geen hand mass. Frans zonder. Film en drankje gratis! Ook weekend. 045-423608.

Nieuw! Ylona
Grieks DD-cup. Tot ziens. Dr.Poelspln. 33, Simpelveld.

*** Nieuw ***
bij Jetaime
Giglo's discreet bij U thuis vanaf 09.00 u. 045-224385

Parenclub
Legér
ZAT. GROTE PARTY
VOOR PAREN EN
ALLEENSTAANDEN
VANAF 20.00 UUR.
Dr. Poelsplein 33, Simpelveld. Tel. 045-442469.

(Delight) Escort
Tel. 045- 22 91 56

Club 33
Leuke meisjes. Alles mogelijk, ook SM. Nieuw meisje, van harte welkom.
Dr. Poelsplein 33, Simpelveld. Tel. 045-445521.

jongen/meisje.
045-428556. Alle dagen.

Privé en Escort
Angelique
Privé. Tel. 045-639410.

Wild Boys
Escort. Tel. 045-229156.